

Województwo
Śląskie

Załącznik nr 1
do Uchwały Zarządu Województwa Śląskiego
Nr 1023/229/VI/2021
z dnia 28.04.2021 r.

Raport o stanie województwa za 2020 rok

Katowice, kwiecień 2021

Opracowano:
Departament Rozwoju Regionalnego
Referat Regionalne Centrum Analiz i Planowania Strategicznego (RCAS)
Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego

Raport został opracowany z wykorzystaniem m.in. materiałów przekazanych przez Departamenty UMWSL i jednostki podległe oraz opracowań i analiz RCAS

Spis treści

WSTĘP	5
CZĘŚĆ I – SYTUACJA SPOŁECZNO-GOSPODARCZA WOJEWÓDZTWA	7
DEMOGRAFIA	7
<i>Sytuacja ludnościowa regionu</i>	7
<i>Ruch naturalny</i>	10
<i>Migracje</i>	11
<i>Prognozy demograficzne</i>	12
GOSPODARKA	14
<i>Produkt Krajowy Brutto</i>	14
<i>PKB w podregionach województwa śląskiego</i>	14
<i>Wartość Dodana Brutto</i>	15
<i>WDB w podregionach województwa śląskiego</i>	16
<i>Handel zagraniczny</i>	17
Wskaznik Rozwoju Terytorialnego (WRT)	19
INDEKS NIEDOSTOSOWANIA SPOŁECZNEGO	21
INDEKS AKTYWNOŚCI SPOŁECZNEJ	23
FINANSE SAMORZĄDÓW	25
WYDATKOWANIE ŚRODKÓW Z RPO WSL 2014-2020	29
INNE PROGRAMY FINANSOWANE ZE ŚRODKÓW EUROPEJSKICH	33
DZIAŁANIA NA RZECZ PRZECIWDZIAŁANIA SKUTKOM COVID – 19	35
PODSUMOWANIE CZĘŚĆ I	44
CZĘŚĆ II – SYNTETYCZNY OPIS REALIZACJI POLITYK, PROGRAMÓW I STRATEGII WRAZ Z OPISEM STATYSTYCZNYM	46
REALIZACJA STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA	46
<i>Analiza wskaźnikowa</i>	46
<i>Zadania i wydatki budżetu Samorządu Województwa Śląskiego wraz z jednostkami podległymi w ujęciu celów strategii rozwoju województwa</i>	58
AKTUALIZACJA STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA	63
OPRACOWANIE REGIONALNYCH STRATEGICZNYCH DOKUMENTÓW BRANŻOWYCH	64
TERYTORYALNY PLAN SPRAWIEDLIWEJ TRANSFORMACJI	66
OBSZAR PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ	67
<i>Opis statystyczny obszaru Przedsiębiorczość</i>	67
<i>Wskaźnik Rozwoju Terytorialnego – Nowoczesna Gospodarka</i>	79
<i>Wykaz dokumentów strategicznych realizowanych w obszarze Przedsiębiorczość</i>	80
<i>Projekty realizowane przez Departamenty Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego i jednostki podległe, finansowane ze środków zewnętrznych</i>	84
<i>Zadania realizowane przez Departamenty Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego i jednostki podległe, finansowane ze środków własnych</i>	89
OBSZAR MIESZKANIEC.....	92
<i>Opis statystyczny obszaru Mieszkaniec</i>	92
<i>Wskaźnik Rozwoju Terytorialnego – Szanse Rozwojowe Mieszkańców</i>	111
<i>Wykaz dokumentów strategicznych realizowanych w obszarze Mieszkaniec</i>	112
<i>Projekty realizowane przez Departamenty Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego i jednostki podległe, finansowane ze środków zewnętrznych</i>	124

<i>Zadania realizowane przez Departamenty Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego i jednostki podległe finansowane ze środków własnych</i>	165
OBSZAR PRZESTRZEŃ	189
<i>Opis statystyczny obszaru Przestrzeń</i>	189
<i>Wskaźnik Rozwoju Terytorialnego – Przestrzeń</i>	211
<i>Wykaz dokumentów strategicznych realizowanych w obszarze Przestrzeń</i>	212
<i>Projekty realizowane przez Departamenty Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego i jednostki podległe finansowane ze środków zewnętrznych</i>	218
<i>Zadania realizowane przez Departamenty Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego i jednostki podległe finansowe ze środków własnych</i>	225
OBSZAR WSPÓŁPRACA	235
<i>Opis statystyczny obszaru Współpraca</i>	235
<i>Wskaźnik Rozwoju Terytorialnego - Relacje z otoczeniem</i>	243
<i>Wykaz dokumentów strategicznych realizowanych w obszarze Współpraca</i>	244
<i>Projekty realizowane przez Departamenty Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego i jednostki podległe finansowane ze środków zewnętrznych</i>	246
<i>Zadania realizowane przez Departamenty Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego i jednostki podległe finansowane ze środków własnych</i>	252
PODSUMOWANIE CZĘŚĆ II	261
ZAŁĄCZNIKI	262
INFORMACJA O PRZYJĘTYCH UCHWAŁACH SEJMIKU WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO	262
SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI MARSZAŁKOWSKIEGO BUDŻETU OBYWATELSKIEGO WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO W 2020 ROKU (II EDYCJA)	272
WYBRANE DANE STATYSTYCZNE DOTYCZĄCE WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO NA TLE INNYCH REGIONÓW	279

WSTĘP

Przygotowany Raport o stanie województwa jest trzecią edycją dokumentu o charakterze sprawozdawczo-monitorującym prezentowanym Sejmikowi Województwa Śląskiego. Podstawą prawną opracowania Raportu jest art. 34a ustawy o samorządzie województwa (Dz. U. z 2020 r. poz. 1668). Zgodnie z zapisami ustawy Raport obejmuje podsumowanie działalności Zarządu Województwa Śląskiego w roku poprzednim, w szczególności realizację polityk, programów i strategii, uchwał sejmiku województwa i budżetu obywatelskiego. W myśl tej ustawy Sejmik Województwa Śląskiego Uchwałą Nr V/55/6/2018 z dnia 25 czerwca 2018 r. określił szczegółowe wymogi dotyczące opracowania Raportu o stanie województwa.

Zgodnie z zapisami Uchwały Sejmiku Województwa Śląskiego prezentowany dokument składa się z następujących elementów:

Część I: informacja ogólna związana z sytuacją społeczno-gospodarczą województwa;

Część II: syntetyczny opis realizacji polityk, programów i strategii (w formie tabelarycznej) uzupełniony opisem statystycznym;

Załączniki: informacja o stanie realizacji uchwał Sejmiku Województwa Śląskiego oraz sprawozdanie z realizacji budżetu obywatelskiego.

Raport o stanie województwa w warstwie statystycznej odnosi się do najważniejszych obszarów społeczno-gospodarczych istotnych dla rozwoju i funkcjonowania regionu. Podstawowym źródłem informacji w zakresie opisów sytuacji społeczno-gospodarczej są oficjalne publikacje Głównego Urzędu Statystycznego. Dane statystyczne prezentowane w dokumencie odnoszą się do 2019 roku, zgodnie ze stanem dostępności na czwarty kwartał 2020 roku¹. Prezentowane informacje statystyczne stanowią zarys problematyki społeczno-gospodarczej.

Informacje dotyczące realizacji zadań Zarządu Województwa Śląskiego przygotowane zostały w oparciu o dane gromadzone przez Departamenty Urzędu Marszałkowskiego i jednostki podległe, zgodnie ze stanem na koniec 2020 roku.

Ujęte zestawienia tabelaryczne obejmują syntetyczne podsumowanie działalności Zarządu Województwa Śląskiego w roku 2020, w szczególności realizację polityk, programów i strategii, uchwał Sejmiku Województwa Śląskiego. Ponadto przedstawiono kolejne (drugie) sprawozdanie z realizacji budżetu obywatelskiego za rok 2020.

Wśród najważniejszych dokumentów strategicznych i wdrożeniowych o charakterze horyzontalnym wskazać należy przede wszystkim:

- Strategię Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030”,
- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego „Śląskie 2020+”,
- Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego na lata 2014-2020.

Podstawowym dokumentem, w oparciu o który realizowana jest polityka rozwoju województwa jest Strategia Rozwoju Województwa, z tego też względu Raport w dużej mierze odnosi się do zapisów Strategii.

W 2020 roku zakończono prace nad przygotowaniem aktualizacji Strategii Rozwoju Województwa i przyjęto Uchwałą Sejmiku Województwa Śląskiego nr VI/24/1/2020 z dnia 19 października 2020 roku nowy dokument pn. Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030”. Z uwagi na fakt, że dokument Strategii został przyjęty pod koniec 2020 roku zapisy obecnego Raportu odnoszą się jeszcze do układu Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020+”. System monitorowania ujęty w nowoprzyjętej Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego oraz innych

---

¹ Zgodnie z Uchwałą Sejmiku, roczne opóźnienie (a w niektórych wypadkach jak np. Produkt Krajowy Brutto – jeszcze większe, najczęściej dwuletnie) wynika ze sposobu gromadzenia i udostępniania danych przez Główny Urząd Statystyczny.

dokumentach programowych otwiera możliwość jeszcze bardziej efektywnego powiązania monitoringu Strategii oraz kluczowych elementów tworzących Raport o stanie województwa. Kolejna edycja raportu zostanie przygotowana w układzie nowo obowiązującej Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030” po planowanym przygotowaniu i przyjęciu przez Sejmik stosownej uchwały dotyczącej aktualizacji ramowego układu raportu.

CZĘŚĆ I – Sytuacja społeczno-gospodarcza województwa

Pierwsza część raportu prezentuje najważniejsze wyzwania społeczne oraz gospodarcze, które determinują rozwój województwa. Opisuje również szerokie spektrum zagadnień z obszaru finansów publicznych w układzie tabel porównawczych, a także z realizacji najważniejszego programu rozwojowego województwa jakim jest RPO WSL 2014-2020.

Demografia

Sytuacja ludnościowa regionu

Region zajmuje obszar 12 333 km², tj. 3,9% powierzchni kraju, co daje 14. miejsce wśród wszystkich regionów Polski, przed województwami świętokrzyskim i opolskim. Województwo śląskie jest najbardziej zurbanizowanym regionem Polski (76,6% ludności miejskiej) o najwyższej w kraju gęstości zaludnienia (366 osób/km², przy średniej krajowej 123 osoby/km²).

W 2019 roku w miastach powyżej 100 tys. osób mieszkało 58,7% miejskiej populacji województwa śląskiego. Natomiast tereny wiejskie województwa, stanowiące 69,3% powierzchni regionu były zamieszkiwane przez 1,06 mln osób (23,4% ogółu ludności województwa). Zdecydowanie największa powierzchnia obszarów wiejskich występowała w subregionie północnym i południowym. Pod względem zagospodarowania terenu – 50,9% powierzchni województwa stanowiły użytki rolne, następnie 32,8% lasy. Tereny mieszkaniowe stanowiły zaledwie 4,1%, a przemysłowe 1,8%.

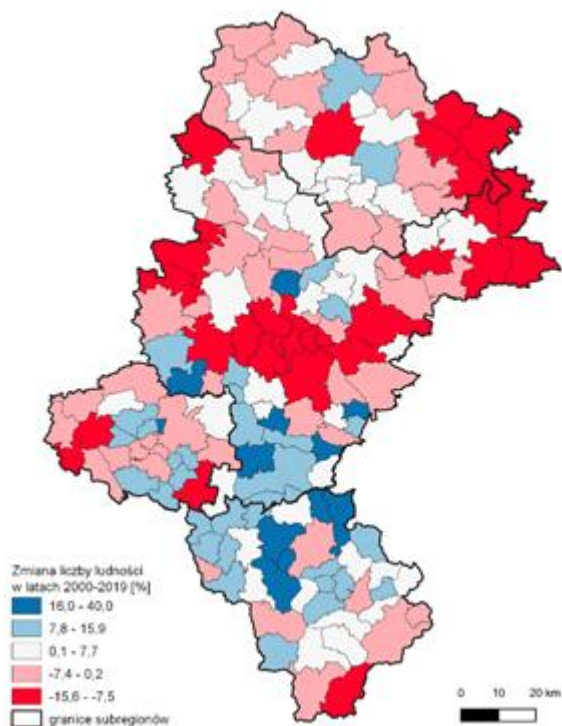
Województwo śląskie zamieszkuje 4,5 mln osób, co stanowi 11,8% ludności Polski. Pod względem liczby ludności województwo znajduje się na drugim miejscu w kraju po województwie mazowieckim (14,1%). Zagadnienia związane z demografią mają swoje odzwierciedlenie we wszystkich zjawiskach społeczno-gospodarczych przebiegających na danym obszarze.

Analizując przestrzennie rozkład liczby ludności, najwięcej osób zamieszkiwało subregion centralny, bo prawie 60% mieszkańców (przy powierzchni wynoszącej 45,1% województwa śląskiego), natomiast w pozostałych subregionach wielkości udziału mieszkańców są zbliżone i nie przekraczają 15%.

W województwie śląskim, tak jak i w całym kraju, udział kobiet w ogólnej liczbie mieszkańców był większy aniżeli mężczyzn i wyniósł w 2019 r. 51,8%. Wskaźnik feminizacji wskazuje, iż w województwie śląskim na 100 mężczyzn przypadało 107 kobiet, a wielkość ta kształtowała się na takim samym poziomie jak wskaźnik dla Polski.

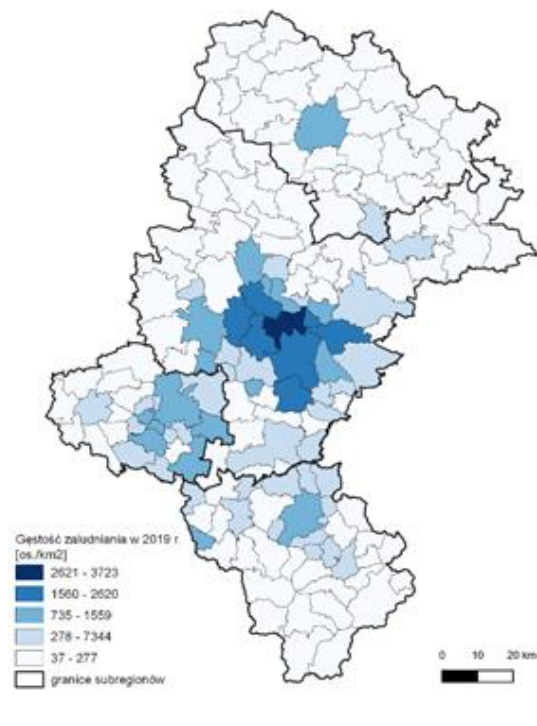
W województwie śląskim zjawisko depopulacji, czyli spadku liczby ludności, widoczne jest od dłuższego czasu. Z roku na rok liczba mieszkańców województwa maleje, w okresie od 2000 do 2019 roku spadek wyniósł 5,1%. Region jest na czwartej pozycji pod względem ujemnej procentowej zmiany liczby ludności wśród województw, tj. za województwem opolskim (- 8,2%), łódzkim (-6,6%) oraz świętokrzyskim (-5,3%).

Mapa 1. Zmiana liczby ludności w gminach województwa śląskiego w latach 2000-2019.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

Mapa 2. Gęstość zaludnienia w gminach województwa śląskiego w 2019 roku.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

Niepokojące tendencje depopulacyjne dotyczą w głównej mierze miasta, co w zderzeniu z faktem, że województwo śląskie jest najsilniej zurbanizowanym obszarem powoduje, że problem ten będzie miał coraz większe znaczenie i konsekwencje. Liczba osób zamieszkujących obszary wiejskie nieznacznie wzrosła w ostatnich latach. Zjawisko to możemy łączyć z innym procesem – suburbanizacją, charakteryzującą się przenoszeniem się mieszkańców miast do strefy podmiejskiej.

Największy bezwzględny odpływ ludności w stosunku do roku 2000 zanotowało miasto Katowice, gdzie w analizowanym okresie ubyło prawie 38 tys. osób (co stanowiło ubytek o ok. 13% mieszkańców). W następnej kolejności plasowały się: Sosnowiec (-34,5 tys. mieszkańców), Częstochowa (-32,7 tys.) oraz Bytom (-30,5 tys.). Największy przyrost mieszkańców zanotowała gmina Jasienica (5,2 tys. osób), następnie Pszczyna (wzrost o 3,8 tys.) i Wilamowice (3,3 tys.).

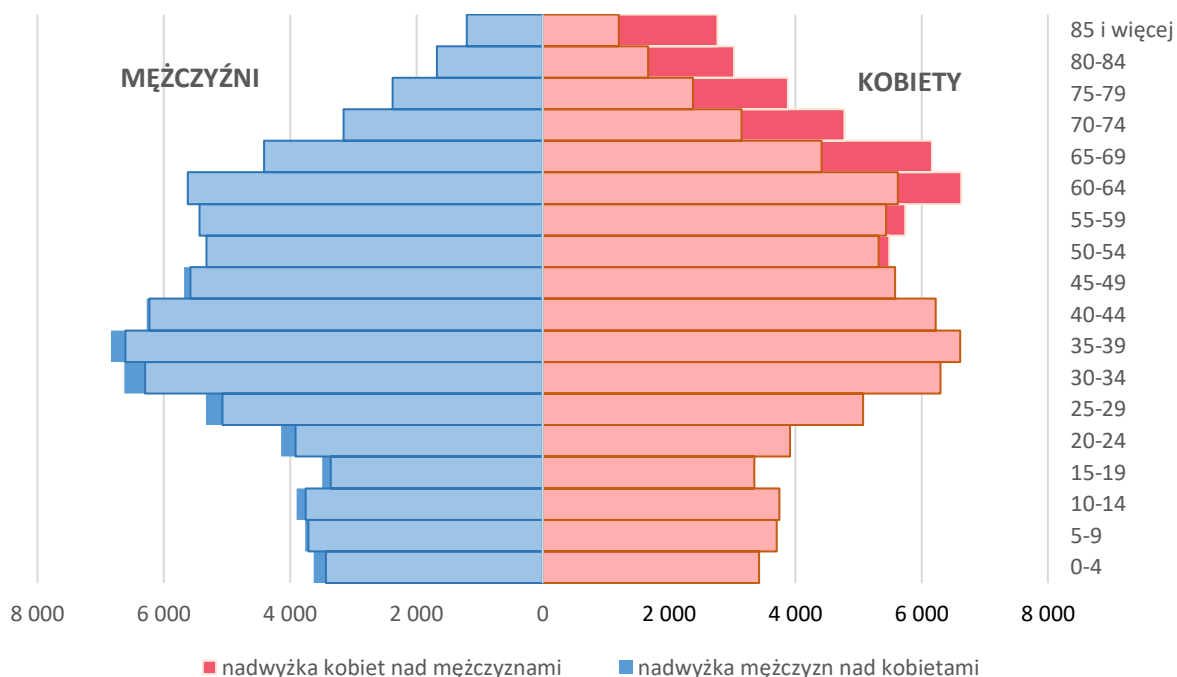
Najliczniejszą grupę wiekową stanowiła ludność w wieku produkcyjnym, tj. wieku zdolności do pracy². Analizując układ piramidy ludności wskazać można dwie grupy wiekowe, które dominują pod względem udziału liczby osób – jest to grupa kobiet i mężczyzn w wieku 35-39 (w roku 2014 był to przedział 30-34 lata) oraz 60-64 (w roku 2014 był to przedział 55-59 lat), urodzonych w czasie tzw. wyżu demograficznego. Analizując kształt piramidy wieku zauważyć można brak wyraźnie

² Dane wg podziału administracyjnego na dzień 31 XII. Przez ludność w wieku produkcyjnym rozumie się ludność w wieku zdolności do pracy. Dla mężczyzn przyjęto wiek 18-64 lata, dla kobiet 18-59 lat. Wiek mobilny – grupa wieku produkcyjnego obejmująca ludność w wieku 18-44 lata, wiek niemobilny – grupa wieku produkcyjnego obejmująca ludność w wieku: mężczyźni 45-64 lata, kobiety 45-59 lat. Przez ludność w wieku nieprodukcyjnym rozumie się ludność w wieku przedprodukcyjnym, tj. do 17 lat oraz w wieku poprodukcyjnym, tj. mężczyźni 65 lat i więcej, kobiety 60 lat i więcej.

zarysowanego kolejnego wyżu demograficznego. Wyraźnie widać natomiast największy udział osób w wieku produkcyjnym i zarysowującą się w przyszłości tendencję zwiększania się liczby osób w wieku poprodukcyjnym.

Wykres 1. Piramida ludności województwa śląskiego wg stanu na 2019 r.

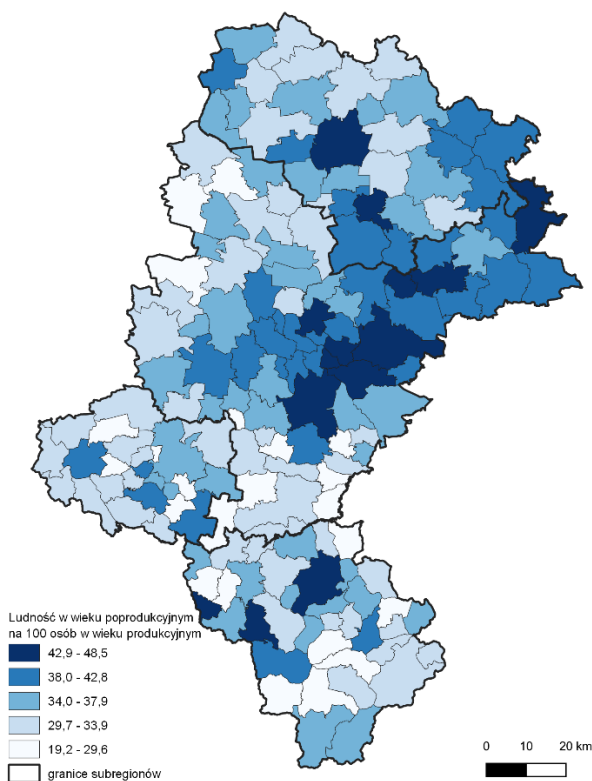

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

Na przestrzeni ostatnich lat w sposób zdecydowany rośnie udział ludności w wieku poprodukcyjnym przy jednoczesnym spadku ludności w wieku przedprodukcyjnym. W województwie śląskim liczba osób w wieku poprodukcyjnym przyrasta szybciej niż średnio w kraju. Niekorzystnym odzwierciedleniem powyższych tendencji są wskaźniki obciążenia demograficznego. Wartość wskaźnika ludności w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym w 2019 r. wyniosła 39,0 (średnia krajowa 36,5). Zjawisko to w układzie przestrzennym rozkłada się stosunkowo równomiernie, przy czym można wskazać obszary o większym natężeniu, tj. północno-wschodnia część województwa śląskiego oraz wschodnia część Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii.

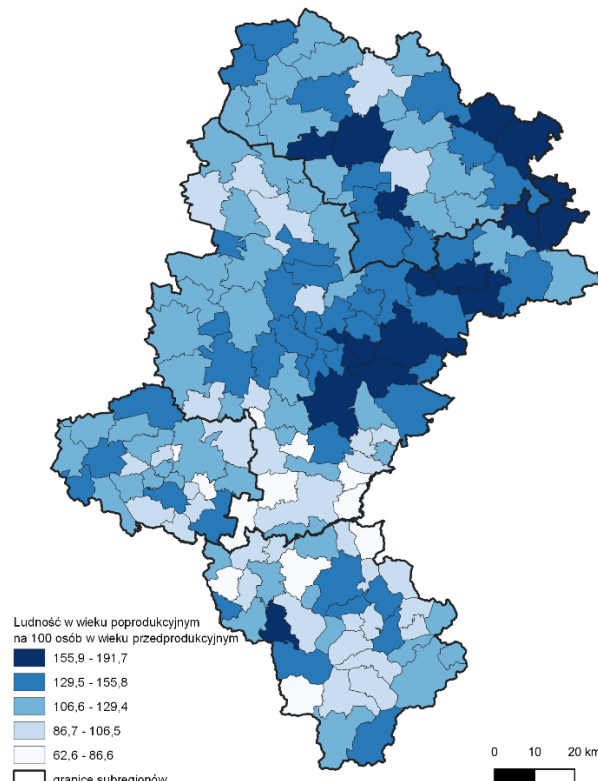
Niekorzystną sytuację demograficzną jeszcze bardziej podkreśla wskaźnik obciążenia demograficznego określający liczbę ludności w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym. Wskaźnik ten dla województwa śląskiego w 2019 r. osiągnął wartość 136,0 co oznacza większy przyrost osób w wieku poprodukcyjnym niż osób w wieku do 18 lat.

Mapa 3. Wskaźnik obciążenia demograficznego (liczba osób w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym w 2019 r.).

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

Mapa 4. Wskaźnik obciążenia demograficznego (liczba osób w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym w 2019 r.).

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

Utrzymująca się tendencja wzrostu liczby osób w wieku poprodukcyjnym przy równoczesnym spadku liczby osób w wieku przedprodukcyjnym, będzie miała poważne implikacje gospodarcze i społeczne. Na ten stan rzeczy nakłada się równocześnie stały wzrost przeciętnej długości trwania życia.

W regionie przeciętna długość trwania życia zarówno dla kobiet, jak i mężczyzn jest niższa aniżeli liczona dla całego kraju. Jednocześnie należy zauważyć postępujący wzrost przewidywanego życia wśród mężczyzn i utrzymywanie na zbliżonym wysokim poziomie przewidywanego życia wśród kobiet. W 2019 roku przeciętna długość życia wynosiła w województwie śląskim dla kobiet 80,8 lat (Polska 81,8 lat) a dla mężczyzn 73,8 lat (Polska 74,1 lat). Wydłużającą się długość życia należy uznać za pozytywną zmianę wskazującą m.in. na poprawę jakości życia, na którą składa się wiele elementów, takich jak m.in.: jakość opieki medycznej, warunki życia, jakość środowiska.

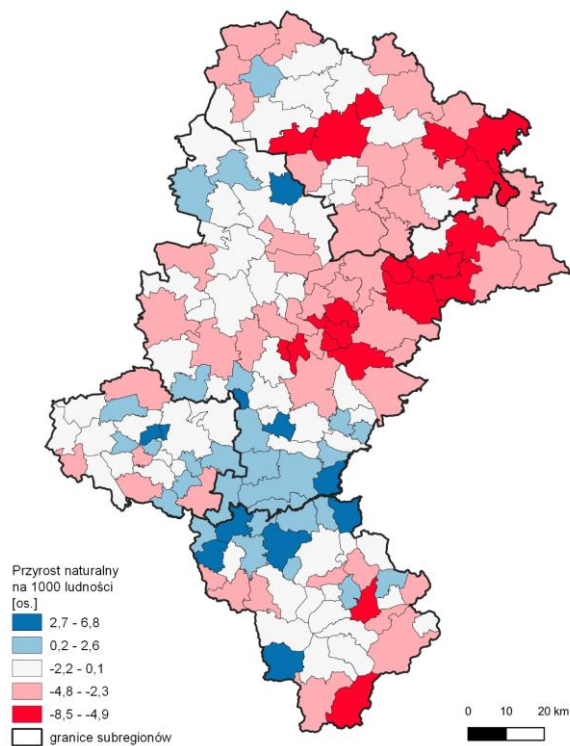
Ruch naturalny

Niekorzystne tendencje demograficzne w województwie śląskim są potęgowane przez złe wyniki w zakresie ruchu naturalnego ludności. W latach 2000-2019 liczba zgonów notowanych w województwie śląskim była wyższa od liczby urodzeń żywych. Jedynie w 2010 r. liczba urodzeń była wyższa od liczby zgonów.

Województwo śląskie jest jednym z 11 województw, w których utrzymuje się ujemny przyrost naturalny. Skalę problemu lepiej oddaje przeliczenie wartości przyrostu naturalnego na 1 000 mieszkańców. Województwo śląskie z wartością przyrostu wynoszącą -2,5, znalazło się przed województwami: świętokrzyskim (-3,5) czy łódzkim (-3,6). Wartość przyrostu naturalnego na 1 000 osób w Polsce w 2019 r. również miała wartość ujemną (-0,9).

Analizując zjawisko w układzie przestrzennym wskazać należy, iż północno-wschodnia część województwa (subregion północny, oraz wschodnia część subregionu centralnego) wykazują niekorzystne wartości wskaźnika przyrostu naturalnego w odniesieniu do liczby mieszkańców, natomiast południowa część województwa (południowe gminy subregionu centralnego, północne gminy subregionu południowego oraz wschodnia część subregionu zachodniego) charakteryzują

Mapa 5. Przyrost naturalny w gminach województwa śląskiego w 2019 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

się dodatnim przyrostem naturalnym. Omawiając zjawiska demograficzne istotnym zagadnieniem jest wiek kobiet rodzących dzieci. Szczyt urodzeń w 2019 roku przypadł na wiek równy 29 lat (podobnie jak w Polsce). Odsetek dzieci rodzonych przez kobiety młodsze (tj. do 29 r.ż.) jest nieco wyższy w województwie śląskim niż w Polsce ogółem. Ponadto należy zwrócić uwagę na fakt przesunięcia wieku, w którym kobiety rodzą dzieci – w 2002 r. najczęściej dzieci w województwie śląskim rodziły kobiety w wieku 25 lat. Decyzja o posiadaniu dzieci często odkładana jest na później. Wpływ na to mogą mieć różne czynniki, zarówno ekonomiczne, jak i zmiana uwarunkowań społecznych (świadomość macierzyństwa, budowanie pozycji zawodowej itp.).

Analizując współczynnik dzietności należy wskazywać na ubytek ludności w Polsce. Wartość ta w 2019 r. dla Polski wynosiła 1,419 i odbiega od wartości 2,1, która to zapewnia prostą zastępowalność pokoleń (co nie oznacza demograficznego rozwoju, jedynie stagnację). Dla województwa śląskiego wartość ta jest niższa niż średnia dla kraju i wynosi 1,360.

W województwie śląskim do 2018 roku następowała poprawa w zakresie urodzeń żywych osiągając wartość 3,9. W 2019 r. wskaźnik zgonów niemowląt na 1 000 urodzeń żywych uległ znacznemu podwyższeniu i wyniósł 4,6, podczas gdy średnia krajowa wynosiła 3,8. Znaczący wzrost śmiertelności w 2019 roku wraca województwo do stanu z lat 2015-2016.

Migracje

Województwo śląskie jest regionem, który w wyniku ruchów migracyjnych w latach 2000-2019³ utracił największą liczbę mieszkańców. Skumulowane saldo migracji za okres 2000-2019 wyniosło dla województwa śląskiego prawie -144,5 tys. osób, podczas gdy drugie pod tym względem województwo lubelskie utraciło -92,4 tys. osób. Saldo migracji ogółem w przeliczeniu na 1 000 osób w 2019 roku osiągnęło w województwie śląskim wartość -1,04, tymczasem dla Polski wartość ta wyniosła 0,16. Problem migracji jest powszechny, gdyż w 2019 roku tylko pięć województw charakteryzowało się dodatnim wskaźnikiem migracji (dolnośląskie, małopolskie, mazowieckie, wielkopolskie i pomorskie).

³ Dane zbiorcze dla lat 2000-2019 w obszarze migracji ogółem i w ruchu zagranicznym nie obejmują roku 2015, dla którego GUS nie podaje danych.

Wśród migrantów opuszczających województwo dominują osoby w wieku produkcyjnym oraz wyprowadzające się z miast na wieś (postępujący proces suburbanizacji). Ponadto województwo śląskie jest regionem o najwyższym skumulowanym odpływie ludności za granicę (w latach 2000-2019 liczba ta wyniosła 112,9 tys. osób). Konsekwencją tego jest najwyższe wśród regionów ujemne saldo odpływu ludności za granicę, które w latach 2000-2019 wyniosło -83,1 tys. osób.

Analizując ruchy migracyjne wewnątrz kraju można stwierdzić, że województwo śląskie nie jest zbyt atrakcyjnym kierunkiem osiedlania się dla mieszkańców pochodzących z innych regionów. Saldo migracji międzywojewódzkich w 2019 r. wynosiło dla województwa śląskiego -4,3 tys. osób, natomiast skumulowane saldo za okres 2000-2019 to -64,8 tys. osób. Największy odpływ migracyjny z województwa śląskiego następuje w kierunku województw małopolskiego i mazowieckiego.

Przestrzennie najwyższym dodatnim współczynnikiem salda migracji w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców w 2019 roku charakteryzowały się takie gminy jak: Wyry (19,6), Psary (14,8), czy Świerklaniec (14,1). Wskaźnik o wartości powyżej 10 charakteryzował także: Wilkowice, Orzesze, Pilchowice, Jaworze, Zbrostawice czy Jasienicę. Na drugim biegunie klasyfikują się gminy o najniższym ujemnym saldzie w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców. Należą do nich: Niegowa (- 8,0), Panki, (-7,5), Krupski Młyn (-6,9) oraz Kruszyna (-6,6).

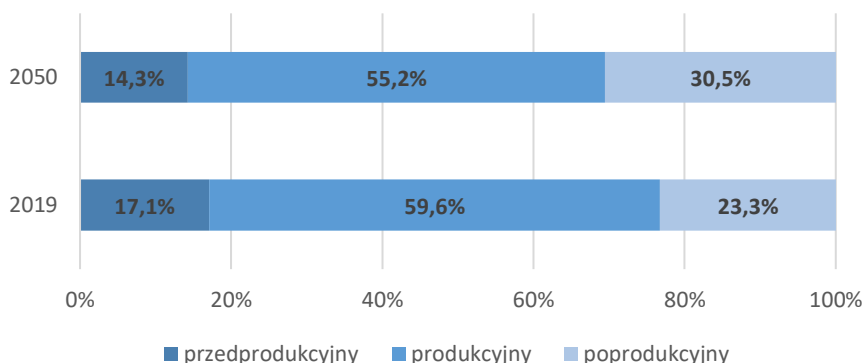
Prognozy demograficzne

Zgodnie z prognozami Głównego Urzędu Statystycznego do 2050 roku liczba ludności w województwie śląskim względem roku 2019 zmniejszy się o 18,5%, czyli o 837 tys. osób. Wielkość ta analizowana w wartościach bezwzględnych jest najwyższa w kraju. Natomiast prognozowany ubytek ludności w wartościach względnych jest wyższy tylko w województwach: łódzkim i lubelskim (wartości niewiele wyższe niż w województwie śląskim), opolskim i świętokrzyskim.

Prognozowane zmiany analizowane w układzie miasto-wieś wskazują na zdecydowany prognozowany spadek liczby ludności obszarów miejskich. Do roku 2050 liczba ludności w miastach spadnie o 22,8%, czyli o 790,5 tys., tymczasem ludność obszarów wiejskich zmniejszy się o 4,4%, tj. o ok. 46,5 tys. W wyniku zmian w liczbie ludności zmieni się wskaźnik urbanizacji województwa - z 76,6% w roku 2019 spadnie do 72,5% w roku 2050.

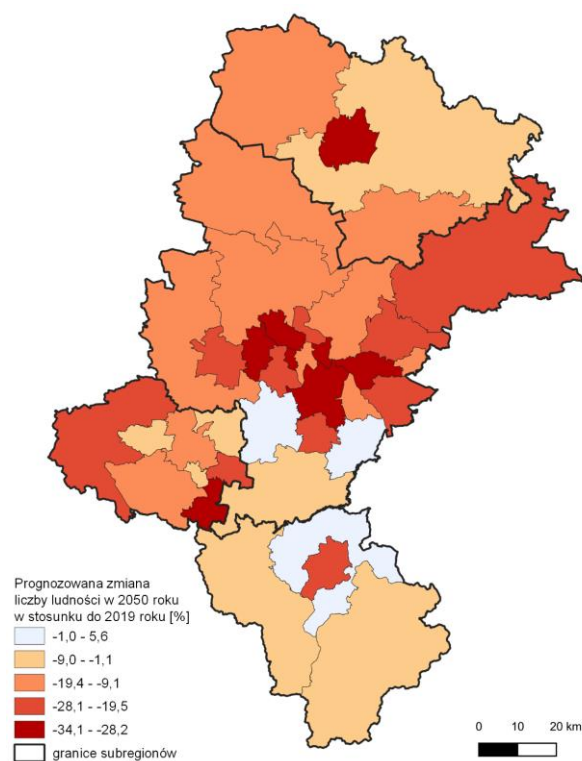
W sposób niekorzystny zmieni się również struktura grup wiekowych. Zmniejszy się udział osób w wieku produkcyjnym oraz przedprodukcyjnym, natomiast wyraźnie wzrośnie udział grupy poprodukcyjnej – wartość ta zmieni się z 23,3% w 2019 r. do 30,5% w 2050 r. Skutkować to będzie zapewne koniecznością pojawienia się nowej infrastruktury i usług dla najstarszej grupy mieszkańców województwa. Równocześnie będzie to miało duże konsekwencje gospodarcze.

Wykres 2. Prognozowane zmiany ludności wg funkcjonalnych grup wiekowych (udział w %) w województwie śląskim do roku 2050.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

Mapa 6. Prognozowana zmiana liczby ludności w powiatach województwa śląskiego w 2050 roku w stosunku do 2019 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

Analizując zróżnicowanie wewnętrzne województwa największy prognozowany spadek liczby ludności dotyczy Jastrzębia-Zdroju (o 34,1%), niewiele mniejszy Sosnowca (spadek o 34,0%), a największy wzrost powiatu bielskiego (5,6%). Należy jednak podkreślić, iż w wartościach bezwzględnych największy spadek liczby ludności dotyczyć będzie Katowic (ponad 84 tys. mieszkańców). Depopulacja dotyczyć będzie w szczególności powiatów grodzkich. Średni spadek liczby ludności wśród miast – powiatów grodzkich wyniesie 26,3%, w tym tylko trzy charakteryzują się prognozowanym spadkiem niższym niż 20% – Rybnik, Chorzów i Mysłowice. Poza pięcioma powiatami grodzkimi są to spadki o ponad 20 tys. mieszkańców. Spadek liczby ludności powyżej 30% dotyczył będzie, oprócz wspomnianych wcześniej Sosnowca i Jastrzębia-Zdroju, również: Siemianowic Śląskich, Świętochłowic, Zabrze i Częstochowy. W przypadku powiatów ziemskich średni spadek liczby ludności wyniesie -8,7%. Największy spadek, zarówno w wartościach względnych, jak i bezwzględnych, odnotuje powiat zawierciański (spadek o 20,7%, tj. ponad 24 tys. mieszkańców). Wzrostu spodziewać się

można poza wspomnianym bielskim również w powiecie mikołowskim (1,3%).

Gospodarka

Produkt Krajowy Brutto

Województwo śląskie zaliczane jest do regionów o największym potencjale gospodarczym, co wyraża się w dużej wartości PKB. Należy jednak podkreślić, iż jednocześnie wartość produktu krajowego brutto wzrasta wolniej niż w przypadku słabiej rozwiniętych województw przez co powoli, ale stale region traci swoją silną pozycję. Produkt Krajowy Brutto w latach 2001-2018 stale wzrastał, przy czym trend pokazujący tempo wzrostu PKB w latach 2001-2018 zarówno dla całego kraju jak i dla województwa jest spadkowy. Tempo obniżania trendu jest jednak większe dla regionu.

W rezultacie pozycja województwa śląskiego pod względem wartości PKB na 1 mieszkańca, mimo iż jest jedną z wyższych w kraju, również charakteryzuje się stopniowym spadkiem. Województwo śląskie traci także przewagę w zakresie wartości PKB na 1 mieszkańca w odniesieniu do średniej dla kraju (jeszcze w 2004 roku PKB per capita było w regionie o ponad 11 pp. wyższe niż średnia w kraju, a w roku 2018 ta przewaga wyniosła jedynie 3,9 pp.).

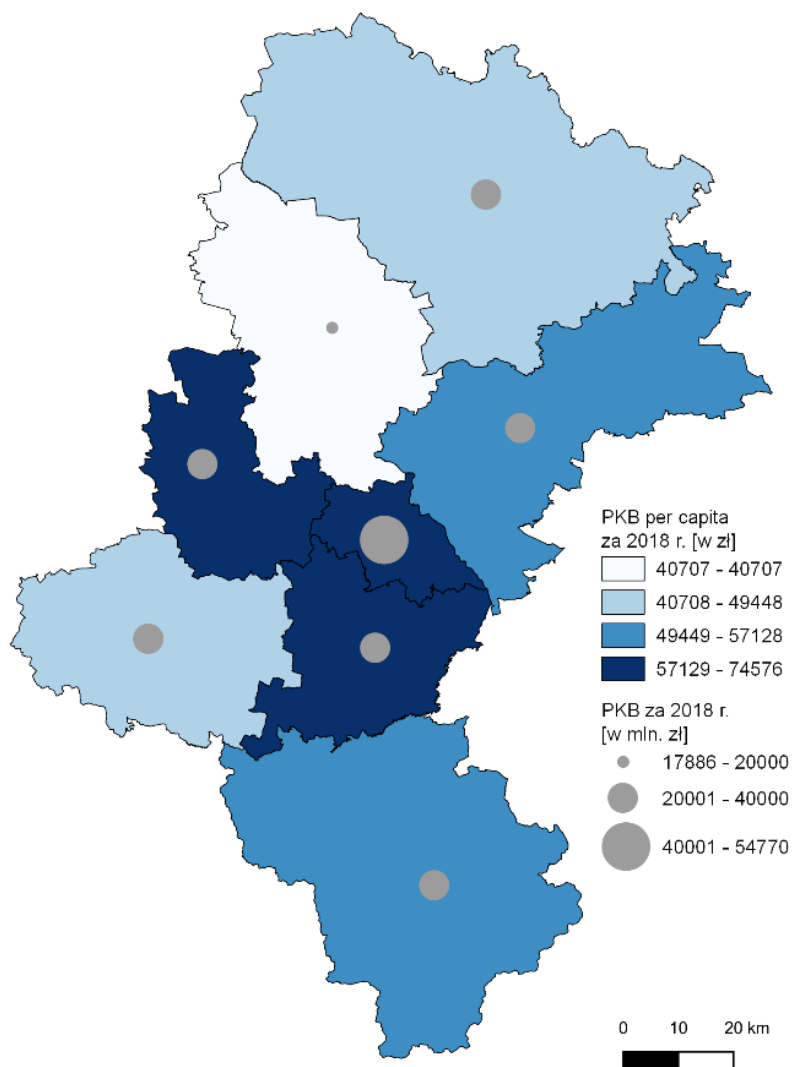
Wyraźnie powiększa się dystans regionu do najsilniejszego w kraju województwa mazowieckiego. Od 2006 roku województwo śląskie zaczęło także tracić względem województwa dolnośląskiego (trend ten nasilił się od roku 2010), natomiast od roku 2013 do wymienionych dołączyło województwo wielkopolskie. Od 2011 roku województwo śląskie powoli zaczęło tracić przewagę w odniesieniu do PKB per capita także nad województwami małopolskim, łódzkim i pomorskim. Jeżeli tak niekorzystny trend się utrzyma, to w perspektywie kilku lat pozycja gospodarki województwa śląskiego na tle innych regionów może jeszcze się obniżyć.

PKB w podregionach województwa śląskiego

Najsilniejszą pozycję w regionie ma podregion katowicki, wykazujący jednocześnie stabilny przyrost PKB per capita. O pozycji podregionu decyduje fakt, że Katowice są stolicą największej w kraju Metropolii, a co za tym idzie są siedzibą wielu firm, oferując liczne miejsca pracy dla mieszkańców regionu. Jak wykazują badania dojazdów do pracy mieszkańców województwa śląskiego, do Katowic do pracy codziennie dojeżdża najwięcej osób, a jednocześnie strumienie odwrotne, tj. osób wyjeżdżających do pracy z Katowic do innych miast są stosunkowo niewielkie.

Podregionem plasującym się na drugiej pozycji w zakresie PKB na 1 mieszkańca jest podregion tyski. Tempo wzrostu w latach 2011-2018 było tam najniższe w województwie (12,5%), co było efektem spadku wartości wskaźnika zanotowanym w latach 2011-2014 (o 6,3 %). Fakt ten można wiązać z kryzysem w branży motoryzacyjnej, która ma dominującą pozycję w strukturze przemysłowej podregionu.

Mapa 7. PKB w 2018 roku w podregionach województwa śląskiego.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

Najgorsza sytuacja w zakresie PKB per capita występowała w podregionie bytomskim – najniższa wartość PKB per capita oraz relatywnie niski przyrost tej wartości. Głównym problemem podregionu bytomskiego są niekorzystne skutki procesów restrukturyzacji przemysłu węglowego na tym obszarze. Wieloletnia dominacja branży górniczej spowodowała znaczącą degradację przestrzeni, wymagającą kompleksowej rewitalizacji i rekultywacji, a likwidacja zakładów w sektorze wymaga wsparcia rozwoju sektora gospodarki podregionu.

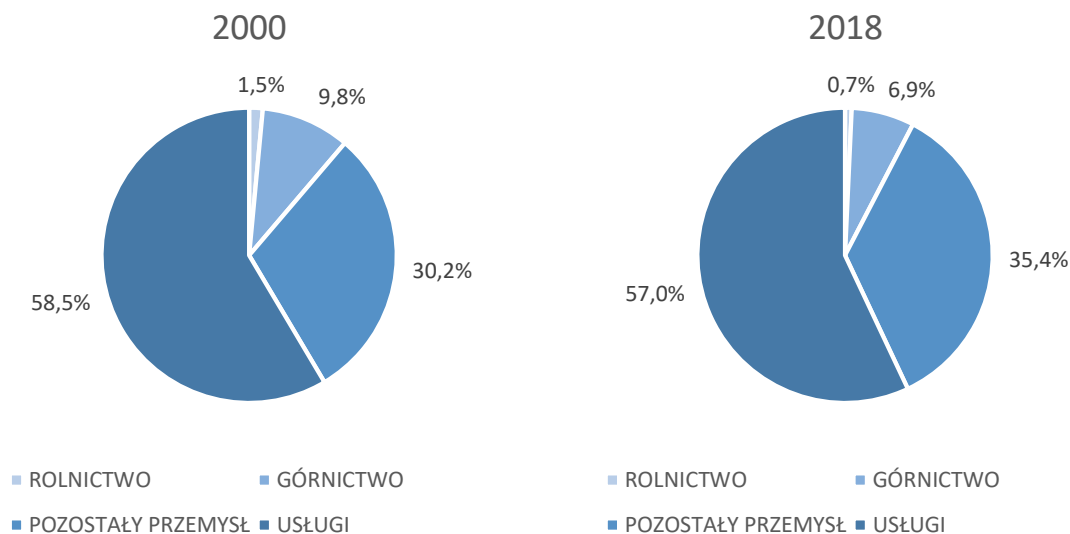
Wartość Dodana Brutto

Województwo śląskie jest drugim po województwie mazowieckim regionem w kraju w zakresie tworzenia Wartości Dodanej Brutto (WDB). WDB województwa śląskiego w 2018 roku wyniosła 228,1 mld zł, natomiast udział regionu w tworzeniu WDB wyniósł 12,28%. Około 42,3% WDB tworzonej w województwie śląskim pochodzi z sektora przemysłu, a wartość ta w porównaniu z rokiem 2000 wzrosła nawet o ok. 2,3 pp. Dominujące znaczenie w wytwarzaniu WDB w regionie ma, podobnie jak w całym kraju, sektor usług, przy czym w kraju ogółem usługi mają większe znaczenie niż w regionie.

Wartość Dodana Brutto w przeliczeniu na mieszkańca w 2018 roku przekraczała o 3,9 pp. średnią dla Polski, a WDB wytwarzana w województwie śląskim po przeliczeniu na 1 pracującego

przekraczała krajową średnią o 8,6 pp. Warto zauważyć ponadto zależność pokazującą, że WDB w odniesieniu do liczby mieszkańców ukazuje mniejszą przewagę nad średnią dla kraju niż WDB wyrażone w porównaniu do liczby osób pracujących. Może to wskazywać na dodatkowy problem przed jakim stoi województwo śląskie, a mianowicie niską aktywność zawodową mieszkańców.

Wykres 3. WDB województwa śląskiego w latach 2000 i 2018 w podziale na sektory gospodarki.

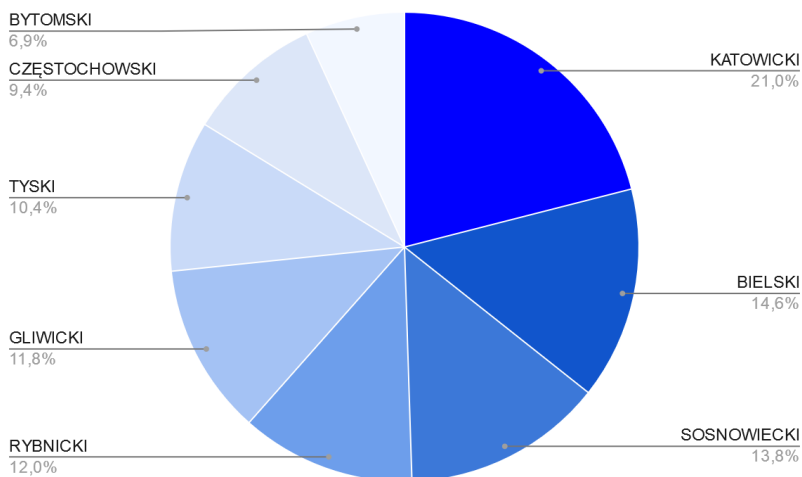

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

WDB w podregionach województwa śląskiego

Największa część wartości dodanej brutto wytwarzanej w województwie śląskim pochodzi z podregionu katowickiego (21,0% WDB), przy czym podregion ten powoli obniża swój udział w wytwarzaniu WDB województwa (w latach 2012-2018 WDB podregionu katowickiego wzrosło o 24,1%). Mniejszy przyrost wartości dodanej brutto w tym okresie zanotowały jedynie podregiony tyski i rybnicki (przyrost odpowiednio o 13,8% i 20,4%). Z kolei największy przyrost wartości dodanej brutto w okresie 2012-2018 zanotował podregion bielski (o 35,0%), co przełożyło się na jego blisko 15% udział w wytwarzaniu WDB regionu. Ponadto sporo zyskały podregiony: częstochowski (wzrost wartości WDB o 29,0%) oraz sosnowiecki (wzrost wartości WDB o 26,9%).

Wykres 4. Udział podregionów województwa śląskiego w tworzeniu WDB województwa w 2018 roku.

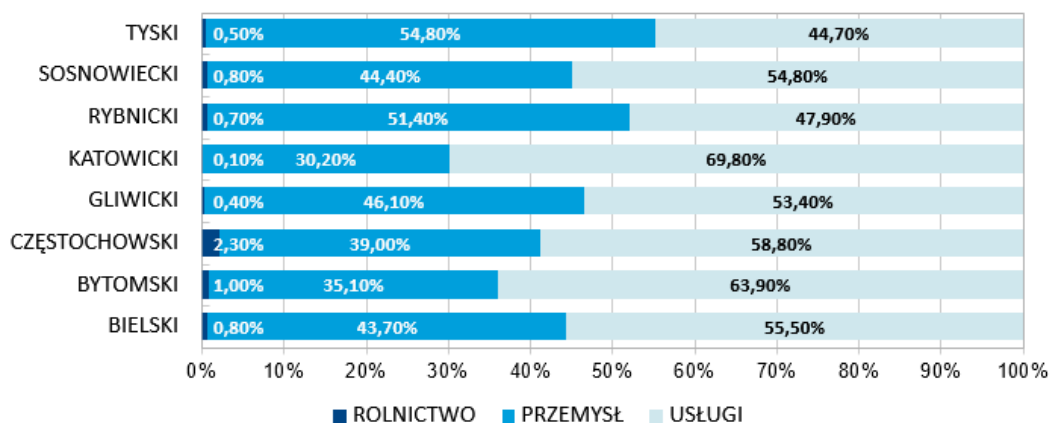

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

Zaledwie w dwóch spośród ośmiu podregionów województwa w strukturze wytwarzanej wartości dodanej brutto dominuje przemysł. W podregionie tyskim w 2018 roku udział przemysłu w WDB był najwyższy i stanowił prawie 55%, natomiast w podregionie rybnickim przemysł był odpowiedzialny za wytworzenie 51,4% WDB (niewielka była różnica pomiędzy WDB wytwarzaną w sektorach przemysłowym i usługowym - 3,5 pp. na korzyść sektora przemysłowego).

Wykres 5. WDB w podregionach województwa śląskiego w 2018 roku wg grup sekcji PKD.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

Sektor usług zdecydowanie dominuje natomiast w podregionie katowickim (prawie 70% WDB wytworzonej w tym podregionie w 2018 roku), który odpowiada za największą część wartości dodanej w regionie. Ponadto usługi największe znaczenie mają w gospodarce dwóch podregionów o najniższym wkładzie w WDB regionu oraz o najniższej jego wartości w przeliczeniu na 1 pracującego, czyli w podregionach częstochowskim i bytomskim.

Handel zagraniczny

Duża koncentracja firm produkcyjnych w województwie śląskim skutkuje znaczącym udziałem wartości eksportu firm z regionu w eksporcie Polski. Według danych pochodzących z Krajowej Administracji Skarbowej udział ten stanowił w 2019 roku 12% całkowitej wartości eksportu kraju i wynosił 120,4 mld PLN, wobec 1 005 mld dla Polski. Podobnie istotny jest udział woj. śląskiego, jeśli chodzi o liczbę eksporterów – w 2019 roku zarejestrowano 4 874 takich firm wobec 46 440 eksporterów w Polsce, co stanowi 10,5%. Prezentując dane w szeregach czasowych podkreślić należy, iż bardzo pozytywny obraz eksportu (czy to z województwa śląskiego, czy z całej Polski) wynikający ze statystyk publicznych dotyczy sytuacji sprzed pandemii COVID-19.

Z analizy danych dotyczących kluczowych kierunków eksportowych wynika, że (zarówno w 2019, jak i 2020 roku) najważniejszym partnerem handlowym regionu były Niemcy, co odpowiada strukturze eksportu całej polskiej gospodarki, gdzie również dominującym partnerem handlowym był nasz zachodni sąsiad. Z kolei z analizy struktury branżowej wynika, że to nie górnictwo odpowiada za siłę gospodarczą województwa śląskiego. W regionie rozwijają się hutnictwo i przemysł metalurgiczny, przetwórstwo tworzyw sztucznych, wytwarzanie wyrobów ze szkła, porcelany i ceramiki, lecz przede wszystkim przemysł motoryzacyjny. Branże te determinują strukturę eksportu z województwa śląskiego, dzięki czemu pozostaje ono krajowym liderem w zakresie produkcji przemysłowej, co przekłada się na produkt krajowy brutto.

Analizując zebrane dane należy stwierdzić, że województwo śląskie jest – pomimo wysoce przemysłowego rdzenia, tj. subregionu centralnego – obszarem silnie zdywersyfikowanym,

zarówno pod względem natężenia aktywności gospodarczej (a więc i eksportowej), jak i jej charakteru:

- cztery czołowe powiaty-eksporterzy generują prawie połowę całego eksportu z regionu,
- Bielsko-Biała, Gliwice i Tychy to ośrodki wyspecjalizowane w produkcji części i akcesoriów do pojazdów silnikowych oraz produkcji pojazdów samochodowych, oparte o potężne fabryki takie jak FCA (Fiat-Chrysler) w Bielsku-Białej i Tychach czy Opel w Gliwicach. Te trzy ośrodki, wraz z rozwiniętą wokół nich siecią poddostawców i kooperantów (skupionych m.in. w klastrze „Silesia Automotive & Advanced Manufacturing”, odpowiadają za ok. 1/3 eksportu z całego województwa śląskiego,
- w Dąbrowie Górniczej blisko 2/3 wartości eksportu generowane jest przez produkcję surówki, żelazostopów, żeliwa i stali oraz wyrobów hutniczych, w hucie ArcelorMittal i przedsiębiorstwach z nią powiązanych. Huta produkuje wyroby długie, takie jak kształtowniki (w tym grodzice), szyny (w tym szynę o długości 120 metrów) i akcesoria kolejowe oraz obudowy górnicze wykorzystywane w budownictwie, transporcie szynowych i przemyśle wydobywczym, a także wyroby płaskie, wykorzystywane przez przemysł motoryzacyjny, AGD i budowlany,
- Katowice, posiadają o wiele bardziej zdywersyfikowaną bazę gospodarczą, opartą w dużej mierze na usługach i przemysłach o wysokiej wartości dodanej. Katowice to lider pod względem liczby eksporterów (454) oraz liczby kierunków eksportowych (150). Miasto przyciąga też znaczne strumienie pracowników z okolicznych powiatów aglomeracji śląsko-zagłębiowskiej. Metropolia ta to jeden z największych ośrodków sektora nowoczesnych usług biznesowych (BPO/SSC) w Polsce oraz całej Europie Środkowo-Wschodniej: wedle w najbardziej aktualnych danych statystycznych dotyczących tego sektora, w 2019 roku Katowicach i przyległych miastach funkcjonowały 102 centra BPO, SSC, IT, R&D (m.in. FlightScope, Fujitsu Technology Solutions, Honeywell, Huawei, Keywords Studios, Netguru, STS, TÜV Rheinland)⁴,
- przemysł wydobywczy, w tym zwłaszcza wydobycie węgla kamiennego (grupa PKD 051), odpowiada za mniej niż 4% wartości eksportu z woj. śląskiego (3,9 mld PLN w 2019), przy czym ok. 95% tej kwoty generowane jest w Jastrzębiu-Zdroju, wokół Jastrzębskiej Spółki Węglowej,
- nieco odmienną charakterystyką gospodarczą wykazują się powiaty położone na peryferiach regionu:
  - w subregionie północnym znaczną rolę odgrywa przetwórstwo przemysłowe: produkcja spożywcza, drzewna, przemysł lekki, w tym włókiennictwo, przy czym stolica subregionu, miasto Częstochowa zachowuje silne tradycje przemysłowe,
  - w subregionie południowym oprócz silnie rozwiniętej turystyki duże znaczenia ma produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych,
  - powiaty położone wzdłuż granicy z Czechami wykazują tendencję do intensywnej wymiany gospodarczej z partnerami z tego właśnie kraju, dotyczy to zwłaszcza powiatu cieszyńskiego, sąsiadującego z gęsto zaludnionymi powiatami Frydek-Mistek i Karvina).
- ośrodki miejskie położone w centralnej części aglomeracji śląsko-zagłębiowskiej notują znacznie niższe wartości eksportu: Bytom, Piekary Śląskie, Świętochłowice i Ruda Śląska, zamieszkałe przez ponad 9% ludności województwa generują łącznie jedynie 1,9% wartości eksportu, co plasuje je na odpowiednio 34., 33., 36. , i 22. miejscu na liście powiatów-eksporterów.

---

⁴ „Sektor nowoczesnych usług biznesowych w Polsce 2019”, Raport przygotowany przez Związek Liderów Sektora Usług Biznesowych (ABSL)

Wskaźnik Rozwoju Terytorialnego (WRT)

Wskaźnik Rozwoju Terytorialnego to syntetyczny miernik rozwoju regionu obrazujący zróżnicowania terytorialne w ramach określonych obszarów polityki rozwoju⁵. U podstaw sformułowania wskaźnika stała potrzeba monitorowania procesów rozwojowych zachodzących w regionie w odniesieniu do czterech obszarów priorytetowych, zidentyfikowanych w Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020+”: Nowoczesna gospodarka (NG), Szanse rozwojowe mieszkańców (SR), Przestrzeń (P), Relacje z otoczeniem (RO). Celem omawianego wskaźnika było rozszerzenie i pogłębienie analiz w zakresie zróżnicowań wewnętrznych województwa, z uwagi na proces terytorializacji polityki rozwoju regionu.

Poniżej zaprezentowano wynik obliczeń wartości Wskaźnika Rozwoju Terytorialnego dla poszczególnych powiatów za rok 2019 (piąta edycja wskaźnika, obliczona na podstawie danych z lat 2015-2019). W związku z przyjętą metodologią niższa wartość wskaźnika syntetycznego oznacza mniejszą odległość powiatu od obiektu idealnego (wzorcowego), a tym samym wyższą pozycję w rankingu i relatywnie lepszą sytuację społeczną, gospodarczą i przestrzenną niż w pozostałych powiatach.

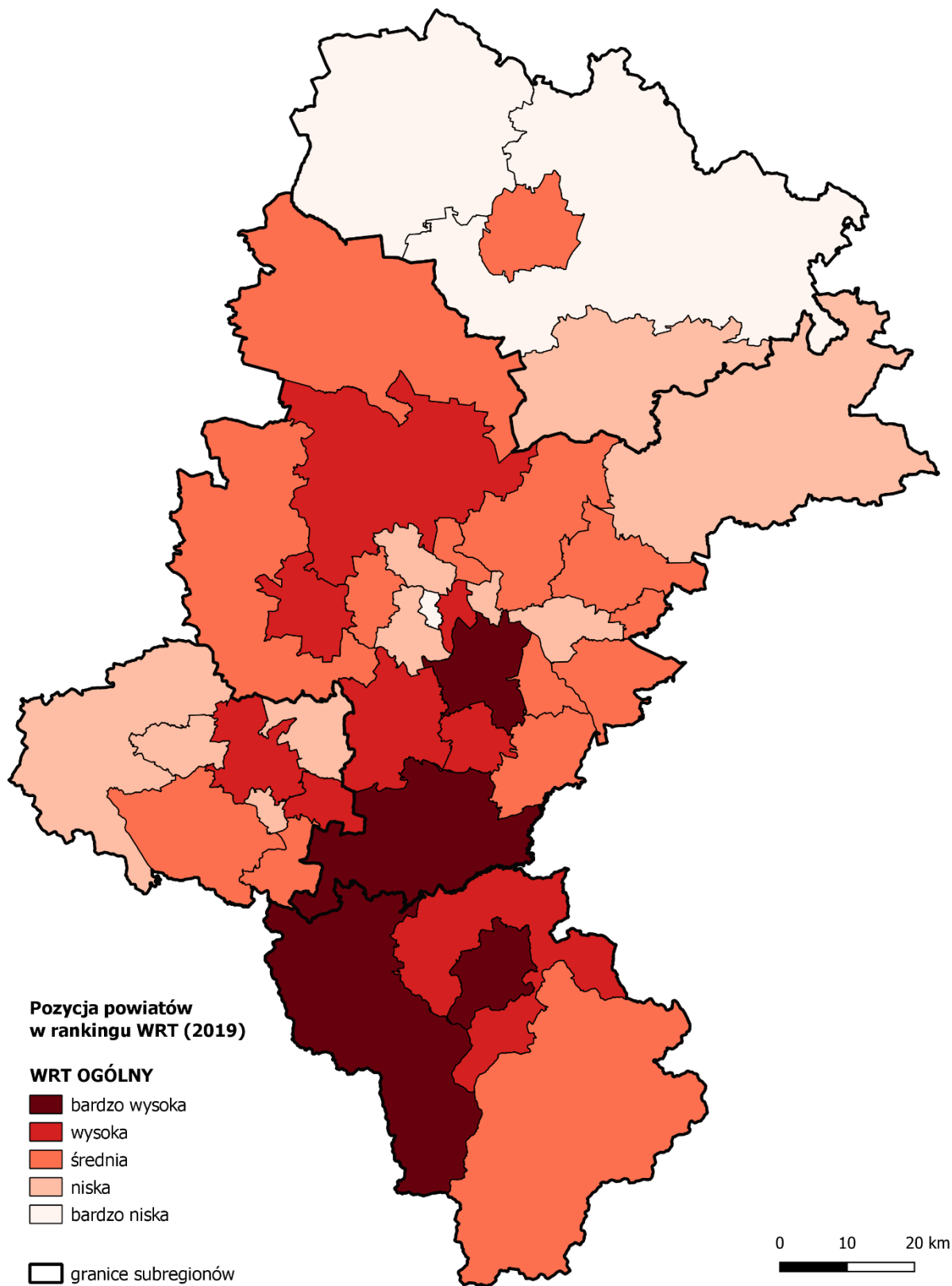
Analizując zróżnicowania w poziomie rozwoju powiatów w 2019 roku należy podkreślić, iż najwyższe miejsca pod względem ogólnego WRT uzyskały dwa powiaty grodzkie – Katowice i Bielsko-Biała oraz dwa powiaty ziemskie: cieszyński i pszczyński. Lider rankingu (Katowice) odznacza się najwyższą pozycją w zakresie wskaźników częściowych dotyczących Szans rozwojowych mieszkańców i Relacji z otoczeniem oraz trzecią pozycją w zakresie Nowoczesnej gospodarki. Wysokie miejsce Bielska-Białej to efekt silnej pozycji w zakresie wszystkich czterech wskaźników częściowych (w tym pierwszego miejsca w obszarze Nowoczesna Gospodarka). Bardzo wysokie pozycje w zakresie wskaźników częściowych dla obszarów: Przestrzeń i Relacje z otoczeniem odnotował powiat cieszyński. Z kolei wysokie miejsce powiatu pszczyńskiego wynika w szczególności z dobrych pozycji w zakresie Szans Rozwojowych Mieszkańców oraz Nowoczesnej Gospodarki. Relatywnie wysoki poziom rozwoju uzyskały także takie powiaty jak: Rybnik, Gliwice, Żory, Chorzów i Tychy oraz powiaty bielski, tarnogórski i mikołowski. Analizując wyniki dla wymienionych powiatów w zakresie określonych wskaźników częściowych należy wskazać w szczególności na: najwyższą pozycję Rybnika w obszarze Przestrzeń oraz drugą pozycję Gliwic dla obszaru Nowoczesna gospodarka.

Na przeciwnym biegunie w odniesieniu do uzyskanej wartości WRT znalazły się dwa powiaty, obejmujące typowo rolnicze tereny leżące w północnej części regionu - częstochowski i kłobucki a także miasto leżące w centralnej części Metropolii Górnośląskiej - Świętochłowice. Relatywnie niskie pozycje w rankingu ogólnym WRT osiągnęły powiaty obejmujące obszar od Jury Krakowsko-Częstochowskiej (powiaty myszkowski i zawierciański) poprzez miasta na prawach powiatu leżące w Metropolii Górnośląskiej, a mianowicie Ruda Śląska, Siemianowice Śląskie, Bytom i Sosnowiec, po leżące w subregionie zachodnim powiaty rybnicki i raciborski.

---

⁵ Koncepcja WRT została pierwotnie opracowana w latach 2013-2015 w ramach badania prowadzonego przez RCAS UMWSL w związku z realizacją projektu pn. „Rozwój efektywnego systemu monitoringu polityk publicznych w województwie śląskim”.

Mapa 8. Wskaźnik Rozwoju Terytorialnego (ogólny) w 2019 r. dla powiatów województwa śląskiego (wg pozycji powiatu).

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych GUS.

Indeks Niedostosowania Społecznego⁶

Na skutek zmian gospodarczych i procesów restrukturyzacyjnych w województwie obserwuje się koncentrację negatywnych zjawisk społecznych na obszarach miejskich usytuowanych w Metropolii Górnośląskiej oraz w części powiatów zlokalizowanych w subregionach: centralnym, północnym i zachodnim.

W województwie śląskim w 2019 r. wysoki poziom niedostosowania społecznego⁷ notowały takie miasta jak Bytom, Chorzów, Katowice, Siemianowice Śląskie, Sosnowiec, Świętochłowice i Żory oraz w powiatach ziemskich częstochowskim, gliwickim i myszkowskim. Niski poziom zjawiska cechował powiaty ziemskie mieszczące się we wszystkich subregionach. W subregionie północnym powiat kłobucki, w subregionie zachodnim powiat wodzisławski, w subregionie południowym powiaty bielski i żywiecki, najczęściej ich było w subregionie centralnym, gdzie niskim poziomem charakteryzowały się powiaty mikołowski i pszczyński oraz jedyne miasto w tej kategorii Tychy. Pozostałe powiaty zostały przyporządkowane kategorii średniego poziomu niedostosowania społecznego.

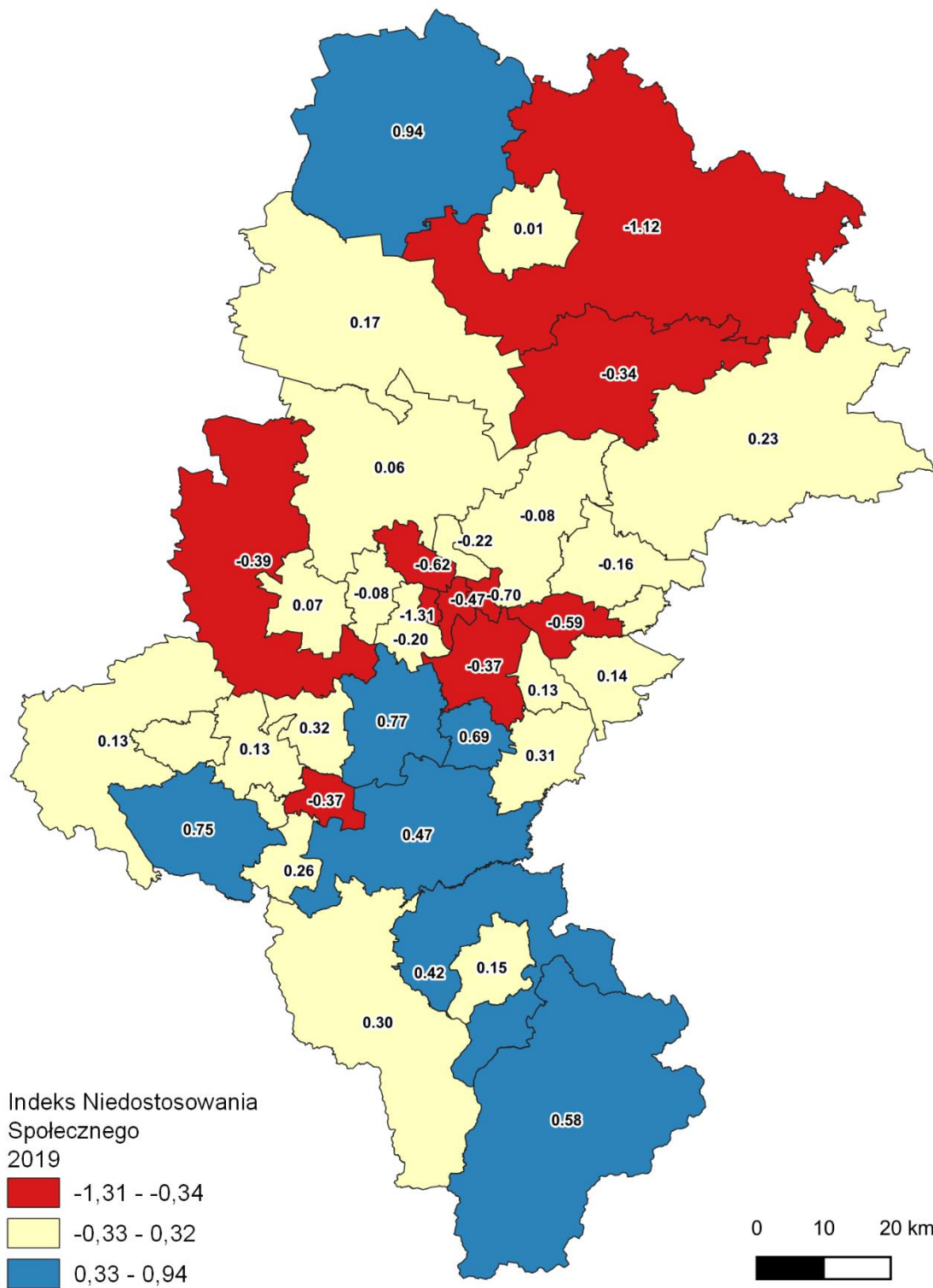
W 2019 roku wśród powiatów o najlepszej pozycji w zakresie niedostosowania społecznego (tj. takich, gdzie niedostosowanie jest relatywnie niewielkim problemem) znalazły się m.in. Tychy oraz powiat kłobucki – oba zanotowały bardzo dużą poprawę w tym zakresie w porównaniu do roku 2012 – miasto zyskując 22. pozycję w rankingu (na 36 powiatów), a powiat ziemski 18. pozycję. Względną trwałość niekorzystnych zjawisk w zakresie niedostosowania społecznego utrzymują Chorzów, Siemianowice Śląskie, Sosnowiec i Świętochłowice. Odwrotną trwałą tendencję utrzymują powiaty bielski, mikołowski, pszczyński, wodzisławski i żywiecki.

---

⁶ Indeks Niedostosowania Społecznego ma na celu syntetyczne przedstawienie poziomu niedostosowania społecznego w rozkładzie terytorialnym. Wskaźnik został opracowany na potrzeby procesu monitorowania Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020+”. Elementami składowymi indeksu są współczynniki syntetyczne w zakresie przestępczości oraz korzystających z pomocy społecznej, a także współczynnik liczby samobójstw.

⁷ Powiatom przyporządkowano trzy kategorie (czerwona – wysoki indeks niedostosowania społecznego, żółty – średni; niebieski – niski)

Mapa 9. Indeks Niedostosowania Społecznego w powiatach województwa śląskiego w 2019 r.

Indeks aktywności społecznej

Indeks Aktywności Społecznej jest syntetycznym wskaźnikiem obrazującym zagadnienia społeczne w przestrzeni⁸. Opracowany wskaźnik ujmuje elementy przedsiębiorczości mieszkańców, aktywności obywatelskiej oraz działalność NGO.⁹

Na podstawie przeprowadzonej analizy można zauważyć, że wysoki poziom aktywności społecznej charakteryzował wszystkie powiaty subregionu północnego (Częstochowa, powiat częstochowski, kłobucki i myszkowski), większość powiatów subregionu południowego (Bielsko-Biała oraz powiat cieszyński i powiat żywiecki) oraz część powiatów subregionu centralnego (Katowice, Gliwice i powiat tarnogórski). Najwyższe wartości osiągały duże miasta, spośród których lider to Katowice – stolica regionu oraz wiodące ośrodki subregionu południowego i północnego tj. Bielsko-Biała i Częstochowa. Z kolei niską aktywnością społeczną charakteryzowała się w 2019 r. część powiatów subregionu zachodniego (Jastrzębie-Zdrój, powiaty raciborski, rybnicki i wodzisławski) oraz część miast z centrum województwa (Bytom, Jaworzno, Piekary Śląskie, Ruda Śląska, Świętochłowice i Zabrze).

Ze względu na zmianę metody kategoryzacji powiatów występują pewne trudności w porównywaniu wyników w czasie. Dostrzegalna jest jednakże względna trwałość poziomów aktywności społecznej w województwie śląskim. Miasta z najwyższymi trzema lokatami w 2019 r. także 7 lat wcześniej utrzymywały się w ścisłej czołówce. W 2012 r. więcej powiatów przyporządkowano do kategorii niskiej aktywności społecznej, lecz wszystkie te, które wymieniono w 2019 r. jako powiaty z największymi problemami w badanym względzie, znalazły się też w tej kategorii 7 lat wcześniej.

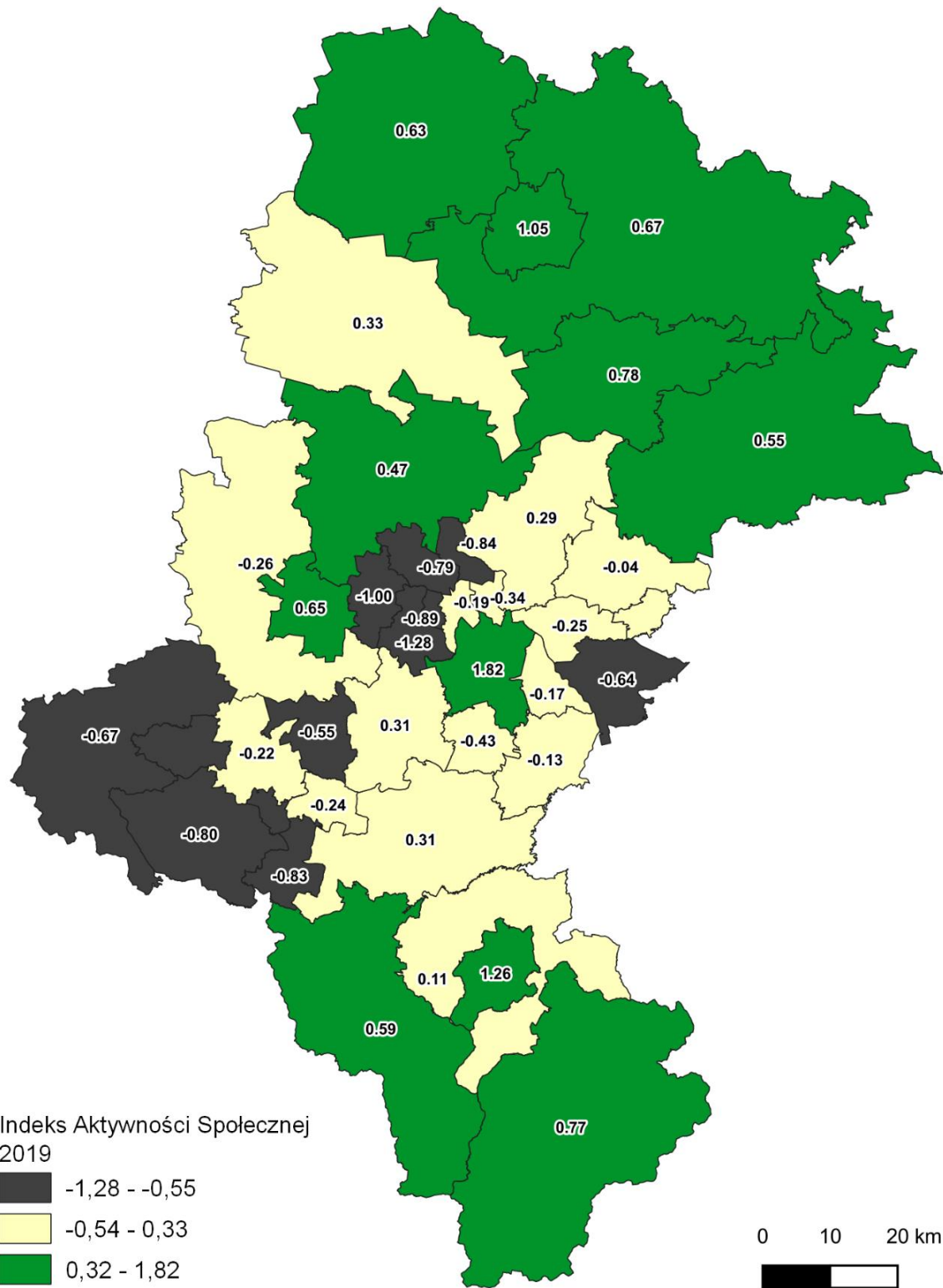
---

⁸ Opis metodologiczny zawarto w Raporcie: „Moduł społeczny: Część I: Część I: Aktywność społeczna w województwie śląskim Część II: Niedostosowanie społeczne w województwie śląskim”, RCAS, Katowice 2015.

⁹ Wskaźnik liczony dla roku 2019 zmienił nieco swój wymiar metodologiczny w stosunku do pierwotnego indeksu. Nastąpiły dwie zmiany w stosunku do wskaźników liczonych w 2012 r. Pierwszą jest pobieranie liczby NGO's z Banku Danych Lokalnych zamiast bezpośrednio z bazy REGON. Drugą jest ograniczenie obserwacji w zakresie aktywności politycznej do rad gmin i miast na prawach powiatu, a tym samym rezygnacja z brania pod uwagę rad powiatów. Zmianie uległa też metoda przyporządkowywania powiatów do kategorii stosowana przy tworzeniu mapy. W 2012 r. użyto metody równych przedziałów, podczas gdy w 2019 r. kategoryzowano wg metody Jenksa.

Mapa 10. Indeks aktywności społecznej w powiatach województwa śląskiego w 2019 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych GUS oraz danych Państwowej Komisji Wyborczej.

Finanse Samorządów

Analiza kondycji finansowej jednostek samorządu terytorialnego dostarcza informacji o aktualnej sytuacji regionu, pozwala także określić ich perspektywy rozwojowe. Sprawozdania budżetowe samorządu województwa, powiatów i gmin województwa śląskiego za rok 2019 wskazują, że tak jak w roku 2018 zarówno pod względem dochodów i wydatków jednostek samorządu terytorialnego region plasował się na drugim miejscu wśród wszystkich województw.

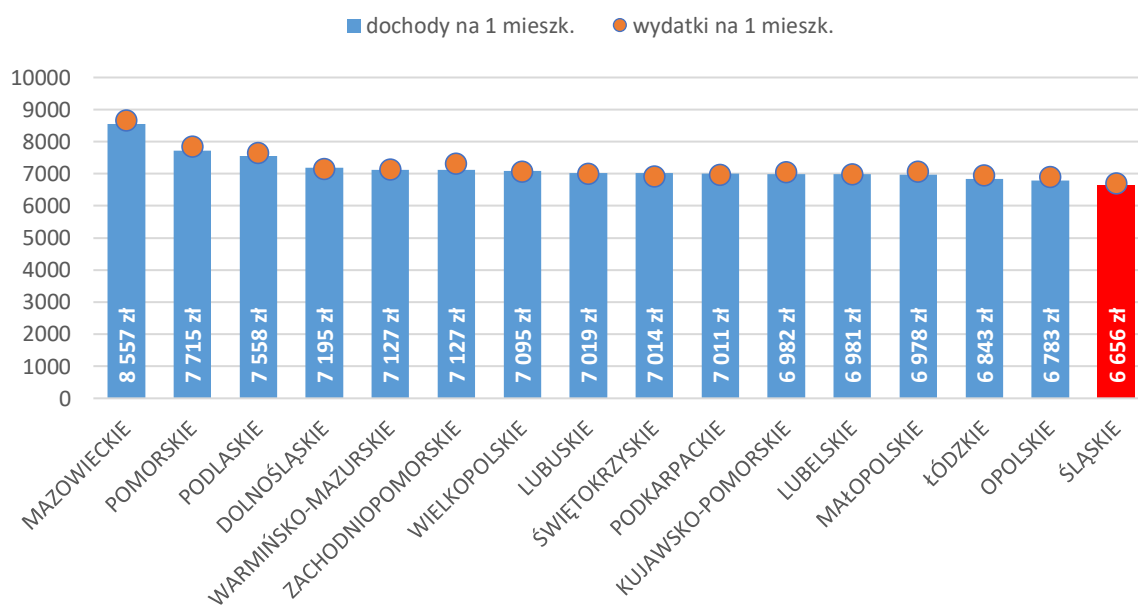
Tabela 1. Dochody i wydatki ogółem jednostek samorządu terytorialnego według województw w 2019 r.

WOJEWÓDZTWO	DOCHODY	WYDATKI
Mazowieckie	46 406 233 858,24 zł	46 942 973 946,27 zł
Śląskie	30 070 450 171,84 zł	30 262 936 167,34 zł
Wielkopolskie	24 822 681 239,62 zł	24 685 962 252,23 zł
Małopolskie	23 802 206 388,18 zł	24 071 564 439,30 zł
Dolnośląskie	20 867 605 913,85 zł	20 737 932 106,01 zł
Pomorskie	18 082 299 597,91 zł	18 402 058 982,61 zł
Łódzkie	16 798 792 653,16 zł	17 053 843 930,32 zł
Podkarpackie	14 913 548 041,54 zł	14 804 609 683,38 zł
Lubelskie	14 718 188 773,16 zł	14 723 269 280,64 zł
Kujawsko-pomorskie	14 468 835 050,70 zł	14 594 551 061,16 zł
Zachodniopomorskie	12 088 770 007,60 zł	12 392 507 051,74 zł
Warmińsko-mazurskie	10 140 010 520,19 zł	10 152 817 818,43 zł
Podlaskie	8 906 279 802,32 zł	9 003 195 540,53 zł
Świętokrzyskie	8 655 137 222,70 zł	8 527 105 198,50 zł
Lubuskie	7 100 747 080,10 zł	7 075 247 342,76 zł
Opolskie	6 665 327 269,15 zł	6 778 399 119,03 zł

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych GUS.

Jednak uwzględniając poziom dochodów i wydatków jednostek samorządu terytorialnego w ujęciu na 1 mieszkańca, województwo śląskie w 2019 roku zajmowało ostatnie miejsce w kraju (odpowiednio 6 656,24 zł i 6 698,84 zł).

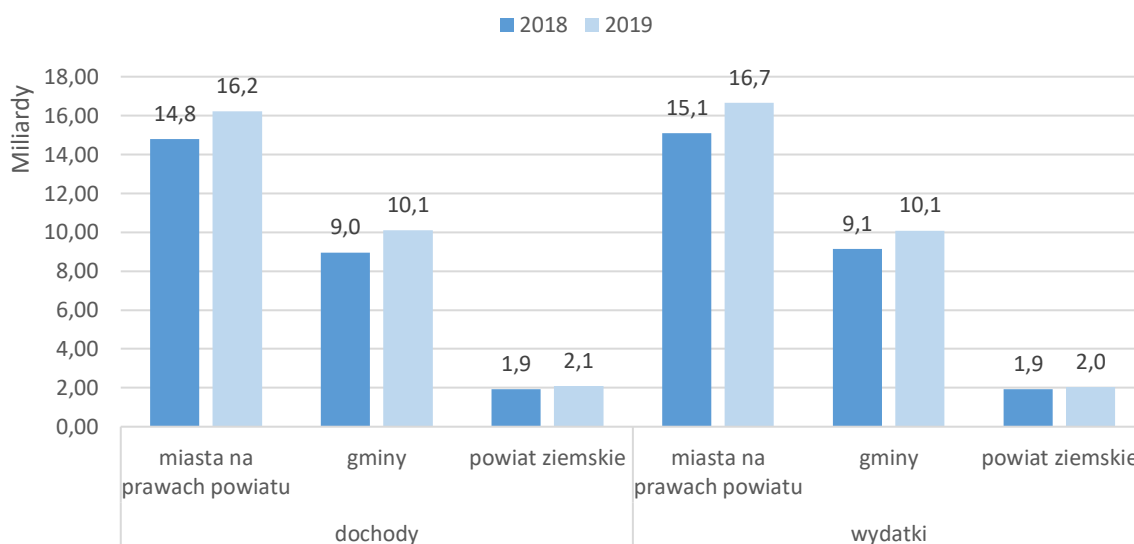
Wykres 6. Dochody i wydatki jednostek samorządu terytorialnego na 1 mieszkańca według województw za rok 2019.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych GUS.

Analizując poziom dochodów poszczególnych jednostek samorządu terytorialnego w skali województwa największe zróżnicowanie dotyczyło najliczniejszej grupy, tj. gmin, gdzie rozpiętość dochodów na 1 mieszkańca wynosiła od 3 680,89 zł w Porębie do 7 473,46 zł w Goczałkowicach-Zdroju. W przypadku powiatów ziemskich dochody na 1 mieszkańca wahały się od 816,26 zł w powiecie rybnickim do 1 307,09 zł w powiecie raciborskim. Natomiast w grupie miast na prawach powiatu dochody na 1 mieszkańca kształtowały się na poziomie od 5 153,04 zł w Świętochłowicach do 7 437,27 zł w Katowicach.

Wykres 7. Dochody i wydatki gmin, miast na prawach powiatu i powiatów ziemskich województwa śląskiego w latach 2018-2019.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych GUS.

Dochody jednostek samorządu terytorialnego w stosunku do roku poprzedniego rosły równomiernie na wszystkich szczeblach samorządu. Na poziomie miast na prawach powiatu zanotowano wzrost o 9,7%, dla powiatów ziemskich 7,5% i na nieco wyższym poziomie wzrost dochodów odnotowano w gminach, gdzie wyniósł 12,8%. Najwyższy wzrost dochodów w 2019 roku (w stosunku do roku 2018) dotyczył gmin: Kornowac, Mszana, Chybie i Herby (55,8%, 46,4%, 36,3% i 35,8%), a najwyższy spadek dochodów wystąpił w gminach: Niegowa i Istebna (9,6% i 9,5%). Wszystkie miasta na prawach powiatu zanotowały wzrost poziomu dochodów, z czego największy wystąpił w Mysłowicach (18,4%), Bielsku-Białej (15,5%) i Zabrze (14%). W przypadku powiatów ziemskich największy wzrost dochodów koncentrował się w powiatach raciborskim i rybnickim (22,7% i 27,4%), a spadek w powiecie bieruńsko-lędzińskim (-17,4%).

Ponadto wśród gmin województwa śląskiego wartość dochodów własnych na 1 mieszkańca w 2019 roku była najwyższa w dużych ośrodkach regionu, tj. miastach Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii i Aglomeracji Bielskiej. Dochody własne na 1 mieszkańca powyżej średniej wojewódzkiej osiągnęło ponad 20% gmin w regionie, w tym większość zlokalizowanych w subregionie centralnym, natomiast w pozostałych subregionach: 6 w południowym (Bielsko-Biała, Szczyrk, Ustroń, Wisła, Cieszyn, Żywiec), 4 w zachodnim (Mszana, Rybnik, Marklowice, Jastrzębie Zdrój) i Częstochowa w subregionie północnym.

Znaczący udział dochodów własnych w dochodach ogółem daje podstawę do kształtowania lokalnej polityki rozwoju, wspomagając podejmowanie decyzji długoterminowych dotyczących między innymi poziomu inwestycji. Udział dochodów własnych w dochodach ogółem gmin województwa śląskiego w 2019 roku sięgał maksymalnie 64,1% (Szczyrk) podczas gdy najniższy udział dochodów własnych wśród dochodów ogółem wyniósł 21,4% w gminie Kroczyce. 114 gmin regionu notowało udział dochodów własnych w dochodach poniżej średniej wojewódzkiej (52,4%),

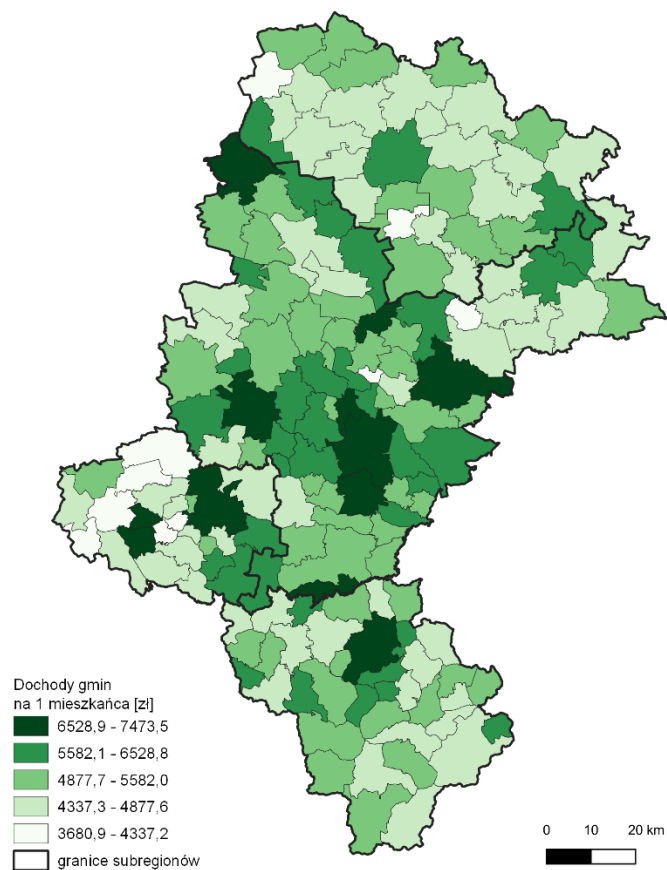
w tym aż 7 miast na prawach powiatu (Bytom, Świętochłowice, Rybnik, Piekary Śląskie, Żory, Chorzów, Częstochowa).

Analiza wydatków gmin i powiatów województwa śląskiego w 2019 roku wskazuje, że największy wzrost dotyczył grupy miast na prawach powiatu i gmin. Miasta na prawach powiatu o najwyższym wzroście to: Żory (18,6%) i Bielsko-Biała (18,3%), podczas gdy najniższy wzrost wydatków dotyczył Jaworzna (1,8%), Rudy Śląskiej (3,2%) i Świętochłowic (3,6%). W przypadku powiatów ziemskich w 2019 roku, analogicznie do dochodów, najwyższy wzrost poziomu wydatków obejmował powiaty: raciborski (18,5%) i rybnicki (18,7%), a spadek w powiecie bieruńsko-lędzińskim (-11,4%). W przypadku gmin województwa śląskiego procentowy wzrost poziomu wydatków w 2019 roku w największym stopniu wystąpił w gminach: Lubomia (43,9%), Tworóg (40,5%) i Kornowac (38,5%). Dwadzieścia dziewięć gmin charakteryzowało się spadkową tendencją, z czego najwyższy spadek wydatków dotyczył gmin: Panki (-25,4%), Dąbrowa Zielona (-16,5%) i Istebna (-16,4%).

W przypadku wydatków na 1 mieszkańca wśród gmin województwa śląskiego najwyższą wartość osiągnęła gmina Lubomia (7 454,44 zł) a najniższą gmina Poręba (3 740,34 zł). Wśród miast na prawach powiatu najwyższa wartość wydatków wystąpiła w Katowicach (7 767,26 zł) a najmniejsza w Świętochłowicach (4 981,97 zł). W przypadku samorządów powiatowych wydatki kształtowały się następująco: najmniejszy poziom wydatków dotyczył powiatu rybnickiego (761,03 zł) a największy powiatu tarnogórskiego (1 221,49 zł).

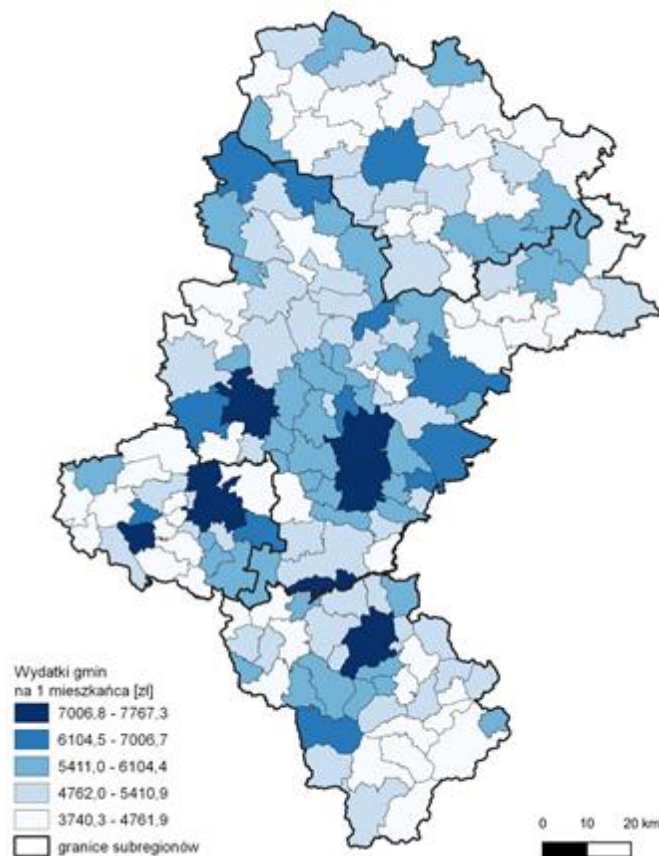
Wartość wydatków inwestycyjnych to jedna z istotniejszych kategorii wydatków, ponieważ o ich poniesieniu gminy decydują samodzielnie. Wskaźnik udziału wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem gmin i powiatów województwa śląskiego w 2019 roku wyniósł zaledwie 15,7% i był jednym z najniższych wyników wśród wszystkich regionów (wartość dla kraju: 16,2%).

Mapa 11. Dochody gmin województwa śląskiego na 1 mieszkańca w 2019 roku.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych GUS.

Mapa 12. Wydatki gmin województwa śląskiego na 1 mieszkańca w 2019 roku.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych GUS.

Wydatkowanie środków z RPO WSL 2014-2020

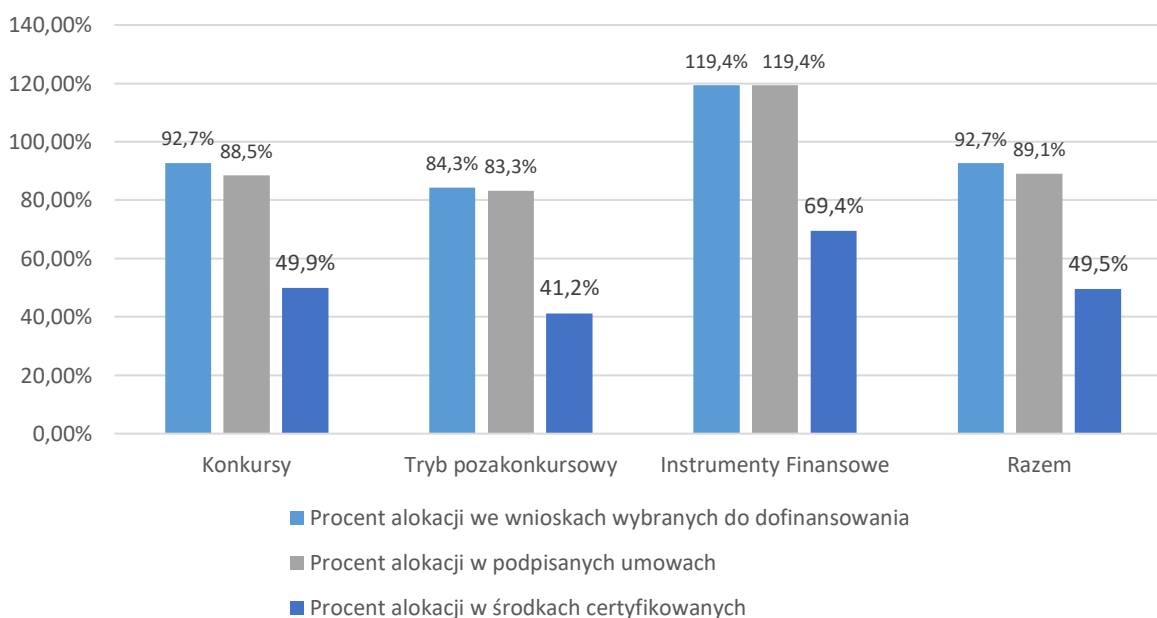
Zgodnie z Umową Partnerstwa z dn. 21 maja 2014 roku całkowita alokacja na RPO WSL 2014-2020 wynosi 3 476 937 134 EUR, z tego 72% z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) oraz 28% z Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS):

- Środki pochodzące z EFRR 2 498 891 499 EUR;
- Środki pochodzące z EFS 978 045 635 EUR (kwota uwzględnia środki na pomoc techniczną w wysokości 118 000 000 EUR).

W ramach RPO WSL 2014-2020 realizowane są instrumenty rozwoju terytorialnego: Zintegrowane Inwestycje Terytorialne (ZIT) oraz Regionalne Inwestycje Terytorialne (RIT). Na realizację ZIT/RIT zostało przeznaczonych 1 061 217 235 EUR, w tym 89 351 235 EUR z Europejskiego Funduszu Społecznego i 971 866 000 EUR z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.

Na potrzeby niniejszego opracowania alokacja (środki UE) została przeliczona na PLN z wykorzystaniem kursu księgowego Europejskiego Banku Centralnego z dnia 30 grudnia 2020 r. (1€ = 4,5565 zł), oraz zgodnie z algorytmem przeliczania środków stanowiącymi załączniki 4a do Kontraktu Terytorialnego.

Wykres 8. Realizacja Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego 2014-2020 – narastająco – stan na dzień 4 stycznia 2021 r.

Źródło: opracowanie referatu RRF Departamentu Rozwoju Regionalnego UMWSL na podstawie danych z LSI 2014 RPO WSL.

Tabela 2. Stan wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego 2014-2020 (narastająco – stan na 4.01.2021 r.).

	KONKURSY	TRYB POZAKONKURSOWY	INSTRUMENTY FINANSOWE***	RAZEM
Alokacja EUR	2 842 283 734	489 481 200	145 172 200	3 476 937 134
Alokacja PLN (wg algorytmu MF)	12 640 650 912	2 188 245 558	646 510 594	15 475 407 064
Liczba wniosków wybranych do dofinansowania*	5 677	337	4	6 018
Wartość wniosków wybranych do dofinansowania PLN*	11 721 280 244	1 844 569 245	771 610 347	14 337 459 836
Procent alokacji we wnioskach wybranych do dofinansowania	92,73%	84,29%	119,35%	92,65%
Liczba podpisanych umów*	5 174	333	4	5 511
Wartość podpisanych umów PLN*	11 187 039 142	1 822 257 536	771 610 347	13 780 907 025
Procent alokacji w podpisanych umowach	88,50%	83,27%	119,35%	89,05%
Kwota środków zatwierdzonych wniosków o płatność PLN**	5 884 631 332	970 423 160	4 486 000 323	11 341 054 815
Procent alokacji w zatwierdzonych wnioskach o płatność	46,60%	44,30%	69,40%	47,20%
Certyfikacja (środki wnioskowane do Komisji Europejskiej) PLN**	6 303 323 599	902 235 500	448 600 323	7 654 159 422
Procent alokacji w środkach certyfikowanych	49,90%	41,20%	69,40%	49,50%
<i>Alokacja PLN; Kurs do przeliczeń to 1 EUR=4,5565 PLN (zgodnie z algorytmem przeliczania środków stanowiącego załącznik 4a do Kontraktu Terytorialnego)</i>				
<i>*** w związku z przesunięciami środków na COVID-19, wartości zostaną skorygowane po wprowadzeniu stosownych zmian w dokumentach</i>				

Źródło: * opracowanie referatu RRF Departamentu Rozwoju Regionalnego UMWSL na podstawie danych z LSI 2014 RPO WSL, stan na 4 stycznia 2021 r.

** opracowanie referatu RRF Departamentu Rozwoju Regionalnego UMWSL na podstawie danych z SL 2014, stan na 4 stycznia 2021 r.

Do końca 2020 roku rozpoczęto 408 naborów konkursowych na kwotę 13 906 mln PLN dofinansowania oraz 50 naborów pozakonkursowych na kwotę 2 092 mln PLN dofinansowania (razem z Pomocą Techniczną), z czego:

- Departament Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego – 188 naborów konkursowych na kwotę dofinansowania 8 202,33 mln PLN oraz 18 naborów pozakonkursowych na kwotę 985,32 mln PLN dofinansowania;
- Śląskie Centrum Przedsiębiorczości – 23 nabory konkursowe na kwotę dofinansowania 2 118,92 mln PLN oraz 3 nabory pozakonkursowe na kwotę 51,77 mln PLN;
- Departament Europejskiego Funduszu Społecznego – 135 naborów konkursowych na łączną kwotę 2 344,84 mln PLN dofinansowania oraz 15 naborów pozakonkursowych na kwotę 231,85 mln PLN dofinansowania;
- Wojewódzki Urząd Pracy – 63 nabory konkursowe na kwotę łączną 1 240,85 mln PLN dofinansowania oraz 6 naborów pozakonkursowych na łączną kwotę 356,27 mln PLN;
- Pomoc Techniczna – 7 naborów pozakonkursowych na łączną kwotę 466,88 mln PLN.

Do dnia końca 2020 roku wartość zaangażowanych środków wyniosła 16,79 mld PLN, co stanowi 108,48% alokacji Programu.

W 2020 roku zawarto łącznie 1370 umów w tym:

- 782 umów na łączną kwotę 1 660 mln zł EFRR oraz
- 588 umów na łączną kwotę 724,4 mln zł w ramach EFS.

Tabela 3. Umowy w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego zawarte w 2020 r.

NAZWA I NR OSI PRIORYTETOWEJ		ALOKACJA W PLN	FUNDUSZ	ZAWARTE UMOWY W 2020 ROKU	
				LICZBA	DOFINANSOWANIE WKŁAD UE
I	Nowoczesna gospodarka	734 689 647,14	EFRR	93	242 841 720,83
II	Cyfrowe Śląskie	431 570 924,35	EFRR	12	87 122 015,02
III	Konkurencyjność MŚP	1 489 261 658,17	EFRR	326	249 788 100,37
IV	Efektywność energetyczna, odnawialne źródła energii i gospodarka niskoemisyjna	3 710 720 001,80	EFRR	218	721 637 757,50
V	Ochrona środowiska i efektywne wykorzystanie zasobów	912 598 272,83	EFRR	35	109 298 944,00
VI	Transport	2 066 363 822,85	EFRR	23	70 609 978,39
VII	Regionalny rynek pracy	1 031 630 279,93	EFS	89	135 411 998,62
VIII	Regionalne kadry gospodarki opartej na wiedzy	744 243 453,11	EFS	202	166 142 479,92
IX	Włączenie społeczne	1 186 637 326,41	EFS	100	181 642 757,60
X	Rewitalizacja oraz infrastruktura społeczna i zdrowotna	1 423 251 667,66	EFRR	55	155 481 109,04
XI	Wzmocnienie potencjału edukacyjnego	864 727 625,42	EFS	188	169 204 068,85
XII	Infrastruktura edukacyjna	355 603 006,35	EFRR	20	23 163 025,58
XIII	Pomoc Techniczna	524 109 377,66	EFS	9	71 974 939,85
Razem EFS		4 351 348 062,52		588	724 376 244,84
Razem EFRR		11 124 059 001,14		782	1 659 942 650,73
Ogółem		15 475 407 063,66		1 370	2 384 318 895,57

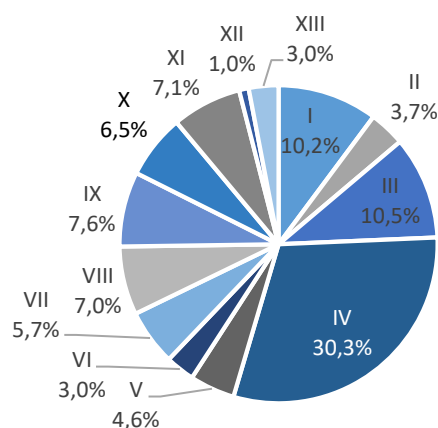
Źródło: opracowanie referatu RRF Departamentu Rozwoju Regionalnego UMWSL na podstawie danych LSI 2014 RPO WSL.

W ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (ZIT) oraz Regionalnych Inwestycji Terytorialnych (RIT) do dnia 4 stycznia 2021 r. podpisano 1 575 umów na łączną kwotę dofinansowania 4,15 mld PLN, co stanowi 88,11% wykorzystania alokacji przyznanej na instrumenty rozwoju terytorialnego.

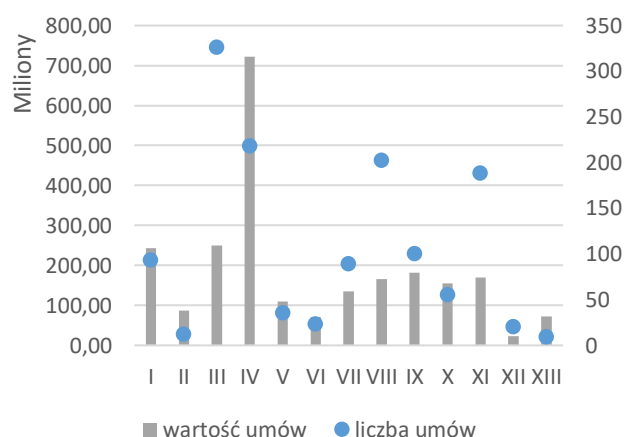
Największy udział środków finansowych w ramach zawartych umów występuje w osi priorytetowej IV *Efektywność energetyczna, odnawialne źródła energii i gospodarka niskoemisyjna*, gdzie wartość umów wynosi niewiele ponad 30% wszystkich umów zawartych w 2020 roku. Drugą z kolei największą wartość umów osiągnięto w priorytecie III *Konkurencyjność MŚP* (10,5%), niewiele

mniej w priorytecie I *Nowoczesna gospodarka* (10,2%) a następnie w priorytecie IX *Włączenie społeczne* (7,6%).

Wykres 9. Udział wartości podpisanych umów w 2020 roku wg osi priorytetowych RPO WSL 2014-2020.

Wykres 10. Wartość i ilość podpisanych umów w 2020 r. w ramach RPO WSL 2014-2020.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z LSI 2014 RPO WSL.

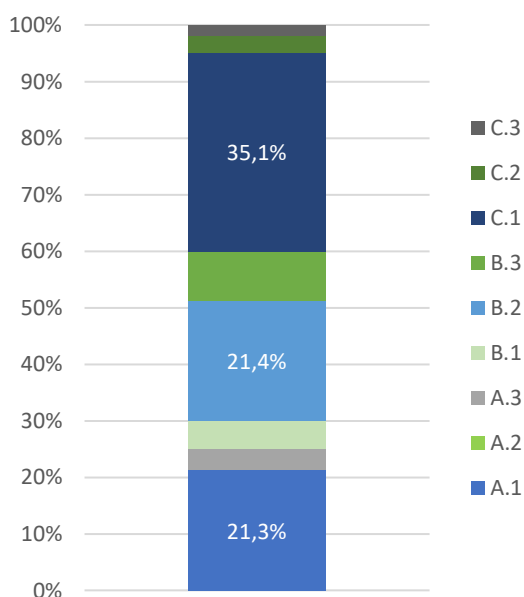
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z LSI 2014 RPO WSL.

Na potrzeby niniejszego raportu przeanalizowano również wydatkowanie środków w ramach RPO WSL 2014-2020 z punktu widzenia realizacji celów Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020+”. Poniższe wykresy obrazują zestawienie umów zawartych w 2020 roku w ramach RPO WSL na lata 2014-2020 r. z celami operacyjnymi wyznaczonymi w Strategii.

Analiza zestawienia pokazuje, że najwięcej projektów, dla których podpisano umowę w 2020 roku, wpisuje się w realizację Priorytetu (C): *Przestrzeń* (40%). Niewiele mniejszy udział procentowy, bo 35% stanowiły umowy przypisane w Priorytecie (B) *Szanse rozwojowe mieszkańców*, a umowy dotyczące realizacji Priorytetu (A) *Nowoczesna Gospodarka* stanowiły 1/4 wartości podpisanych umów. Nie przypisano żadnego z projektów do Priorytetu (D) *Współpraca/ Relacje z otoczeniem* z uwagi na fakt, że cele które znajdują się w tym priorytecie mają często charakter horyzontalny. Ponad 1/3 środków finansowych w ramach zawartych umów dotyczyła realizacji kierunków działań wskazanych w ramach celu operacyjnego strategii C.1. *Zrównoważone wykorzystanie zasobów środowiska*.

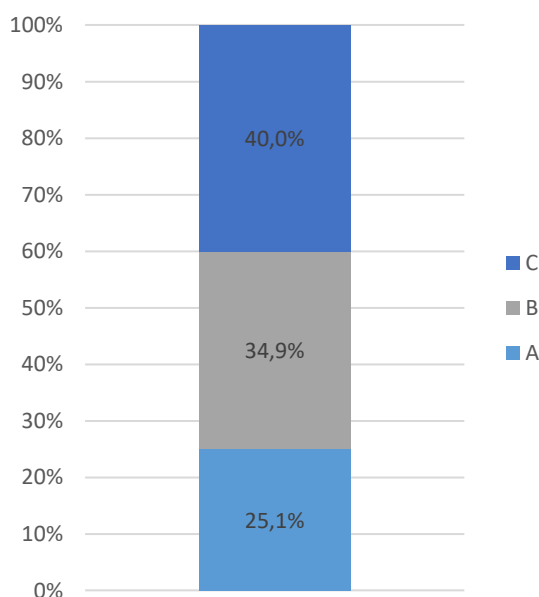

Wykres 11. Udział zawartych umów względem priorytetów Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020+” w 2020 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z LSI 2014 RPO WSL.

Wykres 12. Udział zawartych umów względem celów strategicznych Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020+” w 2020 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z LSI 2014 RPO WSL.

Inne programy finansowane ze środków europejskich

Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020

W ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020 w roku 2020 podpisano umowy w ramach następujących poddziałań:

- Poddziałanie 19.2 Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność: 318 podpisanych umów na kwotę 35 605 363,08 zł (konkursy ogłaszane przez LGD).
- Poddziałanie 19.3 Przygotowanie i realizacja działań w zakresie współpracy z lokalną grupą działania: 2 podpisane umowy na kwotę 465 060,00 zł.
- Poddziałanie 7.2 „Inwestycje związane z tworzeniem, ulepszaniem lub rozbudową wszystkich rodzajów małej infrastruktury, w tym inwestycji w energię odnawialną i w oszczędzanie energii” – operacje typu „Budowa lub modernizacja dróg lokalnych”: 6 podpisanych umów na kwotę 7 184 306,00 zł (umowy w wyniku uruchomienia wniosków z listy rezerwowej).

Krajowa Sieć Obszarów Wiejskich (KSOW)

W ramach Planu Działania w 2020 roku ogłoszono jeden konkurs na nabór wniosków do Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich. Ogólna kwota środków przeznaczonych do wykorzystania w Planie operacyjnym w roku 2020 wynosiła 840 000 zł, w tym na:

- Działania Partnerów – 690 000,00 zł,
- Plan Komunikacyjny – 150 000,00 zł.

Operacje Partnerów – w 2020 roku Partnerzy złożyli 26 wniosków, z czego do realizacji zostało przyjętych 15 operacji na łączną kwotę 479 558,44 zł. Ze względu na sytuację epidemiologiczną zrealizowanych zostało tylko 8 operacji na łączną kwotę 211 911,82 zł.

Plan komunikacyjny – działania informacyjno-promocyjne obejmowały cykl audycji telewizyjnych dot. PROW. Zrealizowano 16 odcinków informacyjno-promocyjnych na łączną kwotę 74 784,00 zł.

Program Operacyjny RYBY

W ramach realizacji Programu Operacyjnego „Rybacko i Morze 2014-2020” w roku 2020 Samorząd Województwa Śląskiego wspólnie z Rybackimi Lokalnymi Grupami Działania: Rybacką Lokalną Grupą Działania „Jurajska Ryba” oraz Lokalną Grupą Rybacką Bielska Kraina ogłosił 8 konkursów na realizację lokalnych strategii rozwoju kierowanych przez społeczność na łączną kwotę 1 780 571,00 zł.

Kwota rozliczonych w roku 2020 projektów wynosi 4 885 358,00 zł. W roku 2020 r. Samorząd Województwa Śląskiego podpisał umowy o dofinansowanie na kwotę: 2 741 392,00 zł.

Programy Europejskiej Współpracy Terytorialnej/Interreg:

Europejska Współpraca Terytorialna stanowi Cel 2 Polityki Spójności Unii Europejskiej na lata 2014-2020 służący realizacji wspólnych projektów o charakterze międzynarodowym. W ramach EWT partnerzy z województwa śląskiego mogą korzystać z dwóch programów współpracy transgranicznej: Interreg V-A Republika Czeska – Polska oraz Interreg Polska – Słowacja, dwóch programów transnarodowych: Interreg Region Morza Bałtyckiego oraz Interreg Europa Środkowa, a także z programu współpracy międzyregionalnej Interreg Europa.

Działania na rzecz przeciwdziałania skutkom COVID – 19¹⁰

W celu dostosowania pracy Urzędu Marszałkowskiego i jednostek podległych do nowych warunków funkcjonowania, wynikających z pandemii koronawirusa, wprowadzona została możliwość pracy zdalnej, ograniczono kontakt bezpośredni pracowników, , ograniczono wyjazdy służbowe, korzystano z e-spotkań oraz e-szkoleń. Poniesiono także wydatki na zakup środków ochrony osobistej, urządzeń sanitarnych, czy dezynfekcję pomieszczeń. Dostosowano sposoby i procedury przyjmowania stron/klientów do obowiązujących obostrzeń.

Dyrektorzy instytucji i jednostek opracowali i złożyli wnioski o dofinansowanie działań wynikających z walki z pandemią, z których duża część uzyskała dofinansowanie.

W ramach działań związanych z przeciwdziałaniem skutkom COVID Zarząd Województwa Śląskiego podjął również szereg aktywności w zakresie wsparcia gospodarki regionu oraz jego mieszkańców. Jedną z nich było wdrożenie Śląskiego Pakietu dla Gospodarki, Turystyki i dla Mieszkańca.

1. Śląski Pakiet dla Gospodarki

Wsparcie gospodarki województwa realizowane było w ramach pięciu filarów:

- I. Pożyczki obrotowe i płynnościowe wraz z innymi uproszczeniami w zakresie wsparcia zwrotnego (realizator: Fundusz Górnośląski S.A., Towarzystwo Inicjatyw Społeczno-Ekonomicznych SA oraz Bank Pekao SA)

W ramach działań Pośrednicy Finansowi oferowali preferencyjne pożyczki na wydatki inwestycyjne (służące powstawaniu nowych środków trwałych na terenie województwa śląskiego) oraz na wydatki bieżące (służące zaspokojeniu zapotrzebowania na kapitał obrotowy). Środki na udzielane pożyczki pochodziły z RPO WSL 2014-2020. W ramach uproszczeń kredytowych dopuszczono rozszerzenie zakresu finansowania środków obrotowych o wydatki nie związane bezpośrednio z rozwojem przedsiębiorcy. Pośrednicy Finansowi udzielili Pożyczkobiorcom wakacji kredytowych ułatwiają im zachowanie płynności finansowej, odraczając spłatę zobowiązań kapitałowych.

Łącznie w 2020 r. Pośrednicy Finansowi udzielili 181 pożyczek na kwotę 105,4 mln zł (wyłączyli 173 pożyczki na kwotę 69,8 mln zł). Ponadto Fundusz Górnośląski S.A. w ramach działań Rządowej Tarczy Antykryzysowej udzielał pożyczek płynnościowych POIR – zawarto 233 umowy na łączną wartość 87,0 mln zł.

- II. Outplacement oraz wsparcie pracodawców w utrzymaniu miejsc pracy (realizator: Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach)

W ramach filaru podejmowano następujące działania:

- Dofinansowanie do wynagrodzeń (źródło finansowania RPO WSL, PO WER oraz FP) – pozytywnie rozpatrzono 51 474 wniosków, wypłacono kwotę 651,8 mln zł;
- Dofinansowanie szkoleń dla MŚP (źródło finansowania RPO WSL) – w 2020 zakontraktowano kwotę 105,0 mln zł (cała kwota przekazana do operatorów);
- Subsydiowane zatrudnienie oraz staże – narzędzia aktywizacji zawodowej (źródło finansowania RPO WSL) – do dofinansowania wybrano 27 wniosków o łącznej kwocie 57,5 mln zł, planowana liczba uczestników to 3 711 osób;
- Dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej i działania outplacement – ze wsparcia będą mogły skorzystać m.in. osoby zwolnione z pracy z przyczyn leżących po stronie

---

¹⁰ Informacja o „Pakietach” zredagowana na podstawie materiału przygotowanego przez Departament Gospodarki i Współpracy Międzynarodowej

pracodawcy (źródło finansowania RPO WSL) – do dofinansowania wybrano 31 wniosków o łącznej kwocie 64,9 mln zł, planowana liczba uczestników to 1 386 osób;

- Staże, szkolenia, subsydiowane zatrudnienie i dotacje na otwarcie działalności gospodarczej dla osób młodych (do 30 roku życia) (źródło finansowania PO WER) – łączna kwota dofinansowania 96,0 mln zł, planowana liczba uczestników to 4 991 osób;
- Dofinansowanie wynagrodzeń w związku z przestojem ekonomicznym lub obniżonym wymiarem czasu pracy (źródło finansowania Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych) – łącznie w ramach Tarcz 1.0 – 5.0 oraz Tarczy branżowej 6.0 wypłacono do 18.01.2021 r. 2 119,1 mln zł, wsparciem objęto 567,9 tys. osób.

Poza Filarem II WUP dodatkowo w ramach Funduszu Pracy udzielał pożyczek na pokrycie bieżących kosztów prowadzenia działalności gospodarczej. W ramach wsparcia oceniono pozytywnie 198 632 wnioski, wypłacono kwotę 989,6 mln zł. Realizowane były programy aktywizacji zawodowej bezrobotnych finansowane z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 (9,4 mln zł).

III. Wsparcie bezzwrotne, inwestycje w MŚP (instytucja odpowiedzialna: Śląskie Centrum Przedsiębiorczości)

W ramach środków RPO WSL ogłoszone zostały:

- Konkurs zgodnie z harmonogramem: Innowacje w MŚP (działania 3.2)
Ze względu na zainteresowanie naborem wydłużono termin składania wniosków, co pozwoliło na dopracowanie wniosków i złożenie przez przedsiębiorców kompletnej dokumentacji. Aby dofinansować wszystkie pozytywnie ocenione wnioski podjęto decyzję o podniesieniu alokacji z 86 mln zł na ponad 117 mln zł.
- Konkurs specjalny: Wsparcie inwestycji i kosztów bieżących (działanie 3.2 Inwestycje w MŚP)
Konkurs został przeznaczony dla przedsiębiorstw działających w branżach szczególnie dotkniętych skutkami pandemii – gastronomia, turystyka, hotelarstwo, przemysł czasu wolnego, handel detaliczny, usługi kosmetyczne, fryzjerskie, rehabilitacyjne. Dofinansowanie przeznaczone zostało dla mikro (także jednoosobowych działalności gospodarczych), małych i średnich firm z regionu, a jego celem było wsparcie inwestycji, bieżących kosztów prowadzenia działalności i utrzymanie miejsc pracy. Łączna pula środków w ramach konkursu ostatecznie, po negocjacjach z Komisją Europejską wyniosła 270 mln zł.

Ze środków przewidzianych na wsparcie MŚP w ramach konkursów *Innowacje w MŚP* oraz *Inwestycje w MŚP* przekazano łącznie dofinansowanie dla 556 firm na kwotę 400 mln złotych.

IV. Samorządowe działania wspierające, regionalne centrum wsparcia MŚP

- zorganizowanie cyklu webinarium skierowanych do przedsiębiorców z województwa śląskiego informujących o Śląskim Pakiecie dla Gospodarki (19 webinarium, 1 500 uczestników);
- uruchomienie infolinii dla całego Pakietu oraz bieżąco komunikowanie się z przedsiębiorcami (ponad 17 tys. odebranych telefonów, prawie 1 tys. maili, 42,3 tys. wejść na stronę dot. Śląskiego Pakietu dla Gospodarki);
- powołanie Śląskiego Forum Ekspertów – jest to społeczny, kolegialny organ pełniący funkcję konsultacyjną i opiniotwórczą Marszałka Województwa Śląskiego w zakresie wspierania rozwoju gospodarczego Województwa Śląskiego. Forum proponuje rozwiązania zaradcze jak i stymulujące działalność firm w trakcie i po pandemii (rozwiązania, które mogłyby realnie zmniejszyć negatywne skutki obecnej sytuacji);

- uruchomienie Regionalnego Centrum Wsparcia MŚP – współpracuje ono z ponad 30 firmami (kancelariami prawnymi, biurami podatkowo-księgowymi, firmami HR, doradcami biznesu, doradcami ds. marketingu i komunikacji) proponując bezpłatne dla przedsiębiorców porady eksperckie w ww. obszarach. Z usług Centrum skorzystało 288 podmiotów, które wykorzystaly łącznie 1 000 godzin konsultacji pierwszego kontaktu i konsultacji eksperckich. Usługi eksperckie były świadczone w zakresie doradztwa prawnego, finansowego, podatkowo-księgowego, restrukturyzacyjnego, marketingowego, psychologicznego i łączenia przedsiębiorców;

Ponadto w ramach filaru realizowane są dwa projekty współfinansowane ze środków UE w ramach RPO WSL 2014-2020 i realizowane przez Województwo Śląskie i Fundusz Górnośląski SA.:

- a) Promocja gospodarcza regionu oraz działania związane z tworzeniem przyjaznych warunków do inwestowania i eksportowania

Celem głównym projektu, opiewającego na kwotę 24,6 mln zł, jest wzrost wartości bezpośrednich inwestycji w regionie, wzrost poziomu eksportu MŚP, promocja województwa śląskiego pod względem zamieszkania i podejmowana pracy. Wśród celów szczegółowych znajdują się m.in.: przyciągnięcie przedsiębiorców i mieszkańców z kraju i z zagranicy, zachęcenie przedsiębiorców do podejmowania i rozszerzania działalności eksportowej, budowa sprzyjającego klimatu inwestycyjnego. W obecnej sytuacji projekt został dostosowany do bieżących potrzeb przedsiębiorców z województwa śląskiego.

- b) Internacjonalizacja działalności gospodarczej – projekt „Inter Silesia”

Działania projektu, którego wartość to 26,3 mln zł, nakierowane są na pobudzenie przedsiębiorstw MŚP do podejmowania działań w kierunku internacjonalizacji działalności biznesowej, działań eksportowych i innowacyjnych. W ramach projektu zostanie stworzona sieć doradców reprezentujących przedsiębiorstwa na światowych rynkach. Przygotowane zostaną uniwersalne narzędzia wspierające działania przedsiębiorstw na rynkach międzynarodowych, takie jak: doradztwo eksportowe, wsparcie tłumaczeniowe, baza wiedzy związanej z eksportem, wymaganiami prawnymi, podatkami i finansami oraz uwarunkowaniami biznesowymi i kulturowymi. W ramach projektu przewidziane jest powstanie Centrum Internacjonalizacji, które będzie miejscem spotkań, wymiany informacji i wiedzy w zakresie internacjonalizacji, eksportu, specyfiki rynków zagranicznych.

V. Wejścia kapitałowe zwiększające zaangażowanie inwestorów w regionie

Utworzono instrument kapitałowy WEJŚCIA KAPITAŁOWE – są to inwestycje kapitałowe poprzez objęcie udziałów w spółkach portfelowych z technologicznym potencjałem skalowania i zwiększania wartości w krótkoterminowym okresie. Cały proces inwestycyjny bezpośrednio zarządzany jest przez Śląski Fundusz Rozwoju. Założenia procesu inwestycyjnego zostały określone w dokumentach strategicznych spółki: Strategii inwestycyjnej oraz Polityce Inwestycyjnej. Proces inwestycyjny obejmuje 10 etapów – od akwizycji projektów aż do zawarcia umowy inwestycyjnej zakończonej wejściem kapitałowym. Cały proces zajmuje od 3 miesięcy do pół roku – jego długość w dużej mierze uzależniona jest od sprawności działania podmiotów zewnętrznych.

Nabór w ramach Instrumentu finansowego został uruchomiony w dniu 20.04.2020 r. Od dnia ogłoszenia naboru do dnia przekazania informacji na potrzeby raportu zarejestrowano: 139 projektów oraz dodatkowo 102 projekty w procesie EEC ocenionego odrębną ścieżką, z czego 1 projekt został ostatecznie sfinalizowany.

2. Śląski Pakiet dla Turystyki

Wsparcie branży turystycznej realizowane było w ramach pięciu filarów:

- I. Kampanie społeczne promujące atrakcyjność turystyczną województwa śląskiego (ok. 20 mln. użytkowników)

W okresie pandemii, kiedy były zamknięte obiekty turystyczne, nie działała gastronomia, obowiązywał zakaz podróżowania i zamknięte były obiekty turystyczne, uruchomione zostały kampanie społeczne w mediach społecznościowych.

Śląskie na Wynos, Wspieramy Produkty Lokalne oraz Śląskie Wirtualnie – Śląska Organizacja Turystyczna wspólnie z Departamentem Turystyki prowadziła internetową kampanię oferty obiektów gastronomicznych należących do Szlaku Kulinarnego Śląskie Smaki, producentów śląskich produktów tradycyjnych, którzy oferowali swoje produkty na wynos. Promowano również atrakcyjność turystyczną regionu poprzez materiały filmowe i zdjęciowe, w tym wirtualne wycieczki oraz filmy lotnicze i filmy 360°. W ramach kampanii opublikowano w mediach społecznościowych 374 posty, o łącznej liczbie wyświetleń 798 tys. Portale turystyczne odwiedziło w tym czasie 308 tys. unikalnych użytkowników (strony zanotowały: 1,28 mln odsłon).

W miarę znoszenia ograniczeń związanych z pandemią uruchamiane były kampanie społeczne zachęcające do odwiedzenia województwa śląskiego jako bezpiecznej i atrakcyjnej destynacji turystycznej:

- Śląskie Zaprasza – kampania zachęcała do wychodzenia z domu i korzystania z atrakcji turystycznych województwa śląskiego, gastronomii, szlaków, etc.
  - Wybieram Śląskie – kampania w zakresie promocji marek turystycznych: Jury Krakowsko-Częstochowskiej, Beskidów, Śląska Cieszyńskiego i Krainy Górnej Odry oraz szlaków tematycznych: Szlaku Orlich Gniazd, Szlaku Kulinarnego Śląskie Smaki, Szlaku Zabytków Techniki. Zasięg samej kampanii w Polsce wyniósł ponad 10 mln osób w wieku powyżej 4 r.ż.;
  - Śląskie Bezpiecznie – akcja skierowana była do turystów. Celem jej było podniesienie bezpieczeństwa turystów w województwie śląskim poprzez wyposażenie wybranych punktów turystycznych w regionie w bezpłatne zestawy do ochrony osobistej. W ramach akcji dostarczono 30 tysięcy maseczek z logo Śląskie do blisko 100 obiektów turystycznych i punktów informacji turystycznej w regionie.
- II. Wsparcie finansowe dla organizatorów wydarzeń turystycznych na terenie województwa śląskiego

W ramach realizowanych działań wsparcie uzyskało 250 podmiotów. Realizowano następujące akcje:

- Śląskie Eventy – były to działania wspierające organizację wydarzeń i imprez o charakterze turystycznym na terenie województwa śląskiego (we wspartych eventach uczestniczyło ponad 10 tys. osób);
- Śląskie. Łączy nas turystyka – wsparcie miało na celu odbudowanie ruchu turystycznego w obiektach i atrakcjach turystycznych poprzez dofinansowanie organizacji wydarzeń typu – „dni otwarte” umożliwiających preferencyjne zwiedzanie/korzystanie z obiektu czy atrakcji turystyczne (w Dniach Otwartych uczestniczyło ponad 25,6 tys. osób);
- Współorganizacja i wsparcie wydarzeń promujących marki turystyczne województwa śląskiego w tym m.in. Juromania – Święto Jury Krakowsko-Częstochowskiej, Beskidy WinterGo – Otwarcie sezonu zimowego w województwie śląskim (w wydarzeniach uczestniczyło ponad 25 tys. osób).

III. Wsparcie turystyki zorganizowanej dla dzieci i młodzieży na terenie województwa śląskiego

Zrealizowano akcję Odkryj Śląskie – miała ona na celu wsparcie organizatorów turystyki, przede wszystkim turystyki szkolnej oraz usług przewodnickich poprzez zagospodarowanie czasu wolnego uczniów w formie wycieczek, rajdów, obozów, biwaków, kursów i innych form aktywności wykorzystujących atrakcje turystyczne województwa śląskiego. Zorganizowano 60 wycieczek, w których wzięło udział 2,7 tys. uczniów. W obsługę tych imprez turystycznych zaangażowane było bezpośrednio i pośrednio 270 podmiotów gospodarczych. Uczniowie odwiedzili łącznie 180 płatnych atrakcji i obiektów turystycznych. Wartość wsparcia wyniosła łącznie 950 000 zł.

IV. Wsparcie oraz rozwój marek i produktów turystycznych na terenie województwa śląskiego

Powstały dwa nowe szlaki tematyczne:

- Europejski Szlak Dziedzictwa Kulturowego Paulinów, który ma stanowić wizytówkę turystyki religijnej województwa śląskiego;
- Śląskie. Po zdrowie – wykorzystując wysoki potencjał medyczny, uzdrowiskowy jak i rehabilitacyjny regionu.

V. Rozwój i poprawa infrastruktury turystycznej na terenie województwa śląskiego

Dzięki dofinansowaniu z budżetu Województwa Śląskiego powstały m.in.:

- Szlaki kajakowe na rzekach: Warta, Liswarta, będące kolejnym elementem rozwoju turystyki wodnej w naszym regionie;
- Szlak Trzech Harnasi w Beskidzie Żywieckim, wzbogacający turystykę aktywną w południowej części województwa.

Łącznie w ramach Śląskiego Pakietu dla Turystyki do przedsiębiorców turystycznych w 2020 roku trafiło 3,5 mln zł.

3. Śląski Pakiet dla Mieszkańca

Wsparcie mieszkańców realizowane było w ramach trzech filarów:

I. Śląskie dla zdrowia: Zakup środków ochrony osobistej dla podmiotów leczniczych

Projekt realizowany jest przez Fundusz Górnośląski S.A. Jego celem jest ograniczenie negatywnych skutków COVID-19 oraz wzmocnienie bezpieczeństwa zdrowotnego w województwie śląskim. Pomoc kierowana jest do 36 placówek ochrony zdrowia z terenu województwa śląskiego, które w związku z sytuacją epidemiczną udzielają specjalistycznych świadczeń medycznych, kluczowych z punktu widzenia przeciwdziałania COVID-19. Szpitale i stacje pogotowia ratunkowego zaopatrywane są w niezbędne środki ochrony osobistej takie jak maski, kombinezony, fartuchy ochronne, gogle, przyłbice, okulary, czepki, obuwie ochronne, rękawiczki itp. Wartość projektu to 79,9 mln zł.

II. Wsparcie ochrony zdrowia i życia osób zagrożonych wykluczeniem społecznym

W ramach filaru realizowane są następujące projekty Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej Województwa Śląskiego:

- Śląskie pomaga (RPO WSL 2014-2020)

Przedsięwzięcie umożliwia wsparcie osób przebywających w domach pomocy społecznej, placówkach zapewniających całodobową opiekę, zakładach opiekuńczo-leczniczych i zakładach opiekuńczo-pielęgnacyjnych z terenu całego województwa śląskiego. W ramach projektu Partnerzy otrzymali wsparcie finansowe na zatrudnienie nowych realizatorów usług opiekuńczych i zdrowotnych, zakup środków ochrony indywidualnej dla ich

pracowników oraz sprzętu niezbędnego do przeciwdziałania SARS-COV-2. Ponadto pracownicy ROPS prowadzili obsługę infolinii SENIOR-FON, której celem było wsparcie psychologiczno-interwencyjne seniorów, którzy mierzyli się z szeregiem trudności związanych z pandemią.

Wartość środków przeznaczonych na walkę z COVID to 15,2 mln zł.

– Śląskie kadry DPS vs. COVID-19 (PO WER)

Bezpośrednie wsparcie personelu domów pomocy społecznej miało na celu zapewnienie właściwej opieki nad ich pensjonariuszami poprzez ograniczenie rozprzestrzeniania się COVID-19. Pomoc w postaci grantu miał zabezpieczyć środki na zapewnienie dodatkowych osób oraz na wynagrodzenia obecnie zatrudnionego personelu. W ramach projektu uruchomione zostały również miejsca czasowego pobytu dla mieszkańców/ kandydatów na mieszkańców DPS w celu uniknięcia zarażenia wirusem osób przebywających w DPS.

Wysokość środków przeznaczonych na walkę z COVID to 29,4 mln zł.

– Kooperacje 3D – model wielosektorowej współpracy na rzecz wsparcia osób i rodzin (PO WER)

W ramach projektu realizowane są dodatkowe zadania dedykowane przeciwdziałaniu COVID-19. Pierwsze skierowane jest do domów pomocy społecznej w których wystąpiły przypadki zarażenia wirusem SARS-CoV-2, schronisk dla bezdomnych oraz schronisk dla bezdomnych z usługami opiekuńczymi (podmioty te mogą ubiegać się o przeprowadzenie bezpłatnej dezynfekcji/ dekontaminacji na terenie całej placówki), drugim zadaniem jest pobieranie wymazów i wykonywanie badań laboratoryjnych w zakresie diagnostyki zakażeń koronawirusem wśród pracowników systemu pomocy i integracji społecznej.

Wysokość środków przeznaczonych na walkę z COVID to 3,0 mln zł.

– Współpraca się opłaca – koordynacja sektora ekonomii społecznej w województwie śląskim (RPO WSL 2014-2020)

W ramach projektu ROPS zaplanował zakup środków ochrony osobistej od podmiotów ekonomii społecznej w celu nieodpłatnego przekazania ich do instytucji pomocowych i świadczących usługi społeczne.

Wysokość środków przeznaczonych na walkę z COVID to 50 tys. zł.

III. Wsparcie podmiotów ekonomii społecznej

Pomoc została przekazana działającym w regionie Ośrodkom Wsparcia Ekonomii Społecznej jako zwiększenie przyznanego wcześniej dofinansowania. Dodatkowe środki z Europejskiego Funduszu Społecznego posłużą m.in. na zakup produkowanych przez podmioty ekonomii społecznej i przedsiębiorstwa społeczne materiałów ochrony osobistej (np. maseczek ochronnych) i przekazywanie ich nieodpłatnie placówkom służby zdrowia oraz placówkom całodobowej opieki oraz na zamówienia dla pracowników służby zdrowia usług cateringowych świadczonych przez te podmioty. Ponadto zaproponowane są elastyczne rozwiązania na czas kryzysu np. wydłużenie wsparcia pomostowego dla przedsiębiorstw społecznych. W ramach filaru wdrażane są projekty finansowane z RPO WSL 2014-2020:

- Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej Obszaru Rybnickiego realizowany przez Centrum Rozwoju Inicjatyw Społecznych CRIS – wysokość środków przeznaczonych na walkę z COVID to 302,5 tys. zł.
- OWES obszaru bielskiego realizowany przez Stowarzyszenie Bielskie Centrum Przedsiębiorczości – wysokość środków przeznaczonych na walkę z COVID to 415,9 tys. zł.

- Jurajski Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej 2018-2023 realizowany przez Agencję Rozwoju Regionalnego w Częstochowie S.A. – wysokość środków przeznaczonych na walkę z COVID to 542,8 tys. zł.
- OWES SWR realizowany przez Stowarzyszenie Współpracy Regionalnej – wysokość środków przeznaczonych na walkę z COVID to 1,2 mln zł.
- OWES subregionu Centralno-Wschodniego realizowany przez Fundację Regionalnej Agencji Promocji i Zatrudnienia – wysokość środków przeznaczonych na walkę z COVID to 854,0 tys. zł.
- Regionalny Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej 2.0 realizowany przez Fundację Rozwoju Ekonomii Społecznej – wysokość środków przeznaczonych na walkę z COVID to 826,7 tys. zł.

Oprócz działań w ramach Śląskich Pakietów, podjęte zostały także inne aktywności w obszarach:

1. Edukacja i nauka

W szkołach i placówkach, dla których organem prowadzącym jest Województwo Śląskie, nauka realizowana była w formie zdalnej. Wyjątek stanowiły młodzieżowe ośrodki wychowawcze, w których nauka realizowana była w sposób tradycyjny oraz szkoły zorganizowane przy podmiotach leczniczych, które do 6 kwietnia 2020 r. realizowały edukację w bezpośrednim kontakcie z uczniem. Wprowadzone od dnia 6 kwietnia 2020 r. zmiany w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej umożliwiły ograniczenie funkcjonowania zespołów szkół specjalnych. Jednakże, mając na względzie możliwości organizacyjne szpitali oraz potrzeby psychofizyczne uczniów/ pacjentów, dyrektorzy szkół przyszpitalnych prowadzili nauczanie, opiekę i wychowanie w tzw. sposób hybrydowy. We wszystkich szkołach zorganizowanych przy podmiotach leczniczych, gdzie podczas pandemii przebywali pacjenci/ uczniowie, prowadzone były zajęcia edukacyjno-wychowawcze. Realizacja programów szkolenia sportowego w oddziałach mistrzostwa sportowego, stosownie do wprowadzanych zmian, odbywała się w formie stacjonarnej lub z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

W związku z ogłoszonym stanem epidemii wybrane szkoły i placówki podjęły działania związane z profilaktyką ryzyka zarażenia wirusem COVID-19 głównie poprzez uczestniczenie w akcji szycia maseczek. Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego Województwa Śląskiego w Raciborzu przeprowadziło akcję „Zabierz maseczkę z Medyka” dla mieszkańców Raciborza i Rybnika, która polegała na tym, że maseczki umieszczone były na zewnątrz budynku, dostępne dla wszystkich chętnych. Centra Kształcenia organizowały także warsztaty i kursy tematyczne oraz spotkania edukacyjne na portalu Facebook.

Placówki doskonalenia nauczycieli w okresie zamknięcia szkół i placówek oświatowych oferowały bogatą ofertę form doskonalenia on-line – z ponad 12 000 form doskonalenia skorzystało około 65,0 tys. nauczycieli. Biblioteki pedagogiczne również skupiły się na wsparciu szkół i placówek oraz nauczycieli i uczniów za pośrednictwem Internetu. Wśród wielu działań wymienić można m.in. przygotowanie filmów do wykorzystania przez terapeutów poradni psychologiczno-pedagogicznych, audiobooków dla przedszkoli, bazy internetowych materiałów edukacyjnych dla nauczycieli i uczniów, bazy lektur on-line, opracowanie narzędzi pracy zdalnej dla nauczycieli, wielu scenariuszy zajęć oraz konkursów, udzielanie konsultacji on-line. Biblioteki pedagogiczne oferowały także wiele kursów, szkoleń, warsztatów wraz z prezentacjami i materiałami dydaktycznymi na platformach edukacyjnych.

Pracownicy Planetarium Śląskiego prowadzili w mediach społecznościowych cykl porad dla miłośników astronomii i astronautyki „Niebo z balkonu” oraz „Kosmos z kanapy”. W roku szkolnym

2020/2021 prowadzone są zajęcia on-line w ramach Akademii Młodego Astronoma, Akademii Odkrywców Kosmosu, Młodzieżowego Koła Astronomicznego oraz Akademii Dojrzałego Astronoma.

2. Gospodarka nieruchomościami

W odpowiedzi na wnioski składane przez dzierżawców, użytkowników lub użytkowników wieczystych dotkniętych skutkami wprowadzonych obostrzeń w prowadzeniu działalności gospodarczej odroczone termin zapłaty należności Departamentu Geodezji, Gospodarki Nieruchomościami i Planowania Przestrzennego na łączną kwotę 89,9 tys. zł oraz należności Śląskiego Zarządu Nieruchomości w Katowicach na łączną kwotę 203,2 tys. zł, a także umorzono należności Śląskiego Zarządu Nieruchomościami w Katowicach w łącznej kwocie 305,3 tys. zł.

3. Kultura

W związku z wprowadzonym stanem epidemii, instytucje kultury osiągnęły mniejsze przychody z prowadzonej działalności (w przypadku instytucji kultury, dla których organizatorem lub współorganizatorem jest samorząd Województwa Śląskiego, tylko w I półroczu 2020 roku strata ta wyniosła ponad 12 mln zł). W związku z powyższym Samorząd Województwa Śląskiego zwiększył dotacje podmiotowe na działalność instytucji kultury, dla których jest organizatorem lub współorganizatorem, w wysokości ok. 60% utraconych przychodów. Zwiększona dotacja umożliwiła zapłatę przez instytucje bieżących zobowiązań oraz przyczyniła się również do zachowania miejsc pracy.

4. Zdrowie

W obszarze Zdrowie ogłoszono nabór w ramach RPO WSL w trybie pozakonkursowym na: typ projektu pn.: Wsparcie zakupu niezbędnego sprzętu i wyposażenia oraz adaptacji pomieszczeń, w tym budowa obiektów kubaturowych w związku z pojawieniem się koronawirusa SARS-CoV-2 na terenie województwa śląskiego. Wśród jednostek objętych wsparciem znalazło się 30 podmiotów leczniczych, z czego¹¹:

- 22 to szpitale (w tym 8 placówek zdrowia, dla których podmiotem tworzącym jest Województwo Śląskie),
- 5 to pogotowia ratunkowe (w tym 2 placówki zdrowia, dla których podmiotem tworzącym jest Województwo Śląskie),
- 3 to laboratoria realizujące zadanie dot. poszerzenia zakresu infrastruktury diagnostycznej w związku z aktualną sytuacją epidemiologiczną, mające na celu zwiększenie liczby testów wykonywanych w regionie tj. Śląski Park Technologii Medycznych Kardio-Med Silesia, Gyncentrum Sp. z o.o. oraz Narodowy Instytut Onkologii im. Marii Skłodowskiej-Curie - Państwowy Instytut Badawczy Oddział w Gliwicach,

Dofinansowaniem objęto m.in. zakup sprzętu i aparatury medycznej, a także zakup środków ochrony osobistej oraz środków do dezynfekcji, wyrobów medycznych do diagnostyki (w tym testów, odczynników). Ponadto wsparto działania związane z adaptacją pomieszczeń i

---

¹¹ nabór pozakonkursowy nr RPSL.10.01.00-IZ.01-24-395/20, Oś Priorytetowa X Rewitalizacja oraz infrastruktura społeczna i zdrowotna, Działania 10.1 Infrastruktura ochrony zdrowia – dot. 2 typu projektu pn.: Wsparcie zakupu niezbędnego sprzętu i wyposażenia oraz adaptacji pomieszczeń, w tym budowa obiektów kubaturowych w związku z pojawieniem się koronawirusa SARS-CoV-2 na terenie województwa śląskiego

przeprowadzeniem niezbędnych prac remontowo - budowlanych oraz budową obiektów w formie kontenerowej związanych z leczeniem i diagnostyką w celu zwiększenia możliwości diagnostycznych ratowniczych i medycznych oraz poprawy jakości świadczonych usług.

Przyznane dofinansowanie na koniec roku 2020 wyniosło 117 998 004, 26 zł (105 714 743,20 środki z EFRR + 12 283 261,06 środki z Budżetu Państwa).

Ponadto przeprowadzono konkursy ofert na realizację zadania własnego Województwa Śląskiego z zakresu zdrowia publicznego szczególnie uwzględniały minimalizację skutków epidemii związanej z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2.

Celem konkursu pn. „Promocja zdrowia psychicznego i zapobieganie zaburzeniom psychicznym” była promocja zdrowia psychicznego i zapobieganie zaburzeniom psychicznym mieszkańców województwa śląskiego, jak również zapewnienie osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej opieki adekwatnej do ich potrzeb. W ramach konkursu obok zaplanowanych celów ujęto działania w zakresie:

- minimalizacji zachowań agresywnych, poczucia bezradności, zapobiegania zaburzeniom depresyjnym związanych z izolacją społeczną oraz innymi ograniczeniami spowodowanymi wprowadzonym stanem epidemii;
- zmniejszenia ryzyka wystąpienia lub zaostrzenia objawów zaburzeń psychicznych wynikających z wprowadzonego stanu epidemii;
- nabycia umiejętności adaptowania się do nowej rzeczywistości wywołanej epidemią.

Ponadto zorganizowano darmowe warsztaty online, skierowane do mieszkańców regionu pn. Higiena psychiczna w sytuacji izolacji społecznej – dbajmy o swoje światy wewnętrzne. Celem organizowanych szkoleń była promocja zdrowia psychicznego i poprawa kondycji psychicznej mieszkańców województwa śląskiego, szczególnie w kontekście trwającego stanu epidemii.

Podsumowanie część I

Przedstawiona analiza statystyczna obejmuje zagadnienia o charakterze horyzontalnym związane z procesami demograficznymi oraz rozwojem gospodarczym. W dalszym ciągu pozostają aktualne wyzwania związane ze zjawiskiem depopulacji oraz słabnącym tempem rozwoju gospodarczego. Zagadnienia te nabierają również istotnego znaczenia ze względu na proces transformacji regionu.

Województwo Śląskie jest drugim regionem w Polsce pod względem liczby ludności, ma także największą gęstość zaludnienia w kraju oraz najwyższy wskaźnik urbanizacji. Liczba mieszkańców województwa śląskiego jednak od kilku lat systematycznie spada, przy czym spadek ten dotyczy przede wszystkim miast. Zjawisko to spowodowane jest z jednej strony utrzymującym się ujemnym przyrostem naturalnym, z drugiej występowaniem procesów migracyjnych związanych z odpływem ludności poza region. Istotnym czynnikiem wpływającym na zmniejszanie się ludności miast jest występujące zjawisko suburbanizacji. Niekorzystną sytuację demograficzną województwa śląskiego pogłębia również wzrost udziału osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności, przy spadku udziału osób w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym.

Uwarunkowania demograficzne wpływają również na zagadnienia gospodarcze oraz związane z prowadzonym w regionie od wielu lat procesem transformacji. Zauważa się zmianę profilu gospodarczego regionu, niemniej w dalszym ciągu przemysł jest istotną gałęzią gospodarki w województwie śląskim warunkującą życie gospodarcze regionu.

Województwo śląskie charakteryzuje się wysokim udziałem w tworzeniu Produktu Krajowego Brutto (drugie miejsce po województwie mazowieckim), a także silną pozycją w odniesieniu do wartości PKB na 1 mieszkańca (4. miejsce w kraju po województwach: mazowieckim, dolnośląskim i wielkopolskim). Pomimo relatywnie wysokiej pozycji gospodarki regionu na tle kraju, zauważalne jest stopniowe jej obniżanie – udział w tworzeniu PKB od kilkunastu lat stale maleje, a poziom rozwoju mierzony wartością PKB per capita pokazuje, że przewaga rozwojowa nad innymi regionami zmniejsza się. Dane dotyczące PKB, jak również wartości dodanej brutto (WDB), pokazują znaczące różnicowania w poziomie rozwoju także wewnątrz samego województwa.

Zauważyć należy również przestrzenne różnicowanie poziomu rozwoju województwa śląskiego. W tym celu w Raporcie podejmuje się próby analizowania tych zagadnień m.in. z pomocą wskaźników WRT (Wskaźnik Rozwoju Terytorialnego), Indeksu Niedostosowania Społecznego oraz Indeksu Aktywności Społecznej.

Działania podejmowane przez Samorząd Województwa w 2020 roku z uwagi na niecodzienną sytuację epidemiczną ukierunkowane były w dużym stopniu na walkę ze skutkami COVID 19. W tym celu podjęto szereg działań w różnych dziedzinach m.in. w ramach gospodarki, rynku pracy, edukacji oraz zdrowia. Jednym z najważniejszych działań było wdrożenie Śląskiego Pakietu dla Gospodarki, Turystyki i dla Mieszkańca.

Do dnia 31 grudnia 2020 r. wartość zaangażowanych środków w ramach RPO WSL na lata 2014-2020 wyniosła 16,79 mld PLN, co stanowi 108,48% alokacji Programu. W 2020 roku największy udział środków finansowych dotyczył osi priorytetowej IV Efektywność energetyczna, odnawialne źródła energii i gospodarka niskoemisyjna, gdzie wartość umów wyniosła prawie 30% wszystkich umów w ramach analizowanego roku. Następnie największą wartość umów wskazać należy w priorytecie III Konkurencyjność MŚP (10,5%), niewiele mniej w priorytecie I Nowoczesna gospodarka (10,2%) a następnie w priorytecie IX Włączenie społeczne (7,6%).

Natomiast analizując umowy podpisane w 2020 roku pod kątem realizacji Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego najwięcej projektów, wpisuje się w realizację Priorytetu (C): *Przestrzeń* ponad połowę wartości podpisanych umów (40%). Prawie 1/3 środków finansowych w ramach zawartych umów dotyczyła realizacji kierunków działań wskazanych w ramach celu operacyjnego strategii C.1. *Zrównoważone wykorzystanie zasobów środowiska*.

Zarówno demografia jak i zagadnienia gospodarcze stanowią tło dla prowadzonego procesu rozwoju województwa. W drugiej części Raportu o stanie województwa część analityczna została pogłębiona w ramach czterech obszarów: przedsiębiorczości, mieszkańca, przestrzeni oraz współpracy, które wprost korespondują z priorytetami wyznaczonymi w Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020+”.

CZĘŚĆ II – Syntetyczny opis realizacji polityk, programów i strategii wraz z opisem statystycznym

---

Część druga raportu przedstawiająca syntetyczny opis realizacji polityk, programów, strategii prezentuje najważniejsze informacje: z realizacji strategii rozwoju województwa, w tym wydatkowania środków na poszczególne cele dokumentu, dotyczące toczących się prac planistycznych, a także z realizacji polityk i działań sektorowych w podziale na cztery obszary, odpowiadające priorytetom wskazanym w Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego, tj.: przedsiębiorczość, mieszkaniac, przestrzeń i relacje z otoczeniem.

Realizacja strategii rozwoju województwa

Analiza wskaźnikowa

Wskaźniki rezultatu określone w dokumencie Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020+” odzwierciedlają zakładany postęp w realizacji działań określonych w ramach celów operacyjnych. W ramach Priorytetu (A) *Nowoczesna gospodarka* najbliższej osiągnięcia wartości docelowych dla wskaźników był cel A.4. Nie stwierdzono natomiast znaczących odchyłeń dla pozostałych celów.

W przypadku Priorytetu (B): *Szanse rozwojowe mieszkańców*, oceniono pozytywnie realizację celu operacyjnego: B.3. Szczególną uwagę przy aktualizacji strategii rozwoju województwa należy zwrócić na zagadnienia społeczne, w tym zdrowotne. Niekorzystna tendencja części wskaźników opisujących Cel operacyjny: B.1. wskazuje na konieczność zintensyfikowania działań w tym obszarze.

W ramach realizacji priorytetu (C) *Przestrzeń* w większości opisywane miary wpisują się w założone tendencje. Zauważa się konieczność intensyfikacji działań w obszarze ochrony środowiska, ponadto zauważa się niepokojące tendencje demograficzne związane ze spadkiem gęstości zaludnienia obszarów miejskich.

Analiza wskaźników dla Priorytetu (D) *Relacje z otoczeniem* wskazuje na wysoki poziom realizacji zapisów Strategii. W większości osiągnięte wartości wskaźników były zgodne z założonymi tendencjami. Najbardziej odbiegające od wzorca były wartości osiągnięte w ramach realizacji celu D.2.

Ocena realizacji celów operacyjnych wg wskaźników rezultatu

Ocena zmian wartości wskaźników (ostatnia kolumna w kolejnych tabelach) poprzez wskazanie kierunku w jakim podąża wartość wskaźnika:

- ▲ – wzrost wartości wskaźnika,
- – wartość wskaźnika bez zmian,
- ▼ – spadek wartości wskaźnika.

Ponadto odpowiednim kolorem zaznaczono, czy zachodzące zmiany wartości wskaźników mają pożądany charakter:

- kolor zielony – zmiana pozytywna,
- kolor czerwony – zmiana negatywna.

Priorytet (A): Nowoczesna gospodarka

Tabela 4. Ocena wskaźników monitoringowych w ramach Priorytetu A.

LP.	WSKAŹNIK	POZIOM BAZOWY 2011	POZIOM Z 2013	POZIOM Z 2019	POZIOM DOCELOWY 2020	ŹRÓDŁO	OCENA
Cel operacyjny: A.1. Innowacyjne i kreatywne przedsiębiorstwa oraz produkty województwa							
1	Udział przedsiębiorstw innowacyjnych – w ogólnej liczbie przedsiębiorstw z sektora usług (%)	13,2	10,8	8,9	wzrost	GUS	▼
2	Udział przedsiębiorstw innowacyjnych – w ogólnej liczbie przedsiębiorstw przemysłowych (%)	15,2	15,4	18,6	wzrost	GUS	▲
3	Wartość dodana brutto na 1 pracującego w zł (ceny bieżące)	106 839	112 582	134 054 (2018)	173,5 tys. zł	GUS	▲
4	Nakłady na działalność B+R w relacji do PKB (%)	0,52	0,62	0,72 (2018)	1,7	GUS	▲
5	Liczba udzielonych patentów na wynalazki krajowe przez Urząd Patentowy RP na 100 tys. mieszkańców	6,9	6,4	7,6	wzrost	GUS	▲
6	Zatrudnieni w B+R na 1 000 osób aktywnych zawodowo (EPC)	3,7	4,1	6,0	4,8	GUS	▲
7	Odsetek przedsiębiorstw przemysłowych wykorzystujących chronione prawami wyłącznymi projekty wynalazcze krajowych podmiotów zewnętrznych (%)	1,7	2,7	2,2 (2017)	wzrost	GUS	▲
8	Odsetek przedsiębiorstw z sektora usług wykorzystujących chronione prawami wyłącznymi projekty wynalazcze krajowych podmiotów zewnętrznych (%)	4,2	1,6	1,6 (2017)	wzrost	GUS	▼
Cel Operacyjny: A.2. Otwarty i atrakcyjny rynek pracy							
9	Odsetek przedsiębiorstw oferujących możliwość telepracy (praca zdalna, z wykorzystaniem ICT) (%)	11,5 (2014)	15,6 (2016)	12,9 (2018)	wzrost	badanie ankietowe	▲
10	Współczynnik przyjęć do pracy (%)	24,7	17,8	21,1-23,0	wzrost	GUS	▼
11	Odsetek bezrobotnych zarejestrowanych z wykształceniem wyższym (%)	11,9	12,3	15,4	7,6	GUS	▲
12	Wskaźnik zatrudnienia osób w wieku 20-64 lata (%)	62,1	62,3	70,3	71	GUS	▲
13	Wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych (%)	18,3	18,4	26,7	27	GUS	▲
14	Wskaźnik zatrudnienia kobiet w wieku 20-64 lata (%)	54,1	55,3	63,5	64	GUS	▲
15	Stopa bezrobocia rejestrowanego (%)	10,2	11,3	3,6	6,6	GUS	▼
Cel operacyjny: A.3. Konkurencyjna gospodarka województwa oparta na elastyczności i specjalizacji firm oraz strukturach sieciowych							

16	Liczba nowo zarejestrowanych spółek z udziałem kapitału zagranicznego	270	287	16 (zmiana metodologii liczenia)	wzrost	GUS	
17	Wskaźnik wypadkowości z wyłączeniem gospodarstw indywidualnych w rolnictwie	9,05	7,81	7,26	6,01	GUS	▼
18	Liczba przedsiębiorstw z kapitałem zagranicznym	2 245	2 388	2 289	wzrost	GUS	▲
19	Udział przedsiębiorstw przemysłowych współpracujących w ramach inicjatywy klastrowej w ogólnej liczbie przedsiębiorstw współpracujących w zakresie działalności innowacyjnej (%)	10,8	16,2	20 (2017)	wzrost	GUS	▲
20	Odsetek przedsiębiorstw, które w ostatnim roku skorzystały ze wsparcia doradczego (%)	9,7 (2014)	10,9 (2016)	11,6 (2018)	wzrost	badanie ankietowe	▲
21	Odsetek przedsiębiorstw, które w ostatnim roku skorzystały ze wsparcia finansowego (preferencyjne finansowanie) (%)	5,6 (2014)	5 (2016)	4,8 (2018)	wzrost	badanie ankietowe	▼
22	Odsetek przedsiębiorstw prowadzących działalność eksportową (%)	23,5 (2014)	18,9 (2016)	27,2 (2018)	wzrost	badanie ankietowe	▲
23	Odsetek przedsiębiorstw, które w ostatnim roku skorzystały ze wsparcia finansowego (bezwrotne) (%)	6,3 (2014)	6 (2016)	5,5 (2018)	wzrost	badanie ankietowe	▼
24	Udział przedsiębiorstw z sektora usług współpracujących w ramach inicjatywy klastrowej w ogólnej liczbie przedsiębiorstw współpracujących w zakresie działalności innowacyjnej (%)	16,9	9,4	24,4	wzrost	GUS	▲
25	Przedsiębiorstwa posiadające własną stronę internetową (%)	67,3	71,2	74,0	wzrost	GUS	▲
Cel operacyjny: A.4. Przedsiębiorczość lokalna i społeczna wykorzystująca lokalne rynki i potencjały							
26	Liczba podmiotów gospodarczych w rejestrze REGON na 1 000 mieszkańców na terenach wiejskich	77,3	81	90,8	wzrost	GUS	▲
27	Liczba korzystających z noclegów na 1 000 mieszkańców	390	404	642	557	GUS	▲
28	Liczba zarejestrowanych produktów regionalnych i tradycyjnych	130	136	144	wzrost	MRiRW	▲
29	Turystyczne obiekty noclegowe (bez obiektów hotelowych)	235	342	351	wzrost	GUS	▲
30	Osoby fizyczne prowadzące działalność na terenach wiejskich na 100 osób w wieku produkcyjnym	11	12	12	wzrost	GUS	▲
31	Liczba podmiotów gospodarczych w rejestrze REGON na 1 000 mieszkańców w gminach do 50 tys. mieszkańców	86,5 (2013)	88,4 (2015)	94,4	wzrost	GUS	▲
32	Turystyczne obiekty hotelowe	273	279	348	wzrost	GUS	▲

33	Wartość dodana brutto w sekcji rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo w mln zł według siedziby lokalnej jednostki działalności	1 486	1 478	1660 (2018)	wzrost	GUS	▲
----	--	-------	-------	-------------	--------	-----	---

Źródło: opracowanie własne.

Priorytet (B): Szanse rozwojowe mieszkańców

Tabela 5. Ocena wskaźników monitoringowych w ramach Priorytetu B.

LP.	WSKAŹNIK	POZIOM BAZOWY 2011	POZIOM Z 2013	POZIOM Z 2019	POZIOM DOCELOWY 2020	ŹRÓDŁO	OCENA
Cel operacyjny: B.1. Poprawa kondycji zdrowotnej mieszkańców województwa							
1	Liczba łóżek w hospicjach, zakładach opiekuńczo-leczniczych i zakładach pielęgnacyjno-opiekuńczych na 100 tys. ludności	85,57	88,16	114,4	wzrost	GUS	▲
2	Zgony z powodu nowotworów na 100 tys. ludności	271	286	313,1	spadek	GUS	▲
3	Zgony niemowląt na 1 000 urodzeń żywych	6	5,1	4,6	3	GUS	▼
4	Zgony z powodu chorób układu krążenia na 100 tys. ludności	469	497,8	478,9	spadek	GUS	▲
5	Odsetek osób korzystających z bezpłatnych badań profilaktycznych (%)	26,6 (2014)	26,5 (2016)	25,6 (2018)	wzrost	badanie ankietowe	▼
6	Odsetek osób uprawiających sport lub podejmujących aktywność fizyczną przynajmniej raz w tygodniu (%)	61,4 (2014)	64,4 (2016)	72,9 (2018)	wzrost	badanie ankietowe	▲
7	Gęstość ścieżek rowerowych na 10 tys. km ² (km)	454,1	484,9	849,4	wzrost	GUS	▲
8	Liczba lekarzy na 10 tys. ludności (personel pracujący według podstawowego miejsca pracy)	23,1	23,2	24,5	wzrost	GUS	▲
Cel operacyjny: B.2. Rozwój kompetencji, umiejętności i wzrost poziomu aktywności mieszkańców							
9	Słuchacze studiów podyplomowych na 10 tys. ludności w wieku 25-64 lat (%)	51,5	43,6	54,3 (2018)	wzrost	GUS	▲
10	Średni wynik egzaminu gimnazjalnego w części matematyczno-przyrodniczej z zakresu matematyki (%)	47 (2012)	48 (2016)	51 (2018)	wzrost	CKE	▲
11	Średni wynik egzaminu gimnazjalnego w części matematyczno-przyrodniczej z zakresu przedmiotów przyrodniczych (%)	50 (2015)	51 (2016)	55 (2018)	wzrost	CKE	▲
12	Zdawalność egzaminu maturalnego (%)	76	82	80	wzrost	GUS	▲
13	Odsetek bezrobotnych zarejestrowanych w wieku 24 lata i mniej (%)	18,5	16,1	10,5	spadek	GUS	▼
14	Odsetek bezrobotnych zarejestrowanych w wieku powyżej 45 lat (%)	32,9	34,8	38,4	spadek	GUS	▲
15	Odsetek mieszkańców podnoszących w ostatnim roku swoje kwalifikacje za pomocą ICT (%)	17,2 (2014)	22,4 (2016)	17,8 (2018)	wzrost	badanie ankietowe	▲

16	Ćwiczący w klubach sportowych na 1 000 mieszkańców (%)	21,8 (2012)	22,7 (2014)	28,2 (2018)	25	GUS	▲
17	Wskaźnik zatrudnienia osób w wieku 15-24 lata (%)	25,3	26,3	33,6	30	GUS	▲
18	Osoby dorosłe uczestniczące w kształceniu lub szkoleniu (w wieku 25-64 lata) (%)	4,5	4,5	5,0	10-15	GUS	▲
19	Uczestnicy imprez organizowanych przez domy, ośrodki kultury, kluby i świetlice na 1 000 mieszkańców	682	975,2	1 056,1	1 130,00	GUS	▲
20	Udział osób pozostających bez pracy powyżej dwunastu miesięcy w ogólnej liczbie osób bezrobotnych zarejestrowanych (%)	29,8	35,2	31,8	27,1	GUS	▲
21	Odsetek osób w wieku 15-64 lata posiadających wyższe wykształcenie (%)	20,1	21,7	27,5	23,1	GUS	▲
22	Wskaźnik zatrudnienia osób w wieku 55-64 lata (%)	30,6	34,1	39,7	40	GUS	▲
Cel operacyjny: B.3. Harmonia społeczna i wysoki kapitał zaufania oraz dogodne warunki życia mieszkańców							
23	Liczba przestępstw stwierdzonych przez Policję na 1 000 mieszkańców	37,16	34,41	24,06	30,1	GUS	▼
24	Współczynnik dzietności	1,265	1,247	1,360	1,392	GUS	▲
25	Frekwencja w wyborach do organów jednostek samorządu terytorialnego (I tura, wybory do Sejmiku) (%)	42,94 (2010)	43,38 (2014)	44,47 (2018)	55	PKW	▲
26	Odsetek dzieci w wieku 3-5 lat objętych wychowaniem przedszkolnym (%)	74,4	77,5	90,1	90	GUS	▲
27	Liczba kobiet, które po urodzeniu dziecka nie podjęły zatrudnienia	19 635	22 890	10 848	spadek	GUS	▼
28	Odsetek mieszkańców, którzy wykorzystują Internet do spraw urzędowych (%)	41,7 (2014)	50,8 (2016)	50,9 (2018)	wzrost	badanie ankietowe	▲
29	Liczba podmiotów zaliczanych do III sektora (fundacje, stowarzyszenia, organizacje społeczne) na 10 tys. mieszkańców	15,1 (2010)	15,2 (2012)	17,4 (2018)	24	GUS	▲
30	Odsetek mieszkańców woj. śląskiego, którzy czują się bezpiecznie w miejscu zamieszkania (%)	87,3 (2014)	90,7 (2016)	91,8 (2018)	wzrost	badanie ankietowe	▲

Źródło: opracowanie własne.

Priorytet (C): Przestrzeń

Tabela 6. Ocena wskaźników monitoringowych w ramach Priorytetu C.

LP.	WSKAŹNIK	POZIOM BAZOWY 2011	POZIOM Z 2013	POZIOM Z 2019	POZIOM DOCELOWY 2020	ŹRÓDŁO	OCENA
Cel operacyjny: C.1. Zrównoważone wykorzystanie zasobów środowiska							
1	Zanieczyszczenia pyłowe zatrzymane w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń w % zanieczyszczeń wytworzonych	99,7	99,7	99,7	99,9	GUS	▶

2	Zanieczyszczenia gazowe zatrzymane lub zneutralizowane w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń w % zanieczyszczeń wytworzonych	30,5	30,6	29,8	60,2	GUS	▼	
3	Jakość wód podziemnych (% udział punktów pomiarowych w poszczególnych klasach jakości w stosunku do ogólnej liczby punktów) sieć krajowa	I	0	0	2 (2018)	podniesienie jakości	WIOŚ	▲
		II	11	10	25 (2018)	podniesienie jakości	WIOŚ	▲
		III	54	57	42 (2018)	podniesienie jakości	WIOŚ	▼
		IV	33	33	26 (2018)	podniesienie jakości	WIOŚ	▼
		V	2	3	5 (2018)	podniesienie jakości	WIOŚ	▲
4	Jakość wód podziemnych (% udział punktów pomiarowych w poszczególnych klasach jakości w stosunku do ogólnej liczby punktów) sieć regionalna	I	0	0	0 (2018)	podniesienie jakości	WIOŚ	▶
		II	44	31	58 (2018)	podniesienie jakości	WIOŚ	▲
		III	45	57	37 (2018)	podniesienie jakości	WIOŚ	▼
		IV	8	10	5 (2018)	podniesienie jakości	WIOŚ	▼
		V	3	2	0 (2018)	podniesienie jakości	WIOŚ	▼
5	Jakość wód powierzchniowych (% JCWP dobrego i powyżej dobrego stanu ekologicznego, badanych w ramach danego typu monitoringu wód powierzchniowych)	44	29	22 (2018)	podniesienie jakości	WIOŚ	▼	
6	Jakość wód powierzchniowych (% JCWP dobrego i powyżej dobrego potencjału ekologicznego, badanych w ramach danego typu monitoringu wód powierzchniowych)	14	22	22 (2018)	podniesienie jakości	WIOŚ	▲	
7	Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności ogółem (hm ³ /rok)	400,3	387,7	362,8	spadek	GUS	▼	
8	Zużycie energii elektrycznej ogółem na 1 mln PKB (GWh)	0,131	0,126	0,100 (2018)	spadek	GUS	▼	
9	Udział powierzchni obszarów chronionych w powierzchni ogółem (%)	22,1	22,2	22,1	wzrost	GUS	▶	
10	Udział masy składowanych odpadów komunalnych w masie zebranych odpadów komunalnych (%)	88,3	80,9	50,0	79	GUS	▼	
11	Ścieki przemysłowe i komunalne wymagające oczyszczania odprowadzone do wód lub do ziemi w ciągu roku (dam ³)	382 619,70	369 357,60	381 491,20	spadek	GUS	▼	
12	Ścieki przemysłowe i komunalne wymagające oczyszczania odprowadzone do wód lub do ziemi w ciągu roku na km ² (dam ³)	31	29,9	30,9	spadek	GUS	▼	
13	Emisja zanieczyszczeń pyłowych z zakładów szczególnie uciążliwych na km ² (ton/km ²)	1,03	0,86	0,45	spadek	GUS	▼	

14	Emisja zanieczyszczeń gazowych z zakładów szczególnie uciążliwych na km ² (ton/km ²)	3 516,83	3 342,45	2 629,73	spadek	GUS	▼	
15	Udział odpadów komunalnych zebranych selektywnie w ilości odpadów komunalnych ogółem (%)	10,2	13,8	39,3	wzrost	GUS	▲	
Cel operacyjny: C.2. Zintegrowany rozwój ośrodków różnej rangi								
16	Zarejestrowane podmioty gospodarcze na 1 000 mieszkańców ogółem	M. Górnośląska	106,1 (2013)	108,1 (2015)	112,6	wzrost	GUS	▲
		M. Górnośląska i jej bezp. otoczenie funkcjonalne	103,8 (2013)	105,9 (2015)	110,6	wzrost	GUS	▲
		A. Bielska	136,3 (2013)	139,1 (2015)	143,2	wzrost	GUS	▲
		A. Bielska i jej bezp. otoczenie funkcjonalne	125,7 (2013)	128,2 (2015)	132,7	wzrost	GUS	▲
		A. Częstochowska	115,5 (2013)	117,2 (2015)	120,8	wzrost	GUS	▲
		A. Częstochowska i jej bezp. otoczenie funkcjonalne	103,6 (2013)	105,1 (2015)	110,1	wzrost	GUS	▲
		A. Rybnicka	82,5 (2013)	83,7 (2015)	86,6	wzrost	GUS	▲
		A. Rybnicka i jej bezp. otoczenie funkcjonalne	79,1 (2013)	80,2 (2015)	83,5	wzrost	GUS	▲
17	Czas przejazdu transportem kolejowym między stolicą województwa: Katowice a miastem Częstochowa (godz.)	1,16 (2012)	1,4	1,26 (2020)	spadek	PKP	▲	
18	Czas przejazdu transportem kolejowym między stolicą województwa: Katowice a miastem Rybnik (godz.)	1,01 (2012)	1,05	0,56 (2020)	spadek	PKP	▼	
19	Czas przejazdu transportem kolejowym między stolicą województwa: Katowice a miastem Bielsko-Biała (godz.)	1,02 (2012)	1,11	1,00 (2020)	spadek	PKP	▼	
20	Odsetek mieszkańców województwa śląskiego oceniających jakość transportu publicznego dość dobrze (%)	48 (2012)	41,1 2014	49,9 (2018)	wzrost	badanie ankietowe	▲	
21	Odsetek mieszkańców województwa śląskiego oceniających jakość transportu publicznego bardzo dobrze (%)	8,9 (2012)	13,1 (2014)	14,9 (2018)	wzrost	badanie ankietowe	▲	
22	Widzowie i słuchacze teatrów i instytucji muzycznych na 1 tys. mieszkańców – pozycja wśród województw	5	7	4	miejsce w pierwszej piątce najlepszych województw	GUS	▲	
23	Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym (%)	M. Górnośląska	6	7	2,4	spadek	GUS	▼
		M. Górnośląska i jej bezp. otoczenie funkcjonalne	5,9	6,9	2,3	spadek	GUS	▼
		A. Bielska	5,3	5,8	2,0	spadek	GUS	▼

		A. Bielska i jej bezp. otoczenie funkcjonalne	5,2	5,7	1,9	spadek	GUS	▼
		A. Częstochowska	9,1	10,6	2,5	spadek	GUS	▼
		A. Częstochowska i jej bezp. otoczenie funkcjonalne	8,9	10,6	2,5	spadek	GUS	▼
		A. Rybnicka	5,3	5,9	2,3	spadek	GUS	▼
		A. Rybnicka i jej bezp. otoczenie funkcjonalne	5	5,5	2,2	spadek	GUS	▼
24	Liczba gospodarstw rolnych realizujących programy rolno-środowiskowe		1 800	1 595	832 (2018)	wzrost	UMWSL TW	▼
25	Gęstość zaludnienia	M. Górnośląska	1 438	1 422	1 373	wzrost	GUS	▼
		M. Górnośląska i jej bezp. otoczenie funkcjonalne	720	714	694	wzrost	GUS	▼
		A. Bielska	1 146	1 144	1 132	wzrost	GUS	▼
		A. Bielska i jej bezp. otoczenie funkcjonalne	629	633	639	wzrost	GUS	▲
		A. Częstochowska	1 479	1 458	1 378	wzrost	GUS	▼
		A. Częstochowska i jej bezp. otoczenie funkcjonalne	276	274	264	wzrost	GUS	▼
		A. Rybnicka	1 024	1 019	1 001	wzrost	GUS	▼
		A. Rybnicka i jej bezp. otoczenie funkcjonalne	653	651	647	wzrost	GUS	▼
26	Przewozy pasażerów środkami komunikacji miejskiej (mln osób)		570,3	460,9	375,3	wzrost	GUS	▼
Cel operacyjny: C.3. Wysoki poziom ładunku przestrzennego i efektywne wykorzystanie przestrzeni								
27	Liczba mieszkań oddanych do użytkowania na 1 000 ludności		2,05	2,25	3,1	5,2	GUS	▲
28	Ocena stanu zagospodarowania centrum miasta/ wsi przez mieszkańców (dobrze) (%)		43,8 (2014)	41,2 (2016)	36,7 (2018)	wzrost	badanie ankietowe	▼
29	Powierzchnia gruntów zrekultywowanych i zagospodarowanych (ha)		317	93	207	wzrost	GUS	▼
30	Udział gruntów zdewastowanych i zdegradowanych wymagających rekultywacji w powierzchni ogółem (%)		0,399	0,388	0,404	0,2	GUS	▲
31	Udział powierzchni objętej obowiązującymi planami zagospodarowania przestrzennego w powierzchni całkowitej ogółem (%)		63,52	65,33	71,5	wzrost	GUS	▲

32	Ocena stanu zagospodarowania centrum miasta/wsi przez mieszkańców (bardzo dobrze) (%)	11,1 (2014)	17 (2016)	16,4 (2018)	wzrost	badanie ankietowe	▲
33	Udział parków, zieleńców i terenów zieleni osiedlowej w powierzchni ogółem	0,8	0,8	0,7	5	GUS	▼

Źródło: opracowanie własne.

Priorytet (D): Relacje z otoczeniem

Tabela 7. Ocena wskaźników monitoringowych w ramach Priorytetu D.

LP.	WSKAŹNIK	POZIOM BAZOWY 2011	POZIOM Z 2013	POZIOM Z 2019	POZIOM DOCELOWY 2020	ŹRÓDŁO	OCENA
Cel operacyjny: D.1. Współpraca z partnerami w otoczeniu							
1	Liczba wystaw międzynarodowych w województwie – pozycja wśród województw	3	5	5	miejsce w 3-ce najlepszych województw	GUS	▼
2	Liczba wspólnych projektów realizowanych przez uczelnie wyższe z partnerami zagranicznymi/krajowymi	111 (2013)	281 (2015)	324 (2017)	wzrost	badanie ankietowe	▲
3	Liczba wystaw za granicą – pozycja wśród województw	3	3	8	miejsce w 4-ce najlepszych woj.	GUS	▼
4	Liczba organizacji, których członkiem jest Województwo	2 (2012)	2	3	3	UMWSL GP	▲
5	Liczba inicjatyw o charakterze międzynarodowym realizowanych przez regionalne organizacje gospodarcze	7 (2012)	7	13 (2017)	wzrost	RIG, IR	▲
Cel operacyjny: D.2. Atrakcyjny wizerunek województwa śląskiego							
6	Liczba turystów (krajowych i zagranicznych) korzystających z noclegów w turystycznych obiektach noclegowych	1 805 020	1 861 147	2 903 195	wzrost	GUS	▲
7	Liczba imprez objęta honorowym patronatem Prezydenta RP w województwie	15 (2012)	5	13	wzrost	www.prezydent.pl	▼
8	Liczba studentów zagranicznych	869 (2012)	1 279 (2014)	1 282 (2016)	wzrost	badanie ankietowe	▲
9	Liczba studentów z innych województw	22 742 (2012)	19 139 (2014)	19 146 (2016)	wzrost	badanie ankietowe	▼
10	Odsetek osób spoza województwa zadowolonych z pobytu na terenie województwa śląskiego (%)	81 (2012)	80	76	wzrost	ŚOT	▼
11	Odsetek mieszkańców województwa śląskiego oceniających je pozytywnie (%)	79,5 (2012)	79,5 (2014)	89,3 (2016)	wzrost	badanie ankietowe	▲
12	Saldo migracji gminnych na pobyt stały na 1 000 osób	-1,2	-2	-1,0	dodatnie	GUS	▲
13	Turyści zagraniczni korzystający z noclegów w turystycznych obiektach noclegowych	274 151	303 823	430 674	429 800	GUS	▲

14	Średnia ocena zadowolenia z pobytu na terenie województwa śląskiego wśród osób spoza województwa (pkt)	4,1 (2012)	4,1	4,4 (2015)	wzrost	ŚOT	▲
Cel operacyjny: D.3. Region w sieci międzynarodowych i krajowych powiązań infrastrukturalnych							
15	Liczba destynacji z lotniska Pyrzowice - linie pasażerskie regularne	35 (2012)	36	61 (2020)	wzrost	GTL	▲
16	Liczba destynacji z lotniska Pyrzowice - cargo	7 (2012)	6	8 (2020)	wzrost	GTL	▲
17	Ruch pasażerów w porcie lotniczym w Pyrzowicach (wyjazdy) (osoby)	1 260 973	1 273 021	2 427 628	wzrost	GUS	▲
18	Lokata portu lotniczego w Pyrzowicach w ogólnym ruchu pasażerów w portach lotniczych w Polsce	3	4	4	miejsce w pierwszej trójce województw	GUS	▼
19	Ruch pasażerów w porcie lotniczym w Pyrzowicach (przyjazdy) (osoby)	1 250 441	1 246 522	2 411 807	wzrost	GUS	▲
20	Przeładunek towarów w porcie lotniczym Pyrzowice (wyładunek) (ton)	6 601	6 048	9 670	wzrost	GUS	▲
21	Przeładunek towarów w porcie lotniczym Pyrzowice (załadunek) (ton)	4 568	3 291	9 179	wzrost	GUS	▲
22	Lokata portu lotniczego w Pyrzowicach w ogólnym przeładunku towarów w portach lotniczych w Polsce	3	2	2	miejsce w pierwszej trójce województw	GUS	▲
23	Przewóz ładunków transportem kolejowym (import-PKP CARGO) w tys. ton	20 759	21 001	29 162 (2018)	wzrost	PKP CARGO	▲
24	Przewóz ładunków transportem kolejowym (export-PKP CARGO) w tys. ton	40 882	46 322	36 343 (2018)	wzrost	PKP CARGO	▼
25	Przewóz ładunków transportem kolejowym linia LHS (export+import - PKP LHS) w mln ton	10,1	10,1	10,6 (2018)	wzrost	sprawozdanie LHS	▲
26	Długość dróg krajowych o twardej nawierzchni (km)	1 167,5	1 214,90	1 267,1	wzrost	GUS	▲
27	Gęstość dróg krajowych (km)	9,47	9,85	10,27	wzrost	GUS	▲
28	Przewóz ładunków transportem samochodowym (za granicę) (tys. ton)	8 113	8 923	13 391	wzrost	GUS	▲
29	Przewóz ładunków transportem samochodowym (z za granicy) (tys. ton)	7 293	8 691	12 422	wzrost	GUS	▲
30	Obrót ładunkami w Euroterminalu Sławków tys. ton	972	873	1 036 (2018)	wzrost	Euroterminal	▲
31	Obrót ładunkami w Euroterminalu Sławków UTI (TEU)	125 623	83 027	152 000 (2018)	wzrost	Euroterminal	▲

Źródło: opracowanie własne.

Ocena realizacji celów strategicznych wg wskaźników oddziaływania

Oceniając wartości realizacji wskaźników oddziaływania przypisanych dla celów strategicznych należy wskazać, że większość z nich odnotowało zmianę pozytywną w odniesieniu do wartości bazowej. Część wskaźników uzyskała wartości docelowe przypisane do osiągnięcia w roku 2020. Województwo śląskie zajmuje pierwszą pozycję w kraju pod względem realizacji wskaźników oddziaływania dla celu strategicznego wyznaczonego w obszarze Priorytetu C, pomimo spadku wskaźnika urbanizacji. W ramach celu strategicznego w obszarze Priorytetu A województwo utrzymało wysoką czwartą pozycję na tle kraju. Zachowano trend rosnący odnośnie realizacji jednego ze wskaźników dla celu strategicznego w obszarze Priorytetu D, niemniej w dalszym ciągu region zajmuje jedno z ostatnich miejsc w kraju. Również wskaźniki oddziaływania dla celu strategicznego w obszarze Priorytetu B wskazują konieczność podejmowania dalszych działań.

Tabela 8. Ocena realizacji wskaźników oddziaływania.

LP.	WSKAŹNIK	POZIOM Z 2013	POZIOM AKTUALNY 2019	POZYCJA 2019	POZIOM DOCELOWY 2020	OCENA
CEL STRATEGICZNY: A						
1	PKB na 1 mieszkańca (w cenach bieżących) (zł)	44 766	57 384 2018	4	72 213	▲
2	PKB na 1 mieszkańca wg PPP (UE27=100)	70	74% 2018	4	74-79	▲
3	PKB na 1 mieszkańca (w cenach bieżących) – Polska=100	104,1	103,9 2018	4	powyżej średniej krajowej (min. 7% powyżej)	▼
CEL STRATEGICZNY: B						
1	Przeciętne trwanie życia kobiet (lata)	80,1	80,8	16	80,9	▲
2	Przeciętne trwanie życia mężczyzn (lata)	72,4	73,8	9	72,4	▲
3	Przyrost naturalny na 1 000 mieszkańców	-1,4	-2,5	14	dotatni	▼
4	Liczba osób pobierających renty z tytułu niezdolności do pracy z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych na 1 000 mieszkańców	31,9	23,2	15	31,4	▼
5	Wskaźnik jakości życia – pozycja w rankingu***	6	6 2015	6	awans w rankingu	▶
CEL STRATEGICZNY: C						
1	Atrakcyjność inwestycyjna województwa (pozycja w rankingu)***	1	1 2016	1	utrzymanie poziomu	▶
2	Wskaźnik urbanizacji (%)	77,4	76,6	1	utrzymanie poziomu	▼
3	Wskaźnik struktury użytkowania gruntów	0,14	0,16	1	utrzymanie poziomu	▲
CEL STRATEGICZNY: D						
1	Saldo migracji wewnętrznych na pobyt stały (osoby)	-3 880	-4 275	15	dotatnie	▼

2	Saldo migracji zagranicznych na pobyt stały	-5 438	-442	15	dodatnie	
---	---	--------	------	----	----------	---

Źródło: opracowanie własne.

***- nie jest możliwe monitorowanie wskaźników z uwagi na brak kontynuacji badań i publikacji raportów.

Zadania i wydatki budżetu Samorządu Województwa Śląskiego wraz z jednostkami podległymi w ujęciu celów strategii rozwoju województwa

Informacje dotyczące realizowanych zadań zostały pogrupowane według obszarów priorytetowych Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020+”¹². Suma zgłoszonych wydatków przeznaczona na realizację priorytetów Strategii w 2020 roku wyniosła 1 902,8 mln złotych. Wydatki obejmują zadania i projekty realizowane przez Departamenty Urzędu Marszałkowskiego oraz ich jednostki i spółki podległe w podziale na trzy źródła finansowania: środki własne, środki europejskie oraz inne źródła.

W badanym okresie najwięcej środków przypadło na Priorytet (C): *Przeźreń*, na który wydatkowano środki w wysokości 952,1 mln złotych, co stanowiło połowę środków w ramach realizacji Strategii. Wydatki w Priorytecie B stanowiły 29,8% wszystkich środków, natomiast w Priorytecie D wydatkowano niewiele ponad 18% wszystkich środków. Najmniej wydano na realizację Priorytetu (A): *Nowoczesna gospodarka (Przedsiębiorczość)* – 40,9 mln, co stanowiło jedynie 2,1% wszystkich środków.

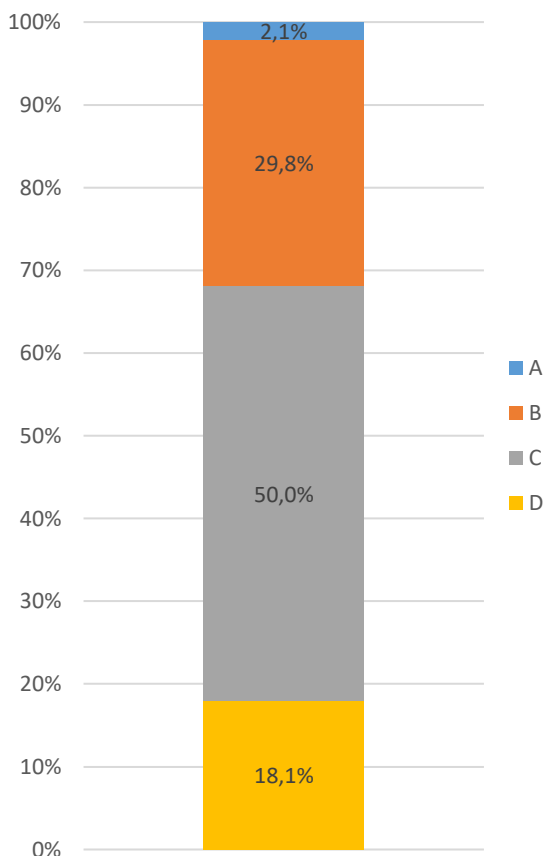
Tabela 9. Wydatki budżetu Samorządu Województwa Śląskiego wraz z jednostkami podległymi w podziale na priorytety Strategii i źródła finansowania w 2020 roku (mln zł).

PRIORYTETY	ŚRODKI WŁASNE	ŚRODKI EUROPEJSKIE	ŚRODKI Z INNYCH ŹRÓDEŁ	SUMA
A	8,3	32,0	0,6	40,9
B	301,8	217,5	46,9	566,3
C	590,4	313,6	48,0	952,1
D	338,9	0,6	4,2	343,6
SUMA	1 239,4	563,7	99,7	1 902,8

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiety skierowanej do Departamentów UMWSL.

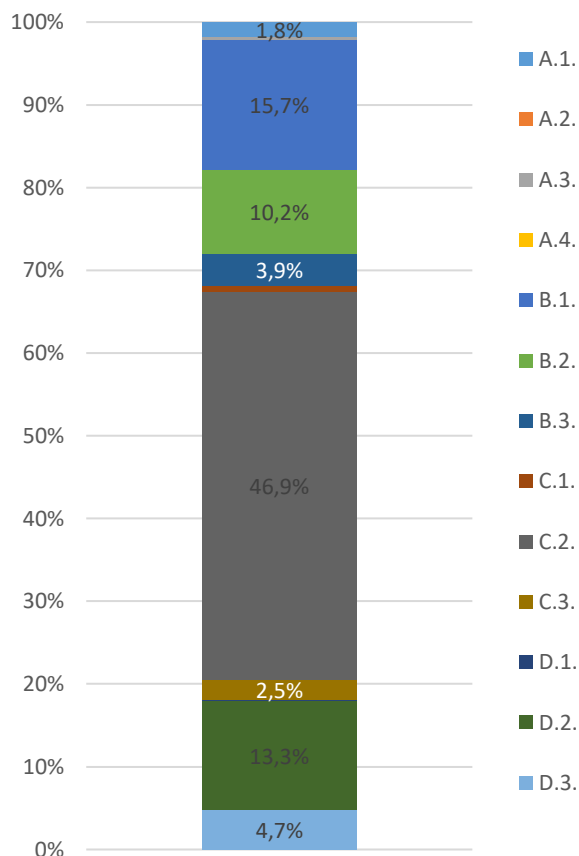
¹² W ramach prac nad przygotowaniem raportów monitoringowych strategii rozwoju województwa od 2015 roku realizowane jest badanie ankietowe skierowane do Departamentów Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego i ich jednostek podległych nt. realizacji budżetu. W ramach analizy projekty finansowane ze środków europejskich obejmują - m.in. projekty realizowane z RPO WSL, natomiast ocena realizacji całego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020 w ramach konkursów ogłaszanych przez Instytucję Zarządzającą stanowi odrębny przedmiot analizy.

Wykres 13. Struktura wydatków wg priorytetów Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020+” w 2020 r.

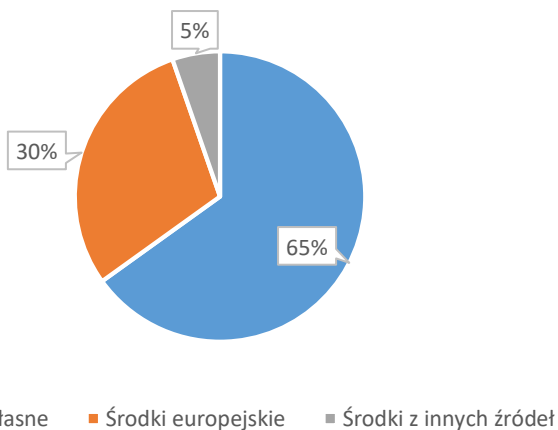
Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet.

Wykres 14. Struktura wydatków wg celów Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020+” w 2020 r.¹³

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet.

Wykres 15. Źródła finansowania wydatków ponoszonych na realizację zadań Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020+” w 2020 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet.

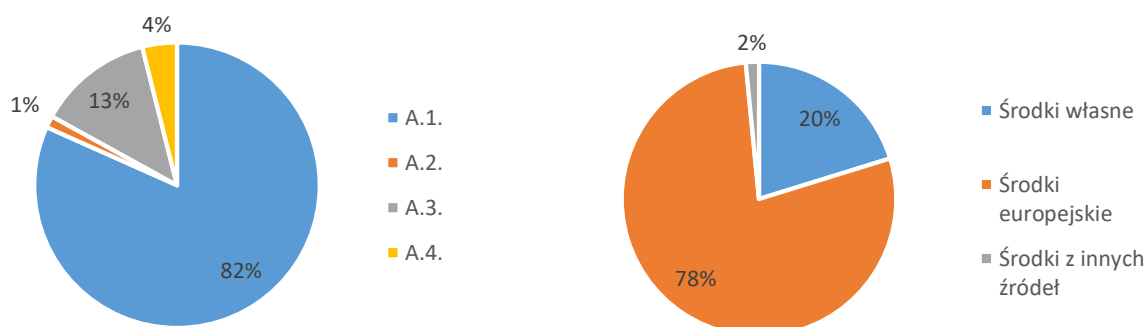
¹³ Niektóre cele nie są widoczne na wykresie ze względu na ich niewielki udział;

Priorytet (A): Nowoczesna Gospodarka

Łączne wydatki na realizację Priorytetu A w 2020 r. stanowiły ok. 40,9 mln zł. Udział wydatków w realizacji zapisów Strategii był bardzo niewielki, bo jedynie 2,1%. W ramach tego priorytetu Strategia wskazuje na cztery cele operacyjne.

Na cel operacyjny: *A.1. Innowacyjne i kreatywne przedsiębiorstwa oraz produkty województwa* wykorzystano 33,4 mln złotych, w zdecydowanej większości środki te pochodziły z europejskich źródeł finansowania. Środki wydane w ramach celu A.1. stanowiły 82% środków wydanych w Priorytecie A. Na realizację celu *A.2. Otwarty i atrakcyjny rynek pracy* przeznaczono nieco ponad 0,5 mln złotych (głównie ze środków europejskich). Na realizację celu operacyjnego *A.3. Konkurencyjna gospodarka województwa oparta na elastyczności i specjalizacji firm oraz strukturach sieciowych* wykorzystano 5,3 mln zł w większej części finansowane ze środków europejskich. Środki na realizację tego celu wyniosły 13% wydatków realizowanych w ramach Priorytetu A. Wydatki na cel *A.4. Przedsiębiorczość lokalna i społeczna wykorzystująca lokalne rynki i potencjały* wyniosły 1,6 mln złotych, głównie ze środków europejskich.

Wykres 16. Wydatki wg celów Priorytetu A w 2020 r. Wykres 17. Źródła finansowania wydatków ponoszonych na realizację zadań w ramach Priorytetu A w 2020 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet.

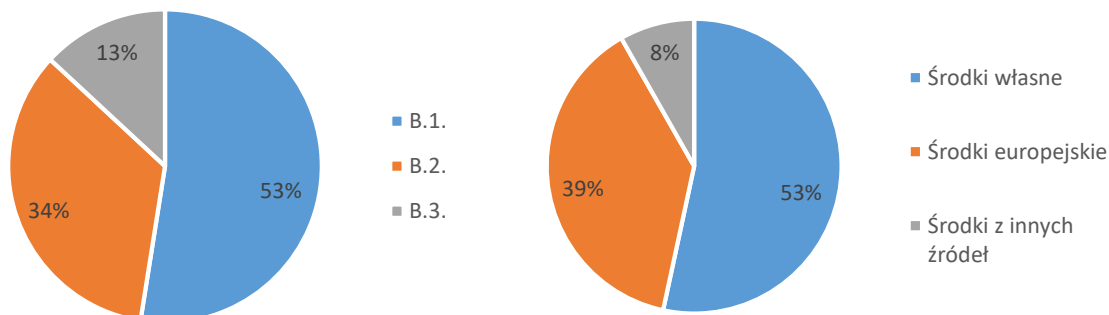
Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet.

Priorytet (B): Szanse Rozwojowe Mieszkańców

Łączne wydatki na realizację Priorytetu B w 2020 roku wyniosły 566 mln zł, co stanowiło 29,8% udziału wydatków w realizacji Strategii. W ramach tego priorytetu Strategia wskazuje trzy cele operacyjne, przy czym wydatki skupiają się głównie w zadaniach przypisanych do celu B.1. i B.2.

Wydatki na cel operacyjny *B.1. Poprawa kondycji zdrowotnej mieszkańców województwa* wynosiły 298,1 mln złotych, w miarę równych częściach ze środków własnych (45%) i środków europejskich (46%). Realizacja celu *B.1.* pochłonęła ponad połowę środków wydatkowanych w ramach priorytetu. Na wydatki w celu operacyjnym *B.2. Rozwój kompetencji, umiejętności i wzrost poziomu aktywności mieszkańców* przeznaczono 194,1 mln złotych, w głównej mierze ze środków własnych. Cel *B.2.* stanowił niewiele ponad 1/3 wydatków w Priorytecie B. Na cel operacyjny *B.3. Harmonia społeczna i wysoki kapitał zaufania oraz dogodne warunki życia mieszkańców* wydano 74,1 mln złotych, co stanowiło 13% środków wydatkowanych w ramach Priorytetu B., z czego prawie 60% wydatków finansowanych było ze środków europejskich.

Wykres 18. Wydatki wg celów Priorytetu B w 2020 r. Wykres 19. Źródła finansowania wydatków ponoszonych na realizację zadań w ramach Priorytetu B w 2020 r.

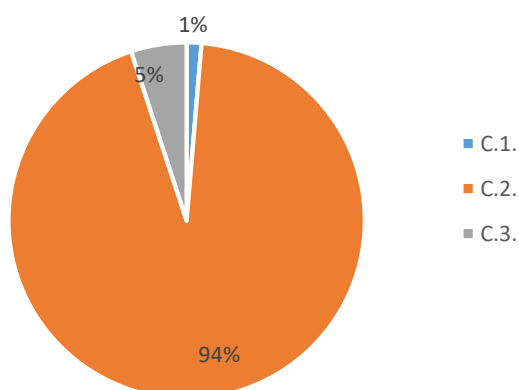
Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet. Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet.

Priorytet (C): Przestrzeń

Środki wydatkowane na zadania przypisane do realizacji Priorytetu C w 2020 r. stanowiły niewiele ponad połowę wszystkich wydatków i wyniosły 952,1 mln zł.

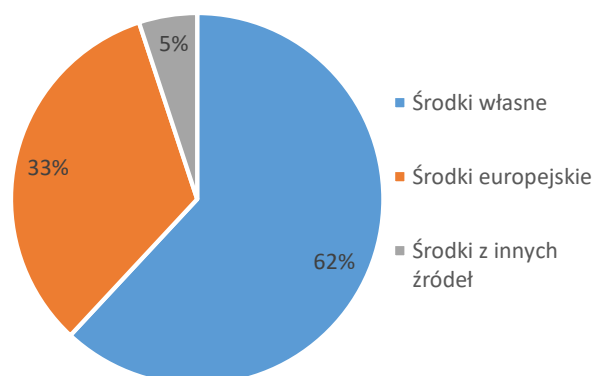
Środki wykorzystane na cel C.1. *Zrównoważone wykorzystanie zasobów środowiska* wyniosły 11,4 mln złotych, gdzie źródło finansowania stanowiły przede wszystkim środki z innych źródeł. Największe wydatki w analizowanym okresie w ramach Priorytetu C przypadły na realizację celu operacyjnego C.2. *Zintegrowany rozwój ośrodków różnej rangi*, obejmującego m.in. zadania inwestycyjne związane z infrastrukturą drogową i komunikacyjną – na ten cel przeznaczono 892,9 mln złotych, co stanowiło 94% środków wydatkowanych w ramach Priorytetu C i prawie połowę wszystkich środków wydatkowanych w ramach realizacji zadań Strategii (47%). Głównym źródłem finansowania zadań w tym celu operacyjnym były środki własne (65%). W ramach celu operacyjnego C.3. *Wysoki poziom ładu przestrzennego i efektywne wykorzystanie przestrzeni* wydatkowano 47,8 mln zł, w miarę równych częściach ze środków europejskich (46%) i innych środków (50%).

Wykres 20. Wydatki wg celów Priorytetu C w 2020 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet.

Wykres 21. Źródła finansowania wydatków ponoszonych na realizację zadań w ramach Priorytetu C w 2020 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet.

Priorytet (D): Relacje z Otoczeniem

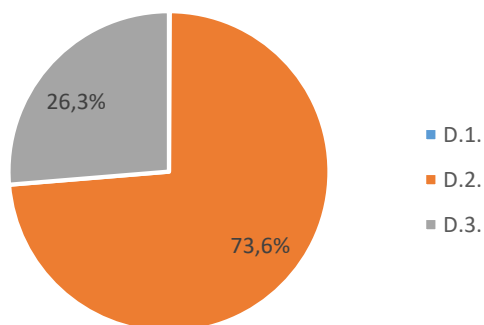
Środki wydatkowane w ramach Priorytetu D w 2020 r. stanowiły 18% wszystkich środków wydatkowanych na zadania realizowane w ramach Strategii. Wyniosły one 343,6 mln zł, a wydatki ponoszone były głównie w celu operacyjnym D.2.

W celu D.1. *Współpraca z partnerami w otoczeniu* wydatkowano 287 tys. złotych i były to środki pochodzące z finansowania europejskiego. Wydatki w ramach celu D.2. *Atrakcyjny wizerunek województwa śląskiego* wyniosły 253 mln zł (74% wszystkich środków wydatkowanych w ramach Priorytetu D), z czego większość pochodziła ze środków własnych.

Zadania związane z transportem drogowym i kolejowym (również tym o zasięgu krajowym i międzynarodowym) ujęto w ramach celu C.2 z uwagi na fakt, że działania te mają przede wszystkim na celu integrację infrastruktury transportowej i tym samym integrację różnych ośrodków rozwoju.

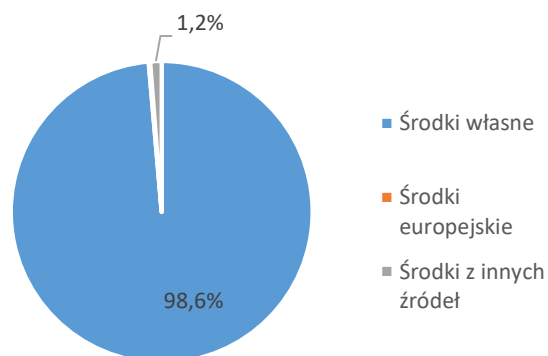
W celu D.3. *Region w sieci międzynarodowych i krajowych powiązań infrastrukturalnych* wskazano m.in. wydatki związane z funkcjonowaniem lotniska MPL Katowice - Pyrzowice jako infrastruktury o znaczeniu międzynarodowym. W ramach tego celu wydatkowano 90,4 mln zł (głównie ze środków własnych).

Wykres 22. Wydatki wg celów Priorytetu D w 2020 r.¹⁴

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet.

Wykres 23. Źródła finansowania wydatków ponoszonych na realizację zadań w ramach Priorytetu D w 2020 r.¹⁵

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet.

Aktualizacja strategii rozwoju województwa

Rok 2020 wiązał się z intensywnym przygotowaniem kolejnej edycji strategii rozwoju województwa. Zaktualizowany dokument pn. **Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030” – Zielone Śląskie** został przyjęty uchwałą Sejmiku Województwa Śląskiego nr VI/24/1/2020 z dnia 19 października 2020 r.

Opracowany dokument stanowi wynik szczegółowych prac analitycznych oraz szeroko zakrojonego procesu konsultacji społecznych, przeprowadzonych w latach 2018-2020. W prace związane z przygotowaniem dokumentu, prowadzone przez Zarząd Województwa Śląskiego, zaangażowani byli zarówno przedstawiciele administracji szczebla regionalnego i lokalnego, instytucje regionalne jak również liczne środowiska eksperckie, w tym naukowe, NGO oraz mieszkańcy regionu. W toku procesu aktualizacji Strategii zorganizowano otwarte konferencje, liczne warsztaty oraz spotkania. Równolegle prowadzono prace nad politykami branżowymi, które będą stanowiły uszczegółowienie zapisów Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego w obszarach dziedzinowych.

Opracowana Strategia wpisuje się w krajową politykę rozwoju określoną w Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą 2030 roku) oraz Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030. Odpowiada również na wyzwania polityki europejskiej, które wyrażone zostały w Europejskim Zielonym Ładzie oraz założeniach do Polityki Spójności na lata 2021-2027 oraz Funduszu Sprawiedliwej Transformacji.

Zarysowane w dokumencie cele i kierunki wskazują drogę oraz narzędzia pozwalające na istotne zmiany gospodarcze prowadzące do pobudzenia tempa rozwoju gospodarczego regionu w oparciu o dynamicznie rozwijający się sektor przedsiębiorstw innowacyjnych. Dokument odpowiada również na wyzwania demograficzne i środowiskowe stojące przed województwem śląskim.

Warstwa celów stanowi kontynuację myśli strategicznej podjętej w poprzednich edycjach strategii, niemniej podejmowane kierunki działań stanowią odpowiedź na obecną i prognozowaną sytuację

¹⁴ Wartość dla D.1. wyniosła 0,08% - ze względu na tak niski udział, cel D.1. nie jest widoczny na wykresie

¹⁵ Wartość dla środków europejskich wyniosła 0,017% - ze względu na tak niski udział, środki europejskie nie są widoczne na wykresie

regionu. W odróżnieniu do poprzedniej wersji dokumentu w zaktualizowanej Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030” zauważa się rozbudowanie elementów związanych z terytorializacją przyjętych rozwiązań.

W przyjętym dokumencie wyznaczono cztery cele strategiczne:

- A. Województwo śląskie regionem odpowiedzialnej transformacji gospodarczej
- B. Województwo śląskie regionem przyjaznym dla mieszkańca
- C. Województwo śląskie regionem wysokiej jakości środowiska i przestrzeni
- D. Województwo śląskie regionem sprawnie zarządzanym;

Ostatni czas przed przyjęciem dokumentu poświęcony był szerokim konsultacjom dokumentu zarówno z Departamentami UMWSL, Radnymi Sejmiku Województwa Śląskiego oraz szerokim gremium w ramach ustawowego procesu konsultacji społecznych. Ponadto w ramach prac nad dokumentem przeprowadzono ocenę oddziaływania na środowisko oraz ewaluację ex-ante.

Opracowanie regionalnych strategicznych dokumentów branżowych

Równoległe z aktualizacją strategii rozwoju województwa, podjęto prace związane z opracowaniem regionalnych strategicznych dokumentów branżowych. W sierpniu 2018 roku przystąpiono do opracowania 6 nowych dokumentów strategicznych oraz aktualizacji 6 obowiązujących dokumentów, które całościowo mają tworzyć ramy dla polityki rozwoju województwa.

Wraz z przyjęciem Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030” sfinalizowano część prac nad dokumentami branżowymi. Wykaz dokumentów wraz opisem prac podjętych w 2020 roku przedstawia poniższa tabela.

Finalnie zakończono pracę nad trzema dokumentami, jeden z nich ma status projektu i został skierowany do konsultacji społecznych. Kolejne trzy dokumenty na koniec roku były bardzo zaawansowane w pracach (wstępne wersje projektu) i należy się spodziewać ich finalizacji w pierwszym półroczu 2021 roku.

Tabela 10. Prace wykonane w 2020 roku w ramach opracowań branżowych.

NAZWA DOKUMENTU	DEPARTAMENT/JEDNOSTKA ODPOWIEDZIALNA ZA PRZYGOTOWANIE	PRACE ZREALIZOWANE W 2020 ROKU / STAN PRAC NA KONIEC 2020 ROKU
Dokumenty aktualizowane		
Regionalna Polityka Rozwoju Społeczeństwa Informatycznego	Śląskie Centrum Społeczeństwa Informatycznego /Departament Cyfryzacji i Informatyki	• dokument przyjęty Uchwałą Zarządu Województwa Śląskiego nr 2840/194/VI/2020 z dnia 9 grudnia 2020 r.
Strategia Rozwoju Systemu Transportu Województwa Śląskiego	Departament Rozwoju Regionalnego (referat Regionalne Centrum Analiz i Planowania Strategicznego)	• trwały prace diagnostyczne prowadzone na potrzeby opracowania dokumentu • rozpoczęto prace nad Regionalnym Planem Transportowym (RPT), który będzie wykorzystany w pracach nad aktualizacją strategii transportu
Strategia Polityki Społecznej Województwa Śląskiego na lata 2020-2030	Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej	• dokument przyjęto Uchwałą Sejmiku Województwa Śląskiego Nr VI/25/1/2020 z dnia 16 listopada 2020 r.
Regionalna Strategia Innowacji Województwa Śląskiego na lata 2013-2020	Departament Rozwoju Regionalnego (Referat Regionalnej Strategii Innowacji)	• przeprowadzono w środowiskach opiniotwórczych warsztaty tematyczne odnośnie założeń do dokumentu • przygotowano wstępny projekt dokumentu
Strategia Rozwoju Kultury w	Departament Kultury	• przygotowano wstępny projekt dokumentu

Województwie Śląskim		
Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego „Śląskie 2020+”	Departament Geodezji, Gospodarki Nieruchomościami i Planowania Przestrzennego	<ul style="list-style-type: none"> • trwały prace koncepcyjne związane z przygotowaniem zmiany dokumentu pod kierunkiem Konsultanta ds. zmiany Planu
Nowe dokumenty strategiczne		
Regionalna Polityka Rozwoju Edukacji Województwa Śląskiego	Departament Rozwoju Regionalnego (referat Regionalne Centrum Analiz i Planowania Strategicznego)	<ul style="list-style-type: none"> • prowadzono prace nad elementami diagnostycznymi
Polityka rozwoju gospodarczego województwa śląskiego	Departament Gospodarki i Współpracy Międzynarodowej	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoczęto prace koncepcyjne związane z aktualizacją dokumentu na lata 2020-2027
Regionalna Polityka Miejska Województwa Śląskiego	<p>Departament Geodezji, Gospodarki Nieruchomościami i Planowania Przestrzennego</p> <p>współpraca</p> <p>Departament Rozwoju Regionalnego (referat Regionalne Centrum Analiz i Planowania Strategicznego)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • od początku 2020 r. prowadzono prace analityczne i redakcyjne nad projektem Regionalnej Polityki Miejskiej • przeprowadzono konsultacje wewnętrzne projektu RPM z Departamentami Rozwoju Regionalnego (referaty RCAS i RPIR), Departamentem Projektów Regionalnych oraz Centrum Dziedzictwa Przyrody Górnego Śląska • 19 listopada 2020 r. projekt RPM został przedstawiony na spotkaniu konsultacyjnym z udziałem WKU-A. Kontynuacją spotkania była ankieta, w ramach której zebrano dodatkowe opinie do projektu dokumentu
Regionalna Polityka Rewitalizacji Województwa Śląskiego	Departament Rozwoju Regionalnego (Referat Regionalne Centrum Analiz i Planowania Strategicznego)	<ul style="list-style-type: none"> • projekt dokumentu przyjęto Uchwałą Zarządu Województwa Śląskiego nr 2717/190/VI/2020 z dnia 25.11.2020 r, dokument skierowany został do konsultacji społecznych
Regionalna Polityka Zdrowia Województwa Śląskiego	<p>Departament Nadzoru Podmiotów Leczniczych i Ochrony Zdrowia</p> <p>współpraca</p> <p>Departament Rozwoju Regionalnego (referat Regionalne Centrum Analiz i Planowania Strategicznego)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zakończono prace diagnostyczne oraz opracowano wstępną wersję projektu dokumentu przedprojektową – przed wyborem kluczowych projektów
Polityka Gospodarki Niskoemisyjnej dla Województwa Śląskiego. Regionalna Polityka Energetyczna do Roku 2030	Departament Rozwoju Regionalnego (Referat Regionalne Centrum Analiz i Planowania Strategicznego)	<ul style="list-style-type: none"> • dokument przyjęto Uchwałą Zarządu Województwa Śląskiego nr 2873/194/VI/2020 z dnia 9 grudnia 2020 r.
Terytorialny Plan Sprawiedliwej Transformacji	Departament Rozwoju Regionalnego (Referat Regionalne Centrum Analiz i Planowania Strategicznego, Referat Programowania i Rozwoju oraz Referat Transformacji Regionu)	<ul style="list-style-type: none"> • zrealizowano prace koncepcyjne związane z przygotowaniem dokumentu • prowadzono prace nad diagnozą społeczno-gospodarczą i środowiskową na potrzeby dokumentu • przeprowadzono cykl warsztatów z udziałem ekspertów oraz w ramach podregionów w celu

		wyznaczenia wyzwań i kierunków transformacji (wrzesień – listopad 2020 r.) <ul style="list-style-type: none"> uczestniczono w spotkaniach roboczych ze stroną rządową, przedstawicielami Komisji Europejskiej oraz innymi województwami przygotowującymi plany transformacji, a także z instytucjami i firmami doradczymi
Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027	Departament Rozwoju Regionalnego (Referat Programowania i Rozwoju)	<ul style="list-style-type: none"> opracowano założenia do nowego programu operacyjnego

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji przekazanych przez Departamenty UMWSL.

Terytorialny Plan Sprawiedliwej Transformacji

Bardzo istotne dla polityki rozwoju regionu są prace związane z przygotowaniem Terytorialnego Planu Sprawiedliwej Transformacji na lata 2021-2027 (TPST), który będzie podstawą wydatkowania środków w ramach Funduszu Sprawiedliwej Transformacji (FST). W Polsce funduszem zostaną objęte 3 województwa: śląskie (jako największy beneficjent pomocy), dolnośląskie oraz wielkopolskie. Dodatkowo Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnego chce objąć wsparciem także 3 kolejne województwa tj. lubelskie, łódzkie i małopolskie. Łącznie cały fundusz obejmuje kwotę 3,5 mld EUR.

Celem Funduszu jest umożliwienie regionom i ich mieszkańcom łagodzenie społecznych, gospodarczych i środowiskowych skutków transformacji w kierunku gospodarki neutralnej dla klimatu.

TPST w województwie śląskim obejmie 7 podregionów: katowicki, bytomski, sosnowiecki, gliwicki, tyski, rybnicki, bielski.

W ramach prac nad TPST we wrześniu 2020 roku odbył się cykl warsztatów eksperckich, w których udział wzięli lokalni liderzy, w tym członkowie zespołu dla inicjatywy regionów górniczych, szerokie grono specjalistów branżowych oraz przedstawiciele strony rządowej i Komisji Europejskiej. Celem pierwszej serii spotkań była próba uchwycenia wyzwań, które stoją przed województwem śląskim w procesie transformacji społeczno-gospodarczej, na drodze do osiągnięcia wyznaczonych przez Komisję Europejską na rok 2050 celów klimatycznych. Następnie na przełomie października i listopada 2020 roku w każdym podregionie przeprowadzone zostało seminarium z udziałem przedstawicieli władz lokalnych, instytucji publicznych, biznesu, środowisk naukowych i społecznych. W spotkaniach uczestniczyli również przedstawiciele instytucji rządowych i Komisji Europejskiej. Dyskusja na seminariach pozwoliła dostrzec specyfikę każdego podregionu, zdefiniować charakterystyczne problemy i określić potencjalne kierunki rozwoju. Równocześnie do odbywających się warsztatów prowadzono prace diagnostyczne i analityczne.

Wynik prac warsztatowych oraz diagnostycznych pozwolił na wypracowanie wyzwań transformacyjnych stojących przed regionem oraz odpowiadającego im zestawu celów i kierunków działań.

Obszar PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ

Opis statystyczny obszaru Przedsiębiorczość

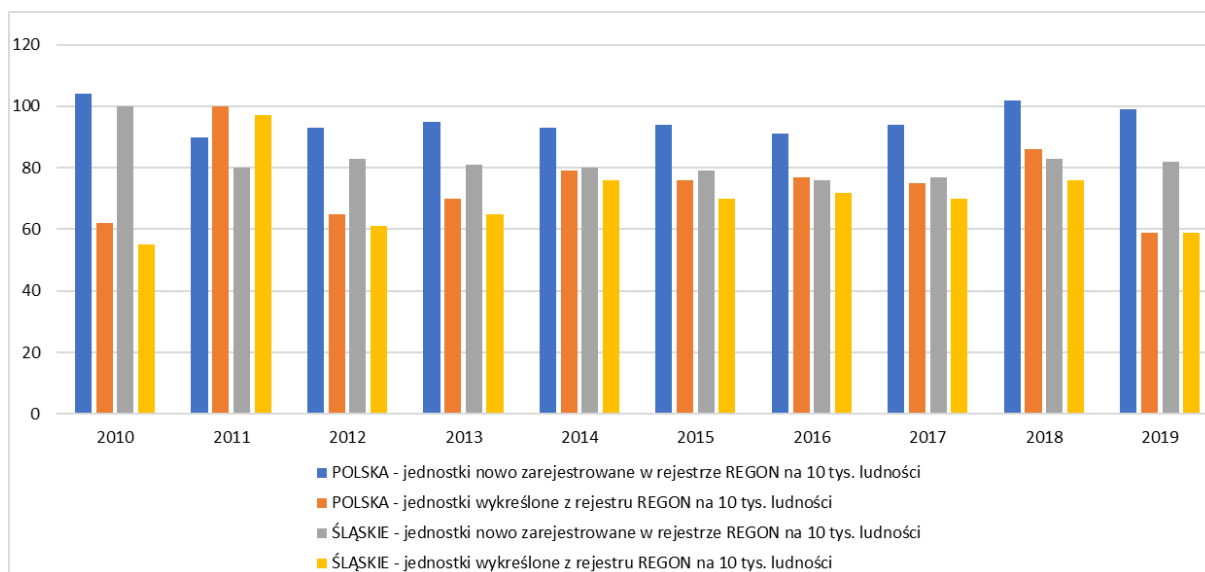
Podmioty gospodarcze

W roku 2019 liczba podmiotów zarejestrowanych w systemie REGON wyniosła 481 757, co stanowiło ponad 10% podmiotów działających w kraju. Liczba podmiotów gospodarczych w województwie śląskim zwiększyła się w okresie 2010-2019 o 6,7%, niemniej jednak udział podmiotów z regionu w ogólnej liczbie podmiotów gospodarczych w Polsce zmniejszył się o niecałe 0,7 pp. Przyrost liczby przedsiębiorstw wynikał niemal wyłącznie ze zwiększenia liczebności najmniejszych firm, co może świadczyć o zwiększającej się przedsiębiorczości mieszkańców regionu. Liczba mikroprzedsiębiorstw (czyli podmiotów zatrudniających do 9 osób) zwiększyła się o 34,6 tys., co stanowiło przyrost o 8,1%, podczas gdy w tym samym okresie łączna liczba firm małych (10-49 osób), średnich (50-249 osób) i dużych (250 i więcej zatrudnionych osób) spadła o ponad 4,5 tys. (spadek o 17,4%). Udział podmiotów gospodarczych z województwa w ogólnej liczbie przedsiębiorstw w Polsce zwiększył się w grupie firm średnich (wzrost udziału o 0,36 pp.) oraz dużych (0,07 pp.).

Pomimo, że poziom przedsiębiorczości mierzony liczbą podmiotów na 10 tys. mieszkańców, w województwie śląskim rośnie, to jest on stale na poziomie niższym od średniej krajowej. W 2019 roku liczba podmiotów w rejestrze REGON na 10 tys. mieszkańców wyniosła w regionie 1 066, co oznaczało przyrost względem roku 2010 o 9,4%.

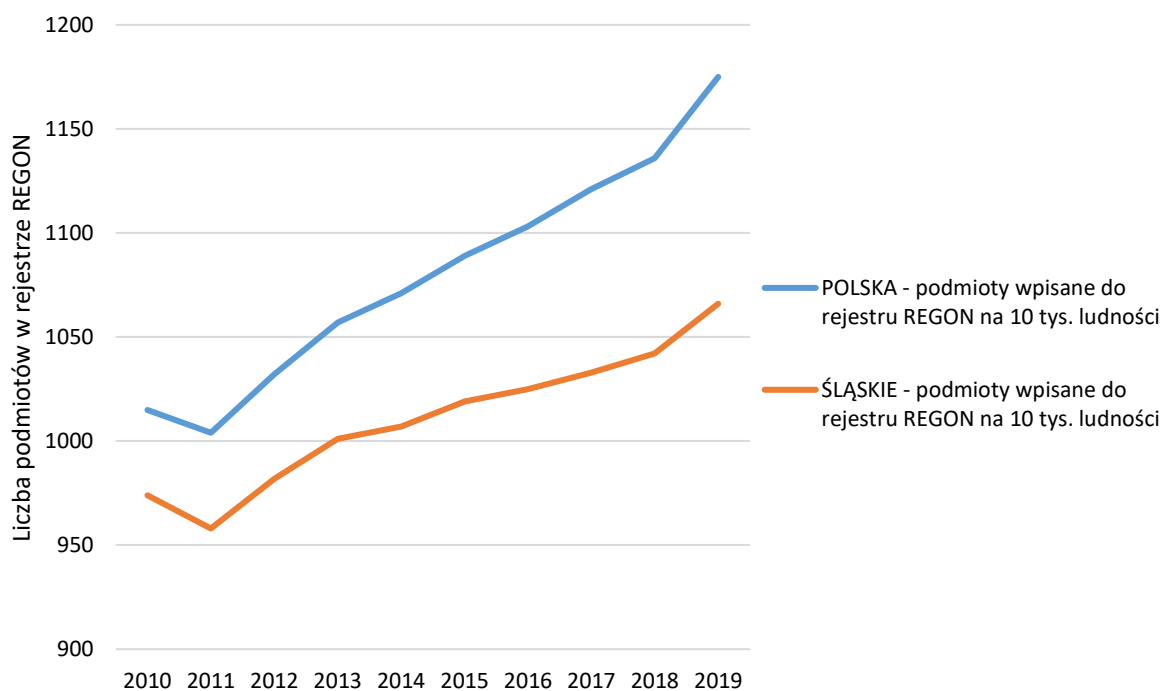
W województwie śląskim mniej jest również podmiotów nowo rejestrowanych w rejestrze REGON w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców – liczba ta w ostatnich kilku latach była o mniej więcej 15 podmiotów niższa niż średnio w kraju. Natomiast liczba podmiotów wykreślanych z rejestru REGON w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców była taka sama w regionie jak i w kraju, przy czym w okresie 2010-2019 zwiększyła się ona o 7,3%, podczas gdy średnio w kraju liczba ta spadła o 4,8%. W ostatnich 10 latach liczba podmiotów wykreślanych z rejestru była w Polsce o średnio 5 podmiotów na 10 tys. mieszkańców wyższa niż w województwie.

Wykres 24. Podmioty zarejestrowane i wyrejestrowane z rejestru REGON w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców w latach 2010-2019.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

Wykres 25. Podmioty w rejestrze REGON w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców w latach 2010-2019.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

Wśród podmiotów gospodarki narodowej najliczniej reprezentowaną grupą są osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. W województwie śląskim w 2019 roku stanowiły one ok. 72% wszystkich podmiotów gospodarczych. Liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w 2019 roku wyniosła w regionie 766 w przeliczeniu na 10 tys. ludności. Liczba osób fizycznych prowadzących działalność na poziomie kraju była wyższa i wyniosła w 2019 roku 837 na 10 tys. mieszkańców.

W strukturze własnościowej podmiotów gospodarczych dominują podmioty z sektora prywatnego, które w 2019 roku stanowiły w województwie śląskim 95,7% ogółu przedsiębiorstw. Sektor publiczny obejmował natomiast 3,1% ogółu firm, podczas gdy w Polsce proporcje w tym zakresie były przesunięte nieco w stronę sektora prywatnego (sektor publiczny – 2,5%, sektor prywatny – 93%)¹⁶.

Województwo śląskie charakteryzowało się najniższym w kraju udziałem mikroprzedsiębiorstw w strukturze podmiotów gospodarczych (95,5% przy średniej krajowej równej 96,3%), jednak osiągnęło najwyższe wartości w kraju od względem udziału firm małych (zatrudniających od 10 do 49 osób), który wynosił 3,6% przy średnim poziomie wynoszącym 3%. Udział firm średnich i dużych w strukturze przedsiębiorstw w województwie śląskim był również wyższy od średniej krajowej.

Przemysł

Województwo śląskie jest regionem, w którego rozwoju przemysł odegrał niebagatelną rolę. Przez lata o sile regionu decydował przemysł ciężki, w szczególności wydobywczy (węgiel kamienny), energetyczny i metalurgiczny. Zgodnie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego, pomimo zmian

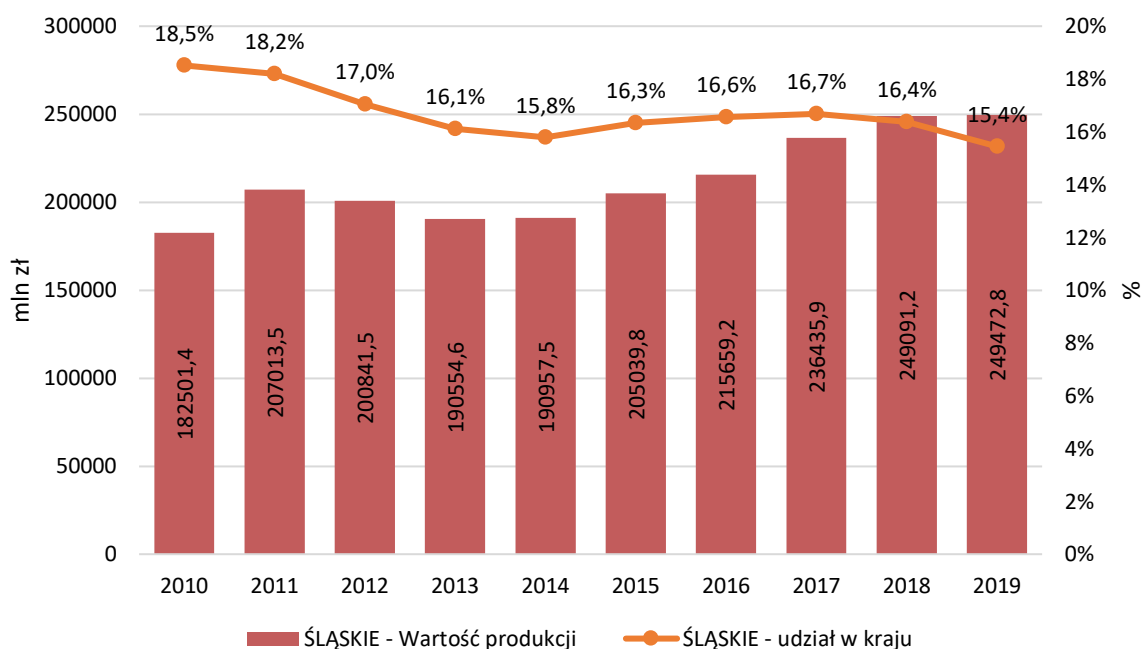
¹⁶ Niniejsze wartości mogą nie sumować się do 100% ze względu na fakt zmian jakie zaszły od 1 grudnia 2014 roku regulujących sposób zasilania rejestru REGON informacjami o podmiotach podlegających wpisowi do Krajowego Rejestru Sądowego. Istnieje możliwość wystąpienia w rejestrze REGON niewypełnionych pozycji dotyczących m.in. formy własności przedsiębiorstwa.

zachodzących w strukturze gospodarczej regionu, w dalszym ciągu w wytwarzanej wartości dodanej brutto sektor przemysłu ma zdecydowanie silniejszą pozycję niż w kraju ogółem.

Istotną rolę w gospodarce województwa śląskiego odgrywa górnictwo, niemniej w świetle dostępnych danych można zauważyć stopniowy spadek jego znaczenia. Udział WDB pochodzącej z górnictwa na przestrzeni lat 2000-2018 zmniejszył się w regionie o prawie 3 pp. (w 2018 roku 6,9% WDB w regionie pochodziło z górnictwa, podczas gdy w roku 2000 było to niemal 10%).

Jednocześnie zwiększa się wartość produkcji sprzedanej przemysłu w województwie śląskim, która w okresie 2010-2019 zanotowała przyrost o niemal 67 mld zł, tj. o 36,7% (przyrost dla Polski ogółem wyniósł w tym czasie 63,9%). Pomimo, że udział przemysłu w WDB województwa, jak i wartość produkcji sprzedanej przemysłu zwiększają się, to udział województwa śląskiego w wartości krajowej produkcji sprzedanej przemysłu ma tendencję spadkową.

Wykres 26. Produkcja sprzedana przemysłu w województwie śląskim w latach 2010-2019.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

Udział województwa śląskiego w produkcji sprzedanej przemysłu w Polsce był na poziomie niższym jedynie od województwa mazowieckiego. Wartość produkcji sprzedanej przemysłu w przeliczeniu na 1 mieszkańca była w roku 2019 na poziomie 55,1 tys. zł i była wyższa od średniej krajowej o 13 tys. zł (42 tys. zł). Przyrost tej wartości był jednak na najniższym poziomie w Polsce, w porównaniu do roku 2010 zwiększyła się o 40,1%, przy średniej krajowej równej 64,4%.

Usługi

Sektor usług obejmuje największą część polskiej gospodarki, a w 2018 roku w kraju usługi odpowiadały za 63,7% wartości dodanej brutto. Udział usług w gospodarce województwa śląskiego jest niższy o 6,7 pp., co wynika z faktu, że region ma silnie przemysłowy charakter, zatem większa część WDB niż w kraju pochodzi z tego właśnie sektora.

Udział wartości dodanej brutto wytwarzanej w ramach sektora usług w całym okresie 2009-2018 był w województwie śląskim niższy od średniej krajowej o ok. 6-7 pp. W kraju udział usług we wskazanym okresie wahał się pomiędzy 62,4% a 64,0% WDB, podczas gdy w województwie śląskim kształtował się w przedziale 55,1% – 57,4%.

Największa część wartości dodanej wytwarzanej w województwie śląskim w sektorze usługowym pochodziła z sekcji G (tj. handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle) – ponad 18% WDB sektora usług województwa śląskiego. Prawie trzykrotnie mniejszy wkład w tworzeniu wartości dodanej brutto regionu miały usługi klasyfikowane w ramach sekcji H (transport i gospodarka magazynowa), a nieco mniej w ramach sekcji M (działalność profesjonalna, naukowa i techniczna). Powyższe trzy sekcje PKD obejmowały ponad 30% wartości dodanej brutto województwa śląskiego wytwarzanej w sektorze usługowym.

W 2019 r. ponad połowa pracujących w województwie zatrudniona była w przedsiębiorstwach sektora usług (58,8%), dalej w sektorze przemysłowym (37,9%) oraz rolnictwie (2,3%). Struktura ta na przestrzeni lat utrzymuje się, a transfery pomiędzy sektorami są niewielkie.

Usługi turystyczne

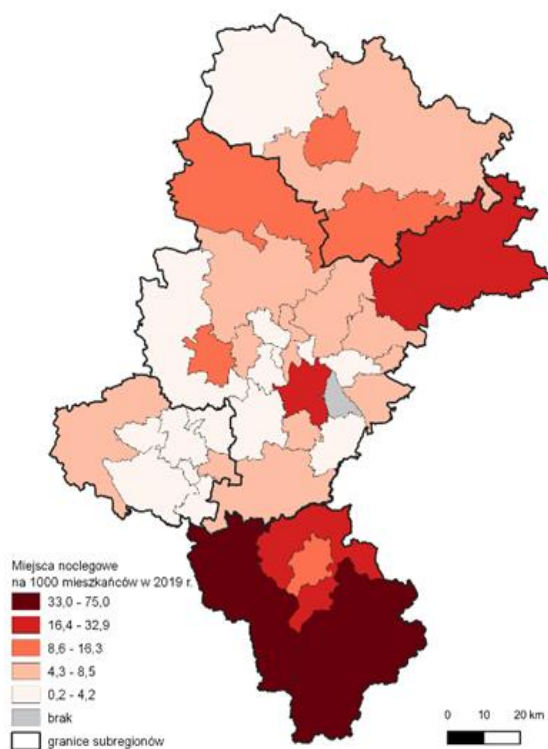
Województwo śląskie nie należy do czołówki polskich regionów, które charakteryzują się najwyższą atrakcyjnością turystyczną. Jednocześnie pomimo relatywnie niewielkiej powierzchni, odznacza się dużą różnorodnością oferując indywidualnemu turyście wiele możliwości i form spędzania wolnego czasu. O faktycznej ofercie dostępnej bazy noclegowej dla turystów informuje liczba miejsc noclegowych w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców. Wartość tego wskaźnika była w województwie śląskim niższa niemal o połowę od średniej krajowej i plasowała region na 3 od końca miejscu w kraju (przed województwem łódzkim i opolskim).

Baza noclegowa województwa śląskiego oferuje 51,6 tys. miejsc noclegowych usytuowanych w 699 obiektach noclegowych. Miejsca noclegowe w regionie stanowią 6,1% wszystkich miejsc noclegowych w Polsce, przy czym odmiennie przedstawia się podział tych miejsc ze względu na rodzaj obiektów noclegowych. Niemal połowa (49,8%) obiektów noclegowych w regionie to obiekty hotelowe, oferujące razem 59% miejsc noclegowych. Pozostałe 41% miejsc noclegowych oferowanych jest przez obiekty krótkotrwałego zakwaterowania, kempingi i pola biwakowe. W kraju te proporcje kształtują się inaczej – obiekty hotelowe stanowią 37,6% obiektów noclegowych i oferują 44,7% wszystkich miejsc noclegowych w kraju.

Ponadto wskaźnik pokazujący liczbę udzielonych noclegów na 1 000 ludności był o niemal 1 000 niższy od średniej krajowej. Przekłada się to na wskaźnik mówiący o stopniu wykorzystania miejsc noclegowych, który w regionie wynosił w 2019 roku 38% i był niższy od średniej krajowej o 2,6 pp. Dawało to województwu śląskiemu 7. miejsce w kraju.

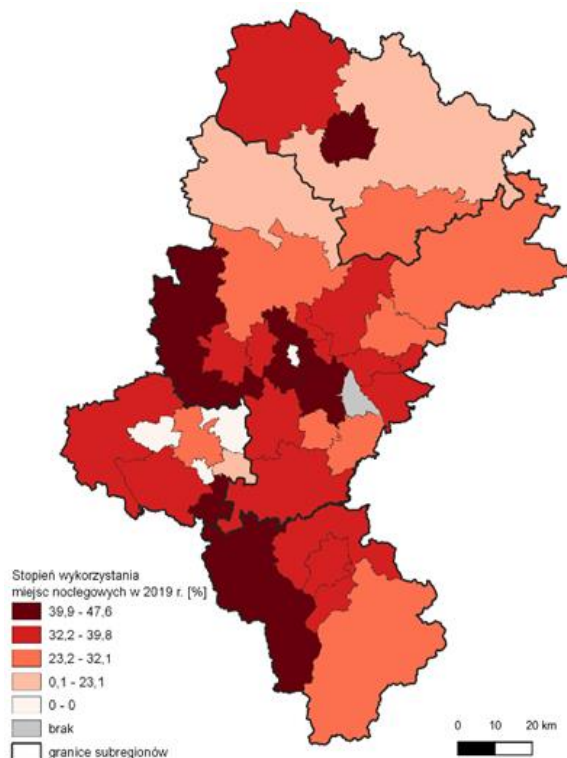

Mapa 13. Miejsca noclegowe na 1 000 mieszkańców w powiatach województwa śląskiego w 2019 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

Mapa 14. Stopień wykorzystania miejsc noclegowych w powiatach województwa śląskiego w 2019 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

Dostępność miejsc noclegowych w województwie śląskim jest zróżnicowana w zależności od części regionu. Zdecydowanie największa ich liczba była dostępna w południowej części województwa – podregion bielski skupiał niemal połowę miejsc noclegowych regionu (47,7%). W samym tylko powiecie cieszyńskim dostępne miejsca noclegowe stanowiły 25,9% ogólnej ich liczby dla regionu, natomiast powiat żywiecki skupiał 9,8% miejsc, a powiat bielski 7,6%. Oprócz wymienionych powiatów znaczną bazą noclegową mogą pochwalić się niektóre większe miasta województwa: Katowice (9,3%), Częstochowa (6%), Bielsko-Biała (4,5%) oraz Gliwice (4,2%). Nieźle wypada także powiat zawierciański z udziałem wynoszącym 5,6% ogólnej liczby miejsc noclegowych w regionie.

Rolnictwo¹⁷

Mimo, że województwo śląskie jest traktowane jako region przemysłowy, to użytki rolne stanowią ponad połowę powierzchni regionu. W 2018 roku sektor rolniczy tworzył 0,7% WDB w województwie.

Nieprzerwanie od 2010 do 2019 roku województwo śląskie posiadało najmniejszą w kraju powierzchnię użytków rolnych oraz powierzchnię użytków rolnych w dobrej kulturze rolnej (odpowiednio: 362 310 ha i 357 789 ha). Największą powierzchnią użytków rolnych oraz użytków rolnych w dobrej kulturze dysponowało od kilku lat województwo mazowieckie.

¹⁷ Począwszy od 2010 roku zastosowano nową definicję gospodarstwa rolnego. Różnice w powierzchni ogólnej gospodarstw rolnych i powierzchni użytków rolnych w 2010 roku wynikają ze zmiany definicji gospodarstwa rolnego, zgodnie z którą, gospodarstwa rolne nie obejmują posiadaczy użytków rolnych nie prowadzących działalności rolniczej oraz posiadaczy do 1 ha użytków rolnych prowadzących działalność rolniczą o małej skali.

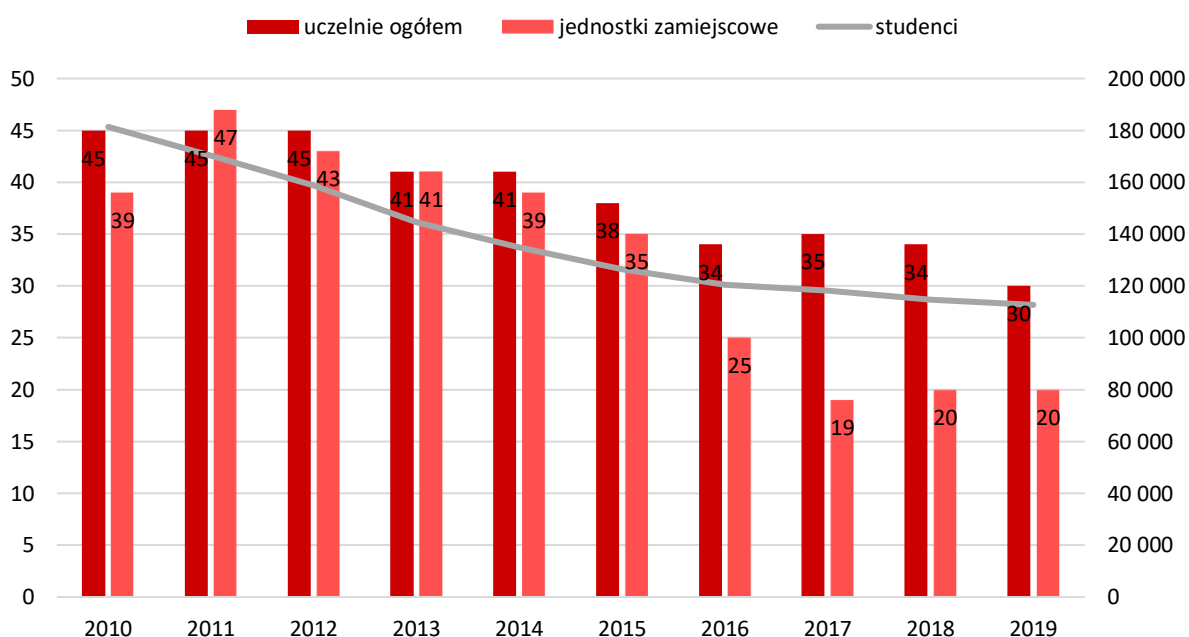
Liczba gospodarstw rolnych posiadających użytki rolne wynosiła 53 917, co stanowiło 4% gospodarstw rolnych w Polsce posiadających użytki rolne. Aż 97% gospodarstw rolnych posiadało grupy obszarowe użytków rolnych powyżej 1 ha. W 2019 roku powierzchnia gospodarstw rolnych ogółem posiadających użytki rolne wynosiła 362 310 ha. Natomiast największe powierzchnie liczone w hektarach dotyczyły użytków rolnych powyżej 50 ha i więcej (103 772 ha), a najmniejsze 15-20 ha (22 562 ha).

W 2019 r. w województwie śląskim funkcjonowało 129 ekologicznych gospodarstw rolnych, w których powierzchnia użytków rolnych ogółem wynosiła 3 557 ha. Ekologicznych gospodarstw rolnych z certyfikatem¹⁸ było natomiast 106, a powierzchnia ich użytków rolnych wynosiła 2 695 ha. W stosunku do roku poprzedniego zanotowano spadek liczby gospodarstw ekologicznych, przy jednoczesnym wzroście ich powierzchni.

Uczelnie wyższe

Według GUS w województwie śląskim w 2019 roku funkcjonowało 30 szkół wyższych oraz 20 jednostek zamiejscowych. Stanowiło to 8,5% wszystkich szkół wyższych w Polsce.

Wykres 27. Uczelnie wyższe i jednostki zamiejscowe w województwie śląskim w latach 2010-2019.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

W 2019 roku liczba studentów w województwie śląskim wyniosła 112,7 tys. osób, co stanowiło 9,4% wszystkich studentów w kraju, dając regionowi dopiero 5. lokatę w kraju. Rokrocznie liczba studentów malała i spadek ten w stosunku do roku 2010 wyniósł 37,9% (ubyło 68,6 tys. studentów). Na poziomie kraju spadek ten był niewiele mniejszy i w stosunku do 2010 roku wyniósł 33,8% studiujących.

Liczba absolwentów studiów na poziomie magisterskim wyniosła w 2019 roku 14 tys. osób, co stanowiło 9,6% wszystkich absolwentów w kraju, dając regionowi czwartą pozycję w kraju. Analizując liczbę studentów województwa śląskiego w odniesieniu do liczby mieszkańców

¹⁸ Ekologiczne gospodarstwa rolne (z certyfikatem) – Głównego Inspektoratu Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych.

województwa śląskiego, wartość ta nie przekracza średniej dla Polski, stawiając województwo dopiero na 9. pozycji.

Najliczniejszą grupę stanowią studenci podejmujący kierunki związane z biznesem i administracją – stanowili oni w województwie śląskim ponad 16% ogółu (przy średniej krajowej 18,12%). Drugą grupę stanowił kierunek medyczny – 16% studiujących w województwie (średnia dla Polski 10,94%), natomiast na trzecim miejscu znalazły się kierunki techniczno-inżynierskie – 9,29% przy średniej dla kraju – 8,94%.

W okresie 2010-2019 zgodnie z danymi GUS wzrósł odsetek cudzoziemców studiujących w województwie śląskim. W 2010 roku wyniósł 0,4% by wzrosnąć do wartości 4,5% w 2019 roku. Niemniej wartości te pozostają poniżej średniej dla Polski wynoszącej odpowiednio: 1,2% i 6,7%.

Uzupełnieniem kształcenia poza studiami podyplomowymi są również studia doktoranckie. W tym zakresie do roku 2018 wyraźnie był widoczny wzrost liczby doktorantów zarówno w skali województwa śląskiego jak i całego kraju. Jednak w 2019¹⁹ r. liczba doktorantów zmalała w stosunku do 2018 roku i wyniosła ponad 2,6 tys. osób, co dało 4. lokatę w kraju.

W województwie śląskim liczba nauczycieli akademickich wyniosła w 2019 roku ponad 8,2 tys. osób, co stanowiło 8,9% wszystkich nauczycieli akademickich w kraju. Dało to regionowi 5. lokatę, za województwami: mazowieckim, małopolskim, wielkopolskim i dolnośląskim. Największa grupa nauczycieli akademickich w województwie śląskim związana była z uczelniami nadzorowanymi przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Stanowili oni jedną trzecią wszystkich nauczycieli regionu. Następną grupą byli nauczyciele uczelni nadzorowanych przez Ministerstwo Zdrowia (16%), na trzecim miejscu wskazać można nauczycieli uczelni nadzorowanych przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego (4%). W Polsce układ ten kształtował się identycznie.

Liczba studentów studiów podyplomowych w 2019 roku wyniosła w województwie śląskim niecałe 13 tys. osób, co stanowiło 8,4% wszystkich słuchaczy w kraju i dało drugi wynik w Polsce. W badanym okresie największą grupę studentów stanowiły osoby uczące się na uczelniach nadzorowanych przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Badania i rozwój i innowacje

Istotnym elementem potencjału rozwojowego regionu jest zaangażowanie w działalność badawczo-rozwojową. Prężnie funkcjonujący sektor B+R daje podstawy do opracowywania i wdrażania innowacji.

Według danych na 2019 rok w województwie śląskim funkcjonowały 662 jednostki aktywne badawczo, co stanowiło aż 11,3% jednostek w kraju i było drugim wynikiem po województwie mazowieckim (1 387 jednostek). Natomiast w przeliczeniu na 100 tys. mieszkańców w regionie przypadło 14,6 jednostek, a więc mniej od średniej krajowej (15,3). Wśród jednostek badawczych w regionie 615 (92,9%) to jednostki działające w sektorze przedsiębiorstw.

Istotnym czynnikiem dla rozwoju sektora B+R jest wysokość nakładów wewnętrznych. W województwie śląskim w 2018 roku wyniosły one 2 461,3 mln złotych. Nakłady w przeliczeniu na 1 mieszkańca w regionie osiągnęły 544,1 zł (6. miejsce wśród województw), co jest wartością o 244,8 zł niższą od średniej dla kraju (788,9 zł). Podobnie sytuacja przedstawia się w przypadku nakładów wewnętrznych przypadających na 1 pracującego w B+R, które w województwie śląskim wynosiły 132,8 tys. złotych, a w kraju 141 tys. złotych.

Na cele związane z działalnością badawczo-rozwojową w 2018 roku przeznaczony został 1,2% polskiego PKB. Niestety w województwie śląskim na badania przeznacza się mniejsze kwoty – we

---

¹⁹ Należy mieć na uwadze, że od 2019 roku wprowadzono nową typologię instytucji systemu szkolnictwa wyższego i nauki, zatem dane z latami poprzednimi mogą być nieporównywalne.

wspomnianym roku było to jedynie 0,72% PKB, co oznaczało dopiero 8. pozycję wśród wszystkich województw. Względem danych z roku 2010 dotyczących wydatków na cele badawcze w województwie śląskim (w relacji do PKB), pozycja województwa wśród innych regionów pozostała na tym samym poziomie.

Według dziedzin nauki i techniki największą część wśród nakładów wewnętrznych ogółem na B+R w regionie stanowiły nakłady na nauki inżynieryjne i techniczne – 70,8% (1 742 948,6 tys. zł). Należy przy tym zaznaczyć, iż jest to znacznie więcej niż poziom krajowy, który wyniósł 50,6%. Na kolejnych miejscach znalazły się nakłady na nauki: przyrodnicze (10,2%), medyczne i nauki o zdrowiu (8,9%), społeczne (3,6%). W momencie aktualizacji raportu nie było dostępnych danych dla dziedzin nauk rolniczych i weterynaryjnych oraz nauk humanistycznych i sztuki. W sumie udział nakładów na obie te dziedziny wyniósł w regionie 6,4%.

W województwie śląskim przedsiębiorstwa innowacyjne stanowiły w 2019 roku 13,8% ogółu przedsiębiorstw, a więc o 1,6 pp. mniej niż średnia krajowa, co plasowało region dopiero na siódmej pozycji wśród województw. W regionie w przedsiębiorstwach innowacyjnych przeważały podmioty przemysłowe, które stanowiły 18,6% przedsiębiorstw. Wśród nich najwięcej było firm stosujących nowe lub ulepszone procesy biznesowe (15,5%), natomiast 12,3% ogółu przedsiębiorstw wprowadzało nowe lub ulepszone produkty. Udział podmiotów z sektora usług wynosił 8,9%. Występowała niewielka przewaga firm wykorzystujących nowe lub ulepszone procesy biznesowe (7,3% przedsiębiorstw) w stosunku do firm tego sektora, które wprowadziły nowe lub ulepszone produkty (6,5%).

Należy podkreślić, że województwo śląskie prowadzi konsekwentną politykę rozwoju innowacji. Województwo śląskie jako pierwszy region w kraju posiadało przyjętą Regionalną Strategię Innowacji Województwa Śląskiego na lata 2013-2020 (RIS). Opracowany model wdrożeniowy opiera się na założeniu rozwoju inteligentnych specjalizacji w regionie. Do inteligentnych specjalizacji zaliczono: energetykę, medycynę, technologie informacyjne i komunikacyjne, zieloną gospodarkę oraz przemysł wschodzące.

Instytucje Otoczenia Biznesu

Polski Fundusz Rozwoju to spółka Skarbu Państwa, zajmująca się organizacją modelu instrumentów rozwojowych w ramach spójnej jednolitej platformy. Model instytucji oferujących narzędzia i instrumenty umożliwiające zwiększenie potencjału gospodarczego kraju funkcjonuje od 2017 roku, a został utworzony w związku z realizacją Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.). Oferuje przedsiębiorcom, samorządom i klientom indywidualnym różnorodne usługi doradcze i finansowe umożliwiające rozwój działalności, zwiększenie innowacyjności, internacjonalizacji działalności gospodarczej podmiotów uzyskujących wsparcie.

Rysunek 1. Elementy ekosystemu innowacji w województwie śląskim, uwzględnione w ramach ekosystemu innowacji Polskiego Funduszu Rozwoju.

MAPA EKOSYSTEMU INNOWACJI /W RAMACH POLSKIEGO FUNDUSZU ROZWOJU/	STARTUP`Y I SCALEUP`Y	147
	PRACOWNICY STARTUPÓW	2 748
	KORPORACJE	35
	INWESTORZY	15
	PRZESTRZENIE COWORKINGOWE	2
	UCZELNIE WYŻSZE	17
	DOSTAWCY USŁUG	17
	AKCELERATORY	5

Źródło: opracowanie własne na podstawie <https://www.startup.pfr.pl/pl/ekosystem-innowacji/> (stan na 16.02.2021 r.).

Oprócz wyszczególnionych elementów ujętych w ekosystemie innowacji, Ministerstwo Przedsiębiorczości i Technologii zajmuje się także akredytacją ośrodków Innowacji świadczących usługi doradcze w zakresie innowacji oraz usługi wsparcia innowacji. Lista tego typu jednostek obejmuje dwa podmioty z województwa śląskiego, które zostały wyszczególnione w tabeli poniżej z uwzględnieniem rodzaju świadczonych usług.

Tabela 11. Ośrodki innowacji w województwie śląskim posiadające akredytację Ministerstwa Rozwoju, Pracy i Technologii.

OŚRODEK INNOWACJI	MIEJSCOWOŚĆ	USŁUGI DORADCZE	USŁUGI WSPARCIA	DATA ZAKOŃCZENIA PRZYZNANEJ AKREDYTACJI
Naczelna Organizacja Techniczna Federacja Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych Rada Miejska w Gliwicach	Gliwice	X	—	25.02.2021
Fundacja na Rzecz Rozwoju Technologii Human Cloud	Gliwice	X	X	25.09.2021

Źródło: opracowanie własne na podstawie <https://www.gov.pl/web/rozwoj/osrodki-innowacji> (data dostępu: 04.02.2021 r.).

Śląski Fundusz Rozwoju sp. z o.o.

W związku z koniecznością obsłużenia środków powracających z instrumentów finansowych z perspektywy finansowej 2007-2013 Województwo Śląskie utworzyło spółkę: Śląski Fundusz Rozwoju Sp. z o.o. Spółka została utworzona uchwałą nr VI/12/6/2019 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 26 sierpnia 2019 r., na podstawie której 19 grudnia 2019 r. podpisano akt założycielski spółki z ograniczoną odpowiedzialnością.

Zgodnie z treścią Uchwały Sejmiku Województwa Śląskiego powołującą wskazany podmiot podstawowym celem działalności spółki jest wspieranie i poprawa warunków dla rozwoju przedsiębiorczości poprzez wykorzystanie instrumentów finansowych dla wzmocnienia

kapitałowego oraz ułatwienie dostępu do finansowania przedsięwzięć realizowanych na obszarze Województwa Śląskiego.

Po podpisaniu, w dniu 17 kwietnia 2020 r. umowy powierzenia środków powracających z perspektywy finansowej 2007-2013, Fundusz uruchomił nabór projektów w ramach instrumentu wejścia kapitałowe.

Docelowo, zgodnie ze strategią inwestycyjną przyjętą dla wracających środków finansowych, planuje się wsparcie dla małych i średnich przedsiębiorstw dodatkowo w postaci takich produktów, jak: poręczenia (wdrożenie tego instrumentu zaplanowano na IV kwartał 2021 r.), pożyczka innowacyjna i pożyczka rozwojowa (zaplanowane wdrożenie w 2022 r.). Uruchomione wsparcie w postaci wejść kapitałowych zostało skierowane głównie do mikro, małych średnich firm na uruchomienie przedsięwzięć innowacyjnych, w tym opartych na wynikach działalności badawczo-rozwojowej. Instrument przeznaczony jest dla działających na rynku firm, jak i nowopowstałych, co pozwoli m.in. na sfinansowanie działań załączkowych i startowych działalności gospodarczych. Zgodnie z przyjętą Polityką Inwestycyjną ŚFR preferowane będą inwestycje w nowe technologie – informatykę, Internet, telekomunikację, biotechnologię, przemysł 4.0 czy zieloną gospodarkę.

Produkty i strategia, którą będzie zobowiązany kierować się Fundusz, będą oczywiście ulegać zmianom i aktualizacji, by odpowiadać na bieżące potrzeby przedsiębiorców i aby były dostosowane do aktualnej sytuacji na rynku finansowym, a tym samym – aby wzmacniały potencjał całego województwa.

Promocja w obszarze gospodarki

Działania promocyjne podejmowane są również w ramach funkcjonowania Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego w Departamencie Gospodarki i Współpracy Międzynarodowej. Departament GP prowadzi szereg działań dotyczący promocji przedsiębiorczości wśród przedsiębiorców i mieszkańców województwa śląskiego, poprzez takie zadania jak prowadzenie portalu internetowego InSilesia o tematyce gospodarczej oraz profili społecznościowych na Facebook oraz LinkedIn o tematyce gospodarczej i promowaniu wydarzeń gospodarczych w regionie. Departament organizuje wydarzenia gospodarcze, wspiera IOB z regionu, prowadzi Centrum Obsługi Inwestora i Eksportera oraz realizuje projekty dofinansowane z UE o tematyce promocji gospodarczej²⁰:

- "Promocja gospodarcza regionu oraz działania związane z tworzeniem przyjaznych warunków do inwestowania i eksportowania";
- „Inter Silesia – internacjonalizacja sektora MŚP”;
- "Standardy Obsługi Inwestora w Samorządzie".

Poniżej przedstawiono wykaz najważniejszych targów, misji gospodarczych itp. o charakterze promocji gospodarczej w 2020 r.:

- Targi medyczne Arab Health w Dubaju, 27-30 stycznia 2020 r. wraz z wyjazdem firm medycznych do ZEA, 25-31 stycznia 2020 r.;
- Property Forum 2020, Katowice, 6-7 lutego 2020 r.;
- Konferencja otwierająca projekt „Promocja gospodarcza regionu oraz działania związane z tworzeniem przyjaznych warunków do inwestowania i eksportowania”, 25 lutego 2020r.;
- Ogólnopolski Kongres Sportów Elektronicznych, 26 lutego 2020 r., Katowice;
- Global Esports Forum, 27 lutego 2020 r., Katowice;
- Webinarium z Katowicką Specjalną Strefą Ekonomiczną, 7 kwietnia 2020 r.;
- Webinarium dla przedsiębiorców organizowane ze Śląskim Centrum Przedsiębiorczości, 16 kwietnia 2020 r.;

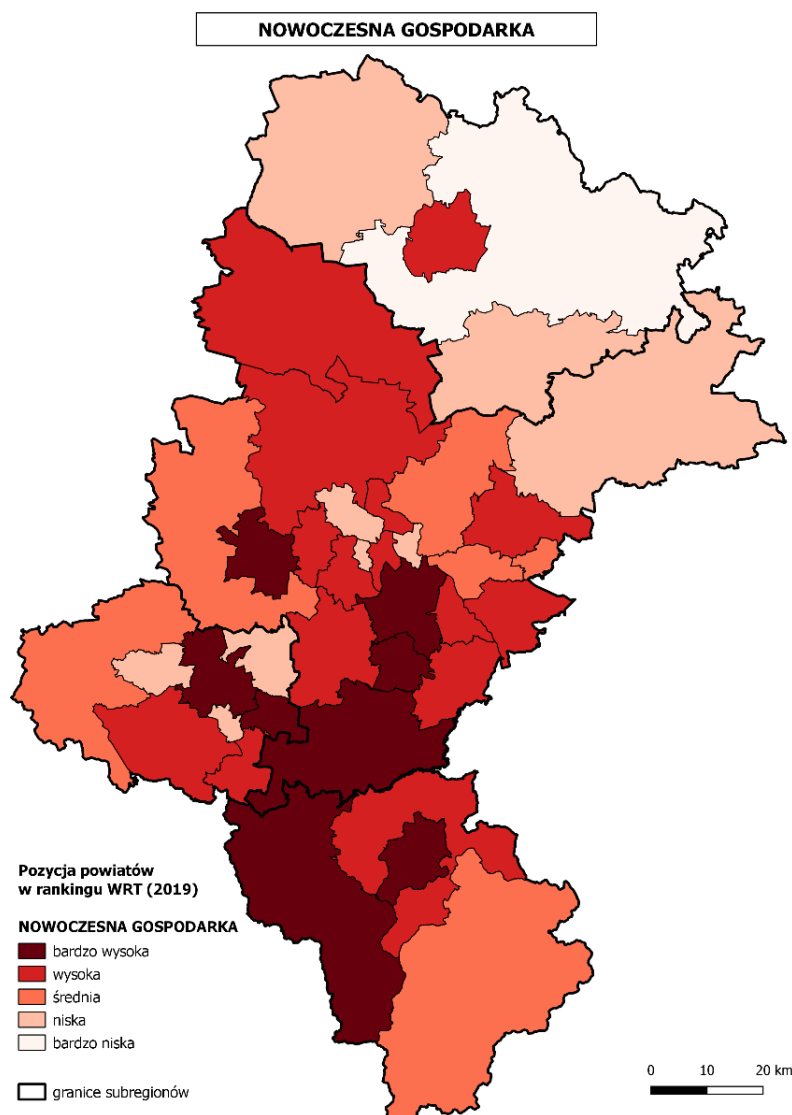
²⁰ Opis projektów w tabelach dotyczących projektów finansowanych ze środków zewnętrznych.

- Webinarium "Śląski Pakiet dla Gospodarki a branża lotnicza", 16 kwietnia 2020 r.;
- Webinarium "Śląski Pakiet dla Gospodarki a branża medyczna", 21 kwietnia 2020 r.;
- Webinarium "Śląski Pakiet dla Gospodarki, a branża nanotechnologiczna", 23 kwietnia 2020 r.;
- Webinarium dot. konkursu "Inwestycje w MŚP" (III filar ŚPG), 24 kwietnia 2020 r.;
- Webinarium "Śląski Pakiet dla Gospodarki – pomoc dla przedsiębiorców", 28 kwietnia 2020 r.;
- Webinarium "Śląski Pakiet dla Gospodarki dla rzemiosła" dla członków Izby Rzemieślniczej oraz Małej i Średniej Przedsiębiorczości, 29 kwietnia 2020 r.;
- Webinarium branża turystyczna, 30 kwietnia 2020 r.;
- Webinarium dot. konkursu "Inwestycje w MŚP" (III filar ŚPG), 5 maja 2020 r.;
- Webinarium "Śląski Pakiet dla Gospodarki – pomoc dla przedsiębiorców", 5 maja 2020r.;
- Webinarium "Śląski Pakiet dla Gospodarki – pomoc dla przedsiębiorców", 7 maja 2020r.;
- Webinarium "Śląski Pakiet dla Gospodarki – pomoc dla przedsiębiorców", 19 maja 2020 r.;
- Webinarium "Cybersec w przemyśle", 12 maja 2020 r.;
- Webinarium "Inwestycje w MŚP" w ramach II rundy naboru, 19 maja 2020 r.;
- XII Europejski Kongres Gospodarczy on-line – 18,19 i 27 maja 2020 r. oraz 24 czerwca 2020 r.;
- Webinarium Akademia Internacjonalizacji – śląskie przedsiębiorstwa na rynkach Bliskiego Wschodu i Izraela, 28 maja 2020 r.;
- Centrum Wsparcia MŚP – współorganizacja projektu, lipiec-grudzień 2020 r.;
- XII Europejski Kongres Gospodarczy, 02-04.09.2020, Katowice;
- CYBERSEC Global 2020, 28-30 września 2020 r. on-line;
- Property Forum 2020, Warszawa, 14 – 15 września 2020 r.;
- Webinar Thinking Green: Sustainable Packaging Opportunities, on-line, 6 października 2020 r.;
- Udział regionu w konkursie InnoVision Ecosystem Award, Tel Aviv, Izrael, 13 października 2020 r.;
- VI Kongres Klastrow Polskich pn. „Klustry narzędziem polityki rozwoju regionów i wsparciem realizacji programu Next Generation EU”, on-line, 9-10 listopada 2020 r.;
- „Business Weekend” – 13-15 listopada 2020 r. on-line – współorganizacja;
- Światowy Tydzień Przedsiębiorczości – koordynacja wydarzenia w województwie, on-line, 16-22 listopada 2020 r.;
- Warsztaty dot. modernizacji Portalu Promocji Eksportu, 17 listopada 2020 r., on-line;
- Spotkanie przedstawicieli Stowarzyszenia Polskich Regionów Korytarza Transportowego Bałtyk Adriatyk – prezentacja województwa śląskiego oraz wygłoszenie prezentacji o atrakcyjności gospodarczej regionu podczas konferencji, 19 listopada 2020 r., on-line;
- Uczestnictwo w forum pn. Gmina na 5!, 19 listopad, on-line;
- Cykl czterech seminariów dla MŚP „Jak pracować zdalnie?”, on-line, 25 i 27 listopada 2020 r.;
- Konferencja lotnicza Śląskiego Klastra Lotniczego „Przemysł dronowy w Polsce – możliwości rozwoju regionu dzięki bezzałogowym statkom powietrznym”, on-line, 26 listopada 2020 r.;
- Forum Biznesu Polska – Zjednoczone Emiraty Arabskie, on-line, 26 listopada 2020 r.;
- Konferencja „Podsumowanie wdrażania Śląskiego Pakietu dla Gospodarki. Pomoc dla przedsiębiorców w walce ze skutkami pandemii oraz możliwości wsparcia ze środków RPO WSL 2014-2020”, Katowice + on-line, 1 grudnia 2020 r.;
- Konferencja dot. ABSL, 3 grudnia 2020 r., on-line;

- Konferencja „Roboty medyczne”, „II Forum Robotyki Medycznej” i „Akademia sztuki budowania robotów medycznych Międzynarodowego Stowarzyszenia na rzecz Robotyki Medycznej”, on-line, 4-5 grudnia 2020 r.
- „Think Eco! Forum: Czysta woda, czysta energia, czysta Polska” w ramach Europejskiego Kongresu Małych i Średnich Przedsiębiorstw – Back to Business, 29-30.09.2020 r.;

Wskaźnik Rozwoju Terytorialnego – Nowoczesna Gospodarka

Mapa 15. WRT cząstkowy w powiatach województwa śląskiego w 2019 roku dla obszaru: Nowoczesna gospodarka (wg pozycji powiatu).

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych GUS.

Wskaźniki cząstkowe WRT ukazują poziom rozwoju w powiatach województwa śląskiego w różnych aspektach życia społeczno-gospodarczego. W zakresie odnoszącym się do Nowoczesnej Gospodarki pod uwagę brane są w największym stopniu wskaźniki odnoszące się do nakładów inwestycyjnych, rynku pracy, czy też edukacji. Najlepsze pozycje reprezentują duże miasta z centralnej części regionu, w szczególności Katowice i Gliwice oraz Tychy, a także wiodące ośrodki subregionów: południowego - Bielsko-Biała i zachodniego Rybnik, a także Żory oraz powiaty: pszczyński i cieszyński. Słabo w przypadku nowoczesnej gospodarki wypadają powiaty północno-wschodniej części regionu. Jak wynika z analizy przestrzennej mapy najbardziej predystynowane do rozwijania nowoczesnej gospodarki są obszary o najwyższym stopniu urbanizacji, z kolei najgorzej wypadają tereny o charakterystyce rolniczej.

Wykaz dokumentów strategicznych realizowanych w obszarze *Przedsiębiorczość*

Tabela 12. Wykaz dokumentów strategicznych, których realizacja wynika z Priorytetu A. *Nowoczesna gospodarka* Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020+”.

DOKUMENTY STRATEGICZNE					
LP.	NAZWA DOKUMENTU	DATA I FORMA PRZYJĘCIA	NAJWAŻNIEJSZE DZIAŁANIA PODJĘTE W RAMACH REALIZACJI DOKUMENTU W ROKU 2020	CELE STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO „ŚLĄSKIE 2020+”	CZY DOKUMENT WYMAGA AKTUALIZACJI? JEŻELI TAK, CZY PODJĘTO PRACĘ W TYM KIERUNKU?
1	Polityka rozwoju gospodarczego województwa śląskiego	Uchwała Zarządu Województwa Śląskiego nr 1406/264/V/2018 z dnia 19 czerwca 2018 r.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Realizacja projektu Promocja gospodarcza regionu oraz działania związane z tworzeniem przyjaznych warunków do inwestowania i eksportowania (robocza nazwa: Global Silesia) współfinansowanego ze środków UE w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego 2014-2020 (Oś priorytetowa III. Konkurencyjność MŚP; Działanie 3.5 Umędzynarodowienie gospodarki regionu; Poddziałanie 3.5.1 Promocja gospodarcza regionu). Projekt realizowany przez Województwo Śląskie w partnerstwie z Funduszem Górnośląskim S.A. zgodnie z harmonogramem realizacji. 2. Rozpoczęcie realizacji projektu „Inter Silesia – Internacjonalizacja sektora MŚP” współfinansowanego ze środków UE w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego 2014-2020 (Oś priorytetowa III. Konkurencyjność MŚP; Działanie 3.5 Umędzynarodowienie gospodarki regionu; Poddziałanie 3.5.2 Modelowanie działalności eksportowej MŚP). Projekt realizowany przez Fundusz Górnośląski S.A. w partnerstwie z Województwem Śląskim. 3. Projekt “Standardy Obsługi Inwestora w Samorządzie” realizowany w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020. 4. Działalność wspierająca rozwój przedsiębiorczości w województwie śląskim realizowana przez Departament GP (animacja współpracy i zacieśnianie relacji na linii biznes-nauka-samorząd, obsługa inwestorów zagranicznych, współpraca z partnerami zagranicznymi, współorganizacja kongresów, webinarów oraz pozostałych imprez gospodarczych) 	A.3. D.2. D.3.	Tak. Podjęto działania w tym kierunku.

2	Program Rozwoju Turystyki w Województwie Śląskim 2020+	Uchwała Zarządu Województwa Śląskiego nr 2110/222/V/2017 z dnia 17 października 2017 r.	1. Wykonanie badań pilotażowych pn. "Wpływ pandemii Covid na funkcjonowanie branży turystycznej w Województwie Śląskim". 2. Wykonanie raportu wraz z oceną ekspercką Święta Jury Krakowsko - Częstochowskiej „Juromania”. 3. Kompleksowy rozwój i promocja produktów turystycznych w ramach nowotworzonej marki turystycznej Kraina Górnej Odry, jako przykład zrównoważonego rozwoju turystyki w Województwie Śląskim.	A.3. B.1. B.2. B.3. C.3. D.1. D.2.	Dokument wymaga aktualizacji – nie podjęto prac.
3	Strategia Rozwoju Obszarów Wiejskich Województwa Śląskiego do roku 2030	Uchwała Sejmiku Województwa Śląskiego nr V/25/8/2016 z dnia 27 czerwca 2016 r.	Przeprowadzona została ewaluacja w 2020 roku.	A.4. C.2.	Dokument nie wymaga aktualizacji.
4	Plan działań transformacji regionu – wersja 1.2	Uchwała Zarządu Województwa Śląskiego nr 2392/76/VI/2019 z dnia 23 października 2019 r.	Opracowany dokument stanowi bazę i punkt odniesienia dla podjęcia działań strategicznych i programowych na rzecz transformacji województwa śląskiego, zarówno pod względem dywersyfikacji gospodarczej, jak i przemian technologicznych. Obejmuje on listę projektów już obecnie realizowanych przede wszystkim ze źródeł RPO WSL 2014-2020 jak i wskazuje na projekty, których realizacja w najbliższym czasie przyczyni się do sprawniejszego procesu transformacji regionu.	A.2. B.3. C.3. D.2.	W ramach działań transformacyjnych podjęto prace nad Terytorialnym Planem Sprawiedliwej Transformacji. Docelowo dokument ten zastąpi Plan działań transformacji regionu.
5	Strategia Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego Województwa Śląskiego 2020+	Uchwała Sejmiku Województwa Śląskiego nr V/22/3/2016 z dnia 16 maja 2016 r.	Działania zrealizowane w ramach „Strategii Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego Województwa Śląskiego 2020+” obowiązującej do 31.12.2020 r. obejmują m.in.: • Rozwój kompetencji cyfrowych – realizacja działań szkoleniowych W 2020 r. ze względu na pandemię Covid-19 realizacja szkoleń była mocno utrudniona. Jednakże zrealizowano 1 bezpłatne szkolenie w ramach cyklu SMART Urzędnik, skierowane do pracowników instytucji publicznych woj. śląskiego oraz 6 bezpłatnych warsztatów w ramach cyklu Warsztaty z narzędzi ICT, skierowanych do mieszkańców woj. śląskiego. • Zwiększenie dostępności danych publicznych Obecnie, po likwidacji Śląskiego Centrum Społeczeństwa Informacyjnego, od 01.07.2020 r., Wojewódzki Ośrodek Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej (WODGiK) utrzymuje i aktualizuje Geoportal Województwa Śląskiego – Otwarty Regionalny System Informacji Przestrzennej (ORSIP), ułatwiający dostęp do danych przestrzennych. Umożliwiają to powstające interaktywne mapy i związane z nimi usługi. Na stronie internetowej pod adresem www.orsip.pl możliwy jest bezpłatny dostęp do obszernych danych i informacji z terenu woj. śląskiego. Zaktualizowano następujące aplikacje: Marszałkowski Budżet Obywatelski Województwa Śląskiego, Najlepsza Przestrzeń Publiczna, Jednostki organizacyjne i spółki z udziałem województwa śląskiego, Obwody łowieckie w województwie	A.3. B.2.	Dokument zaktualizowany w 2020 roku Uchwałą Zarządu Województwa Śląskiego nr 2840/194/VI/2020 z dnia 9 grudnia 2020 roku pn. Regionalna Polityka Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego Województwa Śląskiego do roku 2030, która obowiązuje od stycznia 2021 roku.

			<p>śląskim, Szlak Architektury Drewnianej województwa śląskiego, Szlak Orlich Gniazd, Szlaki tematyczne województwa śląskiego, Śląska Regionalna Sieć Szkieletowa.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozwój elektronicznych usług publicznych <p>System Elektronicznej Komunikacji Administracji Publicznej (SEKAP) Aktualnie, według stanu na 31.12.2020 r., na platformie SEKAP świadczą usługi 472 podmioty, w tym 121 urzędów i 351 jednostek organizacyjnych, mieszkańcom udostępniono 798 usług, założono 38 656 skrzynek kontaktowych. Uchwałą nr 2934/196/VI/2020 Zarządu Województwa Śląskiego z dnia 16.12.2020 r. została podjęta decyzja o wygaszeniu funkcjonowania platformy SEKAP z upływem 31.12.2021 r.</p>		
6	Regionalna Strategia Innowacji Województwa Śląskiego na lata 2013-2020	Uchwała Sejmiku Województwa Śląskiego nr IV/29/5/2012 z dnia 20 grudnia 2012 r.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Regionalna Strategia Innowacji Województwa Śląskiego na lata 2013-2020. Roczny raport monitoringowy za rok 2020 r. (w przygotowaniu). 2. Przeprowadzono badanie ewaluacyjne pt. „Ewaluacja Ex-post Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego na lata 2013-2020” (2020). 3. Rozpoczęcie prac nad projektem „Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego 2030”. 	A.1. A.2. A.3. A.4.	Tak, przystąpiono do aktualizacji dokumentu.
7	Model wdrożeniowy Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego na lata 2013-2020	Uchwała Zarządu Województwa Śląskiego nr 806/252/V/2018 z dnia 10 kwietnia 2018 r. (wersja 2.0 dok.)	<p>Wykonano analizę pt. „Poprawa wydajności infrastruktury badawczej i innowacyjnej w województwie śląskim: od podzielonej do zintegrowanej i zrównoważonej współpracy”. Analiza wykonana w ramach projektu pt. „Improving Research and Innovation Infrastructure Performance: from Fragmented to Integrated and Sustainable Cooperation InnoHEIs” współfinansowanego przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Celu szczegółowego 1.1 Poprawa wdrażania polityk związanych z infrastrukturą badań i innowacji Programu Interreg Europa 2014-2020 (2020).</p> <p>4. „Analiza potrzeb w zakresie kluczowych kompetencji MŚP w województwie śląskim według Przemysłu 4.0 oraz ocenę poziomu gotowości do Przemysłu 4.0 w zakresie zasobów w przedsiębiorstwach, instytucjach otoczenia biznesu i instytucjach badawczo-rozwojowych”. Analiza wykonana w ramach projektu „40Ready – Strengthening SME capacity to engage in Industry 4.0” (40Ready) w ramach Programu Interreg Europa (2020).</p>	A.1. A.2. A.3. A.4.	Tak, przystąpiono do prac zmierzających do aktualizacji.
8	Program Rozwoju Technologii Województwa Śląskiego na lata 2019-2030 wraz z Prognozą Oddziaływania na środowisko	Uchwała Zarządu Województwa Śląskiego nr 1902/63/VI/2019 z dnia 21 sierpnia 2019 r.	„Analiza potrzeb w zakresie kluczowych kompetencji MŚP w województwie śląskim według Przemysłu 4.0 oraz ocena poziomu gotowości do Przemysłu 4.0 w zakresie zasobów w przedsiębiorstwach, instytucjach otoczenia biznesu i instytucjach badawczo-rozwojowych” - analiza wykonana w ramach projektu „40Ready – Strengthening SME capacity to engage in Industry 4.0” (40Ready) w ramach Programu Interreg Europa (2020).	A.1. A.2. A.3. A.4.	Dokument nie wymaga aktualizacji.

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji przekazanych przez Departamenty UMWSL.

W obszarze Przedsiębiorczość zidentyfikowano 8 dokumentów o charakterze strategicznym, w tym w 2020 roku jeden został zaktualizowany. W ramach tego obszaru możemy wyróżnić dwie grupy dokumentów: szeroko rozumianą przedsiębiorczość (rozwój gospodarczy, MŚP, rozwój działalności branżowych) oraz innowacyjność (łącznie z elementami społeczeństwa informacyjnego).

Poniżej przedstawiono statystykę dokumentów strategicznych dla obszaru Przedsiębiorczość.

Kategorie	Ilość	Udziały procentowe
P – Szeroko rozumiana przedsiębiorczość	4	50%
I – Innowacyjność	4	50%
Razem dokumenty w obszarze Przedsiębiorczość	8	100,0%
Razem wszystkie dokumenty strategiczne	57 z czego dokumenty z obszaru Przedsiębiorczość stanowią 14%	

Projekty realizowane przez Departamenty Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego i jednostki podległe, finansowane ze środków zewnętrznych

Tabela 13. Projekty realizowane w 2020 roku przez Departamenty Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego i jednostki podległe finansowane ze środków zewnętrznych w ramach celów wyznaczonych w Priorytecie (A) „Nowoczesna gospodarka”.

LP.	NAZWA DEPARTAMENTU/ JEDNOSTKI	TYTUŁ PROJEKTU	CEL PROJEKTU	INSTRUMENT FINANSOWANIA – NAZWA PROGRAMU
PROJEKTY REALIZOWANE W 2020				
1	Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. w Bielsku-Białej	4STEPS W kierunku wprowadzenia Przemysłu 4.0 w MŚP	Celem projektu „4STEPS” realizowanego w ramach konsorcjum na terenie Europy Centralnej jest wsparcie sektora przedsiębiorstw w zakresie identyfikowania wdrażania rozwiązań technologicznych, produktowych lub procesowych związanych z zagadnieniem cyfryzacji znanym pod nazwą Industry 4.0 (Przemysł 4.0). Obecna rewolucja techniczna nakreśliła nowe kierunki rozwoju i jest określana jako „rewolucja przemysłu cyfrowego” co niesie za sobą zwiększoną elastyczność w produkcji, możliwość masowej personalizacji, znaczne poprawienie szybkości wytwarzania, lepszą kontrolę jakości i zwiększona wydajność. Wdrażanie rozwiązań cyfrowych jest realizacją strategii RIS3. Przedsiębiorstwa sektora MŚP w regionach docelowych są opóźnione we wdrażaniu innowacyjnych narzędzi i rozwiązań proponowanych przez Przemysł 4.0. Nowe możliwości i rozwiązania zapewni międzynarodowa współpraca partnerów konsorcjum projektowego. Głównym celem projektu będzie wdrażanie sprawdzonych rozwiązań w sektorach przemysłowych określonych przez każdy region i wspieranie realizacji założeń regionalnych RIS3. Nowatorskimi elementami 4STEPS będzie zastosowana metodologia oparta na zaangażowaniu wszystkich podmiotów tzw. „quadruple helix”.	Interreg Europa Środkowa
2	Departament Rozwoju Regionalnego	Design for Innovation (D4I)	Projekt Design 4 Innovation, poprzez promowanie designu i zasad dobrego projektowania jako narzędzi dla innowacji opartych na użytkownikach, pozwoli na tworzenie bardziej pożądaných przez odbiorców produktów i usług, co wpłynie na zwiększenie konkurencyjności i zysków MŚP, a tym samym przyspieszy ich rozwój. Głównym celem projektu jest wypracowanie planów działań mających za zadanie wykorzystanie designu i zasad projektowania przez firmy (a pośrednio także przez współpracujące z nimi instytucje i ośrodki naukowe) z terenu województwa, tak by były one bardziej konkurencyjne i tworzyły pożądanę przez odbiorców produkty i usługi.	Interreg Europa
3	Fundusz Górnośląski S.A.	Enterprise Europe Network	Wsparcie MŚP w rozwoju innowacyjności i zdobywaniu zagranicznych rynków, m.in. pomoc w nawiązywaniu kontaktów gospodarczych w kraju i zagranicą poprzez bazę międzynarodowych ofert współpracy;	Program COSME

			organizacja szkoleń, warsztatów, seminariów i konferencji z tematyki związanej z funkcjonowaniem przedsiębiorstw na terenie UE.	
4	Zamek Cieszyn	Graduation Projects Platform	Graduation Projects Platform to kontynuacja powstałej w 2017 r. międzynarodowej platformy współpracy instytucji i organizacji z Krajów Wyszehradzkich promujących i ułatwiających wykorzystanie wzornictwa. Platforma ma pokazać potencjał, jaki tkwi w polskich przemysłach kreatywnych i projektantach i wspomóc jego rozwój przez współpracę z instytucjami i uczelniami projektowymi z Polski, Czech, Słowacji i Węgier. Bazą projektu jest coroczny przegląd projektów dyplomowych „Graduation Projects”, organizowany przez Zamek Cieszyn, kwartalnik 2+3D i partnerów z Krajów V4. Powołana w 2017 r. platforma ma pogłębić sieć współpracy polskich uczelni projektowych, inicjować wspólne projekty, wymianę wiedzy i doświadczeń. Dodatkowo zaplanowano przeprowadzenie diagnozy potrzeb młodych projektantów, co pomoże dostosować działania platformy do aktualnej sytuacji na rynku. W rezultacie projekt przyniesie lepsze wzajemne poznanie się i wymianę doświadczeń oraz pogłębienie współpracy w dziedzinie designu.	Rozwój sektorów kreatywnych (MKiDN)
5	Departament Rozwoju Regionalnego	Improving Research and Innovation Infrastructure Performance: from Fragmented to Integrated and Sustainable Cooperation (InnoHEIs)	Projekt ma na celu poprawę wydajności infrastruktury badawczo-rozwojowej i świadczonych usług, zapewnienie wydajnego i skutecznego korzystania z tych urządzeń i usług w celu zwiększenia roli instytucji szkolnictwa wyższego w promowaniu współpracy naukowej i biznesowej.	Interreg Europa
6	Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. w Bielsku-Białej	InnuCCI – Przemysłu kreatywny i przemysły kultury w tradycyjnych regionach przemysłowych jako motory transformacji gospodarczej i społecznej	W InnuCCI środkowoeuropejskie regiony przemysłowe połączyły siły, aby wspólnie stawić czoła wyzwaniu, jakim jest wspieranie CCI (Kultury i branż kreatywnych). Poprzez analizę polityk regionalnych i prowadzenie szkoleń zamierzają stworzyć ramy wspierające CCI w regionach przemysłowych – na poziomie regionalnym, krajowym i UE. Poprzez działania pilotażowe zbadają potencjał CCI jako podmiotu gospodarczego i innowatora, a także motoru zmian społecznych i nowej przedsiębiorczości. Za pośrednictwem CCI może powstać nowy pionierski duch w środkowoeuropejskich regionach przemysłowych – w ten sposób ożywiając dziedzictwo kulturowe.	Interreg Europa Środkowa
7	Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. w Bielsku-Białej	Innova-Fi Instrumenty Finansowe dla innowacji	Innova-Fi to pięcioletni projekt międzynarodowy, którego celem jest ulepszenie projektowania i wdrażania Instrumentów Finansowych jako modelu dostarczania Funduszy Strukturalnych. Został on zatwierdzony do otrzymania dotacji w wysokości 1,34 mln EUR w ramach programu Interreg Europa finansowanego przez Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego. Partnerzy projektu będą szukać takich rozwiązań w zakresie Instrumentów Finansowych, które będą zaspokajały potrzeby finansowe przedsiębiorstw innowacyjnych – działających w oparciu o model RTDI (Research&Technology&Development&Innovation) – na każdym etapie ich rozwoju – od startupów po kolejne fazy wzrostu.	Interreg Europa

8	Departament Rozwoju Regionalnego	Sieć Regionalnych Obserwatoriów Specjalistycznych w Procesie Przedsiębiorczego Odkrywania w województwie śląskim (SO RIS w PPO – II)	Projekt SO RIS w PPO – II zakłada realizację Procesu Przedsiębiorczego Odrzywania mającego na celu wyłonienie sektorów wzrostowych gospodarki, które mogą zaktualizować lub uzupełnić wskazane w RIS WSL regionalne inteligentne specjalizacje. Dzięki oparciu się o portfolio technologiczne regionu określone w dokumentach wdrożeniowych dla RIS WSL (Program Rozwoju Technologii oraz Plan działań dla designu), w którym określono obszary technologiczne możliwe będzie zweryfikowanie istniejących specjalizacji oraz wskazanie nowych technologii i obszarów w tym cross sektorowych. Głównym celem projektu jest usprawnienie zarządzania rozwojem naukowo-technologicznym regionu oraz zacieśnienie współpracy sieciowej poprzez m.in. rozwój kompetencji Sieci SO RIS oraz aktualizację RIS WSL 2020+. Realizacja projektu zapewni warunki do oddolnego procesu definiowania potrzeb i animowania współpracy aktorów ekosystemu innowacji w obszarach inteligentnych specjalizacji określonych w RIS WSL oraz w nowych niszach rozwojowych regionu (Proces Przedsiębiorczego Odkrywania II etap).	RPO WSL 2014-2020
9	Fundusz Górnośląski S.A.	InterSilesia – modelowanie działalności eksportowej przedsiębiorstw z sektora MŚP działających na terenie województwa śląskiego	Celem projektu jest wzmocnienie i rozwój procesów internacjonalizacji przedsiębiorstw z sektora MŚP funkcjonujących na obszarze województwa.	RPO WSL 2014-2020
10	Rudzka Agencja Rozwoju "Inwestor" sp. z o.o.	Kierunek zmiana – bis!	Podniesienie zdolności do zatrudnienia poprzez udzielenie kompleksowego wsparcia outplacement'owego 30 osobom, które utraciły zatrudnienie z przyczyn dot. zakładu pracy w okresie nie dłuższym niż 6 miesięcy przed przystąpieniem do projektu oraz pracownikom znajdującym się w okresie wypowiedzenia. Projekt obejmował osoby zamieszkałe w Rudzie Śląskiej oraz miastach i powiatach ościennych, które były pracownikami przedsiębiorstw z sektora MŚP, znajdujących się w sytuacji kryzysowej, odczuwających skutki zmiany gosp. oraz w szczególności pracownikami spółek węglowych oraz firm z nimi powiązanych/ kooperujących.	RPO WSL 2014-2020
11	Rudzka Agencja Rozwoju "Inwestor" sp. z o.o.	Rozwój, firma, sukces!	Projekt polega na kompleksowym wsparciu osób mających zamiar założyć działalność gospodarczą. Skierowany jest do 27 osób bezrobotnych lub nieaktywnych zawodowo oraz pozostałych grup zidentyfikowanych w ramach RPO WSL 2014-2020 powyżej 30 roku życia z subregionu centralnego woj. śląskiego, które mi.in. nie posiadały aktywnego wpisu do CEIDG, nie były zarejestrowane jako przedsiębiorcy w KRS lub nie prowadziły działalności gospodarczej na podstawie odrębnych przepisów w okresie 12 miesięcy poprzedzających dzień przystąpienia do projektu. W ramach projektu każdy z uczestników otrzyma indywidualne wsparcie w postaci szkoleń z zakresu rozpoczynania i prowadzenia działalności gospodarczej, w tym sporządzania biznes planu oraz finansowe wsparcie inwestycyjne w	RPO WSL 2014-2020

			wysokości 23.050,00 PLN, jak również comiesięczne wsparcie pomostowe pozwalające pokryć bieżące wydatki związane z działalnością przez okres pierwszych 6-12 miesięcy prowadzenia firmy.	
12	Departament Rozwoju Regionalnego	Strengthening SME capacity to engage in Industry 4.0 (40-Ready)	Projekt koncentruje się na wzmacnianiu i rozwijaniu kompetencji i kwalifikacji pracowników małych i średnich przedsiębiorstw w procesie przejścia gospodarki do modelu Przemysłu 4.0.	Interreg Europa
13	Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Województwa Śląskiego	Współpraca się opłaca – koordynacja sektora ekonomii społecznej w województwie śląskim	Wzmocnienie roli przedsiębiorczości społecznej poprzez koordynację i realizację Regionalnego programu rozwoju ekonomii społecznej w województwie śląskim do roku 2020.	RPO WSL 2014-2020
14	Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach	Wstań z kanapy! Rozwój kompetencji społecznych oraz przedsiębiorczych dla NEETs" (Stop being couch potatoes! Developing social and entrepreneurial skills for Neets)	Głównym celem projektu jest nawiązanie międzynarodowej współpracy oraz praca nad odpowiednimi metodami uczenia w krajach partnerów oraz odpowiedź na pytanie, jak rozwijać umiejętności społeczne i przedsiębiorcze osób należących do grupy NEETs.	Erasmus+
15	Departament Gospodarki i Współpracy Międzynarodowej (lider projektu) / Fundusz Górnośląski S.A.	Promocja gospodarcza regionu oraz działania związane z tworzeniem przyjaznych warunków do inwestowania i eksportowania	Celem głównym projektu jest: <ul style="list-style-type: none"> wzrost wartości bezpośrednich inwestycji w regionie; wzrost poziomu eksportu MŚP z województwa śląskiego; promocja województwa śląskiego pod względem zamieszkania i podejmowana pracy. 	RPO WSL 2014-2020
PROJEKTY ZAKOŃCZONE W 2020				
16	Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. w Bielsku-Białej	CULTURECOVERY	Opracowanie nowatorskiego podejścia do innowacyjnej ochrony, zachowania i promocji niematerialnego dziedzictwa kulturowego. Działania realizowane są na poziomie gminnym i regionalnym, a koncentrują się na ekomuzeach, jako lokalnych „żywych księgach” niematerialnego dziedzictwa kulturowego.	Interreg Europa Środkowa
17	Zamek Cieszyn	Graduation Projects Platform. Colaboration of young design from V4	Celem działania jest promocja szkół projektowych w regionie V4, poprawa kompetencji młodych projektantów krajów wyszehradzkich, oraz pogłębienie wiedzy polskiego, czeskiego, węgierskiego, słowackiego odbiorcy na temat szeroko pojętego projektowania. Projekt ma pokazać ogromny potencjał projektowy tego regionu przede wszystkim poprzez zacieśnianie współpracy między uczelniami z V4 – prezentując jego potencjał, rozwijając „Platformę Graduation Project”.	Międzynarodowy Fundusz Wyszehradzki - Standard Grands
18	Zamek Cieszyn	Rozwój Sieci na Rzecz Innowacyjnego Rzemiosła	Rozwój Sieci na Rzecz Innowacyjnego Rzemiosła to kontynuacja działań, które wynikają z wcześniej prowadzonych projektów i zainicjowania przez Zamek Cieszyn sieci osób i instytucji zajmujących się innowacyjnymi sposobami wykorzystania i rozwoju rzemiosła. Zadanie zostało dostosowane do warunków związanych z pandemią Covid i zakładało organizację dwóch spotkań uczestników sieci w wersji online oraz działania mające na celu promocję członków sieci – wystawę	Rozwój sektorów kreatywnych (MKiDN)

			projektów uczestników Sieci w Zamku Cieszyn oraz film nt. nowego rzemiosła.	
19	Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach	Praca z EURESem – Twoim sukcesem!	Pobudzenie aktywności zawodowej w aspekcie podjęcia pracy przez 145 osób (w tym min. 36 kobiet) z terenu woj. śląskiego pozostających bez zatrudnienia.	RPO WSL 2014-2020

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych zebranych przez Departament Projektów Regionalnych UMWSL.

W ramach obszaru Przedsiębiorczość zidentyfikowano 19 projektów, z czego 4 zostały zakończone w 2020 roku. Projekty możemy przypisać do trzech kategorii jako szeroko rozumianą przedsiębiorczość, innowacyjność oraz promocję gospodarczą.

Poniżej krótka statystyka dla obszaru Przedsiębiorczość.

KATEGORIE	ILOŚĆ	UDZIAŁY PROCENTOWE
I – Innowacyjność	11	57,9%
P – Szeroko rozumiana przedsiębiorczość	7	36,8%
PG – Promocja gospodarcza	1	5,3%
RAZEM zadania dla obszaru Przedsiębiorczość	19	100%
RAZEM WSZYSTKIE PROJEKTY	270 z czego projekty z obszaru Przedsiębiorczość stanowią 7,0%	

Zadania realizowane przez Departamenty Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego i jednostki podległe, finansowane ze środków własnych

Tabela 14. Zadania realizowane w 2020 roku przez Departamenty Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego i jednostki podległe finansowane ze środków własnych (budżetu województwa) w ramach celów wyznaczonych w Priorytecie (A) „Nowoczesna gospodarka”.

LP.	NAZWA DEPARTAMENTU/ JEDNOSTKI	NAZWA ZADANIA	OPIS ZADANIA
1	CI / Departament Cyfryzacji i Informatyki	Śląska Regionalna Sieć Szkieletowa (trwałość projektu)	Przedmiotem projektu było zaprojektowanie i wybudowanie na terenie województwa śląskiego, pasywnej sieci optotelekomunikacyjnej (ponad 500 km), co zapewniło jej neutralność technologiczną i spowodowało, że każdy podmiot rynkowy będzie miał do niej dostęp na jednakowych zasadach. Śląska Regionalna Sieć Szkieletowa (ŚRSS) umożliwi operatorom lokalnych sieci dostępowych świadczenie nowoczesnych usług szerokopasmowych, docelowo w zakresie NGN, stając się tym samym medium umożliwiającym znaczący rozwój usług IT w regionie.
2	TW / Departament Terenów Wiejskich	Porejestrowe Doświadczalnictwo Odmianowe PDO	Realizacja w 2020 r. osiemnastu doświadczeń polowych w ramach programu Porejestrowego Doświadczalnictwa Odmianowego przez Stację Doświadczalną Oceny Odmian Roślin Uprawnych w Pawłowicach. Na podstawie wyników badań tworzona jest „Lista zalecanych odmian roślin uprawnych”.
3	FS / Regionalny Ośrodek Pomocy Społecznej Województwa Śląskiego	Monitoring wdrażania Regionalnego Programu Rozwoju Ekonomii Społecznej	Zadanie stanowi realizację treści zapisu ujętego w art. 21 pkt 4a) ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. W 2020 r. opracowano „Raport o stanie ekonomii społecznej w województwie śląskim w 2019 roku” z wdrażania przyjętego uchwałą nr 2428/82/V/2015 Zarządu Województwa Śląskiego „Regionalnego programu rozwoju ekonomii społecznej w województwie śląskim do roku 2020”. W zależności od specyfiki monitorowanych rezultatów, ich wartości podano według stanu w 2019 r. bądź na koniec 2019 r., a tam, gdzie to możliwe narastająco w latach 2013-2019. Monitoring obejmował 5 obszarów priorytetowych oraz 16 kierunków działań.
4	FS / Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach	Program Regionalny na rok 2020 adresowany do bezrobotnych kobiet finansowany ze środków Funduszu Pracy	Celem Programu jest aktywizacja zawodowa bezrobotnych kobiet, zarejestrowanych w sześciu Powiatowych Urzędach Pracy z województwa śląskiego, będących Partnerami w Programie (Program zakłada wsparcie 126 bezrobotnych kobiet) oraz doprowadzenie w wyniku realizacji Programu do zatrudnienia deklarowanej liczby uczestniczek: PUP w Mikołowie: 15, PUP w Mysłowicach: 16, PUP w Siemianowicach Śląskich: 14, PUP w Tarnowskich Górach: 14, PUP w Zabrze: 20, PUP w Zawierciu: 16.
5	FS / Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach	Regionalny Plan Działań na rzecz Zatrudnienia na rok 2020 oraz Sprawozdanie z realizacji Regionalnego Planu Działań na rzecz Zatrudnienia za rok 2019	RPDZ, jako dokument planistyczny, określa priorytetowe grupy bezrobotnych i innych osób wymagających wsparcia w zakresie przeciwdziałania bezrobociu i aktywizacji wojewódzkiego i lokalnych rynków pracy. Powstał przy współudziale licznych partnerów rynku pracy: publicznych służb zatrudnienia, instytucji samorządu wojewódzkiego, uczelni wyższych, związków zawodowych, organizacji zrzeszających pracodawców, itp. Głównym celem podejmowanych działań w 2020 roku w pierwotnych założeniach było zwiększenie wskaźnika zatrudnienia ogółem, skrajnych grup wiekowych, kobiet oraz osób niepełnosprawnych przy jednoczesnym zagwarantowaniu wysokiego bezpieczeństwa zatrudnienia. Uwzględniając niespotykaną do tej pory sytuację wywołaną epidemią koronawirusa i działaniami podejmowanymi na rzecz łagodzenia jej skutków, RPDZ został rozszerzony o zapisy dotyczące płaszczyzn współpracy,

			form i instrumentów, które mogą być stosowane przez partnerów RPDZ na rzecz ograniczenia negatywnych skutków pandemii.
6	KN / Fundusz Górnośląski S.A.	Regionalny Fundusz Pożyczkowy	Udzielanie pożyczek obrotowych i inwestycyjnych dla mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw działających na terenie województwa śląskiego, opolskiego i małopolskiego. wysokość pożyczki: od 10.000 do 600 tys. zł na max okres 7 lat; oprocentowanie: stopa bazowa + marża za ryzyko.
7	KN / Fundusz Górnośląski S.A.	Fundusz Pożyczkowy Silesia 2020	Udzielanie preferencyjnych pożyczek na wsparcie oraz preferencyjnych pożyczek na rozwój dla mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw działających na terenie województwa śląskiego; wysokość pożyczki: od 200.000 do 4 mln zł na max okres 10 lat, oprocentowanie preferencyjne 0,166% - 0,846%.
8	KN / Fundusz Górnośląski S.A.	Śląski Fundusz Pożyczkowy	Udzielanie pożyczek obrotowych i inwestycyjnych oraz preferencyjnych inwestycyjnych dla mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw działających na terenie województwa śląskiego; wysokość pożyczki: od 25.000 do 1 mln zł na max okres 7 lat; oprocentowanie: stopa bazowa + marża za ryzyko; oprocentowanie preferencyjne 1%.
9	KN / Fundusz Górnośląski S.A.	Rozpocznij Działalność pożyczymy Ci sukcesu	Wsparcie pożyczkowe dla osób fizycznych rozpoczynających działalność gosp. na terenie woj. Śląskiego, wysokość pożyczek 10 000-50 000 zł; okres finansowania max 5 lat; oprocentowanie preferencyjne 0,25% w skali roku.
10	KN / Fundusz Górnośląski S.A.	Działania promocyjne	<ul style="list-style-type: none"> • Podpisanie listu intencyjnego dnia 18.06.2020 r. pomiędzy TAURON Polska Energia i Fundusz Górnośląski S.A. dotyczącego współpracy w zakresie realizacji projektów budowy niskoemisyjnych i odnawialnych źródeł energii, prac badawczo rozwojowych związanych z budową innowacyjnych hybrydowych układów kogeneracyjnych, projektów związanych z poprawą efektywności energetycznej w tym energooszczędnych systemów oświetleniowych. • Dzień Przedsiębiorcy w Tychach – Przedsiębiorcy mieli okazję porozmawiać ze specjalistami z różnych instytucji i uzyskać informacje na temat rozwoju MŚP, prawa pracy czy zagadnień podatkowych. Osoby planujące założyć działalność gospodarczą dowiedziały się jak wyglądają procedury związane z rejestracją firmy i pozyskaniem wsparcia finansowego na jej rozpoczęcie. W wydarzeniu wzięli udział przedstawiciele FG S.A. • Seminarium w Miejskim Inkubatorze Przedsiębiorczości Rawa.Ink – seminarium "Formy wspierania mikro, małych i średnich przedsiębiorstw z województwa śląskiego" dla przedsiębiorców • Wsparcie merytoryczne w zakresie organizacji spotkania dla przedstawicieli sektora MŚP w Rybniku. Celem konferencji było przedstawienie zasad funkcjonowania tzw. Polskiej Strefy Inwestycji, czyli zachęt oraz ulg podatkowych, z których mogą korzystać przedsiębiorcy w przypadku realizacji nowych inwestycji. Za treść merytoryczną konferencji odpowiadała Katowicka Specjalna Strefa Ekonomiczna S.A. i Fundusz Górnośląski S.A. • Organizacja konferencji online #dlaBiznesu, celem konferencji było omówienie Tarczy Antykryzysowej pn. "Śląski Pakiet dla Gospodarki" o łącznej wartości projektu 1 mld zł.
11	KN / Fundusz Górnośląski S.A.	Działania informacyjne	<ul style="list-style-type: none"> • Wsparcie merytoryczne w zakresie organizacji webinarium poświęconego "Śląskiemu Pakietowi dla Gospodarki", którego organizatorem był Śląski Klaster Lotniczy. • Wsparcie merytoryczne w zakresie organizacji webinarium pn. "Śląski Pakiet dla Gospodarki a branża medyczna", organizowanego przez MedSilesia.

			<ul style="list-style-type: none"> • Wsparcie merytoryczne w zakresie organizacji webinarium poświęconego "Śląskiemu Pakietowi dla Gospodarki", którego organizatorem był Śląski Klaster Nano. • Wsparcie merytoryczne webinarium organizowanego przez Śląski Fundusz Rozwoju, dotyczącego Śląskiego Pakietu dla Gospodarki. Wydarzenie było dedykowane dla członków katowickiej Izby Rzemieślniczej. • Wsparcie merytoryczne webinarium dotyczącego Śląskiego Pakietu dla Gospodarki. Organizatorem Webinarium była Okręgowa Izba Przemysłowo-Handlowa w Tychach wraz z Urzędem Marszałkowskim Województwa Śląskiego. • Wsparcie merytoryczne w zakresie organizacji konferencji tematycznej „Horizon Europe – nowe środki na działalność badawczo-innowacyjną 2021-2027”.
12	KN / Fundusz Górnośląski S.A.	Działalność sponsoringowa	<ul style="list-style-type: none"> • Wsparcie finansowe w zakresie realizacji projektu "Śląska Akademia Handlu Internetowego", którego organizatorami był Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego, Regionalna Izba Gospodarcza w Katowicach oraz Śląska Organizacja Szkoleniowa. • Wsparcie finansowe na potrzeby organizacji wydarzenia pt. "Drugie śląskie dni przemysłu lotniczego, kosmicznego i dronów", którego organizatorem było Stowarzyszenie Śląski Klaster Lotniczy.

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji przekazanych przez Departamenty Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego.

W ramach zadań finansowanych ze środków własnych w obszarze Przedsiębiorczość wskazano 12 zadań (niektóre działania, ze względu na ich ilość i charakter zostały zblokowane w grupę zadań). Wyróżniono trzy kategorie zadań: dotyczące przedsiębiorczości, innowacyjności oraz działań z zakresu promocji gospodarczej. Poniżej statystyka dla obszaru Przedsiębiorczość.

KATEGORIE	ILOŚĆ	UDZIAŁY PROCENTOWE
P – Szeroko rozumiana przedsiębiorczość	8	66,7%
PG – Promocja gospodarcza	3	25,0%
I – Innowacyjność	1	8,3%
RAZEM zadania dla obszaru Przedsiębiorczość	12	100%
RAZEM WSZYSTKIE ZADANIA	507, zadania obszaru Przedsiębiorczość stanowią 2,4%	

Obszar MIESZKANIEC

Opis statystyczny obszaru Mieszkaniec

Rynek pracy

Województwo śląskie charakteryzuje się niską aktywnością ekonomiczną ludności. W 2019 r. liczba biernych zawodowo w regionie wyniosła 1,7 mln osób, co dawało drugi najwyższy w kraju odsetek biernych zawodowo w ogóle ludności w wieku 15 lat i więcej (47,2%). Zdecydowaną większość biernych zawodowo, bo aż 73,2%, stanowiły osoby w wieku 50 lat i więcej.

W 2019 r. w regionie 1,9 mln osób zaliczano do osób aktywnych zawodowo, co stanowiło 11,2% ludności aktywnej zawodowo w kraju. Wynik taki uplasował województwo śląskie wśród regionów charakteryzujących się jednym z najmniejszych udziałem osób aktywnych zawodowo w ogóle ludności. Charakterystyczna dla grupy aktywnych zawodowo była przewaga osób z wykształceniem wyższym (35,9%) oraz policealnym i średnim zawodowym (28,2%). Jednocześnie największy udział w ogóle aktywnych zawodowo stanowią osoby w wieku 30-39 lat (29,1%), 40-49 lat (27,3%) oraz 50+ (24,3%).

Tabela 15. Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej w województwie śląskim i Polsce w 2019 r.

WYSZCZEGÓLNIENIE	WOJEWÓDZTWO ŚLĄSKIE	POLSKA
Bierni zawodowo (tys.)	1 707	13 264
Współczynnik aktywności zawodowej (%)	52,8	56,2
Wskaźnik zatrudnienia (%)	51,5	54,4

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

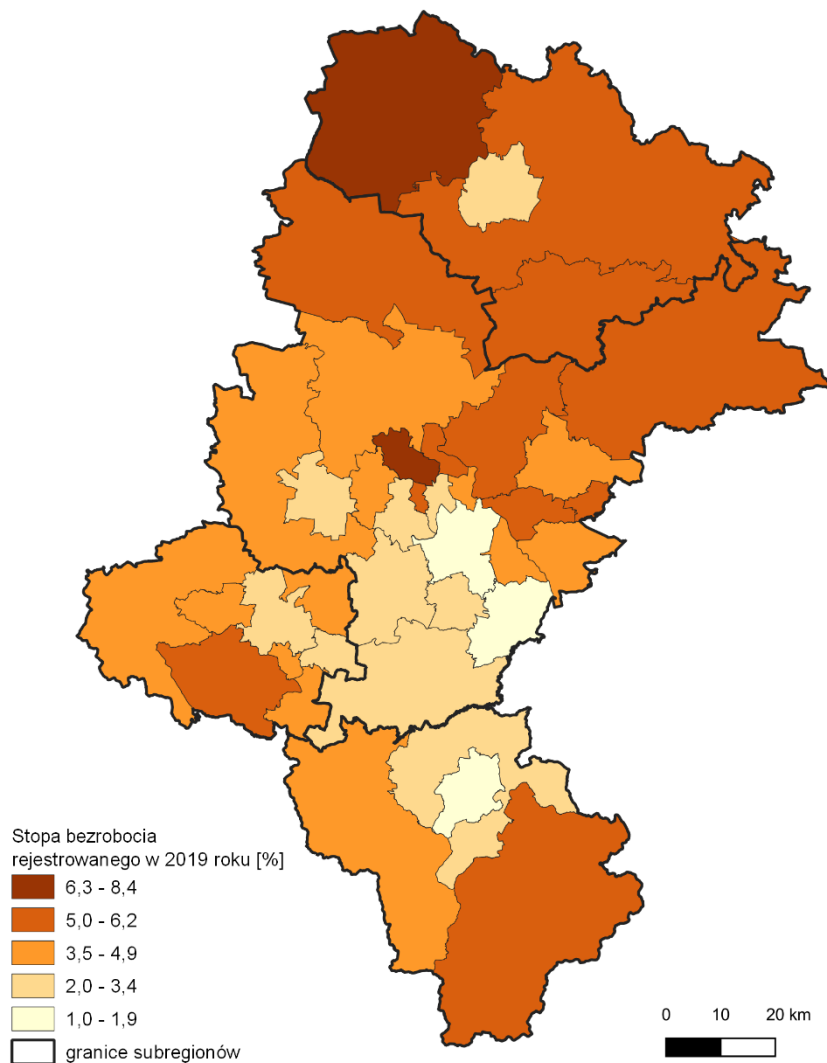
Współczynnik aktywności zawodowej²¹ w województwie śląskim od lat przyjmuje jedno z najniższych wartości w kraju. W 2019 r. wskaźnik kształtował się na poziomie 52,8% (ponad 3 pp. mniej niż na poziomie kraju) i był jednym z najłabszych wyników w odniesieniu do pozostałych regionów. Wskaźnik zatrudnienia²² w 2019 r. ukształtował się na poziomie 51,5%. Taka wartość wskaźnika plasowała województwo śląskie o blisko 3 pp. poniżej wartości dla kraju i jednocześnie wśród regionów o najniższych wartościach wskaźnika zatrudnienia.

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w województwie śląskim w 2019 r. wyniosło 793,3 tys. osób (12,4% przeciętnej liczby zatrudnionych w kraju), co plasowało region na 2. miejscu w kraju (po województwie mazowieckim). Województwo w 2019 r. charakteryzowało się wysokim udziałem przemysłu w strukturze pracujących, ich udział w ogóle pracujących wyniósł 38,3% i był wyższy od wyniku dla całego kraju o 6,2 pp. Osoby pracujące w sektorze usług stanowili w ogóle pracujących w regionie 59,4%, co z kolei było wynikiem wyższym od ogólnopolskiego o 0,7 pp. Z kolei kategoria osób pracujących w rolnictwie stanowiła 2,3% (wynik dla Polski wyniósł 9,2%).

²¹ Procentowy udział aktywnych zawodowo w ogólnej liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej.

²² Procentowy udział pracujących w ogólnej liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej.

Mapa 16. Stopa bezrobocia (%) w powiatach województwa śląskiego na koniec 2019 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

Liczba bezrobotnych w województwie śląskim wykazuje tendencje analogiczne do zachodzących na poziomie kraju. W 2019 r. zarejestrowanych było 66,5 tys. osób bezrobotnych, co dawało spadek o 63,3% w stosunku do 2010 r. W końcu 2019 r. stopa bezrobocia rejestrowanego w województwie śląskim wyniosła 3,6% i była niższa o 1,3 pp. od stopy krajowej. Tak niska wartość wskaźnika plasowała województwo wśród regionów o najniższym natężeniu zjawiska (niższą wartość odnotowano tylko w województwie wielkopolskim 2,8%).

W województwie śląskim utrzymuje się duże terytorialne zróżnicowanie bezrobocia. Najniższe wartości wskaźnika w 2019 r. zanotowano w powiatach, które od lat charakteryzują się niskim poziomem stopy bezrobocia: Katowicach (1%), Bielsku-Białej (1,7%) i Tychach (2%), a także w powiecie bieruńsko-lędzińskim (1,7%).

W 2019 roku najliczniejszą grupę zarejestrowanych bezrobotnych w województwie śląskim stanowiły osoby młode, w wieku 25-34 lata (26%) i 35-44 lata (25,2%), dalej są osoby w wieku 45-55 lat (19,3%) oraz osoby starsze w wieku 55 lat i więcej (19,1%). Najmniej liczną grupę osób pozostających w rejestrach powiatowych urzędów pracy stanowiły osoby do 24 roku życia (10,4%). Wśród bezrobotnych dominowały kobiety, które stanowiły aż 56,6%. W końcu 2019 r. w województwie śląskim, podobnie jak na poziomie kraju, problem bezrobocia dotyczył głównie osób

z wykształceniem najniższego szczebla – gimnazjalnym i niższym (26,6%) oraz zasadniczym zawodowym (25,5%), dalej policealnym i średnim zawodowym (22,3%), wyższym (15,4%) i średnim ogólnokształcącym (10,2%). Największy udział najmłodszej grupy wiekowej bezrobotnych w ogóle zarejestrowanych odnotowano w powiatach: wodzisławskim (15,9%), Jastrzębiu-Zdroju (14,9%), rybnickim (14,6%), Żorach (14,4%) i kłobuckim (14,3%), natomiast najniższy w miastach: Sosnowcu (6,7%), Dąbrowie Górniczej (7%), Tychach (7,1%), Chorzowie (7,4%) oraz w Bielsku-Białej (7,4%).

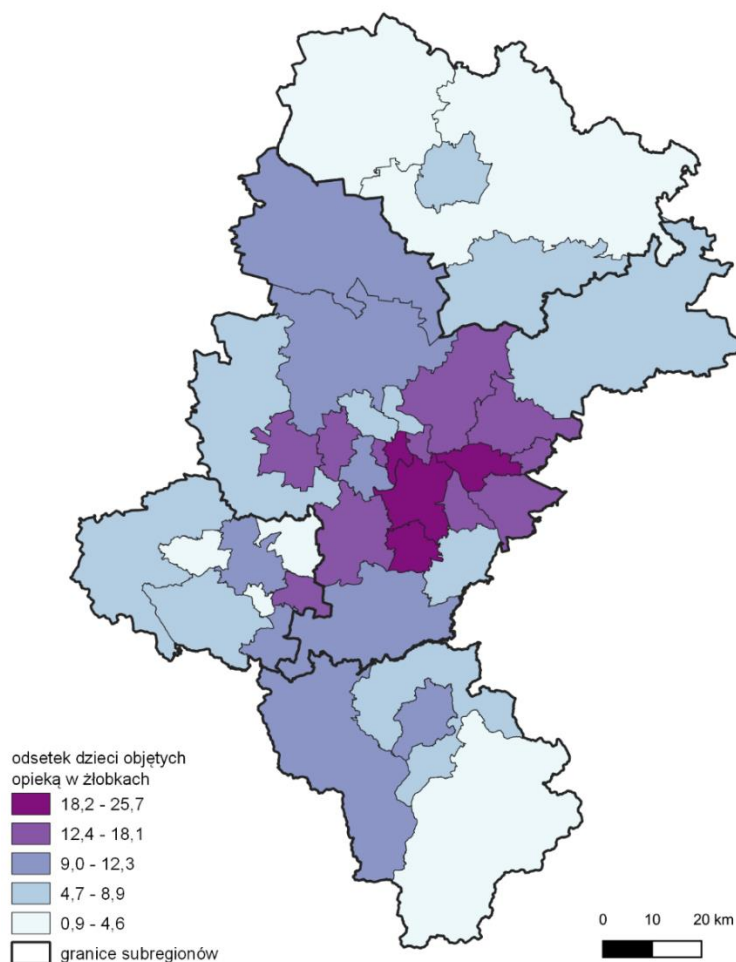
W latach 2010-2019 obserwowany był wzrost udziału osób starszych (powyżej 45 roku życia) w ogóle bezrobotnych (o 6,1 pp.).

Liczba długotrwale bezrobotnych wynosiła w 2019 r. 21 185 osób i w ciągu ostatniej dekady znacząco się zredukowała o połowę. Długotrwale bezrobotni stanowią istotną kategorię wśród bezrobotnych – 31,8%, jednakże wśród aktywnych zawodowo ich udział jest nieznaczny stanowiąc 1,1%. Ten ostatni wskaźnik jest jednym z najniższych w Polsce (niższy uzyskało tylko województwo wielkopolskie – 0,8%). W rozróżnieniu wg kategorii płci jest to istotniejszy problem wśród kobiet (ponad 35% bezrobotnych kobiet jest bez pracy już ponad rok, analogiczny wskaźnik dla mężczyzn 27,2%). W omawianej subpopulacji ponad 60,1% bezrobotnych pozostawało bez pracy ponad 24 miesiące.

Oświata i wychowanie

W województwie śląskim sukcesywnie przybywa żłobków oraz klubów dziecięcych, przez co możliwe jest zaoferowanie większej liczby miejsc w tych placówkach.

Mapa 17. Odsetek dzieci objętych opieką w żłobkach w powiatach województwa śląskiego w 2019 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

W 2019 roku w województwie śląskim znajdowało się 16 572 miejsc w żłobkach ogółem, co stanowiło 10,4% miejsc w Polsce. Tym samym region zajmował trzecią lokatę w kraju (żłobek: 15 209 miejsc, klub dziecięcy: 1 339 miejsc, oddział żłobkowy: 24 miejsc). Niemniej odsetek dzieci objętych opieką w żłobkach w 2019 roku w województwie śląskim wynosił tylko 11,5% co plasowało region na 10. miejscu w kraju (miasto: 14,1%, 15. miejsce w kraju; wieś: 3,7%, 7. miejsce w kraju). Zarówno w Polsce jak i w województwie śląskim wskaźnik z roku na rok wskazywał tendencje wzrostowe.

Województwo śląskie w latach 2010-2019 zajmowało niezmiennie 2. miejsce w kraju w zakresie największej liczby oddziałów, miejsc i liczby dzieci w przedszkolach. W 2019 roku liczba przedszkoli w regionie (1 936) stanowiła ok. 8,7% placówek w Polsce.

Wskaźnik dotyczący dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym w wieku 3-5 lat przypadających na jedno miejsce w placówce wychowania przedszkolnego w województwie śląskim w latach 2010-2018 oscylował w przedziale 1,09 – 0,81 osób, co dawało regionowi regularnie wysokie 2. miejsce w kraju w tym zakresie, jednakże w 2019 r. wyniósł 0,86 osób dając województwu śląskiemu pierwsze miejsce ex aequo z województwem opolskim.

W szkołach podstawowych w województwie śląskim w 2019 roku uczyło się 344 231 uczniów, co stanowiło ponad 11,2% wszystkich uczniów w szkołach podstawowych w Polsce. Liczba uczniów przypadająca na 1 oddział w szkołach podstawowych w latach 2010-2015 wynosiła 19 osób. W ciągu kolejnych czterech lat wskaźnik spadł do 17 osób. Współczynnik skolaryzacji netto²³ w 2019 roku dla szkół podstawowych wynosił 94% (5. miejsce w kraju).

Województwo śląskie na tle pozostałych województw w kraju w zakresie liczby szkół ogólnokształcących ogółem, liczby uczniów oraz liczby absolwentów zajmowało 2. miejsce po województwie mazowieckim. Ponadto w regionie funkcjonowały 247 szkół średnie zawodowe: 217 techników dla młodzieży bez specjalnych i 7 techników dla młodzieży specjalnych. Region w porównaniu do pozostałych województw zajął 1. miejsce pod względem liczby szkół zawodowych. W 2019 roku funkcjonowało w województwie śląskim 139 szkół branżowych I stopnia, co stanowiło 10,8% tego typu szkół w Polsce i najlepszy wynik w kraju w liczbie posiadanych szkół branżowych I stopnia. W województwie śląskim w 2019 roku w szkole branżowej I stopnia uczyło się 19 155 uczniów (3. miejsce w kraju, 10,5% ogółu uczniów).

W roku szkolnym 2019/2020 Województwo Śląskie wykonywało zadania organu prowadzącego dla następujących szkół i placówek oświatowych²⁴:

1. Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego Województwa Śląskiego w Gliwicach.
2. Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego Województwa Śląskiego w Katowicach.
3. Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego Województwa Śląskiego w Raciborzu.
4. Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego Województwa Śląskiego w Zabrze.
5. Kolegium Pracowników Służb Społecznych w Czeladzi.
6. Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy w Jaworzu.
7. Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy im. Ottona Lipkowskiego w Krupskim Młynie.
8. Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy w Kuźni Raciborskiej.
9. Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy w Radzionkowie.
10. Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Bielsku-Białej.
11. Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka im. Józefa Lompy w Katowicach.

²³ Współczynnik skolaryzacji netto jest to relacja liczby osób uczących się (stan na początku roku szkolnego) na danym poziomie kształcenia (w danej grupie wieku) do liczby ludności (stan w dniu 31 XII) w grupie wieku określonej jako odpowiadająca temu poziomowi nauczania.

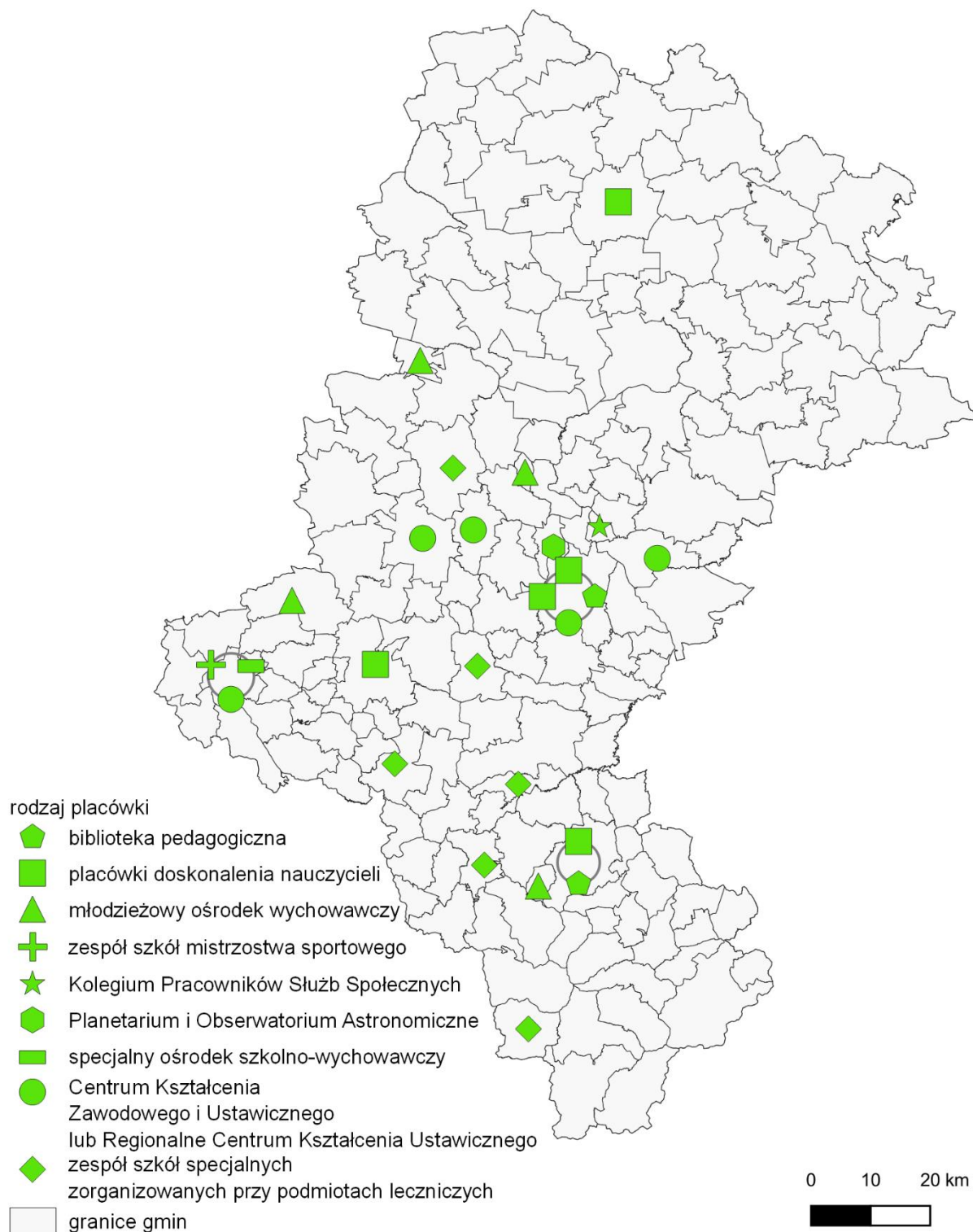
²⁴ Wykaz szkół wg stanu na koniec roku szkolnego 2019/2020.

12. Planetarium i Obserwatorium Astronomiczne im. Mikołaja Kopernika w Chorzowie.
13. Regionalne Centrum Kształcenia Ustawicznego w Sosnowcu.
14. Regionalny Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli i Informacji Pedagogicznej „WOM” w Rybniku.
15. Regionalny Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli "WOM" w Bielsku-Białej.
16. Regionalny Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli "WOM" w Częstochowie.
17. Regionalny Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli „WOM” w Katowicach.
18. Regionalny Ośrodek Metodyczno-Edukacyjny „Metis” w Katowicach.
19. Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy dla Nieśłyszących i Słabosłyszących im. Marii Grzegorzewskiej w Raciborzu.
20. Zespół Szkół Ogólnokształcących Mistrzostwa Sportowego im. Janusza Kusocińskiego w Raciborzu.
21. Zespół Szkół Specjalnych im. dr. Stanisława Kopczyńskiego przy Wojewódzkim Centrum Pediatrii „Kubalonka” w Istebnej.
22. Zespół Szkół Specjalnych przy Śląskim Centrum Rehabilitacyjno-Uzdrowiskowym im. dr. Adama Szebesty w Rabce-Zdroju sp. z o.o.
23. Zespół Szkół Specjalnych przy Ośrodku Leczniczo-Rehabilitacyjnym "Pałac Kamieniec" sp. z o.o. w Kamieńcu.
24. Zespół Szkół Specjalnych przy Ośrodku Terapii Nerwic dla Dzieci i Młodzieży w Orzeszu.
25. Zespół Szkół Specjalnych przy Uzdrowisku Goczałkowice - Zdrój sp. z o. o.
26. Zespół Szkół Specjalnych przy Wojewódzkim Szpitalu Rehabilitacyjnym dla Dzieci w Jastrzębiu-Zdroju.
27. Zespół Szkół Specjalnych w Skoczowie.

Mapa 18. Placówki edukacyjne, dla których organem prowadzącym jest Województwo Śląskie.

Źródło: opracowanie własne.

Infrastruktura kultury i jej wykorzystanie

Działalność kulturotwórcza a w konsekwencji udostępnianie jej wytworów szerszej publiczności polega na wykorzystaniu różnorodnych instytucji, które umożliwiają mieszkańcom uczestniczenie w wielu dziedzinach sztuki oraz zapoznawanie się z dziedzictwem kulturowym. Poza podstawowymi formami aktywności kulturalnej związanej z czytelnictwem czy kinematografią w województwie śląskim zlokalizowane są liczne obiekty kultury wysokiej, do których zalicza się teatry, muzea, galerie czy instytucje muzyczne.

W 2019 r. w województwie śląskim działało 13 teatrów, w tym: 6 teatrów dramatycznych, 2 teatry muzyczne, 1 opera oraz 4 teatry lalkowe, które stanowiły ponad 9,3% wszystkich teatrów w kraju. Odbiór zrealizowanych przedstawień kształtował się na poziomie blisko 756 tys. widzów (co stanowiło 9,3% wszystkich widzów w kraju). Widzowie najczęściej wybierali spektakle teatrów dramatycznych (469 tys. widzów), w drugiej kolejności były to spektakle teatrów lalkowych (115 tys. widzów), następnie widowiska teatrów muzycznych rozrywkowych (113 tys. widzów) oraz przedstawienia Opery Śląskiej (57 tys. widzów).

W województwie śląskim w 2019 r. funkcjonowały 3 filharmonie: Filharmonia Śląska w Katowicach, Filharmonia Zabrzeńska i Filharmonia Częstochowska oraz 5 orkiestr i chórów. Oprócz nich istotną rolę w regionie pełni Narodowa Orkiestra Symfoniczna Polskiego Radia oraz Zespół Pieśni i Tańca „Śląsk” im. Stanisława Hadyny. W 2019 r. Zespół Pieśni i Tańca „Śląsk” dał 156 koncertów w siedzibie Zespołu, a 61 koncertów odbyło się za granicą. Największą liczbę miejsc na widowni miał do dyspozycji NOSPR, z salą koncertową na 1 800 miejsc oraz salą kameralną obejmującą 283 miejsc. We wszystkich tych instytucjach muzycznych odbyło się 3 380 koncertów (13,3% koncertów tego typu instytucji w kraju), spośród których w filharmoniach odegrano 1836 koncertów. W 2019 r. w województwie śląskim w koncertach filharmonii brało udział 257 tys. słuchaczy, w koncertach orkiestr i chórów blisko 316 tys. słuchaczy, a w koncertach Zespołu Pieśni i Tańca „Śląsk” 274 tys. widzów. Liczba słuchaczy koncertów instytucji muzycznych w województwie śląskim (w stosunku do roku 2010) wzrosła o 60%.

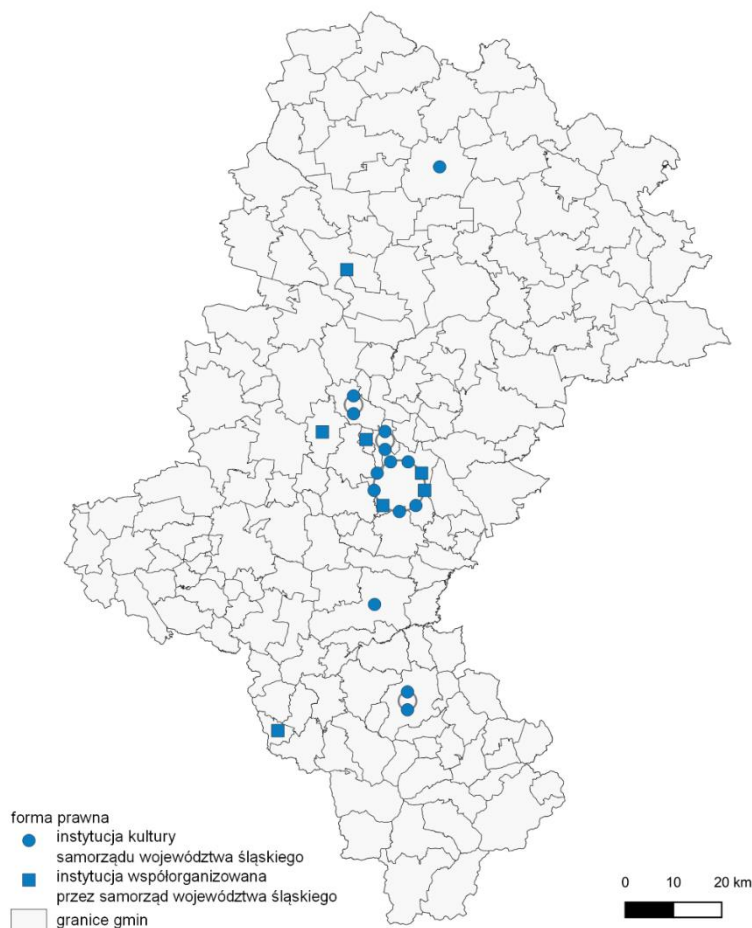
W województwie śląskim w 2019 r. działały 74 muzea i oddziały muzeów (7,7% tego typu instytucji w Polsce), z czego 58 było czynnych. W instytucjach muzealnych można było odwiedzić 216 wystaw stałych (8,1% ogółu wystaw stałych w Polsce). Muzea w województwie śląskim odwiedziło ponad 1,5 mln osób, spośród nich 384 tys. osób odwiedziło w województwie śląskim muzea bezpłatnie (1/4 wszystkich zwiedzających muzea w regionie). Dużym wydarzeniem promującym muzea jest bezpłatne zwiedzanie muzeów w ramach „Nocy muzeów”, które w ramach tego jednorazowego wydarzenia kulturalnego, zgromadziło blisko 61 tys. zwiedzających, co stanowiło 16% bezpłatnie zwiedzających i ponad 4% wszystkich zwiedzających muzea w regionie. Dynamika aktywności muzealnej wykazuje wzrost liczby instytucji w regionie i ich działalności i wzrost ten jest wyższy niż w całym kraju.

Wykaz jednostek kultury, dla których organizatorem lub współorganizatorem jest Samorząd Województwa Śląskiego:

1. Biblioteka Śląska w Katowicach,
2. Instytut Myśli Polskiej im. Wojciecha Korfańtego,
3. Regionalny Ośrodek Kultury w Bielsku-Białej,
4. Regionalny Ośrodek Kultury w Częstochowie,
5. Muzeum „Górnośląski Park Etnograficzny w Chorzowie”,
6. Muzeum Śląskie,
7. Muzeum Zamkowe w Pszczynie,
8. Muzeum Górnośląskie w Bytomiu,
9. Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu,
10. Muzeum Historyczne w Bielsku-Białej,

11. Śląskie Centrum Wolności i Solidarności,
12. Teatr Śląski im. Stanisława Wyspiańskiego,
13. Teatr Rozrywki,
14. Instytucja Kultury Ars Cameralis Silesiae Superioris – Górnośląski Festiwal Sztuki Kameralnej,
15. Opera Śląska,
16. Filharmonia Śląska im. H. M. Góreckiego,
17. Zespół Pieśni i Tańca „Śląsk” im. Stanisława Hadyny,
18. Instytucja Filmowa „Silesia-Film”,
19. Zamek Cieszyn,
20. Muzeum Powstań Śląskich w Świętochłowicach,
21. Panteon Górnośląski w Katowicach.

Mapa 19. Instytucje kultury, dla których organizatorem lub współorganizatorem jest Samorząd Województwa Śląskiego.

Źródło: opracowanie własne.

Infrastruktura sportowa i jej wykorzystanie

W województwie śląskim w 2018 r. funkcjonowało 1 540 klubów sportowych, co stanowiło 10% wszystkich klubów w Polsce. Członkostwo w klubach regionu deklarowało 120 086 osób, a ćwiczyło w nich 127 705 osób (ok. 12% właściwych kategorii w Polsce). Wśród ćwiczących w regionie widoczna jest przewaga mężczyzn oraz osób do 18 roku życia.

W latach 2008-2018 nastąpiła istotna zmiana rozwoju życia sportowego w województwie śląskim. W badanym okresie w regionie dwa razy szybciej rosła liczba klubów sportowych (22,3%) niż w

całym kraju (10,1%). Analogicznie kształtowała się liczba członków klubów sportowych, liczba ćwiczących w nich osób oraz liczba osób prowadzących zajęcia sportowe – wzrost w regionie jest wyższy, często nawet dwukrotnie aniżeli w całym kraju. Natomiast liczba ćwiczących kobiet wzrosła blisko trzykrotnie więcej w regionie (przyrost o 41,7%) niż w kraju (przyrost na poziomie 14,4%).

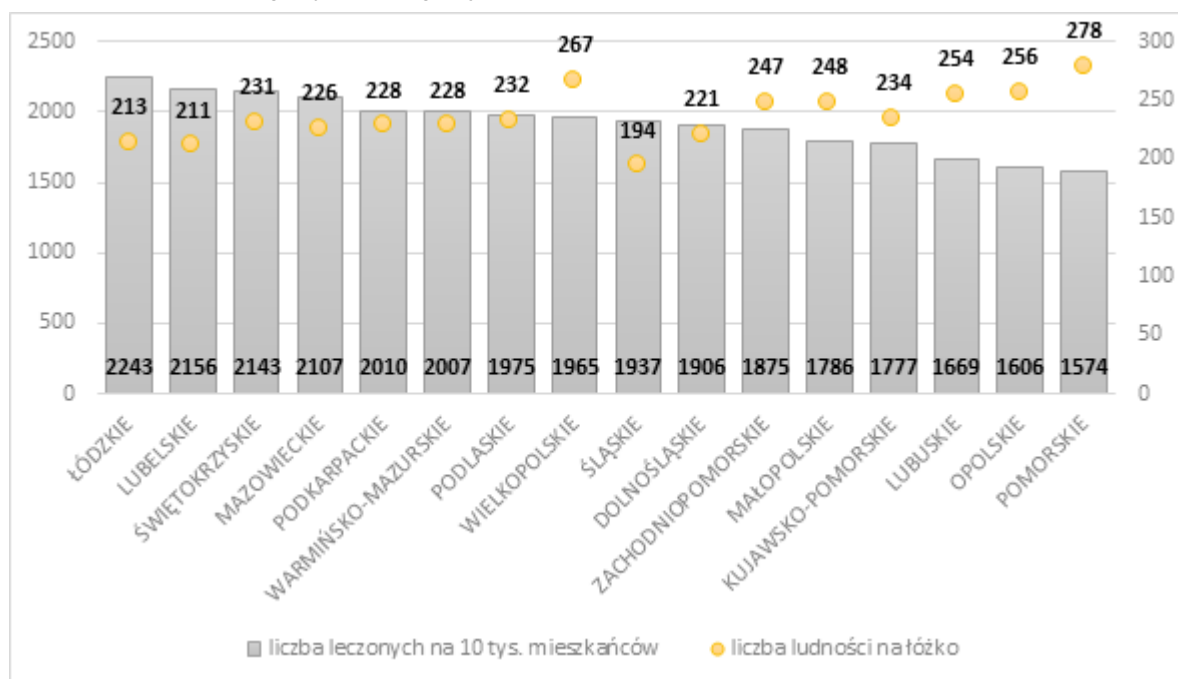
W województwie śląskim w 2019 roku zorganizowano 517 sportowych imprez masowych (15,4% wszystkich sportowych imprez masowych w Polsce), z czego 4/5 było zorganizowanych w obiekcie zamkniętym. W sportowych imprezach masowych organizowanych w regionie uczestniczyło 2 554 423 osób (16,5% uczestników tego rodzaju imprez w kraju). Zdecydowana większość z nich (94,9%) uczestniczyła w tych imprezach odpłatnie.

Ochrona zdrowia

Według danych GUS w 2019 roku województwo śląskie dysponowało największą liczbą szpitali ogólnych w Polsce (136). Oferowały one w sumie 23,3 tys. łóżek, co było liczbą mniejszą tylko od wykazywanej dla województwa mazowieckiego (24 tys.). W tym samym okresie z usług szpitali w regionie skorzystało 875,0 tys. pacjentów (druga wartość w kraju po województwie mazowieckim – 1 142,5 tys. osób).

Porównując wskaźnik liczby ludności przypadającej na 1 łóżko w szpitalach ogólnych na poziomie regionów, w województwie śląskim przybierał on wartość najniższą (194 osób/łóżko). Największą wartością wskaźnika charakteryzowało się województwo pomorskie (278 osób/łóżko). Tymczasem wskaźnik leczonych w szpitalach w przeliczeniu na 10 tys. ludności wynosił dla województwa śląskiego 1 937 i była to dziewiąta wartość wśród wszystkich regionów w kraju. Zauważa się, że liczba utrzymywanych w regionie łóżek w szpitalach powoli, aczkolwiek systematycznie spada, natomiast liczba pacjentów rośnie.

Wykres 28. Leczeni w szpitalach ogólnych w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców oraz liczba ludności przypadająca na 1 łóżko w szpitalach ogólnych według województw w 2019 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

Wśród oddziałów funkcjonujących w ramach szpitali dominowały oddziały chirurgiczne, rehabilitacyjne i chorób wewnętrznych. Są to też oddziały, które dysponowały największą liczbą łóżek. Analizując liczbę leczonych dodatkowo należy wskazać oddziały ginekologiczno-położnicze. W stosunku do kraju, region charakteryzował się szczególnie dużym odsetkiem oddziałów: geriatrycznych (28,8% oddziałów w kraju), opieki hospicyjnej i paliatywnej (21%) i nefrologicznych

(19,6%), a udział w wysokości 15% przekraczały oddziały: chirurgiczne dla dzieci, endokrynologiczne, okulistyczne, otolaryngologiczne oraz transplantologiczne. Niski odsetek oddziałów funkcjonujących w województwie w stosunku do kraju dotyczył natomiast oddziałów: neurochirurgicznych, chirurgii szczękowo-twarzowej, pediatrycznych, zakaźnych, oraz terapii uzależnień (poniżej 9%).

Oprócz szpitali ogólnych w województwie w 2019 roku funkcjonowało 8 szpitali psychiatrycznych, w których znajdowało się 2 171 łóżek. W analizowanym roku z ich usług skorzystało 16,6 tys. osób.

W 2019 roku w województwie śląskim funkcjonowało 2 797 przychodni, co stanowiło 12,8% wszystkich przychodni w kraju. Regionem, w którym funkcjonowało więcej tego typu jednostek było województwo mazowieckie. W przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców liczba przychodni w regionie wynosiła 6, co stanowiło drugi wynik w kraju po województwie łódzkim (7), przy czym ta sama wartość wskaźnika dotyczyła jednocześnie 12 innych województw.

Województwo Śląskie jest podmiotem tworzącym dla 36 podmiotów leczniczych funkcjonujących jako samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej, w tym dla 28 jednostek lecznictwa stacjonarnego i 8 jednostek lecznictwa ambulatoryjnego.

Tabela 16. Liczba łóżek oraz miejsc pobytu dziennego w podmiotach leczniczych nadzorowanych przez Województwo Śląskie (stan na dzień 31.12.2020 r.).

LP.	PODMIOT LECZNICZY	LICZBA ŁÓŻEK NA DZIEŃ 31.12.2020 R.	LICZBA MIEJSC POBYTU DZIENNEGO NA DZIEŃ 31.12.2020 R.
Szpitala III poziomu PSZ			
1.	Szpital Wojewódzki w Bielsku-Białej	522	69
2.	Wojewódzki Szpital Specjalistyczny Nr 4 w Bytomiu	493	30
3.	Wojewódzki Szpital Specjalistyczny im. Najświętszej Maryi Panny z siedzibą w Częstochowie	979	48
4.	Wojewódzki Szpital Specjalistyczny Nr 5 im. św. Barbary w Sosnowcu	618	17
Szpitala II poziomu PSZ			
5.	Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Wojewódzki Szpital Specjalistyczny Nr 3 w Rybniku	647	0
6.	Wojewódzki Szpital Specjalistyczny Nr 2 w Jastrzębiu-Zdroju	629	10
7.	Samodzielny Publiczny Wojewódzki Szpital Chirurgii Urazowej im. dr. Janusza Daaba w Piekarach Śląskich	317	0
8.	Centrum Leczenia Oparzeń im. dr. Stanisława Sakiela w Siemianowicach Śląskich	70	0
Szpitala I poziomu PSZ			
9.	Szpital Specjalistyczny Nr 2 w Bytomiu	357	8
10.	Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Szpital Kolejowy w Wilkowicach-Bystrej	166	20
11.	Okręgowy Szpital Kolejowy w Katowicach – s.p.z.o.z.	92	0
Szpitala onkologiczne			
12.	Katowickie Centrum Onkologii	364	0
Szpitala pulmonologiczne			
13.	Centrum Pulmonologii i Torakochirurgii w Bystrej	167	0

14.	Wojewódzki Szpital Chorób Płuc im. dr. Alojzego Pawelca z siedzibą w Wodzisławiu Śląskim	104	0
15.	Szpital Chorób Płuc w Orzeszu	80	2
16.	Szpital Chorób Płuc im. Św. Józefa w Pilchowicach	92	0
17.	Wojewódzkie Centrum Pediatrii „Kubalonka” w Istebnej	249	0
18.	Szpital Specjalistyczny w Chorzowie	130	17
Podmioty leczenia psychiatrycznego			
19.	Centrum Psychiatrii w Katowicach im. dr. Krzysztofa Czumy	238	50
20.	Wojewódzki Szpital Neuropsychiatryczny im. dr. Emila Cyrana z siedzibą w Lublińcu	685	0
21.	Ośrodek Terapii Nerwic dla Dzieci i Młodzieży z siedzibą w Orzeszu	40	35
22.	Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Państwowy Szpital dla Nerwowo i Psychiczenie Chorych w Rybniku	726	44
23.	Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Szpital Psychiatryczny z siedzibą w Toszku	606	20
24.	Wojewódzki Ośrodek Lecznictwa Odwykowego i Zakład Opiekuńczo-Leczniczy w Gorzycach	361	0
Podmioty leczenia rehabilitacyjnego			
25.	Wojewódzki Szpital Rehabilitacyjny dla Dzieci w Jastrzębiu-Zdroju	70	0
26.	Beskidzki Zespół Leczniczo-Rehabilitacyjny Szpital Opieki Długoterminowej w Jaworzu	210	60
27.	"REPTY" Górnośląskie Centrum Rehabilitacji im. Gen. Jerzego Ziętka z siedzibą w Tarnowskich Górach	595	120
28.	Śląskie Centrum Rehabilitacji i Prewencji z siedzibą w Ustroniu	151	45
RAZEM		9 758	595
Podmioty leczenia ambulatoryjnego			
29.	Obwód Lecznictwa Kolejowego – s.p.z.o.z. w Bielsku-Białej	0	0
30.	Wojewódzki Zakład Opieki Zdrowotnej nad Matką, Dzieckiem i Młodzieżą z siedzibą w Częstochowie	0	0
31.	Obwód Lecznictwa Kolejowego w Gliwicach – SPZOZ	0	0
32.	Zespół Wojewódzkich Przychodni Specjalistycznych w Katowicach	0	0
33.	Wojewódzki Ośrodek Medycyny Pracy w Katowicach	0	0
34.	Wojewódzkie Pogotowie Ratunkowe w Katowicach	0	0
35.	Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Rejonowe Pogotowie Ratunkowe w Sosnowcu	0	0
36.	Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Zakład Diagnostyki Obrazowej z siedzibą w Sosnowcu	0	0

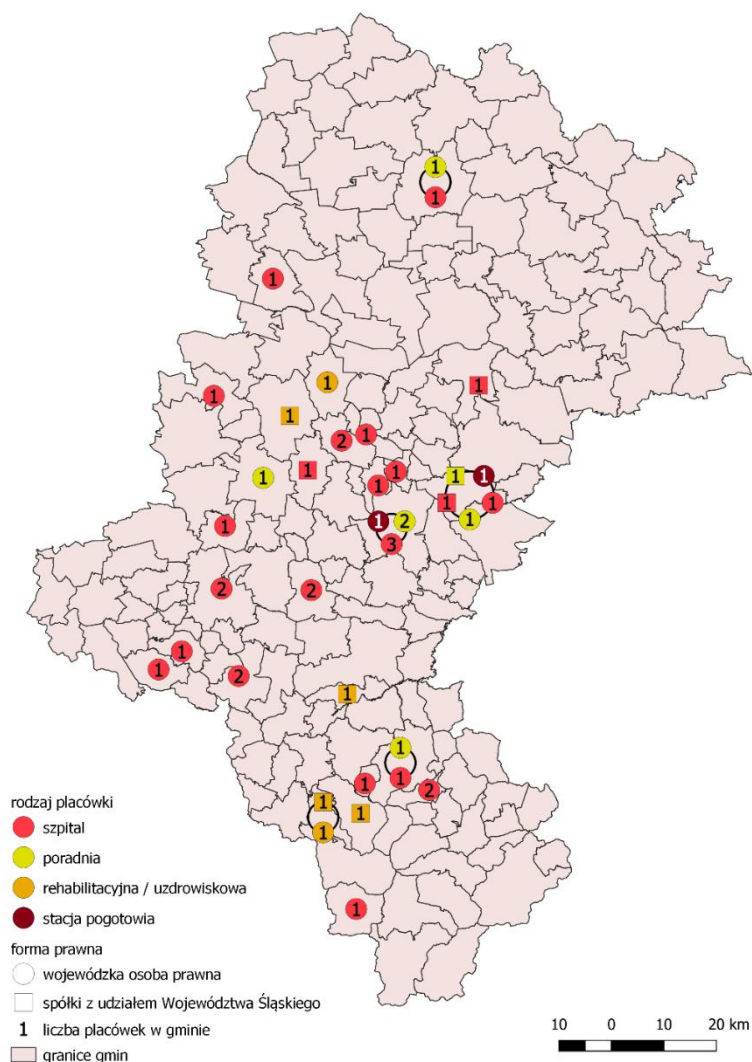
Źródło: opracowanie Departament Nadzoru Podmiotów Leczniczych i Ochrony Zdrowia UMWSL.

Poza wskazanymi powyżej nadzorowanymi podmiotami leczniczymi Województwo Śląskie posiada udziały w spółkach będących podmiotami leczniczymi:

- Centrum Pediatrii im. Jana Pawła II w Sosnowcu Sp. z o.o.
- Ośrodek Leczniczo-Rehabilitacyjny „Bucze” w Górkach Wielkich Sp. z o.o.
- Szpital Specjalistyczny w Zabrze Sp. z o.o.

- Śląskie Centrum Rehabilitacyjno-Uzdrowiskowe im. dr Adama Szebesty w Rabce-Zdroju Sp. z o.o.
- Śląskie Centrum Reumatologii, Rehabilitacji i Zapobiegania Niepełnosprawności im. Gen. Jerzego Ziętka Ustroniu Sp. z o.o.
- Uzdrowisko Goczałkowice - Zdrój Sp. z o.o.
- Ośrodek Leczniczo-Rehabilitacyjny „Pałac Kamieniec” Sp. z o.o. w Kamieńcu-Zbroslawicach
- Szpital Chorób Płuc w Siewierzu Sp. z o.o.
- OLK Poradnie Specjalistyczne w Sosnowcu sp. z o.o.

Mapa 20. Placówki zdrowia, dla których podmiotem tworzącym jest Województwo Śląskie lub w których posiada udziały.

Źródło: opracowanie własne.

Ponad 12% wszystkich lekarzy, dentystów, pielęgniarek i położnych pracujących w kraju, świadczyło swoje usługi w województwie śląskim. Ich liczba wynosiła odpowiednio 11 tys. lekarzy, 1,4 tys. dentystów, 24,7 tys. pielęgniarek oraz 2,7 tys. położnych.

Porównując wskaźnik liczby pracowników ochrony zdrowia do liczby mieszkańców należy podkreślić, że sytuacja w województwie śląskim w tym zakresie kształtowała się powyżej średniej. W 2019 roku w regionie pracowało 24,5 lekarzy oraz 60,7 pielęgniarek i położnych w przeliczeniu

na 10 tys. ludności, co stanowiło odpowiednio siódmą i czwartą pozycję wśród wszystkich województw.

Dostępność lekarzy w województwie śląskim może zostać ograniczona przez starzenie się tej grupy zawodowej i problem z zastępowalnością pokoleń w tym zawodzie. W 2016 r. mediana wieku lekarzy specjalistów wykonujących zawód wynosiła 53 lata, a liczba lekarzy i lekarzy dentyków powyżej 65 r.ż. wyniosła 2 tys., co stanowiło ponad 10% ogółu lekarzy wykonujących zawód w regionie. Z kolei mediana wieku pielęgniarek jak i położnych wykonujących zawód w województwie wyniosła 48 lat.

W regionie przeciętna długość trwania życia zarówno dla kobiet, jak i mężczyzn jest niższa aniżeli liczona dla całego kraju. Jednocześnie należy zauważyć postępujący wzrost przewidywanego życia wśród obu płci. W 2019 roku wynosiła ona w województwie śląskim dla kobiet 80,8 lat (Polska 81,8 lat) a dla mężczyzn 73,8 lat (Polska 74,1 lat).

Struktura zgonów w województwie śląskim wg przyczyn powodujących śmierć jest podobna do tej, która charakteryzuje Polskę. W regionie najczęstszymi przyczynami śmierci były choroby układu krążenia (41,8% zgonów) oraz nowotwory (27,4% zgonów). Na poziomie kraju te dwie kategorie również stanowiły najważniejsze przyczyny śmierci, choć ich udział w ogóle zgonów był nieco mniejszy niż w województwie śląskim.

Działalność uzdrowiskowa

Na koniec 2019 roku działalność uzdrowiskową w województwie śląskim prowadziło 17 zakładów, w tym 3 szpitale uzdrowiskowe i 14 sanatoriów. Ośrodki te zlokalizowane były w Goczałkowicach Zdroju oraz Ustroniu. Ośrodki te w ciągu roku przyjęły 41 536 kuracjuszy leczonych stacjonarnie, w tym ok. 1,4% stanowiły dzieci i młodzież do 18 roku życia (591 os.) i ok. 1,4% cudzoziemcy (602 os.). Wśród wszystkich kuracjuszy 32,4% stanowili pacjenci pełnopłatni. Na koniec 2019 roku szpitale i uzdrowiska w regionie dysponowały 2 639 łózkami.

Opieka długoterminowa i paliatywno-hospicyjna

W 2019 roku w województwie funkcjonowało 11 hospicjów, 25 zakładów pielęgnacyjno-opiekuńczych, 48 zakładów opiekuńczo-leczniczych oraz 1 oddział opieki paliatywnej. Jednostki te oferowały 5 190 miejsc, a z ich usług w analizowanym okresie skorzystało 11 189 osób.

W odniesieniu do innych regionów w województwie śląskim zauważa się szczególnie dużo zakładów pielęgnacyjno-opiekuńczych (15% zakładów tego typu w kraju) i stosunkowo mało oddziałów opieki paliatywnej (2,6% oddziałów w kraju). Podobne tendencje wykazuje analiza liczby łóżek oraz pacjentów – blisko 20% łóżek i pacjentów zakładów pielęgnacyjno-opiekuńczych oraz około 3% łóżek i pacjentów oddziałów opieki paliatywnej przypada na województwo śląskie.

Wskaźnik liczby łóżek w hospicjach, zakładach opiekuńczo-wychowawczych oraz pielęgnacyjno-opiekuńczych w przeliczeniu na 100 tys. ludności w 2019 roku dla województwa śląskiego wyniósł 114,4 i była to piąta wartość w kraju.

Polityka senioralna

W województwie śląskim w 2019 r. w wieku senioralnym²⁵ było 1 210 440 osób. Stanowiły one ponad 26% ludności regionu. Seniorzy zamieszkujący województwo śląskie stanowili znaczną grupę wśród polskich seniorów (12,5%). Populacja ta jest silnie sfeminizowana – w województwie śląskim wskaźnik feminizacji w kategorii seniorów wyniósł 137,7 kobiet na 100 mężczyzn, niewiele poniżej poziomu dla Polski (138,7).

---

²⁵ Zgodnie z publikacjami GUS seniorzy definiowani są jako osoby w wieku 60 lat i więcej. Informacja o sytuacji osób starszych na podstawie badań Głównego Urzędu Statystycznego, GUS, Warszawa, wrzesień 2018 r.

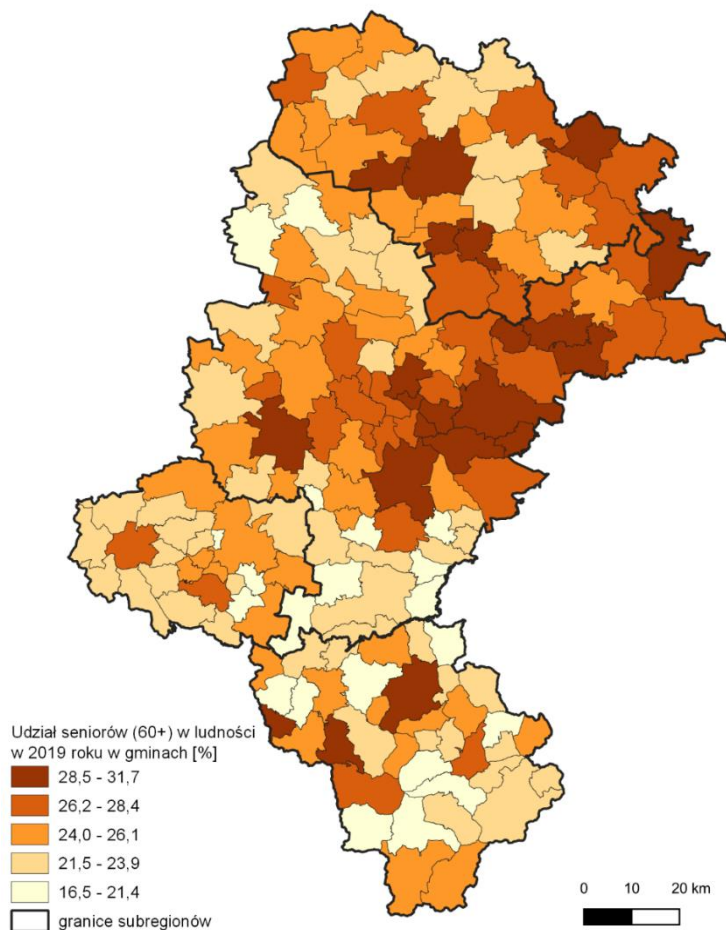
Udział seniorów w całej populacji w gminach województwa śląskiego wahał się od 16,5% w gminie Miedźna do wartości 31,7% w Sosnowcu. Gminy z największym udziałem seniorów w populacjach sytuują się najczęściej w północnej i wschodniej części subregionu centralnego oraz w subregionie północnym. Poza nimi występują jeszcze trzy gminy w subregionie południowym z najwyższymi wynikami, są to: Bielsko-Biała, Cieszyn i Ustroń. Z kolei gminy z najniższymi wynikami stanowią gminy wiejskie z subregionów centralnego, południowego i północnego.

W województwie śląskim w 2018 r. funkcjonowało 29 poradni geriatrycznych. Był to najwyższy wynik wśród województw Polski (blisko 1/5 wszystkich poradni geriatrycznych w kraju). W poradniach geriatrycznych województwa śląskiego udzielono 15,7 tys. porad lekarskich (21,3% wszystkich porad w tym zakresie w Polsce).

Stacjonarną opiekę zdrowotną w regionie w 2019 r. zapewniało 15 szpitalnych oddziałów geriatrycznych (28,8% oddziałów tego typu w kraju) wyposażonych w 331 łóżek (30,2% łóżek na oddziałach geriatrycznych w kraju), w których leczono 9 085 osób (28% pacjentów oddziałów geriatrycznych w kraju). Kadra lekarska o specjalizacji geriatrycznej w województwie śląskim w 2019 r. ograniczała się do liczby 43 lekarzy.

Jedną z form uczestnictwa seniorów w życiu kulturalnym i edukacyjnym jest uczestnictwo w zajęciach Uniwersytetów Trzeciego Wieku (UTW). W województwie śląskim w semestrze 2017/2018 funkcjonowało 68 Uniwersytetów Trzeciego Wieku (co stanowiło 11,3% wszystkich instytucji tego rodzaju w Polsce). Liczba słuchaczy tych uniwersytetów wynosiła 17 566, z czego 4/5 stanowiły kobiety. Liczba słuchaczy UTW przypadająca na 10 tys. osób w wieku senioralnym w województwie śląskim wyniosła 148 osoby i jest to 4. wynik wśród polskich regionów.

Mapa 21. Udział seniorów w wieku 60 lat i więcej w populacji gmin województwa śląskiego w 2019 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

Ubóstwo

Odsetek gospodarstw domowych w województwie śląskim znajdujących się poniżej relatywnej granicy ubóstwa²⁶ w ostatnich latach systematycznie spadał, osiągając w 2017 r. wartość 7,5%. W roku 2018 odnotowano natomiast wzrost odsetka gospodarstw domowych znajdujących się poniżej omawianej granicy ubóstwa o 2 pp. (9,5%), by ponownie nieco spaść w 2019 r. (9,1%). Niższe wartości wskaźnika odnotowano w województwach: dolnośląskim (8,4%), opolskim (7,9%), oraz pomorskim (6,2%).

Województwo śląskie charakteryzowało się jednym z niższych w kraju odsetkiem gospodarstw domowych znajdujących się poniżej ubóstwa skrajnego²⁷ (2,3%), kształtując się na poziomie niższym o 1,9 pp. niż minimum egzystencji na poziomie Polski (4,2%). W 2019 r. poniżej ustawowej granicy ubóstwa²⁸ żyło w Polsce 9% ludności. Wskaźnik dla województwa śląskiego osiągnął poziom poniżej średniej dla kraju i wyniósł 5,7%, co plasowało województwo na 3. miejscu na tle pozostałych regionów Polski.

Równolegle przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny na 1 osobę w regionie systematycznie wzrastał i w 2019 roku w województwie wyniósł 1 897,39 zł. Jest to jedna z najwyższych kwot w kraju zaraz za województwem mazowieckim (2 031,59 zł) i dolnośląskim (1 955,2 zł). Średnia wartość wskaźnika dla kraju w ww. roku wyniosła 1 819,14 zł.

W 2019 r. w województwie śląskim pomocą społeczną objętych było 179 127 osób. Odsetek ludności korzystającej z pomocy społecznej był niższy niż przeciętnie w kraju i kształtował się na poziomie 4,0%. W latach 2010-2019 liczba wspieranych osób zmniejszyła się o 85 336, tj. 46%. Najczęstszym powodem korzystania z pomocy społecznej w województwie śląskim w 2019 r. było ubóstwo. Na dalszych miejscach znajdowały się: długotrwała lub ciężka choroba, bezrobocie, niepełnosprawność oraz bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego.

Ekonomia społeczna²⁹

Spółdzielnie socjalne stanowią szczególną grupę przedsiębiorstw społecznych³⁰. Według stanu na koniec 2019 r. w województwie śląskim funkcjonowało 158 spółdzielni socjalnych niebędących w likwidacji (na podstawie wpisów do KRS), kolejne 25 znajdowało się w stanie likwidacji.³¹

W województwie śląskim w 2019 roku funkcjonowało 152 jednostek reintegracji społeczno-zawodowej, tj.:

- 28 Centrów Integracji Społecznej (CIS);
- 52 Kluby Integracji Społecznej (KIS);
- 14 Zakładów Aktywności Zawodowej (ZAZ);

²⁶ 50% średnich wydatków (ekwiwalentnych) gospodarstw domowych.

²⁷ Minimum egzystencji – wyznacza poziom zaspokojenia potrzeb, poniżej którego występuje biologiczne zagrożenie życia oraz rozwoju psychofizycznego człowieka.

²⁸ Kwota, która zgodnie z obowiązującą ustawą uprawnia do ubiegania się o przyznanie świadczenia z pomocy społecznej.

²⁹ Ekonomia społeczna to sfera aktywności obywatelskiej, która poprzez działalność ekonomiczną i działalność pożytku publicznego służy: integracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych marginalizacją społeczną, tworzeniu miejsc pracy, świadczeniu usług społecznych użyteczności publicznej (na rzecz interesu ogólnego) oraz rozwojowi lokalnemu. Definicja ekonomii społecznej zastosowana w „Krajowym Programie Rozwoju Ekonomii Społecznej”, przyjętym uchwałą nr 164 Rady Ministrów z dnia 12 sierpnia 2014 r.

³⁰ Proces weryfikacji czy spółdzielnia socjalna spełnia warunki przedsiębiorstwa społecznego przebiega inaczej niż w przypadku innych podmiotów ekonomii społecznej. Zob. *Rekomendacje Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej dotyczące sporządzenia listy przedsiębiorstw społecznych (PS)*.

³¹ Raport o stanie ekonomii społecznej w województwie śląskim w 2019 roku, Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Województwa Śląskiego.

- 58 Warsztatów Terapii Zajęciowej (WTZ).³²

Istotny element sektora ekonomii społecznej stanowią szeroko rozumiane organizacje pozarządowe: fundacje, stowarzyszenia, inne organizacje społeczne podobne do stowarzyszeń, działające jednak na mocy ustaw branżowych lub umów międzynarodowych, jak np. koła łowieckie, rady rodziców lub Polski Czerwony Krzyż, organizacje samorządu gospodarczego i zawodowego, takie jak kółka rolnicze i koła gospodyń wiejskich, izby i zrzeszenia branżowe, cechy, organizacje samorządu zawodowego zawodów zaufania publicznego, organizacje pracodawców, związki zawodowe, partie polityczne.

Niepełnosprawność

Według danych pochodzących z Narodowego Spisu Powszechnego z 2011 roku w województwie śląskim zamieszkiwało 552,1 tys. osób z niepełnosprawnością (niepełnosprawność prawna i biologiczna). Stanowiły one 11,9% ogółu ludności województwa. Pod względem liczby osób z niepełnosprawnością województwo śląskie zajmowało pierwsze miejsce wśród regionów (osoby te stanowiły 11,8% wszystkich osób z niepełnosprawnością w Polsce), natomiast pod względem częstotliwości występowania osób z niepełnosprawnością region znalazł się na 11. miejscu w kraju.

W 2019 roku zbiorowość osób z niepełnosprawnością (w sensie prawnym) w województwie śląskim liczyła 291 tys. osób (w 2010 roku – 301 tys.)³³. W 2019 roku współczynnik aktywności zawodowej osób z niepełnosprawnością wynosił 18,2%, zaś wskaźnik zatrudnienia 17,5%. Te same wskaźniki w populacji ogółem kształtowały się na poziomie 52,8% i 51,5%. Mimo wyraźnych różnic, statystyki obrazujące sytuację osób z niepełnosprawnościami na rynku pracy wykazują systematyczną poprawę. W 2019 r. w województwie śląskim liczba pracujących osób z niepełnosprawnością wynosiła 51 tys. osób.

Sejmik Osób Niepełnosprawnych Województwa Śląskiego

W 2020 roku Samorząd Województwa Śląskiego rozpoczął prace nad powołaniem Sejmiku Osób Niepełnosprawnych Województwa Śląskiego. 31 sierpnia 2020 roku Sejmik Województwa Śląskiego przyjął uchwałę dotyczącą przyjęcia stanowiska w sprawie powołania Sejmiku Osób Niepełnosprawnych Województwa Śląskiego. Natomiast 9 grudnia 2020 r. Zarząd Województwa Śląskiego przyjął regulamin działania, w ramach którego w skład Sejmiku wejdą przedstawiciele organizacji pozarządowych działających na rzecz osób z niepełnosprawnościami z terenu województwa śląskiego. Sejmik będzie miał charakter inicjatywny, wnioskodawczy i konsultacyjno-doradczy dla organów Samorządu Województwa Śląskiego. Pod koniec roku ogłoszono nabór na przedstawicieli Sejmiku.

Spółeczeństwo obywatelskie

W Polsce w 2019 roku funkcjonowało 146 877 organizacji pozarządowych, w tym 28 488 fundacji oraz 118 389 stowarzyszeń i podobnych organizacji społecznych. W województwie śląskim działało 8,8% tych organizacji, tj. 12 870 instytucji, co stanowiło czwarty wynik wśród województw. Najwięcej organizacji znajdowało się na terenie województwa mazowieckiego – 25 074 (17,1%) oraz wielkopolskiego – 14 073 (9,6%). Zupełnie inaczej sytuacja przedstawiała się w przypadku ilości organizacji w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców, tj. wynik 28,5 organizacji na 10 tys. ludności plasował region na najniższej pozycji wśród województw.

Według danych za 2019 rok na terenie regionu wśród organizacji dominowały stowarzyszenia i podobne organizacje społeczne, których liczebność wynosiła 10 616 (82,5%). Oprócz nich

³² ibidem

³³ W badaniu reprezentacyjnym BAEL do osób niepełnosprawnych zaliczono osoby w wieku 16 lat i więcej, które mają przyznane orzeczenie o stopniu niepełnosprawności lub niezdolności do pracy.

funkcjonowało też 2 254 fundacji (17,5%). W 2019 roku zarejestrowano 652 nowe organizacje pozarządowe, natomiast wyrejestrowano 184.

Młodzieżowy Sejmik Województwa Śląskiego

Młodzieżowy Sejmik jest ciałem kolegialnym i apartyjnym, składającym się z przedstawicieli młodzieży zamieszkującej na terenie województwa śląskiego. Ma charakter wnioskodawczy oraz opiniująco-doradczy dla Samorządu Województwa Śląskiego. Młodzieżowy Sejmik Województwa Śląskiego składa się regulaminowo z 62 Radnych (w 2020 r. składał się z 57 Radnych), w wieku od 15 do 24 lat, wybieranych na podstawie zgłoszeń złożonych przez Młodzieżowe Rady, Samorzady Studenckie, osoby indywidualne.

Młodzieżowy Sejmik Województwa Śląskiego obradował w 2020 roku na 5 sesjach (w tym 2 sesje online), na których Radni podejmowali uchwały, powoływali komisje, wybierali koordynatorów oraz powołali Zespół Doradczy.

W dniu 6.10.2020 r. odbyły się kolejne wybory uzupełniające do Młodzieżowego Sejmiku, w wyniku których wybrano 26 Radnych oraz nowe listy rezerwowe.

M.in. w celu koordynacji funkcjonowania i bieżącej obsługi Młodzieżowego Sejmiku Województwa Śląskiego, w ramach Departamentu Edukacji Nauki i Współpracy z Młodzieżą w marcu 2019 roku powstał Referat Współpracy z Młodzieżą, który przejął zadania byłego Wydziału Dialogu.

Przedstawiciele Młodzieżowego Sejmiku wzięli udział m.in. w:

- akcji recyklingowej – zbieranie nakrętek plastikowych w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Śląskiego w ramach dobrej akcji dla Laury Zawady,
- lekcjach historii, obejmujących Powstania Śląskie ze współudziałem szkół podstawowych i ponadpodstawowych,
- warsztatach naukowych przeprowadzonych w Regionalnych Centrach Kształcenia Ustawicznego w Zabrze, Sosnowcu i Rybniku,
- rajdzie rowerowym, wspólnie z seniorami po Ziemi Rybnicko-Wodzisławskiej,
- lekcjach ekologii w Nadleśnictwie Świerklaniec (sadzenie sadzonek),
- rozdawaniu „kopert życia” jako pakietu ratunkowego dla seniorów województwa śląskiego w Rydułtowach, Bytomiu, Chorzowie, Jastrzębiu Zdroju, Wodzisławiu Śląskim i Tychach.

Zarządzanie kryzysowe i bezpieczeństwo publiczne

W 2019 roku na terenie województwa śląskiego sieć jednostek krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego składała się łącznie z 417 różnego rodzaju jednostek i placówek. Ratownictwo specjalistyczne na terenie województwa śląskiego realizowało 46 Jednostek Ratowniczo-Gaśniczych Państwowej Straży Pożarnej (JRG PSP) województwa śląskiego. W ramach ratownictwa specjalistycznego działania prowadzone były w ramach 5 typów.

W 2019 r. strażacy przeprowadzili łącznie 69 322 interwencje i była to liczba większa niemal o 500 interwencji niż rok wcześniej. Od 2013 r. liczba ta rośnie, co spowodowane jest przede wszystkim zwiększającą się liczbą interwencji związanych z zagrożeniami miejscowymi, które stanowią główny powód wyjazdów straży pożarnej.

W 2019 roku w województwie śląskim funkcjonowało 162 zespoły ratownictwa medycznego (ZRM), 14 szpitalnych oddziałów ratunkowych (SOR) oraz 1 lotnicze pogotowie ratunkowe (śmigłowiec). Ponadto z systemem współpracowało 11 izb przyjęć. W odniesieniu do innych regionów województwo śląskie charakteryzowało się szczególnie dużą liczbą ZRM (druga pozycja po województwie mazowieckim), ale małą liczbą SOR-ów (dziewiąta pozycja). Wśród ZRM 41 stanowiły jednostki specjalistyczne, a 121 podstawowe.

Na koniec 2019 roku liczba personelu medycznego wchodząca w skład ZRM wyniosła 2 098 pracowników (druga pozycja w kraju). Wielkość personelu znacząco zmalała w odniesieniu do roku 2010, bo aż o 9,8% (wyższy spadek dotyczył tylko województwa mazowieckiego).

W 2019 r. zanotowano łącznie nieco ponad 409 tys. wyjazdów ZRM na miejsce zdarzenia. Udzielono łącznie świadczenia zdrowotnego ponad 413 tys. osób. Wśród nich niemal 28 tys. osób stanowiły dzieci i młodzież do 18 roku życia, a 182 tys. – osoby starsze powyżej 65 roku życia. W odniesieniu do pozostałych regionów, województwo śląskie zajmowało najwyższą pozycję wśród ilości dzieci i młodzieży, którym udzielono pomocy.

Analizując wskaźnik względny obrazujący liczbę osób, którym udzielono pomocy w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców, w 2019 r. województwo śląskie wypada lepiej niż średnia w kraju (91 os./ 1 000 mieszkańców), podczas gdy dla kraju wskaźnik ten wyniósł 81 os./ 1 000 mieszkańców.

Szpitalne oddziały ratunkowe (SOR) zapewniały świadczenia zdrowotne w dwóch trybach: ambulatoryjnym oraz stacjonarnym (bez względu na czas leczenia na oddziale³⁴). Najwięcej świadczeń udzielano w systemie ambulatoryjnym. W 2019 roku z tego typu pomocy w województwie śląskim skorzystało 329,8 tys. osób. Wśród osób, którym udzielono pomocy w ramach tego rozwiązania, aż 69,5 tys. stanowiły dzieci i młodzież do 18 roku życia, a 75,1 tys. osoby w wieku 65 i więcej. Z usług w ramach leczenia stacjonarnego skorzystało 131 tys. osób. Mimo stałego spadku na przestrzeni lat, w 2019 roku liczba osób przypadająca na jeden SOR w regionie była najwyższa wśród wszystkich województw i wyniosła 322 688 os./SOR. Dla porównania średnia wartość analizowanego wskaźnika dla całej Polski wynosiła 161 952 os./SOR. Świadczy to o dużym wykorzystaniu funkcjonującej infrastruktury.

Przeliczając liczbę przestępstw stwierdzonych przez policję ogółem na 1 000 mieszkańców to województwem o największym wskaźniku w 2020 roku było województwo śląskie (26,1) doświadczając wzrostu tego wskaźnika w porównaniu z poprzednimi latami, tuż za nim plasowało się województwo dolnośląskie (25,8) i lubuskie (24,3). Województwami o najmniejszej liczbie przestępstw ogółem na 1 000 mieszkańców w 2020 roku były województwa: lubelskie (13,8) i podlaskie (14,9).

Bezpieczeństwo drogowe

W województwie śląskim w 2019 roku w niemal 3 tys. wypadkach na drogach życie straciło 199 osób, rannych zostało natomiast 3,6 tys. W rankingu województw pod względem liczby wypadków, województwo śląskie w 2019 roku zajęło 5. miejsce. Podobnie sytuacja wyglądała pod względem liczby rannych. Z kolei w przypadku ofiar śmiertelnych województwo w 2019 r. zajęło 6. miejsce.

Przeliczając dane o wypadkach drogowych na liczbę mieszkańców, w województwie śląskim w 2010 roku było 108,1 wypadków na 100 tys. ludności, natomiast w 2019 roku sytuacja się poprawiła (65,5 wypadków na 100 tys. ludności).

Dla województwa śląskiego liczba ofiar śmiertelnych wypadków drogowych na 100 tys. mieszkańców w 2019 roku wyniosła 4,4 i uplasowało to region na ostatniej, czyli najlepszej pozycji w rankingu województw.

Tereny zdegradowane

Województwo śląskie charakteryzowało się w 2019 roku największym w kraju odsetkiem terenów zdegradowanych i zdewastowanych oraz wysokim tempem rekultywacji i zagospodarowania terenów zdegradowanych (207 ha/rok), zajmując 4. miejsce w kraju. Tereny zdegradowane koncentrują się głównie w centralnej i zachodniej części regionu, co wiąże się z dużym nasyceniem

---

³⁴ Od 2019 r. zrezygnowano z podziału na działalność dzienną i działalność stacjonarną powyżej 24 godzin.

działalności górniczej i wydobycia surowców. Jednakże również w podregionach bielskim i częstochowskim pojawiają się tereny niezagospodarowane jako następstwo funkcjonujących tam przemysłów tekstylnego czy hutniczego.

Szczególnie dużym wyzwaniem są tzw. tereny górnicze. Obszary te wyznaczają zasięg i skalę możliwych negatywnych oddziaływań działalności górniczej na infrastrukturę techniczną i środowisko poprzez występowanie rozległych szkód górniczych, występujących wszędzie tam, gdzie funkcjonowały lub wciąż działają kopalnie. Zlikwidowane przedsiębiorstwa negatywnie oddziałują na atrakcyjność gospodarczą i życiową wielu obszarów województwa – podnoszą koszty utrzymania infrastruktury, obniżają jakość życia mieszkańców. Skutki zaniechanej działalności przemysłowej szczególnie negatywnie oddziałują, jeśli zlokalizowane są w centrach miast – obniżają ich atrakcyjność zarówno w sensie gospodarczym jak i mieszkaniowym.

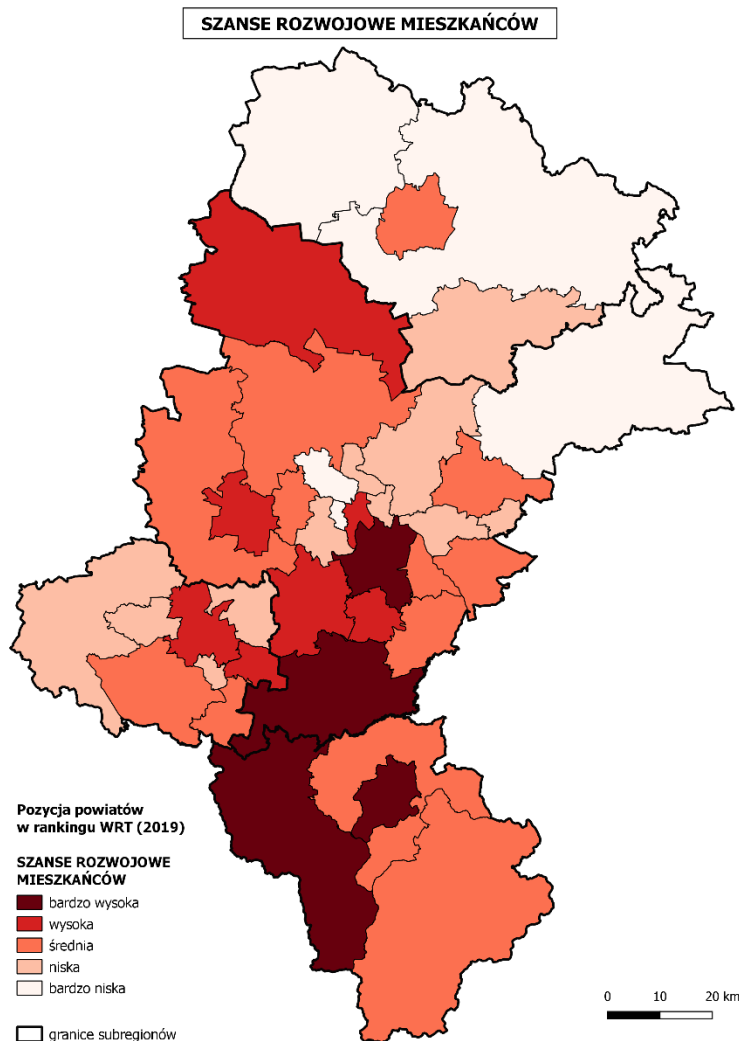
Dokument lokalnego programu rewitalizacji bądź gminnego programu rewitalizacji w 2020 r. posiadało 125 jednostek samorządu terytorialnego³⁵, co stanowiło 75% gmin z terenu całego województwa. Wydzielały one łącznie 356 podobszarów zdegradowanych oraz 340 podobszarów rewitalizacji. Obszary zdegradowane w tych gminach zajmowały łącznie około 2 285 km², co stanowiło ok. 19% terenu całego województwa. Natomiast obszary rewitalizacji łącznie miały 628 km² i było to około 5% obszaru województwa.

---

³⁵ Stan na 15 czerwiec 2020 r.

Wskaźnik Rozwoju Terytorialnego – Szanse Rozwojowe Mieszkańców

Mapa 22. WRT cząstkowy w powiatach województwa śląskiego w 2019 roku dla obszaru: Szanse rozwojowe mieszkańców (wg pozycji powiatu).

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych GUS.

Wskaźnik cząstkowy Szanse rozwojowe mieszkańców odzwierciedla m.in. wysokość dochodów mieszkańców, jakość kształcenia, dostępność do ośrodków opieki dla najmłodszych dzieci, stan rynku pracy, tendencje demograficzne, dostęp do instytucji ochrony zdrowia. Najlepsze pozycje, w odniesieniu do tego wskaźnika cząstkowego WRT, osiągają duże i silne miasta (Katowice, Bielsko-Biała), a także powiaty pszczyński i cieszyński. Relatywnie dobrze kształtuje się sytuacja w Gliwicach, Żorach, Rybniku, Chorzowie i Tychach, oraz powiatach ziemskich o wysokim udziale terenów zielonych (powiaty mikołowski i lubliniecki). Najgorsze wartości tego wskaźnika cząstkowego odnotowano w powiatach: częstochowskim, kłobuckim i zawierciańskim oraz w Bytomiu i Świętochłowicach.

Wykaz dokumentów strategicznych realizowanych w obszarze *Mieszkaniec*

Tabela 17. Wykaz dokumentów strategicznych, których realizacja wynika z Priorytetu B. *Szanse rozwojowe mieszkańców* Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020+”.

DOKUMENTY STRATEGICZNE					
LP.	NAZWA DOKUMENTU	DATA I FORMA PRZYJĘCIA	NAJWAŻNIEJSZE DZIAŁANIA PODJĘTE W RAMACH REALIZACJI DOKUMENTU W ROKU 2020	CELE STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO „ŚLĄSKIE 2020+”	CZY DOKUMENT WYMAGA AKTUALIZACJI? JEŻELI TAK, CZY PODJĘTO PRACĘ W TYM KIERUNKU?
1	Strategia rozwoju kultury w województwie śląskim na lata 2006-2020	Uchwała Sejmiku Województwa Śląskiego nr II/51/1/2006 z dnia 28 sierpnia 2006 r.	<p>Działania podjęte przez Instytut Myśli Polskiej im. Wojciecha Korfańtego (IMP), który w ramach swojej pracy zrealizował w 2020 roku m.in. następujące projekty związane ze Strategią:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Upowszechnianie i zachowanie dziedzictwa kulturowego regionu (materialnego i niematerialnego) oraz jego lepsze wykorzystywanie do celów turystycznych w ramach realizacji licznych projektów: „Polska myśl na Śląsku – Dziedzictwo Wojciecha Korfańtego” – popularyzacja postaci Wojciecha Korfańtego oraz dziedzictwa Górnego Śląska, „Śląskie Digitalium” – digitalizacja i udostępnianie zasobów instytucji kultury województwa śląskiego (projekt Biblioteki Śląskiej oraz partnerów: IMP, Instytucji Filmowej „Silesia-Film” w Katowicach oraz Opery Śląskiej w Bytomiu), Mapa Obrzędowa Górnego Śląska, Czarna Pamięć – projekt poświęcony górnictwu, Industrial Heritage – projekt międzynarodowy poświęcony dziedzictwu industrialnemu, Europejskie Dni Dziedzictwa – współpraca z Narodowym Instytutem Dziedzictwa, Ochrona Dziedzictwa (odbiorcy prac, Wojewódzki Program Opieki nad Zabytkami), „Udział kobiet w Powstaniach Śląskich – Wystawa 60 na 100 (w ramach Programu „Niepodległa”). • Wzrost kompetencji potrzebnych do uczestnictwa w kulturze (odbiorcy), efektywnego zarządzania kulturą (animatory kultury) i twórczości artystycznej w warunkach gospodarki rynkowej (twórcy): „Głos ma Pan poseł Korfańty” (w ramach Programu „Niepodległa”), INTER-RIK (Program Erasmus+), Bardzo Młoda Kultura – współpraca z Narodowym Centrum Kultury poświęcona edukacji kulturowej: Diagnostyka Społeczna w praktyce w społeczności lokalnej oraz „Dom Kultury + Inicjatywy lokalne”, Forum Animatorów Kultury Województwa Śląskiego, szkolenia dla kadr kultury, Pogotowie kulturalne (bezpłatne konsultacje projektowe), Ogólnopolski Konkurs Krasomówczy im. Wojciecha Korfańtego, Ogólnopolski Konkurs Recytatorski, „Polifonie” oraz „Koncerty na Teatralnej” (wydarzenia o charakterze artystycznym i upowszechnieniowym). 	A.1. B.2. B.3. D.1. D.2.	Tak, przystąpiono do prac zmierzających do aktualizacji.

			<ul style="list-style-type: none"> Wzrost poziomu uczestnictwa w kulturze: Marszałkowski Budżet Obywatelski Województwa Śląskiego. <p>Instytut Myśli Polskiej im. Wojciecha Korfańtego przygotował także wiele publikacji i wydawnictw.</p>		
2	Wojewódzki Program Opieki Nad Zabytkami w Województwie Śląskim na lata 2018-2021	Uchwała Sejmiku Województwa Śląskiego nr V/50/14/2018 z dnia 19 marca 2018 r.	<p>Działania podjęte przez Instytut Myśli Polskiej im. Wojciecha Korfańtego (IMP), który w ramach swojej pracy zrealizował w 2020 roku m.in. następujące projekty związane z Wojewódzkim Programem Opieki Nad Zabytkami w regionie:</p> <ul style="list-style-type: none"> Weryfikacja zabytków województwa: ekspertyzy badawcze (opracowanie na zlecenie Narodowego Instytutu Dziedzictwa), waloryzacja zabytków. Rozwój badań i studiów nad zabytkami województwa: „Przewodnik Powstańczy 1919-1920-1921”, współpraca ze stowarzyszeniami, instytucjami kultury, szkołami i in. w zakresie popularyzacji tematyki dziedzictwa materialnego i niematerialnego, współpraca ze Śląskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków (uczestnictwo w komisjach, wykonywanie dokumentacji konserwatorskiej, organizacja spotkań Miejskich i Powiatowych Konserwatorów Zabytków). Budowa systemu zarządzania zabytkami województwa: prowadzenie działań w ramach monitoringu WPOnZ 2018-2021 (okres sprawozdawczy 2018-2019). Propagowanie wiedzy o zabytkach oraz sposobach opieki nad zabytkami: Organizacja konferencji konserwatorskiej „Śląski Festiwal Nauki”, Europejski Dzień Zrównoważonego Transportu (parklet IMP), film „Józefa Bramowska. Senatrix ze Śląska”, wydawnictwo muzyczne „Sny Powstańców”, organizacja wydarzeń w ramach programu „Czarna Pamięć – górnicze miejsca pamięci”, organizacja wydarzeń w ramach Europejskich Dni Dziedzictwa, wykłady, warsztaty, konkursy przygotowywane i prowadzone przez pracowników IMP oraz artykuły i posty na stronie internetowej instytucji i FB dotyczące dziedzictwa regionu. <p>Wydawnictwa: Wiadomości Konserwatorskie t. 12, wydawnictwo okolicznościowe: Korfańtówka (1 i 2), wydawnictwo "Czarna Pamięć".</p>	A.4. B.2. B.3. D.1. D.2. C.3.	Dokument nie wymaga aktualizacji.
3	Program wspierania edukacji uzdolnionej młodzieży województwa śląskiego obowiązujący od lipca 2018 roku do czerwca 2021 roku	Uchwała Sejmiku Województwa Śląskiego nr V/50/9/2018 z dnia 19 marca 2018 r.	W 2020 r. przeprowadzono konkurs, w którym wyłoniono 29 stypendystów. Był to ostatni nabór w czasie obowiązywania Programu.	A.1. B.2. D.2.	Podjęto prace nad nowym dokumentem, jednakże ostateczna decyzja o przyjęciu nowego Programu nie została podjęta.
4	Program Rozwoju Szkolnictwa Zawodowego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020	Uchwała Zarządu Województwa Śląskiego nr 346/21/V/2015 z	W ramach realizacji programu Departament Europejskiego Funduszu Społecznego realizował projekt w ramach Działania 11.2 Dostosowanie oferty kształcenia zawodowego do potrzeb lokalnego rynku pracy – kształcenie zawodowe uczniów RPO WSL na lata 2014-2020, pod nazwą „Śląskie. Zawodowcy”, w tym następujące działania:	A.1. A.2. B.2. D.2.	Nie. Tematyka będzie kontynuowana w ramach przygotowywanego

		dnia 12 marca 2015 r.	<ol style="list-style-type: none"> 1. W ramach doradztwa edukacyjno-zawodowego objętych zostało łącznie 854 uczniów/ uczennic, w tym staż ukończyły 164 osoby. W kursach/ szkoleniach wzięło udział 136 osób. 2. Przeprowadzono I nabór wniosków szkoleniowych. Zawarto 26 umów z przedstawicielami kadry pedagogicznej, w tym 14 na realizację kursów/ szkoleń oraz 12 na udział w studiach podyplomowych. Nauczyciele, którzy ukończyli wybraną formę wsparcia (kursy i szkolenia) przedłożyli odpowiednie wnioski o refundację, na podstawie których zrefundowano wydatki. 3. Zawiązано 8 sieci współpracy, w ramach których realizowano Seminaria Regionalnych Sieci Współpracy Edukacji i Biznesu. W seminariach brali udział między innymi przedstawiciele szkół, firm i pracodawców, zainteresowanych udziałem w projekcie. 4. W ramach popularyzacji pozytywnego wizerunku szkolnictwa zawodowego zrealizowano kampanię społeczną pod nazwą „Poznaj MOC Zawodowca!”. Ambasadorem kampanii został Cyber Marian, znany youtuber. W ramach realizowanej kampanii społecznej publikowano na bieżąco posty na serwisach społecznościowych kampanii, tj. Facebook, Instagram, YouTube, zgodnie z przyjętymi harmonogramami. 5. Powołanie i funkcjonowanie Rady działającej na rzecz szkolnictwa zawodowego w regionie – czyli „Śląskiej Rady Edukacji Zawodowej”. 26 czerwca 2020 roku Zarządzeniem Marszałka Województwa Śląskiego nr 84/20 powołana została Śląska Rada Edukacji Zawodowej licząca 17 członków. Od dnia powołania do 31 grudnia 2020 roku odbyły się dwa posiedzenia, które z uwagi na sytuację epidemiologiczną w kraju realizowane były w formule zdalnej. 		dokumentu regionalnej polityki edukacyjnej.
5	Strategia Rozwoju Sportu w Województwie Śląskim do roku 2020	Uchwała Sejmiku Województwa Śląskiego nr IV/19/3/2012 z dnia 12 marca 2012 r.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Otwarte konkursy ofert na zadania publiczne Województwa Śląskiego w dziedzinie kultury fizycznej oraz bezpieczeństwa publicznego. 2. Nagrody Marszałka za wybitne osiągnięcia sportowe. 3. Promocja Województwa Śląskiego przy okazji organizowanych na Stadionie Śląskim strategicznych imprez sportowych. 4. Upowszechnianie edukacji, kultury, kultury fizycznej oraz sportu wśród mieszkańców województwa śląskiego. 	B.1. B.2. B.3. D.2.	Strategia Rozwoju Sportu w Województwie Śląskim do roku 2020 obowiązywała do 31.12.2020 r. Aktualnie Departament Sportu przy współpracy z Departamentem Rozwoju Regionalnego UMWSL przystąpi do opracowania dokumentu p.n. Strategia Rozwoju Sportu Osób z Niepełnosprawnościami w Województwie Śląskim.

6	Strategia Polityki Społecznej Województwa Śląskiego na lata 2020-2030	Uchwała Sejmiku Województwa Śląskiego Nr VI/25/1/2020 z dnia 16 listopada 2020 r.	Opracowano ostatni raport w ramach „Monitoringu Strategii Polityki Społecznej Województwa Śląskiego na lata 2006-2020. Aktualizacja 2015”. Dokument zawiera wskaźniki monitoringowe celów strategicznych za lata 2014-2019, które zostały przedstawione w ujęciu tabelarycznym. Kontynuowano prace nad aktualizacją Wojewódzkiej Strategii Polityki Społecznej, rozpoczęte w 2018 roku. W marcu 2020 roku wybuchła pandemia koronawirusa, co wpłynęło na zmianę sytuacji społeczno-ekonomicznej w Polsce. W konsekwencji projekt dokumentu wymagał przebudowy i aktualizacji wprowadzonych danych statystycznych. W dniu 26 sierpnia 2020 r. Zarząd Województwa Śląskiego uchwałą nr 1943/161/VI/2020 przyjął projekt Strategii i zgodnie z treścią ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej skierował go do konsultacji z powiatami. Konsultacje zostały przeprowadzone na przełomie sierpnia i września 2020 r. Dodatkowo projekt dokumentu przekazano do zaopiniowania organom doradczym działającym przy Marszałku Województwa i Wojewodzie. Ze względu na uchwalenie dokumentu pod koniec 2020 r. pierwszy monitoring realizacji działań strategicznych zostanie przeprowadzony po upływie 2021 roku.	A.2. B.1. B.2. B.3.	Dokument zaktualizowany w 2020 roku.
7	Program dla Młodych	Uchwała Zarządu Województwa Śląskiego nr 911/253/V/2018 z dnia 17 kwietnia 2018 r.	Założeniem „Programu dla Młodych” jest stworzenie młodzieży Województwa Śląskiego możliwości rozwoju i kształtowania postaw potrzebnych do wzmocnienia kapitału społecznego, służącego budowaniu społeczeństwa obywatelskiego. Istotę działań stanowi partycypowanie młodzieży w procesie decyzyjnym, zwłaszcza w sprawach jej dotyczących. Wszystko to ma ułatwić młodym zdobywanie doświadczenia, wzmocnienie świadomości społecznej i wyposażenie ich w kompetencje umożliwiające pełnienie obywatelskich ról w przyszłości. W ramach Programu funkcjonuje Młodzieżowy Sejmik Województwa Śląskiego, wokół którego zrealizowano: 1. 5 sesji Młodzieżowego Sejmiku Województwa Śląskiego, 2. wybory uzupełniające, podczas których wybrano połowę składu Rady MSWŚ na dwuletnią kadencję, 3. akcje społeczne: sadzenie drzew w Nadleśnictwie Świerklaniec, „Koperta Życia”, uczestnictwo w Dniu Kombatanta, udział w lekcjach historii, w ramach obchodów 100-lecia II Powstania Śląskiego, 4. uczestnictwo Radnych MSWŚ w konferencji pt.: Radzenie sobie w trudnych sytuacjach – zdrowie psychiczne, przeprowadzonej przez ROM-E <i>Metis</i> w Katowicach.	B.2.	Nie wymaga aktualizacji.
8	Wojewódzki program wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej w województwie śląskim na lata 2016-2020	Uchwała Zarządu Województwa Śląskiego nr 2240/152/V/2016 z dnia 8 listopada 2016 r.	W programie zaplanowano do realizacji 4 cele szczegółowe: 1. Wspieranie rodziny w wypełnianiu jej funkcji. 2. Wspieranie rozwoju systemu pieczy zastępczej. 3. Zapewnienie opieki rodzinnej dzieciom zakwalifikowanym do przysposobienia. 4. Integracja i rozwój systemu doskonalenia zawodowego kadr oraz zwiększanie zasobów danych w obszarze wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.	B.3.	Tak, trwają prace nad aktualizacją programu.

			<p>W 2020 r. podjęto szereg działań mających na celu zwiększenie efektywności systemu WRiPZ w województwie m.in: udzielano specjalistycznego poradnictwa i wsparcia rodzinom zagrożonym kryzysem, szczególnie rodzinom i placówkom pieczy zastępczej w związku z zagrożeniem COVID-19. Wprowadzono stały monitoring i sprawozdawczość w tym zakresie. W ramach Projektu „Wsparcie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w okresie epidemii COVID-19”, którego celem głównym jest zapobieganie i ograniczenie pieczy zastępczej, wsparto dzieci, rodziców zastępczych i pracowników rodzinnych oraz instytucjonalnych podmiotów pieczy zastępczej w sytuacji zagrożenia epidemią choroby COVID-19 m.in. poprzez: zakup wyposażenia niezbędnego do zdalnego nauczania czy środków ochrony osobistej.</p> <p>Działania związane z zapewnieniem instytucjonalnej pieczy zastępczej w 2020 r. w województwie realizowały organizacje wyłonione w drodze otwartego konkursu ofert na realizację zadań publicznych. W 4 regionalnych placówkach opiekuńczo-terapeutycznych przygotowano 133 miejsca dla dzieci wymagających szczególnej opieki, które ze względu na stan zdrowia wymagający stosowania specjalistycznej opieki i rehabilitacji nie mogły zostać umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej lub w placówce opiekuńczo-wychowawczej. W 2020 r. na podstawie Uchwały Sejmiku Województwa Śląskiego Nr VI/19/10/2020 z dnia 20 kwietnia 2020 r. z dniem 01.07.2020 r. utworzona została wojewódzka samorządowa jednostka organizacyjna pod nazwą Śląski Ośrodek Adopcyjny w Katowicach, która przejęła realizowane przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Województwa Śląskiego zadania związane z prowadzeniem ośrodków adopcyjnych na terenie województwa śląskiego. W ramach projektu „Szkolenie i doskonalenie zawodowe kadr systemu wspierania rodziny i pieczy zastępczej” zrealizowano w 2020 roku 15 szkoleń oraz 24 spotkania superwizyjne dla pracowników OPS, PCPR.</p>		
9	Program przeciwdziałania przemocy w rodzinie w województwie śląskim na lata 2014-2020	Uchwała Zarządu Województwa Śląskiego nr 1359/351/IV 2014 z dnia 22 lipca 2014 r.	Zorganizowano (w oparciu o wytyczne MRPiPS) 3 przedsięwzięcia w zakresie doskonalenia zawodowego dla 62 osób pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Były to cykle szkoleniowe. Udostępniano informacje w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie m.in. na stronach internetowych Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej i Województwa Śląskiego.	B.3.	Tak, trwają prace nad aktualizacją programu.
10	Regionalny program rozwoju ekonomii społecznej w województwie śląskim do roku 2020	Uchwała Zarządu Województwa Śląskiego nr 2428/82/V/2015 z dnia 22 grudnia 2015 r.	W ramach realizacji dokumentu w 2020 r. podjęto szereg działań, w tym: diagnozowano i monitorowano sytuację sektora ekonomii społecznej w województwie; tworzono nowe przedsiębiorstwa społeczne oraz podmioty ekonomii społecznej o charakterze reintegracyjnym, generujące nowe miejsca pracy; kontynuowano działania w ramach regionalnej sieci współpracy OWES, przeprowadzono badanie ewaluacyjne systemu wsparcia ekonomii społecznej; wspierano działania na rzecz ekonomii społecznej na poziomie gminnym (doradztwo specjalistyczne dla JST, włączanie	A.4.	Tak. Aktualizacja była planowana na 2020 r. jednak ze względu na pandemię COVID-19 działania w tym zakresie zostaną podjęte w 2021 r.

			problematyki ekonomii społecznej do dokumentów strategicznych gmin, zlecenie zadań publicznych przedsiębiorstwom społecznym, stosowanie klauzul społecznych, Centra Usług Społecznych); organizowano przedsięwzięcia o charakterze edukacyjno-informacyjnym adresowane do różnych grup docelowych (fora, szkolenia, cykle edukacyjne); promowano ekonomię społeczną poprzez wdrażanie Znaku Promocyjnego Ekonomii Społecznej „Zakup Prospołeczny”, prowadzenie portali tematycznych, zbadano rozpoznawalność marki „Śląska ekonomia społeczna – współpraca się opłaca”.		
11	Program przeciwdziałania narkomanii w województwie śląskim na lata 2017-2020	Uchwała Sejmiku Województwa Śląskiego nr V/34/8/2017 z dnia 13 lutego 2017 r.	Dofinansowano wykonanie zadań inwestycyjnych realizowanych przez podmioty prowadzące działalność leczniczą z obszaru przeciwdziałania narkomanii. Wsparto zadania konkursowe w zakresie przeciwdziałania narkomanii w oparciu o procedury określone ustawą z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym, realizowane przez organizacje pozarządowe. Wsparto projekty realizowane przez gminy w oparciu o procedury określone cyt. ustawą o zdrowiu publicznym w zakresie oddziaływań profilaktycznych i socjoterapeutycznych wobec dzieci i młodzieży, będących podopiecznymi placówek wsparcia dziennego w województwie śląskim. Zorganizowano przedsięwzięcia w zakresie doskonalenia zawodowego dla przedstawicieli różnych zawodów w zakresie przeciwdziałania narkomanii. Przygotowano informatory oraz poradnik z zakresu przeciwdziałania narkomanii. Monitorowano problemy związane z zażywaniem substancji psychoaktywnych (raporty i sprawozdania).	B.1.	Tak, trwają prace nad aktualizacją programu.
12	Programu przeciwdziałania ubóstwu i wykluczeniu społecznemu w województwie śląskim na lata 2018-2023	Uchwała Zarządu Województwa Śląskiego nr 816/252/V/2018 z dnia 10 kwietnia 2018 r.	W programie zaplanowano do realizacji 6 celów operacyjnych i 29 działań. Realizatorem programu jest Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Województwa Śląskiego. Działania zaproponowane w programie są zgodne z zadaniami, jakie w obszarze polityki społecznej prowadzi samorząd województwa tzn. mają one charakter wspierający, wzmacniający, upowszechniający, informacyjno-edukacyjny, diagnostyczny i organizacyjny. Stanowią wsparcie dla podmiotów bezpośrednio zaangażowanych w pomoc osobom wykluczonym i zagrożonym wykluczeniem społecznym na poziomie jednostek samorządu terytorialnego (gmin i powiatów). Działania programowe są finansowane w ramach: budżetu Samorządu Województwa Śląskiego, z dotacji budżetu państwa, z projektu pozakonkursowego pn. „Koordynacja i rozwój usług adopcyjnych” realizowanego w ramach RPO WSL na lata 2014-2020, współfinansowanego z EFS, z projektu pozakonkursowego „Współpraca się opłaca – koordynacja sektora ekonomii społecznej w województwie śląskim” w ramach RPO WSL na lata 2014-2020, współfinansowanego z EFS, z wkładu finansowego partnerów Programu „Śląskie dla Rodziny – Karta Dużej Rodziny”, z wkładu finansowego partnerów Projektu „Śląskie dla Seniora – Śląska Karta Seniora”.	B.3.	Aktualny.
13	Program profilaktyki i rozwiązywania problemów	Uchwała Sejmiku Województwa	Udzielono dotacji na realizację zadań ustawowych przewidzianych dla wojewódzkich ośrodków terapii uzależnienia od alkoholu i współuzależnienia.	B.1.	Tak, trwają prace nad aktualizacją programu.

	alkoholowych w województwie śląskim na lata 2016-2020	Śląskiego nr V/17/1/2016 z dnia 18 stycznia 2016 r.	Zlecono wykonanie zadań inwestycyjnych realizowanych przez podmioty prowadzące działalność leczniczą z obszaru przeciwdziałania alkoholizmowi. Wsparto zadania konkursowe w zakresie przeciwdziałania problemom alkoholowym w oparciu o procedury określone ustawą z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym, realizowanych przez organizacje pozarządowe. Dofinansowano projekty realizowane przez gminy oraz powiaty w oparciu o procedury określone cyt. ustawą o zdrowiu publicznym w zakresie wsparcia działalności placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży w województwie śląskim. Wzięto udział w kampanii społecznej „Prowadzę jestem trzeźwy”. Zorganizowano przedsięwzięcia w zakresie doskonalenia zawodowego dla przedstawicieli różnych zawodów w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, w tym przemocy w rodzinie. Przygotowano informatory oraz poradnik w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi. Monitorowano problemy alkoholowe (raporty, opracowania i sprawozdania).		
14	Śląskie. Wyzwania demograficzne – Koncepcja polityki przeciwdziałania negatywnym zmianom demograficznym, depopulacji i starzeniu się społeczeństwa	Uchwała Zarządu Województwa Śląskiego nr 1893/217/V/2017 z dnia 19 września 2017 r.	Dokument powstał z potrzeby zdiagnozowania problemu depopulacji w województwie śląskim. Przedstawione w nim propozycje mają charakter koncepcyjny i horyzontalny. Samorząd realizuje szereg projektów społecznych skierowanych do mieszkańców województwa w ramach szczegółowych programów tematycznych. W ramach prac referatu RR RCAS – opracowywane są informacje statystyczne obejmujące zagadnienia demograficzne.	A.2. B.1. B.2. B.3.	Nie wymaga aktualizacji.

15	<p>Program współpracy Samorządu Województwa Śląskiego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2021</p>	<p>Uchwała Sejmiku Województwa Śląskiego nr VI/25/7/2020 z dnia 16 listopada 2020 r.</p>	<p>W ramach współpracy finansowej z NGO: ogłaszano otwarte konkursy ofert dla organizacji pozarządowych na realizację zadań publicznych Województwa Śląskiego. Udzielano dotacji organizacjom pozarządowym w formie pozakonkursowej na realizację zadań publicznych Województwa Śląskiego. Ponadto w ramach współpracy pozafinansowej z organizacjami pozarządowymi w regionie realizowano m.in. następujące działania:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Obejmowanie honorowym patronatem Marszałka Województwa Śląskiego inicjatyw organizacji pozarządowych w ramach promocji ich działalności o charakterze kulturalnym, edukacyjnym, sportowym, społecznym i turystycznym. 2. Prowadzenie strony internetowej ngo.slaskie.pl, utworzonej specjalnie dla organizacji pozarządowych, na której umieszczane są informacje dotyczące funkcjonowania organizacji pozarządowych, programy współpracy, akty prawne, ogłoszenia dotyczące otwartych konkursów ofert i ich rozstrzygnięć. 3. Ponadto zamieszczane są informacje o wydarzeniach organizowanych przez lub dla podmiotów trzeciego sektora, zarówno z województwa śląskiego, jak i z całej Polski. Strona pełni funkcję informacyjną, edukacyjną, poszerzającą wiedzę i budującą świadomość o sposobach funkcjonowania podmiotów trzeciego sektora w Polsce. 4. Poddawanie konsultacjom społecznym projektów aktów prawnych, których uregulowania odnoszą się do sfery działalności podmiotów trzeciego sektora. 5. Udział przedstawicieli trzeciego sektora w zespołach roboczych powołanych przez Samorząd Województwa oraz komisjach otwartych konkursów ofert. 	<p>A.2. A.4. B.1. B.2. B.3. C.1. D.1. D.2.</p>	<p>Program uchwalany każdego roku.</p>
16	<p>Program pn. „Śląskie dla rodziny – Karta Dużej Rodziny”</p>	<p>Uchwała Sejmiku Województwa Śląskiego nr VI/16/10/2019 z dnia 16 grudnia 2019 r.</p>	<p>W ramach programu pozyskiwano partnerów udzielających członkom rodzin wielodzietnych, posiadających Ogólnopolską Kartę Dużej Rodziny, zniżek na wybrane produkty/ usługi (aktualna liczba partnerów – 120), zorganizowano konkurs "Przyjaciel Rodziny 2020" oraz wręczenie nagród laureatom w powyższym konkursie. W ramach zadania prowadzono stronę internetową slaskiedlarodziny.pl, w tym bazę ulg i uprawnień dla rodzin. Administrowano i uaktualniano profil na portalu społecznościowym Facebook, zamieszczając posty powiązane tematycznie z programem. Przygotowano i wysłano newslettery do subskrybentów strony internetowej slaskiedlarodziny.pl. W ramach monitoringu pozyskano informację nt. liczby gmin w województwie śląskim realizujących gminne programy wsparcia dużych rodzin, liczby wydanych ogólnopolskich kart dużej rodziny oraz liczby osób z nich korzystających. Ponadto w 2020 roku w ramach działań sprawozdawczych ROPS opracował Informację z realizacji Programu pn. „Śląskie dla rodziny – Karta Dużej Rodziny” w 2019 roku, którą Zarząd Województwa Śląskiego przyjął uchwałą nr 646/111/VI/2020 z dnia 12 marca 2020 r.</p>	<p>B.3. D.1. D.2.</p>	<p>Aktualny.</p>

17	Regionalny Plan Działań na rzecz Zatrudnienia na rok 2020 oraz Sprawozdanie z realizacji Regionalnego Planu Działań na rzecz Zatrudnienia za rok 2019	Uchwała Zarządu Województwa Śląskiego nr 1012/124/VI/2020 z dnia 6 maja 2020 r.	Zadania i przedsięwzięcia ujęte w RPDZ na 2020 r. zostaną rozliczone w opracowywanym Sprawozdaniu z Realizacji Regionalnego Planu Działań na rzecz Zatrudnienia za 2020 r. Natomiast w sprawozdaniu z RPDZ za 2019 rok wyznaczone wskaźniki w większości zostały osiągnięte. Były to następujące wskaźniki: 1. Podniesienie średniorocznego wskaźnika zatrudnienia w regionie, w tym: osób w wieku 20-64 lata, osób w wieku 15-64 lata, kobiet w wieku 15-64 lata, osób starszych w wieku 55-64 lata, osób niepełnosprawnych (16 lat i więcej). 2. Zmniejszenie liczby bezrobotnych w województwie w porównaniu do roku poprzedniego ogółem, kobiet, osób młodych w wieku 18-24 lata, osób starszych w wieku 55-64 lata, długotrwale bezrobotnych (12 miesięcy i więcej). 3. Zmniejszenie lub utrzymanie poziomu stopy bezrobocia rejestrowanego w województwie w porównaniu do roku ubiegłego. 4. Zwiększenie udziału osób długotrwale bezrobotnych w programach aktywizujących. 5. Zmniejszenie udziału osób długotrwale bezrobotnych wśród ogółu bezrobotnych. 6. Zwiększenie udziału kobiet w programach aktywizujących. 7. Zwiększenie udziału osób powyżej 50 roku życia w programach aktywizujących. 8. Zmniejszenie liczby bezrobotnych wśród osób do 30 roku życia. 9. Wzrost udziału samozatrudnionych w wyniku otrzymania dotacji/ pożyczki ze środków krajowych lub europejskich. 10. Wzrost wskaźnika zatrudnienia wśród osób niepełnosprawnych. 11. Wzrost liczby ofert pracy niesubsydiowanej. 12. Wzrost efektywności zatrudnieniowej w ramach podstawowych form aktywizacji zawodowej. W związku z ze spadkiem bezrobocia ogółem w województwie oraz poprawą sytuacji na lokalnych i wojewódzkim rynku pracy nie osiągnięto następujących wskaźników: 1. Zwiększenie udziału osób długotrwale bezrobotnych w programach aktywizujących. 2. Zwiększenie udziału osób powyżej 50 roku życia w programach aktywizujących. 3. Wzrost liczby ofert pracy niesubsydiowanej.	A.2. B.2. B.3.	Dokument jest opracowywany na 1 rok i nie jest aktualizowany.
18	Program Profilaktyki Chorób Płuc w Województwie Śląskim na lata 2015-2020	Uchwała Zarządu Województwa Śląskiego nr 1946/141/V/2016 z dnia 27 września 2016 r.	1. Zorganizowano konkurs ofert na realizację zadania Województwa Śląskiego w zakresie zdrowia publicznego w 2020 r. pn.: "Wsparcie działań promujących zdrowie z zakresu: profilaktyki otyłości i nadwagi, profilaktyki chorób płuc ze szczególnym uwzględnieniem profilaktyki antynikotynowej oraz zagrożeń jakie niesie dla zdrowia zanieczyszczone powietrze". 2. Podjęto współpracę z mediami (Radio Katowice S.A., TVP3 Katowice, TVS) w ramach, której wyprodukowano audycje i felietony poświęcone zagadnieniu chorób płuc zwłaszcza w zakresie szkodliwości palenia tytoniu i negatywnego wpływu na zdrowie zanieczyszczonego powietrza.	B.1.	Program zakończył się, obecnie nie planuje się kontynuacji dokumentu.
19	Program Zapobiegania Nadwadze i Otyłości w Województwie Śląskim na lata 2015-2020	Uchwała Zarządu Województwa Śląskiego nr 1716/133/V/2016 z dnia 23 sierpnia 2016 r.	1. Zorganizowano konkurs ofert na realizację zadania Województwa Śląskiego w zakresie zdrowia publicznego w 2020 r. pn.: "Wsparcie działań promujących zdrowie z zakresu: profilaktyki otyłości i nadwagi, profilaktyki chorób płuc ze szczególnym uwzględnieniem profilaktyki antynikotynowej oraz zagrożeń jakie niesie dla zdrowia zanieczyszczone powietrze".	B.1.	Program zakończył się, obecnie nie planuje się kontynuacji dokumentu.

			2. Podjęto współpracę z mediami (Radio Katowice S.A., TVP3 Katowice, TVS) w ramach, której wyprodukowano audycje i felietony poświęcone zdrowemu odżywianiu, promocji aktywnego trybu życia oraz zagrożeniom jakie niesienie dla zdrowia otyłość i nadwaga.		
20	Program Zdrowego Kręgosłupa Regionalny Program Zdrowotny Województwa Śląskiego na lata 2017-2021 w zakresie wczesnego wykrywania deformacji kręgosłupa u dzieci w wieku szkolnym oraz edukacja w zakresie ergonomii w codziennym życiu dziecka	Uchwała Zarządu Województwa Śląskiego nr 1017/256/V/2018 z dnia 9 maja 2018 r.	Wdrażanie programu następuje poprzez realizację konkursów w ramach RPO WSL 2014-2020.	B.1.	Obecnie nie przewiduje się aktualizacji dokumentu.
21	Regionalny program przeciwdziałania nadwadze, otyłości i cukrzycy w województwie śląskim na lata 2017-2020	Uchwała Zarządu Województwa Śląskiego nr 2187/223/V/2017z dnia 25 października 2017 r.	Wdrażanie programu następuje poprzez realizację konkursów w ramach RPO WSL 2014-2020.	B.1.	Program zakończył się, obecnie nie planuje się kontynuacji dokumentu.
22	Regionalny program rehabilitacji osób z chorobami układu krążenia na lata 2019-2022	Uchwała Zarządu Województwa Śląskiego nr 2374/293/V/2018 z dnia 16 października 2018 r.	Wdrażanie programu następuje poprzez realizację konkursów w ramach RPO WSL 2014-2020.	B.1.	Obecnie nie przewiduje się aktualizacji dokumentu.
23	Regionalny program rehabilitacji osób chorych na nowotwory układu pokarmowego na lata 2019-2022	Uchwała Zarządu Województwa Śląskiego nr 2374/293/V/2018 z dnia 16 października 2018 r.	Wdrażanie programu następuje poprzez realizację konkursów w ramach RPO WSL 2014-2020.	B.1.	Obecnie nie przewiduje się aktualizacji dokumentu.
24	Regionalny program rehabilitacji osób z zaburzeniami psychicznymi afektywnymi	Uchwała zarządu nr 734/114/VI/2020 z dnia 25 marca 2020 r.	Wdrażanie programu następuje poprzez realizację konkursów w ramach RPO WSL 2014-2020.	B.1.	Dokument zaktualizowany w 2020 roku – zwiększenie kwoty alokacji

	oraz nerwicowymi na lata 2019-2022				regionalnego programu zdrowotnego. Obecnie nie przewiduje się aktualizacji dokumentu.
25	Regionalny program rehabilitacji osób z zaburzeniami psychicznymi spowodowanymi używaniem alkoholu oraz innych substancji psychoaktywnych na lata 2019-2022	Uchwała Zarządu Województwa Śląskiego nr 2374/293/V/2018 z dnia 16 października 2018 r.	Wdrażanie programu następuje poprzez realizację konkursów w ramach RPO WSL 2014-2020.	B.1.	Obecnie nie przewiduje się aktualizacji dokumentu.
26	Regionalny program rehabilitacji osób z zapalnymi chorobami układu kostno-stawowego i mięśniowego na lata 2019-2022	Uchwała Zarządu Województwa Śląskiego nr 2374/293/V/2018 z dnia 16 października 2018 r.	Wdrażanie programu następuje poprzez realizację konkursów w ramach RPO WSL 2014-2020.	B.1.	Obecnie nie przewiduje się aktualizacji dokumentu.
27	Regionalny program rehabilitacji oddechowej jako droga powrotu do aktywności zawodowej i społecznej na lata 2019-2022	Uchwała Zarządu Województwa Śląskiego nr 2374/293/V/2018 z dnia 16 października 2018 r.	Wdrażanie programu następuje poprzez realizację konkursów w ramach RPO WSL 2014-2020.	B.1.	Obecnie nie przewiduje się aktualizacji dokumentu.
28	Śląski Program Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2019-2022	Uchwała Zarządu Województwa Śląskiego nr 539/27/VI/2019 z dnia 13.03.2019 r.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zorganizowano konkurs ofert na realizację zadania Województwa Śląskiego z zakresu zdrowia publicznego w 2020 roku pod nazwą: „Promocja zdrowia psychicznego i zapobieganie zaburzeniom psychicznym”. 2. Podjęto współpracę z mediami (Radio Katowice S.A., TVP3 Katowice, TVS) w ramach, której wyprodukowano audycje i felietony poświęcone różnym zagadnieniom związanym ze zdrowiem psychicznym, w tym także działania zmierzające do wzmocnienia zdrowia psychicznego w związku z pandemią COVID-19. 3. Zorganizowano działania szkoleniowe: online – 3 konferencje i 19 warsztatów, stacjonarnie – 1 warsztat. 4. Opracowano i przyjęto Program pn.: Centra Zdrowia Psychicznego w Województwie Śląskim – strategia rozwoju. 	B.1.	Dokument aktualny.

29	Program pn. Centra Zdrowia Psychicznego w Województwie Śląskim – strategia rozwoju	Uchwała Zarządu Województwa Śląskiego nr 3090/199/VI/2020 z dnia 29 grudnia 2020 r.	Dokument strategiczny, którego opracowanie wynikało z realizacji Śląskiego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2019-2022 oraz Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2017-2022. Program stanowi propozycję organizacyjną w systemie psychiatrycznej opieki zdrowotnej, zmierzającą do upowszechnienia środowiskowego modelu psychiatrycznej opieki zdrowotnej i tworzenia warunków do rozwoju CZP w województwie śląskim.	B.1.	Dokument nowoprzjęty w 2020 roku. Dokument aktualny.
30	Zdrowa Matka i Dziecko Regionalny Program Zdrowotny Województwa Śląskiego na lata 2018-2022 w zakresie poprawy opieki nad kobietą w ciąży w kontekście budowania postaw świadomego rodzicielstwa oraz wczesnego wykrywania i leczenia wad rozwojowych u dzieci w okresie prenatalnym	Uchwała Zarządu Województwa Śląskiego nr 1423/142/VI/2020 z dnia 24 czerwca 2020 r.	Wdrażanie programu następuje poprzez realizację konkursów w ramach RPO WSL 2014-2020.	B.1.	Dokument zaktualizowany w 2020 roku – zmiana okresu realizacji.
31	Regionalny program rehabilitacji osób z chorobami przewlekłymi układu kostno-stawowego i mięśniowego na lata 2019-2022	Uchwała Zarządu Województwa Śląskiego nr 2483/77/ VI /2019 z dnia 31 października 2019 r.	Wdrażanie programu następuje poprzez realizację konkursów w ramach RPO WSL 2014-2020.	B.1.	Obecnie nie przewiduje się aktualizacji dokumentu.
32	Program polityki zdrowotnej w zakresie profilaktyki nadwagi i otyłości wśród dzieci w wieku przedszkolnym w województwie śląskim na lata 2019-2022	Uchwała Zarządu Województwa Śląskiego nr 894/120/VI/2020 z dnia 22 kwietnia 2020 r.	Wdrażanie programu następuje poprzez realizację konkursów w ramach RPO WSL 2014-2020.	B.1.	Dokument zaktualizowany w 2020 roku – zwiększenie kwoty alokacji regionalnego programu zdrowotnego.

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji przekazanych przez Departamenty UMWSL.

W obszarze Mieszkańców zidentyfikowano 32 dokumenty o charakterze strategicznym, w tym w 2020 roku cztery zostały zaktualizowane oraz jeden jest nowym dokumentem. Dwa dokumenty mają charakter roczny, tzn. są opracowywane i przyjmowane w cyklu rocznym.

W ramach tego obszaru możemy wyróżnić 6 grup dokumentów dotyczących: zdrowia i profilaktyki zdrowotnej, kultury, edukacji, rynku pracy, szeroko rozumianych aspektów społecznych oraz sportu.

Poniżej przedstawiono statystykę dokumentów strategicznych dla obszaru Mieszkaniec.

Kategorie	Ilość	Udziały procentowe
K - Kultura	2	6,3%
E – Edukacja	2	6,3%
R – Rynek Pracy	1	3,1%
S – Zagadnienia społeczne	11	34,4%
Z – Zdrowie i profilaktyka zdrowotna	15	46,9%
SP - Sport	1	3,1%
Razem dokumenty w obszarze Mieszkaniec	32	100%
Razem wszystkie dokumenty strategiczne	57 z czego dokumenty z obszaru Mieszkaniec stanowią 56,1%	

Projekty realizowane przez Departamenty Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego i jednostki podległe, finansowane ze środków zewnętrznych

Tabela 18. Projekty realizowane w 2020 roku przez Departamenty Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego i jednostki podległe finansowane ze środków zewnętrznych w ramach celu wyznaczonych w priorytecie (B) „Mieszkaniec”.

LP.	NAZWA DEPARTAMENTU/ JEDNOSTKI	NAZWA ZADANIA	OPIS ZADANIA	INSTRUMENT FINANSOWANIA – NAZWA PROGRAMU
PROJEKTY REALIZOWANE W 2020				
1	Wojewódzki Szpital Specjalistyczny Nr 2 w Jastrzębiu-Zdroju	„Drugi Dom” – utworzenie miejsc krótkookresowego, całodobowego pobytu dla osób niesamodzielnych w zastępstwie za opiekunów faktycznych w Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym Nr 2 w Jastrzębiu-Zdroju	Celem projektu jest wzrost dostępności i jakości usług społecznych zapobiegających ubóstwu i wykluczeniu społecznemu osób niesamodzielnych 60+ oraz ich opiekunów poprzez stworzenie w Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym Nr 2 w Jastrzębiu-Zdroju przy ul. Krasickiego 21 ośrodka „Drugi Dom”.	RPO WSL 2014-2020
2	Beskidzki Zespół Leczniczko-Rehabilitacyjny Szpital Opieki Długoterminowej w Jaworzu	„Wskazujemy najlepszą drogę do sprawności” – rehabilitacja osób z chorobami przewlekłymi układu kostno-stawowego i mięśniowego	Celem głównym projektu jest przywrócenie maksymalnie możliwej sprawności fizycznej oraz zdolności do aktywności zawodowej mieszkańców województwa śląskiego w wieku od 50 do 59 lat w przypadku kobiet oraz od 40 do 64 lat w przypadku mężczyzn, aktywnych zawodowo i deklarujących gotowość do podjęcia zatrudnienia, z dysfunkcjami narządu ruchu spowodowanymi przewlekłymi chorobami układu kostno-stawowego i mięśniowego.	RPO WSL 2014-2020

			Realizacja zadań projektowych ułatwi 400 mieszkańcom województwa śląskiego pozostanie w zatrudnieniu lub podjęcie pracy.	
3	Beskidzki Zespół Leczniczko-Rehabilitacyjny Szpital Opieki Długoterminowej w Jaworzu	„Wskazujemy najlepszą drogę do sprawności” – rehabilitacja osób z chorobami układu krążenia	Celem głównym projektu jest zmniejszenie ryzyka powikłań chorób krążenia oraz utrzymanie bądź przywrócenie zdolności do aktywności zawodowej mieszkańców województwa śląskiego w wieku od 40 do 59 lat w przypadku kobiet oraz od 40 do 64 lat w przypadku mężczyzn, aktywnych zawodowo i deklarujących gotowość do podjęcia zatrudnienia, będących uczestnikami kompleksowych działań edukacyjnych i rehabilitacyjnych.	RPO WSL 2014-2020
4	Uzdrowisko Goczałkowice-Zdrój sp. z o.o.	Aktywna rehabilitacja sposobem na aktywność zawodową	Przywrócenie maksymalnie możliwej sprawności fizycznej oraz zdolności do aktywności zawodowej, co najmniej 300 mieszkańcom woj. śląskiego: 210 K (w wieku 50-59) oraz 90 M (w wieku 50-64), aktywnym zawodowo lub deklarującym gotowość do podjęcia zatrudnienia, z dysfunkcjami narządu ruchu spowodowanymi przewlekłymi chorobami układu kostno-stawowego i mięśniowego. Poprzez realizację celów szczegółowych: wzrost o 300 osób, którym udzielono świadczeń rehabilitacyjnych, ograniczenie ryzyka progresji choroby przewlekłej, zwiększenie wiedzy z zakresu profilaktyki wtórnej chorób przewlekłych u osób uczestniczących w projekcie oraz wzrost kwalifikacji personelu medycznego — kadry wnioskodawcy — 15 fizjoterapeutów. Projekt niweluje bariery: zdrowotne (brak dostępu do rehabilitacji) edukacyjne (nierówny dostęp do wiedzy), osobiste (niechęć do działań prozdrowotnych).	RPO WSL 2014-2020
5	Szpital Specjalistyczny Nr 2 w Bytomiu	Bytomska Szkoła Świadomego Rodzicielstwa w Szpitalu Specjalistycznym Nr 2 w Bytomiu	Celem projektu jest poprawa zdrowia i związana z nim poprawa jakości życia oraz zmniejszenie nierówności w zdrowiu poprzez zwiększenie dostępu do wysokiej jakości usług zdrowotnych w zakresie opieki nad matką i dzieckiem. Jednym z elementów mających wpływ na poprawę opieki nad kobietą w ciąży są szerokie działania edukacyjne budujące postawę świadomego rodzicielstwa nie tylko skierowane do kobiet w ciąży, ale także ich partnerów życiowych, w tym ojców i opiekunów mających się narodzić dzieci. Uzupełnieniem funkcjonowania szkoły świadomego rodzicielstwa jest zapewnienie dostępu do działań edukacyjnych personelowi medycznemu świadczącemu usługi medyczne na rzecz kobiet ciężarnych. Efektem tych działań ma być wysoka świadomość kobiet ciężarnych, ich parterów oraz personelu medycznego w zakresie opieki nad kobietą ciężarną oraz narodzonym dzieckiem również w odniesieniu do postaw świadomego rodzicielstwa.	RPO WSL 2014-2020
6	"REPTY" Górnośląskie Centrum Rehabilitacji im. Gen. Jerzego Ziętka z siedzibą w Tarnowskich Górach	Dobra ergonomia pracy = przyjazny Pracodawca!	Celem projektu jest w okresie realizacji, tj. od 01.09.2020 - 31.12.2021: eliminacja zdiagnozowanych czynników ryzyka w miejscu pracy i poprawa warunków pracy 333 osób (217K i 116M), w tym 152 osób (92K i 60M) w wieku 50+, wprowadzenie ergonomicznych rozwiązań połączonych z działaniami szkoleniowymi – minimalizujących negatywne skutki zidentyfikowanych ryzyk.	RPO WSL 2014-2020

7	Szpital Specjalistyczny w Zabrzu sp. z o.o.	Dobre Zabrze - poprawa ergonomii personelu Szpitala Specjalistycznego w Zabrzu Sp. Z o.o.	Celem projektu jest niwelacja zidentyfikowanych w oparciu o wyniki analizy zdrowotnych czynników ryzyka i poprawa ergonomii pracy personelu Szpitala Specjalistycznego w Zabrzu Sp. z o.o., tj. 120 osób, w tym 112 K i 8 M, w tym 40 osób w wieku 40+.	RPO WSL 2014-2020
8	Wojewódzki Szpital Specjalistyczny im. Najświętszej Maryi Panny z siedzibą w Częstochowie	Doposażenie zakładów radioterapii	Celem projektu jest dążenie do zapewnienia dostępu do najnowszych osiągnięć technicznych i technologicznych w zakresie leczenia chorób nowotworowych poprzez wymianę wyeksploatowanych akceleratorów niskoenergetycznych i wysokoenergetycznych (nie dotyczy aparatów do radioterapii śródoperacyjnej, noży gamma, noży cybernetycznych), których wiek liczony od momentu rozpoczęcia w danym podmiocie udzielania za ich pomocą świadczeń zdrowotnych do dnia opublikowania ogłoszenia konkursowego, wynosi 10 lat.	Narodowa Strategia Onkologiczna
9	Wojewódzki Szpital Specjalistyczny Nr 2 w Jastrzębiu-Zdroju	Działania w WSS Nr 2 w Jastrzębiu-Zdroju w celu ograniczenia epidemii wywołanej przez SARS-CoV-2 i skutecznego leczenia chorych zainfekowanych koronawirusem	Celem projektu jest stworzenie w Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym Nr 2 w Jastrzębiu-Zdroju warunków do zapobiegania i skutecznego leczenia choroby COVID-19 wywołanej przez koronawirusa SARS-CoV-2.	RPO WSL 2014-2020
10	Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Wojewódzki Szpital Specjalistyczny Nr 3 w Rybniku	eCareMed – elektroniczna dokumentacja medyczna oraz e-usługi w celu wsparcia procesów akredytacyjnych w SP ZOZ WSS nr 3 w Rybniku	Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Wojewódzki Szpital Specjalistyczny nr 3 w Rybniku został włączony do projektu informatycznego w ramach którego powstanie platforma „eCareMed”. Projekt zakłada, że zostanie wytworzony i uruchomiony szereg usług dostępnych przez sieć Internet (e-usług) tworzących unikalną w skali kraju grupę funkcjonalności. E-Uслуги Platformy kierowane będą zarówno do personelu medycznego pracującego w szpitalu jak i pacjentów diagnozowanych lub leczonych w placówce. Wdrożone w ramach projektu e-usługi są odpowiedzią na realne potrzeby zgłaszane przez środowisko medyczne oraz projekty mające na celu ułatwienie i skrócenie czasu dostępu do dokumentacji medycznej popularyzowane i prowadzone przez Ministerstwo Zdrowia i Centrum Systemów Informatycznych Ochrony Zdrowia.	RPO WSL 2014-2020
11	Szpital Specjalistyczny Nr 2 w Bytomiu	eCareMed – eZdrowie w Szpitalu Specjalistycznym Nr 2 w Bytomiu	Celem projektu eCareMed – eZdrowie w Szpitalu Specjalistycznym Nr 2 w Bytomiu jest zwiększenie dostępności e-usług publicznych poprzez stworzenie sieci szpitali, w ramach której będą przetwarzane (gromadzone, analizowane i udostępniane) dane medyczne, dzięki czemu będą one dostępne dla pacjenta i upoważnionych pracowników jednostek medycznych i administracyjnych w miejscu i czasie, w których są potrzebne – co ma na celu wzmocnienie więzi pomiędzy jednostkami współpracującymi oraz wzrost ich konkurencyjności poprzez stosowanie nowoczesnych kanałów współpracy, automatyzację procesów biznesowych i wymiany danych. W ramach projektu zostaną uruchomione e-usługi, tj. e-Dokumentacja, e-Opieka, e-Ankieta, e-Zgoda, e-Kontrahent.	RPO WSL 2014-2020

12	Centrum Leczenia Oparzeń im. dr Stanisława Sakiela w Siemianowicach Śląskich	eCareMed – rozwój cyfrowych usług medycznych w Centrum Leczenia Oparzeń im. dr. Stanisława Sakiela w Siemianowicach Śląskich	Celem projektu jest poprawa w CLO dostępności do wysokiej jakości e-usług publicznych w obszarze zdrowia. Rozwój e-usług będzie zgodny z wymaganiami stawianymi przez CSIOZ, a ich głównymi beneficjentami będą pacjenci diagnozowani lub leczeni w placówce oraz personel medyczny pracujący w szpitalu. Wdrożone e-usługi będą odpowiedzią na realne potrzeby zgłaszane przez personel medyczny oraz pacjentów. W wyniku realizacji projektu zwiększy się dostępność e-usług publicznych, wzrośnie liczba osób korzystających z usług i zasobów udostępnianych on-line oraz w znaczny sposób poprawi się dostępność do elektronicznych danych medycznych.	RPO WSL 2014-2020
13	Samodzielny Publiczny Wojewódzki Szpital Chirurgii Urazowej im. dr Janusza Daaba w Piekarach Śląskich	eCareMed – rozwój cyfrowych usług medycznych w Samodzielnym Publicznym Wojewódzkim Szpitalu Chirurgii Urazowej im. dr. Janusza Daaba w Piekarach Śląskich	Celem projektu jest poprawienie dostępności do wysokiej jakości e-usług publicznych w obszarze zdrowia w województwie śląskim (m.in. e-Rejestracja, e-Dokumentacja, e-Opieka). Osią projektu i jego głównym beneficjentem będzie pacjent. W wyniku realizacji projektu poprawi się dostępność do elektronicznych danych medycznych w regionie poprzez stworzenie w województwie śląskim ujednoliconego i spójnego systemu informatycznego pozwalającego na składowanie, przetwarzanie i udostępnianie danych medycznych w postaci elektronicznej.	RPO WSL 2014-2020
14	Wojewódzki Szpital Specjalistyczny Nr 2 w Jastrzębiu-Zdroju	eCareMed – rozwój cyfrowych usług medycznych w Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym nr 2 w Jastrzębiu-Zdroju	Celem projektu jest poprawienie dostępności do wysokiej jakości e-usług publicznych w obszarze zdrowia w województwie śląskim (m.in. e-Rejestracja, e-Dokumentacja, e-Opieka).	RPO WSL 2014-2020
15	Wojewódzki Szpital Specjalistyczny nr 4 w Bytomiu	eCareMed – rozwój cyfrowych usług medycznych w Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym nr 4 w Bytomiu	Projekt eCareMed w Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym Nr 4 w Bytomiu dotyczy wdrożenia zintegrowanych rozwiązań teleinformatycznych, które pozwolą na wspomaganie działalności wszystkich podmiotów medycznych biorących udział w kompleksowym procesie diagnozy, leczenia, rehabilitacji i monitorowania stanu pacjenta w placówkach medycznych oraz poza placówkami medycznymi przy jednoczesnym zapewnieniu narzędzi usprawniających i ułatwiających konsultacje medyczne oraz diagnozowanie w oparciu o pełną dostępność elektronicznej dokumentacji medycznej. Na potrzeby realizacji ww. rozwiązań zostaną dostarczone rozwiązania z obszaru infrastruktury technicznej, sprzętowe oraz szereg rozwiązań z zakresu oprogramowania narzędziowego oraz dziedzinowego zapewniające skalowalność, wysoką dostępność oraz bezpieczeństwo teleinformatyczne.	RPO WSL 2014-2020
16	Wojewódzki Szpital Specjalistyczny Nr 5 im. Św. Barbary w Sosnowcu	eCareMed – rozwój cyfrowych usług medycznych w Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym nr 5 im. św. Barbary w Sosnowcu	Zdefiniowany cel główny projektu to: Zwiększona dostępność do e-usług publicznych Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego nr 5 im. Św. Barbary w Sosnowcu. Cele szczegółowe to m.in.: • Podniesienie jakości świadczenia usług publicznych z wykorzystaniem Technologii Informatyczno- Komunikacyjnych (TIK), w sektorze medycznym,	RPO WSL 2014-2020

			<ul style="list-style-type: none"> • Skrócenie czasu oczekiwania na poradę medyczną, • Poprawa warunków pracy personelu medycznego (możliwość zdalnych konsultacji), • Przejrzysty i łatwy dostęp do dokumentacji medycznych pacjentów. 	
17	Szpital Wojewódzki w Bielsku-Białej	eCAREMED – Upowszechnianie elektronicznej Dokumentacji Medycznej oraz wdrożenie nowoczesnych e-Uslug medycznych w Szpitalu Wojewódzkim w Bielsku-Białej	<p>Celem projektu jest zmodernizowanie infrastruktury technicznej i uruchomieniu świadczeń usług elektronicznych dotyczących e-zdrowia. Realizacja projektu przekłada się na:</p> <ul style="list-style-type: none"> • modernizację sieci w związku ze zwiększeniem ilości przesyłanych danych, rozbudowę systemów i archiwizacji danych, • bezpieczne przechowywanie sprzętu i danych, • zakup i wdrożenie nowych przełączników dystrybucyjnych i szkieletowych, • zakup sprzętu IT oraz licencji e-usług w celu gromadzenia i przesyłania dokumentacji medycznej do placówek w innych miastach, • zakup nowych stanowisk komputerowych z systemem operacyjnym i pakietem oprogramowania biurowego, • zakup monitorów o wysokich parametrach jakości obrazu i kontrastu, • możliwość zdalnego umawiania wizyt oraz wdrożenie e-usług. <p>W wyniku realizacji zostanie uruchomionych 8 elektronicznych usług publicznych oraz 5 usług telemedycznych skierowanych do pacjentów.</p>	RPO WSL 2014-2020
18	Wojewódzki Szpital Specjalistyczny im. Najświętszej Maryi Panny z siedzibą w Częstochowie	eCareMed – Wdrożenie e-usług w Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym im. NMP w Częstochowie	<p>Celem projektu jest poprawa dostępności do wysokiej jakości e-usług publicznych w obszarze zdrowia w województwie śląskim (m.in. eRejestracja, eDokumentacja, eOpieka). Osią projektu i jego głównym beneficjentem będzie pacjent. W wyniku realizacji projektu poprawi się dostępność do elektronicznych danych medycznych w regionie poprzez stworzenie w województwie śląskim ujednoliconego i spójnego systemu informatycznego pozwalającego na składowanie, przetwarzanie i udostępnianie danych medycznych w postaci elektronicznej. Utworzenie regionalnego dostępu do gromadzonych przez podmioty lecznicze danych medycznych umożliwi wykonywanie większej liczby usług publicznych dla pacjentów oraz dokonywanie wielopłaszczyznowych analiz niezbędnych zarówno w procesie leczenia jak i w celach epidemiologicznych. Dzięki realizacji projektu możliwa będzie bezpieczna komunikacja z systemem P1, pozostałymi uczestnikami projektu eCareMed, zewnętrznymi jednostkami zdrowia oraz pacjentem.</p>	RPO WSL 2014-2020
19	Katowickie Centrum Onkologii	eCareMed – Wdrożenie kompleksowego systemu e-usług oraz elektronicznej dokumentacji medycznej w Katowickim Centrum Onkologii	<p>Bezpośrednimi celami projektu jest zwiększenie dostępności do e-usług publicznych i podniesienie jakości świadczenia usług medycznych w Katowickim Centrum Onkologii. Cele te zostaną osiągnięte poprzez zakup środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych (oprogramowanie informatyczne) będących przedmiotem projektu. Ponadto kompleksowość i uniwersalność projektu pozwolą osiągnąć cele szczegółowe, do których zaliczamy m.in.:</p>	RPO WSL 2014-2020

			<ol style="list-style-type: none"> 1. ustandaryzowanie i przyspieszenie przepływu informacji w placówce, 2. możliwość rezerwacji wizyt za pomocą Internetu i urządzeń mobilnych (e-rejestracja), 3. podniesienie jakości i obniżenie kosztów usług publicznych, 4. zapewnienie podwyższonego bezpieczeństwa sieci i danych osobowych dla świadczonych e-usług, 5. skrócenie czasu oczekiwania na świadczenie medyczne, 6. umożliwienie dostępu poprzez Internet do dokumentacji medycznej pacjenta oraz wyników jego badań diagnostycznych. 	
20	Centrum Leczenia Oparzeń im. dr Stanisława Sakiela w Siemianowicach Śląskich	Efektywność energetyczna w kompleksie budynków Centrum Leczenia Oparzeń im. dr. Stanisława Sakiela w Siemianowicach Śląskich – etap I	Celem projektu jest poprawa efektywności energetycznej poprzez modernizację gospodarki energią elektryczną i ciepłą w kompleksie budynków CLO. Inwestycja obejmuje swoim zakresem 5 z 6 budynków Centrum (A, B, C, E, F). Planowane jest wykonanie robót (prace budowlane, instalacyjne, elektryczne i automatyka): termomodernizacja segmentów, wymiana źródeł ciepła, wymiana rurociągów ciepłych i obiektowych węzłów ciepłych w segmentach, wymiana zasilania w ciepłą wodę użytkową, zabudowa dodatkowego źródła chłodu, wymiana oświetlenia w segmentach oraz podłączenie segmentów do centralnego systemu sterowania i monitoringu szpitala.	RPO WSL 2014-2020
21	Centrum Leczenia Oparzeń im. dr Stanisława Sakiela w Siemianowicach Śląskich	Efektywność energetyczna w kompleksie budynków Centrum Leczenia Oparzeń im. dr. Stanisława Sakiela w Siemianowicach Śląskich – etap II	Celem projektu jest poprawa efektywności energetycznej poprzez budowę modułu kogeneracyjnego w kompleksie budynków CLO. Projekt stanowi II etap inwestycji realizowanej przez Centrum Leczenia Oparzeń – segmenty A, B, C, D i E. Ten etap inwestycji dotyczy zabudowy agregatu kogeneracyjnego zasilanego gazem ziemnym o nominalnych wartościach mocy elektrycznej 210 kW oraz nominalnej sprawności elektrycznej nie mniejszej niż 40,5% z rurociągami, niezbędną armaturą i osprzętem, w tym ścieżki gazowej z zaworami odcinającymi, filtrem gazowym i zaworem szybkozamykającym oraz dodatkowym wygłuszeniem pracy agregatu.	RPO WSL 2014-2020
22	Wojewódzki Szpital Neuropsychiatryczny im. dr Emila Cyrana z siedzibą w Lublińcu	Eliminacja zdrowotnych czynników ryzyka pracowników Wojewódzkiego Szpitala Neuropsychiatrycznego im. dr. Emila Cyrana w Lublińcu	Celem głównym projektu jest poprawa dostępu do profilaktyki, diagnostyki i rehabilitacji leczniczej ułatwiającej pozostanie w zatrudnieniu i powrót do pracy dla 138 osób (93K i 45M). Cel ten zostanie osiągnięty poprzez zminimalizowanie zidentyfikowanych ryzyk na stanowiskach pracy w szpitalu oraz poprawę ergonomii warunków pracy i wiedzy personelu na temat zdrowotnych czynników ryzyka w okresie od 01.10.2020 do 31.03.2022 r.	RPO WSL 2014-2020
23	Centrum Leczenia Oparzeń im. dr Stanisława Sakiela w Siemianowicach Śląskich	Innowacyjne materiały i metody dla medycyny, w tym w leczeniu trudno gojących się ran – zakup infrastruktury badawczej i przeprowadzenie prac budowlanych w Centrum Materiałów Polimerowych i Węglowych PAN w Zabrze oraz zakup infrastruktury	Celem projektu jest stworzenie w Centrum Materiałów Polimerowych i Węglowych PAN i Centrum Leczenia Oparzeń kluczowej dla regionu infrastruktury badawczej i przeprowadzenie niezbędnych prac budowlanych. Sprzęt pozwoli na stworzenie nowych materiałów i metod dla medycyny, w szczególności w leczeniu trudno gojących się ran, poprzez zrealizowanie prac badawczo-rozwojowych nad utrzymaniem i modyfikacją materiałów przeznaczonych do wytwarzania produktów	RPO WSL 2014-2020

		badawczej dla Centrum Leczenia Oparzeń im. dr. Stanisława Sakiela w Siemianowicach Śląskich	lecniczych terapii zaawansowanych, opatrunków biologicznych, bioresorbowalnych stentów naczyniowych i tchawiczych na bazie materiałów z pamięcią kształtu i inteligentnych skafoldów do hodowli komórkowych. Utworzona będzie unikalna linia technologiczna do syntezy materiałów polimerowych. Ich wytwarzanie odbywać się będzie w przygotowanej ze środków projektu strefie o podwyższonej klasie czystości. Umocnienie bazy materialnej służyć będzie zwiększeniu urynkowania działalności badawczej partnerów.	
24	Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Szpital Psychiatryczny z siedzibą w Toszku	LekkiDuch – realizacja założeń Regionalnego programu rehabilitacji osób z zaburzeniami psychicznymi afektywnymi oraz nerwicowymi na lata 2019-2022 w województwie śląskim	Celem projektu jest w okresie realizacji, tj. 01.10.2020 r. do 26.10.2022, przywrócenie maksymalnie możliwej sprawności psychicznej i społecznej oraz zdolności do aktywności zawodowej 120 mieszkańcom województwa śląskiego (85K i 35M) z rozpoznanymi zaburzeniami psychicznymi afektywnymi oraz nerwicowymi, wzrost wiedzy personelu medycznego (12 os. 8K i 4M) w zakresie objętym projektem.	RPO WSL 2014-2020
25	Wojewódzki Szpital Neuropsychiatryczny im. dr. Emila Cyrana z siedzibą w Lublińcu	Lepsze dzisiaj! Realizacja założeń Regionalnego programu rehabilitacji osób z zaburzeniami psychicznymi spowodowanymi używaniem alkoholu oraz innych substancji psychoaktywnych w województwie śląskim.	Celem projektu jest w okresie jego realizacji, tj. 01.09.2020- 28.02.2022, przywrócenie maksymalnie możliwej sprawności psychicznej i społecznej oraz zdolności do aktywności zawodowej 30 mieszkańcom województwa śląskiego z rozpoznanymi zaburzeniami psychicznymi spowodowanymi używaniem alkoholu oraz innych substancji psychoaktywnych, w tym 11 kobietom w wieku od 18 do 59 oraz 19 mężczyznom w wieku od 18 do 64 roku życia, aktywnym zawodowo lub deklarującym gotowość do podjęcia zatrudnienia oraz wzrost kwalifikacji z zakresu nowoczesnych metod rehabilitacji zaburzeń psychicznych spowodowanych używaniem alkoholu oraz innych substancji psychoaktywnych 3 przedstawicieli personelu medycznego świadczącego usługi medyczne, w tym 2 kobiet i 1 mężczyzny.	RPO WSL 2014-2020
26	Wojewódzki Szpital Specjalistyczny nr 4 w Bytomiu	Modernizacja energetyczna budynków Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego nr 4 w Bytomiu wraz z instalacją systemu ogniw fotowoltaicznych i instalacją pomp ciepła w celu poprawy efektywności energetycznej modernizowanych budynków	Przedmiotem projektu jest przedsięwzięcie inwestycyjne polegające na wykonaniu kompleksowej głębokiej modernizacji energetycznej i poprawie charakterystyki energetycznej 6 budynków Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego nr 4 w Bytomiu wraz z montażem instalacji OZE w postaci systemu pomp ciepła do uzysku energii cieplej z powietrza atmosferycznego dla potrzeb ciepłej wody użytkowej i centralnego ogrzewania oraz systemu ogniw fotowoltaicznych do produkcji energii elektrycznej z energii słonecznej. Ponadto, we wszystkich modernizowanych obiektach zostanie przeprowadzona modernizacja oświetlenia polegająca na wymianie tradycyjnych źródeł światła na źródła LED. Realizacja projektu spowoduje osiągnięcie znaczących efektów ekologicznych, związanych ze zmniejszeniem zużycia energii pierwotnej, co umożliwi wytwarzanie energii ze źródeł odnawialnych na własne potrzeby, a w sposób pośredni wpłynie na ograniczenie emisji gazów cieplarnianych u źródła	RPO WSL 2014-2020
27	Wojewódzki Szpital Chorób pŁuc im. Dr	Modernizacja gospodarki energią w Wojewódzkim Szpitalu Chorób Płuc im.	Poprawa efektywności energetycznej – zmniejszenie emisji CO2 o 58,4%, obniżenie zapotrzebowania na ciepło o 70,5%, zmniejszenie	RPO WSL 2014-2020

	Alojzego Pawelca z siedzibą w Wodzisławiu Śląskim	dr. Alojzego Pawelca w Wodzisławiu Śląskim	energii końcowej w wyniku realizacji projektu o 69,4 %, poprawa wizerunku miasta, poprawa komfortu przebywania w okolicy szpitala, rozwój niskoemisyjnych źródeł energii.	
28	Szpital Specjalistyczny w Chorzowie	Modernizacja Oddziału Obserwacyjno-Zakaźnego, Hepatologii Zakaźnej i Nabytych Niedoborów Odporności klinicznej Szpitala Specjalistycznego w Chorzowie wraz z modernizacją pomieszczeń laboratorium i jego wyposażenia oraz zapewnienie indywidualnej ochrony osobistej wszystkich pracowników szpitala	Zasadność realizacji projektu wynika z konieczności działań związanych z przeciwdziałaniem rozprzestrzenianiu się koronawirusa SARS COV 2.	RPO WSL 2014-2020
29	Centrum Pulmonologii i Torakochirurgii w Bystrzej	Optymalizacja zabezpieczenia prognozowanych potrzeb na świadczenia hospitalizacyjne w zakresie chorób układu oddechowego w województwie śląskim poprzez przebudowę, modernizację oraz doposażenie kompleksu budynków na potrzeby oddziałów pulmonologicznych z pododdziałem chemioterapii nowotworów Centrum Pulmonologii i Torakochirurgii w Bystrzej	Uruchomienie oddziału diagnostyczno-obszewacyjnego chorób płuc i gruźlicy z wyodrębnionymi salami do pełnej izolacji pacjentów, w tym z chorobami zakaźnymi takimi jak mukowiscydoza płuc, wielolekooporna gruźlica, czy Covid-19. Oddział pełni funkcje oddziału leczącego schorzenia układu oddechowego: ostre i przewlekłe, a w czasie epidemii koronawirusa SARS-CoV-2 stanowi główną bazę łóżkową dla chorych zakażonych koronawirusem, u których zdiagnozowano Covid-19. Relokowanie oddziału pulmonologiczno-onkologicznego z chemioterapią w celu stworzenia komfortowych warunków leczenia pacjentów ze zdiagnozowanym nowotworem płuc metodą chemioterapii, z możliwością leczenia pacjentów z powikłaniami infekcyjnym w wyniku leczenia przeciwnowotworowego.	RPO WSL 2014-2020
30	Szpital Specjalistyczny Nr 2 w Bytomiu	Organizacja Śląskiego Centrum Medycyny Fizykalnej i Wczesnej Diagnostyki Nowotworów na bazie Oddziału Klinicznego Chorób Wewnętrznych, Angiologii i Medycyny Fizykalnej Szpitala Specjalistycznego Nr 2 w Bytomiu	Celem projektu jest wzrost dostępności do skutecznej diagnostyki i leczenia chorób nowotworowych oraz naczyniowych (będących chorobami układu krążenia lub skutkami chorób układu krążenia) poprzez stworzenie dla województwa śląskiego interdyscyplinarnego ośrodka medycyny fizykalnej, wyposażonego w nowoczesny, specjalistyczny sprzęt diagnostyczny i leczniczy pozwalający na wczesne wykrywanie i skuteczne leczenie. Zastosowanie nowoczesnych technik obrazowania tkanek, np. metody badania autofluorescencji, bądź metody fotodynamicznej daje możliwość wykrycia nowotworów we wczesnej fazie. Ponadto projekt ma na celu zwiększenie dostępności do kompleksowych usług diagnostycznych i terapeutycznych z wykorzystaniem nowoczesnych metod medycyny fizykalnej dla chorych z przewlekłymi chorobami naczyń (będących jednocześnie chorobami układu krążenia lub bezpośrednio przez te choroby spowodowanych). W konsekwencji doprowadzi to do zmniejszenia skali problemu niepełnosprawności, a także poprawi się jakość życia osób dotkniętych chorobami.	RPO WSL 2014-2020

31	Wojewódzki Szpital Specjalistyczny Nr 2 w Jastrzębiu-Zdroju	Poprawa efektywności energetycznej infrastruktury Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego Nr 2 w Jastrzębiu-Zdroju	Celem projektu jest zwiększenie efektywności energetycznej budynku Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego nr 2 w Jastrzębiu-Zdroju przy Al. Jana Pawła II 7 poprzez termomodernizację budynku kuchni (docieplenie ścian, dachów, wymianę stolarki okiennej i drzwiowej) oraz modernizację kotłowni parowej (zabudowę nowych kotłów, wymianę armatury i orurowania).	RPO WSL 2014-2020
32	Śląskie Centrum Reumatologii, Rehabilitacji i Zapobiegania Niepełnosprawności im. Gen. Jerzego Ziętka w Ustroniu sp. z o.o.	Poprawa efektywności energetycznej obiektów szpitalnych Centrum Reumatologii, Rehabilitacji i Zapobiegania Niepełnosprawności im. gen. Jerzego Ziętka w Ustroniu Sp. z o.o.	Przedmiotem projektu jest kompleksowa modernizacja źródeł ciepła i energii elektrycznej, zastosowanie odnawialnych źródeł energii z urządzeniami towarzyszącymi i wdrożenie systemu zarządzania energią w obiektach szpitala oraz termomodernizacja budynku technicznego szpitala.	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie
33	Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Państwowego Szpitala dla Nerwowo i Psychicznie Chorych w Rybniku	Poprawa ergonomii pracy personelu SP ZOZ Państwowego Szpitala dla Nerwowo i Psychicznie Chorych w Rybniku	Celem projektu jest poprawa ergonomii pracy personelu SP ZOZ Państwowego Szpitala dla Nerwowo i Psychicznie Chorych w Rybniku w oparciu o wyniki analizy występowania niekorzystnych czynników zdrowotnych w miejscu pracy. Działania w projekcie zakładają poprawę ergonomii warunków pracy personelu szpitala i są odpowiedzią na zdiagnozowane problemy. Działania podejmowane w projekcie uwzględniać będą modernizację stanowisk pracy oraz eliminację zidentyfikowanych ryzyk obniżających efektywność i wpływających na stan zdrowia personelu szpitala, połączone z bezpośrednim wsparciem pracowników w postaci szkoleń.	RPO WSL 2014-2020
34	Szpital Specjalistyczny Nr 2 w Bytomiu	Poprawa jakości i ergonomii pracy personelu Szpitala Specjalistycznego nr 2 w Bytomiu	Celem projektu jest zminimalizowanie zidentyfikowanych ryzyk na stanowiskach pracy w szpitalu oraz poprawa ergonomii warunków pracy i wiedzy personelu na temat zdrowotnych czynników ryzyka dla 177 osób objętych wsparciem w okresie trwania projektu.	RPO WSL 2014-2020
35	Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Szpital Kolejowy w Wilkowicach-Bystrej	Poprawa jakości stanowisk pracy i działania szkoleniowe narzędziem eliminowania czynników ryzyka w miejscu pracy i promowania aktywności zawodowej. Zdrowy pracownik – bezpieczniejszy pacjent	Celem głównym jest ułatwienie pozostania w zatrudnieniu pracownikom Beneficjenta poprzez eliminowanie zdrowotnych czynników ryzyka w miejscu pracy.	RPO WSL 2014-2020
36	Katowickie Centrum Onkologii	Poprawa warunków pracy pracowników Katowickiego Centrum Onkologii poprzez wyposażenie miejsc pracy oraz organizację szkoleń	Poprawa dostępu do profilaktyki, diagnostyki i rehabilitacji leczniczej ułatwiającej pozostanie w zatrudnieniu i powrót do pracy.	RPO WSL 2014-2020
37	Wojewódzki Szpital Rehabilitacyjny dla Dzieci w Jastrzębiu-Zdroju	Profilaktyka nadwagi i otyłości wśród dzieci w wieku przedszkolnym w Jastrzębiu-Zdroju	Celem projektu jest zwiększenie świadomości w zakresie prawidłowego żywienia i aktywności fizycznej wśród dzieci z Jastrzębia-Zdroju w wieku 5-6 lat uczestniczących w wychowaniu przedszkolnym oraz wiedzy dotyczącej występowania dziecięcej nadwagi i otyłości wśród ich rodziców/opiekunów i opiekunów przedszkolnych grup biorących udział w Programie. Celem programu jest także dwukrotne przebadanie (masa	RPO WSL 2014-2020

			ciała, wzrost i skład ciała) dzieci w wieku przedszkolnym 5-6 lat i w razie wystąpienia znacznych odchyłeń od norm skierowanie do specjalistycznych poradni.	
38	Wojewódzki Szpital Rehabilitacyjny dla Dzieci w Jastrzębiu-Zdroju	Profilaktyka nadwagi i otyłości wśród dzieci w wieku przedszkolnym w Jastrzębiu-Zdroju nr 2	Celem projektu jest zwiększenie świadomości w zakresie prawidłowego żywienia i aktywności fizycznej wśród dzieci z Jastrzębia-Zdroju w wieku 5-6 lat uczestniczących w wychowaniu przedszkolnym oraz wiedzy dotyczącej występowania dziecięcej nadwagi i otyłości wśród ich rodziców/opiekunów i opiekunów przedszkolnych grup biorących udział w Programie. Celem programu jest także dwukrotne przebadanie (masa ciała, wzrost i skład ciała) dzieci w wieku przedszkolnym 5-6 lat i w razie wystąpienia znacznych odchyłeń od norm skierowanie do specjalistycznych poradni.	RPO WSL 2014-2020
39	Śląskie Centrum Reumatologii, Rehabilitacji i Zapobiegania Niepełnosprawności im. Gen. Jerzego Ziętka w Ustroniu sp. z o.o.	Profilaktyka osteoporozy w makroregionie śląskim	Celem projektu jest wdrożenie skoordynowanego systemu wczesnej identyfikacji kobiet w wieku 50-70 lat i zagrożonych złamaniamiiskoenergetycznymi oraz chorych z już wykonanymi złamaniami i kierowanie ich do właściwych ośrodków zajmujących się diagnostyką, prewencją i leczeniem poprzez wdrożenie programu profilaktycznego, w tym zwiększenie kompetencji 200 lekarzy i pielęgniarek POZ, koordynatorów zatrudnionych w szpitalu w obszarze wczesnej identyfikacji i diagnostyki osteoporozy.	PO Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020
40	Śląskie Centrum Reumatologii, Rehabilitacji i Zapobiegania Niepełnosprawności im. Gen. Jerzego Ziętka w Ustroniu sp. z o.o.	Program badań przesiewowych RZS w Centrum Reumatologii w Ustroniu	Celem projektu jest zmniejszenie opóźnień diagnostycznych i poprawa wczesnej wykrywalności Reumatoidalnego Zapalenia Stawów poprzez wdrożenie programu profilaktycznego w tym zwiększenie kompetencji 300 lekarzy i pielęgniarek POZ w obszarze diagnostyki i leczenia RZS, poprawa świadomości i wiedzy społecznej poprzez realizację 6 akcji edukacyjnych oraz zwiększenie wykrywalności wczesnego RZS poprzez objęcie badaniami przesiewowymi 1 800 osób do 31.12.2021 r.	PO Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020
41	Szpital Wojewódzki w Bielsku-Białej	Przebudowa i zakup sprzętu medycznego oraz urządzeń do dezynfekcji i sterylizacji dla Szpitala Wojewódzkiego w Bielsku-Białej w celu ograniczenia rozprzestrzeniania się wirusa COVID-19	Celem projektu jest zabezpieczenie ciągłości udzielania świadczeń medycznych przez Szpital Wojewódzki w Bielsku-Białej oraz przygotowanie adekwatnego do skali oraz charakteru pandemii zaplecza w postaci środków ochrony, narzędzi do diagnostyki i terapii pacjentów z grupy ryzyka oraz chorych zakażonych wirusem COVID-19.	RPO WSL 2014-2020
42	Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Szpital Psychiatryczny z siedzibą w Toszku	rAAzem – realizacja założeń Regionalnego programu rehabilitacji osób z zaburzeniami psychicznymi spowodowanymi używaniem alkoholu oraz innych substancji psychoaktywnych w województwie śląskim	Celem projektu jest w okresie jego realizacji, tj. 01.10.2020 r. do 26.10.2022, przywrócenie maksymalnie możliwej sprawności psychicznej i społecznej oraz zdolności do aktywności zawodowej 95 mieszkańcom województwa śląskiego z rozpoznanymi zaburzeniami psychicznymi spowodowanymi używaniem alkoholu oraz innych substancji psychoaktywnych, w tym 29 kobietom w wieku od 18 do 59 oraz 66 mężczyznom w wieku od 18 do 64 roku życia, aktywnym zawodowo lub deklarującym gotowość do podjęcia zatrudnienia oraz wzrost kwalifikacji z zakresu nowoczesnych metod rehabilitacji zaburzeń psychicznych spowodowanych używaniem alkoholu oraz innych	RPO WSL 2014-2020

			substancji psychoaktywnych 8 przedstawicieli personelu medycznego świadczącego usługi medyczne, w tym 3 kobiet i 5 mężczyzn.	
43	"REPTY" Górnśląskie Centrum Rehabilitacji im. Gen. Jerzego Ziętka z siedzibą w Tarnowskich Górach	Sercu na ratunek – realizacja założeń Regionalnego programu rehabilitacji osób z chorobami układu krążenia na lata 2019-2022 przez GCR Repty na terenie województwa śląskiego	Przywrócenie w okresie 01.06.2020-31.12.2022 r. maksymalnie możliwej sprawności fizycznej oraz zdolności do aktywności zawodowej, zwiększenie wiedzy w zakresie profilaktyki chorób przewlekłych układu krążenia wśród gr. docel., w tym wśród rodzin uczestników projektu, wzrost kwalifikacji personelu świadczącego usługi medyczne z zakresu rehabilitacji kardiologicznej. Cele szczegółowe: <ul style="list-style-type: none"> • zwiększenie dostępności do świadczeń ambulatoryjnej rehabilitacji kardiologicznej, wzrost motywacji do poprawy zachowań zdrowotnych oraz poprawa kontroli czynników ryzyka chorób układu krążenia u 870 mieszkańców województwa śląskiego, tj.: 496 kobiet w wieku od 40 do 59 lat roku życia oraz 374 mężczyzn od 40 do 64 roku życia; • zwiększenie poziomu wiedzy wśród 12 przedstawicieli kadry medycznej (11K i 1M) prowadzącej rehabilitację kardiologiczną; • zwiększenie wiedzy w zakresie zdrowego stylu życia wśród członków rodzin uczestników projektu 870 (374K i 496M). 	RPO WSL 2014-2020
44	"REPTY" Górnśląskie Centrum Rehabilitacji im. Gen. Jerzego Ziętka z siedzibą w Tarnowskich Górach	Stawiam na zdrowie! Kompleksowa rehabilitacja dla mieszkańców województwa śląskiego z chorobami przewlekłymi układu kostno-stawowego i mięśniowego.	Przywrócenie w okresie realizacji projektu, tj. 2020-06-01 do 2022-12-31, maksymalnie możliwej sprawności fizycznej oraz zdolności do aktywności zawodowej, zwiększenie wiedzy w zakresie profilaktyki wtórnej chorób przewlekłych układu kostno-stawowego i mięśniowego u 239 kobiet w wieku 50 do 59 lat oraz 221 mężczyzn w wieku od 50 do 64 lat z dysfunkcjami narządu ruchu spowodowanymi przewlekłymi chorobami układu kostno-stawowego i mięśniowego oraz wzrost kwalifikacji personelu (23 os.) świadczącego usługi medyczne z zakresu nowoczesnych technik rehabilitacji chorób przewlekłych układu kostno-stawowego i mięśniowego.	RPO WSL 2014-2020
45	Wojewódzki Szpital Specjalistyczny Nr 2 w Jastrzębiu-Zdroju	Szkoła Świadomego Rodzicielstwa w Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym Nr 2 w Jastrzębiu-Zdroju	Celem projektu jest nabycie umiejętności umożliwiających przejście przez proces ciąży, porodu i porożenia w sposób możliwie komfortowy i satysfakcjonujący. Ponadto, dzięki nabytej w procesie realizacji projektu wiedzy rodzice posiadają będą kwalifikacje pozwalające na przeprowadzenie procesu wychowawczego w poprawny sposób, co w perspektywie czasu umożliwi ich dziecku odniesienie sukcesu w dorosłym życiu.	RPO WSL 2014-2020
46	Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Województwa Śląskiego/ Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Państwowy Szpital dla Nerwowo i	Śląskie pomaga	Celem projektu jest ochrona zdrowia i życia osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, które są najbardziej zagrożone skutkami epidemii COVID-19, tj. mieszkańców i pracowników placówek opieki całodobowej, DPS, ZOL i ZOP funkcjonujących na terenie województwa śląskiego.	RPO WSL 2014-2020

	Psychicznie Chorych w Rybniku/ Wojewódzki Szpital Neuropsychiatryczny im. dr Emila Cyrana z siedzibą w Lublińcu			
47	Ośrodek Terapii Nerwic dla Dzieci i Młodzieży z siedzibą w Orzeszu	TERAPEUTYCZNY ODDZIAŁ DZIENNY II (TOD)	Celem głównym projektu jest deinstytucjonalizowanie usług zdrowotnych służących zachowaniu, ratowaniu, przywracaniu lub poprawie zdrowia osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym. Grupą docelową są dzieci i młodzież objęte obowiązkiem szkolnym (do 18 r.ż..) zamieszkałe w Orzeszu oraz gminach sąsiednich. Okres realizacji projektu to 24 m-ce.	RPO WSL 2014-2020
48	Ośrodek Terapii Nerwic dla Dzieci i Młodzieży z siedzibą w Orzeszu	TERAPIA DOMOWA (TD)	Celem głównym projektu jest deinstytucjonalizacja usług zdrowotnych służących zachowaniu, ratowaniu, przywracaniu lub poprawie zdrowia osób niepełnosprawnych z zaburzeniami psychicznymi wymagającymi pomocy innej osoby w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji, zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym.	RPO WSL 2014-2020
49	Wojewódzkie Pogotowie Ratunkowe w Katowicach	Termomodernizacja budynku Pogotowia Ratunkowego przy ul. Powstańców 52 w Katowicach	Celem projektu jest zwiększenie efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej w wyniku redukcji zużycia energii.	RPO WSL 2014-2020
50	Wojewódzki Szpital Rehabilitacyjny dla Dzieci w Jastrzębiu-Zdroju	Termomodernizacja budynku Wojewódzkiego Szpitala Rehabilitacyjnego dla Dzieci w Jastrzębiu-Zdroju	Głównym celem projektu jest poprawa efektywności energetycznej w sektorze publicznym regionu poprzez kompleksową modernizację energetyczną budynku Wojewódzkiego Szpitala Rehabilitacyjnego dla Dzieci w Jastrzębiu-Zdroju.	RPO WSL 2014-2020
51	Uzdrowisko Goczałkowice-Zdrój sp. z o.o.	Termomodernizacja budynku Wrzos Uzdrowiska w Goczałkowicach-Zdroju	Poprawa efektywności energetycznej budynku Wrzos w uzdrowisku w Goczałkowicach-Zdroju poprzez realizację prac termomodernizacyjnych wraz z realizacją działań modernizacyjnych mających na celu zmniejszenie zużycia energii oraz zmniejszenie emisji substancji szkodliwych dla środowiska. Zgodnie z wykonanym audytem energetycznym budynek Wrzos nie spełnia norm dla wartości współczynnika przekazania ciepła U, co z kolei prowadzi do nadmiernego poboru energii w celu odpowiedniego ogrzania budynku.	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie
52	Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Wojewódzki Szpital Specjalistyczny Nr 3 w Rybniku	Termomodernizacja obiektów SPZOZ WSS Nr 3 w Rybniku	Celem projektu jest zwiększenie efektywności energetycznej w sektorze publicznym poprzez termomodernizację obiektów SPZOZ WSS Nr 3 w Rybniku obejmującą: <ul style="list-style-type: none"> wymianę stolarki okiennej i drzwiowej, co pozwoli na zabezpieczenie pomieszczeń pawilonów przed nadmiernymi stratami ciepła, a co za tym idzie polepszenie komfortu cieplnego pacjentów i personelu. Wymiana okien wraz z montażem parapetów uchroni wnętrza pawilonów przed ich zalewaniem przez wody opadowe. przebudowę istniejących rozdzielaczy ciepła (pawilon nr 3, 4 i 5) oraz zabudowę zaworów termostatycznych z ogranicznikiem przepływu wraz z głowicami oraz zaworów odcinających na instalacji powrotnej, 	RPO WSL 2014-2020

			co umożliwi podniesienie sprawności instalacji centralnego ogrzewania.	
53	Wojewódzki Szpital Specjalistyczny im. Najświętszej Maryi Panny z siedzibą w Częstochowie	Utworzenie 3 sal operacyjnych wraz z niezbędną modernizacją Sali wybudzeń i Oddziału Chirurgii Onkologicznej z Pododdziałem Chorób Piersi wraz z zakupem wyposażenia w Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym im. Najświętszej Maryi Panny w Częstochowie	Celem projektu jest zwiększenie dostępności i poprawa jakości świadczonych usług z zakresu onkologii poprzez utworzenie, w bezpośrednim sąsiedztwie Traktu Operacyjnego, 3 nowych sal operacyjnych wraz z niezbędną modernizacją i doposażeniem w sprzęt i aparaturę medyczną Oddziału Chirurgii Onkologicznej z Pododdziałem Chorób Piersi w Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym im. Najświętszej Maryi Panny w Częstochowie.	RPO WSL 2014-2020
54	Centrum Leczenia Oparzeń im. dr Stanisława Sakiela w Siemianowicach Śląskich	Utworzenie Wieloośrodkowego Zintegrowanego Instytutu Diagnostyki i Leczenia Ran Przewlekłych Jednostek Opieki Zdrowotnej Województwa Śląskiego - zwiększenie dostępności i jakości usług medycznych poprzez doposażenie istniejącej bazy szpitalnej Centrum Leczenia Oparzeń im. dr. Stanisława Sakiela w Siemianowicach Śląskich	Celem inwestycji podejmowanych przez Centrum Leczenia Oparzeń im. dr Stanisława Sakiela w Siemianowicach Śląskich (zwanego dalej CLO lub Centrum Leczenia Oparzeń) jest utworzenie w województwie Wieloośrodkowego Zintegrowanego Instytutu Diagnostyki i Leczenia Ran Przewlekłych, w oparciu o istniejącą infrastrukturę. Modernizacja i doposażenie w sprzęt i aparaturę oraz prace budowlane planowane w posiadanych zasobach placówki (oddziały szpitala, poradnie, pracownia hodowli komórek i tkanek in vitro) oraz utworzenie Zakładu Medycyny Nuklearnej (ZMN) pozwolą stworzyć warunki dla świadczenia usług o najwyższej jakości, a kadry medycznej dadzą unikalne możliwości rozwojowe. Przedsięwzięcie pozwoli na szeroką współpracę CLO ze szpitalami, AOS, POZ, co w efekcie wpłynie na zwiększenie dostępu do kompleksowej diagnostyki i skutecznych innowacyjnych metod terapii dla pacjentów z raną przewlekłą. Objęcie roli koordynatora przez CLO będzie wyznacznikiem skuteczności prowadzonych działań.	RPO WSL 2014-2020
55	Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Szpital Psychiatryczny z siedzibą w Toszku	W drodze do samodzielności – rozwój usług zdrowotnych świadczonych w lokalnej społeczności w powiecie gliwickim	Celem projektu jest wzrost i upowszechnienie w okresie realizacji projektu dostępności do zintegrowanej, środowiskowej opieki psychiatrycznej osobom z zaburzeniami psychicznymi z terenu powiatu gliwickiego. Cel zostanie osiągnięty poprzez realizację działań w zakresie: uzupełnienia istniejącej w powiecie gliwickim sieci wsparcia psychicznego poprzez utworzenie dziennego oddziału psychogeriatrycznego, rozwinięcia form wsparcia dostępnych osobom chorującym poprzez utworzenie zespołu środowiskowego.	RPO WSL 2014-2020
56	Uzdrowisko Goczałkowice-Zdrój sp. z o.o.	Wsparcie mieszkańców Śląska z zapalnymi chorobami układu kostno-stawowego i mięśniowego w powrocie na rynek pracy	Przywrócenie maksymalnie możliwej sprawności fizycznej oraz zdolności do aktywności zawodowej co najmniej 360 osób mieszkańców woj. śląskiego: K (50-59l) i M (50-64l), aktywnych zawodowo zapalnymi chorobami układu kostno-stawowego i mięśniowego, poprzez realizację kompleksowej rehabilitacji oraz wzrost kwalifikacji zawodowych 18 fizjoterapeutów – pracowników Uzdrowiska poprzez realizację szkolenia w zakresie kompleksowości postępowania w rehabilitacji pacjentów z chorobami zapalnymi układu ruchu oraz nowoczesnych metod fizjoterapii. Projekt poprzez działania edukacyjne zakłada wzrost	RPO WSL 2014-2020

			świadomości osób dotkniętych chorobą w zakresie: profilaktyki zdrowotnej, żywienia oraz psychoedukacji.	
57	Wojewódzki Szpital Specjalistyczny im. Najświętszej Maryi Panny z siedzibą w Częstochowie	Wsparcie Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego im. NMP w Częstochowie w przeciwdziałaniu rozprzestrzeniania się COVID-19 – zakupy, wyposażenie i modernizacja infrastruktury szpitalnej, środki dezynfekcyjne i urządzenia do dezynfekcji	Przedsięwzięcie w każdym z zadań i przypisanych działań ma na celu dostosowanie zasobów infrastrukturalnych (sprzętu i pomieszczeń) oraz wyrobów zużywalnych do poziomu pozwalającego na skuteczne przeciwdziałanie rozprzestrzenianiu się COVID-19. Projekt obejmuje swoim zakresem wymianę i doposażenie w wyroby medyczne i niemedyczne niezbędne do przystosowania oddziałów szpitalnych do przyjmowania pacjentów z podejrzeniem zakażenia COVID-19, zakup sprzętu medycznego służącego diagnostyce oraz terapii pacjentów diagnozowanych i leczonych na COVID-19, zakup niezbędnego sprzętu IT pozwalającego na usprawnienie, przyspieszenie pracy oraz zastosowanie rozwiązań zdalnych, jak również minimalizujących konieczność korzystania z wydruków (dodatkowe ryzyko transportera materiału zakaźnego), zakup środka transportu sanitarnego pomiędzy lokalizacjami, realizację robót budowlanych w ramach zakresu określonego prawem budowlanym – budowa, rozbudowa oraz prace modernizacyjne infrastruktury szpitalnej przeprowadzone celem oddzielenia pacjenta diagnozowanego w kierunku zakażenia i zakażonego, zakup środków i sprzętu do dezynfekcji oraz odkażania pomieszczeń. Zakres inwestycji odpowiada zidentyfikowanym potrzebom, których zaspokojenie pozwoli na osiągnięcie efektywności i wydolności działania w warunkach epidemii.	RPO WSL 2014-2020
58	Wojewódzki Szpital Specjalistyczny Nr 2 w Jastrzębiu-Zdroju	Współpraca transgraniczna między FN w Ostrawie i WSS Nr 2 w Jastrzębiu-Zdroju	Podstawowym celem projektu jest zwiększenie poziomu współpracy między instytucjami i społecznościami w regionie przygranicznym.	Interreg V-A Republika Czeska – Polska 2014-2020
59	Okręgowy Szpital Kolejowy w Katowicach sp. z o.o.	Wysoka ergonomia pracy podstawą zdrowia pracownika!	Projekt w okresie od 01.10.2020 r. do 30.10.2021 r. będzie obejmował działania niwelujące zdrowotne czynniki ryzyka zidentyfikowane w wyniku dokonanej analizy w Okręgowym Szpitalu Kolejowym w Katowicach na stanowiskach pracy 177 osób (175K i 2M), w tym 102 osób w wieku 50+ (101K i 1M) – pracowników pionu pielęgniarskiego i lekarskiego, salowych oraz pracowników rejestracji medycznej poprzez m.in. zakup sprzętu zwiększającego ergonomię warunków pracy, a także prowadzenie działań szkoleniowych w zakresie eliminowania zdrowotnych czynników ryzyka. Cel główny projektu zostanie osiągnięty poprzez m.in. następujące działania: <ul style="list-style-type: none"> • szkoleniowe mające na celu umożliwienie kontynuowania pracy na zmodernizowanym stanowisku, które nie stanowi obciążenia dla zdrowia danego pracownika; • zmodernizowanie stanowiska pracy w celu zmniejszenia zdrowotnych czynników ryzyka. 	RPO WSL 2014-2020

60	Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Wojewódzki Szpital Specjalistyczny Nr 3 w Rybniku	Zakup aparatury i sprzętu medycznego, urządzeń do dezynfekcji, testów, odczynników diagnostycznych i pozostałych oraz modernizacja infrastruktury SP ZOZ Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym nr 3 w Rybniku w celu przeciwdziałania rozprzestrzenianiu się COVID-19	Cel główny projektu to zwiększenie dostępności i jakości świadczeń medycznych poprzez podjęcie działań ukierunkowanych na diagnostykę, zapobieganie, przeciwdziałanie, zwalczanie choroby COVID-19, wywołanej przez koronawirusa SARS-CoV-2 w Samodzielnym Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym nr 3 w Rybniku.	RPO WSL 2014-2020
61	Centrum Pediatrii im. Jana Pawła II w Sosnowcu sp. z o.o.	Zakup sprzętu komputerowego i robotycznego celem zapewnienia ciągłości przepływu informacji, e-porad, e-konsultacji i e-ćwiczeń dla pacjentów i opiekunów	Celem projektu jest zabezpieczenie ciągłości pracy szpitala w sytuacjach zagrożenia epidemicznego przy zachowaniu jak największej ilości porad i zabiegów z uwzględnieniem ograniczenia lub wyeliminowania bezpośrednich kontaktów pomiędzy personelem a pacjentami i ich opiekunami. Dlatego zakłada się wprowadzenie usług e-recepcji, e-porad, e-konsultacji, i e-zabiegów rehabilitacyjnych.	RPO WSL 2014-2020
62	Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Rejonowe Pogotowie Ratunkowe w Sosnowcu	Zakup sprzętu medycznego wykorzystywanego do walki z epidemią SARS Cov-2	Zakup sprzętu medycznego do walki z epidemią SARS Cov-2; zakup urządzeń do dezynfekcji ambulansów i pomieszczeń do walki z epidemią SARS Cov-2.	RPO WSL 2014-2020
63	Wojewódzkie Pogotowie Ratunkowe w Katowicach	Zakup sprzętu niezbędnego dla przeciwdziałania rozprzestrzeniania się wirusa SARS-CoV-2 wywołującego chorobę zakaźną pod nazwą „COVID-19”	<ul style="list-style-type: none"> • Zakup sprzętu medycznego, ambulansów, sprzętu komputerowego, w celu przeciwdziałaniu rozprzestrzeniania się COVID-19. • Zakup urządzeń do dezynfekcji i środków dezynfekcyjnych w celu przeciwdziałaniu rozprzestrzeniania się COVID-19. 	RPO WSL 2014-2020
64	Wojewódzki Szpital Specjalistyczny Nr 5 im. Św. Barbary w Sosnowcu	Zakup sprzętu medycznego, zakup wyposażenia oddziałów szpitalnych, zakup ambulansu, zakup sprzętu komputerowego, zakup urządzeń do dezynfekcji i środków dezynfekcyjnych	<p>Cel główny projektu to: Zwiększenie dostępności i jakości świadczeń medycznych poprzez podjęcie działań ukierunkowanych na zapobieganie, przeciwdziałanie, zwalczanie choroby COVID-19, wywołanej przez koronawirusa SARS-CoV-2 w Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym nr 5 im. Św. Barbary w Sosnowcu.</p> <p>Cele szczegółowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ochrona ludzkiego życia i zdrowia, • ograniczenie rozprzestrzeniania się wirusa, • łagodzenie skutków pandemii choroby COVID-19, • zapewnienie ochrony personelowi medycznemu szpitala, • zwiększenie bezpieczeństwa pracy. 	RPO WSL 2014-2020
65	Centrum Pediatrii im. Jana Pawła II w Sosnowcu sp. z o.o.	Zapewnienie mieszkańcom województwa śląskiego dostępu do wysokiej jakości nowoczesnej diagnostyki obrazowej dzieci i młodzieży w Centrum Pediatrii im. Jana Pawła II w Sosnowcu	Projekt dot. AOS, obejmuje zakup i wymianę przestarzałych technicznie i technologicznie aparatów TK, RTG, USG,1 wideoend.,1 manometru umożliwiających diagnostykę obrazową dzieci i młodzieży. Aparaty te są podstawą funkcjonowania Centrum Pediatrii, w ramach którego funkcjonuje 13 poradni specjalistycznych, 9 oddziałów stacjonarnych, 2 oddziały dzienne.	RPO WSL 2014-2020

66	Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Szpital Psychiatryczny z siedzibą w Toszku	Zdrowy Pracownik – Aktywny Pracownik – Sprawny Szpital – etap II	Celem projektu jest w okresie od 01.10.2020 r. do 31.12.2021 r. poprawa ergonomii pracy i wiedzy 526 pracowników Szpitala Psychiatrycznego w Toszku (425K i 101M), w tym 216 osób w wieku 50+ (159K i 57M) nt. zidentyfikowanych czynników ryzyka i ich minimalizowanie oraz zapobieganie ich wystąpieniu w przyszłości, a także zastosowanie możliwych ze względu na specyfikę Wnioskodawcy – zmian w funkcjonowaniu Szpitala.	RPO WSL 2014-2020
67	Centrum Leczenia Oparzeń im. dr Stanisława Sakiela w Siemianowicach Śląskich	Zdrowy pracownik najlepszą wizytówką firmy – eliminowanie zdrowotnych czynników ryzyka w miejscu pracy u zatrudnionych w Centrum Leczenia Oparzeń im. dr. Stanisława Sakiela w Siemianowicach Śląskich	Celem projektu jest poprawa warunków pracy osób zatrudnionych w placówce. Działania obejmą pracowników CLO zatrudnionych na podstawie umowy o prace. W ramach projektu zostanie między innymi zakupiony sprzęt i urządzenia ograniczające fizyczny udział pracowników w wykonywanych czynnościach i poprawiający bezpieczeństwo pracy. Przeprowadzone dla pracowników szkolenia zwiększą ich świadomość na temat zdrowotnego wpływu niekorzystnych zachowań w pracy oraz pomogą na skuteczne przeciwdziałanie negatywnym skutkom związanym z obciążeniem układu ruchu i towarzyszącym w pracy obciążeniom psychospołecznym, w tym radzeniem sobie ze stresem zawodowym.	RPO WSL 2014-2020
68	Szpital Specjalistyczny w Chorzowie	Zdrowy pracownik zdrowy szpital	Celem głównym projektu jest eliminowanie niekorzystnych czynników zdrowotnych w miejscu pracy, wdrożenie rozwiązań przyczyniających się do likwidacji lub ograniczenia zagrożeń dla zdrowia a w konsekwencji umożliwienie kontynuacji pracy i pozostanie jak najdłużej w zatrudnieniu.	RPO WSL 2014-2020
69	Wojewódzki Szpital Chorób Płuc im. Dr Alojzego Pawelca z siedzibą w Wodzisławiu Śląskim	Zdrowy szpital – zdrowy pacjent!	Poprawa warunków pracy i wiedzy 80 osób (61K i 19M), pracowników szpitala, w tym 45 osób w wieku 50+, oraz personelu zarządzającego nt. Zidentyfikowanych czynników ryzyka i ich minimalizowania oraz zapobiegania ich wystąpieniu w przyszłości.	RPO WSL 2014-2020
70	Szpital Wojewódzki w Bielsku-Białej	Zminimalizowanie niekorzystnych czynników zdrowotnych na stanowiskach pracy w Szpitalu Wojewódzkim w Bielsku-Białej	Celem projektu jest zminimalizowanie czynników ryzyka w Szpitalu Wojewódzkim w Bielsku-Białej, poprzez realizację działań szkoleniowych oraz ponadstandardową modernizację stanowisk pracy 156 lekarzy, pielęgniarek, położnych, ratowników medycznych/kierowców/sanitariusz/opiekunów medycznych, diagnostów.	RPO WSL 2014-2020
71	Centrum Pulmonologii i Torakochirurgii w Bystrej	Zwiększenie możliwości przeciwdziałania rozprzestrzenianiu się epidemii wirusa SARS-CoV-2 poprzez doposażenie w niezbędną aparaturę i sprzęt medyczny oddziałów szpitalnych oraz pracownicy diagnostycznych Centrum Pulmonologii i Torakochirurgii w Bystrej; zwiększenie możliwości przeciwdziałania rozprzestrzenianiu się epidemii wirusa SARS-CoV-2 oraz	Celem projektu jest zwiększenie możliwości przeciwdziałania rozprzestrzenianiu się epidemii wirusa SARS-CoV-2 oraz innych chorób zakaźnych na obszarze województwa poprzez doposażenie w niezbędną aparaturę, sprzęt medyczny oraz środki do dezynfekcji oddziałów szpitalnych oraz pracownicy diagnostycznych Centrum Pulmonologii i Torakochirurgii w Bystrej, będącego specjalistycznym ośrodkiem medycznym zabezpieczającym potrzeby mieszkańców regionu śląskiego w zakresie kompleksowego diagnozowania i leczenia chorób płuc, w tym nowotworów płuc. W szczególności projekt ukierunkowany jest na walkę z koronawirusem SARS-CoV-2	RPO WSL 2014-2020

		innych chorób zakaźnych poprzez wyposażenie w środki do dezynfekcji	wywołującym chorobę COVID-19 w związku z jego pojawieniem się na terenie województwa śląskiego. Interwencja podejmowana w ramach projektu wynika z aktualnej sytuacji epidemiologicznej i jest skierowana na poprawę sytuacji zdrowotnej mieszkańców regionu.	
72	Wojewódzki Szpital Specjalistyczny Nr 2 w Jastrzębiu-Zdroju	Budowa instalacji wysokosprawnej kogeneracji w Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym Nr 2 w Jastrzębiu-Zdroju, Aleja Jana Pawła II 7	Celem zadania jest zwiększony udział produkcji energii w wysokosprawnej kogeneracji, a także zmniejszenie kosztów ogrzewania i energii elektrycznej ponoszonych przez Inwestora, jak również zmniejszenie emisji zanieczyszczeń do atmosfery.	RPO WSL 2014-2020
73	Śląskie Centrum Przedsiębiorczości	Eliminowanie zdrowotnych czynników ryzyka w Śląskim Centrum Przedsiębiorczości z uwzględnieniem szkoleń	Celem głównym projektu było pozostanie w zatrudnieniu pracowników Śląskiego Centrum Przedsiębiorczości poprzez eliminację zdrowotnych czynników ryzyka występujących w miejscu pracy. Projekt miał zapewnić poprawę dostępu do profilaktyki, która miała na celu usunięcie lub zminimalizowanie takich negatywnych czynników jak stres, wypalenie zawodowe, pracę w pozycji wpływającej na dolegliwości fizyczne. Projekt był realizowany z myślą o potrzebach 124 pracowników Śląskiego Centrum Przedsiębiorczości (w tym 92 kobiet). Cel projektu wynikał bezpośrednio ze zdiagnozowanych problemów, które zostały określone na podstawie wniosków z przeprowadzonej analizy występowania niekorzystnych czynników zdrowotnych w miejscu pracy.	RPO WSL 2014-2020
74	Departament Administracji i Logistyki	Zdrowy urzędnik	Ograniczenie zdrowotnych czynników ryzyka wśród ok. 50% pracowników Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego do zakończenia realizacji projektu, tj. 31.03.2021 r. poprzez poprawę ergonomii stanowiska pracy i działania edukacyjno-informacyjne. Osiągnięcie celu głównego projektu przyczyni się do ograniczenia absencji chorobowej pracowników, a tym samym ograniczenia wyłączenia osób z rynku pracy z powodów zdrowotnych, jak również do polepszenia jakości życia w regionie. Działania na rzecz zmniejszenia ryzyka chorób zawodowych i działania na rzecz pracowników pracujących w warunkach zagrażających zdrowiu wpisują się wprost w cel szczegółowy priorytetu inwestycyjnego RPO WSL 2014-2020.	RPO WSL 2014-2020
75	Teatr Rozrywki w Chorzowie	Poprawa warunków pracy poprzez doposażenie stanowisk w celu eliminacji zdrowotnych czynników ryzyka w Teatrze Rozrywki w Chorzowie z uwzględnieniem działań szkoleniowych	Celem projektu jest "Poprawa warunków pracy poprzez doposażenie stanowisk w celu eliminacji zdrowotnych czynników ryzyka w Teatrze Rozrywki w Chorzowie z uwzględnieniem działań szkoleniowych" poprzez zmniejszenie ryzyk związanych z trybem pracy, a w konsekwencji poprawa zdrowia pracowników, w szczególności układu mięśniowo-szkieletowego oraz wzroku. Dzięki doposażeniu stanowisk pracy w sprzęty najwyższej jakości i spełniające wymagania bhp zniwelowane zostaną zdiagnozowane ryzyka zdrowotne pracowników objętych projektem. Dzięki przeprowadzonym szkoleniom, których odbiorcami będą pracownicy Teatru Rozrywki w Chorzowie, poszerzona zostanie ich świadomość w tematach prozdrowotnych, kształtowania prawidłowej postawy ciała oraz zapobiegania przyszłym negatywnym skutkom nieprawidłowego korzystania ze stanowiska pracy.	RPO WSL 2014-2020

76	Fundusz Górnośląski S.A.	Zakup środków ochrony osobistej dla podmiotów leczniczych	Celem projektu jest ograniczenie negatywnych skutków COVID-19 oraz wzmocnienie bezpieczeństwa zdrowotnego w woj. śląskim przez wsparcie placówek ochrony zdrowia w regionie.	RPO WSL 2014-2020
77	Zespół Szkół Specjalnych w Skoczowie	Aktywna tablica 2020	Rozwijanie kompetencji uczniów przygotowujących ich do życia w społeczeństwie informacyjnym w oparciu o założenie, że rozwój kompetencji uczniów w tym zakresie powinien dokonywać się w nowoczesnie wyposażonej szkole.	Rządowy program rozwijania szkolnej infrastruktury oraz kompetencji uczniów i nauczycieli w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych na lata 2020–2024 – „Aktywna tablica”
78	Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy w Radzionkowie	Building 21st century competencies: learning from the past (Budowanie kompetencji XXI wieku: nauka z przeszłości)	Rozwój kompetencji kluczowych 4C (komunikacja, współpraca, kreatywność, krytyczne myślenie). Kształtowanie nowego podejście do praktyk edukacyjnych w szkołach, skupiającego się na wspólnym europejskim dziedzictwie kulturowym i wspólnej tożsamości. Zapobieganie niepowodzeniom szkolnym i przedwczesnemu kończeniu nauki poprzez uatrakcyjnienie rzeczywistości szkolnej. Promowanie używania języka angielskiego i narzędzi ICT do współpracy i komunikacji między uczniami szkół partnerskich.	Erasmus+
79	Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach	Eko-konsultant biurowy	Projekt ma na celu opracowanie i przetestowanie innowacyjnego systemu szkoleniowego, narzędzi metodycznych oraz systemu certyfikacji, przeznaczonych dla interesariuszy sektora edukacji osób dorosłych, którzy starają się zwiększyć szanse na rynku pracy poprzez kontynuowanie kariery zawodowej w obszarze promowania zachowań dotyczących oszczędzania zasobów i energii wraz z koncepcją zielonego wzrostu w środowisku biurowym. Zostanie to osiągnięte poprzez wymianę pomysłów, know-how, doświadczeń i dobrych praktyk. Oczekiwane wyniki nakreślą innowacyjny system szkoleniowy poprzez zaproponowanie nowego profilu zawodowego eko-konsultanta biurowego, wraz z korespondującą metodologią szkoleniową i programem nauczania.	Erasmus+
80	Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego Województwa Śląskiego w Katowicach	Kto mi da skrzydła? Staż w Hiszpanii inwestycją w przyszłość realizowany będzie w ramach projektu „Międzynarodowa mobilność edukacyjna uczniów i absolwentów oraz kadry kształcenia zawodowego” Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (PO WER)	Wspomaganie rozwoju kompetencji zawodowych i językowych słuchaczy, umożliwienie pogłębienia wiedzy w dziedzinie kształcenia, szkolenia młodzieży. Uczestnicy programu stają się bardziej otwarci na różnorodność kulturową i społeczną. Dzięki programowi Erasmus+ osoby uczące się zawodu mogą zdobyć praktyczne doświadczenie zawodowe za granicą oraz podwyższyć swoje umiejętności językowe. Uczniowie mogą podjąć staż w przedsiębiorstwie lub w placówce kształcenia/szkolenia zawodowego w innym kraju. Tego rodzaju doświadczenie ma im ułatwić przejście z etapu nauki do zatrudnienia.	PO Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020

			Udział w stażu musi być udokumentowany odpowiednim zaświadczeniem oraz certyfikatem Europass Mobilność.	
81	Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy im. Ottona Lipkowskiego w Krupskim Młynie	Lepszy start	Celem głównym projektu jest kompleksowe i trwałe wyposażenie 20 uczniów Branżowej Szkoły nr 13 w Krupskim Młynie w umiejętności i kwalifikacje zawodowe, co przyczyni się do zwiększenia ich szans na zatrudnienie. Działania projektu ukierunkowane są na podniesienie umiejętności oraz uzyskiwanie kwalifikacji zawodowych przez uczniów i wzmacnianie ich zdolności do zatrudnienia (staże uczniowskie), ukształtowanie u uczniów kompetencji kluczowych i umiejętności uniwersalnych niezbędnych na rynku pracy. Trwałą wartością projektu jest stworzenie w szkole warunków kształcenia zawodu odzwierciedlających naturalne warunki pracy. Skala działań prowadzonych przed rozpoczęciem realizacji projektu przez szkołę (nakłady środków na ich realizację) nie ulegnie zmniejszeniu w stosunku do skali działań (nakładów) prowadzonych przez szkołę w okresie 12 miesięcy poprzedzających złożenie wniosku o dofinansowanie projektu.	RPO WSL 2014-2020
82	Departament Inwestycji	Planetarium-Śląski Park Nauki. Modernizacja i rozbudowa Planetarium Śląskiego w Chorzowie	Celem projektu jest podniesienie jakości świadczonych przez Planetarium usług edukacyjnych poprzez zastosowanie innowacyjnych metod poszerzania wiedzy i umiejętności wykraczających poza program nauczania na wszystkich poziomach edukacji. Przedsięwzięcie ma przybliżyć społeczeństwu regionu wiedzę o Wszechświecie oraz stworzyć nową jakość w przestrzeni publicznej, umożliwiającą przenikanie się nauki, kultury, rekreacji i sztuki – poszerzenie lokalnej i regionalnej bazy edukacyjnej, kształtowanie postaw otwartych na zdobywanie wiedzy i podnoszenie kwalifikacji zawodowych środowisk szkolnych i akademickich, oferowanie pomocy metodycznej, organizowanie wykładów, kursów i szkoleń. Przedmiotem projektu w zakresie robót budowlanych jest przekształcenie istniejących struktur budowlanych Planetarium, aby powstała przestrzeń dla rozszerzenia działalności edukacyjno-popularyzatorskiej w dziedzinie astronomii, sejsmologii i meteorologii, a także zakup wyposażenia i urządzeń.	RPO WSL 2014-2020
83	Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy dla Nieśłyszących i Słabosłyszących im. Marii Grzegorzewskiej w Raciborzu	Profesjonalne szkolnictwo zawodowe – pewna praca	Celem głównym projektu jest wsparcie dla 54 uczniów: 30 uczniów technikum (18 chłopców i 12 dziewcząt), 24 uczniów szkoły branżowej I stopnia (14 chłopców i 10 dziewcząt).	RPO WSL 2014-2020
84	Biblioteka Śląska w Katowicach	Robotowa Akademia Kreatywnego Czytania	Głównymi celami projektu jest zwiększenie wiedzy z zakresu robotyki, podstaw programowania i nowych technologii używanych w pracy z dziećmi, młodzieżą i osobami dorosłymi oraz udoskonalenie zajęć z programowania organizowanych przez bibliotekarzy.	Partnerstwo dla książki (MKiDN)

85	Departament Europejskiego Funduszu Społecznego	Śląskie. Inwestujemy w talenty – V edycja	Celem projektu jest podwyższenie do 31 grudnia 2020 r. potencjału edukacyjnego uczniów/uczennic szkół ponadpodstawowych szczególnie uzdolnionych w zakresie przedmiotów matematycznych, informatycznych, języków obcych lub przyrodniczych, ze szkół ponadpodstawowych znajdujących się na terenie województwa śląskiego poprzez wsparcie stypendialne udzielane w okresie roku szkolnego 2019/2020, ze szczególnym uwzględnieniem osób z niepełnosprawnościami.	RPO WSL 2014-2020
86	Departament Europejskiego Funduszu Społecznego	Śląskie. Inwestujemy w talenty – VI edycja	Celem projektu jest podwyższenie do 31 grudnia 2022 r. potencjału edukacyjnego uczniów/uczennic szkół ponadpodstawowych szczególnie uzdolnionych w zakresie przedmiotów matematycznych, informatycznych, języków obcych lub przyrodniczych, ze szkół ponadpodstawowych znajdujących się na terenie województwa śląskiego poprzez wsparcie stypendialne udzielane w okresie roku szkolnego 2020/2021 oraz 2021/2022, ze szczególnym uwzględnieniem osób z niepełnosprawnościami.	RPO WSL 2014-2020
87	Departament Europejskiego Funduszu Społecznego	Śląskie. Zawodowcy	Celem projektu jest zwiększenie jakości kształcenia zawodowego na terenie województwa śląskiego oraz poprawa i dostosowanie oferty edukacyjnej do potrzeb rynku pracy, w tym stworzenie warunków dla zajęć praktycznych dla około 1998 uczniów/uczennic poprzez udział w stażach, szkoleniach, kursach doradztwie oraz podniesienie kompetencji około 370 nauczycieli, przedstawicieli kadry pedagogicznej oraz instruktorów praktycznej nauki zawodów, a także wypracowanie modelowego rozwiązania – współpracy edukacji z biznesem.	RPO WSL 2014-2020
88	Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy w Radzionkowie	We need each other (Potrzebujemy siebie wzajemnie)	Działania projektowe stawiają sobie za cel włączenie społeczne młodzieży, rozwijanie kompetencji społecznych, obywatelskich i międzykulturowych wszystkich uczestników projektu, w szczególności: zapoznanie młodzieży z ideą wolontariatu oraz jej propagowanie, kształtowanie postaw prospołecznych, rozwijanie empatii, tolerancji i zaangażowania obywatelskiego, inspirowanie do działań proekologicznych, angażowanie się w działania na rzecz społeczności szkolnej i lokalnej, kształtowanie umiejętności działania zespołowego, współdziałanie z organizacjami społecznymi, umożliwienie wykorzystywania własnych umiejętności i doświadczeń, rozwijanie zainteresowań, zdobywanie doświadczenia w nowych dziedzinach, wzrost świadomości funkcjonowania w społeczeństwie obywatelskim, kształtowanie nawyków planowania i wykonywania powierzonych zadań, wzrost praktycznych umiejętności korzystania z języka angielskiego.	Erasmus+
89	Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Województwa Śląskiego	Doskonalenie zawodowe kluczowych pracowników systemu pomocy społecznej na terenie makroregionu II	Celem głównym projektu jest podniesienie kompetencji 2 020 kluczowych pracowników instytucji pomocy i integracji społecznej (1 903K i 117M) poprzez przeprowadzenie szkoleń z nowych rozwiązań organizacyjno-prawnych w pomocy społecznej, wprowadzonych w	PO Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020

			ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz ze zmian wprowadzonych w innych ustawach dotyczących obszaru pomocy i integracji społecznej, mających istotny wpływ na wykonywanie przez nich zadań. Tym samym realizacja projektu ma przyczynić się do podniesienia jakości i zwiększenia efektywności wykonywanej pracy.	
90	Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Województwa Śląskiego	Doskonalenie kompetencji kadr systemu wspierania rodziny i pieczy zastępczej	Celem głównym projektu jest podniesienie kompetencji zawodowych przedstawicieli instytucji realizujących zadania w obszarze wspierania rodziny i pieczy zastępczej z terenu makroregionu południowego, obejmującego województwa: śląskie, małopolskie, dolnośląskie i opolskie. Cel projektu zostanie zrealizowany poprzez organizację form wsparcia służących podniesieniu kompetencji zawodowych pracowników SWRiPZ, w tym m.in. szkoleń, superwizji i coachingu.	PO Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020
91	Rudzka Agencja Rozwoju "Inwestor" sp. z o.o.	Moje Małe Zmiany w Kierunku Pracy	Podniesienie zdolności do zatrudnienia poprzez udzielenie kompleksowego wsparcia szkoleniowego, doradczego oraz zatrudnieniowego 20 osobom powyżej 30 r.ż. pozostających bez zatrudnienia, o niskich kwalifikacjach, zamieszkujących obszar miasta Ruda Śląska (w tym obszary rewitalizowane) i należących do następujących grup: osoby niepełnosprawne, osoby powyżej 50 roku życia, osoby długotrwale bezrobotne.	RPO WSL 2014-2020
92	Rudzka Agencja Rozwoju "Inwestor" sp. z o.o.	Nowa praca	Podniesienie zdolności do zatrudnienia poprzez udzielenie kompleksowego wsparcia aktywizacji zawodowej 22 osobom (15 kobietom i 7 mężczyznom) po 30 roku życia, które należą do następujących grup: os. bezrobotne, bierne zawodowo, zwłaszcza te znajdujące się w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy, reemigranci (w tym repatrianci), imigranci (w tym osoby polskiego pochodzenia), osoby ubogie pracujące, osoby odchodzące z rolnictwa i ich rodziny, osoby zatrudnione na umowach krótkoterminowych oraz pracujący w ramach umów cywilno-prawnych, których miesięczne zarobki nie przekraczają wysokości minimalnego wynagrodzenia.	RPO WSL 2014-2020
93	Rudzka Agencja Rozwoju "Inwestor" sp. z o.o.	Projekt pracal	Podniesienie zdolności do zatrudnienia poprzez udzielenie kompleksowego wsparcia aktywizacji zawodowej 24 osobom (15K i 9M) po 30 roku życia, które należą do następujących grup: osoby bezrobotne, bierne zawodowo, zwłaszcza znajdujące się w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy, reemigranci (w tym repatrianci), imigranci (w tym osoby polskiego pochodzenia), osoby ubogie pracujące, odchodzące z rolnictwa i ich rodziny, zatrudnione na umowach krótkoterminowych oraz pracujący w ramach umów cywilnoprawnych, których miesięczne zarobki nie przekraczają wysokości min. wynagrodzenia. Cel realizowany będzie w okresie 03.2020 do 12.2021 r. i obejmować będzie osoby zamieszkałe w Rudzie Śl. i miastach i powiatach ościennych.	RPO WSL 2014-2020
94	Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrze	RESTART 2	Nabycie nowych lub zwiększenie kompetencji i kwalifikacji zawodowych przez 18 osób-pracowników MŚP; przedsiębiorstw przechodzących	RPO WSL 2014-2020

			procesy restrukturyzacyjne, odczuwających negatywne skutki zmiany gospodarczej, znajdujących się w sytuacji kryzysowej, zagrożonych zwolnieniem, przewidzianych do zwolnienia lub osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu z terenu woj. śląskiego oraz podjęcie zatrudnienia przez 8 UP i rozpoczęcie działalności gospodarczej przez 10 UP do 28.02.2021 r.	
95	Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach	Szkolenia dla kadry publicznych służb zatrudnienia kluczem do sukcesu	Głównym celem projektu jest podniesienie wiedzy 50 uczestników w zakresie nowatorskiego podejścia do współpracy z klientami publicznych służb zatrudnienia poprzez realizację czterech szkoleń oraz późniejsze przekazanie wiedzy pozostałym pracownikom urzędów. Dzięki szkoleniom, które odbędą się w krajach Unii Europejskiej pracownicy będą mogli poszerzyć swoje horyzonty myślowe oraz zapoznać się z innymi kulturami oraz uczestniczyć w pracy zespołu wielokulturowego. Zdobyte przez Uczestników doświadczenia oraz umiejętności zostaną wykorzystane w celu efektywniejszego realizowania zadań strategicznych i statutowych organizacji tworzących Konsorcjum. Dzięki wiedzy pozyskanej w wyniku realizacji szkoleń pracownicy będą mogli lepiej motywować do podejmowania aktywności i działań edukacyjno-rozwojowych klientów urzędów, a także lepiej diagnozować potrzeby i kompetencje osób bezrobotnych oraz poszukujących pracy.	Erasmus+
96	Rudzka Agencja Rozwoju "Inwestor" sp. z o.o.	Twój cel – Twoja praca!	Podniesienie zdolności do zatrudnienia poprzez udzielenie kompleksowego wsparcia aktywizacji zawodowej 24 osobom po 30 roku życia, które należą do następujących grup: osoby bezrobotne, bierne zawodowo, zwłaszcza te znajdujące się w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy, reemigranci (w tym repatrianci), imigranci (w tym osoby polskiego pochodzenia), osoby ubogie pracujące, osoby odchodzące z rolnictwa i ich rodziny, osoby zatrudnione na umowach krótkoterminowych oraz pracujący w ramach umów cywilno-prawnych, których miesięczne zarobki nie przekraczają wysokości minimalnego wynagrodzenia. Cel projektu realizowany będzie w okresie 03.2020 do 12.2021 r. i obejmować będzie osoby zamieszkałe w Rudzie Śląskiej oraz miastach i powiatach ościennych.	RPO WSL 2014-2020
97	Filharmonia Śląska im. H.M. Góreckiego w Katowicach	Aleksander Lasoń dzieło kameralne na skrzypce, wiolonczelę, orkiestrę smyczkową z amplifikacją	Celem programu jest wspieranie współczesnej twórczości muzycznej poprzez zamawianie nowych dzieł oraz stworzenie dogodnych warunków dla ich stałej obecności w przestrzeni publicznej. Zasadniczym zadaniem programu jest zwiększenie roli muzyki najnowszej jako istotnego medium komunikacji społecznej oraz wpisanie dzieł współczesnych w proces przemian, którym podlega współczesna kultura, w tym ukazanie ich w kontekście zagadnień takich jak – redefinicja pojęcia kultury wysokiej oraz roli twórcy i odbiorcy czy wpływ nowych mediów oraz technologii na język muzyczny i sposób odbioru muzyki. Istotnym celem programu jest również wykorzystanie nowych dzieł muzycznych jako narzędzia edukacji kulturalnej i artystycznej.	Zamówienia kompozytorskie (MKiDN)

			popularyzacja muzyki współczesnej w kręgach poznania procesu twórczego - od pomysłu, przez etap pisania dzieła, do jego wykonania, co w efekcie ma doprowadzić do przełamania stereotypu o hermetyczności muzyki współczesnej.	
98	Institut Myśli Polskiej im. Wojciecha Korfantego	Bardzo Młoda Kultura – województwo śląskie	Celem projektu jest maksymalizacja wykorzystania potencjału środowisk animatorów kultury i nauczycieli i łączenie lokalnych potencjałów edukacyjnych.	Bardzo Młoda Kultura (MKiDN)
99	Institut Myśli Polskiej im. Wojciecha Korfantego	Tradycyjna kultura religijna Górnoślązaków – w perspektywie „ludowej ontologii”, życia codziennego i świętowania	Celem projektu było wydanie publikacji online pod roboczym tytułem "Tradycyjna kultura religijna Górnoślązaków – w perspektywie „ludowej ontologii”, życia codziennego i świętowania. Studium historyczno-antropologiczne", głównego autorstwa dra hab. Mariana Grzegorza Gerlicha.	Kultura ludowa i tradycyjna (MKiDN)
100	Institut Myśli Polskiej im. Wojciecha Korfantego	Czarna pamięć – górnicze miejsca pamięci jako ponadlokalny składnik tożsamości kulturowej Śląska	Celem projektu jest spojrzenie na dzieje górnictwa i jego wpływ na społeczność lokalną z pryzmatu „górnich miejsc pamięci”.	Edukacja kulturalna (MKiDN)
101	Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrze	Barbórka górników węgla kamiennego na Śląsku – dokumentacja dziedzictwa	Zadanie realizuje cele dotyczące utrwalania, dokumentowania, badania oraz popularyzacji kultury niematerialnej – Barbórki górników węgla kamiennego na Górnym Śląsku wpisanych na krajową listę niematerialnego dziedzictwa kulturowego. Zadanie doprowadzi także do sformułowania wniosków interpretacyjnych kultury tradycyjnej, a także wesprze zjawisko transmisji poszczególnych elementów kultury górniczej, przekazu tradycji młodszemu pokoleniu mieszkańców regionu.	Kultura ludowa i tradycyjna (MKiDN)
102	Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrze	Centrum Aktywizacji Społeczno-Zawodowej w Zabrze	Celem projektu jest podniesienie poziomu aktywizacji i integracji mieszkańców dzielnic Miasta Zabrze: Biskupice, Centrum Południe, Centrum Północ, Guido, Maciejów, Mikulczyce, Zaborze Południe, Zaborze Północ, Zandka, poprzez działania oparte o samopomoc i wolontariat, animację lokalną, organizację warsztatów i szkoleń dla mieszkańców oraz działania kulturalne prowadzone przez Centrum Aktywizacji Społeczno-Zawodowej, a także wzmocnienie potencjału społecznego u 208 mieszkańców ww. dzielnic, zagrożonych wykluczeniem społecznym i potencjału zawodowego u 92 osób z ww. grupy (łącznie 300 osób) za pomocą indywidualnie dobranego wsparcia do 30.06.2023 r.	RPO WSL 2014-2020
103	Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrze	E – Muzeum – digitalizacja i udostępnienie zasobów Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrze	Celem projektu jest digitalizacja zbiorów Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrze, poprzez utworzenie pracowni digitalizacyjnej z podsystemami wspomagającymi zarządzanie i inwentaryzowanie zdigitalizowanych zbiorów (E-Muzeum). Zeskanowane zbiory w różnych technologiach zostaną udostępnione online. Ponad to w formie cyfrowej zostanie upowszechniona baza danych z informacjami dot. zasobów muzealnych. Projekt odpowiada też na potrzebę dokumentowania likwidowanych zakładów górniczych – dziedzictwo przemysłowe Śląska. Zdigitalizowane maszyny oraz urządzenia zostaną pokazane online w	RPO WSL 2014-2020

			3D wraz z otoczeniem. Będzie to miało pozytywny wpływ na zwiększenie liczby odbiorców oferty, dostępności e-usług oraz upowszechnienie dóbr kultury i nauki.	
104	Instytut Myśli Polskiej im. Wojciecha Korfanteo	Głos ma Pan poseł Korfanty	Celem zadania była popularyzacja i upowszechnianie wiedzy o Wojciechu Korfancym jako jednym z „Ojców polskiej Niepodległości” i przywódcy zrywów powstańczych na Górnym Śląsku. Założeniem było również wprowadzenie do dyskursu publicznego na poziomie ogólnopolskim tematyki Powstań Śląskich. Edukacyjne zadanie popularyzujące w przestrzeni cyfrowej działalność i promujące postać oraz dorobek Wojciecha Korfanteo w kontekście kulturowym i społecznym XX i XXI wieku.	Program Wieloletni "Niepodległa" na lata 2017-2022
105	Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrze	Górnośląskie kolonie robotnicze i ich najmłodsi mieszkańcy	Celem projektu było zaznajomienia dzieci i młodzieży z tradycjami lokalnym, będącymi ważnym elementem kultury tradycyjnej mieszkańców kolonii robotniczych z przełomu XIX i XX w.	Kultura ludowa i tradycyjna (MKiDN)
106	Zamek Cieszyn	Human Cities:.. Creative works with small and remote places	Mieszkańcy mniejszych miejscowości, peryferyjnych dzielnic, trudniej dostępnych rejonów mają ograniczony dostęp do kultury i kreatywnych działań. Są zagrożeni wykluczeniem tylko dlatego, że mieszkają z dala od centrów z większym kapitałem kulturowym, społecznym, finansowym. Celem projektu jest zbudowanie aktywnych, lokalnych wspólnot poprzez działania w przestrzeni publicznej. Idea polega na włączaniu mieszkańców w każdym wieku, z różnym doświadczeniem zawodowym, o różnym stopniu sprawności. Cały proces sprzyja zdobywaniu nowych kompetencji, integracji społecznej, ale też budowaniu tożsamości w oparciu o zdobytą wiedzę na temat historii miejsca, w którym się żyje. Każdy z partnerów projektu będzie współpracował ze społecznością/miejscem narażonym na marginalizację. W Cieszynie będzie to najprawdopodobniej jedno z osiedli, na którym nie działa dom kultury ani inne centrum, które mogłoby aktywizować mieszkańców.	Kreatywna Europa (MKiDN)
107	Teatr Śląski im. St. Wyspiańskiego w Katowicach	III Międzynarodowy Festiwal „Open the Door”	Realizacja III edycji Międzynarodowego Festiwalu „Open the Door”.	Teatr i taniec (MKiDN)
108	Instytut Myśli Polskiej im. Wojciecha Korfanteo	INDUSTRIAL HERITAGE LAB@ISCED 3 LEVEL	Założeniem projektu jest wzajemne poznanie dziedzictwa industrialnego krajów biorących udział w projekcie (Chorwacja, Rumunia, Turcja, Polska) między innymi dzięki wizytom studyjnym w ww. krajach, a podsumowaniem projektu ma być stworzenie podręcznika (książki) dotyczącego dziedzictwa industrialnego krajów biorących udział w projekcie. Projekt ma służyć wypracowaniu narzędzi przydatnych do wraźnia tematyki związanej z dziedzictwem industrialnym w programy nauczania na poziomie szkół średnich. Współpraca partnerów reprezentujących różnorodne doświadczenie pozwoli stworzyć kompendium wiedzy służące poprawie kompetencji nauczycieli szkół średnich w zakresie opracowanie metodologii nauczania związanej z dziedzictwem przemysłowym.	Erasmus+

109	Muzeum Górnośląskie w Bytomiu	Integracja i mobilizacja danych o różnorodności biologicznej Eukaryota w zasobach polskich instytucji naukowych	Otwarcie dostępu do danych naukowych w zasobach naukowych instytucji naukowych, dotyczących różnorodności biologicznej organizmów jądrowych (Eukaryota).	PO Polska Cyfrowa
110	Instytut Myśli Polskiej im. Wojciecha Korfańtego	INTER-RIK	Wzmacnianie potencjału kadry Instytutu do animowania i realizacji inicjatyw niezawodowej edukacji osób dorosłych.	Erasmus+
111	Wojewódzki Park Kultury i Wypoczynku im. Gen. Jerzego Ziętka S.A. w Chorzowie	Kompleksowa rewaloryzacja i modernizacja zabytkowej Hali "Kapelusz" z przeznaczeniem na Parkowe Centrum Kulturalne	Przywrócenie obiektu do możliwości użytkowania, utworzenie nowych miejsc pracy, stworzenie możliwości rozwoju nowej oferty kulturalnej.	RPO WSL 2014-2020
112	Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrze	Konserwacja taboru kolejowego ze zbiorów Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrze	Konserwacja 3 muzealiów ze zbiorów Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrze.	Program wspieranie działań muzealnych (MKiDN)
113	Muzeum Górnośląskie w Bytomiu	Kontynuacja prac konserwatorskich oraz digitalizacji kolekcji judaików Muzeum Górnośląskiego w Bytomiu	Celem projektu jest kontynuacja procesu zachowania, konserwacji i udostępnienia judaików (zapoczątkowanego w latach 2018-2019) pozostających do sierpnia 2017 roku w zasobach bytomskiej, a później katowickiej Gminy Żydowskiej. Zbiór judaistyczny w sierpniu 2017 roku przekazany został Muzeum Górnośląskiemu w Bytomiu.	Kultura cyfrowa (MKiDN)
114	Muzeum Górnośląskie w Bytomiu	Pogotowie kulturalne	Udostępnienie dostępu do kultury wysokiej osobom z chorobą nowotworową i leczących się neurologicznie w celu przełamania u pacjentów społeczno-mentalnej bariery przed korzystaniem z kultury wysokiej podczas leczenia oraz zmniejszenie u nich stresu wynikającego z leczenia.	Kultura dostępna (MKiDN)
115	Biblioteka Śląska w Katowicach/ Instytucja Filmowa "Silesia-Film" w Katowicach/ Opera Śląska w Bytomiu/ Instytut Myśli Polskiej im. Wojciecha Korfańtego	Śląskie digitarium. Digitalizacja i udostępnianie zasobów instytucji kultury województwa śląskiego	Celem projektu zarówno dla Lidera, tj. Biblioteki Śląskiej w Katowicach, jest jak również dla partnerów projektu, tj. Instytucji Filmowej "Silesia Film", Opery Śląskiej w Bytomiu i Instytutu Myśli Polskiej im. Wojciecha Korfańtego w Katowicach jest digitalizacja i udostępnianie zasobów kultury województwa śląskiego w drodze ustanowienia kompleksowego systemu digitalizacji i prezentacji zbiorów.	RPO WSL 2014-2020
116	Biblioteka Śląska w Katowicach	W MUZYCZNYM KLIMACIE	"W muzycznym klimacie" to projekt skierowany do osób niepełnosprawnych i seniorów (uczestnicy warsztatów terapii zajęciowej oraz podopieczni domów pomocy społecznej), zakładający organizację udziału tych grup w szeregu bezpłatnych imprez muzycznych i spotkań edukacyjnych oferowanych przez instytucje kultury znajdujące się na terenie Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii. Celem projektu "W muzycznym klimacie" jest niwelowanie barier ekonomicznych i mentalno-społecznych w dostępie do kultury dla grup zagrożonych wykluczeniem z dostępu do zasobów dóbr kultury. Chcemy przybliżyć osobom niepełnosprawnym i seniorom piękno muzyki klasycznej i zachęcić ich do korzystania z jej właściwości terapeutycznych oraz	Kultura dostępna (MKiDN)

			wartości artystycznych. Zaprosimy uczestników do odwiedzenia wielu ważnych dla regionu instytucji kultury oraz instytucji artystycznych i zaproponujemy bezpłatny udział w wielu inicjatywach kulturalnych.	
117	Instytut Myśli Polskiej im. Wojciecha Korfantego	Zielnik kulturowy	„Zielnik kulturowy” to etnobotaniczny projekt o charakterze warsztatów zielarskich zarejestrowanych w formie audiowizualnej i udostępnionych on-line. Projekt ma na celu zwrócenie uwagi odbiorców na tradycję stosowania ziół i dzikich roślin w obrzędowości i życiu codziennym oraz występowania w szeroko rozumianej kulturze.	Kultura ludowa i tradycyjna (MKiDN)
118	Muzeum Śląskie w Katowicach	Zwiększenie dostępności Muzeum Śląskiego w Katowicach dla osób ze szczególnymi potrzebami	Celem projektu jest zwiększenia dostępności instytucji dla osób ze szczególnymi potrzebami. Realizowane w ramach projektu prace, głównie na terenie zewnętrznym, przyczynią się do poprawy komunikacji i bezpieczeństwa zwiedzających, w szczególności osób o ograniczonej możliwości poruszania się. Zakup i instalacja pętli indukcyjnych umożliwi osobom słabosłyszącym swobodniejszy dostęp do wydarzeń organizowanych w Muzeum Śląskim i kontakt z obsługą muzealną. Uzupełnienie systemu scenicznego o profesjonalne zadaszanie sceniczne umożliwi organizację wydarzeń plenerowych w każdych warunkach atmosferycznych.	Infrastruktura kultury (MDiKN)
119	Departament Europejskiego Funduszu Społecznego	IN SITU – Intergenerational Social Innovation Support Scheme	Wypracowanie innowacyjnych rozwiązań w obszarze polityki społecznej, służących świadczeniu wsparcia dla grup defaworyzowanych oraz zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym.	Interreg Europa Środkowa
120	Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Województwa Śląskiego	Kooperacje 3D – model wielosektorowej współpracy na rzecz wsparcia osób i rodzin	Zwiększenie kooperacji oraz poprawa współpracy pomiędzy instytucjami pomocy i integracji społecznej a podmiotami innych polityk sektorowych istotnych z punktu widzenia włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa, m.in. pomocy społecznej, edukacji, zdrowia, sądownictwa i policji.	PO Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020
121	Rudzka Agencja Rozwoju "Inwestor" sp. z o.o.	Ruda Śląska stawia na podwórka – integracja i aktywizacja społeczno-zawodowa społeczności lokalnych – etap 1	Głównym celem projektu jest przezwycięzenie bierności zawodowej i społecznej 48 osób (32K i 16M) zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym, mieszkańców rewitalizowanych obszarów miasta Ruda Śląska. W projekcie realizowane będą 4 Programy Aktywności Lokalnych (jeden PAL na jedną dzielnicę). Działaniami w projekcie objętych zostanie również min. 48 osób (32K i 16M) z otoczenia – działania związane z integracją społeczną ((wzmocnienie poczucia tożsamości i spójności lokalnej).	RPO WSL 2014-2020
122	Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Województwa Śląskiego	Śląskie kadry DPS vs. COVID-19	Bezpośrednie wsparcie domów pomocy społecznej funkcjonujących na terenie województwa śląskiego, w tym osób realizujących usługi społeczne w domach pomocy społecznej. Działania zaplanowane w projekcie mają na celu ochronę zdrowia i życia osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, zamieszkujących w DPS, tj. osób najbardziej zagrożonych skutkami epidemii COVID-19.	PO Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020

123	Śląski Ośrodek Adopcyjny w Katowicach	W stronę rodziny – wsparcie usług adopcyjnych (II edycja)	Przeciwdziałanie ubóstwu i wykluczeniu społecznemu dzieci zgłoszonych do przysposobienia i przysposobionych poprzez opracowanie, upowszechnienie i wdrażanie do dnia 31.12.2021 roku kompleksowych, ponadstandardowych działań diagnostycznych, terapeutycznych i szkoleniowych w obszarze adopcji, a także wspieranie procesu dezinstytucjonalizacji usług świadczonych na rzecz dzieci pozbawionych opieki rodzicielskiej.	RPO WSL 2014-2020
124	Departament Nadzoru Podmiotów Leczniczych i Ochrony Zdrowia	Elementarz AAC urząd przyjazny osobom z trudnościami w komunikowaniu się	W projekcie założono transfer i adaptację austriackiego modelu (praktyki) nowego sposobu świadczenia usług, szczególnie posługujących się wspomaganymi, alternatywnymi sposobami komunikacji. W jego ramach realizowana będzie także intensywne wymiana informacji i doświadczeń z partnerem zagranicznym, co przyczyni się m.in. do zminimalizowania kosztów i ryzyka związanego z przyjęciem nieskutecznych lub błędnych rozwiązań. Cel projektu wpisuje się w realizację programu POWER oraz w założenia Rządowego Programu „Dostępność Plus”.	PO Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020
125	Departament Projektów Regionalnych	InfoSMOG-MED	Głównym celem projektu jest stworzenie elektronicznej platformy i aplikacji na urządzenia mobilne informujących o stanie jakości powietrza wraz systemem komunikatów dla mieszkańców i podmiotów leczniczych z terenu województwa śląskiego. Usługa zwiększy dostępność obywateli oraz podmiotów leczniczych do informacji związanych ze smogiem z wykorzystaniem technologii przetwarzających, gromadzących i przesyłających informacje w formie elektronicznej (usługi dostępne on-line).	RPO WSL 2014-2020
126	Zamek Cieszyn	INTRIDE — Miękkie, cyfrowe i ekologiczne kompetencje dla inteligentnych projektantów: projektanci jako innowacyjni twórcy dla MŚP w sektorze produkcyjnym	Projekt INTRIDE zakłada pionierskie rozwiązanie w zakresie tworzenia sieci współpracy między instytucjami szkolnictwa wyższego, przedsiębiorcami i centrami technologicznymi, mające na celu opracowanie wspólnego programu nauczania projektantów. Program ma uwzględniać miękkie, cyfrowe i zielone kompetencje, kluczowe jako czynnik stymulujący innowacje w MŚP sektora wytwórczego.	Erasmus+
127	Departament Geodezji, Gospodarki Nieruchomościami i Planowania Przestrzennego	Podniesienie jakości, dostępności oraz zwiększenie wykorzystania administracyjnych zasobów mapowych subregionu południowego województwa śląskiego	Głównym celem projektu jest zbudowanie uniwersalnego subregionalnego zbioru dokumentów cyfrowych stanowiącego rdzeń geoprzestrzennych baz danych jednostek organizacyjnych administracji publicznej szczebla gminnego, powiatowego, wojewódzkiego umożliwiających świadczenie zaawansowanych e-usług zgodnie z wymaganiami i standardami technicznymi, prawnymi na poziomie krajowym i europejskim zwiększając efektywność funkcjonowania administracji.	RPO WSL 2014-2020
128	Zamek Cieszyn	Polska dostępna – dostępność do zaprojektowania	Celem głównym projektu jest zwiększenie wykorzystania innowacji społecznych poprzez wyszukanie potencjalnych innowatorów oraz udzielenie im wsparcia merytorycznego, organizacyjnego, technicznego i finansowego w formie grantu na rozwój ich pomysłów. Projekt zakłada opracowanie innowacji adresowanych do seniorów oraz osób z	PO Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020

			niepełnosprawnościami. Wsparcie finansowe otrzyma 40 innowacji społecznych, a 4 o największym potencjale do zastosowania na szeroką skalę zostanie opracowanych w wersji finalnej i upowszechnionych, promowanych i włączonych do polityk publicznych.	
129	Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. w Bielsku-Białej	Questing jako innowacja w rozwoju turystyki przyrodniczo-kulturowej	Celem projektu jest popularyzacja lokalnego dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego, zachęcanie turystów do zwiedzania mniej znanych obiektów i miejsc położonych poza głównymi destynacjami turystycznymi, motywowanie mieszkańców, dzieci i młodzieży do poznawania „małych ojczyzn” pogranicza polsko-czeskiego, za pomocą innowacyjnego rozwiązania, jakim są szlaki questingowe.	Interreg V-A Republika Czeska – Polska 2014-2020
PROJEKTY ZAKOŃCZONE W 2020				
130	Wojewódzki Park Kultury i Wypoczynku im. Gen. Jerzego Ziętka S.A. w Chorzowie	Aktywizacja zawodowa poprzez eliminowanie zdrowotnych czynników ryzyka wśród pracowników Wojewódzkiego Parku Kultury i Wypoczynku w Chorzowie	Celem głównym projektu było zapewnienie dostępu do profilaktyki leczniczej ułatwiającej pozostanie w zatrudnieniu pracowników WPKiW, poprzez podjęcie działań ukierunkowanych na eliminowanie zdrowotnych czynników ryzyka. Cele szczegółowe: 1. Kształtowanie prozdrowotnych postaw wśród społeczeństwa. 2. Zmniejszenie przedwczesnej zachorowalności i ograniczenie negatywnych skutków przewlekłych schorzeń układu kostnowąstawowego i mięśniowego. 3. Zapewnienie wysokiego poziomu zatrudnienia.	RPO WSL 2014-2020
131	Wojewódzki Szpital Specjalistyczny im. Najświętszej Maryi Panny z siedzibą w Częstochowie	Doposażenie w aparaty RTG z ramieniem C celem umożliwienia udzielania świadczeń z zakresu chirurgii naczyniowej i leczenia chorych z zaburzeniami rytmu serca w roku 2020	Celem projektu jest dążenie do zapewnienia dostępu do najnowszych osiągnięć technicznych i technologicznych w zakresie diagnostyki i leczenia chorób układu serca i naczyń poprzez wyposażenie realizatorów zadania w aparaty RTG z ramieniem C umożliwiające udzielanie świadczeń z zakresu chirurgii naczyniowej i leczenia chorych z zaburzeniami rytmu serca.	Program Profilaktyki i Leczenia Chorób Układu Sercowo-Naczyniowego POLKARD na lata 2017-2020
132	Wojewódzki Szpital Specjalistyczny Nr 5 im. Św. Barbary w Sosnowcu	Doposażenie w aparaty RTG z ramieniem C celem umożliwienia udzielania świadczeń z zakresu chirurgii naczyniowej i leczenia chorych z zaburzeniami rytmu serca w roku 2020	Poprawa zdrowia mieszkańców, w szczególności leczenia chorych z zaburzeniami rytmu serca.	Program Profilaktyki i Leczenia Chorób Układu Sercowo-Naczyniowego POLKARD na lata 2017-2020
133	Wojewódzki Szpital Specjalistyczny Nr 5 im. Św. Barbary w Sosnowcu	Doposażenie w aparaty USG z możliwością echokardiografii celem diagnozowania i leczenia chorób układu krążenia w ramach programu profilaktyki zdrowotnej pn. Program Profilaktyki i Leczenia Chorób Układu Sercowo-Naczyniowego POLKARD na lata 2017-2020 w 2020 roku	Diagnozowanie i leczenie chorób układu krążenia.	Program Profilaktyki i Leczenia Chorób Układu Sercowo-Naczyniowego POLKARD na lata 2017-2020

134	Wojewódzki Szpital Specjalistyczny im. Najświętszej Maryi Panny z siedzibą w Częstochowie	Doposażenie w aparaty USG z możliwością echokardiografii celem diagnozowania i leczenia chorób układu krążenia w roku 2020	Celem projektu jest dążenie do zapewnienia dostępu do najnowszych osiągnięć technicznych i technologicznych w zakresie diagnostyki i leczenia chorób układu serca i naczyń poprzez wyposażenie realizatorów zadania w aparaty USG z możliwością echokardiografii, umożliwiające diagnostykę i leczenie chorób układu krążenia ze szczególnym przeznaczeniem dla pacjentów, którym udzielane są świadczenia z zakresu rehabilitacji kardiologicznej.	Program Profilaktyki i Leczenia Chorób Układu Sercowo-Naczyniowego POLKARD na lata 2017-2020
135	Wojewódzki Szpital Specjalistyczny im. Najświętszej Maryi Panny z siedzibą w Częstochowie	Dostosowanie do potrzeb osób niepełnosprawnych strefy wejściowej do budynku D i pomieszczeń parteru oraz wymiana 2 dźwigów szpitalnych w obiekcie przy ul. Białskiej 104/118	Celem projektu jest zwiększenie efektywności i skuteczności udzielania pomocy poprzez poprawę infrastruktury technicznej zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, w tym dostosowanie pomieszczeń do potrzeb osób niepełnosprawnych. Nowoczesna i dostosowana do standardów oraz wymogów infrastruktura wpłynie również na promocję i poprawę wizerunku służby zdrowia w regionie.	Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych
136	Opera Śląska w Bytomiu	Eliminacja czynników ryzyka na stanowiskach pracy w Operze Śląskiej	Celem projektu jest "Eliminacja czynników ryzyka na stanowiskach pracy w Operze Śląskiej" poprzez zmniejszenie ryzyk związanych z trybem pracy, a w konsekwencji poprawa zdrowia pracowników, w szczególności układu mięśniowo-szkieletowego oraz wzroku. Dzięki doposażeniu stanowisk pracy w sprzęty najwyższej jakości i spełniające wymagania bhp zniwelowane zostaną zdiagnozowane ryzyka zdrowotne pracowników objętych projektem. Dzięki przeprowadzonym szkoleniom, których odbiorcami będą pracownicy Opery Śląskiej w Bytomiu, poszerzona zostanie ich świadomość w tematach prozdrowotnych, kształtowania prawidłowej postawy ciała oraz zapobiegania przyszłym negatywnym skutkom nieprawidłowego korzystania ze stanowiska pracy.	RPO WSL 2014-2020
137	Śląskie Centrum Rehabilitacyjno-Uzdrowskie im. dr A. Szebesty w Rabce-Zdroju sp. z o.o	Kompleksowy rozwój infrastruktury uzdrowskiej ŚCRU, w tym rewitalizacja parku zdrojowego wraz z budową tężni solankowej	Celem ogólnym projektu jest efektywne wykorzystanie endogenicznych potencjałów przyrodniczych, przestrzennych i kulturowych małopolski dla budowy przewag konkurencyjnych regionu i jego rozwoju społeczno-gospodarczego. Podejmowane działania winny przyczynić się do podniesienia atrakcyjności inwestycyjnej obszarów bazujących na zasobach przyrodniczych i przestrzennych, co z kolei powinno przełożyć się na stopniowy wzrost zatrudnienia i szeroko rozumiany rozwój regionu.	RPO Województwa Małopolskiego 2014-2020
138	Śląskie Centrum Reumatologii, Rehabilitacji i Zapobiegania Niepełnosprawności im. Gen. Jerzego Ziętka w Ustroniu sp. z o.o.	Modernizacja bloku operacyjnego w Śląskim Centrum Reumatologii, Rehabilitacji i Zapobiegania Niepełnosprawności ukierunkowana na poprawę jakości i dostępności do świadczeń ochrony zdrowia	Celem projektu jest zwiększenie dostępności i jakości świadczeń medycznych poprzez zmniejszenie ryzyka zakażeń szpitalnych dzięki poprawie warunków higieniczno-sanitarnych i poprawie warunków pracy personelu oraz podniesienie poziomu świadczonych usług medycznych. Realizacja projektu zapewni pełną funkcjonalność i niezawodność pracy bloku operacyjnego poprzez jego modernizację.	RPO WSL 2014-2020
139	Centrum Pediatrii im. Jana Pawła II w Sosnowcu sp. z o.o.	Modernizacja Oddziału Anestezjologii i Intensywnej Terapii dla Noworodków i	Zakup najnowocześniejszej aparatury medycznej w postaci inkubatorów, respiratorów, systemów monitorowania oraz przebudowa i modernizacja pomieszczeń, która pozwoli na stosowanie	RPO WSL 2014-2020

		Dzieci wraz z wyposażeniem w Centrum Pediatrii	najnowocześniejszych metod ratowania życia noworodków i dzieci, szczególnie z krytycznie niską masą urodzeniową ciała poniżej 1kg.	
140	Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Wojewódzki Szpital Specjalistyczny Nr 3 w Rybniku	Modernizacja źródła ciepła i energii dla obiektów SPZOZ WSS nr 3 w Rybniku	Inwestycja polega na modernizacji źródła ciepła, tj. szpitalnej kotłowni parowo-wodnej zasilanej gazem ziemnym, olejem opałowym oraz ciepłem z miejskiej sieci ciepłowniczej poprzez zamontowanie agregatu kogeneracyjnego, w którym spalany będzie gaz ziemny i produkowana energia elektryczna oraz energia cieplna dla potrzeb szpitala.	RPO WSL 2014-2020
141	Katowickie Centrum Onkologii	Podniesienie jakości i dostępności leczenia onkologicznego w Katowickim Centrum Onkologii	Bezpośrednim celem projektu będzie zmniejszenie zachorowalności i umieralności na choroby nowotworowe na terenie woj. śląskiego. Realizacja celu bezpośredniego wynika ze zidentyfikowanego problemu kluczowego, jakim jest wysoka zachorowalność i umieralność na choroby nowotworowe, a także brak wysokiej klasy sprzętu medycznego umożliwiającego poszerzenie zakresu i skuteczności diagnostyki i leczenia chorób nowotworowych.	RPO WSL 2014-2020
142	"REPTY" Górnośląskie Centrum Rehabilitacji im. Gen. Jerzego Ziętka z siedzibą w Tarnowskich Górach	Poprawa dostępności i podniesienie jakości świadczeń kardiologicznych na terenie GCR Repty	Celem głównym projektu jest zwiększenie dostępności do wysokiej jakości świadczeń medycznych, tj. diagnozy i leczenia chorób krążenia.	RPO WSL 2014-2020
143	Wojewódzki Szpital Specjalistyczny Nr 2 w Jastrzębiu-Zdroju	Poprawa jakości i dostępności do świadczeń ochrony zdrowia z zakresu ambulatoryjnej specjalistycznej i podstawowej opieki zdrowotnej w Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym nr 2 w Jastrzębiu-Zdroju	Celem projektu jest wzrost jakości i dostępności do świadczeń medycznych WSS Nr 2 w Jastrzębiu-Zdroju poprzez modernizację i doposażenie przyszpitalnych poradni specjalistycznych oraz podstawowej opieki zdrowotnej, pracowni diagnostycznych/zabiegowych, w tym zastosowanie nowoczesnych rozwiązań IT.	RPO WSL 2014-2020
144	Wojewódzki Szpital Specjalistyczny Nr 2 w Jastrzębiu-Zdroju	Przebudowa, doposażenie Oddziału Urazowo-Ortopedycznego oraz Zakładu Diagnostyki Obrazowej Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego Nr 2 w Jastrzębiu-Zdroju dla osób przewlekle chorych i starszych oraz diagnostyki, leczenia i profilaktyki chorób układu ruchu	Celem projektu jest wzrost dostępności i poprawa jakości świadczonych usług, związanych z chorobami układu kostno-stawowo-mięśniowego, poprzez modernizację i doposażenie w nowoczesny sprzęt i aparaturę medyczną Oddziału Urazowo-Ortopedycznego i Zakładu Diagnostyki Obrazowej WSS nr 2 w Jastrzębiu-Zdroju.	RPO WSL 2014-2020
145	Fundusz Górnośląski S.A.	Stawiamy na zdrowie!	Poprawa warunków pracy oraz eliminowanie zagrożeń dla życia i zdrowia pracowników FG S.A. Zapobieganie chorobom zawodowym, schorzeniom narządu ruchu, wzroku, słuchu, nadmiernemu obciążeniu fizycznemu i psychicznemu, niwelowanie ryzyka uszkodzeń, kontuzji i schorzeń wpływających zarówno na kondycję pracowników, jak i ich absencję w pracy oraz krótszą aktywność zawodową, poprzez podnoszenie komfortu i bezpieczeństwa pracy.	RPO WSL 2014-2020

146	Ośrodek Terapii Nerwic dla Dzieci i Młodzieży z siedzibą w Orzeszu	SZPITAL DOMOWY (SzD)	Celem głównym projektu jest deinstytucjonalizowanie usług zdrowotnych służących zachowaniu, ratowaniu, przywracaniu lub poprawie zdrowia osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym. Grupę docelową projektu stanowić będą osoby niepełnosprawne z zaburzeniami psychicznymi, wymagające pomocy innej osoby w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji oraz ich opiekunowie. Okres realizacji projektu to 24 m-ce. Opieką zostanie objęte min. 72 pacjentów i ich faktyczni opiekunowie. Razem 144 osoby.	RPO WSL 2014-2020
147	Katowickie Centrum Onkologii	Termomodernizacja obiektów Katowickiego Centrum Onkologii z siedzibą w Katowicach, ul. Raciborska 26: a) budynku szpitalnego wraz z budynkiem administracyjnym przy ul. Józefowskiej 119 w Katowicach b) budynku głównego Katowickiego Centrum Onkologii przy ul. Raciborskiej 27 w Katowicach	Bezpośrednim celem projektu jest poprawa jakości powietrza na terenie miasta Katowice i pozostałej części województwa śląskiego. Realizacja celu bezpośredniego wynika ze zidentyfikowanego problemu kluczowego, jakim jest wysoki poziom zanieczyszczenia powietrza na terenie miasta Katowice oraz nieodpowiednia infrastruktura cieplna budynków Katowickiego Centrum Onkologii. Problem ten w największym stopniu dotyczy budynków i infrastruktury cieplnej Szpitala zlokalizowanych przy ul. Raciborskiej 27 i Józefowskiej 119.	RPO WSL 2014-2020
148	Katowickie Centrum Onkologii	Termomodernizacja obiektów Katowickiego Centrum Onkologii z siedzibą w Katowicach, ul. Raciborska 26: a) budynku szpitalnego wraz z budynkiem administracyjnym przy ul. Józefowskiej 119 w Katowicach b) budynku głównego Katowickiego Centrum Onkologii przy ul. Raciborskiej 27 w Katowicach	Program wieloletni: „Narodowa Strategia Onkologiczna” zadanie p.n. Dopuszczenie zakładów radioterapii.	Narodowy Program Zwalczania Chorób Nowotworowych
149	Wojewódzki Szpital Chorób płuc im. dr Alojzego Pawelca z siedzibą w Wodzisławiu Śląskim	W dobrym zdrowiu – dobry Pracownik. Poprawa warunków pracy personelu Wojewódzkiego Szpitala Chorób Płuc im. dr Alojzego Pawelca w Wodzisławiu Śląskim	Poprawa warunków pracy pracowników Wojewódzkiego Szpitala Chorób Płuc im. dr A. Pawelca w Wodzisławiu Śląskim poprzez zakup sprzętu, modernizację stanowisk pracy oraz cykl szkoleń z zakresu BHP.	RPO WSL 2014-2020
150	Wojewódzki Szpital Rehabilitacyjny dla Dzieci w Jastrzębiu-Zdroju	Wykrywanie i profilaktyka wad postawy u dzieci w wieku od 7 do 15 lat w Jastrzębiu-Zdroju	Celem głównym jest poprawa stanu zdrowia dzieci w wieku 7-15 lat poprzez zmniejszenie występowania wad postawy i deformacji kręgosłupa oraz określenie procentu populacji dzieci z występującymi wadami postawy i wdrożenie odpowiedniego leczenia oraz zapobieganie pogłębianiu się wykrytych deformacji. Poszerzenie wiedzy u rodziców, nauczycieli i pielęgniarek szkolnych w zakresie profilaktyki wad postawy oraz ergonomii w życiu codziennym dziecka poprzez wykłady w szkołach.	RPO WSL 2014-2020

151	Centrum Psychiatrii w Katowicach im. dr Krzysztofa Czumy	Wymiana dźwigu szpitalnego wraz z budową platformy dźwigowej w celu przystosowania dla potrzeb osób niepełnosprawnych budynku głównego w Katowicach przy ul. Korczaka 27 oraz budynku oddziału w Skoczowie przy ul. Katowickiej 21	Zrealizowana inwestycja przyczyniła się do spełnienia wymogów w zakresie przystosowania obiektów dla potrzeb osób niepełnosprawnych zgodnie z Ustawą z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz.U. z 2019 r. poz. 1696) oraz Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury i Budownictwa z dnia 14 listopada 2017 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie Dz.U. 2017 poz. 2285. Wykonane roboty budowlane umożliwiają właściwą komunikację pacjentom niepełnosprawnym na terenie modernizowanych obiektów a także znacząco zniósł bariery architektoniczne w przedmiotowych obiektach.	Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych
152	Wojewódzki Szpital Neuropsychiatryczny im. dr Emila Cyrana z siedzibą w Lublińcu	Zapewnienie bezpieczeństwa i opieki pacjentom oraz bezpieczeństwa personelowi zakładów opiekuńczo-leczniczych, domów pomocy społecznej, zakładów pielęgnacyjno-opiekuńczych i hospicjów na czas COVID-19	Zapewnienie bezpieczeństwa i opieki pacjentom oraz bezpieczeństwa personelowi zakładów opiekuńczo-leczniczych, domów pomocy społecznej, zakładów pielęgnacyjno-opiekuńczych.	PO Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020
153	Wojewódzki Szpital Specjalistyczny im. Najświętszej Maryi Panny z siedzibą w Częstochowie	Zapewnienie bezpieczeństwa i opieki pacjentom oraz bezpieczeństwa personelowi zakładów opiekuńczo-leczniczych, domów pomocy społecznej, zakładów pielęgnacyjno-opiekuńczych i hospicjów na czas COVID-19 w zakresie Zakład Opiekuńczo-Leczniczy	Celem projektu jest zapewnienie bezpieczeństwa i opieki pacjentom oraz bezpieczeństwa personelowi zakładów opiekuńczo-leczniczych, domów pomocy społecznej, zakładów pielęgnacyjno-opiekuńczych i hospicjów na czas COVID-19.	PO Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020
154	Zespół Szkół Specjalnych w Skoczowie	„Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa” – Priorytet 3	Poprawa stanu czytelnictwa w Polsce poprzez wzmacnianie roli bibliotek publicznych, szkolnych i pedagogicznych jako lokalnych ośrodków życia społecznego stanowiących centrum dostępu do kultury i wiedzy. Cel ten realizowany będzie przez finansowe wsparcie modernizacji, budowy lub przebudowy placówek bibliotecznych w mniejszych miejscowościach, oraz bieżące uzupełnianie zbiorów bibliotek publicznych i szkolnych o nowości wydawnicze.	Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa (MKiDN)
155	Planetarium i Obserwatorium Astronomiczne im. Mikołaja Kopernika w Chorzowie/ Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy dla Niesłyszących i Słabosłyszących im. Marii Grzegorzewskiej	Ad Astra	Celem głównym projektu była poprawa efektów kształcenia 192 uczniów, (84 dziewcząt oraz 108 chłopców) poprzez rozwijanie wybranych kompetencji kluczowych w tym wyrównanie szans edukacyjnych 92 uczniów niepełnosprawnych.	RPO WSL 2014-2020

	w Raciborzu/ Zespół Szkół Ogólnokształcących Mistrzostwa Sportowego im. Janusza Kusocińskiego w Raciborzu/ Regionalny Ośrodek Metodyczno-Edukacyjny "Metis" w Katowicach/ Zespół Szkół Specjalnych w Skoczowie			
156	Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka im. Józefa Lompy w Katowicach	Doposażenie biblioteki w nowości wydawnicze (książki) zgodnie z profilem działalności	Promocja i rozwój czytelnictwa. Obszarem objętym projektem jest województwo śląskie. Książki zostaną zakupione dla PBW w Katowicach Filia w Rudzie Śląskiej, Sosnowcu, Tarnowskich Górach i Tychach.	Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa (MKiDN)
157	Regionalny Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli "WOM" w Częstochowie	Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa „Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa” dotyczący wspierania w latach 2016–2020 organów prowadzących szkoły oraz biblioteki pedagogiczne w zakresie rozwijania zainteresowań uczniów przez promocję i wspieranie czytelnictwa dzieci i młodzieży, w tym zakup nowości wydawniczych	Prowadzone od dłuższego czasu badania społeczne potwierdzają spadek intensywności czytania i ustabilizowanie się na niskim poziomie grupy osób czytających książki. Konieczne jest więc podjęcie kompleksowych działań stymulujących rozwój czytelnictwa i kształtowanie nawyku czytania, w szczególności wśród dzieci i młodzieży. Należy do nich m.in. ułatwienie dostępu do książek poprzez wzbogacanie oferty bibliotek o nowości wydawnicze i ich promocja. Środki z projektu umożliwiają zakup takich nowości.	Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa (MKiDN)
158	Biblioteka Śląska w Katowicach	Zakup nowości wydawniczych do bibliotek publicznych 2020	Zakup nowości wydawniczych do zbiorów Biblioteki Śląskiej w celu udostępniania czytelnikom.	Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa (MKiDN)
159	Biblioteka Śląska w Katowicach	Zakup nowości wydawniczych do bibliotek publicznych. Priorytet 1 Nabór II – Zakup usług dostarczania publikacji drogą elektroniczną (Aneks nr 1 do Umowy nr BN/1823/2020 z dnia 25.08.2020 r.	Wzmocnienie aktywności czytelniczej w bibliotekach publicznych poprzez kreowanie wzrostu liczby wypożyczanych publikacji oraz wzrostu liczby czytelników bibliotek publicznych, zwiększenie atrakcyjności oferty bibliotek publicznych poprzez zwiększenie udziału nowości wydawniczych w zbiorach bibliotek, wzrost dostępności książek, czasopism, multimediiów, publikacji nutowych i kartograficznych w zbiorach bibliotek publicznych.	Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa (MKiDN)
160	Regionalny Ośrodek Metodyczno-Edukacyjny "Metis" w Katowicach/ Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka	Klucz do sukcesu	Celem głównym projektu było podniesienie kompetencji 150 pracowników systemu wspomagania pracy szkoły w zakresie kształtowania kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych na rynku pracy w okresie 1.09.2018 – 31.07.2020 r.	PO Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020

	im. Józefa Lompy w Katowicach/ Regionalny Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli "WOM" w Bielsku-Białej			
161	Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrze	RESTART	Nabycie nowych lub zwiększenie kompetencji i kwalifikacji zawodowych przez 42 osoby – pracowników MŚP; przedsiębiorstw przechodzących procesy restrukturyzacyjne, odczuwających negatywne skutki zmiany gospodarczej, znajdujących się w sytuacji kryzysowej, zagrożonych zwolnieniem, przewidzianych do zwolnienia lub osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu z terenu woj. śląskiego oraz podjęcie lub kontynuowanie zatrudnienia przez 30 UP i rozpoczęcie działalności gospodarczej przez 12 UP do 31.10.2020 r.	RPO WSL 2014-2020
162	Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Województwa Śląskiego	Szkolenie i doskonalenie zawodowe kadr systemu wspierania rodziny i pieczy zastępczej	Celem głównym projektu jest: zwiększenie profesjonalizmu zawodowego kadry systemu wspierania rodziny i pieczy zastępczej wykonującej zadania na terenie makroregionu południowego obejmującego województwa: dolnośląskie, małopolskie, opolskie i śląskie, w okresie od 2017 r. do 2020 r.	PO Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020
163	Muzeum "Górnośląski Park Etnograficzny w Chorzowie"	Digitalizacja zbiorów prof. dr. hab. Adolfa Dygacza (Etap II)	Udostępnienie kolejnej części zdigitalizowanych zbiorów prof. dr. hab. Adolfa Dygacza.	Kultura cyfrowa (MKiDN)
164	Biblioteka Śląska w Katowicach	Dyskusyjne Kluby Książki w województwie śląskim 2020	Strategicznymi celami programu są: promocja kultury literackiej i czytelnictwa, ożywienie i integracja środowisk skupionych wokół bibliotek publicznych, zachęcenie nowych użytkowników do korzystania z bibliotek publicznych oraz inspirowanie bibliotekarzy do kreowania mody na czytanie (m.in. poprzez włączanie klubów w ogólnopolskie kampanie proczytelnicze, takie jak Narodowe Czytanie bądź obchody literackich jubileuszy). Celem programu jest również popularyzacja idei DKK w środowiskach do tej pory niezaangażowanych w ruch.	Dyskusyjne Kluby Książki (MKiDN)
165	Filharmonia Śląska im. H.M. Góreckiego w Katowicach	Eugeniusz Knapik cykl pieśni na 2 głosy z orkiestrą smyczkową	Celem programu jest wspieranie współczesnej twórczości muzycznej poprzez zamawianie nowych dzieł oraz stworzenie dogodnych warunków dla ich stałej obecności w przestrzeni publicznej. Zasadniczym zadaniem programu jest zwiększenie roli muzyki najnowszej jako istotnego medium komunikacji społecznej oraz wpisanie dzieł współczesnych w proces przemian, którym podlega współczesna kultura, w tym ukazanie ich w kontekście zagadnień takich jak – redefinicja pojęcia kultury wysokiej oraz roli twórcy i odbiorcy, czy wpływ nowych mediów oraz technologii na język muzyczny i sposób odbioru muzyki. Istotnym celem programu jest również wykorzystanie nowych dzieł muzycznych jako narzędzia edukacji kulturalnej i artystycznej, popularyzacja muzyki współczesnej w kręgach odbiorców niezawodowych, w tym wśród dzieci i młodzieży, stworzenie możliwości	Zamówienia kompozytorskie (MKiDN)

			kontakty z kompozytorem, poznania procesu twórczego – od pomysłu, przez etap pisania dzieła, do jego wykonania, co w efekcie ma doprowadzić do przełamania stereotypu o hermetyczności muzyki współczesnej. Operatorem programu jest Instytut Muzyki i Tańca.	
166	Regionalny Ośrodek Kultury w Bielsku-Białej	Górale w wojnie 1920. Szlak Dywizji Górskiej gen. Andrzeja Galicy i jego zapomniani bohaterowie	Usystematyzowanie i rozpowszechnienie wiedzy nt. udziału górali beskidzkich w wojnie polsko-bolszewickiej w 1920 r. i pokazaniu historii poprzez losy żołnierzy – górali walczących w Dywizji Górskiej im. Gen. Galicy.	Rządowy Program Wieloletni NIEPODLEGŁA na lata 2017–2022 Program Dotacyjny Koalicje dla Niepodległej # wiktoria 1920”
167	Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrze	Górnictwo Dzieci – dzieci w świecie dorosłych edycja III	Nabywanie kluczowych kompetencji oraz wykształcenie postaw kreatywnych u 80 dzieci w wieku 7-14 lat poprzez realizację zajęć rozwijających umiejętności, zainteresowania i wiedzę w zakresie przedsiębiorczości oraz ekonomii w czasie czterech turnusów półkolonii letnich w 2020 r. Wzmocnienie świadomości ekonomicznej dzieci i młodzieży, a także konieczność wypracowania w najmłodszych dobrych nawyków finansowych oraz postaw przedsiębiorczych.	Narodowy Bank Polski
168	Filharmonia Śląska im. H.M. Góreckiego w Katowicach	Jan Wincenty Hawel dzieło symfoniczne na 2 głosy solowe, organy, chór mieszany i orkiestrę symfoniczną	Celem programu jest wspieranie współczesnej twórczości muzycznej poprzez zamawianie nowych dzieł oraz stworzenie dogodnych warunków dla ich stałej obecności w przestrzeni publicznej. Zasadniczym zadaniem programu jest zwiększenie roli muzyki najnowszej jako istotnego medium komunikacji społecznej oraz wpisanie dzieł współczesnych w proces przemian, którym podlega współczesna kultura, w tym ukazanie ich w kontekście zagadnień takich jak – redefinicja pojęcia kultury wysokiej oraz roli twórcy i odbiorcy, czy wpływ nowych mediów oraz technologii na język muzyczny i sposób odbioru muzyki. Istotnym celem programu jest również wykorzystanie nowych dzieł muzycznych jako narzędzia edukacji kulturalnej i artystycznej, popularyzacja muzyki współczesnej w kręgach odbiorców niezawodowych, w tym wśród dzieci i młodzieży, stworzenie możliwości kontaktu z kompozytorem, poznania procesu twórczego – od pomysłu, przez etap pisania dzieła, do jego wykonania, co w efekcie ma doprowadzić do przełamania stereotypu o hermetyczności muzyki współczesnej. Operatorem programu jest Instytut Muzyki i Tańca.	Zamówienia kompozytorskie (MKiDN)
169	Filharmonia Śląska im. H.M. Góreckiego w Katowicach	Jerzy Kornowicz dzieło kameralne na klawesyn z efektami elektronicznymi	Celem programu jest wspieranie współczesnej twórczości muzycznej poprzez zamawianie nowych dzieł oraz stworzenie dogodnych warunków dla ich stałej obecności w przestrzeni publicznej. Zasadniczym zadaniem programu jest zwiększenie roli muzyki najnowszej jako istotnego medium komunikacji społecznej oraz wpisanie dzieł współczesnych w proces przemian, którym podlega współczesna kultura, w tym ukazanie ich w kontekście zagadnień takich jak –	Zamówienia kompozytorskie (MKiDN)

			redefinicja pojęcia kultury wysokiej oraz roli twórcy i odbiorcy, czy wpływ nowych mediów oraz technologii na język muzyczny i sposób odbioru muzyki. Istotnym celem programu jest również wykorzystanie nowych dzieł muzycznych jako narzędzia edukacji kulturalnej i artystycznej, popularyzacja muzyki współczesnej w kręgach odbiorców niezawodowych, w tym wśród dzieci i młodzieży, stworzenie możliwości kontaktu z kompozytorem, poznania procesu twórczego – od pomysłu, przez etap pisania dzieła, do jego wykonania, co w efekcie ma doprowadzić do przełamania stereotypu o hermetyczności muzyki współczesnej. Operatorem programu jest Instytut Muzyki i Tańca.	
170	Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrze	Kultura i edukacja na Grubie – Śląskie dziedzictwo w sieci	Popularyzacja dziedzictwa i kultury Górnego Śląska, budowanego w oparciu o przemysł ciężki.	Kultura w sieci (MKiDN)
171	Filharmonia Śląska im. H.M. Góreckiego w Katowicach	Marcel Chyrzyński dzieło symfoniczne	Celem programu jest wspieranie współczesnej twórczości muzycznej poprzez zamawianie nowych dzieł oraz stworzenie dogodnych warunków dla ich stałej obecności w przestrzeni publicznej. Zasadniczym zadaniem programu jest zwiększenie roli muzyki najnowszej jako istotnego medium komunikacji społecznej oraz wpisanie dzieł współczesnych w proces przemian, którym podlega współczesna kultura, w tym ukazanie ich w kontekście zagadnień takich jak – redefinicja pojęcia kultury wysokiej oraz roli twórcy i odbiorcy, czy wpływ nowych mediów oraz technologii na język muzyczny i sposób odbioru muzyki. Istotnym celem programu jest również wykorzystanie nowych dzieł muzycznych jako narzędzia edukacji kulturalnej i artystycznej, popularyzacja muzyki współczesnej w kręgach odbiorców niezawodowych, w tym wśród dzieci i młodzieży, stworzenie możliwości kontaktu z kompozytorem, poznania procesu twórczego – od pomysłu, przez etap pisania dzieła, do jego wykonania, co w efekcie ma doprowadzić do przełamania stereotypu o hermetyczności muzyki współczesnej. Operatorem programu jest Instytut Muzyki i Tańca.	Zamówienia kompozytorskie (MKiDN)
172	Filharmonia Śląska im. H.M. Góreckiego w Katowicach	Mikołaj Górecki dzieło na sopran, chór i orkiestrę kameralną	Celem programu jest wspieranie współczesnej twórczości muzycznej poprzez zamawianie nowych dzieł oraz stworzenie dogodnych warunków dla ich stałej obecności w przestrzeni publicznej. Zasadniczym zadaniem programu jest zwiększenie roli muzyki najnowszej jako istotnego medium komunikacji społecznej oraz wpisanie dzieł współczesnych w proces przemian, którym podlega współczesna kultura, w tym ukazanie ich w kontekście zagadnień takich jak – redefinicja pojęcia kultury wysokiej oraz roli twórcy i odbiorcy, czy wpływ nowych mediów oraz technologii na język muzyczny i sposób odbioru muzyki. Istotnym celem programu jest również wykorzystanie nowych dzieł muzycznych jako narzędzia edukacji kulturalnej i artystycznej, popularyzacja muzyki współczesnej w kręgach odbiorców niezawodowych, w tym wśród dzieci i młodzieży, stworzenie możliwości kontaktu z kompozytorem, poznania procesu twórczego – od pomysłu,	Zamówienia kompozytorskie (MKiDN)

			przez etap pisania dzieła, do jego wykonania, co w efekcie ma doprowadzić do przełamania stereotypu o hermetyczności muzyki współczesnej. Operatorem programu jest Instytut Muzyki i Tańca.	
173	Muzeum "Górnośląski Park Etnograficzny w Chorzowie"	Modernizacja i rozbudowa systemu sygnalizacji pożarowej, systemu sygnalizacji napadu, włamania oraz monitoringu wizyjnego	Dostosowanie zabezpieczeń obiektów muzealnych do zagrożeń zewnętrznych, wynikających z usytuowania Muzeum na terenie zagrożonym pod względem wystąpienia pożaru lub wandalizmu oraz dostosowania ich (wspomnianych zabezpieczeń) do obowiązujących przepisów prawa.	Infrastruktura kultury (MDiKN)
174	Muzeum Górnośląskie w Bytomiu	Muzeum pod lupa	Udostępnianie w sieci 7 – mini spacerów tematycznych prezentowanych w formie audiowizualnej z tłumaczeniem na język migowy ukazujący ścieżki zwiedzania 3 wystaw stałych w Muzeum Górnośląskim w Bytomiu.	Kultura w sieci (MKiDN)
175	Biblioteka Śląska w Katowicach	Pola widzenia książki – kontekst	Przyczynianie się do promocji czytelnictwa (zwłaszcza u młodych ludzi), animacja czytelnictwa w przestrzeni miasta, dbanie o kontakt młodych ludzi z tradycją literacką i rozwijanie w nich szacunku do książki, pozyskiwanie nowych przestrzeni dla animacji kulturalnej, wzmacnianie zainicjowanej współpracy z bibliotekami w Polsce, umocnienie biblioteki we współczesnym nurcie rozwijającej się katowickiej Strefy Kultury, kontynuacja partnerstw z instytucjami kultury, bibliotekami i organizacjami pozarządowymi.	Partnerstwo dla książki (MKiDN)
176	Biblioteka Śląska w Katowicach	Portrety Filmowe architektów Górnego Śląska 2 połowy XX wieku. Kolekcja	Przedstawienie w formie portretów filmowych sylwetek wybitnych architektów Górnego Śląska: Stanisława Niemczyka, Janusza i Bożeny Włodarczyków, Ewy i Marka Dziekońskich, Jerzego Witeczka oraz arch. Tadeusza Baruckiego historyka sztuki i dokumentalisty, prezentującego osiągnięcia światowej i polskiej architektury w kraju i zagranicą. Ukazanie nie tylko działalności architektonicznej, lecz przede wszystkim – zaprezentowanie sylwetek jej twórców, ich złożone życiorysy, osobowości, doświadczenia zawodowe i życiowe. Zrealizowany materiał filmowy: 5 portretów filmowych, 5 notacji filmowych oraz materiał dokumentacyjny to unikalny materiał źródłowy, niezbędny do prowadzenia prac badawczych, archiwizacyjnych i edukacyjno-popularyzatorskich nad powojennym dziedzictwem architektonicznym Górnego Śląska, realizowany przez Instytut Dokumentacji Architektury Biblioteki Śląskiej.	Muzeum Historii Polski
177	Teatr Rozrywki w Chorzowie	PROJEKT 321/DIGITALIZACJA POLSKIEGO TAŃCA	Archiwizacja polskiego tańca digitalizacja i archiwizacja oraz udostępnianie spektakli i projektów tanecznych.	Digitalizacja Polskiego Tańca (MKiDN)
178	Muzeum "Górnośląski Park Etnograficzny w Chorzowie"	Publikacja dzieła depozytariusza niematerialnego dziedzictwa kulturowego: Dusza starego domu	Ochrona elementów niematerialnego dziedzictwa kulturowego związanych z życiem rodzinnym i sąsiedzkim na terenie Żor.	Kultura ludowa i tradycyjna (MKiDN)
179	Muzeum Powstań Śląskich	Śladami Soli ziemi czarnej – edycja IV	<ul style="list-style-type: none"> • Upamiętnienie 100. rocznicy II Powstania Śląskiego. • Przekazanie uczestnikom pochodzących z obszarów wykluczonych w dostępie do kultury (osoby niepełnosprawne, dzieci z domów 	Kultura dostępna (MKiDN)

			<p>dziecka i osoby starsze) informacji z zakresu toku realizacji filmu i historii Śląska w atrakcyjnej praktycznej formie.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wykształcenie w uczestnikach zainteresowań produkcją filmową i historyczną, a także rozwój ich kreatywności w sferze kultury. • Wyposażenie uczestników w umiejętności, które w przyszłości pozwolą im tworzyć kolejne filmowe produkcje. • Walka z wykluczeniem społecznym poprzez zorganizowanie warsztatów filmowych dla dzieci i młodzieży z „trudnych” dzielnic oraz domów dziecka. • Walka z wykluczeniem społecznym poprzez zorganizowanie warsztatów filmowych dla ludzi starszych i osób niepełnosprawnych. • Włączenie uczestników do obiegu kulturalnego i zapewnienie im dostępu do kultury oraz dóbr historii Górnego Śląska. 	
180	Muzeum "Górnośląski Park Etnograficzny w Chorzowie"	Śląska Fabryka Fajek ze Zborowskiego – podsumowanie badań	Opracowanie i opublikowanie wyników dwóch sezonów badań archeologicznych, prowadzonych przy XVIII-wiecznej fabryce fajek glinianych w miejscowości Zborowskie (pow. lubliniecki, woj. śląskie)	Ochrona zabytków archeologicznych (MKiDN)
181	Regionalny Ośrodek Kultury w Bielsku-Białej	Śpiewaczka z Jaworzynki – Monika Wałach-Kaczmarzyk	Głównym celem projektu jest publikacja wydawnictwa muzycznego w formie płyty CD z nagraniami w wykonaniu Moniki Wałach-Kaczmarzyk z Jaworzynki. Płycie CD towarzyszyć będzie książeczka zawierająca tekst na temat muzyki tradycyjnej Beskidu Śląskiego, komentarz etnomuzykologiczny do zamieszczonych nagrań, biogramy muzyków, którzy zaprezentują się na płycie oraz ich zdjęcia.	Muzyczny Ślad (MKiDN)
182	Filharmonia Śląska im. H.M. Góreckiego w Katowicach	Tam sięgaj, gdzie wzrok nie sięga. Edukacyjny projekt interdyscyplinarny.	<ul style="list-style-type: none"> • Edukacja muzyczna osób niewidomych i niedowidzących. • Udostępnienie oferty kulturalnej dla osób wykluczonych z czynnego korzystania z kultury. • Udostępnienie oferty kulturalnej dla osób dotkniętych dysfunkcją fizyczną, tj. choroby narządu wzroku. • Uwrażliwienie społeczeństwa na potrzeby osób niewidomych i niedowidzących. • Integracja środowisk. • Niwelowanie obszarów wykluczonych z układów kultury (kultura dostępna dla osób niepełnosprawnych – "tam gdzie nie sięga wzrok"). 	Edukacja kulturalna (MKiDN)
183	Filharmonia Śląska im. H.M. Góreckiego w Katowicach	Więcej niż Filharmonia!	Realizacja łącznie 38 wydarzeń kulturalnych online.	Kultura w sieci (MKiDN)
184	Zespół Pieśni i Tańca "Śląsk" im. St. Hadyny w Koszęcinie	Zakup instrumentów muzycznych i wyposażenia niezbędnego do prowadzenia działalności kulturalnej Zespołu "Śląsk"	Głównym celem zadania będzie podniesienie jakości i wzmocnienie świadczonych usług kulturalnych Zespołu „Śląsk”, a także poprawa warunków pracy oraz usprawnienie organizacji koncertów, przedsięwzięć artystycznych i edukacyjnych instytucji. Realizacja zadania wpłynie pozytywnie na popularyzowanie polskiego dziedzictwa narodowego, które jest wpisane w misję Zespołu „Śląsk”. Dzięki zadaniu	Infrastruktura kultury (MDiKN)

			zostaną zapewnione narzędzia do realizacji zadań statutowych Instytucji, które przyczynią się do wzmocnienia działań zmierzających do budowania silnego społeczeństwa, pielęgnującego tradycję i dziedzictwo swojej Ojczyzny, a także do krzewienia polskiej kultury narodowej, która jest znakomitą wizytówką naszego kraju, na arenie międzynarodowej.	
185	Filharmonia Śląska im. H.M. Góreckiego w Katowicach	Zygmunt Krauze dzieło symfoniczne na głos solowy (baryton)	Celem programu jest wspieranie współczesnej twórczości muzycznej poprzez zamawianie nowych dzieł oraz stworzenie dogodnych warunków dla ich stałej obecności w przestrzeni publicznej. Zasadniczym zadaniem programu jest zwiększenie roli muzyki najnowszej jako istotnego medium komunikacji społecznej oraz wpisanie dzieł współczesnych w proces przemian, którym podlega współczesna kultura, w tym ukazanie ich w kontekście zagadnień takich jak – redefinicja pojęcia kultury wysokiej oraz roli twórcy i odbiorcy, czy wpływ nowych mediów oraz technologii na język muzyczny i sposób odbioru muzyki. Istotnym celem programu jest również wykorzystanie nowych dzieł muzycznych jako narzędzia edukacji kulturalnej i artystycznej, popularyzacja muzyki współczesnej w kręgach odbiorców niezawodowych, w tym wśród dzieci i młodzieży, stworzenie możliwości kontaktu z kompozytorem, poznania procesu twórczego – od pomysłu, przez etap pisania dzieła, do jego wykonania, co w efekcie ma doprowadzić do przełamania stereotypu o hermetyczności muzyki współczesnej. Operatorem programu jest Instytut Muzyki i Tańca.	Zamówienia kompozytorskie (MKiDN)
186	Śląskie Centrum Wolności i Solidarności	Aplikacja „mPamięć”	Stworzenie aplikacji mobilnej na smartfony, dzięki której użytkownik pozna historię wydarzeń stanu wojennego w okolicy kopalni "Wujek" w Katowicach, a także zostanie zachęcony do przebycia trasy edukacyjnej oraz poznania miejsc pamięci związanych z opozycją demokratyczna lat 80. XX w.	Kultura w sieci (MKiDN)
187	Biblioteka Śląska w Katowicach	Mikroświat Biblioteki	Głównym przesłaniem projektu jest promocja regionu oraz dokumentacja wydarzeń i przemian zachodzących na świecie, a także promowanie szeroko rozumianej fotografii prasowej i prezentacja dorobku polskich i czeskich fotoreporterów.	Urząd Miasta Katowice
188	Teatr Śląski im. St. Wyspiańskiego w Katowicach	Objazd spektaklu „Koszt życia” w ramach programu Teatr Polska	Prezentacja spektaklu „Koszt życia” w miejscowościach w Polsce, które nie mają dostępu do teatru.	Teatr Polska (MKiDN)
189	Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrze	Rozwój innowacyjnej gry komputerowej wspierającej niematerialne dziedzictwo kulturowe: „Św. Barbara – górnikom na ratunek”	Celem zadania było rozwinięcie prototypu gry komputerowej o niematerialnym dziedzictwie kulturowym „Św. Barbara –górnikom na ratunek”. Główny cel zadania, polegający na przygotowaniu rozbudowanego prototypu nowoczesnego narzędzia programu ochrony i podtrzymywania żywotności elementu został osiągnięty.	Rozwój sektorów kreatywnych (MKiDN)
190	Instytucja Kultury Ars Cameralis Silesiae Superioris –	Tropy NaDziko – impresje filmowo-muzyczne	Celem projektu jest wyprodukowanie krótkich materiałów video nawiązujących do publikacji, którą Instytucja Kultury Ars Cameralis wydała pod koniec 2019 roku, czyli antologii „Tropy NaDziko”,	Kultura w sieci (MKiDN)

	Górnośląski Festiwal Sztuki Kameralnej w Katowicach		zredagowanej przez profesora Dariusza Pawelca. Projekt zakłada stworzenie serii krótkich filmowo-muzycznych impresji na podstawie wybranych z antologii wierszy, które umieszczone zostały w serwisach internetowych: YouTube, Facebook, Vimeo, Instagram. Materiały są dostępne bezpłatnie.	
191	Muzeum "Górnośląski Park Etnograficzny w Chorzowie"	Organizacja wystawy czasowej „Życie jako pieśń. Z teki profesora Adolfa Dygacza”	Przywrócenie pamięci o niezwykłym dorobku prof. dr. hab. Adolfa Dygacza (1914-2004) – etnomuzykologa, etnografa, folklorysty, zasłużonego pedagoga, krytyka i publicyisty oraz zwrócenie uwagi zwiedzających z wszystkich grup wiekowych na wyjątkowe, surowe piękno pieśni ludowych	Wspieranie działań muzealnych (MKiDN)
192	Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Województwa Śląskiego	Wsparcie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w okresie epidemii COVID-19	Głównym celem projektu jest zapobieganie i ograniczenie negatywnych skutków wystąpienia COVID-19 w obszarze pieczy zastępczej.	PO Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020
193	Wojewódzki Ośrodek Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej w Katowicach	Cyfrowe Obserwatorium Bezpieczeństwa województwa Śląskiego – śląska policja bliżej społeczeństwa	Przedmiotem projektu jest wdrożenie przez śląską Policję 3 systemów umożliwiających uruchomienie e-usług: - Analizator wypadków na śląskich drogach, - Omiń wypadek na śląskich drogach, - Zgłoś problem śląskiemu dzielnicowemu. Wdrożony projekt pozwoli na gromadzenie danych w wersji elektronicznej i ich sprawne udostępnianie. W ramach projektu zostanie przeprowadzona digitalizacja danych archiwalnych dotyczących wypadków drogowych, co pozwoli na szybki i łatwy do nich dostęp.	RPO WSL 2014-2020
194	Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. w Bielsku-Białej	MAMBA – maksymalizacja mobilności i dostępności usług w regionach dotkniętych zmianami geograficznymi	Stworzenie propozycji innowacyjnych rozwiązań uzupełniających kurczące się publiczne usługi transportowe w obszarach słabo zaludnionych oraz zmiana postrzegania roli alternatywnych możliwości poprawy i rozwoju struktur mobilności mieszkańców na obszarach dotkniętych zmianami demograficznymi oraz o utrudnionym dostępie do usług transportowych.	Interreg Region Morza Bałtyckiego
195	Wojewódzki Ośrodek Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej w Katowicach	Mobilne Śląskie. Stworzenie systemu aplikacji mobilnych z wykorzystaniem zdigitalizowanych zasobów kulturowych wraz z rozbudową slaskie.travel celem zapewnienia powszechnego i otwartego dostępu do tych zasobów	Projekt obejmuje szerokie udostępnienie zasobów kulturowych i wzrost dostępu użytkowników do treści publikowanych przez portal slaskie.travel poprzez dobudowanie do portalu nowych narzędzi dystrybucji danych i funkcjonalności udostępniających te dane. Zostaną wprowadzone nowe udoskonalone formy przekazu, takie jak pełna responsywność witryny oraz stworzenie dedykowanych aplikacji na 3 systemy mobilne. Wprowadzone nowe funkcjonalności zagwarantują dostępność treści na dowolnych przeglądarkach i urządzeniach mobilnych. Wdrożone rozwiązania zapewnią zaawansowaną personalizację uzyskiwanych informacji i wysoki stopień komunikacji społecznościowej. Działania zostaną uzupełnione elementem digitalizacji zasobów kulturowych województwa.	RPO WSL 2014-2020
196	Biblioteka Śląska w Katowicach	Sieć możliwości – strona internetowa Biblioteki Śląskiej	Rozwój przestrzeni Biblioteki Śląskiej w sieci, poprzez opracowanie narzędzia, jakim jest strona internetowa instytucji kultury. Nowa	Kultura w sieci (MKiDN)

			przestrzeń cyfrowa, z responsywnym interfejsem graficznym, odpowiadająca potrzebom współczesnych czytelników i umożliwiającą odbiorcom kultury swobodne korzystanie ze zbiorów bibliotecznych.	
--	--	--	--	--

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych zebranych przez Departament Projektów Regionalnych UMWSL.

W ramach obszaru Mieszkaniec zidentyfikowano 196 projektów finansowanych ze środków zewnętrznych, z czego 67 zostało zakończonych w 2020 roku. Projekty możemy przypisać do 6 kategorii: zdrowia i profilaktyki zdrowotnej, kultury, edukacji, rynku pracy, szeroko rozumianych aspektów społecznych oraz pozostałe (nie mieszczące się w pozostałych kategoriach, ale odpowiadających na zagadnienia usług dla mieszkańców).

Poniżej przedstawiono statystykę projektów dla obszaru Mieszkaniec.

KATEGORIE	ILOŚĆ	UDZIAŁY PROCENTOWE
Z – Zdrowie i profilaktyka zdrowotna	100	51,0%
K – Kultura	51	26,0%
E – Edukacja	18	9,2%
R – Rynek pracy	11	5,6%
S – Szeroko rozumiane zagadnienia społeczne	6	3,1%
I – Inne	10	5,1%
RAZEM zadania dla obszaru Mieszkaniec	196	100%
RAZEM WSZYSTKIE PROJEKTY	270, z czego projekty obszaru Mieszkaniec stanowią 72,6%	

Zadania realizowane przez Departamenty Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego i jednostki podległe finansowane ze środków własnych

Tabela 19. Zadania realizowane w 2020 roku przez Departamenty Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego i jednostki podległe finansowane ze środków własnych (budżetu województwa) w ramach celów wyznaczonych w Priorytecie (B) „Szanse rozwojowe”.

LP.	NAZWA DEPARTAMENTU/ JEDNOSTKI	NAZWA ZADANIA	OPIS ZADANIA
1	EN / Departament Edukacji, Nauki i Współpracy z Młodzieżą	Udzielenie opinii dot.: patronatu honorowego	Udzielenie 41 opinii dot. patronatu honorowego w ramach organizacji konkursów, konferencji lub innych wydarzeń edukacyjnych o znaczeniu regionalnym.
2	EN / Departament Edukacji, Nauki i Współpracy z Młodzieżą	Zakup materiałów promocyjnych dla Departamentu Edukacji, Nauki i Współpracy z Młodzieżą	Zakup materiałów i wyposażenia dot. działalności Departamentu Edukacji, Nauki i Współpracy z Młodzieżą.
3	EN / Departament Edukacji, Nauki i Współpracy z Młodzieżą	Program wspierania edukacji uzdolnionej młodzieży Województwa Śląskiego	Zwiększenie szans edukacyjnych młodzieży w rozwijaniu ich uzdolnień, zainteresowań oraz stworzenie możliwości udziału w ogólnopolskich i międzynarodowych imprezach (olimpiadach, konkursach, festiwalach, turniejach).
4	EN / Departament Edukacji, Nauki i Współpracy z Młodzieżą	Organizacja Szczytu Młodzieży Regionalnego Trójkąta Weimarskiego – otwarty konkurs ofert na wyłonienie podmiotu koordynującego organizację spotkania Szczytu Młodzieży Regionalnego Trójkąta Weimarskiego	Nawiązywanie współpracy młodzieży z Polski, Niemiec i Francji w dziedzinie edukacji, zdobywanie i wymiana doświadczeń (1 umowa).
5	EN / Departament Edukacji, Nauki i Współpracy z Młodzieżą	Otwarty konkurs ofert na zadania publiczne Województwa Śląskiego z uwzględnieniem obchodów Stulecia Wybuchu II Powstania Śląskiego	Wsparcie zadań publicznych Województwa Śląskiego w dziedzinie edukacji publicznej z uwzględnieniem obchodów Stulecia Wybuchu II Powstania Śląskiego (5 umów).
6	EN / Departament Edukacji, Nauki i Współpracy z Młodzieżą	Małe granty	Wsparcie zadań publicznych Województwa Śląskiego na podstawie art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (3 umowy).
7	EN / Departament Edukacji, Nauki i Współpracy z Młodzieżą	Program Niwki – dotacja dla Województwa Opolskiego	Wsparcie doskonalenia nauczycieli z Regionalnego Ośrodka Doskonalenia Nauczycieli i Informacji Pedagogicznej WOM w Rybniku.
8	EN / Departament Edukacji, Nauki i	Wynagrodzenie dla ekspertów za udział w pracach komisji egzaminacyjnych dla	Zdobywanie przez nauczycieli zatrudnionych w szkołach i placówkach oświatowych stopnia awansu zawodowego nauczyciela mianowanego.

	Współpracy z Młodzieżą	nauczycieli ubiegających się o stopień nauczyciela mianowanego	
9	EN / Departament Edukacji, Nauki i Współpracy z Młodzieżą	Zakup prawa do używania aplikacji firmy Vulcan dla jednostki samorządu terytorialnego	Usprawnienie pracy w zakresie finansowania nadzorowanych jednostek oświatowych.
10	EN / Departament Edukacji, Nauki i Współpracy z Młodzieżą	A29 COVID-19	Dotacja celowa dla Akademii Sztuk Pięknych w Katowicach na zakup materiałów niezbędnych do wytworzenia przyłbic, które zostały przekazane wojewódzkim jednostkom ochrony zdrowia, w związku z epidemią koronawirusa – nr działania: A29-00-0000, nazwa zadania: A29 COVID-19 (1 umowa).
11	EN / Departament Edukacji, Nauki i Współpracy z Młodzieżą	Współpraca z Młodzieżą	Realizacja polityki młodzieżowej, w tym Programu dla Młodych.
12	EN / Jednostki oświatowe, dla których organem prowadzącym jest Województwo Śląskie	Nagrody Marszałka	Przyznanie Nagród Marszałka Województwa Śląskiego za osiągnięcia w zakresie pracy dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej, w tym realizacji zadań związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa w czasie zajęć organizowanych przez szkołę, oraz realizacji innych zadań statutowych szkoły, dla nauczycieli i dyrektorów szkół i placówek oświatowych, dla których organem prowadzącym jest Województwo Śląskie (przyznano 30 Nagród Marszałka).
13	EN / Regionalny Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli WOM w Częstochowie	Robotyka baw się i buduj – zadanie realizowane w ramach I edycji Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego	Druk plakatów i ulotek na potrzeby projektu ROBOTYKA BAW SIĘ I BUDUJ - cykl bezpłatnych warsztatów z zakresu programowania i konstruowania robotów dla dzieci szkół podstawowych powiatu: Mysłowice i bieruńsko-łędzkiego.
14	EN / Jednostki oświatowe, dla których organem prowadzącym jest Województwo Śląskie	A29 COVID-19	Realizacja zadań związanych z epidemią, tj.: zakup środków ochronnych, zakup testów na obecność COVID-19, przeprowadzanie badań lekarskich pracowników, ozonowanie pomieszczeń.
15	EN / Jednostki oświatowe, dla których organem prowadzącym jest Województwo Śląskie	Prowadzenie szkół i placówek oświatowych	Prowadzenie szkół i placówek oświatowych o znaczeniu regionalnym.
16 - 20	EN / Jednostki oświatowe, dla których organem prowadzącym jest Województwo Śląskie	Zakupy inwestycyjne (5 pozycji)	<ul style="list-style-type: none"> • Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy dla Nieśłyszących i Słabosłyszących w Raciborzu: Zakup samochodu służbowego; • Zespół Szkół Specjalnych w Skoczowie: Wykonanie dokumentacji projektowej – przystosowanie pomieszczeń placówki na jadalnię oraz pomieszczenie na rozdziel i wydanie posiłków; • Zespół Szkół Ogólnokształcących Mistrzostwa Sportowego w Raciborzu: Zakup autobusu szkolnego; • Zespół Szkół Ogólnokształcących Mistrzostwa Sportowego w Raciborzu: Wymiana pieca węglowego na gazowy;

			<ul style="list-style-type: none"> Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego Województwa Śląskiego w Raciborzu: Zakup pieca CO (wydatek inwestycyjny).
21	EN /Regionalny Ośrodek Metodyczno-Edukacyjny METIS w Katowicach	Kampania Autyzm – Codzienność	Poszerzenie wiedzy z obszaru funkcjonowania osób w spektrum autyzmu
22	EN /Regionalny Ośrodek Metodyczno-Edukacyjny METIS w Katowicach	V Regionalne Forum Doradztwa Zawodowego	Promocja szkolnictwa zawodowego.
23	EN / Regionalny Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli i Informacji Pedagogicznej WOM w Rybniku	Podyplomowe Studia z Wiedzy o Regionie	Dofinansowanie Podyplomowych Studiów z Wiedzy o Regionie dla 1 nauczyciela Regionalnego Ośrodka Doskonalenia Nauczycieli i Informacji Pedagogicznej WOM w Rybniku (porozumienie zawarte pomiędzy Uniwersytetem Śląskim a Województwem Śląskim)
24	EN / Regionalny Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli WOM w Bielsku-Białej	Przygotowanie infrastruktury i wyposażenie Pracowni Aktywnej Edukacji – zadanie realizowane w ramach I edycji Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego	Zakupiono: zestawy komputerowe wraz z monitorami, tablety, monitor interaktywny, sprzęt audio oraz wyposażono pracownie fizyczno-techniczną, humanistyczno-artystyczną oraz matematyczno-informatyczną w zestawy LEGO Education. Odnowiono pomieszczenia budynku, zakupiono meble biurowe/skolne, zamontowano rolety i zmodernizowano sieć komputerową Wi-Fi.
25	IR / Departament Inwestycji	Remont dachu krytej pływalni w Zespole Szkół Ogólnokształcących Mistrzostwa Sportowego w Raciborzu	Poprawa stanu technicznego oraz komfortu użytkowania obiektu, w którym odbywają się zajęcia sportowe.
26	IR / Departament Inwestycji	Przystosowanie dla niepełnosprawnych budynku szkoły i internatu Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego dla Niesłyszących i Słabosłyszących w Raciborzu wraz z zapleczem sportowym	Dostosowanie budynku do wymagań stawianych obiektom w zakresie dostępu i użytkowania pomieszczeń przez osoby niepełnosprawne oraz dostosowanie do wymagań ochrony przeciwpożarowej uwzględniając użytkowników niepełnosprawnych.
27	IR / Departament Inwestycji	Zabezpieczenie bazy sportowo–rekreacyjnej dla wychowanków ośrodka SOSWniS w Raciborzu	Remont boiska szkolnego w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym dla Niesłyszących i Słabosłyszących w Raciborzu.
28	IR / Departament Inwestycji	Tężnia solankowa - źródło zdrowia i miejsce wypoczynku dla mieszkańców Raciborza. Projekt realizowany przez Departament Inwestycji/ Zespół Szkół Ogólnokształcących Mistrzostwa Sportowego im. Janusza Kusocińskiego w Raciborzu - zadanie realizowane w ramach I edycji MBO	Budowa ogólnodostępnej tężni solankowej na terenie Zespołu Szkół Ogólnokształcących Mistrzostwa Sportowego w Raciborzu
29	IR / Departament Inwestycji	Dostosowanie budynków RODN WOM w Katowicach do obowiązujących	Dostosowanie budynku do nowych wymagań przepisów przeciwpożarowych oraz podniesienie standardu istniejącego obiektu.

		wymagań bezpieczeństwa przeciwpożarowego	
30	IR / Departament Inwestycji	Przebudowa chodnika i budowa ogrodzenia boiska przy budynku szkoły podstawowej w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym dla Niesłyszących i Słabosłyszących w Raciborzu.	Poprawa stanu technicznego oraz komfortu użytkowania obiektu, w którym odbywają się zajęcia sportowe.
31	IR / Departament Inwestycji	Opracowanie ekspertyzy konstrukcyjno-budowlanej hali lekkoatletycznej zlokalizowanej w Raciborzu przy ul. Towarzystwa Gimnastycznego "Sokół".	Opracowanie ekspertyzy w ramach prac inwestycyjnych.
32	EN / Jednostki oświatowe, dla których organem prowadzącym jest Województwo Śląskie*	Wyposażenie szkół w podręczniki, materiały edukacyjne lub materiały ćwiczeniowe oraz na sfinansowanie kosztu zakupu podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych w przypadku szkół prowadzonych przez osoby prawne inne niż jednostki samorządu terytorialnego lub osoby fizyczne	Dofinansowanie zakupu przez szkoły i placówki oświatowe wyposażenia szkół w podręczniki, materiały edukacyjne lub materiały ćwiczeniowe oraz na sfinansowanie kosztu zakupu podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych w przypadku szkół prowadzonych przez osoby prawne inne niż jednostki samorządu terytorialnego lub osoby fizyczne – dotacja z budżetu państwa (zadanie zlecone).
33	EN / Jednostki oświatowe, dla których organem prowadzącym jest Województwo Śląskie*	Ubezpieczenie zdrowotne uczniów, słuchaczy i wychowanków	Opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne oraz świadczenia dla osób nieobjętych obowiązkiem ubezpieczenia zdrowotnego – dotacja z budżetu państwa (zadanie zlecone).
34	EN /Planetarium i Obserwatorium Astronomiczne w Chorzowie*	Organizacja i przeprowadzenie olimpiad dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych w latach szkolnych 2019/2020, 2020/2021, 2021/2022 – dotacja Ministerstwa Edukacji Narodowej	Zorganizowanie do 31 sierpnia 2022 roku trzech edycji trójstopniowych zawodów Ogólnopolskiej Olimpiady Astronomicznej oraz promowanie wiedzy w zakresie rozwoju młodzieży w dziedzinie astronomii i astrofizyki – zadanie powierzone. W roku 2020 przeprowadzono edycję Olimpiady za rok szkolny 2019/2020
35	EN /Planetarium i Obserwatorium Astronomiczne w Chorzowie*	Dotacja z Miasta Chorzów	Dofinansowanie zadania pn. „Prowadzenie Planetarium i Obserwatorium Astronomicznego im. Mikołaja Kopernika w Chorzowie” (dotacja jst).
36	EN /Planetarium i Obserwatorium Astronomiczne w Chorzowie*	A29 COVID-19	Realizacja zadań związanych z epidemią, tj.: zakup środków ochronnych (dotacja jst z Miasta Chorzów).
37	EN / Zespół Szkół Ogólnokształcących	Dotacja z Miasta Racibórz – dowożenie uczniów	Finansowanie dowożenia uczniów szkoły podstawowej wchodzącej w skład Zespołu Szkół Ogólnokształcących Mistrzostwa Sportowego w Raciborzu (dotacja jst).

	Mistrzostwa Sportowego w Raciborzu*		
38	EN / Zespół Szkół Ogólnokształcących Mistrzostwa Sportowego w Raciborzu*	Dotacja z Miasta Racibórz – zakup laptopów	Zakup laptopów dla uczniów szkoły podstawowej wchodzącej w skład Zespołu Szkół Ogólnokształcących Mistrzostwa Sportowego w Raciborzu (dotacja jst).
39	EN / Zespół Szkół Ogólnokształcących Mistrzostwa Sportowego w Raciborzu*	Dotacja z Polskiego Związku Pływackiego	Wspieranie szkolenia sportowego i współzawodnictwa młodzieży w Zespole Szkół Ogólnokształcących Mistrzostwa Sportowego w Raciborzu.
40	EN / Regionalny Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli WOM w Częstochowie, Regionalny Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli WOM w Katowicach, Regionalny Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli WOM w Bielsku-Białej, Regionalny Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli i Informacji Pedagogicznej WOM w Rybniku, Regionalny Ośrodek Metodyczno-Edukacyjny METIS w Katowicach*	Finansowanie wynagrodzeń doradców metodycznych– dotacja Skarbu Państwa.	Dotacja z przeznaczeniem na finansowanie wydatków związanych z zatrudnieniem nauczycieli w placówkach doskonalenia nauczycieli w celu realizacji zadań doradcy metodycznego powierzonych przez Śląskiego Kuratora Oświaty.
41	EN / Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Katowicach*	Dotacja z Miasta Tychy	Zakup wydawnictw audiowizualnych i multimedialnych dla nauczycieli dla Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej w Katowicach – filii w Tychach (dotacja jst).
42	EN / Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Katowicach*	Dotacja z Miasta Chorzów	Zakup literatury pedagogiczno-psychologicznej dla nauczycieli dla Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej w Katowicach – filii w Chorzowie (dotacja jst).
43	EN / Regionalny Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli i Informacji	Dotacja z Miasta Racibórz	Zakup nowości wydawniczych – książek i czasopism pedagogiczno-psychologicznych, zbiorów audiowizualnych dla Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej w Rybniku – filii w Raciborzu (dotacja jst).

	Pedagogicznej WOM w Rybniku*		
	* zadania oznaczone gwiazdką – są realizowane jako zlecone i finansowane są ze środków zewnętrznych (w postaci dotacji) – nie ujęto ich w tabeli z projektami finansowymi ze środków zewnętrznych z uwagi na fakt, że nie wykazują charakteru stricte projektowego		
44	TW / Departament Terenów Wiejskich	Otwarty konkurs ofert na zadania publiczne dotyczące wsparcia gospodarstw edukacyjnych w województwie śląskim w 2020 roku	Przeprowadzenie zajęć edukacyjnych w zakresie rolnictwa, wiejskiej kultury, kuchni, wiedzy na temat roślin i zwierząt we wszystkich gospodarstwach wchodzących w skład Szlaku Gospodarstw Edukacyjnych Województwa Śląskiego oraz doposażenie gospodarstw edukacyjnych w środki dydaktyczne.
45	KL / Departament Kultury	Pomoc finansowa dla innych jednostek samorządu terytorialnego	Pomoc finansowa dla jednostek samorządu terytorialnego województwa śląskiego na dofinansowanie udziału nauczycieli w Studiach Podyplomowych z Wiedzy o Regionie.
46	KL / Departament Kultury	Otwarty konkurs ofert na zadania publiczne Województwa Śląskiego w dziedzinie kultury i ochrony dziedzictwa kulturowego	Wspieranie zadań z dziedziny kultury i ochrony dziedzictwa kulturowego w drodze otwartego konkursu ofert na zadania publiczne Województwa Śląskiego w dziedzinie kultury i ochrony dziedzictwa kulturowego.
47	TW / Departament Terenów Wiejskich	Szkolenia w ramach wdrażania „Wojewódzkiego programu upowszechniania znajomości przepisów ustawy o ochronie zwierząt wśród rolników na lata 2014-2020”	Szkolenia w ramach wdrażania „Wojewódzkiego programu upowszechniania znajomości przepisów ustawy o ochronie zwierząt wśród rolników na lata 2014-2020”.
48	TW / Departament Terenów Wiejskich	Opracowanie „Wojewódzkiego programu upowszechniania znajomości przepisów ustawy o ochronie zwierząt wśród rolników na lata 2021-2030”	Na podstawie opracowanego Programu będą przeprowadzane szkolenia wśród rolników naszego województwa w celu upowszechniania znajomości przepisów ustawy o ochronie zwierząt.
49	KT / Departament Komunikacji i Transportu	Nadzór nad przeprowadzaniem egzaminów na prawo jazdy	Rozpatrzone 74 skargi na przebieg egzaminu na prawo jazdy na przeprowadzonych na terenie województwa śląskiego przez Wojewódzkie Ośrodki Ruchu Drogowego, ogółem WORD-y przeprowadziły 195 773 egzaminy na prawo jazdy.
50	KT / Departament Komunikacji i Transportu	Przeprowadzanie egzaminów po kursach ADR oraz wydawanie zaświadczeń ADR	Przeprowadzono 476 egzaminów dla kierowców przewożących towary niebezpieczne w wyniku których wydano 2 285 zaświadczeń ADR uprawniających do przewozu towarów niebezpiecznych. Przeegzaminowano 3 097 osób.
51	TS / Departament Turystyki	Otwarte konkursy ofert na zadania publiczne woj. śląskiego w dziedzinie turystyki i krajoznawstwa	Wsparcie zadań w dziedzinie turystyki i krajoznawstwa: <ul style="list-style-type: none"> • Wytuczanie, znakowanie i utrzymanie szlaków turystycznych na obszarze woj. śląskiego. • Projekt „Śląskie. Łączy nas turystyka” czyli pobudzenie ruchu turystycznego w obiektach i atrakcjach turystycznych na terenie województwa śląskiego. Zadanie polegało na udostępnieniu obiektu/atrakcji turystycznej pod hasłem „Dni Otwarte”, umożliwiające preferencyjne zwiedzanie/korzystanie z obiektu czy atrakcji turystycznej. • Konkurs w ramach wsparcia turystyki zorganizowanej dzieci i młodzieży pn. „Odkryj Śląskie”. • Konkurs w ramach I edycji MBO: wyznaczenie zbójnickiej ścieżki Trzech Harnasi, popularyzacja turystyki kajakowej na Liswarcie Warcie.
52	TS / Departament Turystyki	Patronaty	Udzielenie 8 Patronatów Marszałka w zakresie imprez o charakterze turystycznym.

53	SP / Departament Sportu	Upowszechnianie kultury fizycznej	Nagrody nadawane są osobom/drużynom, które zdobyły określone miejsca na zawodach rangi Mistrzostw Polski, Europy, świata. Zasady przyznawania Nagród określone są w Regulaminie przyznawania Nagród Marszałka Województwa Śląskiego za wybitne osiągnięcia sportowe.
54	SP / Departament Sportu	Upowszechnianie kultury fizycznej	Zadania Województwa Śląskiego w dziedzinie kultury fizycznej realizowane są w następujących działaniach: 1. Organizacja i uczestnictwo w regionalnych, ogólnopolskich i międzynarodowych imprezach sportowych. 2. Organizacja szkolenia dzieci i młodzieży uzdolnionej sportowo oraz sportowców niepełnosprawnych. 3. Organizacja przedsięwzięć dotyczących sportu dla wszystkich, ze szczególnym uwzględnieniem młodzieży niedostosowanej oraz środowisk o niskim statusie materialnym. 4. Badania diagnostyczne i ogólnolekarskie dla młodzieży uzdolnionej sportowo województwa śląskiego. 5. Sport akademicki w zakresie upowszechniania kultury fizycznej. 6. Szkolenie kadry wojewódzkiej młodzików w 2020 roku. 7. Udział w Finałach Mistrzostw Polski zawodników reprezentujących województwo śląskie oraz w Finałach Ogólnopolskich Olimpiad Młodzieżowych. 8. Sporty motorowe. 9. Szkolenie w zakresie sportów lotniczych.
55	SP / Departament Sportu	Upowszechnianie kultury fizycznej	Małe Granty.
56	SP / Departament Sportu	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	Zadania Województwa Śląskiego w dziedzinie bezpieczeństwa publicznego realizowane w następujących działaniach: zapewnienie bezpieczeństwa osobom przebywającym nad wodami.
57	SP / Departament Sportu	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	Zadania Województwa Śląskiego w dziedzinie bezpieczeństwa publicznego realizowane w następujących działaniach: Zapewnienie bezpieczeństwa osobom przebywającym w górach.
58	SP / Departament Sportu	Upowszechnianie kultury fizycznej	Wyłonienie bezpośredniego organizatora i wsparcie projektu na realizację zadania publicznego Województwa Śląskiego w dziedzinie kultury fizycznej pod nazwą Ogólnopolska Olimpiada Młodzieży w sportach zimowych realizowana do dnia podpisania umowy do 29 maja 2020 roku.
59	SP / Departament Sportu	Upowszechnianie kultury fizycznej	Zadania Województwa Śląskiego w dziedzinie kultury fizycznej zostały zrealizowane w następujących działaniach: 1. Wspieranie zadania publicznego Województwa Śląskiego z organizacjami pozarządowymi w zakresie kultury fizycznej dzieci i młodzieży, które będzie realizowane od dnia podpisania umowy do 31.12.2020 r. 2. Szkolenie dzieci i młodzieży pn. KLUB.
60	SP / Departament Sportu	Kultura fizyczna	Powierzenie zadania publicznego Województwa Śląskiego w dziedzinie kultury fizycznej z zakresu realizacji projektów, które zwyciężyły w głosowaniu mieszkańców w I edycji Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego Województwa Śląskiego, które będą realizowane od dnia podpisania umowy do 20.12.2020 roku.
61	SP / Departament Sportu	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	Powierzenie zadania publicznego Województwa Śląskiego w dziedzinie bezpieczeństwa publicznego z zakresu realizacji projektów, które zwyciężyły w głosowaniu mieszkańców w I edycji Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego Województwa Śląskiego, które będą realizowane od dnia podpisania umowy do 20.12.2020 roku.

62	KN / Górnośląskie Przedsiębiorstwo Wodociągów S.A.	Wsparcie Stowarzyszenia Integracyjny Klub Sportowy Silesia	Wsparcie w postaci dofinansowania zakupu sprzętu sportowego służącego zwiększeniu aktywności fizycznej podopiecznych klubu.
63	KN / Wojewódzki Park Kultury i Wypoczynku im. Gen. Jerzego Ziętka S.A.	Park na tak! Plac zabaw w Parku Śląskim	Budowa placu zabaw dla dzieci z uwzględnieniem potrzeb dzieci z niepełnosprawnością.
64	FS / Regionalny Ośrodek Pomocy Społecznej Województwa Śląskiego	Opracowanie Wojewódzkiej Strategii Polityki Społecznej na lata 2020-2030	Zadanie stanowi realizację zapisu ujętego w art. 21 pkt 1) ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej. W 2020 roku zakończono prace związane z przygotowaniem Wojewódzkiej Strategii Polityki Społecznej, rozpoczęte w 2018 roku. Ze względu na wybuch pandemii koronawirusa w marcu 2020 r. niezbędne okazało się zaktualizowanie niektórych danych statystycznych oraz przebudowanie fragmentów projektu dokumentu. W sierpniu 2020 r. Zarząd Województwa Śląskiego przyjął projekt Strategii i skierował go do konsultacji z powiatami. Dodatkowo projekt dokumentu przekazano do zaopiniowania zespołom doradczym działającym przy Marszałku i Wojewodzie. „Strategia Polityki Społecznej Województwa Śląskiego na lata 2020-2030” została przyjęta uchwałą nr VI/25/1/2020 Sejmiku Województwa Śląskiego w dniu 16 listopada 2020 r. Dokument zawiera m.in. diagnozę sytuacji społeczno-ekonomicznej województwa śląskiego, misję, cele strategiczne i kierunki działań. Stanowi integralną część Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030”. Wyznacza kierunki rozwoju regionalnej polityki społecznej na najbliższe lata.
65	FS / Regionalny Ośrodek Pomocy Społecznej Województwa Śląskiego	Monitorowanie wdrażania Strategii Polityki Społecznej Województwa Śląskiego na lata 2006-2020 – Aktualizacja 2015	Zadanie stanowi realizację zapisu ujętego w art. 21 pkt 1) ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej. W 2020 r. opracowano raport monitoringowy z wdrażania przyjętej uchwałą nr V/11/6/2015 Sejmiku Województwa Śląskiego „Strategii Polityki Społecznej Województwa Śląskiego na lata 2006-2020. Aktualizacja 2015”. Powyższy raport, przygotowany w formie tabelarycznej, zawiera wskaźniki określone dla każdego celu strategicznego za lata 2014-2019.
66	FS / Regionalny Ośrodek Pomocy Społecznej Województwa Śląskiego	Sporządzanie Oceny zasobów pomocy społecznej	Zadanie stanowi realizację zapisu ujętego w art. 16a oraz art. 21 ust. pkt 8) ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Raport „Ocena zasobów pomocy społecznej. Województwo śląskie” opracowywany jest corocznie na podstawie danych GUS, Sprawozdań z udzielonych świadczeń pomocy społecznej – pieniężnych, w naturze i usługach MRiPS-03 oraz formularza OZPS, służącego do zbierania danych z gmin i powiatów.
67	FS / Regionalny Ośrodek Pomocy Społecznej Województwa Śląskiego	„Program przeciwdziałania ubóstwu i wykluczeniu społecznemu w województwie śląskim na lata 2018-2023”	Program stanowi realizację zapisu ujętego w art. 21 ust. 1) i 3) ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej. Został przyjęty w dniu 10 kwietnia 2018 roku uchwałą nr 816/252/V/2018 Zarządu Województwa Śląskiego. W 2020 roku opracowano raport monitoringowy z wdrażania w/w programu za rok 2019.
68	FS / Regionalny Ośrodek Pomocy Społecznej Województwa Śląskiego	Rozpoznawanie przyczyn ubóstwa oraz opracowywanie regionalnych programów pomocy społecznej wspierających samorządy lokalne w działaniach na rzecz ograniczania tego zjawiska	Zadanie stanowi realizację zapisu art. 21 ust. 3 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. W okresie sprawozdawczym opracowano raport „Skala, przyczyny i skutki ubóstwa w województwie śląskim – edycja 2020”.

69	FS / Regionalny Ośrodek Pomocy Społecznej Województwa Śląskiego	Diagnozowanie i monitorowanie wybranych problemów społecznych w regionie	Zadanie stanowi realizację zapisu art. 21 ust. 3 a) ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. W okresie sprawozdawczym opracowano raport „Usługi opiekuńcze w województwie śląskim – edycja 2020”. Analiza zawiera informacje pochodzące ze Sprawozdania MRPiPS-03 za 2019 rok, dotyczące świadczenia usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych w województwie śląskim, realizowanych zarówno w ramach zadań własnych gmin, jak i zleconych, a także wnioski i rekomendacje na przyszłość. Opracowano raport „Środowiskowe domy samopomocy w województwie śląskim – edycja 2020”. Dokument został przygotowany na podstawie danych zawartych w Sprawozdaniu MRPiPS-05. Informacje zostały przedstawione na przestrzeni lat 2010-2019 oraz w przypadku kluczowych zmiennych w przekrojach uwzględniających podregiony oraz rodzaje powiatów i gmin. Opracowano koncepcję i zrealizowano badania nt. „Aktualne potrzeby kadrowe 2020”. Celem badań było pozyskanie wiedzy na temat poziomu zasobów kadrowych, ich struktury oraz poziomu zaspokojenia potrzeb instytucji pomocy społecznej, wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz reintegracji zawodowej i społecznej.
70	FS / Regionalny Ośrodek Pomocy Społecznej Województwa Śląskiego	Program „Śląskie dla rodziny – Karta Dużej Rodziny”	Program przyjęty uchwałą Sejmiku Województwa Śląskiego nr V/9/4/2015 z dnia 25 maja 2015 roku został zaktualizowany uchwałą Sejmiku Województwa Śląskiego nr VI/16/10/2019 z dnia 16 grudnia 2019 roku. W ramach programu pozyskiwani byli partnerzy udzielający członkom rodzin wielodzietnych, posiadających Ogólnopolską Kartę Dużej Rodziny, zniżek na wybrane produkty/usługi, zorganizowano konkurs „Przyjaciół Rodziny 2020” oraz wręczenie nagród laureatom w powyższym konkursie. W ramach zadania prowadzona była również strona internetowa slaskiedlarodziny.pl, która zawiera m.in. bazę zniżek dla rodzin, dobre praktyki laureatów w konkursach z obszaru polityki prorodzinnej oraz promuje partnerów programu.
71	FS / Regionalny Ośrodek Pomocy Społecznej Województwa Śląskiego	Polityka senioralna – „Śląskie dla Seniora”	W ramach zadania realizowany był pakiet działań mających na celu zapewnienie dodatkowego wsparcia dla seniorów województwa śląskiego, były to w szczególności: <ul style="list-style-type: none"> • „Śląska Karta Seniora” (oferowane specjalne usługi oraz ulgi i/lub szczególne uprawnienia przez partnerów projektu na podstawie ważnego dowodu osobistego, poświadczającego, iż osoba ma 60 lat lub więcej). • Wsparcie realizacji zadań Śląskiej Rady ds. Seniorów. • Program małych grantów dla organizacji seniorskich z terenu województwa śląskiego (dofinansowano 37 podmiotów na łączną kwotę 327 042,86 zł w ramach działań mających na celu wsparcie środowisk seniorskich w okresie epidemii COVID-19). • Realizowanie różnorodnych działań informacyjno-promocyjnych w zakresie wspierania seniorów.
72	FS / Regionalny Ośrodek Pomocy Społecznej Województwa Śląskiego	Spotkania i konsultacje z zakresu pomocy społecznej	W ramach zadania zorganizowano 2 spotkania w ramach Forum Pomocy Społecznej, tj. Śląskiego Forum Dyrektorów Domów Pomocy Społecznej oraz Śląskiego Forum Dyrektorów/Kierowników Ośrodków Pomocy Społecznej, Miejskich Ośrodków Pomocy Rodzinie oraz Powiatowych Centrów Pomocy Rodzinie, a także 1 spotkanie dla przedstawicieli DPS, poświęcone możliwości uzyskania wsparcia na walkę z COVID-19.
73	FS / Regionalny Ośrodek Pomocy Społecznej Województwa Śląskiego	Regionalna konferencja upowszechniająca model Centrum Usług Społecznych	Konferencja miała na celu przybliżenie i wyjaśnienie założeń ustawy o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych przedstawicielom władz śląskich gmin oraz kadry kierowniczej ośrodków pomocy społecznej. Centrum Usług Społecznych to nowa inicjatywa Prezydenta RP, która ma ułatwić gminom świadczenie usług społecznych dostosowanych do potrzeb lokalnych społeczności. 1 stycznia 2020 r. weszła w życie ustawa o realizowaniu usług

			społecznych przez centrum usług społecznych, która umożliwi kierowanie wsparcia do wszystkich mieszkańców gmin, w tym do grup o szczególnych potrzebach, na przykład osób z niepełnosprawnościami, starszych czy rodzin wielodzietnych.
74	FS / Regionalny Ośrodek Pomocy Społecznej Województwa Śląskiego	Program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w województwie śląskim na lata 2016-2020	Realizacja zadań Samorządu Województwa Śląskiego w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi m.in. poprzez wspieranie i promowanie przedsięwzięć o zasięgu regionalnym służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych, wspieranie i promowanie programów profilaktycznych, w szczególności rekomendowanych, organizowanie różnych form doskonalenia zawodowego osób działających w obszarze rozwiązywania problemów uzależnień, współpraca z wojewódzkim ośrodkiem terapii uzależnienia i współuzależnienia, dofinansowywanie inwestycji prowadzonych przez podmioty wykonujące działalność leczniczą, zlecenie realizacji zadań publicznym organizacjom pozarządowym, wspieranie lokalnych systemów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych poprzez organizowanie konkursów lub/i naborów wniosków, w tym m.in. umożliwiających wspieranie zadań realizowanych przez placówki wsparcia dziennego.
75	FS / Regionalny Ośrodek Pomocy Społecznej Województwa Śląskiego	Program przeciwdziałania narkomanii w województwie śląskim na lata 2017-2020	Realizacja zadań Samorządu Województwa Śląskiego w zakresie przeciwdziałania narkomanii, w tym m.in. wykonanie zadań inwestycyjnych realizowanych przez podmioty prowadzące działalność leczniczą z obszaru przeciwdziałania narkomanii, wsparcie zadań publicznych realizowanych przez organizacje pozarządowe, wsparcie gmin w zakresie oddziaływań profilaktycznych i socjoterapeutycznych wobec dzieci i młodzieży, będących podopiecznymi placówek wsparcia dziennego w województwie śląskim, szkolenie kadr pracujących w przedmiotowym obszarze.
76	FS / Regionalny Ośrodek Pomocy Społecznej Województwa Śląskiego	Program przeciwdziałania przemocy w rodzinie w województwie śląskim na lata 2014-2020	Zadania Samorządu Województwa Śląskiego z obszaru przeciwdziałania przemocy realizowane są w szczególności poprzez organizowanie i współorganizowanie różnych form doskonalenia zawodowego osób działających w obszarze przeciwdziałania przemocy, w tym m.in.: szkoleń, warsztatów, spotkań, monitoring problemu oraz gromadzenie danych, wspieranie lokalnych systemów przeciwdziałania przemocy w rodzinie, udostępnianie informacji w przedmiotowym zakresie m.in. na stronach internetowych ROPS Społecznej i Województwa Śląskiego.
77	FS / Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach	Budowa i wdrażanie innowacyjnych narzędzi ograniczających zjawisko pracy nierejestrowanej w instytucjach współodpowiedzialnych za minimalizację zjawiska „szarej strefy” na rynku pracy	Głównym celem projektu jest podniesienie poziomu wiedzy o konsekwencjach pracy nierejestrowanej w perspektywie życia, w tym wzrost świadomości pracowników i pracodawców oraz zmniejszenie prawdopodobieństwa podjęcia pracy w szarej strefie dzięki stworzeniu sieci współpracy z instytucjami polskimi i zagranicznymi, przy użyciu innowacyjnych rozwiązań. Cel projektu zostanie osiągnięty poprzez stworzenie i wdrożenie innowacyjnego programu szkoleń z konsekwencji pracy w szarej strefie z perspektywy cyklu życia oraz metody kalkulacji i dezagregacji luki w PIT w oparciu o budowanie sieci współpracy polskich i zagranicznych instytucji.
78	FS / Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach	Realizowanie zadań wynikających z koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego państw Unii Europejskiej, pozostałych państw Europejskiego Obszaru Gospodarczego, Szwajcarii oraz państw, z którymi Polska zawarła dwustronne umowy międzynarodowe o zabezpieczeniu społecznym	<ol style="list-style-type: none"> 1. Koordynacja spraw związanych z transferem zasiłku z Polski za granicę oraz z zagranicy do Polski – w 2020 roku Wydział prowadził 978 spraw. 2. Wydawanie w imieniu Marszałka Województwa decyzji administracyjnych w sprawie przyznania/odmowy prawa do zasiłku z tytułu bezrobocia dla osób, które pracowały za granicą – w 2020 roku Wydział wydał 5 759 decyzji. 3. Wydawanie formularzy dla osób, które chcą zaliczyć polski staż pracy do uprawnień zasiłkowych za granicą – w 2020 roku wydano 453 formularzy.

		obejmujące w swoim zakresie świadczenia z tytułu bezrobocia	4. Pełnienie funkcji instytucji pośredniczącej w sprawach nienależnie pobranych świadczeń z tytułu bezrobocia przez obywateli polskich za granicą – w 2020 roku wpłynęło 29 spraw.
79	FS / Regionalny Ośrodek Pomocy Społecznej Województwa Śląskiego / Śląski Ośrodek Adopcyjny w Katowicach	Prowadzenie ośrodków adopcyjnych na terenie województwa śląskiego	Od 1 lipca 2020 roku zadania realizuje Śląski Ośrodek Adopcyjny w Katowicach (wraz z 4 oddziałami zamiejscowymi i 4 niepublicznymi ośrodkami adopcyjnymi na terenie województwa śląskiego), wcześniej zadania realizowane były w ramach koordynacji przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Województwa Śląskiego. Do zadań ośrodka adopcyjnego należy w szczególności: kwalifikacja i diagnoza dzieci zgłoszonych do przysposobienia, diagnoza i dobór rodziny przysposabiającej do potrzeb dziecka, organizowanie szkoleń dla kandydatów do przysposobienia dziecka, wsparcie psychologiczno-pedagogiczne osób, które już przysposobiły dziecko, zapewnienie pomocy psychologicznej kobietom w ciąży, które sygnalizują zamiar pozostawienia dziecka bezpośrednio po urodzeniu oraz promowanie idei adopcji i poszukiwanie kandydatów do przysposobienia dziecka.
80	NZ / Departament Nadzoru Podmiotów Leczniczych i Ochrony Zdrowia	Konkurs ofert na realizację zadania Województwa Śląskiego z zakresu zdrowia publicznego w 2020 roku w ramach „Krajowego Programu zapobiegania HIV i zwalczania AIDS”	Celem przedmiotowego konkursu były działania z zakresu: Obszaru I – Zapobieganie zakażeniom HIV wśród ogółu społeczeństwa wraz z następującymi celami ogólnymi: <ul style="list-style-type: none"> • Ograniczenie rozprzestrzeniania się zakażeń HIV. • Zapewnienie odpowiedniego dostępu do informacji, edukacji i usług w zakresie profilaktyki HIV/AIDS.
81	NZ / Departament Nadzoru Podmiotów Leczniczych i Ochrony Zdrowia	Konkurs ofert na realizację zadania Województwa Śląskiego z zakresu zdrowia publicznego w 2020 roku pod nazwą: „Rybnicki Opatrunek Społeczny” – kompleksowa i innowacyjna usługa wsparcia pozamedycznego, skierowana do pacjentów Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego Nr 3 w Rybniku, ich rodzin oraz personelu, w celu poprawy jakości ich życia w ramach Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego Województwa Śląskiego (I edycja)	Celami konkursu ofert były: <ol style="list-style-type: none"> 1. Realizacja zadania z zakresu zdrowia publicznego obejmująca: <ul style="list-style-type: none"> • rozwój kadr uczestniczących w realizacji zadań z zakresu zdrowia publicznego, • ograniczanie nierówności w zdrowiu wynikających z uwarunkowań społeczno-ekonomicznych zgodnie z art. 2 ustawy o zdrowiu publicznym. 2. Realizacja Uchwały Sejmiku Województwa Śląskiego nr VI/174/2020 z dnia 13 stycznia 2020 roku w sprawie akceptacji listy zadań zatwierdzonych do realizacji w I edycji Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego oraz Uchwały Zarządu Województwa Śląskiego 2846/88/VI/2019 z dnia 19 grudnia 2019 roku w sprawie zatwierdzenia listy zadań do realizacji z podziałem na pule w I edycji Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego Województwa Śląskiego.
82	NZ / Departament Nadzoru Podmiotów Leczniczych i Ochrony Zdrowia	Konkurs ofert na realizację zadania Województwa Śląskiego z zakresu zdrowia publicznego w 2020 r. pn. „Wsparcie działań promujących zdrowie z zakresu: profilaktyki otyłości i nadwagi, profilaktyki chorób płuc ze szczególnym uwzględnieniem profilaktyki antynikotynowej oraz zagrożeń jakie niesie dla zdrowia zanieczyszczone powietrze”	Celami konkursu były: <ol style="list-style-type: none"> 1. Realizacja „Programu Zapobiegania Nadwadze i Otyłości w Województwie Śląskim na lata 2015-2020”. 2. Realizacja „Programu Profilaktyki Chorób Płuc w Województwie Śląskim na lata 2015-2020”. 3. Realizacja Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016-2020: <p>Cel strategiczny: Wydłużenie życia w zdrowiu, poprawa zdrowia i związanej z nim jakości życia ludności oraz zmniejszenie nierówności społecznych w zdrowiu.</p> <p>Cel operacyjny 1: Poprawa sposobu żywienia i stanu odżywienia społeczeństwa oraz aktywności fizycznej społeczeństwa.</p> <p>Cel operacyjny 2: Profilaktyka i rozwiązywanie problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, uzależnieniami behawioralnymi i innymi zachowaniami ryzykownymi.</p>

83	NZ / Departament Nadzoru Podmiotów Leczniczych i Ochrony Zdrowia	Konferencje on-line	Organizacja 2 konferencji on-line pn.: Zaburzenia depresyjne u dzieci i młodzieży. Konferencje były adresowane do wszystkich zainteresowanych tematem, a przede wszystkim dyrektorów szkół i placówek, nauczycieli, pedagogów i psychologów szkolnych, pielęgniarek i higienistek szkolnych, jak również osób pracujących z dziećmi i młodzieżą. Konferencje zorganizowano w ramach Śląskiego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2019-2022.
84	NZ / Departament Nadzoru Podmiotów Leczniczych i Ochrony Zdrowia	Usługi eksperckie	Realizacja umów dotyczących usług eksperckich w zakresie opracowania części programu polityki zdrowotnej w temacie depresji dzieci i młodzieży województwa śląskiego.
85	NZ / Departament Nadzoru Podmiotów Leczniczych i Ochrony Zdrowia	Konkurs ofert na realizację zadania Województwa Śląskiego z zakresu zdrowia publicznego w 2020 roku pod nazwą: „Promocja zdrowia psychicznego i zapobieganie zaburzeniom psychicznym”	Celem konkursu była promocja zdrowia psychicznego i zapobieganie zaburzeniom psychicznym mieszkańców województwa śląskiego, jak również zapewnienie osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej opieki adekwatnej do ich potrzeb, ze szczególnym uwzględnieniem minimalizacji skutków epidemii związanej z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2. Tematyka konkursu wynikała z realizowanego przez Województwo Śląskie „Śląskiego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2019-2022”.
86	NZ / Departament Nadzoru Podmiotów Leczniczych i Ochrony Zdrowia	Zakup czasu antenowego i audycji radiowych na antenie Radia Katowice S.A.	Zakupione audycje dotyczyły następujących tematów: <ul style="list-style-type: none"> • zdrowia publicznego pt.: „Radiowy Poradnik Medyczny”, • przeciwdziałania i leczenia nadwagi i otyłości wśród dzieci i młodzieży, • ochrony powietrza w kontekście zdrowia, • profilaktyki antynikotynowej, • wsparcia zdrowia psychicznego, z uwzględnieniem skutków epidemii związanej z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2.
87	NZ / Departament Nadzoru Podmiotów Leczniczych i Ochrony Zdrowia	Zakup czasu antenowego i audycji radiowych na antenie Radia Katowice S.A. (2 umowa)	Zakupione audycje dotyczyły następujących tematów: <ul style="list-style-type: none"> • wzmocnienia zdrowia seniorów, • wsparcia zdrowia psychicznego, z uwzględnieniem skutków epidemii związanej z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2.
88	NZ / Departament Nadzoru Podmiotów Leczniczych i Ochrony Zdrowia	Zakup czasu antenowego i audycji telewizyjnych na antenie TVS	Zakupione audycje pt.: „Kierunek Zdrowie” dotyczyły następujących tematów: <ul style="list-style-type: none"> • zdrowia psychicznego, • chorób płuc, • nadwagi i otyłości, z uwzględnieniem skutków epidemii związanej z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2.
89	NZ / Departament Nadzoru Podmiotów Leczniczych i Ochrony Zdrowia	Zakup czasu antenowego i audycji telewizyjnych na antenie TVP3 Katowice	Zakupione audycje dotyczyły następujących tematów: <ul style="list-style-type: none"> • zdrowia psychicznego, • przeciwdziałania nadwadze i otyłości, • profilaktyki chorób płuc, z uwzględnieniem skutków epidemii związanej z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2.
90	NZ / Departament Nadzoru Podmiotów Leczniczych i Ochrony Zdrowia	Warsztaty edukacyjne dot. zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży pn. wzmocnienie zdrowia psychicznego u dzieci i młodzieży jako prewencja zaburzeń depresyjnych	Warsztaty edukacyjne dot. zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, skierowane były do grup zawodowych pracujących z dziećmi i młodzieżą.

91	NZ / Departament Nadzoru Podmiotów Leczniczych i Ochrony Zdrowia	Cykl szkoleń online, wzmacniających zdrowie psychiczne – HIGIENA PSYCHICZNA W SYTUACJI IZOLACJI SPOŁECZNEJ	Cykl 10 warsztatów online HIGIENA PSYCHICZNA W SYTUACJI IZOLACJI SPOŁECZNEJ – dbajmy o swoje światy wewnętrzne. Celem zadania była promocja zdrowia psychicznego i poprawa kondycji psychicznej mieszkańców województwa śląskiego, szczególnie w kontekście trwającego stanu epidemii, w tym: przekazanie wiedzy i umiejętności w podejściu interdyscyplinarnym, pomocnych w sytuacji izolacji społecznej, motywacja odbiorcy do rozwoju osobistego i profilaktyki zdrowotnej.
92	NZ / Departament Nadzoru Podmiotów Leczniczych i Ochrony Zdrowia	Cykl szkoleń online, promujących zdrowie psychiczne dzieci i młodzieży (warsztaty i konferencja)	Cykl 9 warsztatów online, w zakresie: prowadzenia działań na rzecz upowszechniania wiedzy na temat zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, kształtowania przekonań, postaw, zachowań i stylu życia wzmacniającego zdrowie psychiczne, zapobiegania i wczesnego wykrywania zaburzeń depresyjnych, przeciwdziałania seksualizacji dzieci i młodzieży.
93	NZ / Departament Nadzoru Podmiotów Leczniczych i Ochrony Zdrowia	Działania profilaktyczne: Stoisko promujące zdrowie podczas spotkania plenerowego weekend dla zdrowia w Parku Śląskim	Organizacja stoisk promujących zdrowie podczas spotkania plenerowego weekend dla zdrowia w Parku Śląskim. Stoiska obsługiwane przez ekspertów zdrowia psychicznego, ratownictwa medycznego, rehabilitacji układu kostno-stawowo-mięśniowego, dietetyków oraz chorób zakaźnych.
94	NZ / Departament Nadzoru Podmiotów Leczniczych i Ochrony Zdrowia	Otwarty konkurs ofert na realizację zadań w dziedzinie działalności na rzecz osób niepełnosprawnych pn.: "Organizowanie różnorodnych form wsparcia dla dzieci i osób dorosłych oraz ich rodziców i opiekunów w zakresie niepełnosprawności: intelektualnej, wzrokowej oraz ze spektrum Autyzmu i Zespołu Aspergera"	Celem zadania było organizowanie różnorodnych form wsparcia dla dzieci i osób dorosłych oraz ich rodziców i opiekunów w zakresie niepełnosprawności: intelektualnej, wzrokowej oraz ze spektrum Autyzmu i Zespołu Aspergera. Wsparcie miało na celu realizację aktualnych potrzeb, z uwzględnieniem bieżącej sytuacji pandemicznej.
95	NZ / Departament Nadzoru Podmiotów Leczniczych i Ochrony Zdrowia	Otwarty konkurs ofert na realizację zadań w dziedzinie działalności na rzecz osób niepełnosprawnych pn.: „Śląskie niepełnosprawnym”	Celem zadania było organizowanie i prowadzenie szkoleń, kursów, warsztatów, grup środowiskowego wsparcia oraz zespołów aktywności społecznej dla osób niepełnosprawnych – aktywizujących zawodowo i społecznie te osoby; organizowanie i prowadzenie szkoleń, kursów i warsztatów dla członków rodzin osób niepełnosprawnych, opiekunów, kadry i wolontariuszy bezpośrednio zaangażowanych w proces rehabilitacji zawodowej lub społecznej osób niepełnosprawnych, ze szczególnym uwzględnieniem zagadnień dotyczących procesu integracji osób niepełnosprawnych w najbliższym środowisku i społeczności lokalnej, zwiększania ich aktywności zawodowej i zaradności osobistej, oraz niezależności ekonomicznej, podnoszenia umiejętności pracy z osobami niepełnosprawnymi, w tym sprawowania nad nimi opieki i udzielania pomocy w procesie ich rehabilitacji.
96	NZ / Departament Nadzoru Podmiotów Leczniczych i Ochrony Zdrowia	Dofinansowanie z budżetu województwa do bieżącej działalności gospodarczej dla 8 zakładów aktywności zawodowej działających na terenie województwa śląskiego	Celem była realizacja zadania wynikającego z art. 29 ust.3 pkt 2 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, z którego wynika, że działania zakładów aktywności zawodowej są współfinansowane ze środków samorządu województwa w wysokości ca najmniej 10% (..).
97-148	NZ / Departament Nadzoru Podmiotów Leczniczych i Ochrony Zdrowia	Zadania inwestycyjne realizowane przez podmioty lecznicze	<ul style="list-style-type: none"> Zakup ultrasonografu endoskopowego EUS dla potrzeb Oddziału Gastroenterologii Ogólnej i Onkologicznej z Pododdziałem Chorób Wewnętrznych Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego im. NMP w Częstochowie.

			<ul style="list-style-type: none"> • Zakup aparatów RTG z ramieniem C (2 szt.) dla potrzeb Traktu Operacyjnego Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego im. NMP w Częstochowie. • Modernizacja Oddziału Neurochirurgii z Pododdziałem Chirurgii Szczękowo-Twarzowej zlokalizowanego na III p. w budynku „A” w Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym im. NMP w Częstochowie przy ul. Bialskiej 104/118. • Zakup zestawu video-endoskopowego dla potrzeb Pracowni Endoskopii Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego im. NMP w Częstochowie. • Modernizacja pomieszczeń II piętra Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego im. NMP w Częstochowie przy ul. PCK 7 w celu podniesienia bezpieczeństwa pacjentów i poprawy stanu technicznego infrastruktury. • Modernizacja pomieszczeń Oddziału Chorób Wewnętrznych Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego im. NMP w Częstochowie przy ul. PCK 7 w celu uzyskania zwiększonego reżimu sanitarnego i uzyskania bezpieczeństwa pacjentów i personelu przebywających w obszarze Oddziału. • Poprawa standardów sanitarno-higienicznych oraz zwiększenie dostępu pacjentów do węzłów sanitarnych w części zachodniej i wschodniej budynku C pawilonu głównego Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego im. NMP w Częstochowie przy ul. PCK 7. • Modernizacja pomieszczeń Oddziału Ginekologii i Położnictwa z Pododdziałami Patologii Ciąży i Ginekologii Onkologicznej zlokalizowanych w Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym im. NMP w Częstochowie. • Dostosowanie do potrzeb osób niepełnosprawnych strefy wejściowej do budynku D i pomieszczeń parteru oraz wymiana 2 dźwigów szpitalnych w obiekcie przy ul. Bialskiej 104/118. • Doposażenie w aparaty RTG z ramieniem C celem umożliwienia udzielania świadczeń z zakresu chirurgii naczyniowej i leczenia chorych z zaburzeniami rytmu serca w roku 2020 w Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym im. NMP w Częstochowie. • Awaryjna modernizacja sali gimnastycznej Wojewódzkiego Centrum Pediatrii „Kubalonka” w Istebnej. • Zakup aparatu RTG z ramieniem C dla potrzeb Bloku Operacyjnego – Oddziału Chirurgii Urazowo-Ortopedycznej Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego Nr 2 w Jastrzębiu-Zdroju. • Wymiana odcinka kanalizacji wraz z zabudową nowej studni kanalizacyjnej w Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym Nr 2 w Jastrzębiu-Zdroju. • Modernizacja dźwigów osobowo-towarowych w bloku łóżkowym Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego Nr 2 w Jastrzębiu-Zdroju. • Wykonanie instalacji klimatyzacji w Szpitalu Chorób Płuc w Orzeszu. • Zakup cyfrowego mobilnego aparatu RTG z ramieniem C wraz z torem wizyjnym i stołem zabiegowym oraz aparatu do termolezji przez Szpital Chorób Płuc w Orzeszu. • Zakup aparatury i sprzętu medycznego dla Szpitala Wojewódzkiego w Bielsku-Białej. • Zakup zestawu endoskopowego dla zabiegów operacyjnych laryngologicznych wraz z mikroskopem operacyjnych laryngologicznych dla Szpitala Wojewódzkiego w Bielsku-Białej.
--	--	--	---

			<ul style="list-style-type: none"> • Zakup biometru optycznego do pomiaru mocy wszczepianej soczewki wewnątrzgałkowej dla Szpitala Wojewódzkiego w Bielsku-Białej. • Dostawa i montaż agregatu wody lodowej dla Szpitala Wojewódzkiego w Bielsku-Białej. • Zakup mammografu na potrzeby Zakładu Radiologii Lekarskiej Szpitala Specjalistycznego nr 2 w Bytomiu. • Modernizacja dachów budynków A2 i A3 Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego nr 4 w Bytomiu. • Zakup aparatu RTG z ramieniem C dla Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego nr 4 w Bytomiu. • Zakup duodenoskopu dla Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego nr 4 w Bytomiu. • Zakup respiratorów dla Oddziału Anestezjologii i Intensywnej Terapii Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego nr 4 w Bytomiu. • Zakup aparatury i sprzętu medycznego przez Wojewódzki Szpital Specjalistyczny Nr 4 w Bytomiu. • Zakup dwóch sterylizatorów parowych celem wymiany wyeksploatowanych urządzeń i zapewnienia prawidłowego działania Bloku Operacyjnego Centrum Pulmonologii i Torakochirurgii w Bystrej. • Zakup angiografu dla Pracowni Hemodynamiki Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego im. NMP w Częstochowie. • Zakup aparatów ultrasonograficznych (8 szt.) dla potrzeb Oddziałów Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego im. NMP w Częstochowie. • Zakup stołów operacyjnych (3 szt.) dla potrzeb Traktu Operacyjnego Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego im. NMP w Częstochowie. • Zakup zestawu videoechoendoskopowego EBUS dla potrzeb Oddziału Chorób Płuc Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego im. NMP w Częstochowie. • Zakup ultrasonografu endoskopowego EUS dla potrzeb Oddziału Gastroenterologii Ogólnej i Onkologicznej z Pododdziałem Chorób Wewnętrznych Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego im. NMP w Częstochowie. • Modernizacja Oddziału Anestezjologii i Intensywnej Terapii Samodzielnego Publicznego Wojewódzkiego Szpitala Chirurgii Urazowej im. dr. Janusza Daaba w Piekarach Śląskich. • Zakup aparatu RTG dla Samodzielnego Publicznego Wojewódzkiego Szpitala Chirurgii Urazowej im. dr. Janusza Dabba w Piekarach Śląskich. • Zakup aparatów do znieczuleń na potrzeby Samodzielnego Publicznego Wojewódzkiego Szpitala Chirurgii Urazowej im. dr. Janusza Dabba w Piekarach Śląskich. • Zakup narzędzi artroskopowych dla Samodzielnego Publicznego Wojewódzkiego Szpitala Chirurgii Urazowej im. dr. Janusza Daaba w Piekarach Śląskich. • Modernizacja wentylacji i klimatyzacji Pawilonu Diagnostyczno-Zabiegowego w Samodzielnym Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym nr 3 w Rybniku. • Modernizacja Oddziału Otolaryngologicznego Dziecięcego Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego Nr 3 w Rybniku.
--	--	--	--

			<ul style="list-style-type: none"> • Modernizacja części sieci wodnej i kanalizacyjnej w Samodzielnym Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym Nr 3 w Rybniku. • Modernizacja sieci wodnych (wod-kan, co) wraz z robotami towarzyszącymi w SP ZOZ Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym Nr 3 w Rybniku. • Zakup aparatu USG śródoperacyjnego dla SP ZOZ Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego Nr 3 w Rybniku. • Dopuszczenie w sprzęt medyczny Bloku Operacyjnego Neurochirurgii Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego nr 5 im. Św. Barbary w Sosnowcu. • Przebudowa hydroforni i stacji uzdatniania wody oraz częściowa rozbiórka i budowa sieci wodociągowej „Repty” Górnośląskim Centrum Rehabilitacji im. gen. Jerzego Ziętka w Tarnowskich Górach – Etap I – wykonanie przyłącza rezerwowego. • Zakup kriokomory ogólnoustrojowej dla „REPTY” Górnośląskiego Centrum Rehabilitacji im. Gen. Jerzego Ziętka w Tarnowskich Górach. • Zakup sterownika Aquatouch – urządzenia pomiarowego, regulującego i dozującego chemię basenową przez GCR „REPTY” w Tarnowskich Górach. • Dostosowanie, obiektu SP ZOZ Szpitala Kolejowego w Wilkowicach-Bystrej dla potrzeb osób niepełnosprawnych. • Modernizacja klatki schodowej i dostosowanie jej do przepisów ochrony przeciwpożarowej – budynek główny Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej Szpitala Kolejowego w Wilkowicach-Bystrej. • Wymiana poziomej instalacji wodociągowej, jej rozdział na cele socjalne i inwestycyjne i przeciwpożarowe, wraz z wymianą hydrantów wewnętrznych i instalacji zasilającej hydranty w budynku głównym Szpitala Kolejowego w Wilkowicach-Bystrej – forma zaprojektuj i wybuduj. • Dofinansowanie wymiany dźwigu szpitalnego w Pawilonie B Psychiatrycznego Zakładu Opiekuńczo-Leczniczego w WOŁOIZOL w Gorzycach w celu zapewnienia dostępności osobom niepełnosprawnym. • Zakup wyposażenia i aparatury na potrzeby Apteki Szpitalnej Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej Państwowego Szpitala dla Nerwowo i Psychicznie Chorych w Rybniku. • Wymiana dźwigu szpitalnego wraz z budową platformy dźwigowej w budynku głównym Centrum Psychiatrii w Katowicach przy ul. Korczaka 27 oraz budynku Oddziału w Skoczowie przy ul. Katowickiej 21. • Zakup aparatury medycznej dla Poradni Okulistycznej Obwodu Lecznictwa Kolejowego – s.p.z.o.z. w Bielsku-Białej. • Zakup sprzętu i środków ochrony do zwalczania wirusa COVID-19 dla Wojewódzkiego Szpitala Chorób Płuc im. dr Alojzego Pawelca w Wodzisławiu Śląskim. • Zakup aparatu do diagnostyki wirusa SARS-CoV-2 przez Szpital Wojewódzki w Bielsku-Białej.
149-190	NZ / Departament Nadzoru Podmiotów Leczniczych i Ochrony Zdrowia	COVID-19	<ul style="list-style-type: none"> • Zakup sprzętu i środków ochrony do zwalczania wirusa COVID-19 dla Wojewódzkiego Szpitala Chorób Płuc im. dr Alojzego Pawelca w Wodzisławiu Śląskim. • Zakup aparatu do diagnostyki wirusa SARS-CoV-2 przez Szpital Wojewódzki w Bielsku-Białej.

		<ul style="list-style-type: none"> • Zakup myjni dezynfektora do narzędzi chirurgicznych oraz myjni endoskopowej dla Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego nr 4 w Bytomiu. • Zakup sterylizatora parowego dla Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego nr 4 w Bytomiu. • Zakup trzech zestawów pomp infuzyjnych dla Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego nr 4 w Bytomiu. • Zakup monitora parametrów hemodynamicznych dla Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego nr 4 w Bytomiu. • Zakup 10 szt. monitorów pacjenta dla Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego nr 4 w Bytomiu. • Zakup czterech respiratorów transportowych dla Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego nr 4 w Bytomiu. • Zakup wyposażenia i sprzętu medycznego – wsparcie Szpitala Chorób Płuc im. Św. Józefa w Pilchowicach w zwalczaniu epidemii i chorób zakaźnych, w tym COVID-19 i gruźlicy. • Modernizacja pomieszczeń pod izolatkę Izby Przyjęć z więzłem sanitarnym i wyposażeniem jako wsparcie Szpitala Chorób Płuc im. Św. Józefa w Pilchowicach w zwalczaniu epidemii i chorób zakaźnych, w tym przede wszystkim COVID-19 i gruźlicy. • Zakup urządzenia do mycia i dezynfekcji pomieszczeń i sprzętu medycznego dla Katowickiego Centrum Onkologii w Katowicach. • Dostosowanie Katowickiego Centrum Onkologii do funkcjonowania w warunkach epidemii COVID-19 – rozbudowa i wydzielenie sprężarkowni powietrza dla potrzeb stacji generatorów tlenu. • Budowa centralnego systemu zasilania w tlen na potrzeby oddziałów szpitalnych oraz bloków operacyjnych Szpitala Specjalistycznego nr 2 w Bytomiu. • Zakup urządzenia do wytwarzania pary technologicznej na potrzeby pralni szpitalnej Szpitala Specjalistycznego nr 2 w Bytomiu. • Dofinansowanie zakupów sprzętu medycznego Szpitala Kolejowego w Wilkowicach- Bystrej – działania związane z zabezpieczeniem epidemiologicznym w związku z zagrożeniem koronawirusem oraz przeciwdziałaniem rozprzestrzeniania się COVID-19. • Zakup cyfrowego przenośnego aparatu RTG do zdjęć przyłóżkowych dla SP ZOZ „REPTY” Górnośląskiego Centrum Rehabilitacji im. Gen. Jerzego Ziętka w Tarnowskich Górach. • Zakup mobilnego aparatu echokardiograficznego dla SP ZOZ „REPTY” Górnośląskiego Centrum Rehabilitacji im. Gen. Jerzego Ziętka w Tarnowskich Górach. • Zakup bramki dekontaminacyjnej dla „REPTY” Górnośląskiego Centrum Rehabilitacji im. Gen. Jerzego Ziętka w Tarnowskich Górach. • Wsparcie Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego im. NMP w Częstochowie w przeciwdziałaniu rozprzestrzeniania się COVID-19 – modernizacja sali operacyjnej w obiekcie przy ul. PCK oraz pomieszczeń w nieużytkowanym obiekcie Szpitala przy Al. Pokoju 44. • Zakup lampy do tomografu komputerowego na potrzeby Zakładu Diagnostyki Obrazowej Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego im. NMP w Częstochowie. • Zakup sprzętu, aparatury i wyposażenia dla Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego im. Najświętszej Maryi Panny w Częstochowie związanych z zapobieganiem oraz zwalczaniem
--	--	--

			<p>zakażenia wirusem SARS-CoV-2 i rozprzestrzenieniem się choroby zakaźnej wywołanej tym wirusem u ludzi.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zakup sprzętu, aparatury i wyposażenia dla Szpitala Specjalistycznego w Chorzowie, związanych z zapobieganiem oraz zwalczaniem zakażenia wirusem SARS-CoV-2 i rozprzestrzenieniem się choroby zakaźnej wywołanej tym wirusem u ludzi. • Zakup sprzętu i aparatury medycznej ratującej życie i zdrowie pacjentów przez Wojewódzki Szpital Specjalistyczny nr 5 im. Św. Barbary w Sosnowcu związanych z zapobieganiem oraz zwalczaniem zakażenia wirusem SARS-CoV-2 i rozprzestrzenieniem się choroby zakaźnej wywołanej tym wirusem u ludzi. • Wykonanie izolatek w oddziałach szpitalnych zlokalizowanych w Pawilonie 4 Centrum Pulmonologii i Torakochirurgii w Bystrej. • Zakup aparatury i sprzętu medycznego dla Szpitala Wojewódzkiego w Bielsku-Białej w celu zwalczania zakażenia, zapobiegania rozprzestrzenieniu się, profilaktyki oraz zwalczania skutków choroby zakaźnej COVID-19 wywołanej wirusem SARS-CoV-2. • Modernizacja Izby Przyjęć oraz zakup sprzętu i aparatury medycznej na potrzeby Okręgowego Szpitala Kolejowego w Katowicach – s.p.z.o.z. w celu zwalczania zakażenia, zapobiegania rozprzestrzenieniu się, profilaktyki oraz zwalczania skutków choroby zakaźnej COVID-19 wywołanej wirusem SARS-CoV-2. • Zakup sprzętu i aparatury medycznej przez Centrum Pulmonologii i Torakochirurgii w Bystrej celu zwalczania zakażenia, zapobiegania rozprzestrzenieniu się, profilaktyki oraz zwalczania skutków choroby zakaźnej COVID-19 wywołanej wirusem SARS-CoV-2. • Zakupy i prace dostosowawcze realizowane przez Wojewódzki Szpital Specjalistyczny im. Najświętszej Maryi Panny w Częstochowie w celu zwalczania zakażenia, zapobiegania rozprzestrzenieniu się, profilaktyki oraz zwalczania skutków choroby zakaźnej COVID-19 wywołanej wirusem SARS-CoV-2. • Zakup sprzętu i aparatury medycznej przez Szpital Chorób Płuc w Orzeszu w celu zwalczania zakażenia, zapobiegania rozprzestrzenieniu się, profilaktyki oraz zwalczania skutków choroby zakaźnej COVID-19 wywołanej wirusem SARS-CoV-2. • Zakup sprzętu i aparatury medycznej przez Szpital Chorób Płuc im. Św. Józefa w Pilchowicach w celu zwalczania zakażenia, zapobiegania rozprzestrzenieniu się, profilaktyki oraz zwalczania skutków choroby zakaźnej COVID-19 wywołanej wirusem SARS-CoV-2. • Zmiana układu funkcjonalnego szpitala oraz poprawa bezpieczeństwa epidemiologicznego w SP ZOZ Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym Nr 3 w Rybniku w celu zwalczania zakażenia, zapobiegania rozprzestrzenieniu się, profilaktyki oraz zwalczania skutków choroby zakaźnej COVID-19 wywołanej wirusem SARS-CoV-2. • Zakup wyposażenia pralni szpitalnej Szpitala Specjalistycznego nr 2 w Bytomiu w postaci pralnicowirówki w ramach działań związanych z zabezpieczeniem epidemiologicznym w związku z zagrożeniem koronawirusem oraz przeciwdziałaniem rozprzestrzeniania się COVID-19. • Zakup przenośnych systemów uzdatniania wody w celu utworzenia stanowisk dializacyjnych dla pacjentów z COVID-19 przez Wojewódzki Szpital Specjalistyczny im. Najświętszej Maryi Panny w Częstochowie.
--	--	--	--

			<ul style="list-style-type: none"> • Zakup sprzętu i przebudowa Oddziału Ginekologicznego w związku z organizacją łóżek w Okręgowym Szpitalu Kolejowym w Katowicach w celu przyjęcia pacjentów COVID-19. • Utworzenie łóżek dla chorych zakażonych SARS-CoV-2 w Wojewódzkim Szpitalu Chorób Płuc im. dr Alojzego Pawelca w Wodzisławiu Śląskim. • Przystosowanie pomieszczeń budynku D2 Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego nr 4 w Bytomiu do uruchomienia oddziału dla pacjentów z COVID-19. • Zakup aparatury i sprzętu medycznego oraz wyposażenia w Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym nr 5 im. Św. Barbary w Sosnowcu w celu dostosowania oddziału do zwalczania choroby zakaźnej COVID-19. • Przeniesienie w Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym nr 4 w Bytomiu nocnej i świątecznej opieki zdrowotnej w celu usprawnienia preselekcji i izolacji chorych podejrzanych o zakażenie Covid-19 w Izbie Przyjęć. • Przystosowanie pomieszczeń budynków C1 i C2 Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego nr 4 w Bytomiu do uruchomienia oddziałów z łózkami dla osób z COVID -19. • Zakup myjni dezynfektora do narzędzi chirurgicznych dla Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego nr 4 w Bytomiu w celu zapewnienia bezpieczeństwa epidemiologicznego. • Utworzenie łóżek dla chorych zakażonych SARS-CoV-2 w Wojewódzkim Szpitalu Chorób Płuc im. dr Alojzego Pawelca w Wodzisławiu Śląskim. • Zakup materiałów i wyposażenia dla Wojewódzkiego Pogotowia Ratunkowego w Katowicach, związanych z zapobieganiem oraz zwalczaniem zakażenia wirusem SARS-CoV-2 i rozprzestrzenianiem się choroby zakaźnej wywołanej tym wirusem u ludzi.
191-211	NZ / Departament Nadzoru Podmiotów Leczniczych i Ochrony Zdrowia	Pomoc finansowa COVID-19	<ul style="list-style-type: none"> • Miasto Mysłowice w walce z COVID – zakup aparatury i sprzętu dla SP ZOZ Szpitala nr 2 im. dr. Tadeusza Boczonja w Mysłowicach. • Zapobieganie i minimalizacja ryzyka zakażeń SARS-CoV-2 wśród pacjentów i personelu Sosnowieckiego Szpitala Miejskiego Sp. z o.o. • Doposażenie Zespołu Opieki Zdrowotnej w Kłobucku w sprzęt niezbędny do walki z COVID-19. • Zakup sprzętu i wyposażenia niezbędnego do walki z COVID-19 dla szpitali Powiatu Gliwickiego: Szpitala w Pyskowicach Sp. z o.o i Szpitala w Knurowie Sp. z o.o. • Zakup sprzętu medycznego i wyposażenia szpitalnego w ramach działań mających na celu poprawę bezpieczeństwa zdrowotnego i zapobiegania rozprzestrzeniania się wirusa SARS-CoV-2 i zachorowani na COVID-19 w Beskidzkim Centrum Onkologii – Szpitalu Miejskim im. Jana Pawła II w Bielsku-Białej. • Poprawa jakości świadczenia usług medycznych i bezpieczeństwa pobytu pacjenta w Szpitalu Pediatrycznym w Bielsku-Białej poprzez doposażenie szpitala w sprzęt medyczny i dezynfekcyjny. • Modernizacja obiektu Szpitala Powiatowego w Mikołowie działającego w strukturze Centrum Zdrowia w Mikołowie Sp. z o.o. wraz z niezbędnym doposażeniem oddziałów szpitalnych w niezbędną aparaturę i sprzęt medyczny w związku z przeciwdziałaniem COVID-19. • Izba Przyjęć jako element w strategii przeciwdziałania rozprzestrzenianiu się, zapobieganiu i zwalczaniu COVID-19 w Szpitalu Powiatowym w Świętochłowicach Sp. z o.o.

			<ul style="list-style-type: none"> • Wsparcie Szpitala Murcki Sp. z o. o. w zakresie przeciwdziałania rozprzestrzenianiu się COVID-19. • Zakup sprzętu dla septycznego bloku operacyjnego i porodowego w celu walki z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2 w Szpitalu Powiatowym w Pszczynie – Centrum Przedsiębiorczości CP Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością. • Prace modernizacyjne niezbędne do przystosowania drugiego piętra budynku nr 3 Szpitala Miejskiego w Piekarach Śląskich na potrzeby oddziału obserwacyjno-kwarantannowego oraz przystosowania części poszczególnych oddziałów Szpitala. w celu zapobiegania, zwalczania i przeciwdziałania COVID-19 wraz z zakupem sprzętu oraz ambulansu. • Zakup dla Szpitala Miejskiego w Siemianowicach Śląskich Sp. z o.o. cyfrowego aparatu RTG z osprzętem i oprogramowaniem z dostosowaniem pomieszczeń do obowiązujących przepisów prawa celem przeciwdziałania rozprzestrzeniania się, zapobiegania i zwalczania COVID-19. • Dostawa nowego ambulansu medycznego oraz sprzętu i wyposażenia medycznego dla potrzeb SPZOZ w Lublińcu, przeznaczonego do walki z Covid-19. • Zakup sprzętu i aparatury medycznej z przeznaczeniem na zwiększenie potencjału Powiatowego Zespołu Zakładów Opieki Zdrowotnej w Czeladzi celem diagnozowania, izolowania i leczenia chorych z podejrzeniem COVID-19. • Zakup sprzętu dla SPZOZ Zespołu Szpitali Miejskich w Chorzowie. • Zakup sprzętu medycznego oraz agregatu prądotwórczego dla Szpitala Miejskiego w Rudzie Śląskiej Sp. z o.o. • Zakup aparatury i sprzętu medycznego dla potrzeb zabezpieczenia pacjentów zakażonych i diagnozowanych w kierunku choroby COVID-19 dla potrzeb Szpitala Miejskiego w Zabrze Sp. z o.o. • Wyposażenie Zagłębiowskiego Centrum Onkologii Szpital Specjalistyczny im. Sz. Statkiewicza w sprzęt umożliwiający walkę z COVID-19. • Zakup sprzętu i aparatury medycznej dla Powiatowego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Rydułtowach i Wodzisławiu Śląskim z siedzibą w Wodzisławiu Śląskim na potrzeby przeciwdziałania rozprzestrzeniania się, zapobiegania i zwalczania COVID-19. • Wsparcie działań Wielospecjalistycznego Szpitala Powiatowego S.A. w Tarnowskich Górach związanych z przeciwdziałaniem rozprzestrzenianiu się, zapobieganiem i zwalczaniem COVID-19.
212	NZ / Departament Nadzoru Podmiotów Leczniczych i Ochrony Zdrowia	MBO	Wsparcie obywatelskie Szpitala Kolejowego w Wilkowicach – zakup samochodu do transportu pacjentów. Społeczna symbioza. Zadanie realizowane w ramach I edycji Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego Województwa Śląskiego.
213	NZ / Departament Nadzoru Podmiotów Leczniczych i Ochrony Zdrowia	MBO	Zakup urządzeń defibrylatorów wraz z osprzętem i montażem celem podniesienia standardów w zakresie ochrony zdrowia mieszkańców powiatu kłobuckiego i częstochowskiego. Zadanie realizowane w ramach I edycji Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego Województwa Śląskiego.
214	NZ / Departament Nadzoru Podmiotów	MBO	BO życie jest w naszych rękach. Zadanie realizowane w ramach I edycji Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego Województwa Śląskiego.

215-260	Lecznicych i Ochrony Zdrowia KN/ Podmioty lecznicze, w których udziały posiada Samorząd Województwa	Zadania inwestycyjne realizowane przez podmioty lecznicze	<ul style="list-style-type: none"> • Ośrodek Lecznico-Rehabilitacyjny „Bucze” w Górkach Wielkich sp. z o.o. <ul style="list-style-type: none"> – Wdrożenie e-usług dla pacjentów Ośrodka Lecznico-Rehabilitacyjnego „Bucze” w Górkach Wielkich Sp. z o.o. • Śląskie Centrum Reumatologii, Rehabilitacji i Zapobiegania Niepełnosprawności im. Gen. Jerzego Ziętka w Ustroniu Sp. z o.o. <ul style="list-style-type: none"> – Modernizacja Bloku operacyjnego. – Modernizacja sieci oświetlenia awaryjnego. – Poprawa efektywności energetycznej obiektów szpitalnych – Zakup sprzętu medycznego. – Zakup wyposażenia i sprzętu technicznego. – Ochrona przeciwpożarowa budynku głównego – etap I, wydzielenie stref pożarowych. – Modernizacja infrastruktury informatycznej. • Śląskie Centrum rehabilitacyjno-Uzdrowskie im. dr. A. Szebesty w Rabce-Zdroju sp. z o.o. <ul style="list-style-type: none"> – Rewitalizacja parku sanatoryjnego. – Zagospodarowanie terenu parku przy SCR.U. – Wykonanie modernizacji wodociągu, tj. wymiana istniejącego wodociągu od zbiorników do hydrofornii ŚCR.U. – Wykonanie bypassu zbiornika wody wraz z niezbędną armaturą. – Modernizacja Systemu Sygnalizacji Pożarowej wraz z wykonaniem klap dymowych – I etap. – Wykonanie projekt modernizacji małego basenu na basen solankowy rehabilitacyjny. – Wykonanie projektu budowy instalacji kolektorów słonecznych, wstępnego podgrzewu c.w.u dla SCR.U. – Budowa przyłącza gazu. – Projekt wyburzenia 3-ch budynków gospodarczych ŚCR.U ułatwiającego budowę parkingu. – Projekt koncepcyjny parkingu dla SCR.U. – Prace rozbiórkowe 3-ch budynków gospodarczych zgodnie z projektem. – Budowa dwóch punktów poboru wody do celów przeciwpożarowych dla bud. SCR.U wraz z urządzeniami budowlanymi. – Rozbudowa bazy zabiegowej wraz z doposażeniem w sprzęt rehabilitacyjny. – Rozbudowa bazy łóżkowej. • OLK Poradnie Specjalistyczne w Sosnowcu Sp. z o.o. <ul style="list-style-type: none"> – II i III etap termomodernizacji budynku głównego Spółki. – Zakup sprzętu, przeglądy, materiały remontowe. – Zakup sprzętu komputerowego. – Wdrożenie ISO – po roku. • Uzdrowisko Goczałkowice-Zdrój sp. z o.o. <ul style="list-style-type: none"> – Budowa łącznika (przewiązki) łączącej bazę zabiegową, żywieniową i noclegową w jeden kompleks wraz z budynkiem hotelowo-sanatoryjnym „Teżnia”.
---------	--	---	---

			<ul style="list-style-type: none"> - Modernizacja Pawilonu „Tulipan”. - Zakup sprzętu niezbędnego do udzielania świadczeń zdrowotnych. - Malowanie pomieszczeń Uzdrawiska. - Modernizacja pomieszczeń po Izolatorium – remont. - Modernizacja pomieszczeń po Izolatorium – wyposażenie. • Szpital Chorób płuc w Siewierzu Sp. z o.o. - Rewitalizacja zabytkowego pawilonu na terenie Szpitala w celu utworzenia Centrum Edukacji Zdrowotnej. - Wykonanie zewnętrznej sieci gazowej zasilającej budynek mieszkalno-administracyjny. • Centrum Pediatrii im. Jana Pawła II w Sosnowcu Sp. z o. o. - Wyposażenie Oddziału Dermatologii dla Dzieci. - Wyposażenie Bloku Operacyjnego. - Modernizacja Oddziału Niemowlęcego i Patologii Noworodka - Dostosowanie trzech pomieszczeń w Izbie Przyjęć i w Oddziale Pediatrycznym do leczenia dzieci z Covid-19 i innymi chorobami zakaźnymi • Szpital Specjalistyczny w Zabrze Sp. z o.o. - Remont korytarza przyziemia budynku głównego. - Zaprojektowanie i wykonanie instalacji hydrantowej w budynku Klinicznego Oddziału Chorób Wewnętrznych, Dermatologii i Alergologii (budynek męski) oraz w budynku głównym. - Modernizacja drogi dojazdowej do izby Przyjęć. - Remont dachu kaplicy i warsztatów. - Modernizacja placu manewrowego i drogi pożarowej. - Dostawa zestawu laparoskopowego dla Boku Operacyjnego Kliniczny Oddział Chirurgii Ogólnej, Bariatrycznej i Medycyny Ratunkowej. - Dostawa anigiografu dla potrzeb Pracowni Hemodynamiki.
261	PR / Departament Promocji	Zadanie A-29 COVID	Zakup pakietów ochronnych przeciwko COVID-19, chust ochronnych i maseczek ochronnych.
262	IR / Departament Inwestycji	Szpital Kolejowy w Wilkowicach-Bystrej	Modernizacja i dostosowanie drogi dojazdowej do wymogów przeciwpożarowych dla potrzeb bezpieczeństwa transportu chorych, do izby przyjęć przez zespoły ratownictwa medycznego, do budynku głównego SP ZOZ Szpitala Kolejowego w Wilkowicach-Bystrej wraz ze stanowiskami parkingowymi.
263	IR / Departament Inwestycji	Szpital im. Św. Barbary w Sosnowcu (MBO)	Rozbudowa parkingu przy szpitalu im. Św. Barbary w Sosnowcu.
264	IR / Departament Inwestycji	GCR REPTY – Parkuj w parku (MBO)	Budowa eko parkingu dla pacjentów oraz pracowników przy GCR Repty.
265	IR / Departament Inwestycji	Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy w Radzionkowie (MBO)	Budowa wielofunkcyjnego boiska (piłka ręczna, koszykówka, siatkówka wraz z 60m bieżnią oraz skocznią w dal).
266	KN / Górnośląskie Przedsiębiorstwo Wodociągów S.A.	Wsparcie finansowe	Wsparcie finansowe fundacji działających w sferze ochrony zdrowia.

267	OB / Pełnomocnik ds. związanych z obronnością i bezpieczeństwem publicznym	Dofinansowanie zakupu samochodów ratowniczo-gaśniczych	Udzielenie pomocy finansowej dla 27 gmin województwa śląskiego na dofinansowanie zakupu samochodów ratowniczo-gaśniczych dla ochotniczych straży pożarnych w województwie śląskim.
268-269	OB / Pełnomocnik ds. związanych z obronnością i bezpieczeństwem publicznym	Dofinansowanie zakupu sprzętu i niezbędnych środków do prowadzenia działań ratowniczo-gaśniczych dla Komendy Wojewódzkiej PSP w Katowicach	Przekazanie środków na Fundusz Wsparcia Komendy Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej na dofinansowanie zakupu specjalnego samochodu ratownictwa wysokościowego oraz sprzętu i niezbędnych środków do przeprowadzenia działań ratowniczo-gaśniczych zapewniających gotowość bojową jednostek PSP i zwiększenie bezpieczeństwa w województwie śląskim.
270	TW / Departament Terenów Wiejskich	Konkurs „Piękna wieś województwa śląskiego”	Konkurs ogłaszany jest w 5 kategoriach: najpiękniejsza wieś, najpiękniejsza zagroda wiejska, najlepsze przedsięwzięcie odnowy wsi, najlepsza strona internetowa sołectwa, najlepsze przedsięwzięcie popularyzujące tradycje, obrzędy i zwyczaje ludowe. Konkurs kierowany jest do gmin wiejskich i miejsko-wiejskich województwa śląskiego.
271	TW / Departament Terenów Wiejskich	Zakup pucharów	Zakup pucharów dla laureatów konkursów.
272	CI / Departament Cyfryzacji i Informatyki	Regionalny Program Promocji Województwa Śląskiego	Regionalny program promocji społeczeństwa informacyjnego (RPPSI) polega na działaniach podejmowanych w celu podniesienia świadomości i kompetencji mieszkańców w zakresie możliwości wykorzystania technologii informacyjno-komunikacyjnych. W ramach projektu organizowane są głównie warsztaty, a także spotkania i konferencje tematyczne.
273	CI / Departament Cyfryzacji i Informatyki	Strategia Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego Województwa Śląskiego	Realizacja Strategii Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego (2020+) jest konsekwencją zarówno zmian w otoczeniu społeczno-ekonomicznym i technologicznym, jak i nowych dokumentów strategicznych przyjętych na poziomie województwa i kraju. Strategia koncentruje się na trzech głównych celach: rozwoju kompetencji cyfrowych, zwiększeniu dostępności danych publicznych oraz rozwoju elektronicznych usług publicznych.”
274	CI / Departament Cyfryzacji i Informatyki	Usługa serwisowa platformy SEKAP	Projekt miał na celu rozwój społeczeństwa informacyjnego w województwie śląskim realizowany przede wszystkim poprzez wzrost liczby rodzajów oraz jakości usług publicznych świadczonych drogą elektroniczną na działającej Platformie e-Usług Publicznych (PeUP SEKAP). Obecnie w ramach trwałości projektu ponoszone są koszty usługi serwisowej i utrzymania platformy.
275	KZ / Departament Obsługi Zarządu	MBO	Obsługa zadań wynikających z prowadzenia procedury Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego.
276	KN / Górnośląskie Przedsiębiorstwo Wodociągów S.A.	Wsparcie Krajowego Centrum Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego	Wsparcie w postaci dofinansowania eventu i szkoleń traktujących o tematyce bezpieczeństwa w ruchu drogowym.

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji przekazanych przez Departamenty UMWSL.

W ramach obszaru Mieszkaniec zidentyfikowano 276 zadań finansowanych ze środków własnych w 2020 roku. Zadania możemy przypisać do 5 kategorii: zdrowia i profilaktyki zdrowotnej, edukacji, razem: sport, turystyka i rekreacja, szeroko rozumianych aspektów społecznych oraz pozostałe (nie mieszczące się w pozostałych kategoriach, ale odpowiadających na zagadnienia usług dla mieszkańców).

Poniżej przedstawiono statystykę zadań dla obszaru Mieszkaniec.

KATEGORIE	ILOŚĆ	UDZIAŁY PROCENTOWE
Z – Zdrowie i profilaktyka zdrowotna	187	67,8%
E – Edukacja	50	18,1%
S – Szeroko rozumiane zagadnienia społeczne	16	5,8%
R – Sport, turystyka i rekreacja	13	4,7%
I – Inne	10	3,6%
RAZEM zadania dla obszaru Mieszkaniec	276	100%
RAZEM WSZYSTKIE ZADANIA	507, z czego zadania z obszaru Mieszkaniec stanowią 54,4%	

Obszar PRZESTRZEŃ

Opis statystyczny obszaru Przestrzeń

Zasoby surowców mineralnych

Województwo śląskie jest regionem stosunkowo bogatym w surowce naturalne w skali kraju. Na jego terenie znajdują się strategiczne, z punktu widzenia państwa, zasoby energetyczne, w tym pokłady węgla kamiennego i gazu ziemnego pochodzącego z pokładów węgla.

Złoże węgla kamiennego występujące na terenie województwa śląskiego stanowią 81% udokumentowanych zasobów bilansowych kraju. Prawie wszystkie czynne kopalnie węgla kamiennego w Polsce zlokalizowane są w województwie śląskim. Powierzchnia zagłębia w Polsce szacowana jest w przybliżeniu na około 5 600 km². W pokładach węgla kamiennego znajdują się także udokumentowane złoża metanu (65 złóż o zasobności 109 549 mln m³)³⁶.

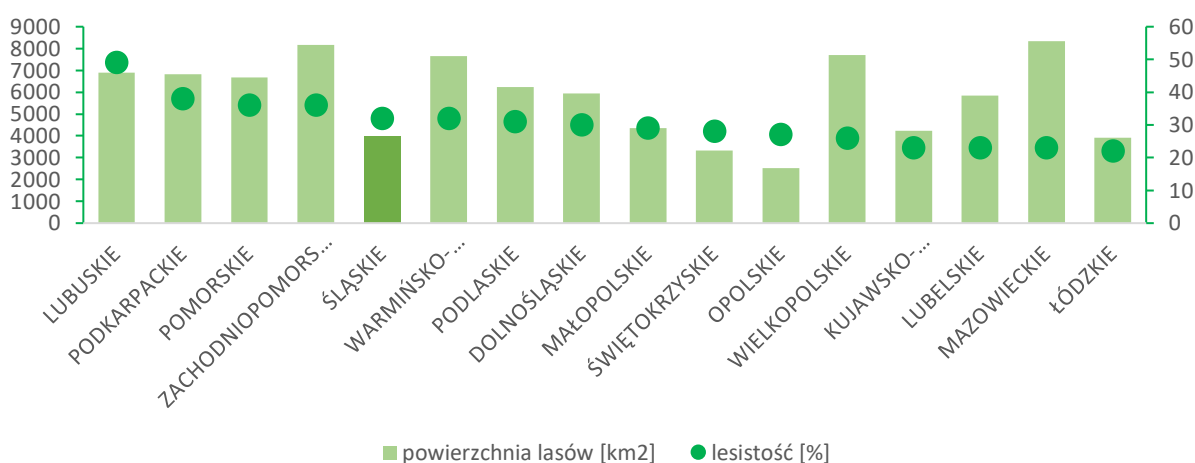
Północna i północno-wschodnia część województwa śląskiego zlokalizowana jest na terenie śląsko-krakowskiego regionu występowania złóż rud cynkowo-ołowiowych. Na terenie województwa, w regionie zawierciańskim, występują największe w kraju udokumentowane zasoby rud cynku i ołowiu. Na północno-wschodnim obszarze województwa, w Myszkowie, rozpoznano złożo molibdenowo-wolframowo-miedziowe udokumentowane w 1993 r. przez Państwowy Instytut Geologiczny na powierzchni 0,5 km². Ponadto, oprócz złoża Myszków, molibden obecny jest w złożach węgla kamiennego, jednakże nie jest on odzyskiwany.³⁷

Zasoby środowiska przyrodniczego i ich ochrona

Województwo śląskie, w porównaniu do pozostałych województw w kraju, charakteryzuje się wysokim stopniem pokrycia terenu lasami. Łączna powierzchnia lasów w 2019 roku wynosiła 3 957,36 km², stanowiąc aż 32% powierzchni województwa.

W strukturze własności wyraźnie dominowały lasy publiczne (80%), wśród których przeważały lasy Skarbu Państwa. Lasy w województwie śląskim rozmieszczone są głównie w południowej i północnej części regionu.

Wykres 29. Powierzchnia lasów i lesistość (udział %) według województw w 2019 r.

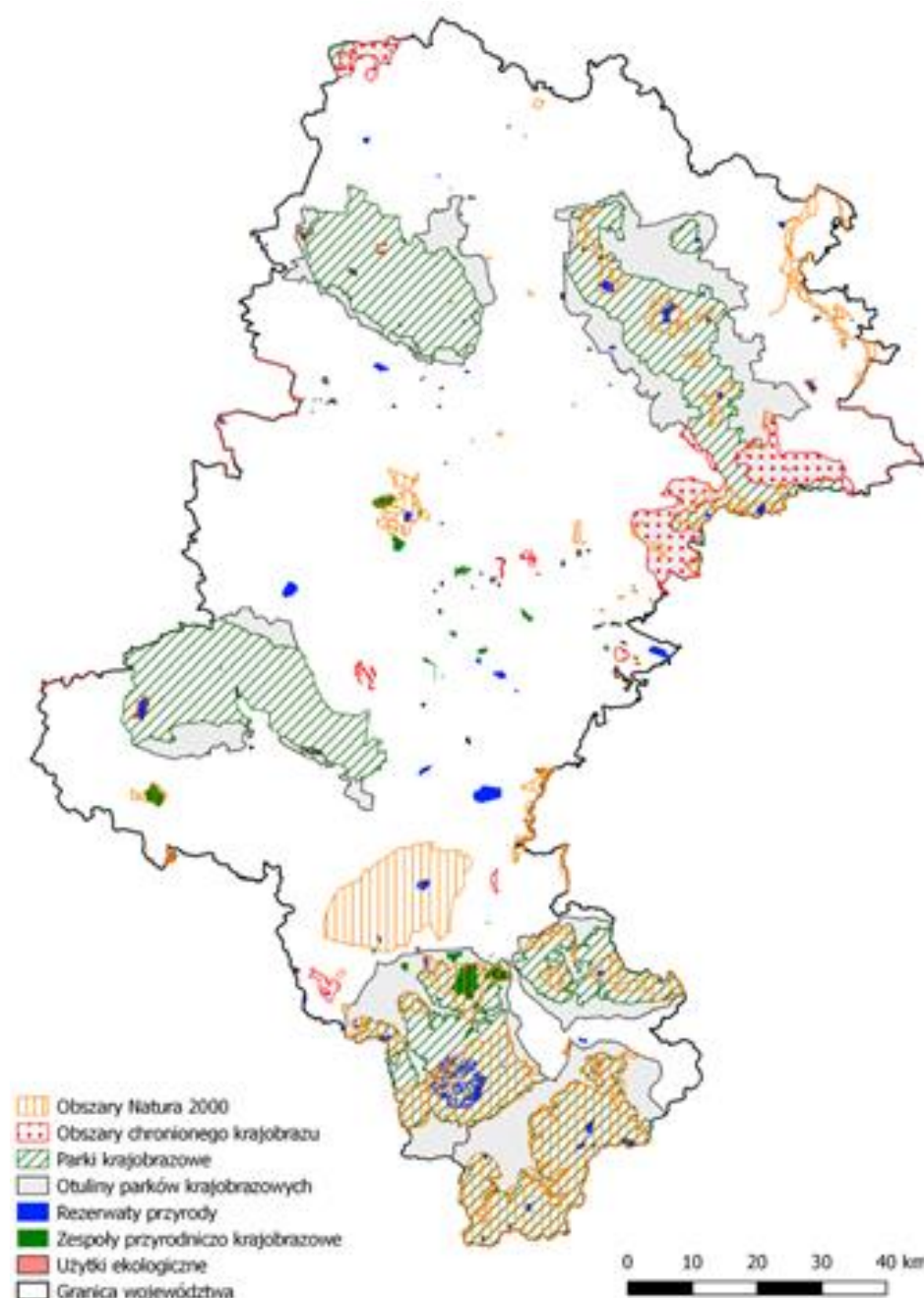

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

³⁶ Stan na dzień 31.12.2019 roku.

³⁷ Bilans zasobów złóż kopalin w Polsce wg stanu na 31 grudnia 2019 r., Państwowa Służba Geologiczna, Państwowy Instytut Geologiczny Państwowy Instytut Badawczy, Warszawa 2020 r.

Mapa 23. Obszary ochrony przyrody w województwie śląskim.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska.

Na obszarze województwa śląskiego występuje niewiele obszarów prawnie chronionych (niecałe 3% zasobów kraju). Obszary objęte ochroną prawną, według stanu na 2019 rok, zajmowały powierzchnię 2 719,28 km², co stanowiło 22% powierzchni regionu. Jednocześnie ilość obszarów prawnie chronionych w przeliczeniu na 1 mieszkańca (599,8 m²/os) była najniższa w porównaniu z innymi województwami.

Na terenie województwa śląskiego wśród obszarów chronionych przeważają parki krajobrazowe, które zajmowały powierzchnię 2 296,69 km² (18% powierzchni województwa i 84% obszarów chronionych). Są to: Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich, Załęczański Park Krajobrazowy, Park Krajobrazowy Lasy Nad Górną Liswartą, Park Krajobrazowy Orlich Gniazd, Park Krajobrazowy Stawki, Park Krajobrazowy Beskidu Małego, Żywiecki Park Krajobrazowy oraz

Park Krajobrazowy Beskidu Śląskiego. W 2020 roku w województwie śląskim ustanowiono dwie formy ochrony przyrody, to jest: Zespół Przyrodniczo-Krajobrazowy „Bociek” oraz użytek ekologiczny „Czechowicka Dolina Jaskrów”.

W województwie śląskim znajdują się również obszary Natura 2000, w tym na tle całego kraju niewiele ponad 1% obszarów specjalnej ochrony ptaków i niecałe 3% specjalnych obszarów ochrony siedlisk. Powierzchnia obszarów specjalnej ochrony ptaków wynosi 623,6 km² (5,1% powierzchni ogólnej), natomiast specjalnych obszarów ochrony siedlisk 920,9 km² (7,5% powierzchni ogólnej).

Potencjał turystyczny

Z punktu widzenia turystyki najważniejszymi terenami są góry w obrębie Beskidu Śląskiego, Żywieckiego i Beskidu Małego. Walory krajobrazowe oraz rozwinięta infrastruktura turystyczna powodują, że sezon turystyczny trwa tam cały rok. Najbardziej znanym górskim szlakiem województwa śląskiego jest Główny Szlak Beskidzki zaczynający się w Ustroniu i prowadzący aż w Bieszczady, lecz szlaki występują praktycznie w całym województwie – m.in. na Jurze Krakowsko-Częstochowskiej (Szlak Orlich Gniazd) oraz w miejscowościach aglomeracji (Szlak Zabytków Techniki).

W regionie wyznaczone są liczne szlaki turystyki pieszej, których łączna długość wynosi 4 647,3 km, co stanowi ponad 9% długości szlaków w kraju. W górskiej części regionu panują dobre warunki naturalne dla narciarstwa, zwłaszcza zjazdowego. W Beskidach znajduje się ponad 150 wyciągów narciarskich.³⁸ W mniejszym stopniu do narciarstwa zjazdowego służy teren Jury Krakowsko-Częstochowskiej oraz stworzone stoki narciarskie w Katowicach, Sosnowcu i Bytomiu. Do bogactw naturalnych wpływających na atrakcyjność turystyczną należą złoża wód leczniczych (Dębowiec, Ustroń, Goczałkowice Zdrój, Zabłocie), a także torfu leczniczego, czyli borowiny (Goczałkowice Zdrój, Bronów, Zabłocie). Zasoby te mają duże znaczenie z uwagi na potencjał do rozwoju turystyki uzdrowiskowej. Warunki lecznicze umożliwiły rozwój ośrodków sanatoryjnych w Ustroniu oraz w Goczałkowicach Zdroju. Obie miejscowości posiadają rozbudowaną infrastrukturę uzdrowiskową oferującą szeroki wachlarz usług medycznych. Na koniec 2019 roku działalność leczniczą prowadziło 17 zakładów, w tym 2 szpitale uzdrowiskowe i 15 sanatoriów.

Miejscem wykorzystywanym do uprawiania wspinaczki skałkowej oraz penetracji jaskiń jest, zbudowana ze skał węglanowych, Wyżyna Krakowsko-Częstochowska. Na terenie województwa śląskiego występują liczne rzeki oraz zbiorniki wodne, użytkowane w celach rekreacyjnych. Występują też ukształtowane przez człowieka tereny o charakterze edukacyjno-rekreacyjnym, do których zalicza się Śląski Ogród Botaniczny w Mikołowie czy Arboretum Bramy Morawskiej w Raciborzu.

Na terenie województwa funkcjonują także liczne parki rozrywki, które działają głównie w obszarze turystyki weekendowej i rekreacyjnej. Możemy do nich zaliczyć: Legendę Śląskie Wesole Miasteczko w Chorzowie, TWINPIGS – Westernowy Park Rozrywki w Żorach, Dream Park w Ochabach, Park Rozrywki Ogrodzieniec, Górski Park Równica czy też Park Miniatur Sakralnych w Częstochowie³⁹.

Park Śląski i Stadion Śląski

W centralnej części województwa zlokalizowany jest jeden z największych w Europie zespołów wypoczynkowo-rekreacyjno-rozrywkowych – Park Śląski, który wyróżnia się dużym zróżnicowaniem atrakcji. Oprócz atrakcyjnej zielonej przestrzeni znajdują się w nim także m.in.:

³⁸ Opracowanie ekofizjograficzne do Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego.

³⁹ Program Rozwoju Turystyki w Województwie Śląskim 2020+.

Legendia Śląskie Wesole Miasteczko, Śląski Ogród Zoologiczny, Planetarium i Obserwatorium Astronomiczne, Stadion Śląski, Muzeum Górnośląski Park Etnograficzny, kolejka linowa „Elka”.⁴⁰ Istotną częścią oferty są wydarzenia kulturalne.

Trwa realizacja projektu pn. „Modernizacja Parku Śląskiego”. Projekt jest realizowany w ramach drugiego obrotu środkami wracającymi z Inicjatywy Jessica RPO WSL na lata 2007-2013. Przedsięwzięcie polega przede wszystkim na zrewitalizowaniu Parku Śląskiego i przywróceniu mu pełni funkcji jednoczących społeczność regionu, wokół odpowiedniej jakości wypoczynku, kultury, edukacji, sportu i rekreacji.

W ramach projektu trwa realizacja 20 powiązanych ze sobą zadań, w skład których wchodzi:

- kompleksowa modernizacja ciągów komunikacyjnych,
- uregulowanie gospodarki wodnej,
- odbudowa parkowej kolejki szynowej oraz zakup elektrycznego taboru ekologicznego,
- rewitalizacja otoczenia hali wystaw kapelusz wraz z wyposażeniem hali,
- inwentaryzacja, rewitalizacja i pielęgnacja terenów zieleni parku,
- modernizacja kanału regatowego wraz z otoczeniem,
- rewitalizacja rosarium wraz z budową placu zabaw
- budowa ścieżek edukacyjnych,
- remont i konserwacja i rzeźb w parku,
- modernizacja śląskiego ogrodu zoologicznego,
- budowa parku wielu pokoleń,
- kompleksowy remont i modernizacja obiektów: duży krąg taneczny, trzy małe kręgi taneczne, świątynia dumania, łabędziarnia,
- budowa ogrodu japońskiego,
- aranżacja przestrzeni publicznej (meble parkowe, elementy małej architektury, toalety publiczne),
- remont świątyni Petrycha,
- budowa systemu informacji przestrzennej – II etap,
- budowa centrum bioróżnorodności,
- kompleksowa modernizacja otoczenia planetarium śląskiego,
- budowa kąpieliska,
- rewitalizacja terenu szybu leśnego.

Efektom rewitalizacji Parku Śląskiego będzie zwiększenie potencjału zarówno ekonomicznego, jak i społecznego tego obszaru, a przez to wzrostu jakości życia w całym regionie. W 2020 roku Inwestor poniósł kolejne wydatki w ramach Projektu Miejskiego. Kontynuowano modernizację ciągów komunikacyjnych oraz uregulowanie gospodarki wodnej.. Realizowano budowę ogrodu japońskiego oraz remont Świątyni Petrycha. Ogłoszono kolejne postępowania przetargowe, przygotowano dokumentację dla następnych zadań inwestycyjnych.

Dla nadzoru nad Projektem powołany został Komitet Sterujący ds. Modernizacji Parku Śląskiego, który w 2020 roku regularnie spotykał się na posiedzeniach w celu monitorowania postępów w Projekcie oraz podejmowania decyzji w pojawiających się na bieżąco kwestiach.

Zdecydowany wpływ na działalność Parku Śląskiego, a w tym Działu Marketingu i promocji miała sytuacja epidemiologiczno-sanitarna na terenie naszego kraju.

Wiele zaplanowanych wydarzeń nie mogło się odbyć bądź odbyło się w okrojonej formie, dostosowanej do reżimu sanitarnego.

---

⁴⁰ Ibid.

W ramach imprez realizowanych przez Park Śląski można wskazać następujące kategorie:

Tabela 20. Wykaz imprez zorganizowanych w Parku Śląskim w 2020 roku.

RODZAJE WYDARZEŃ	TYTUŁ WYDARZENIA	INNE
Wydarzenia własne		
Imprezy dla aktywnych:	Bieg Wiosenny	Odwołany z uwagi na sytuację epidemiologiczną
Imprezy ekologiczno-edukacyjne:	Cykl „Śniadanie na trawie” w Rosarium – plenerowe spotkania promujące slow food, podczas których można było m.in.: poćwiczyć jogę, pilates, shinkendo, tai-chi; wziąć udział w organizowanych przez Fundację Park Śląski i dofinansowanych przez WFOŚiGW EkoSpotkaniach; posłuchać wykładów psychologów z Uniwersytetu SWPS; dzieci mogły bawić się w strefie animacji, którą przygotowało Studio Artystyczne Maciej z Zabrza.	w soboty, lipiec-początek września 2020 r., 8 śniadań
	Warsztaty "Szukamy jesieni w Parku Śląskim" wraz z Fundacją Park Śląski. Warsztaty dla rodzin, podczas których uczestnicy odbyli spacer po parku w poszukiwaniu skarbów jesieni, a następnie wykonali doniczki z butelek i kartonów z recyklingu i ozdabiali je zebranymi skarbami. Na końcu w doniczkach sadzono rośliny.	
	Weekend dla Zdrowia, w czasie którego goście Parku mogli skorzystać z bezpłatnych porad ekspertów, zbadać się w kardiobusie, osteobusie, dermobusie czy mammobusie. Przedsięwzięcie zostało zrealizowane przy wsparciu programu „Śląskie dla Seniora” oraz „Śląskie dla kobiety”.	
	Warsztaty dla seniorów na stacji Stadion Śląski Kolei Linowej Elka wraz z Fundacją Park Śląski, uczestnicy mogli wziąć udział w spacerach po Parku z przewodnikiem, pokazie i warsztatach rękodzieła na jesienne wieczory: kartki robione haftem matematycznym, decoupage, robienie biżuterii z koralików, malowanki, robienie doniczek z materiałów z recyklingu i sadzenie roślin.	
	„Środa dla Seniora” – w środy seniorzy mogli jeździć Koleją Linową Elka w jednym kierunku za 5 zł.	październik-listopad 2020 r.
	Imprezy kulturalne, w szczególności duże koncerty nie mogły się odbyć ze względu na sytuację epidemiologiczną. Zorganizowano natomiast koncerty w ramach cyklu „Bukiet Róż” oraz wdrożono nowy projekt kulturalny „Parkowy Wrzesień z Kulturą”.	
Imprezy muzyczno-kulturalne:	Walentynki na Elce – polegająca na „wynajmie” gondol dla par na przejazdy walentynkowe.	14.02.2020 r.;
	Muzyczny Bukiet Róż (lipiec-sierpień) – 7 koncertów muzyki poważnej, które zorganizowano w malowniczym otoczeniu ogrodu różanego.	lipiec-sierpień 2020
	Oficjalne otwarcie Skweru Powstań Śląskich z okazji rocznicy wybuchu II Powstania Śląskiego i święta Wojska Polskiego, wystawa przygotowana przez Muzeum Techniki Wojskowej w Zabrze.	
	„Parkowy Wrzesień z Kulturą” – cykl wydarzeń artystycznych przygotowany we współpracy z jednostkami kultury województwa śląskiego.	łącznie odbyło się 12 występów artystycznych
	Zawody szachowe – zorganizowane zarówno w siedzibie WPKiW, jak i w terenie przy rzeźbie „Kobieta z dzbanem” oraz żywe szachy w Rosarium.	
	Urodziny Elki, weekend zniżkowy oraz animacje i niespodzianki dla gości Kolei Linowej „Elka”.	

	Elkołajki, event na terenie Kolei Linowej „Elka”, św. Mikołaj, Elf i Wiewióra Basia witały gości, rozdawały parkowe gadżety w formie świątecznych upominków.	
	Zaświecenie choinki parkowej oraz iluminacji świetlnych na terenie Parku.	
	Kolędowanie parkowe przy choince wraz z Teatrem Rozrywki w Chorzowie i Urzędem Marszałkowskim.	
Wydarzenia z instytucjami Parku Śląskiego oraz z partnerami zewnętrznymi		
	Noworoczny bieg cyborga – organizowany przez osobę prywatną.	1.01.2020 r., ponad 800 osób
	Dzień Dziecka online (1.06.2020 r.), we współpracy ze Stadionem Śląskim, Ogrodem Zoologicznym oraz Skansenem.	1.06.2020 r.
	Śląskie MTB CUP, wyścig kolarski.	23.08.2020 r.
	Rajd Śląska.	11-12.09.2020 r.
	Bieg „Oko w oko z rakiem”.	12.09.2020 r.
	Wstęp do „Industriady”.	19.09.2020 r.
	Targi Atrakcje Regionów.	25-27.09.2020 r.
	Silesia Maraton.	04.10.2020 r.

Źródło: opracowanie Park Śląski.

Stadion Śląski jest obiektem wielofunkcyjnym, na którym organizowane są imprezy sportowe, kulturalne, rekreacyjne oraz inne możliwe do realizacji na obiekcie. Obiekt spełnia najwyższe wymagania stawiane stadionom piłkarskim – kategoria 4 wg klasyfikacji UEFA. Posiada również certyfikat IAAF Class 1, który potwierdza najlepsze parametry i zgodność wymogów niezbędnych do organizacji Mistrzostw Europy i Mistrzostw Świata w lekkiej atletyce. Na terenie obiektu znajdują się: Stadion – arena główna; kompleks sal wielofunkcyjnych w kubaturze trybuny wschodniej areny głównej; boisko treningowe z trawą syntetyczną wraz z infrastrukturą lekkoatletyczną; boisko treningowe z trawą naturalną wraz z lekkoatletyczną strefą rzutów; pozostałe obiekty, w tym treningowe znajdujące się na tzw. „przedpolu wschodnim” Stadionu Śląskiego; parking. Stadion Śląski zlokalizowany jest na terenie Parku Śląskiego w Chorzowie.

Tabela 21. Wykaz imprez zorganizowanych na Stadionie Śląskim w 2020 roku.

LP.	TERMIN	NAZWA INWESTYCJI/WYDARZENIA/PROGRAMU	KRÓTKI OPIS
1.	31.12.2019/ 01.01.2020	Sylwestrowa Moc Przebojów	charakter imprezy: koncert atrakcje: występy polskich oraz światowych gwiazd muzyki frekwencja: 30 000 osób
2.	01.06.2020	Dzień Dziecka na Śląskim	charakter imprezy: koncert online atrakcje: koncert Viki Gabor oraz 4Dreamers liczba odtworzeń materiału na 12.06: 37 000 wyświetleń
3.	20.06.2020	Królowa Sportu Wraca na Stadion Śląski	charakter imprezy: mityng lekkoatletyczny atrakcje: występy polskich gwiazd lekkoatletyki – transmisja online frekwencja: 22 000 osób
4.	27.06.2020	Pepsi Silesia Beats	charakter imprezy: koncert atrakcje: cykl 3 koncertów muzyki klubowej z udziałem DJ-ów światowej klasy transmitowane online połączone ze zbiórką charytatywną liczba odtworzeń materiałów: 445 000 wyświetleń

5.	lipiec 2020	Tauron Silesia Beach	charakter imprezy: strefa o charakterze sportowo-kulturalnym dla osób chcących aktywnie wypoczywać w trakcie wakacji atrakcje: boisko do siatkówki plażowej, minikoncerty, set- Dj-skie, zawody sportowe, gadzety, kino plenerowe, zajęcia taneczne frekwencja: 6 500 osób
6.	01.07.2020	Aktywny Śląski	charakter imprezy: koncert atrakcje: cykl materiałów filmowych z zakresu nordicwalking, biegania, rajdów samochodowych, tańca, treningu funkcjonalnego liczba odtworzeń materiałów: 445 000 wyświetleń
7.	02.08.2020	Szturm Śląski	charakter imprezy: materiały instruktarzowe online atrakcje: wykorzystanie obiektu stadionu jako trasy biegu przeszkodowego frekwencja: 250 osób
8.	03.08.2020	Tour de Pologne	charakter imprezy: wyścig kolarski atrakcje: baza wyścigu kolarskiego, start I etapu z bieżni Stadionu Śląskiego frekwencja: 500 osób
9.	25.08.2020	66 Orlen Memoriał Janusza Kusocińskiego	charakter imprezy: mityng lekkoatletyczny atrakcje: występy polskich oraz światowych gwiazd lekkiej atletyki frekwencja: 5 000 osób
10.	06.09.2020	XI Memoriał Kamili Skolimowskiej	charakter imprezy: mityng lekkoatletyczny atrakcje: występy polskich oraz światowych gwiazd lekkiej atletyki frekwencja: 15 000 osób
11.	10.09.2020	Rajd Śląska	charakter imprezy: rajd samochodowy atrakcje: miasteczko rajdowe, pokazowy odcinek specjalny przy stadionie frekwencja: 2 000 osób
12.	04.10.2020	Silesia Marathon	charakter imprezy: bieg maraton atrakcje: finisz biegu na bieżni stadionu frekwencja: 1 500 osób
13.	11.11.2020	Mecz towarzyski Polska – Ukraina	charakter imprezy: mecz piłkarski frekwencja: bez udziału publiczności
14.	18.11.2020	Mecz Liga Narodów Polska – Holandia	charakter imprezy: mecz piłkarski frekwencja: bez udziału publiczności
15.	31.12.2020	Sylwestrowa Moc Przebojów	charakter imprezy: program telewizyjny atrakcje: emisja materiałów dotyczących Stadionu Śląskiego oraz życzenia noworoczne Marszałka Województwa Śląskiego

Źródło: opracowanie Stadion Śląski.

Ochrona wód

Według danych Państwowego Instytutu Geologicznego – Państwowego Instytutu Badawczego⁴¹ zasoby eksploatacyjne zwykłych wód podziemnych w województwie śląskim wynoszą 110 636,18 m³/h, co stanowi 5,3% zasobów Polski. W regionie niewiele jest naturalnych zbiorników wodnych, natomiast charakterystyczna jest duża ilość zbiorników antropogenicznych. Pod względem powierzchni i pojemności największym z nich jest Zbiornik Goczałkowice na Małej Wiśle o powierzchni 32 km² i pojemności 165,6 hm³ przy maksymalnym piętrzeniu. Jego podstawowym zadaniem jest dostarczanie wód do zaopatrzenia ludności i funkcja przeciwpowodziowa. Inne duże

⁴¹ Źródło: Pergół Sylwiusz, Wierzbicka Katarzyna, 2020 – Bilans Zasobów Eksploatacyjnych Wód Podziemnych w Polsce, wg stanu na 31 grudnia 2019 r., Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy, Warszawa.

zbiorniki to Jezioro Żywieckie na Sole jak również zbiorniki w wyrobiskach: Dzierżno Duże, Dzieńkowice (zbiornik Imieliński) oraz Kuźnica Warężyńska (Pogoria IV) – jedno z czterech jezior Pojezierza Dąbrowskiego. Duże walory rekreacyjne charakteryzują też m.in. Jezioro Międzybrodzkie, pozostałe zbiorniki Pojezierza Dąbrowskiego (Pogoria I, Pogoria II, Pogoria III), Paprocany, Dolinę Trzech Stawów w Katowicach, Sosinę, Jezioro Pławniowice, Rogoźnik, a także Chechło-Nakło.

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach w 2018 roku przeprowadził badania, których celem była klasyfikacja stanu/ potencjału ekologicznego 72 jednolitych części wód powierzchniowych (jcwp), w tym 20 w dorzeczu Wisły oraz 52 w dorzeczu Odry. Spośród 72 przebadanych jednolitych części wód powierzchniowych 22% oceniono na będące w stanie/ potencjale dobrym, tj. spełniającym warunki dobrego stanu wód, pozostałe 78% jako będące w stanie/ potencjale umiarkowanym, słabym lub złym, tj. nie spełniającym warunków dobrego stanu wód.

Województwo śląskie względem pozostałych województw w ostatnich latach zajmowało niezmiennie szóstą pozycję pod względem ilości odprowadzanych ścieków przemysłowych. W roku 2019 region osiągnął wynik 234 310 dam³, co stanowiło zaledwie 3,6% wartości uzyskanej na poziomie kraju. Należy również zauważyć znaczący dystans dzielący województwo śląskie od województwa mazowieckiego, będącego liderem we wskazanym zakresie.

Niepokojący jest również fakt, że region w analizowanym przedziale czasowym niezmiennie był liderem pod względem ilości ścieków przemysłowych odprowadzanych bezpośrednio do wód lub ziemi a wymagających oczyszczenia (w 2019 roku: 223 231 dam³).

Przedsiębiorstwa z województwa śląskiego wytworzyły 26,9% ścieków przemysłowych zawierających substancje szczególnie szkodliwe dla środowiska wodnego na terenie kraju. Osiąganie wysokich wyników we wskazanym zakresie sprawiło, że w ciągu ostatnich dziewięciu lat województwo śląskie znajdowało się w ścisłej czołówce w kraju.

Zanieczyszczenia powietrza

Województwo śląskie boryka się z dużym zanieczyszczeniem powietrza. Związane jest to zarówno z rozwiniętym sektorem przemysłu jak również tzw. niską emisją. Ze względu na dużą koncentrację przemysłu region emituje duże ilości pyłów oraz zanieczyszczeń gazowych z zakładów szczególnie uciążliwych. W roku 2019 wyemitowały one na poziomie kraju 198 440 735 t/r zanieczyszczeń gazowych. Województwo śląskie było jednym z trzech województw (obok łódzkiego i mazowieckiego), które w ostatnich latach emitowało do atmosfery najwięcej omawianych zanieczyszczeń. W roku 2019 wskazana powyżej emisja gazów osiągnęła wartość 32 432 440 t/r, co stanowiło 16% emisji w kraju. Należy wskazać, że w przypadku województwa śląskiego był to wynik najniższy z uzyskiwanych w ciągu ostatnich dwudziestu lat.

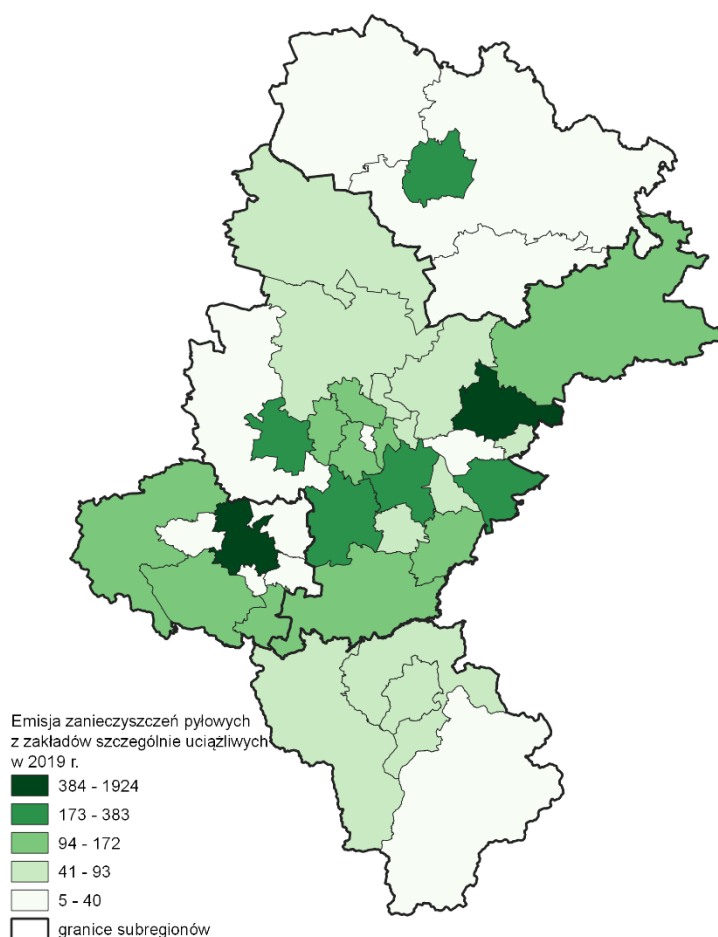
W województwie śląskim w roku 2019 wśród zanieczyszczeń gazowych zdecydowanie dominował dwutlenek węgla, którego udział wyniósł 98,1%. Na miejscu drugim uplasował się metan, którego udział w zanieczyszczeniach gazowych stanowił 1,3%. Porównując wyniki uzyskane przez województwo należy wskazać, że region zajmował pierwsze miejsce pod względem ilości wytwarzanego metanu (91% emisji krajowej) i trzecie miejsce (za łódzkim i mazowieckim) pod względem ilości wytwarzanego dwutlenku węgla (16,1% emisji krajowej). Wskazana powyżej tendencja utrzymywała się w ostatnich dziesięciu latach.

Zakłady szczególnie uciążliwe były również emitarami pyłów. Najwięcej pyłów wytworzonych przez zakłady szczególnie uciążliwe pochodziło właśnie z województwa śląskiego. Poziom osiągnięty przez region w 2019 roku (5 566 t/r) był ponad dwukrotnie wyższy od województwa mazowieckiego – 2 425 t/r, które ułokowało się na pozycji wicelidera. Zadowalający jest jednak fakt, że w

województwie śląskim w ostatnich latach obserwowany jest systematyczny spadek wartości tego wskaźnika.

Jak wynika z danych opublikowanych przez WIOŚ w Katowicach, główną przyczyną wystąpienia przekroczeń pyłu zawieszonego PM₁₀, PM_{2,5} i benzo(a)pirenu w okresie zimowym w województwie śląskim była emisja z indywidualnego ogrzewania budynków, natomiast w okresie letnim bliskość głównej drogi z intensywnym ruchem, emisja wtórna zanieczyszczeń pyłowych z powierzchni odkrytych (np. dróg, chodników, boisk) oraz niekorzystne warunki meteorologiczne, występujące podczas powolnego rozprzestrzeniania się emitowanych lokalnie zanieczyszczeń, w związku z małą prędkością wiatru (poniżej 1,5 m/s).

Mapa 24. Emisja zanieczyszczeń pyłowych z zakładów szczególnie uciążliwych w powiatach województwa śląskiego w roku 2019 [t/r].

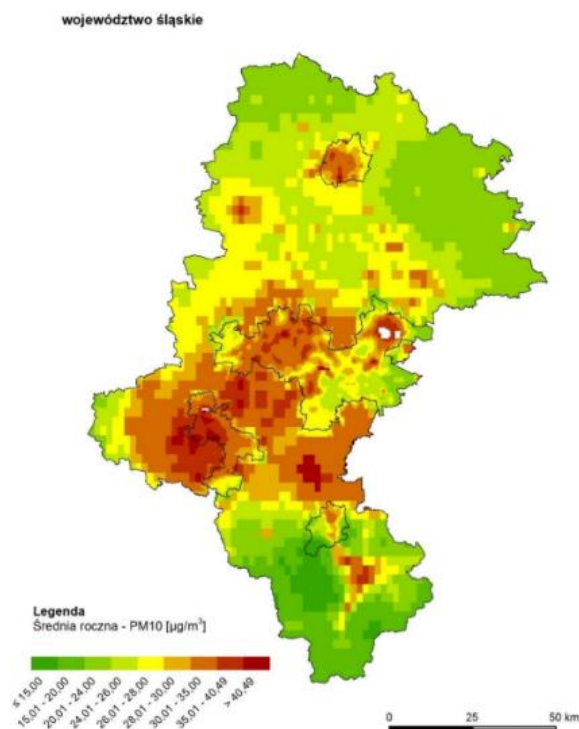
Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

W 2019 roku spośród 22 stanowisk stężenia średnioroczne na osiemnastu stanowiskach były niższe, na trzech (Rybnik, Pszczyna, Katowice stanowisko komunikacyjne) wyższe oraz na jednym (Wodzisław Śląski) na poziomie dopuszczalnego stężenia. Najniższe stężenia wynoszące ok. 20% stężenia dopuszczalnego wystąpiły w Złotym Potoku i w Ustroniu. W Częstochowie i w Bielsku-Białej wyniosły od 26 do 28 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, (klasa A dla czasu uśredniania rok kalendarzowy), strefa śląska i aglomeracje (klasa C)⁴².

⁴² Ocena stanu środowiska w województwie śląskim w 2019 roku, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Katowicach, Katowice 2020.

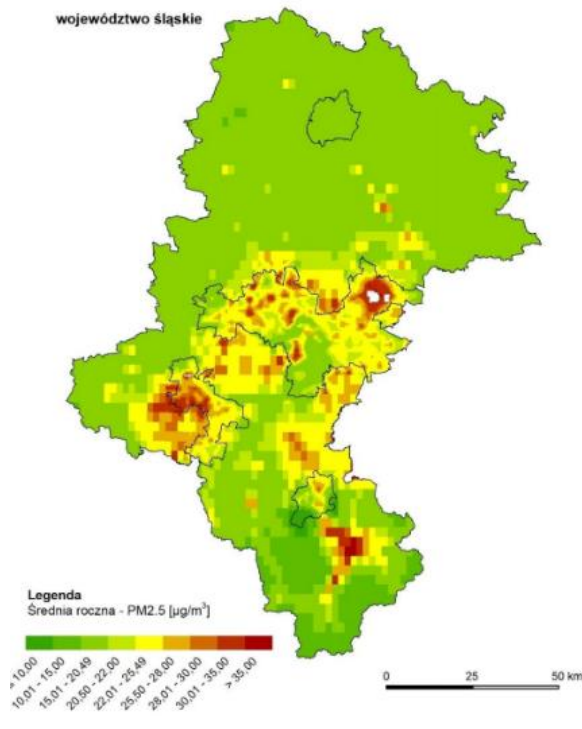

Mapa 25. Rozkład przestrzenny średniorocznego stężenia pyłu PM10 na obszarze województwa śląskiego w 2019 roku.

Źródło: Ocena stanu środowiska w województwie śląskim w 2019 roku, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Katowicach, Katowice 2020, str. 87.

Mapa 26. Rozkład przestrzenny średniorocznego stężenia pyłu PM2,5 na obszarze województwa śląskiego w 2019 roku.

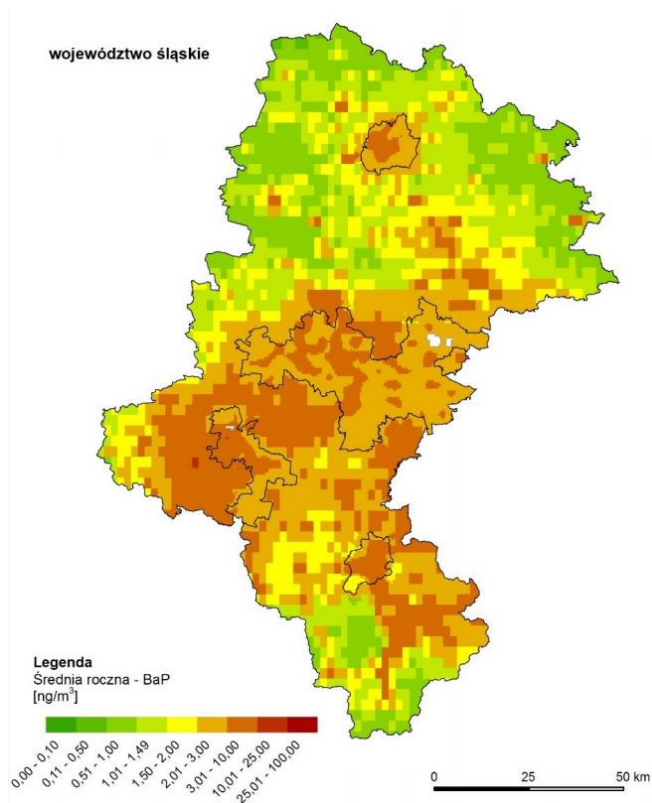
Źródło: Ocena stanu środowiska w województwie śląskim w 2019 roku, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Katowicach, Katowice 2020, str. 94.

W 2019 roku spośród 10 stanowisk stężenia średnie roczne były na czterech wyższe, na pięciu niższe oraz na jednym (Żory) równe poziomowi 25 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Przekroczenia wynosiły od 4% w Gliwicach do 24% poziomu dopuszczalnego w Godowie. W 2019 roku, w porównaniu do 2018 roku na wszystkich stanowiskach stężenia obniżyły się ponad 20%. Zmniejszenie o 4 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ wystąpiło na jednym stanowisku (Złoty Potok), na czterech o 6 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (Katowice stacja tła miejskiego, Żory, Częstochowa, Tarnowskie Góry) o 7 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ na trzech (Gliwice, Katowice stacja tła komunikacyjnego, Bielsko-Biała stacja tła miejskiego) oraz o 8 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ na dwóch stanowiskach (Bielsko-Biała stacja tła komunikacyjnego, Godów)⁴³.

⁴³ Ocena stanu środowiska w województwie śląskim w 2019 roku, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Katowicach, Katowice 2020.

Mapa 27. Rozkład przestrzenny średniorocznego stężenia benzo(a)pirenu na obszarze województwa śląskiego w 2019 roku.

Źródło: Ocena stanu środowiska w województwie śląskim w 2019 roku, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Katowicach, Katowice 2020, str. 109.

Źródłem zanieczyszczeń powietrza były przede wszystkim niskiej jakości paliwa stałe wykorzystywane do ogrzewania budynków, ale również inne gałęzie gospodarki takie jak przemysł ciężki i wydobywczy, energetyka i transport (najwyższe w kraju natężenie ruchu w transporcie kołowym, szczególnie na odcinkach przebiegających przez centralną część województwa).

W celu zapobieżenia negatywnemu oddziaływaniu na zdrowie ludzi i na środowisko województwo podejmuje intensywne działania w zakresie poprawy jakości środowiska, w tym w szczególności powietrza. Należy tu wspomnieć o przyjętej przez władze regionu uchwale antysmogowej⁴⁴, która wprowadza ograniczenia i zakazy w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw, czy też o Programie ochrony powietrza dla województwa śląskiego, który wyznaczył do realizacji 3 priorytety:

- Priorytet 1: Zastąpienie niskosprawnych urządzeń siecią ciepłowniczą lub urządzeniami wykorzystującymi odnawialne źródła energii,
- Priorytet 2: Zastąpienie niskosprawnych urządzeń urządzeniami opalonymi gazem, urządzeniami opalonymi olejem, ogrzewaniem elektrycznym lub urządzeniami spełniającymi minimum wymogi jakościowe ekoprojektu dla urządzeń na paliwa stałe;
- Priorytet 3: Ograniczenie strat ciepła poprzez termomodernizację obiektów ogrzewanych w sposób indywidualny.

⁴⁴ Uchwała Nr V/36/1/2017 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 7 kwietnia 2017 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa śląskiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw.

Hałas

Głównym źródłem hałasu przemysłowego w województwie śląskim były przedsiębiorstwa związane z przemysłem górniczym, energetycznym czy metalurgicznym. Wskazane branże charakteryzują się bowiem dużą koncentracją urządzeń i instalacji stanowiących źródło hałasu.

Dane GUS uwzględniają przekroczenia poziomu dopuszczalnego hałasu w pięciu skalach: 0,1 - 5 dB, 5 - 10 dB, 15 - 20 dB, ponad 20 dB. Należy zauważyć, że województwo śląskie ze względu na dużą ilość zakładów przemysłowych zajmowało wysokie pozycje w stosunku do pozostałych województw pod względem ilości przedsiębiorstw w czterech pierwszych grupach przekroczeń poziomów dopuszczalnych hałasu. Jednakże, żadne ze skontrolowanych przedsiębiorstw w regionie nie osiągnęło najwyższej wartości przekroczeń (ponad 20 dB).

Tendencje wzrostowe hałasu komunikacyjnego, obserwowane m.in. w województwie śląskim, odnoszą się przede wszystkim do hałasu drogowego i hałasu lotniczego. Wzrost zagrożenia hałasem drogowym związany jest przede wszystkim z gwałtownym przyrostem liczby samochodów w kraju. W przypadku hałasu lotniczego obserwuje się trendy wzrostu poziomu hałasu wskutek przejmowania przez lokalne, intensywnie rozbudowywane lotniska części ruchu, w tym międzynarodowego. Ponadto następuje wzrost połączeń krajowych przez linie dysponujące niewielkimi samolotami, śmigłowcami.⁴⁵

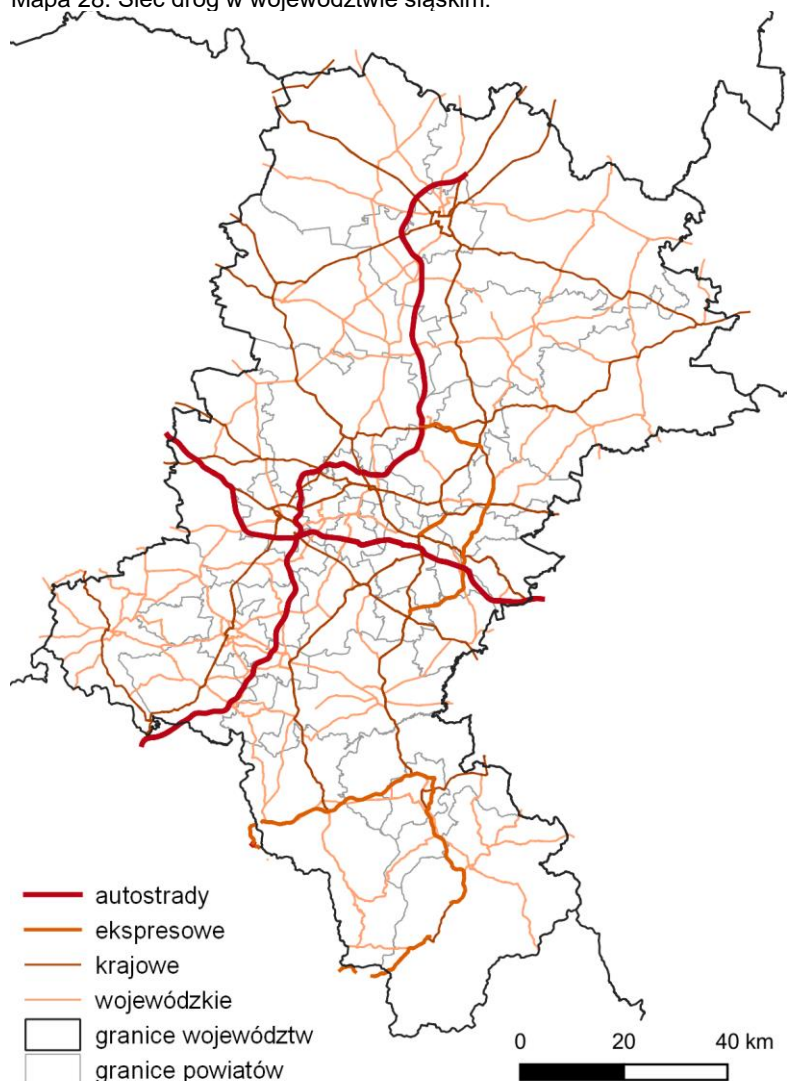
---

⁴⁵http://www.gios.gov.pl/stansrodowiska/gios/pokaz_artykul/pl/front/stanwpolsce/ochrona_dziedzictwa_przyrodniczego/hałas.

Spójność transportowa regionu

W 2019 roku w Polsce było 425 tys. km dróg publicznych, w tym w województwie śląskim 25,1 tys. km. Wskaźnik długości dróg w przeliczeniu na 100 km² powierzchni wynosił w Polsce 135,9 km, a dla województwa śląskiego 203,9 km i była to druga wartość wśród wszystkich województw. Drogi krajowe, w tym autostrady i drogi ekspresowe w 2019 roku miały długość 1 267,1 km, drogi wojewódzkie 1 504,8 km, a powiatowe 6 059,0 km. Najwięcej dróg publicznych w województwie śląskim stanowiły drogi gminne o długości 14 370,6 km.

Mapa 28. Sieć dróg w województwie śląskim.

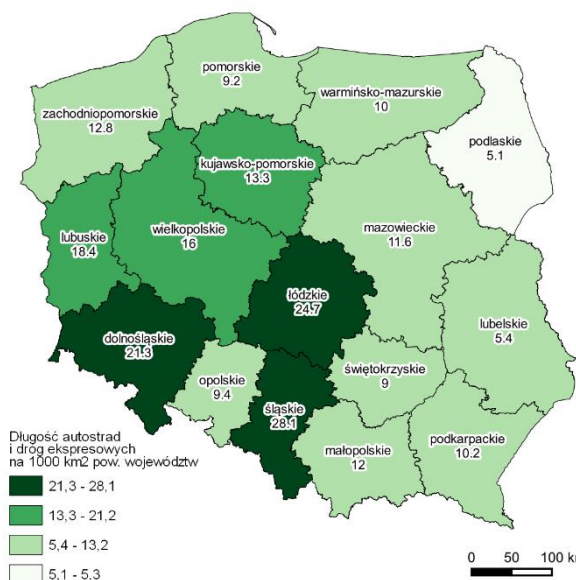

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych OpenStreetMap.

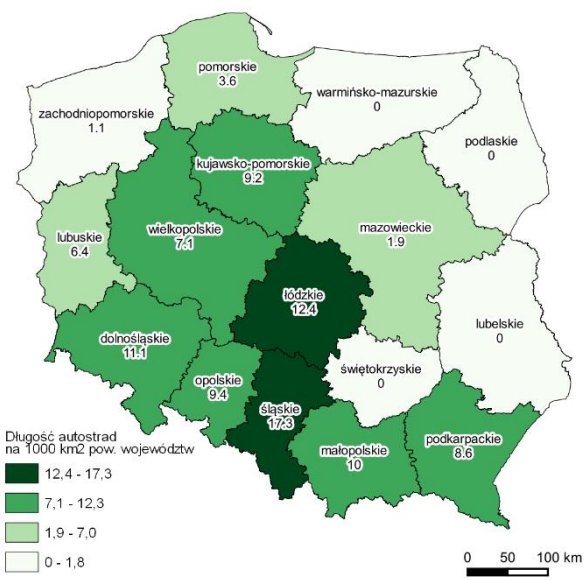
W 2019 roku w województwie śląskim było 28,1 km autostrad i dróg ekspresowych na 1 000 km² powierzchni, natomiast wskaźnik długości autostrad na 1 000 km² wyniósł 17,3 km. Oba wskaźniki plasowały województwo śląskie na pierwszym miejscu w kraju.

W 2019 roku w województwie śląskim długość linii kolejowych eksploatowanych wynosiła 1 925 km, z tego długość linii kolejowych zelektryfikowanych wyniosła 1 667 km. W ciągu dziewięciu lat długość linii kolejowych eksploatowanych zmniejszyła się o 230 km.

Mapa 29. Długość autostrad i dróg ekspresowych na 1 000 km² powierzchni województw w 2019 roku.

Mapa 30. Długość autostrad na 1 000 km² powierzchni województw w 2019 roku.

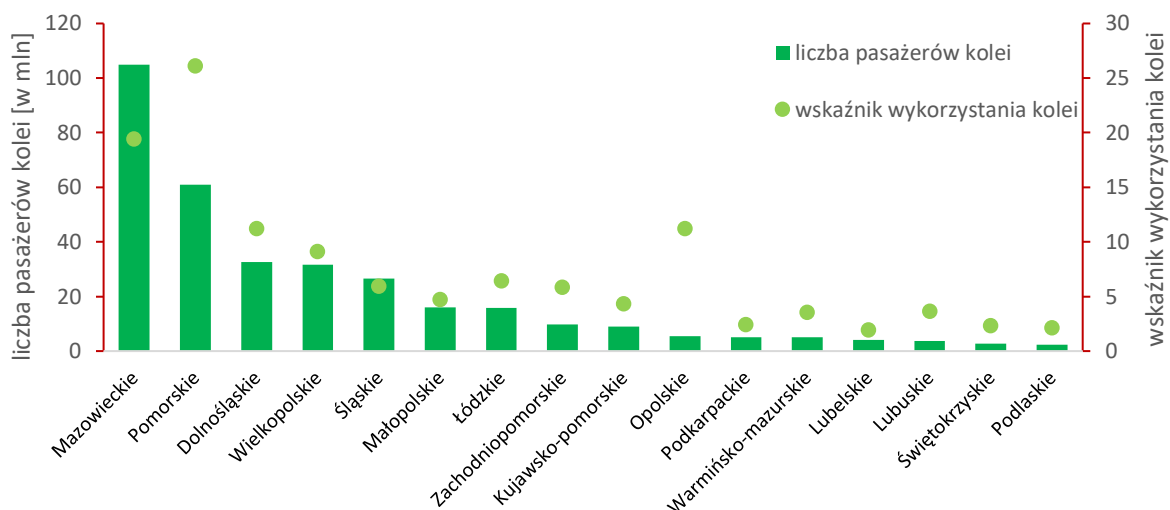
Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

Wskaźnik długości linii kolejowych w przeliczeniu na 100 km² powierzchni w województwie śląskim charakteryzuje się najwyższą wartością wśród wszystkich regionów. Na każde 100 km² powierzchni województwa śląskiego przypada prawie 16 km linii kolejowych, lecz wartość tego wskaźnika przez ostatnie dziewięć lat spadła z 17,5 do 15,6 km w roku 2019. Pomimo tego spadku gęstość linii kolejowych w regionie jest i tak prawie dwa razy większa niż w województwie dolnośląskim i opolskim.

Według danych Urzędu Transportu Kolejowego w 2019 roku z kolei w całej Polsce skorzystało 335,9 mln pasażerów. Wskaźnik wykorzystania kolei, czyli liczba przejazdów rocznie przypadających na mieszkańca, wyniósł w Polsce średnio 8,7. W przypadku województwa śląskiego, z usług przewoźników kolejowych w 2019 roku skorzystało 26,6 mln pasażerów, co stanowiło 7,9% wszystkich pasażerów w Polsce. Wskaźnik wykorzystania kolei dla województwa śląskiego wyniósł 5,9 (znacznie poniżej średniej dla Polski).

Wykres 30. Liczba pasażerów kolei i wskaźnik wykorzystania kolei wg województw w 2019 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Transportu Kolejowego.

Na terenie województwa międzynarodowe kolejowe przewozy pasażerskie realizowane są przez PKP Intercity S.A., międzywojewódzkie przez: PKP Intercity S.A., PolRegio (Przewozy Regionalne Sp. z o.o.) i Koleje Śląskie Sp. z o.o., a przewozy wojewódzkie przez Koleje Śląskie Sp. z o.o.

Transport publiczny

W 2019 roku w województwie śląskim czynnych było 12,1 tys. km linii komunikacji miejskiej, z czego 11,6 tys. km linii autobusowych, a 365 km linii tramwajowych. Województwo śląskie pod względem długości linii komunikacji miejskiej zajmowało pierwsze miejsce w Polsce. W województwie śląskim w 2019 roku jeździło prawie 1,9 tys. autobusów komunikacji miejskiej, co dało drugie miejsce w kraju po województwie mazowieckim (2,5 tys. autobusów). Tabor tramwajowy liczył 342 sztuki, z czego jedynie 73 wozy były przystosowane do przewozu osób z niepełnosprawnością. Jeśli chodzi o aspekt przystosowania taboru autobusowego do przewozu osób z niepełnosprawnością to w 14 województwach ponad 80% stanowi tabor niskopodłogowy. W województwie śląskim takich pojazdów było 84,1%.

W 2019 roku w Polsce komunikacją miejską przewieziono 3 864,9 mln pasażerów, z tego w województwie śląskim 375,3 mln pasażerów. W tym rankingu województwo śląskie zajęło 3. miejsce, po województwach mazowieckim (1 026,1 mln) i małopolskim (455,2 mln). Najmniej pasażerów komunikacją miejską przewieziono w województwach: opolskim (26,7 mln) oraz lubuskim (43,5 mln) i świętokrzyskim (46,3 mln). Od 2010 roku w Polsce liczba przewiezionych pasażerów, która oscylowała wokół liczby 3,9 mld osób, praktycznie się nie zmieniła.

Od 1 stycznia 2019 roku organizacją przewozów komunikacji publicznej na terenie GZM, zamiast KZK GOP, zajmuje się Zarząd Transportu Metropolitalnego (ZTM). ZTM przejął tym samym, zadania trzech dotychczasowych organizatorów: KZK GOP, MZKP Tarnowskie Góry i MZK Tychy. Pasażerski przewóz kolejowy na terenie województwa śląskiego organizuje spółka Koleje Śląskie Sp. z o.o., która w przewiozła w 2020 r. 12 982 212 pasażerów, wobec 20 405 556 pasażerów przewiezionych w 2019 r. (spadek liczby pasażerów o 36,4%, związany był głównie z sytuacją epidemiologiczną spowodowaną wirusem COVID-19, która wpłynęła bezpośrednio na sposób

przemieszczania się ludności). Najbardziej popularne trasy to w kolejności Gliwice – Katowice – Częstochowa, Katowice – Zwardoń, Sosnowiec Główny – Katowice – Tychy Lodowisko.

Według stanu na 31.12.2020 r. Spółka użytkowała 65 sztuk taboru kolejowego, w tym 29 sztuk stanowiło jej własność, pozostałe 36 było dzierżawionych.

Infrastruktura komunalna

Województwo śląskie w 2019 roku zajmowało piąte miejsce w kraju pod względem długości sieci wodociągowej (21,9 tys. km) i jednocześnie drugie miejsce pod względem długości sieci kanalizacyjnej (17,1 tys. km). Długość czynnej sieci wodociągowej oraz kanalizacyjnej w województwie systematycznie rośnie. Od 2010 roku długość sieci wodociągowej wzrosła o 2,1 tys. km, a sieci kanalizacyjnej o 5,7 tys. km. Odsetek korzystających z sieci wodociągowej i kanalizacyjnej w ogóle ludności w województwie w 2019 roku wyniósł odpowiednio 95,8% i 78,6%. Ilość wody dostarczonej do sieci wodociągowej w czasie doby w województwie śląskim w 2019 roku wyniosła 531,2 dam³. Była to druga najwyższa wartość w kraju zaraz za województwem mazowieckim.

W województwie w 2019 roku ponad 1,1 mln gospodarstw domowych korzystało z dostaw gazu. Jednocześnie w 2019 roku w województwie śląskim odnotowano blisko 401,5 tys. przyłączy do budynków, których liczba w stosunku do 2010 roku wzrosła o 71,9 tys. (21,8%).

Długość sieci ciepłowniczej⁴⁶ w regionie w 2019 roku wyniosła 3 402,6 km. W stosunku do roku 2010 nastąpił wzrost jej długości o 10,4% (320,9 km).

W gminach regionu, dla których wskaźniki: udział korzystających z sieci wodociągowej w ogóle mieszkańców gminy, udział korzystających z sieci kanalizacyjnej w ogóle mieszkańców gminy oraz udział korzystających z sieci gazowej w ogóle mieszkańców gminy osiągnęły jednocześnie wartość poniżej wartości charakteryzującej Polskę, określono jako obszary z wyraźnymi brakami we wskazanej infrastrukturze.

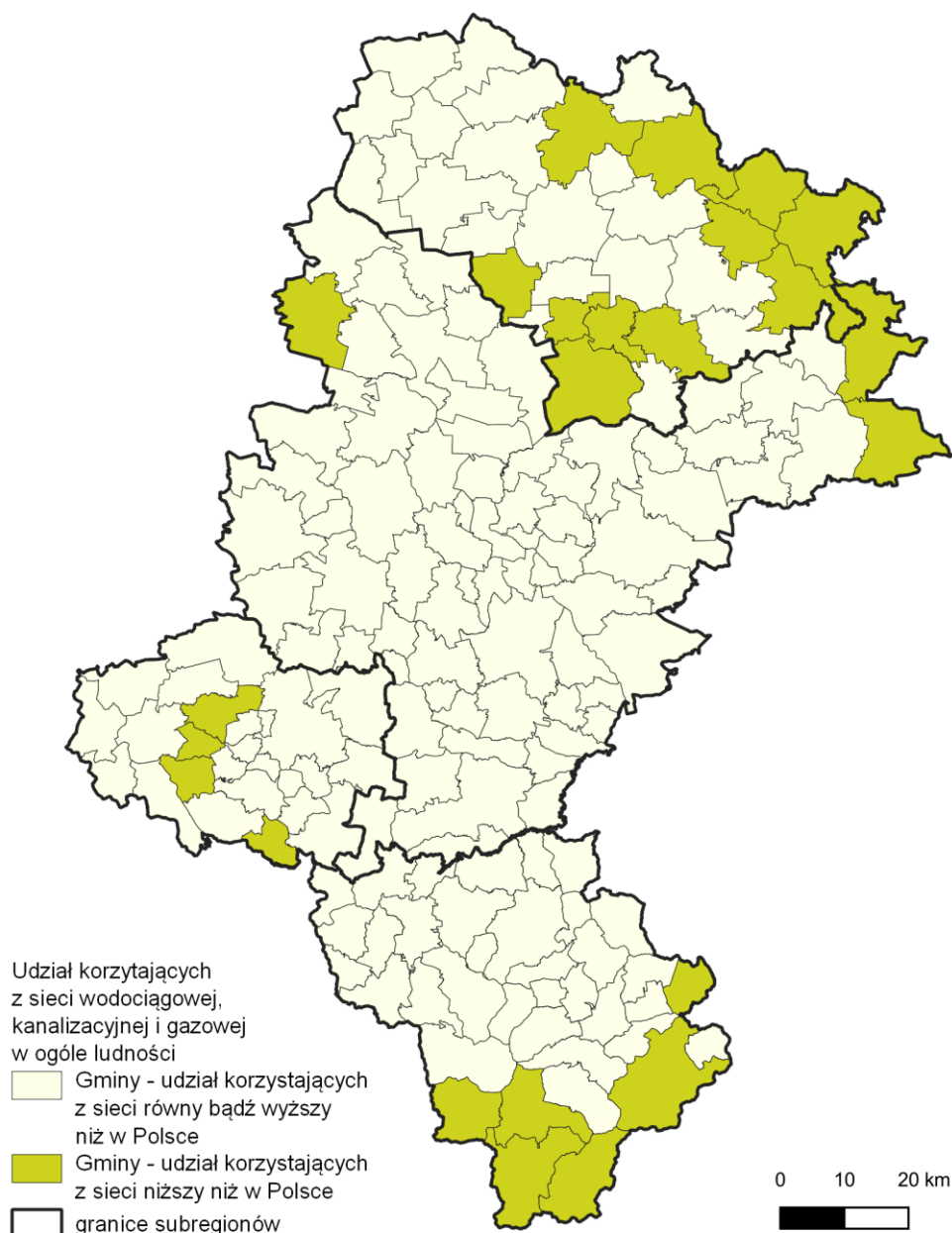
Obszary te dominują w subregionie północnym (11 gmin) oraz w przygranicznej części subregionu południowego (6 gmin). Występują również w subregionie centralnym (Pawonków, Szczekociny i Żarnowiec) oraz w formie skupiska w subregionie zachodnim (4 gminy położone blisko siebie). Są to w większości obszary wiejskie, najczęściej występujące w dwóch powiatach: częstochowskim (8 gmin) i żywieckim (5 gmin).

---

⁴⁶ Analiza dotycząca sieci ciepłowniczej oraz produkcji ciepła opracowana na podstawie: „Energetyka ciepła w liczbach-2018” oraz „Energetyka ciepła w liczbach-2010”, Urząd Regulacji Energetyki.

Mapa 31. Udział korzystających z sieci wodociągowej, kanalizacyjnej i gazowej w ogólnej ludności w województwie śląskim w 2019 roku.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

W 2019 roku dostęp do oczyszczalni ścieków miało 81,7% mieszkańców województwa śląskiego. Uzyskany wynik był wyższy od wyniku uzyskanego na poziomie kraju (74,5%). W porównaniu do pozostałych regionów województwo śląskie znalazło się na drugiej pozycji wspólnie z województwem dolnośląskim, a za województwem pomorskim.

Warto zauważyć, że dostęp do oczyszczalni ścieków w województwie śląskim zależy od miejsca zamieszkania ludności. Jak wynika z danych statystycznych jedynie 91,3% osób zamieszkujących miasta miało dostęp do oczyszczalni ścieków (16. miejsce w kraju). Analizując sytuację wewnątrz regionu najniższe wartości wskaźnika stwierdzono w powiatach: myszkowskim (77,8%), wodzisławskim (79,7%) i rybnickim (80,0%). W przypadku terenów wiejskich

województwa, wartość wskaźnika wyniosła 50,0% (6. miejsce w kraju). Sytuacja przedstawiała się najmniej korzystnie w powiatach: zawierciańskim (7,9%), raciborskim (9,5%), myszkowskim (27,3%) i będzińskim (30,9%).

Gospodarka odpadami

Zgodnie z obowiązującym Planem gospodarki odpadami dla województwa śląskiego na lata 2016-2022 na obszarze województwa w 2014 roku, funkcjonowały 4 spalarnie odpadów niebezpiecznych, w tym spalarnie odpadów zawierających PCB⁴⁷, 4 spalarnie przekształcające termiczne odpady medyczne i weterynaryjne, które były zlokalizowane w Gliwicach, Dąbrowie Górniczej, Katowicach i Bielsku-Białej oraz jedna spalarnia komunalnych osadów ściekowych zlokalizowana w Dąbrowie Górniczej.

W województwie śląskim w 2019 roku znajdowało się 19 składowisk odpadów komunalnych o łącznej powierzchni 130,6 ha. Ilość zebranych odpadów w ciągu roku stale rosła – w 2019 roku wyniosła 1 700,9 tys. ton odpadów. Jednocześnie województwo zgromadziło 13,3% odpadów w skali kraju i był to drugi wynik zaraz po województwie mazowieckim (1 736,2 tys. ton odpadów, tj. 13,6% w skali kraju). W województwie śląskim w 2019 roku zgromadzono 668,4 tys. ton odpadów zebranych selektywnie, co stanowiło 16,8% odpadów w kraju i jednocześnie było najwyższą wartością w kraju. Odsetek masy odpadów komunalnych przekazanych do recyklingu wyniósł 39% i był znacznie wyższy niż w pozostałych województwach, a 10% udział procesów termicznych w procesach zagospodarowania odpadów komunalnych należał natomiast do najniższych w kraju.

Zasoby mieszkaniowe

Zasoby mieszkaniowe w kraju w 2019 roku, wynosiły 14,8 mln mieszkań a województwo śląskie zajmowało drugie miejsce w kraju pod względem ich ilości. Liczba mieszkań w województwie śląskim stale wzrastała i w 2019 roku wyniosła 1,8 mln. Największą koncentrację lokali mieszkalnych można zauważyć w centralnej części województwa śląskiego oraz w miastach: Częstochowa, Bielsko-Biała i Rybnik.

W województwie śląskim średnia oddanych mieszkań do użytkowania na 1 000 ludności w roku 2019 wyniosła 3,1 mieszkania, jednocześnie wydano 9,4 tys. pozwoleń na budowę nowych budynków mieszkaniowych ogółem, co umieściło województwo na czwartej pozycji w kraju.

Energetyka

W 2019 roku na terenie kraju produkcja energii elektrycznej łącznie⁴⁸ osiągnęła poziom 163 988,5 GWh. Elektrownie zlokalizowane na terenie województwa śląskiego odnotowały w 2019 roku moce osiągalne⁴⁹ na poziomie 7 432,8 MW, co stanowiło najwyższą wartość w kraju zaraz za województwem mazowieckim (7 531,6 MW). Wysokie wartości w omawianym zakresie odnotowano także w województwie łódzkim (6 621,5 MW). We wszystkich elektrowniach w Polsce moc osiągalna wyniosła 46 291,0 MW, z czego 16,1% przypadło na województwo śląskie. W województwie śląskim zużyto w 2019 roku 26 412 GWh energii elektrycznej, co stanowiło 15,9% energii zużytej na poziomie kraju. Osiągnięty wynik był drugim na poziomie kraju. Równocześnie na terenie województwa śląskiego wytworzono w 2019 roku 44 786,3 TJ ciepła ogółem, co stanowiło 12,2% krajowej produkcji.

⁴⁷ PCB – polichlorowane bifenyle.

⁴⁸ Produkcja energii elektrycznej ogółem – suma produkcji elektrowni ciepłych, wodnych i odnawialnych.

⁴⁹ Maksymalna trwała moc, z jaką elektrownia może pracować w sposób ciągły w czasie co najmniej 15 godzin, przy dobrym stanie urządzeń i w normalnych warunkach.

Alternatywą dla konwencjonalnych źródeł energii są odnawialne źródła energii (OZE). Mimo wysokiej pozycji regionu w produkcji energii należy zauważyć niski udział OZE. W ostatnim roku udział energii odnawialnej w produkcji energii elektrycznej ogółem wyniósł zaledwie 3,1%. Uzyskany przez województwo śląskie wynik był najniższy w kraju. Potencjał teoretyczny OZE w województwie śląskim wynika głównie z warunków geograficznych i klimatycznych regionu. W regionie poziom nasłonecznienia jest na przeciętnym poziomie w porównaniu z innymi województwami. Przeciętne są także warunki do wykorzystania energii geotermalnej, wiatrowej i wodnej. W przypadku warunków wiatrowych wyjątek stanowią np. Beskid Śląski i Beskid Żywiecki. Góryste tereny korzystnie wpływają także na wykorzystanie energii rzek i spadów.⁵⁰ W Polsce jest 3 483 instalacji OZE, z czego zaledwie 279 znajdowało się na obszarze województwa śląskiego⁵¹. Jednakże województwo śląskie jest liderem w liczbie instalacji pozyskujących energię z promieniowania słonecznego, osiągając wynik 169 instalacji (15,3% na poziomie kraju).

W zakresie mocy wytwórczych OZE należy stwierdzić, że w województwie śląskim najwięcej energii wyprodukowano z biomasy mieszanej (90 000 MW), w elektrowni wodnej przepływowej powyżej 10 MW (33 520 MW) oraz elektrowni wiatrowych na lądzie (33 325 MW).

Zużycie energii

Należy zauważyć, że województwo śląskie w ostatnich latach charakteryzowało się również najwyższym zużyciem energii elektrycznej w przeliczeniu na 1 mieszkańca (w 2019 roku: 5 846 kWh), a analizy dotyczące zmian zachodzących w wartości wskaźnika w ostatnich latach wykazały tendencję wzrostową. Porównując wynik uzyskany w 2019 roku do roku 2010, stwierdzono wzrost o 7,2%.

Ze względu na przemysłowy charakter województwa śląskiego, najwięcej wytworzonej energii elektrycznej w 2019 roku zostało wykorzystane w sektorze przemysłowym (8 599 GWh) i sektorze energetycznym (6 760 GWh). W przypadku sektora energetycznego zużycie energii było najwyższe w kraju. Warto jednak zauważyć, że w analizowanym okresie czasu obserwowany był wzrost zużycia energii w sektorze przemysłowym.

Znaczące zużycie energii elektrycznej odnotowano również w gospodarstwach domowych. W 2019 roku gospodarstwa domowe z województwa śląskiego zużyły 3 541 GWh energii, co uplasowało region na drugiej pozycji.

W 2019 roku tylko pięć województw produkowało energię w ilości zapewniającej zaspokojenie ich potrzeb energetycznych. W przypadku województwa śląskiego stosunek produkcji energii elektrycznej do jej zużycia wyniósł 81,6%.

Bezpieczeństwo przeciwpowodziowe

Województwo śląskie leży na obszarze dwóch głównych zlewni kraju – Wisły i Odry. Jest jednym z pięciu województw najbardziej zagrożonych występowaniem powodzi w skali kraju zaraz obok województwa małopolskiego, podkarpackiego, opolskiego oraz dolnośląskiego.⁵²

Z uwagi na występujące zagrożenie w województwie śląskim przeprowadzono inwestycje związane z obwałowaniami przeciwpowodziowymi w następujących powiatach: raciborski (23,8 km), bielski (12,6 km), cieszyński (8,0 km), bieruńsko-lędziński (4,6 km), pszczyński (2,6 km), m.

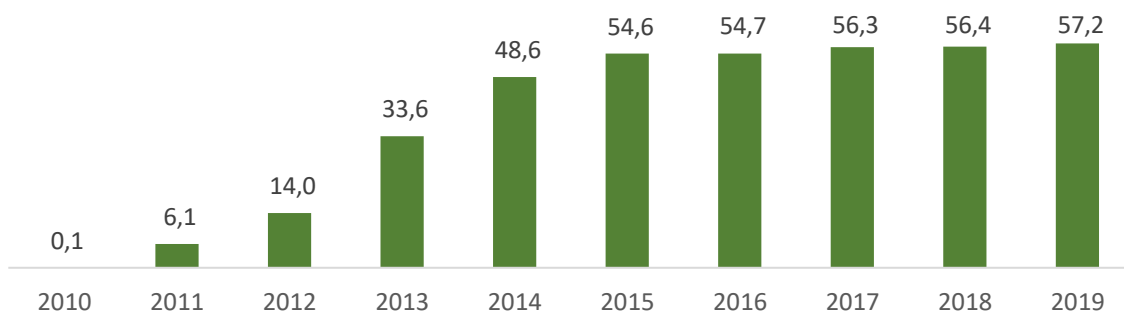
⁵⁰ *Rynek odnawialnych źródeł energii w województwie śląskim*, Euro-Centrum Park Naukowo-Technologiczny, Katowice.

⁵¹ <https://www.ure.gov.pl/pl/oze/potencjal-krajowy-oze/8108,Instalacje-odnawialnych-zrodel-energii-wg-stanu-na-dzien-31-grudnia-2019-r.html>

⁵² Zagrożenia okresowe występujące w Polsce, 2010, Biuro monitorowania i analizy zagrożeń, Rządowe Centrum Bezpieczeństwa.

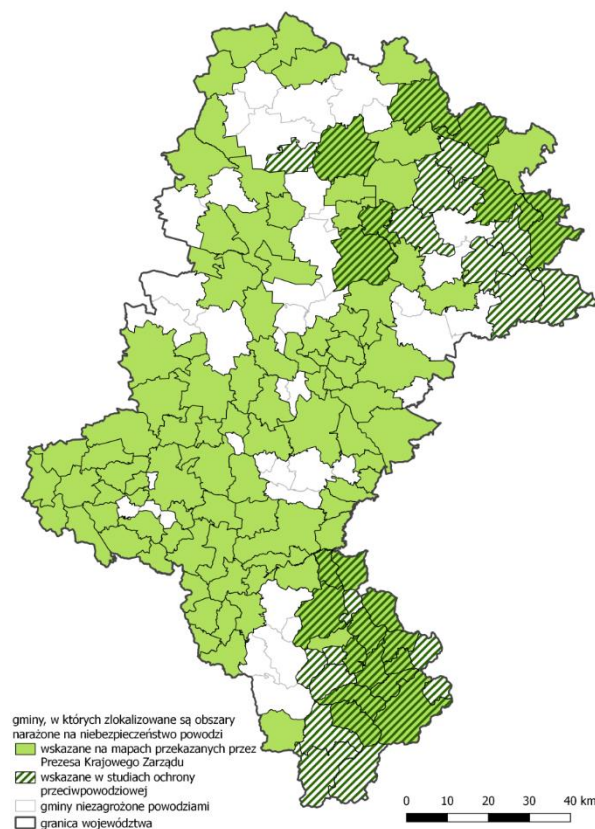
Częstochowa (2,4 km), żywiecki (1,4 km), częstochowski (0,8 km), myszkowski (0,5 km), tarnogórski (0,4 km) i gliwicki (0,1 km).

Wykres 31. Wartość skumulowana nowo wybudowanych obwałowań przeciwpowodziowych w województwie śląskim w latach 2010-2019.

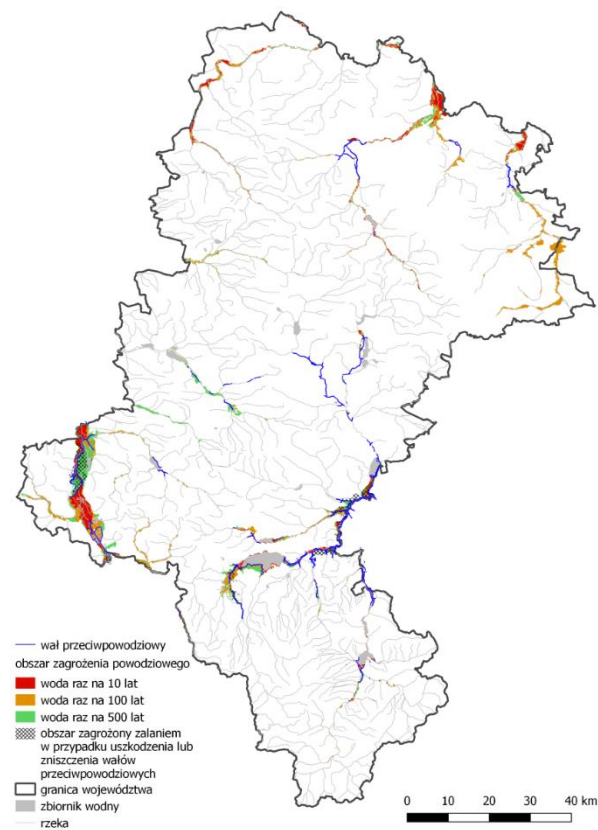

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

Mapa 32. Gminy, w których zlokalizowane są obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi.

Mapa 33. Obszary zagrożone powodzią.

Źródło: opracowano na podstawie map zagrożenia powodziowego sporządzonych przez Prezesa KZGW i obowiązujących studiów ochrony przeciwpowodziowej, opracowanych przez Dyrektorów RZGW.

Źródło: opracowano na podstawie map zagrożenia powodziowego sporządzonych przez Prezesa KZGW i obowiązujących studiów ochrony przeciwpowodziowej, opracowanych przez Dyrektorów RZGW.

Spółeczeństwo informacyjne

Województwo śląskie zajęło w 2020 roku trzecią pozycję wśród wszystkich województw pod względem ponadpodstawowych umiejętności cyfrowych mieszkańców (województwo mazowieckie pierwsze).⁵³ W porównaniu do danych z roku 2019 odsetek mieszkańców z ponadpodstawowymi umiejętnościami cyfrowymi wzrósł o 5,5 punktów procentowych (p.p.) z 22,1% do 27,6%. Jeśli chodzi o podstawowe umiejętności cyfrowe, to woj. śląskie uplasowało się na 14 miejscu w Polsce. Wynik 21,7 % oznacza spadek w stosunku do 2019 r. o 3,8 p.p. (z 25,5%). Mieszkańcy województwa śląskiego posiadający podstawowe lub ponadpodstawowe umiejętności cyfrowe stanowili w 2020 r. 50,1% ankietowanych i udział ten był wyższy w stosunku do 2019 r. (47,5%) o 2,6 p.p. W 2020 r. wśród osób w wieku 16-74 lata, które korzystały z Internetu w przeciągu ostatnich 3 miesięcy, około 41 331 osób (1,1%) nie posiadało żadnych z cyfrowych umiejętności, tj.: informacyjnych, komunikacyjnych, rozwiązywania problemów lub związanych z oprogramowaniem. Województwo zajęło pod tym względem 11 pozycję w Polsce.

Wyniki badań GUS z 2020 r. wskazują, że odsetek jednostek administracji publicznej posiadających politykę lub strategię udostępniania otwartych danych publicznych wynosił w 2019 r. średnio dla Polski 19,2%. Województwo śląskie wypada pod tym względem powyżej przeciętnej i mieści się w przedziale 22,5% - 26,3%, oznacza to że odnotowano znaczną poprawę sytuacji w stosunku do roku 2018 (gdzie mieściło się w przedziale 9% - 12,5% oraz do roku 2017 (2,4%).⁵⁴

Nastąpił lekki spadek o 5,9 p.p. odsetka mieszkańców województwa śląskiego korzystających z e-administracji. W 2020 r. 44,4% mieszkańców w wieku 16-74 lata korzystających z Internetu w ciągu ostatnich 12 miesięcy korzystało z usług administracji publicznej za pomocą tej formy (3 miejsce w kraju) w porównaniu z 2019 r., gdzie takich mieszkańców było 50,3% (1 miejsce w kraju). Jednakże jeśli weźmiemy pod uwagę liczby bezwzględne, to nastąpił wzrost liczby mieszkańców woj. śląskiego korzystających z usług e-administracji z poziomu ok. 1,3 mln w 2018 r. do ponad 1,6 mln zarówno w 2019 r. jak i 2020 r.⁵⁵

Projekty realizowane przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

Działanie Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w 2020 roku skupiało się na dofinansowaniu działań z obszarów:

- ochrona wód;
- gospodarka odpadami i ochrona powierzchni ziemi;
- zapobieganie poważnym awariom,
- czyste powietrze.

Ochrona wód

W roku 2020 W obszarze ochrony wód polityka finansowa Funduszu ukierunkowana została głównie na wspieranie przedsięwzięć wynikających z realizacji Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych. Beneficjentami mogły być jednostki samorządu terytorialnego, ich związki lub realizujące ich zadania własne podmioty, które świadczą usługi publiczne.

⁵³ „Wykorzystanie technologii informacyjno-komunikacyjnych w jednostkach administracji publicznej, przedsiębiorstwach i gospodarstwach domowych w 2020 roku”.

⁵⁴ Spółeczeństwo informacyjne w Polsce w 2020 r. Główny Urząd Statystyczny. Urząd Statystyczny w Szczecinie, Warszawa-Szczecin 2020, s. 55.

⁵⁵ „Wykorzystanie technologii informacyjno-komunikacyjnych w jednostkach administracji publicznej, przedsiębiorstwach i gospodarstwach domowych w 2020 roku”.

Fundusz w 2020 roku uczestniczył w realizacji Programu Moja Woda, którego celem jest ochrona zasobów wody poprzez zwiększenie retencji na terenie posesji przy budynkach jednorodzinnych oraz wykorzystywanie zgromadzonej wody opadowej i roztopowej.

Gospodarka odpadami i ochrona powierzchni ziemi

Na zadania z zakresu gospodarki odpadami i ochrony powierzchni ziemi w 2020 roku zaplanowano kwotę 32 000 tys. zł. Wyplacone środki w wysokości 22 096 tys. zł (69% planu) wykorzystane zostały m.in.: na ograniczenie obciążenia środowiska odpadami, zapewnienie bezpiecznego dla środowiska unieszkodliwienia odpadów, rewitalizację terenów przemysłowych i zdegradowanych oraz ochronę gleb użytkowanych rolniczo. Realizowane zadania były zgodne z Planem gospodarki odpadami oraz Programem Ochrony Środowiska dla Województwa Śląskiego. W 2020 roku Fundusz kontynuował finansowanie zadań związanych z unieszkodliwianiem wyrobów zawierających azbest, w tym również realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego.

Zapobieganie poważnym awariom

W zakresie zapobiegania poważnym awariom Fundusz z zaplanowanej kwoty 10 822 tys. zł wypłacił 10 419 tys. zł (96% planu). W 2020 roku Fundusz we współpracy z Narodowym Funduszem realizował ogólnopolski program finansowania służb ratowniczych w zakresie dofinansowania zakupu:

- specjalistycznego sprzętu wykorzystywanego w akcjach ratowniczych,
- sprzętu i wyposażenia jednostek ochotniczych straży pożarnych.

W 2020 roku dofinansowano zakup samochodów ratowniczo-gaśniczych w celu ograniczenia ryzyka wystąpienia poważnych awarii. Środki przeznaczone zostały także na doposażenie w sprzęt jednostek ochotniczej i państwowej straży pożarnej.

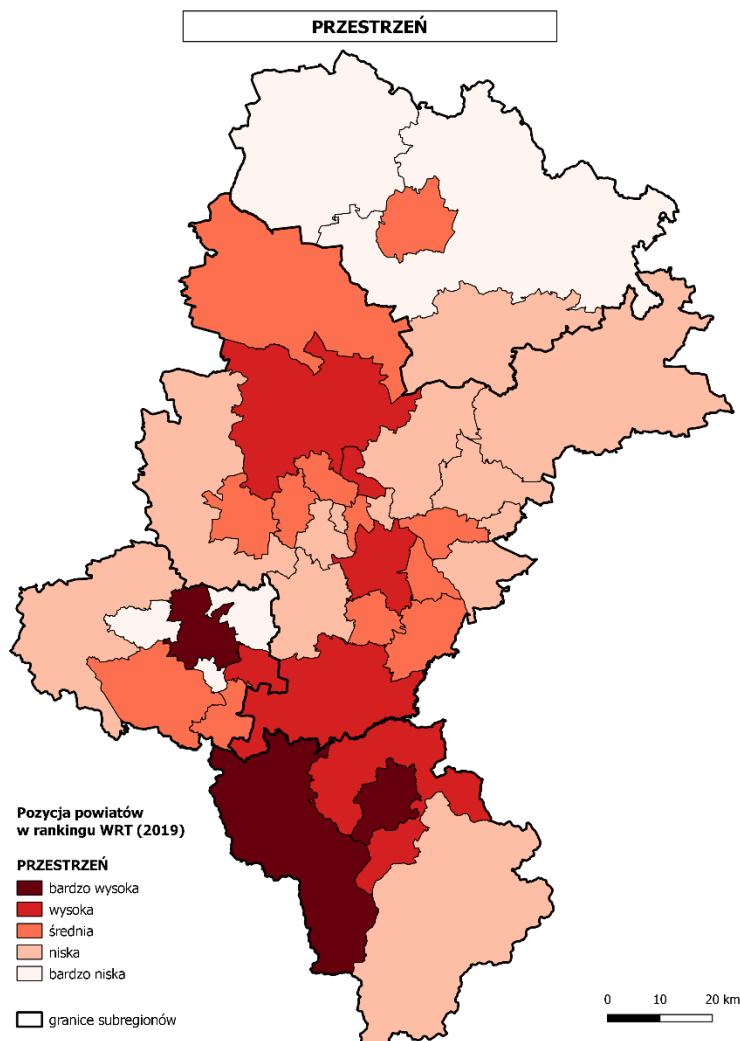
Czyste Powietrze

Fundusz w 2020 roku uczestniczył także w realizacji Programu Czyste Powietrze, który ma na celu poprawę efektywności energetycznej istniejących zasobów mieszkalnych budownictwa jednorodzinnego poprzez gruntowną termomodernizację i wymianę palenisk – źródeł ciepła. W 2020 roku wysokość wypłaconych dotacyjnych i pożyczkowych środków Funduszu wyniosła 13 845 tys. zł.

Wskaźnik Rozwoju Terytorialnego – Przestrzeń

Mapa 34. WRT cząstkowy w powiatach województwa śląskiego w 2019 dla obszaru: Przestrzeń (wg pozycji powiatu).

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych GUS.

Wskaźnik cząstkowy odnoszący się do Przestrzeni wyznaczany jest m.in. w oparciu o czynniki środowiskowe (odpady, zanieczyszczenia środowiska, wykorzystanie sieci komunalnych). Ponadto wskaźnik ten uwzględnia dostępność mieszkań, infrastrukturę drogową czy też poziom wydatków inwestycyjnych. Najlepiej klasyfikowane w zakresie wskaźnika cząstkowego WRT Przestrzeń są usytuowane w południowej części regionu powiat cieszyński oraz miasta Rybnik i Bielsko-Biała. Dobrze przedstawia się również sytuacja w stolicy województwa – Katowicach, Piekarach Śląskich i Żorach oraz w powiatach pszczyńskim, bielskim i tarnogórskim. Zdecydowanie najslabiej wypada pod tym względem północ województwa, a także powiat rybnicki.

Wykaz dokumentów strategicznych realizowanych w obszarze *Przestrzeń*

Tabela 22. Wykaz dokumentów strategicznych, których realizacja wynika z Priorytetu *Przestrzeń* Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020+”.

DOKUMENTY STRATEGICZNE					
LP.	NAZWA DOKUMENTU	DATA I FORMA PRZYJĘCIA	NAJWAŻNIEJSZE DZIAŁANIA PODJĘTE W RAMACH REALIZACJI DOKUMENTU W ROKU 2020	CELE STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO „ŚLĄSKIE 2020+”	CZY DOKUMENT WYMAGA AKTUALIZACJI? JEŻELI TAK, CZY PODJĘTO PRACĘ W TYM KIERUNKU?
1	Strategia Ochrony Przyrody Województwa Śląskiego do roku 2030	Uchwała Sejmiku Województwa Śląskiego nr IV/28/2/2012 z dnia 12 listopada 2012 r.	<p>Podjęte działania w ramach dokumentu:</p> <ul style="list-style-type: none"> Realizacja Wojewódzkiego Programu Aktywizacji Gospodarczej oraz Zachowania Dziedzictwa Kulturowego Beskidów i Jury Krakowsko-Częstochowskiej – Owca Plus do roku 2020. Georóżnorodność naszym skarbem – opracowanie koncepcji regionalnej bazy danych o zasobach przyrody nieożywionej województwa śląskiego oraz inwentaryzacja terenowa wybranych obiektów. Utrzymanie, aktualizacja i rozwój ogólnodostępnej bazy danych o bio- i georóżnorodności województwa śląskiego wraz z udostępnianiem danych poprzez portal dziedziny „Przyroda” Otwartego Regionalnego Systemu Informacji Przyrodniczej (ORSIP). Aktualizacja dokumentacji dla obszarów chronionego krajobrazu na potrzeby weryfikacji powołujących je aktów prawnych (w tym działania ukierunkowane na poszerzenie obszarów chronionych). Monitoring stanu wybranych gatunków zagrożonych wyginięciem w miejscach ich naturalnego występowania. Działalność wydawnicza w zakresie promowania informacji o zasobach regionu, zagrożeniach oraz zasadach ich ochrony, a także w zakresie regionalnej edukacji ekologicznej 	C.1. C.3. D.2.	Nie wymaga aktualizacji.
2	Wojewódzki Program Aktywizacji Gospodarczej oraz Zachowania Dziedzictwa Kulturowego Beskidów i Jury Krakowsko-Częstochowskiej — Owca Plus do roku 2027	Uchwała Zarządu Województwa Śląskiego nr 2841/194/VI/2020 z dnia 9 grudnia 2020 r.	W ramach Programu Owca Plus do roku 2020 przeprowadzono dwa konkursy. Pierwszy otwarty konkurs ofert na zadania publiczne dotyczące ochrony przyrody i krajobrazu zawarte w Programie Owca Plus do roku 2020. Drugi otwarty konkurs ofert na zadanie publiczne promujące Program Owca Plus do roku 2020.	A.4.	Dokument zaktualizowany w 2020 roku.

3	Program ochrony powietrza dla terenu województwa śląskiego mający na celu osiągnięcie poziomów dopuszczalnych substancji w powietrzu oraz pułapu stężenia ekspozycji	Uchwała Sejmiku Województwa Śląskiego nr V/47/5/2017 z dnia 18 grudnia 2017 r.	<ul style="list-style-type: none"> • Przeprowadzenie procesu sprawozdawczego za 2019 r. (okres sprawozdawczy 01.01.2019 r. - 05.07.2019 r.). • Przeprowadzenie procesu sprawozdawczego za 2020 r. (okres sprawozdawczy 01.01.2020 r. - 05.07.2020 r.). • Rozpoczęcie opracowania sprawozdania do MKiŚ z zakończonego programu (za lata 2018-2020). 	C.1.	Program wygaszony dnia 5.07.2020 r. programem przyjętym Uchwałą Sejmiku Województwa Śląskiego nr VI/21/12/2020 z dnia 22 czerwca 2020 r.
4	Program usuwania azbestu z terenu województwa śląskiego do roku 2032	Uchwała Zarządu Województwa Śląskiego nr 1258/49/IV/2011 z dnia 19 maja 2011 r.	W 2020 r. przygotowano i przekazano do Ministerstwa Rozwoju (obecnie Ministerstwo Rozwoju, Pracy i Technologii) Informację z realizacji „Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032” za rok 2019 na poziomie wojewódzkim zawierającą m.in. dane na temat dofinansowania działań związanych z usuwaniem azbestu, masy wyrobów zawierających azbest w województwie śląskim oraz liczby przekazanych przez gminy województwa śląskiego informacji o rodzaju, ilości i miejscach występowania substancji stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska.	C.1.	Na dzień dzisiejszy dokument nie wymaga aktualizacji. Zagadnienia dotyczące postępowania z wyrobami zawierającymi azbest znajdują się w „Planie gospodarki odpadami dla województwa śląskiego na lata 2016-2022” (dalej: Pgowś2022), przyjętym uchwałą Nr V/37/7/2017 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 24 kwietnia 2017 roku w sprawie przyjęcia Planu gospodarki odpadami dla województwa śląskiego na lata 2016-2022
5	Program Ochrony Środowiska dla Województwa Śląskiego do roku 2019 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2024	Uchwała Sejmiku Województwa Śląskiego nr V/11/8/2015 z dnia 31 sierpnia 2015 r.	Opiniowanie powiatowych programów ochrony środowiska.	C.1. C.2. C.3.	W 2020 r. ogłoszony został przetarg nieograniczony na opracowanie "Programu ochrony środowiska dla województwa śląskiego". Na ogłoszone postępowanie nie wpłynęła żadna oferta. Aktualnie opracowywana jest ponownie dokumentacja

					przetargowa w tym zakresie.
6	Program ochrony powietrza dla województwa śląskiego	Uchwała Sejmiku Województwa Śląskiego nr VI/21/12/2020 z dnia 22 czerwca 2020 r.	Wykonanie opracowania, konsultacji i w efekcie końcowym podjęcie Uchwały Sejmiku Województwa Śląskiego nr VI/21/12/2020 z dnia 22 czerwca 2020 r.	C.1	Dokument nowoprzjęty w 2020 roku.
7	Polityka gospodarki niskoemisyjnej dla województwa śląskiego. Regionalna polityka energetyczna do roku 2030 wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko	Uchwała Zarządu Województwa Śląskiego 2873/194/VI/2020 z dnia 9 grudnia 2020 r.	Dokument przyjęty przez Zarząd Województwa Śląskiego pod koniec 2020 roku, realizację zapisów przewidują się w kolejnych latach.	C.1	Dokument nowoprzjęty w 2020 roku.
8	Plan gospodarki odpadami dla województwa śląskiego na lata 2016-2022	Uchwała Sejmiku Województwa Śląskiego nr VI/23/6/2020 z dnia 21 września 2020 r.	Prace nad aktualizacją Pgowś2022 w zakresie wskazania miejsc spełniających warunki magazynowania odpadów dla zatrzymanych transportów odpadów.	C.1.	Dokument zaktualizowany w 2020 roku (trzykrotnie: Uchwały Nr VI/18/7/2020 z dnia 10 lutego 2020 r.; Nr VI/18/8/2020 z dnia 10 lutego 2020 oraz nr VI/23/6/2020 z dnia 21 września 2020 r.) W latach 2021-2022 planuje się realizować proces opracowywania „Planu gospodarki odpadami dla województwa śląskiego na lata 2023-2028”, stanowiącego aktualizację Pgowś2022.
9	Program ochrony środowiska przed hałasem dla województwa śląskiego do roku 2023 dla terenów poza aglomeracjami, położonych wzdłuż	Uchwała Sejmiku Województwa Śląskiego nr VI/12/8/2019 z dnia 26 sierpnia 2019 r.	Realizacja działań przez zarządzających drogami oraz liniami kolejowymi.	C.1. D.3.	Nowy Program ochrony środowiska przed hałasem opracowywany będzie na przełomie lat 2022-2023.

	odcinków dróg o natężeniu ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie i odcinków linii kolejowych o natężeniu ruchu powyżej 30 000 pociągów rocznie				
10	Program ochrony powietrza dla strefy śląskiej mający na celu osiągnięcie poziomów dopuszczalnych dwutlenku siarki w powietrzu wraz z uzasadnieniem	Uchwała Sejmiku Województwa Śląskiego nr VI/12/7/2019 z dnia 26 sierpnia 2019 r.	Przeprowadzenie procesu sprawozdawczego za 2019 r. (okres sprawozdawczy 01.01.2019 r. - 05.07.2019 r.).	C.1.	Nie wymaga aktualizacji.
11	Wojewódzki program upowszechniania znajomości przepisów ustawy o ochronie zwierząt wśród rolników na lata 2021-2030	Uchwała Zarządu Województwa Śląskiego nr 2315/174/VI/2020 z dnia 14 października 2020 r.	W 2020 roku przeprowadzono cykl szkoleń w ramach realizacji wojewódzkiego programu upowszechniania znajomości przepisów ustawy o ochronie zwierząt wśród rolników na lata 2014-2020.	C.1.	Dokument nowoprzjęty w 2020 roku.
12	Plan zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego Województwa Śląskiego	Uchwała Sejmiku Województwa Śląskiego nr V/11/9/2015 z dnia 31 sierpnia 2015 r.	Realizacja umowy o świadczenie usług publicznych z operatorami: Przewozy Regionalne Sp. z o.o. oraz Koleje Śląskie Sp. z o.o.	C.2.	Tak, dokument wymaga aktualizacji polegającej na dostosowaniu wybranych zapisów do stanu faktycznego. Działania zmierzające do zaktualizowania „Planu zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego Województwa Śląskiego” zostaną podjęte w momencie ugruntowania się przepisów prawa w tym zakresie, szczególnie w przypadku wejścia w życie znowelizowanej ustawy o publicznym transporcie zbiorowym wraz z przepisami

					wykonawczymi do teje ustawy.
13	Strategia rozwoju systemu transportu województwa śląskiego	Uchwała Sejmiku Województwa Śląskiego nr IV/49/7/2014 z dnia 7 kwietnia 2014 r.	Przebudowa dróg wojewódzkich oraz drogowych obiektów inżynierskich, w tym opracowanie dokumentacji projektowych budowy/przebudowy dróg wojewódzkich. W ramach zadania zostały realizowane inwestycje na drogach nr 919, 923, 946, 921, 786 ,939, 794, 425, 910, 935, 929, 941 m.in.: Przebudowa DW 919 na odc. od km 16+736 do km 17+516 w miejscowości Jankowice, w tym opracowanie dokumentacji projektowej, Przebudowa DW 946 od km 14+600 do km 15+700 w m. Ślemień, Budowa chodnika w ciągu dróg wojewódzkich nr 919 (ul. Gliwicka) i 923 (ul. Odrodzenia) w Raciborzu, Przebudowa DW 786 na odcinku od m. Święta Anna do granicy województwa, etap I -Przebudowa skrzyżowania DW 786 w m. Święta Anna, Budowa dwóch zatok autobusowych w rejonie skrzyżowania DW 921 z ul. Rybną w Knurowie, w tym opracowanie dokumentacji projektowej, Budowa chodnika i przebudowa DW 921 na terenie gminy Pilchowice, Przebudowa skrzyżowania drogi wojewódzkiej nr 939 (ul. Cieszyńska) z ul. Zdrojową i Sznelowiec w Pszczynie, Budowa sygnalizacji świetlnej wzbudzonej na przejściu dla pieszych w rejonie kościoła w ciągu DW 425 w m. Kuźnia Raciborska, w tym opracowanie dokumentacji projektowej, Budowa chodnika jednostronnego z odwodnieniem w ciągu drogi wojewódzkiej nr 794 od drogi powiatowej na Siedliszowice do cmentarza w m. Pradła, Opracowanie projektu technicznego oraz budowa wzbudzonej sygnalizacji świetlnej na przejściu dla pieszych przez torowisko tramwajowe i jezdnię DW 910 w rejonie skrzyżowania z ul. Staszica w m. Będzin, Przebudowa DW 929 od granicy miasta na prawach powiatu Rybnik do Węzła Świerklany, w tym dokumentacja projektowa, Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 935 etap I (odcinek B - przebudowa skrzyżowania DW 935 z DW 919 w Raciborzu, odcinek C - od kanału Ulga w Raciborzu do ul. Pamiętki w gminie Kornowac, odcinek D od ul. Pamiętki do skrzyżowania z DW 933 w gminie Kornowac, Przebudowa DW 948 od DK 52 do DW 946, w tym dokumentacja projektowa, Przebudowa DW 941 od obwodnicy m. Ustroń do DW 942.	C.2. D.3.	Tak, przystąpiono do opracowania aktualizacji dokumentu strategicznego.
14	Założenia regionalnej polityki rowerowej Województwa Śląskiego wraz z koncepcją sieci regionalnych tras rowerowych (w ujęciu korytarzowym) oraz przyjęcie do stosowania standardów i wytycznych kształtowania infrastruktury rowerowej poprzez włączenie ich do	Uchwała Zarządu Województwa Śląskiego nr 1221/45/VI/2019 oraz nr 1220/45/VI/2019 z dnia 5 czerwca 2019 r.	Wytyczono i opracowano (zgodnie z atrybutami) tematyczny szlak rowerowy – „Rowerowy Szlak Zabytków Techniki”.	B.1. B.2. B.3. C.1. C.3. D.2.	Przystąpiono do opracowania aktualizacji dokumentu strategicznego.

	Założeń regionalnej polityki rowerowej				
15	Plan wsparcia i zarządzania rozwojem Parku Śląskiego	Uchwała Zarządu Województwa Śląskiego nr 453/265/V/2018 z dnia 26 czerwca 2018 r.	Realizowany jest projekt "Modernizacja Parku Śląskiego" finansowany w ramach drugiego obrotu środkami wracającymi z Inicjatywy Jessica; ponadto realizowany jest projekt "Kompleksowa rewaloryzacja i modernizacja zabytkowej Hali "Kapelusz" z przeznaczeniem na Parkowe Centrum Kulturalne" finansowany ze środków RPO WSL 2014-2020.	C.1. C.3.	Nie wymaga aktualizacji.

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji przekazanych przez Departamenty UMWSL.

W ramach obszaru Przestrzeń zidentyfikowano 15 dokumentów, w tym 2 zostały zaktualizowane w 2020 roku, a 3 są nowoprzyjęte. W ramach tego obszaru możemy wyróżnić 3 grupy dokumentów dotyczące: środowiska i przyrody, transportu oraz rewitalizacji.

Poniżej przedstawiono statystykę dokumentów strategicznych dla obszaru Przestrzeń.

Kategorie	Ilość	Udziały procentowe
S – Środowisko i przyroda	11	73,3%
T – Transport	3	20%
R – Rewitalizacja	1	6,7%
Razem obszar Przestrzeń	15	100,0%
Razem wszystkie dokumenty strategiczne	57, z czego dokumenty z obszaru Przestrzeń stanowią 26,3%	

Projekty realizowane przez Departamenty Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego i jednostki podległe finansowane ze środków zewnętrznych

Tabela 23. Projekty realizowane w 2020 roku przez Departamenty Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego i jednostki podległe finansowane ze środków zewnętrznych w ramach celu wyznaczonych w priorytecie (C) „Przestrzeń”.

LP.	NAZWA DEPARTAMENTU/ JEDNOSTKI	NAZWA ZADANIA	OPIS ZADANIA	INSTRUMENT FINANSOWANIA – NAZWA PROGRAMU
PROJEKTY REALIZOWANE W 2020				
1	Górnośląskie Przedsiębiorstwo Wodociągów S.A.	boDEREC-CE: Board for Detection and Assessment of Pharmaceutical Drug Residues in Drinking Water - Capacity Building for Water Management in CE	Głównym celem projektu jest wypracowanie zintegrowanego systemu zarządzania w przedsiębiorstwach wodociągowych, które gwarantowałyby poprawę jakości wody przeznaczonej do spożycia, w szczególności w kontekście nowych i często nieznanymi jeszcze typów zanieczyszczeń - np. farmaceutyków i środków ochrony osobistej.	Interreg Europa Środkowa
2	Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu	Eliminacje zagrożeń i szkodliwych emisji generowanych przez historyczne wyrobisko górnicze Głównej Kluczowej Sztolni Dziedzicznej w obrębie Miasta Zabrze – Etap I	Głównym celem przedsięwzięcia jest maksymalne ograniczenie negatywnych oddziaływań Głównej Kluczowej Sztolni Dziedzicznej na ekosystem Miasta Zabrze i zachowanie funkcji Sztolni polegającej na odwadnianiu wyrobisk górniczych oraz drenowaniu terenu.	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej – Warszawie
3	Departament Ochrony Środowiska	i-AIR REGION	Celem projektu jest osiągnięcie harmonizacji działań w szeroko rozumianej kwestii ochrony i poprawy jakości powietrza poprzez wsparcie podjętych już działań i działań zaplanowanych w drodze edukacji ekologicznej, wypracowania wspólnych zapisów legislacyjnych, jednolitych możliwości finansowania realizacji zadań, wypracowania technik i metod badania zanieczyszczeń powietrza przy wykorzystaniu najnowszych technologii.	Interreg V-A Republika Czeska – Polska 2014-2020
4	Departament Projektów Regionalnych	Kampania edukacyjno-informacyjna pt. „MOGE! Zatrzymać SMOG – Przedszkolaku złap oddech” – II edycja	Głównym celem projektu jest podniesienie świadomości ekologicznej dzieci w wieku przedszkolnym, ich rodziców i opiekunów w zakresie wpływu zanieczyszczonego powietrza na zdrowie poprzez przeprowadzenie kampanii edukacyjno-informacyjnej w placówkach wychowania przedszkolnego z terenu województwa śląskiego.	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach

5	Departament Projektów Regionalnych	Projekt zintegrowany LIFE "Wdrażanie Programu ochrony powietrza dla województwa małopolskiego - Małopolska w zdrowej atmosferze"	Głównym celem projektu dla Województwa Śląskiego jest wykonanie szeregu działań mających usprawnić realizację programu ochrony powietrza i uchwały antysmogowej dla województwa śląskiego.	Program LIFE
6	Zarząd Dróg Wojewódzkich w Katowicach	Budowa Regionalnej Drogi Racibórz – Pszczyna na odcinku od włączenia do DK nr 45 w gminie Rudnik do granicy m. n. powiatu Rybnik – etap 4 i 5 – Wschodnia Obwodnica Raciborza	Celem głównym przedmiotowego projektu jest poprawa dostępności, efektywności i jakości systemu transportowego południowo-zachodniej części województwa śląskiego. Cel ten osiągnięty zostanie poprzez cele pośrednie projektu: wyprowadzenie ruchu tranzytowego poza obszary gęstej zabudowy, poprawa bezpieczeństwa użytkowników drogi, zwiększenie prędkości podróżowania, ograniczenie emisji spalin i hałasu, ograniczenie negatywnego oddziaływania transportu na komfort i warunki życia mieszkańców obszarów przyległych, poprawa parametrów technicznych drogi oraz dostosowanie ich do istniejącego i prognozowanego ruchu.	RPO WSL 2014-2020
7	Zarząd Dróg Wojewódzkich w Katowicach	Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 933	Ogólnym celem projektu jest poprawa dostępności, efektywności i jakości głównych szlaków drogowych na obszarze woj. śląskiego poprzez przebudowę DW933 na odcinku od km 12+151,18 do km 19+344,76 (ODCINEK I) i od km 33+130,14 do km 49+238.95 (ODCINEK II). Cele szczegółowe: – wzrost przepustowości/płynności ruchu między miastami/aglomeracją regionu a drogą bazowej sieci TEN-T (A1) – poprawa skomunikowania miejscowości na odcinku Wodzisław Śląski-Pszczyna – wzrost bezpieczeństwa uczestników ruchu (w tym pieszych i rowerzystów) – poprawa klimatu akustycznego. Długofalowe korzyści i efekty dodane realizacji projektu: – dostosowaniu funkcjonalności drogi do prognozowanego ruchu – poprawa warunków środowiskowych (spadek emisji spalin/hałasu) – spadek kosztów eksploatacji pojazdów/bieżącego utrzymania drogi – poprawa komfortu życia mieszkańców regionu – umożliwienie aktywizacji gospodarczej w strefie oddziaływania drogi i wzrost atrakcyjności spójności i sprawności regionu.	RPO WSL 2014-2020
8	Zarząd Dróg Wojewódzkich w Katowicach	Przebudowa DW 791 na odcinku od Dk 1 do DK 78, etap II	Ogólnym celem projektu jest poprawa dostępności, efektywności i jakości głównych szlaków drogowych na obszarze woj. śląskiego poprzez przebudowę DW791 na odcinku od DK1 do DK78 (Zawiercie – Kolonia Poczesna). Cele szczegółowe: poprawa skomunikowania Zawiercia i miejscowości powiatu myszkowskiego (lokalnych ośrodków rozwoju i gmin wiejskich obszarów funkcjonalnych), wzrost dostępności ośrodka życia społ.-gosp. regionu (Częstochowa), wzrost przepustowości i płynności ruchu na drodze łączącej DK78 z DK1 (i docelowo siecią TEN-T) – poprawa bezpieczeństwa uczestników ruchu i warunków środowiskowych. Długofalowe korzyści i efekty dodane realizacji projektu: dostosowaniu funkcjonalności drogi do prognozowanego ruchu, poprawa warunków środowiskowych (spadek emisji spalin/hałasu), spadek kosztów eksploatacji pojazdów/bieżącego utrzymania drogi, poprawa komfortu życia i sytuacji mieszkańców regionu na rynku pracy, wzrost atrakcyjności inwestycyjnej, konkurencyjności, spójności i sprawności regionu.	RPO WSL 2014-2020

9	Zarząd Dróg Wojewódzkich w Katowicach	Przebudowa DW 913, etap II odcinek od skrzyżowania z DK 78 w miejscowości Celiny do skrzyżowania z DK 86	Ogólnym celem projektu jest poprawa dostępności, efektywności i jakości głównych szlaków drogowych na obszarze woj. śląskiego poprzez przebudowę DW913 na odcinku od skrzyżowania z DK78 w miejscowości Celiny do skrzyżowania z DK86. Cele szczegółowe: – zapewnienie lepszej integracji Konurbacji Górnośląskiej z siecią TEN-T (A1, S1) i MPL Katowice – Pyrzowice – poprawa skomunikowania między miastami/aglomeracjami regionu – zapewnienie lepszej dystrybucji ruchu drogowego i alternatywnego połączenia do MPL Katowice-Pyrzowice i pomiędzy A1/S1 – poprawa warunków ruchu (przepustowości, płynności, parametrów bezpieczeństwa, komfortu jazdy) – poprawę parametrów ochrony środowiska i jakości życia mieszkańców – zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej północnych rejonów Metropolii Górnośląskiej. Realizacja projektu dzięki dostosowaniu funkcjonalności drogi do istniejącego/prognozowanego ruchu wpłynie na obniżenie czasu przejazdu, kosztów eksploatacji pojazdów/bieżącego utrzymania.	RPO WSL 2014-2020
10	Zarząd Dróg Wojewódzkich w Katowicach	Przebudowa DW 941 od obwodnicy m. Ustroń do DW 942	Głównymi celami projektu jest poprawa dostępności, efektywności i jakości głównych szlaków drogowych na obszarze woj. śląskiego poprzez przebudowę DW941 na odcinku od obwodnicy m. Ustroń do skrzyżowania z drogą wojewódzką nr 942. Ponadto, istotnymi celami jest: poprawa połączenia m. Wisła z trasą S1 (sieć TEN-T); poprawa skomunikowania między miastami/aglomeracjami regionu; wzrost przepustowości i płynności ruchu na odcinku drogi łączącej Ustroń i Wisłę; poprawa bezpieczeństwa uczestników ruchu i stanu środowiska; zwiększenie dostępności do miast będących kluczowymi ośrodkami rozwoju gosp. regionu (potencjał turystyczny). Realizacja projektu, dzięki dostosowaniu funkcjonalności drogi do istniejącego/prognozowanego ruchu, przysporzy długofalowe korzyści i efekty: wzrost atrakcyjności inwestycyjnej, konkurencyjności, spójności i sprawności regionu; obniżenie czasu przejazdu i kosztów eksploatacji pojazdów/bieżącego utrzymania drogi; poprawę komfortu życia mieszkańców.	Rezerwa subwencji ogólnej budżetu państwa + Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych
11	Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrze	Obiekt 3 Maja 19 – wykonanie prac budowlanych, konserwatorskich wraz z zagospodarowaniem terenu	Celem zadania jest konserwacja ratunkowa zabytkowego dziedzictwa przemysłowego Śląska w celu ponownego udostępnienia go dla przyszłych pokoleń oraz stworzenia nowych, atrakcyjnych przestrzeni dla działań Muzeum, w tym działań kulturalnych i społecznych. Zadanie ma na celu zabezpieczenie, zachowanie i utrwalenie substancji zabytku poprzez wykonanie prac ogólnobudowlanych, instalacyjnych i konserwatorskich przy budynku muzeum przy ul. 3 Maja 19 w Zabrzu. Realizacja zadania poprawi katastrofalny stan techniczny infrastruktury zabytkowej i powstrzyma proces destrukcji zabytku. Zakres zadania stanowi uzupełnienie robót prowadzonych dotychczas przy budynku od 2018 roku. Po realizacji prac budynek będzie pełnił wielorakie funkcje społeczne, muzealne, kulturalne i naukowe.	Infrastruktura kultury (MDiKN)
12	Wojewódzki Park Kultury i Wypoczynku im. Gen. Jerzego Ziętka S.A. w Chorzowie	Projekt Miejski pn. „Modernizacja Parku Śląskiego”	Projekt zakłada nadanie Parkowi Śląskiemu szeregu funkcji, które będą służyły zabezpieczeniu potrzeb zgłaszanych przez mieszkańców (miasta Chorzów i regionu), a więc powiększeniu zasobu infrastruktury i poszerzeniu oferty kulturalnej, sportowej czy edukacyjnej, zwiększeniu zasobu infrastruktury rekreacyjnej, wypoczynkowej i turystycznej oraz potrzebie wsparcia dla przeciwdziałania bezrobociu i wykluczeniu społecznemu poprzez dostęp do tanich usług aktywnego spędzania czasu wolnego.	Środki wracające z Inicjatywy JESSICA Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa

			<p>Celem głównym projektu jest zachowanie Parku Śląskiego i jego infrastruktury, rozpoznawanej w całym regionie oraz nadanie mu nowych funkcji związanych z rewitalizacją społeczną. Cele szczegółowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przywrócenie pełni terenu do bezpiecznego użytkowania, • zapewnienie zrównoważonego rozwoju pełnego obszaru Parku, • zapobiegnięcie dalszej degradacji obiektów zlokalizowanych na terenie Parku, • odtworzenie miejsc ważnych historycznie i społecznie, a wymagających koniecznych działań rewitalizacyjnych, • stworzenie możliwości rozwoju nowej oferty edukacyjnej, kulturalnej, sportowej i rekreacyjnej, turystycznej, • aktywizacja społeczna osób ze środowisk marginalizowanych, • poprawa estetyki całego obszaru, a przez to podniesienie jej jakości, • zachowanie wartościowej infrastruktury dla kolejnych pokoleń, • utworzenie nowych miejsc pracy w otoczeniu Parku (handel, gastronomia itp.). 	Śląskiego na lata 2007-2013
13	Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrze	Rewitalizacja i udostępnienie przemysłowego Dziedzictwa Górnego Śląska	<p>Celem głównym projektu jest rewitalizacja i udostępnienie przemysłowego dziedzictwa kulturowego Górnego Śląska, materialnego i niematerialnego, jego ochrona i stworzenie unikatowej oferty kulturalnej i edukacyjnej. Cele szczegółowe: poprawa stanu technicznego cennych zabytków nieruchomości, poprawa stanu technicznego oraz konserwacja zabytkowej maszyny parowej, poprawa jakości zdegradowanych przestrzeni miejskich, ich kompleksowy remont i adaptację do nowych funkcji, zwiększenie przestrzeni pod działalność kulturalną i edukacyjną, zakup wyposażenia umożliwiającego prowadzenie działalności kulturalnej, konserwację zbiorów poprawa jakości obsługi odbiorców przez zapewnienie infrastruktury okołoturystycznej, przywracanie pamięci, tradycji, kultury, budowanie tożsamości, zwiększanie liczby osób uczestniczących w kulturze, zwiększenie poziomu kompetencji kulturalnych odbiorców poprzez zbudowanie nowej, kompleksowej oferty kulturalnej, edukacyjnej, rozszerzenie działalności.</p>	PO Infrastruktura i Środowisko 2014-2020
14	Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrze	Rewitalizacja wieży ciśnień zlokalizowanej w Zabrzu przy ul. Zamoyskiego 2 na cele społeczne, edukacyjne, naukowe i kulturalne	<p>Celem projektu jest kompleksowa rewitalizacja obszarów wskazanych w LPRM Miasta Zabrze 2016-2023, poprzez adaptację wieży ciśnień przy ul. Zamoyskiego i jej przeznaczenie na cele społeczne, edukacyjne, naukowe i kulturalne.</p>	RPO WSL 2014-2020
15	Departament Rozwoju Regionalnego	Rozbudowa systemu zarządzania terenami pogórnymi na terenie województwa śląskiego	<p>Celem projektu jest wdrożenie nowej, ogólnodostępnej e-usługi w postaci bazy danych terenów pogórnyczych na terenie województwa śląskiego wraz z waloryzacją tych obszarów, na rzecz wsparcia procesu ich przekształceń i ponownego wykorzystania.</p>	RPO WSL 2014-2020
PROJEKTY ZAKOŃCZONE W 2020				
16	Zespół Parków Krajobrazowych	Czynna ochrona cennych przyrodniczo i	<p>Główny cel projektu to poprawa oraz przywrócenie właściwego stanu ekosystemów otwartych położonych na obszarze ZPKWŚ: muraw kserotermicznych, muraw</p>	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i

	Województwa Śląskiego	krajobrazowo obszarów ZPKWS	naskalnych, muraw bliźniczkowych, górskich łąk konietlicowych i mietlicowych. Wykonane zabiegi: koszenie oraz wycinka podrostu samosiewów drzew i krzewów zapobiegają zarastaniu muraw – nieleśnych zbiorowisk półnaturalnych wyróżniających się wysoką różnorodnością biologiczną. Siedliska te kształtowane, utrzymywane i stabilizowane na przestrzeni lat przez ekstensywną gospodarkę pasterską i kośną, obecnie wymagają prowadzenia cyklicznych zabiegów ochrony czynnej. Z uwagi na niską wartość gospodarczą zaniechano rolniczego użytkowania tych terenów, co niesie za sobą utratę nie tylko samych gatunków roślin tworzących te siedliska, ale i utratę miejsc bytowania licznych gatunków zwierząt. Prowadzenie przez ZPKWS zabiegów czynnej ochrony przyrody przebiega w sposób kompleksowy, z reguły na wykoszone obszary w kolejnych latach wprowadzany jest wypas zwierząt gospodarskich: owiec i kóz. W przypadku zrealizowanego przez nas zadania stworzyliśmy właściwe warunki dla utrzymania muraw oraz polan i łąk górskich na łącznym obszarze 155 ha. Dodatkowym celem jaki został osiągnięty poprzez realizację tego zadania jest poprawa walorów krajobrazowych Parku Krajobrazowego Orlich Gniazd, Parku Krajobrazowego Beskidu Śląskiego oraz Żywieckiego Parku Krajobrazowego – terenów cieszących się dużym zainteresowaniem wśród turystów. W Beskidach Zachodnich utrzymanie terenów nieleśnych dodatkowo przyczynia się do zachowania tradycji i kultury pasterskiej.	Gospodarki Wodnej w Katowicach
17	Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego	Publikacje przyrodnicze Zespołu Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego w 2020 r.	Głównym celem przedsięwzięcia było rozbudzenie zainteresowań przyrodniczych, poszerzenie wiedzy przyrodniczej oraz wiedzy na temat parków krajobrazowych i ciekawych pod względem przyrodniczym, krajobrazowym i kulturowym miejsc w województwie śląskim, propagowanie aktywnego spędzania czasu wolnego oraz ukierunkowanie ruchu turystycznego. Dodatkowymi celami, wynikającymi z osiągnięcia celu głównego były: <ul style="list-style-type: none"> • podwyższenie świadomości ekologicznej oraz ukazywanie powiązań i zależności występujących w przyrodzie, • kształtowanie wrażliwości i właściwego stosunku do przyrody, • rozwijanie zainteresowania przyrodą, • ukazanie znaczenia obszarów chronionych w skali regionu i kraju, • ukazanie bogactwa bioróżnorodności na terenie województwa śląskiego, • zwiększanie społecznej akceptacji parków krajobrazowych i innych form ochrony przyrody. 	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach
18	Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego	Siedliska nieleśne pod ochroną! – czynna ochrona biocenoz ciepłolubnych w Parku Krajobrazowym Orlich Gniazd	Ochrona i odtwarzanie ekosystemów nieleśnych, tzw. półnaturalnych ekosystemów otwartych (muraw kserotermicznych i naskalnych) położonych na obszarze Parku Krajobrazowego Orlich Gniazd poprzez zahamowanie naturalnej sukcesji zachodzącej w obrębie muraw naskalnych i muraw kserotermicznych. Kolejnym ważnym przedmiotem wniosku jest eliminacja inwazyjnego, obcego gatunku – rdzestowca sachalińskiego (<i>Reynoutria sachalinensis</i>) z obszaru położonego w Dolinie Wodącej (Ostoja Środkowojurajska).	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach
19	Zespół Parków Krajobrazowych	Utworzenie mini ogrodu botanicznego pn. Zielona	Głównym celem przedsięwzięcia było zwiększenie różnorodności biologicznej terenu wykorzystywanego w celach edukacyjnych przez Ośrodek Edukacyjny ZPKWS w Będzinie oraz wykorzystanie utworzonego w ramach zadania mini ogrodu botanicznego	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i

	Województwa Śląskiego	wyspa drzew i krzewów nagonasiennych	„Zielona wyspa drzew i krzewów nagonasiennych” do realizacji programu edukacji przyrodniczej z zakresu bioróżnorodności (w tym edukacji sensorycznej, edukacji z wykorzystaniem mediów społecznościowych). Dodatkowymi celami, wynikającymi z osiągnięcia celu głównego były: <ul style="list-style-type: none"> • podwyższenie świadomości ekologicznej oraz ukazanie znaczenia bioróżnorodności dla zachowania stabilności ekosystemów, • kształtowanie wrażliwości i właściwego stosunku do przyrody, • kształtowanie umiejętności obserwacji przyrodniczych, • ukazanie znaczenia obszarów chronionych w skali regionu i kraju, • kształtowanie wrażliwości i odpowiedzialności za aranżację małej architektury krajobrazu i ogólnodostępnych terenów zieleni. 	Gospodarki Wodnej w Katowicach
20	Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego	Wskazania do czynnej ochrony wybranych gatunków i siedlisk na terenie parków krajobrazowych województwa śląskiego	<ol style="list-style-type: none"> 1. Gromadzenie aktualnych danych dotyczących siedlisk cennych przyrodniczo i gatunków objętych ochroną prawną, jak również gatunków wskaźnikowych, tj. takich, których występowanie może wskazywać na stan środowiska przyrodniczego ze względu na wąski zakres ich tolerancji na zmieniające się warunki środowiska. 2. Przygotowanie merytoryczne i rozpoznanie środowiskowe mające na celu prowadzenie działań czynnej ochrony m.in. w obrębie wrażliwych na zmiany ekosystemów, do których należą m.in. ekosystemy wodno-błotne. 3. Zachowanie i poprawa stanu środowiska przyrodniczego województwa śląskiego poprzez wzrost wiedzy na temat stanu środowiska, ekosystemów i gatunków oraz powiązań pomiędzy nimi i zaplanowanie właściwych działań. 4. Uzupełnienie danych (gromadzenie danych) na temat obszarów cennych przyrodniczo na terenie ZPKWŚ. <p>Zaplanowane cele zadania zostały zrealizowane poprzez przeprowadzenie weryfikacji terenowych wykonanych przez specjalistów z danych dziedzin i przygotowanie opracowań ujmujących zakres i wnioski z oględzin wraz ze szczegółowymi sugestiami dotyczącymi kierunków działań czynnej ochrony (jeżeli dotyczy).</p>	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach
21	Departament Projektów Regionalnych	Kampania edukacyjno-informacyjna pt. „MOGE! Zatrzymać SMOG – Przedszkolaku złap oddech”	Głównym celem projektu było podniesienie świadomości ekologicznej dzieci w wieku przedszkolnym, ich rodziców i opiekunów w zakresie wpływu zanieczyszczonego powietrza na zdrowie poprzez przeprowadzenie kampanii edukacyjno-informacyjnej w placówkach wychowania przedszkolnego z terenu województwa śląskiego.	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach
22	Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. w Bielsku-Białej	Protecht2save – ocena ryzyka oraz ochrona dziedzictwa kulturowego w zmiennym środowisku	Przygotowanie planów ochrony obiektów dziedzictwa kulturowego przed powodzią i zalaniem, Dzięki międzynarodowemu podejściu do problematyki, wdrażane są lokalne strategie i wspólne scenariusze działań oraz planów ewakuacyjnych na wypadek zalania. Rezultatem projektu jest poprawa zrównoważonego wykorzystania kulturowego dziedzictwa i zasobów, sprawniejsze zarządzanie ryzykiem i ochrona dziedzictwa kulturowego w zmiennym środowisku.	Interreg Europa Środkowa

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych zebranych przez Departament Projektów Regionalnych UMWSL.

W ramach obszaru Przestrzeń wykazano 22 projekty finansowane ze środków zewnętrznych, w tym 7 zakończono w 2020 r. W ramach tego obszaru możemy wyróżnić 4 grupy projektów dotyczące: środowiska, przyrody, transportu oraz rewitalizacji. Poniżej przedstawiono statystykę projektów zidentyfikowanych w obszarze Przestrzeń.

KATEGORIE	ILOŚĆ	UDZIAŁY PROCENTOWE
S – Środowisko	7	31,8%
T – Transport	5	22,7%
R – Rewitalizacja	5	22,7%
P – Przyroda	5	22,7%
RAZEM zadania dla obszaru Przestrzeń	22	100 %
RAZEM WSZYSTKIE PROJEKTY	270, z czego projekty z obszaru Przestrzeń stanowią 8,1%	

Zadania realizowane przez Departamenty Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego i jednostki podległe finansowe ze środków własnych

Tabela 24. Zadania zrealizowane w 2020 roku przez Departamenty Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego i jednostki podległe finansowane ze środków własnych (budżetu województwa) w ramach celu wyznaczonych w priorytecie (C) „Przeźreni”.

LP.	NAZWA DEPARTAMENTU/ JEDNOSTKI	NAZWA ZADANIA	OPIS ZADANIA
1	OS / Centrum Dziedzictwa Przyrody Górnego Śląska	Ochrona dziedzictwa przyrody	Zadanie statutowe obejmujące przede wszystkim monitoring przyrodniczy gatunków i siedlisk, działania z zakresu czynnej ochrony przyrody, interwencje przyrodnicze, opiniowanie projektów dokumentów i przedsięwzięć, udział w pracach organów opiniodawczych i doradczych.
2	OS / Centrum Dziedzictwa Przyrody Górnego Śląska	Poprawa świadomości ekologicznej mieszkańców województwa poprzez edukację ekologiczną	Prowadzenie edukacji ekologicznej w formie prelekcji, warsztatów (w tym warsztatów terenowych) oraz konkursów; fundowanie nagród w konkursach ekologicznych oraz rozdawnictwo w celach promocyjnych. Oferta edukacyjna kierowana jest w głównej mierze do dzieci i młodzieży.
3	OS / Centrum Dziedzictwa Przyrody Górnego Śląska	Działalność wydawnicza i popularyzatorska: wydawnictwa naukowe, popularnonaukowe i serwisy internetowe o tematyce ekologicznej	Publikacja wydawnictw poszerzających i popularyzujących wiedzę o przyrodzie ożywionej i nieożywionej województwa śląskiego oraz prowadzenie stron internetowych o przyrodzie województwa.
4	OS / Centrum Dziedzictwa Przyrody Górnego Śląska	Monitoring przyrodniczy skutków realizacji „Wojewódzkiego Programu Aktywizacji Gospodarczej oraz Zachowania Dziedzictwa Kulturowego Beskidów i Jury Krakowsko-Częstochowskiej – Owca Plus do roku 2020”	Monitoring przyrodniczy stanu i reakcji rzadkich i chronionych gatunków roślin oraz siedlisk przyrodniczych w związku z prowadzonymi w ramach programu zabiegami ochrony czynnej dla zachowania różnorodności biologicznej terenów w oparciu o gospodarkę pasterską.
5	OS / Centrum Dziedzictwa Przyrody Górnego Śląska	Utrzymanie, aktualizacja i rozwój Ogólnodostępnej bazy danych w portalu dziedziny „Przyroda”	Celem zadania jest utrzymanie, aktualizacja i rozwój bazy danych o bio- i georóżnorodności województwa śląskiego. Baza stanowi źródło ogólnodostępnej informacji o środowisku przyrodniczym regionu oraz jest instrumentem wspierającym udział mieszkańców w procesach decyzyjnych oraz działaniach związanych z zachowaniem i eksponowaniem walorów przyrodniczych województwa. Etap trwałości projektu.
6	OS / Centrum Dziedzictwa Przyrody Górnego Śląska	Wsparcie procesu planowania przestrzennego na poziomie regionalnym i lokalnym	Opiniowanie spraw z zakresu planowania przestrzennego pod kątem ustaleń środowiskowych Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego.
7	OS / Centrum Dziedzictwa Przyrody Górnego Śląska	Aktualizacja obszarów chronionego krajobrazu w województwie śląskim	Celem zadania jest aktualizacja obszarów chronionego krajobrazu na terenie województwa śląskiego do aktualnego brzmienia ustawy z dn. 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, obejmująca określenie wartości przyrodniczych i krajobrazowych obszaru, weryfikację jego granic oraz opracowanie projektów uchwał.
8	TW / Departament Terenów Wiejskich	Pierwszy otwarty konkurs ofert na zadania publiczne dotyczące ochrony przyrody i krajobrazu zawarte w Programie Owca Plus do roku 2020	Ochrona dziedzictwa przyrodniczego poprzez prowadzenie wypasu owiec i kóz oraz popularyzacja wiedzy o zasobach przyrodniczych, zgodnie z Wojewódzkim Programem Aktywizacji Gospodarczej oraz Zachowania Dziedzictwa Kulturowego Beskidów i Jury Krakowsko-Częstochowskiej – Owca Plus do roku 2020.

9	TW / Departament Terenów Wiejskich	Drugi otwarty konkurs ofert na zadania publiczne promujące Program Owca Plus do roku 2020	Organizacja wydarzeń promujących Program Owca Plus – prowadzenie działań (np. festyny, warsztaty itp.) o charakterze lokalnym, regionalnym i wojewódzkim.
10	OS / Departament Ochrony Środowiska	Program ochrony powietrza dla województwa śląskiego	Opracowano Program ochrony powietrza dla województwa śląskiego wraz z Planem Działań Krótkoterminowych.
11	OS / Departament Ochrony Środowiska	Aktualizacja Planu gospodarki odpadami dla województwa śląskiego na lata 2016-2022 w zakresie wskazania miejsc spełniających warunki magazynowania odpadów dla zatrzymanych transportów odpadów	W ramach aktualizacji wyznaczono 3 miejsca spełniające warunki magazynowania odpadów dla zatrzymanych transportów odpadów.
12	OS / Departament Ochrony Środowiska	Organizacja międzynarodowej konferencji w ramach projektu i-AIR REGION	Przeprowadzenie konferencji w zakresie wymiany informacji na temat ochrony powietrza w Kraju Morawsko-Śląskim i Województwie Śląskim.
13	OS / Departament Ochrony Środowiska	Udzielanie informacji o środowisku i jego ochronie	Udzielenie 217 informacji o środowisku i jego ochronie.
14	OS / Departament Ochrony Środowiska	Zezwolenia na usunięcie drzew i krzewów z terenów nieruchomości będących własnością gminy – z wyjątkiem nieruchomości będących w użytkowaniu wieczystym innego podmiotu	Wydanie 2 107 decyzji zezwalających na usunięcie drzew i krzewów z terenów nieruchomości będących własnością gminy – z wyjątkiem nieruchomości będących w użytkowaniu wieczystym innego podmiotu.
15	OS / Departament Ochrony Środowiska	Wymierzanie administracyjnej kary pieniężnej za: usunięcie drzew lub krzewów bez wymaganego zezwolenia, zniszczenie drzewa lub krzewu, uszkodzenie drzewa spowodowane wykonywaniem prac w obrębie korony drzewa	Wydanie 25 decyzji wymierzających administracyjne kary pieniężne za: usunięcie drzew lub krzewów bez wymaganego zezwolenia, zniszczenie drzewa lub krzewu, uszkodzenie drzewa spowodowane wykonywaniem prac w obrębie korony drzewa.
16	OS / Departament Ochrony Środowiska	Decyzje w zakresie wspólnotowego systemu handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych	Wydanie 63 decyzji w zakresie wspólnotowego systemu handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych.
17	OS / Departament Ochrony Środowiska	Decyzje w zakresie oddziaływania hałasu w środowisku	Wydanie 5 decyzji w zakresie oddziaływania hałasu w środowisku.
18	OS / Departament Ochrony Środowiska	Decyzje w zakresie wprowadzania gazów lub pyłów do powietrza	Wydanie 17 decyzji w zakresie wprowadzania gazów lub pyłów do powietrza.
19	OS / Departament Ochrony Środowiska	Decyzje w zakresie udzielania, odmowy udzielenia, zmiany pozwoleń zintegrowanych oraz zezwalające na odstępstwo od granicznych wielkości emisyjnych w pozwoleniach zintegrowanych	Wydanie 63 decyzji w zakresie udzielania, odmowy udzielenia, zmiany pozwoleń zintegrowanych oraz zezwalające na odstępstwo od granicznych wielkości emisyjnych w pozwoleniach zintegrowanych.

20	OS / Departament Ochrony Środowiska	Zezwolenie na zbieranie odpadów	Wydanie 31 zezwoleń na zbieranie odpadów.
21	OS / Departament Ochrony Środowiska	Zezwolenie na przetwarzanie odpadów	Wydanie 29 zezwoleń na przetwarzanie odpadów.
22	OS / Departament Ochrony Środowiska	Pozwolenie na wytwarzanie odpadów	Wydanie 14 pozwoleń na wytwarzanie odpadów.
23	OS / Departament Ochrony Środowiska	Pozwolenie na wytwarzanie odpadów uwzględniające zezwolenie na przetwarzanie odpadów	Wydanie 36 pozwoleń na wytwarzanie odpadów uwzględniających zezwolenie na przetwarzanie odpadów.
24	OS / Departament Ochrony Środowiska	Pozwolenie na wytwarzanie odpadów uwzględniające zezwolenie na zbieranie odpadów oraz zezwolenie na przetwarzanie odpadów	Wydanie 14 pozwoleń na wytwarzanie odpadów uwzględniających zezwolenie na zbieranie odpadów oraz zezwolenie na przetwarzanie odpadów.
25	OS / Departament Ochrony Środowiska	Zezwolenie na odzysk odpadów poza instalacjami i urządzeniami	Wydanie 31 zezwoleń na odzysk odpadów poza instalacjami i urządzeniami.
26	OS / Departament Ochrony Środowiska	Zezwolenie na zbieranie zakaźnych odpadów medycznych i zakaźnych odpadów weterynaryjnych	Wydanie 8 zezwoleń na zbieranie zakaźnych odpadów medycznych i zakaźnych odpadów weterynaryjnych.
27	OS / Departament Ochrony Środowiska	Zatwierdzenie instrukcji prowadzenia składowiska odpadów	Wydanie 6 decyzji zatwierdzających instrukcje prowadzenia składowiska odpadów.
28	OS / Departament Ochrony Środowiska	Zgoda na zamknięcie składowiska odpadów	Wydanie 15 decyzji udzielających zgody na zamknięcie składowiska odpadów.
29	OS / Departament Ochrony Środowiska	Uznanie za produkt uboczny	Wydanie 15 decyzji uznających produkt lub substancje za produkt uboczny.
30	OS / Departament Ochrony Środowiska	Program gospodarowania odpadami wydobywczymi	Wydanie 6 decyzji zatwierdzających program gospodarowania odpadami wydobywczymi.
31	OS / Departament Ochrony Środowiska	Zgoda na wydobywanie odpadów ze zwałowiska/ składowiska	Wydanie 4 decyzji udzielających zgody na wydobywanie odpadów ze zwałowiska/ składowiska.
32	KT / Departament Komunikacji i Transportu	Realizacja umowy o świadczenie usług publicznych z operatorem Przewozy Regionalne Sp. z o.o.	Świadczenie usług publicznych w zakresie wykonywania kolejowych przewozów pasażerskich w okresie od 15 grudnia 2019 do 8 grudnia 2029 roku.
33	KT / Departament Komunikacji i Transportu	Realizacja umowy o świadczenie usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego z operatorem Koleje Śląskie Sp. z o.o.	Świadczenie usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego w wojewódzkich przewozach pasażerskich w transporcie kolejowym na terenie województwa śląskiego w okresie od 1 stycznia 2016 r. do 31 grudnia 2030 roku.
34	KT / Departament Komunikacji i Transportu	Uzgodnianie rozkładu jazdy pociągów kursujących na zlecenie Województwa Śląskiego	W zakres zadania wchodzi: przygotowanie projektów rozkładów jazdy pociągów, uzgodnienie ich z operatorami i województwami ościennymi oraz konstrukcja rozkładu w PKP PLK.
35	KT / Departament Komunikacji i Transportu	Opiniowanie projektów przebudowy i budowy infrastruktury kolejowej na terenie województwa śląskiego	W zakres zadania wchodzi: opiniowanie projektów przebudowy i budowy infrastruktury kolejowej na terenie województwa śląskiego, opiniowanie projektów rewitalizacji, modernizacji lub zbycia infrastruktury dworcowej.

36	KT / Departament Komunikacji i Transportu	Zadanie realizowane w ramach I edycji Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego Województwa Śląskiego pn. „Pociąg do Kultury”	Realizacja zadania polegającego na zastosowaniu bezpłatnych przejazdów powrotnych pociągami Spółki Koleje Śląskie Sp. z o.o. na podstawie posiadanego przez pasażera biletu np. do teatru, kina, czy innej instytucji kultury.
37	KT / Departament Komunikacji i Transportu	Udzielanie zezwoleń na wykonywanie regularnych i regularnych specjalnych przewozów osób w krajowym transporcie drogowym	Przygotowanie 177 decyzji administracyjnych i 103 postanowień w sprawie zezwoleń na wykonywanie przewozów regularnych i regularnych specjalnych w krajowym transporcie drogowym wraz z kontrolą działalności tych podmiotów, wydano także 5 decyzji nakładających finansowe kary administracyjne na przedsiębiorców, w związku z nieprawidłowościami w wykonywaniu przewozów drogowych.
38	KT / Departament Komunikacji i Transportu	Budowa i przebudowa dróg wojewódzkich, których zarządcą jest Zarząd Województwa Śląskiego	W ramach zadania były realizowane m.in. inwestycje: Przebudowa DW 919 na odc. od km 16+736 do km 17+516 w miejscowości Jankowice, w tym opracowanie dokumentacji projektowej, Przebudowa DW 946 od km 14+600 do km 15+700 w m. Ślemień, Budowa chodnika w ciągu dróg wojewódzkich nr 919 (ul. Gliwicka) i 923 (ul. Odrodzenia) w Raciborzu, Przebudowa DW 786 na odcinku od m. Święta Anna do granicy województwa, etap I -Przebudowa skrzyżowania DW 786 w m. Święta Anna, Budowa dwóch zatok autobusowych w rejonie skrzyżowania DW 921 z ul. Rybną w Knurowie, w tym opracowanie dokumentacji projektowej, Budowa chodnika i przebudowa DW 921 na terenie gminy Pilchowice, Przebudowa skrzyżowania drogi wojewódzkiej nr 939 (ul. Cieszyńska) z ul. Zdrojową i Sznelowiec w Pszczynie, Budowa sygnalizacji świetlnej wzbudzonej na przejściu dla pieszych w rejonie kościoła w ciągu DW 425 w m. Kuźnia Raciborska, w tym opracowanie dokumentacji projektowej, Budowa chodnika jednostronnego z odwodnieniem w ciągu drogi wojewódzkiej nr 794 od drogi powiatowej na Siedliszowice do cmentarza w m. Pradła, Opracowanie projektu technicznego oraz budowa wzbudzonej sygnalizacji świetlnej na przejściu dla pieszych przez torowisko tramwajowe i jezdnię DW 910 w rejonie skrzyżowania z ul. Staszica w m. Będzin, Przebudowa DW 929 od granicy miasta na prawach powiatu Rybnik do Węzła Świerklany, w tym dokumentacja projektowa, Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 935 etap I (odcinek B - przebudowa skrzyżowania DW 935 z DW 919 w Raciborzu, odcinek C - od kanału Ulga w Raciborzu do ul. Pamiętki w gminie Kornowac, odcinek D od ul. Pamiętki do skrzyżowania z DW 933 w gminie Kornowac, Przebudowa DW 948 od DK 52 do DW 946, w tym dokumentacja projektowa, Przebudowa DW 941 od obwodnicy m. Ustroń do DW 942.
39	KT / Departament Komunikacji i Transportu	Remonty dróg wojewódzkich, których zarządcą jest Zarząd Województwa Śląskiego	W ramach zadania realizowane są następujące inwestycje, remonty m.in.: Remont DW 483 od granicy m.n.p.p. Częstochowa do Kokawy, Remont nawierzchni DW 919 w miejscowościach Trachy i Przerycie, Remont mostu z podniesieniem klasy nośności nad rzeką Sumina w ciągu DW 922 w km 4+772 w m. Nędza zgodnie z PFU, Naprawa i zabezpieczenie konstrukcji oporowej, naprawa odcinka drogi wojewódzkiej nr 943 od km 1+010 do km 1+080 w m. Istebna, Remont nawierzchni DW 919 w m. Sośnicowice na odcinku o długości 1,6 km, Remont mostu w ciągu DW 946 w km 5+710 w m. Żywiec Rędzina zgodnie z PFU, Remont i podniesienie klasy nośności obiektu mostowego w ciągu DW 794 w km 37+875 nad rzeką Pilica, Remont i podniesienie klasy nośności obiektu mostowego w ciągu DW 792 w km 2+914 nad ciekim bez nazwy w m. Jaworznik.
40	KT / Departament Komunikacji i Transportu	Bieżące utrzymanie (letnie i zimowe) dróg wojewódzkich, których zarządcą jest Zarząd Województwa Śląskiego	W ramach zadania realizowane jest m.in.: bieżące utrzymanie dróg wojewódzkich w ramach zawartych umów na utrzymanie dróg w powiatach: tarnogórskim, wodzisławskim, bielskim, cieszyńskim, będzińskim, bieruńsko-łędzkim, żywieckim, mikołowskim, lublinieckim; usuwanie krzewów i drzew oraz nasadzanie na sieci DW; utrzymanie, konserwacje i naprawy pozostałych

			obiegów inżynierskich i urządzeń związanych z funkcjonowaniem drogi; sporządzenie dokumentacji geodezyjno-prawnej niezbędnej w celu realizacji zadań statutowych jednostki; inwentaryzacja, ocena, gromadzenie i wprowadzenie danych ewidencyjnych dotyczących stanu dróg wojewódzkich; sporządzanie oraz aktualizacja dokumentacji projektowych w zakresie bieżącego utrzymania dróg i obiektów inżynierskich.
41	KT / Departament Komunikacji i Transportu	Budowa i przebudowa infrastruktury drogowej w ciągach dróg wojewódzkich, których zarządcą jest Zarząd Województwa Śląskiego realizowana we współpracy z gminami i powiatami	Realizacja zadania ma na celu zwiększenie bezpieczeństwa niechronionych uczestników ruchu. Zadanie dotyczy budowy chodników, ścieżek pieszo-rowerowych, zatok autobusowych oraz przebudowy skrzyżowań w oparciu o porozumienia zawierane z gminami i powiatami. W 2020 r. obejmowało ok. 18 zadań w tym m.in. przebudowę skrzyżowania DW 924 (ul. Zwycięstwa) z ul. Ligozy w Knurowie (zakończenie zadania), budowę chodników w ciągu: DW 924 w Czuchowie (gmina Czerwionka – Leszczyny), DW 904 w Aleksandrii i DW 907 w Korzonku (gmina Konopiska), DW 943 w gminie Istebna, budowę ścieżki pieszo-rowerowej w ciągu DW 789 w Woźnikach, budowę zatoki autobusowej w ciągu DW 923 w Dzimierzu (gmina Lyski), opracowanie projektów: przebudowy skrzyżowania DW 933 z DP 5000S w Wodzisławiu Śląskim, budowy chodnika i przebudowy DW 921 na terenie gminy Pilchowice, przebudowy DW 941 i 943 w gminie Istebna.
42	KT / Departament Komunikacji i Transportu	Bieżące utrzymanie (letnie i zimowe) dróg wojewódzkich, których zarządcą jest Zarząd Województwa Śląskiego, realizowane w systemie powierzenia powiatom	W ramach zadania realizowane jest bieżące utrzymanie dróg wojewódzkich w ramach zawartych porozumień na utrzymanie dróg z powiatami: Częstochowskim, Gliwickim, Kłobuckim, Myszkowskim, Pszczyńskim, Raciborskim, Rybnickim oraz Zawierciańskim. Prace realizowane w ramach zadania to: utrzymywanie nawierzchni dróg, chodników, drogowych obiektów inżynierskich, roboty interwencyjne, roboty utrzymaniowe, roboty zabezpieczające, utrzymywanie czystości pasa drogowego, utrzymywanie zieleni przydrożnej, utrzymywanie rowów i elementów systemu odwodnieniowego, utrzymywanie oznakowania pionowego i poziomego, zabezpieczenie sprzętu i materiałów do zimowego utrzymania dróg, usuwanie skutków gołolędy i śliskości pośniegowej, odśnieżanie jezdni i usuwanie śniegu.
43	KT / Departament Komunikacji i Transportu	Wypłata odszkodowań za grunty, które stały się własnością Województwa niezbędne do realizacji zadań inwestycyjnych na drogach wojewódzkich	Wypłata odszkodowań za nabycie gruntów w oparciu o przepisy ustawy o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych, nabycie gruntów przewidzianych do zajęcia pod budowę nowych odcinków dróg wojewódzkich oraz gruntów koniecznych do zajęcia w celu przebudowy dróg wojewódzkich.
44	KT / Departament Komunikacji i Transportu	Opiniowanie inwestycji drogowych zlokalizowanych na terenie Woj. Śl. na podstawie art. 11b ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych	Wydano 129 opinii nt. planowanej inwestycji drogowej – na podstawie art. 11b ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych.
45	KT / Departament Komunikacji i Transportu	Rozpatrywanie wniosków o nadanie numerów drogom powiatowym i gminnym	Zgodnie z art. 10 ust. 7 pkt. 2 ustawy o drogach publicznych numery drogom gminnym i powiatowym nadaje Zarząd Województwa Śląskiego. W roku 2020 zostało rozpatrzonych łącznie 36 wniosków (29-gminne, 7-powiatowe) w sprawie nadania numerów dla dróg gminnych i powiatowych.

46	KT / Departament Komunikacji i Transportu	Projekty organizacji ruchu	Rozpatrzenie 790 projektów związanych z organizacją ruchu drogowego.
47	KT / Departament Komunikacji i Transportu	Kontrole oznakowania	Wykonanie 68 kontroli wykonania zadań technicznych wynikających z realizacji projektów organizacji ruchu o charakterze stałym oraz 2 kontroli prawidłowości zastosowania, wykonania, funkcjonowania i utrzymania wszystkich znaków drogowych, urządzeń sygnalizacji świetlnej, urządzeń sygnalizacji dźwiękowej oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego na całej sieci 1270 km podległych dróg.
48-54	KN / Koleje Śląskie Sp. z o.o.	Kluczowe inwestycja	<ul style="list-style-type: none"> • Zakup elektrycznego zestawu trakcyjnego 21WEa-009. • Zakup elektrycznego zestawu trakcyjnego 21WEa-010. • Modernizacja elektrycznego zespołu trakcyjnego EN57AKŚ-892. • Modernizacja elektrycznego zespołu trakcyjnego EN57AKŚ-223. • Modernizacja elektrycznego zespołu trakcyjnego EN57AKŚ-730. • Modernizacja elektrycznego zespołu trakcyjnego EN57AKŚ-1178. • Modernizacja elektrycznego zespołu trakcyjnego EN71AKŚ-100.
55	TW / Departament Terenów Wiejskich	Realizacja zadań realizowanych na podstawie ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych	Dofinansowanie realizacji zadań z ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych. Środki budżetowe przeznaczone są m.in. na budowę i modernizację dróg dojazdowych do gruntów rolnych oraz zakup sprzętu informatycznego i komputerowego na zadania związane z ochroną gruntów rolnych.
56	TW / Departament Terenów Wiejskich	Rozwój i wsparcie działalności pszczelarskiej, w celu zwiększenia populacji pszczoł w województwie śląskim	Zadanie polegało na wsparciu projektu Śląskiego Związku Pszczelarzy w Katowicach z budżetu Województwa Śląskiego w postaci małego grantu. Realizacja projektu pozwoliła na zachowanie równowagi biologicznej pszczoł w szczególności na terenie gminy Kończyce Małe.
57	TW / Departament Terenów Wiejskich	Marszałkowski Konkurs „Inicjatywa Sołecka”	Udzielenie pomocy finansowej w formie dotacji celowej gminom województwa śląskiego w ramach Konkursu.
58	GN / Departament Geodezji, Gospodarki Nieruchomościami i Planowania Przestrzennego	Organizacja prac Wojewódzkiej Komisji Urbanistyczno-Architektonicznej (WKUA)	WKUA ustawowy organ doradczy Marszałka Województwa w zakresie planowania przestrzennego. W 2020 r. odbyło się 5 posiedzeń. Z uwagi na zagrożenie spowodowane rozprzestrzenianiem się Covid 19, nie miały miejsca coroczne posiedzenia objazdowe jury konkursu NPPWSI. W ramach prac członkowie komisji wykonali 4 zleczone referaty.
59	GN / Departament Geodezji, Gospodarki Nieruchomościami i Planowania Przestrzennego	Organizacja Konkursu na Najlepszą Przestrzeń Publiczną Województwa Śląskiego	Jest to coroczny konkurs, organizowany od 2000 r. przez Zarząd Województwa Śląskiego we współpracy ze Stowarzyszeniem Architektów Polskich Oddz. Katowice i Towarzystwem Urbanistów Polskich Oddz. w Katowicach. Celem konkursu jest promocja rozwoju i zmian jakościowych przestrzeni publicznej w naszym regionie poprzez nagrodzenie realizacji urbanistycznych i architektonicznych kształtujących dobrej jakości przestrzenie publiczne. Jury składające się z członków WKUA pod przewodnictwem Marszałka przyznało 2 nagrody i 6 wyróżnień. Nagrodę przyznali także internauci. Z uwagi na zagrożenie spowodowane rozprzestrzenianiem się Covid 19 przełożona została uroczystość wręczenia nagród w konkursie NPPWSI 2020 na rok 2021.
60	GN / Departament Geodezji, Gospodarki Nieruchomościami i	Aktualizacja Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego	Zgodnie z realizacją umowy 3973/PP/2019 dot. usługi eksperckiej polegającej na wykonaniu prac właściwych dla Konsultanta ds. zmiany Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+ w ciągu roku odbywały się merytoryczne warsztaty zespołu projektantów

	Planowania Przestrzennego		prowadzone przez Konsultanta, bieżące konsultacje on-line z Konsultantem w sprawie zmian wprowadzanych do dokumentu, udział Konsultanta w posiedzeniu WKUA i przedstawienie stanu prac nad realizacją zmiany Planu, przygotowanie i przedstawienie przez Konsultanta prezentacji „Tryb i możliwe scenariusze prac nad zmianą Planu 2020+”.
61	GN / Departament Geodezji, Gospodarki Nieruchomościami i Planowania Przestrzennego	Forum Przestrzeni	Inicjatywa samorządu woj. ukierunkowana na kształtowanie świadomości roli przestrzeni publicznej, wymianę wiedzy, edukację i promocję poprzez organizację konferencji, seminariów, warsztatów. Zorganizowano 3 webinaria przy współpracy ze Śląskim Związkiem Gmin i Powiatów, Śląskim Urzędem Wojewódzkim oraz Instytutem Ekologii Terenów Uprzemysłowionych.
62	GN / Departament Geodezji, Gospodarki Nieruchomościami i Planowania Przestrzennego	Regionalna Polityka Miejska Województwa Śląskiego	Od początku 2020 r. prowadzono prace analityczne i redakcyjne nad projektem Regionalnej Polityki Miejskiej. 6 marca 2020 r. odbyło się spotkanie Konsultanta ds. Regionalnej Polityki Miejskiej i zespołu redakcji z zespołem projektantów i Konsultantem ds. zmiany Planu 2020+ dotyczące określenia wzajemnych powiązań pomiędzy opracowywanymi dokumentami. Od 19 czerwca 2020 r. do końca sierpnia 2020 r. trwały konsultacje wewnętrzne projektu RPM z Departamentem RR RCAS i RPIR oraz Centrum Dziedzictwa Przyrody Górnego Śląska. Od 10 listopada do końca grudnia 2020 r. przeprowadzono konsultacje wewnętrzne projektu RPM z Departamentem Projektów Regionalnych. 19 listopada 2020 r. projekt RPM został przedstawiony przez Konsultanta ds. RPM dra Marcina Barona na spotkaniu konsultacyjnym z udziałem WKU-A, a do uczestników spotkania przesłana została ankieta konsultacyjna, w ramach której zebrane zostały dodatkowe opinie do projektu dokumentu.
63	GN / Departament Geodezji, Gospodarki Nieruchomościami i Planowania Przestrzennego	Polityka rowerowa	Opracowanie fiszki do Krajowego Planu Odbudowy (KS RR/49/1203/2020), gdzie jednym z obszarów jest budowa na terenie województwa śląskiego systemu regionalnych tras rowerowych, tworzących szkielet głównych połączeń regionalnych, krajowych i międzynarodowych, uzupełnionych o trasy subregionalne i lokalne. W zakres sieci, o łącznej długości ponad 1 200 km, mają wejść trasy łączące główne ośrodki regionu, obszary aktywności gospodarczej oraz tereny atrakcyjne turystycznie, a także sąsiadujące kraje i województwa. Zlecenie zaprojektowania „Szlaku Zabytków Techniki na Rowerze” jako propozycja wycieczek rowerowych. Szlak poprowadzony jest głównie drogami asfaltowymi – aż 85% trasy. Pozostałą część stanowią drogi leśne oraz szutrowe. Jego przebieg jest zgodny z Załoženiami regionalnej polityki rowerowej Województwa Śląskiego i powinien zostać uwzględniony podczas realizacji zadania Koncepcja funkcjonalno-przestrzenna przebiegu regionalnych tras rowerowych dla tras łączących obiekty Szlaku Zabytków Techniki Województwa Śląskiego.
64	KN / Wojewódzki Park Kultury i Wypoczynku im. Gen. Jerzego Ziętka S.A.	Opracowanie koncepcji architektonicznej i wykonanie projektu budowy nowego odcinka kolei na trasie Wesołe Miasteczko-Planetarium na terenie Wojewódzkiego Parku Kultury i Wypoczynku im. Gen. J. Ziętka w Chorzowie	Opracowanie koncepcji architektonicznej i wykonanie projektu budowy nowego odcinka kolei linowej na trasie Wesołe Miasteczko-Planetarium. W oparciu o przedmiotowy projekt zostanie odbudowana druga linia Kolejki Linowej ELKA.
65	KN / Wojewódzki Park Kultury i Wypoczynku im. Gen. Jerzego Ziętka S.A.	Kompleksowe utrzymanie terenów zieleni na terenie WPKiW	Kompleksowe utrzymanie terenów zieleni obejmujące zamiatanie/ odśnieżanie alejek, dróg i parkingów, wygrabianie liści, opróżnianie koszy i wywóz odpadów komunalnych.

66	KN / Wojewódzki Park Kultury i Wypoczynku im. Gen. Jerzego Ziętka S.A.	Pielęgnacja różanek na terenie WPKiW w 2020 roku	Pielęgnacja kwietników różanych na terenie Rosarium i przyległych nasadzeń róż.
67	KN / Wojewódzki Park Kultury i Wypoczynku im. Gen. Jerzego Ziętka S.A.	Usługi koszenia na terenie Wojewódzkiego Parku Kultury i Wypoczynku im. Gen. J. Ziętka S.A. w Chorzowie. CZĘŚĆ A – STREFA I i II	Kompleksowe koszenie terenów zieleni i poboczy dróg wewnętrznych na terenie Parku Śląskiego wraz z wygrabieniem i wywozem pokosu.
68	KN / Wojewódzki Park Kultury i Wypoczynku im. Gen. Jerzego Ziętka S.A.	Usługi koszenia na terenie Wojewódzkiego Parku Kultury i Wypoczynku im. Gen. J. Ziętka S.A. w Chorzowie. CZĘŚĆ B – STREFA III	Kompleksowe koszenie terenów zieleni i poboczy dróg wewnętrznych na terenie Parku Śląskiego wraz z wygrabieniem i wywozem pokosu.
69	KN / Wojewódzki Park Kultury i Wypoczynku im. Gen. Jerzego Ziętka S.A.	Wykonanie Placu 100-lecia Powstań Śląskich	Wykonano nowy plac upamiętniający 100 rocznicę Powstań Śląskich. Na nieużytkowanym placu wymieniono nawierzchnię, zrewitalizowano trawnik, wykonano nowe nasadzenia oraz posadowiono maszty z flagami i tablicę pamiątkową.
70	KN / Wojewódzki Park Kultury i Wypoczynku im. Gen. Jerzego Ziętka S.A.	Zakup i posadowienie stacji monitorowania jakości powietrza	Zakupiono i posadowiono na terenie Parku pięć „Ekosłupków” – stacji monitorowania jakości powietrza. Stacje informują emitowanym kolorowym światłem przechodniów o jakości powietrza. Ponadto dzięki współpracy z aplikacją mobilną każdy użytkownik aplikacji może niebieżaco sprawdzać jakość powietrza w Parku.
71	KN / Wojewódzki Park Kultury i Wypoczynku im. Gen. Jerzego Ziętka S.A.	Rozbiórka niszczących budynków dawnej restauracji i rewitalizacja terenu	Zrewitalizowano część terenu w centralnej części Parku, przez rozebranie niszczących budynków i remont nawierzchni.
72	KN / Wojewódzki Park Kultury i Wypoczynku im. Gen. Jerzego Ziętka S.A.	Dostawa roślin na kwietniki przestrzenne wraz z ich posadzeniem i pielęgnacją na terenie Wojewódzkiego Parku Kultury i Wypoczynku im. Gen. Jerzego Ziętka S.A. w Chorzowie w sezonie 2020	Zadanie obejmuje przygotowanie kwietników przestrzennych do nasadzeń, dostawę roślin wraz z ich posadzeniem i utrzymaniem w pełnej żywotności i bardzo dobrej kondycji przez cały okres trwania umowy.
73	KN / Wojewódzki Park Kultury i Wypoczynku im. Gen. Jerzego Ziętka S.A.	Dostawa roślin do obsady kwietników na terenie Wojewódzkiego Parku Kultury i Wypoczynku im. Gen. Jerzego Ziętka S.A. w Chorzowie w 2020 roku	Dostawa roślin sezonowych na kwietniki płaskie.
74	GN / Departament Geodezji, Gospodarki Nieruchomościami i Planowania Przestrzennego	Przekazanie nieruchomości w nieodpłatne użytkowanie	Przekazano w nieodpłatne użytkowanie Gminie Lipie część nieruchomości zabudowanej, położonej w Parzymiechach, przy ul. Częstochowskiej 1, oznaczonej jako działka nr 736/2 o pow. 8,7896 ha stanowiącej park.
75	GN / Departament Geodezji, Gospodarki Nieruchomościami i	Zbycie nieruchomości	Sprzedaż na rzecz Gminy Lubliniec nieruchomości (dz. 3821/78) z bonifikatą na cel „Budowa zintegrowanych węzłów przesiadkowych wraz z budową dróg rowerowych na terenie gmin powiatu lublinieckiego – Gmina Lubliniec”.

	Planowania Przestrzennego		
76	GN / Departament Geodezji, Gospodarki Nieruchomościami i Planowania Przestrzennego	Zbycie nieruchomości	Sprzedaż po wartości rynkowej na rzecz Gminy Lubliniec nieruchomości zabudowanej (dz. 3820/78) na cel „Budowa zintegrowanych węzłów przesiadkowych wraz z budową dróg rowerowych na terenie gmin powiatu lublinieckiego – Gmina Lubliniec”.
77	GN / Departament Geodezji, Gospodarki Nieruchomościami i Planowania Przestrzennego	Regulacje stanów prawnych w księgach wieczystych w zakresie dróg wojewódzkich	Regulacje stanów prawnych w księgach wieczystych w zakresie dróg wojewódzkich w miastach na prawach powiatów m.in.: Rudzie Śląskiej, Bytomiu, Dąbrowie Górniczej, Bielsku-Białej, Rybniku, Gliwicach, Częstochowie, Żorach (ok. 350 działek).
78	GN / Departament Geodezji, Gospodarki Nieruchomościami i Planowania Przestrzennego	Prowadzenie ewidencji wojewódzkiego zasobu nieruchomości	Prowadzenie i aktualizacja ewidencji wojewódzkiego zasobu nieruchomości oraz nieruchomości województwa śląskiego oddanych w użytkowanie wieczyste w formie elektronicznej bazy danych pod nazwą Nieruchomości Województwa Śląskiego (realizacja obowiązku wynikającego z art. 23 ust 1 pkt 1 oraz ust. 1b-c ustawy o gospodarce nieruchomościami).
79	GN / Departament Geodezji, Gospodarki Nieruchomościami i Planowania Przestrzennego	Aktualizacja bazy danych obiektów topograficznych (BDOT10k) i wykonywanie cyfrowych standardowych opracowań kartograficznych (map topograficznych) w skali 1:10000 dla wybranego obszaru województwa śląskiego (powiat lubliniecki, myszkowski, pszczyński)	W ramach zadania dla wybranych obszarów województwa jest aktualizowana baza danych obiektów topograficznych (BDOT10k). To wysokiej jakości dane referencyjne dla opracowań specjalistycznych, cenne źródło informacji dla podmiotów publicznych i gospodarczych realizujących zadania związane m.in. z ochroną środowiska, zagospodarowaniem przestrzennym, zarządzaniem kryzysowym, obronnością i bezpieczeństwem kraju. W oparciu o BDOT10k powstają standardowe opracowania kartograficzne i tematyczne, w tym cyfrowe mapy topograficzne w skali 1:10 000. Wyniki prac zasilają wojewódzki zasób geodezyjny i kartograficzny.
80	GN / Departament Geodezji, Gospodarki Nieruchomościami i Planowania Przestrzennego	Opracowanie 4 Programów prac urządzeniowo-rolnych dla Gmin: Mstów, Miedźna, Wręczyca Wielka i Pszczyna	Zadanie obejmuje opracowanie programów prac urządzeniowo-rolnych dla obszarów wiejskich wybranych gmin, które opisują aktualny stan rozwoju obszarów wiejskich ze szczególnym uwzględnieniem rolniczej przestrzeni produkcyjnej gmin. Programy pozwalają na ustalenie zapotrzebowania gminy na realizację zabiegów urządzeniowo-rolnych w zakresie: scaleń gruntów, budowy i modernizacji dróg transportu rolnego, zalesień oraz melioracji podstawowych i szczegółowych.
81	GN / Beskidzkie Biuro Geodezji i Terenów Rolnych w Żywcu	Realizacja prac scaleniowych na 7 obiektach: Amandów i Krowiarki, Samborowice, Lekartów gm. Pietrowice Wielkie, Krzyżanowice, Roszków gm. Krzyżanowice, Rudniki gm. Włodowice, Turza gm. Łazy	Celem scalenia gruntów jest tworzenie korzystniejszych warunków gospodarowania w rolnictwie i leśnictwie poprzez poprawę struktury obszarowej gospodarstw rolnych, lasów i gruntów leśnych, racjonalne ukształtowanie rozłogów gruntów, dostosowanie granic nieruchomości do systemu urządzeń melioracji wodnych, dróg oraz rzeźby terenu. Wykonawcą prac scaleniowych realizowanych w ramach porozumienia ze Starostą jest BBGiTR (jednostka wykonawstwa geodezyjnego).
82	GN / Częstochowskie Biuro Geodezji i Terenów Rolnych w Częstochowie	Realizacja prac scaleniowych na 8 obiektach: Wysoka gm. Łazy, Zawada, Zberezka, Śliwaków gm. Kłomnice, Nakło gm. Lelów, Lubojna, Lubojenka, Lubojenka Majątek gm. Mykanów, Smoleń oraz Biskupice gm. Pilica,	Celem scalenia gruntów jest tworzenie korzystniejszych warunków gospodarowania w rolnictwie i leśnictwie poprzez poprawę struktury obszarowej gospodarstw rolnych, lasów i gruntów leśnych, racjonalne ukształtowanie rozłogów gruntów, dostosowanie granic nieruchomości do systemu urządzeń melioracji wodnych, dróg oraz rzeźby terenu. Wykonawcą prac scaleniowych realizowanych w ramach porozumienia ze Starostą jest CzBGiTR (jednostka wykonawstwa geodezyjnego).

		Widzów gm. Kruszyna i Winowno gm. Koziegłowy	
83	GN / Wojewódzki Ośrodek Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej w Katowicach	Prowadzenie wojewódzkiego zasobu geodezyjnego i kartograficznego	Prowadzenie wojewódzkiego zasobu geodezyjnego i kartograficznego, w tym: pozyskiwanie, ewidencjonowanie, gromadzenie i przechowywanie materiałów i danych oraz wykonywanie kopii zabezpieczających materiały i dane, udostępnianie materiałów i danych z wojewódzkiego zasobu geodezyjnego i kartograficznego, w tym odpłatne udostępnianie materiałów i danych i nieodpłatne przekazywanie danych.
84	GN / Wojewódzki Ośrodek Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej w Katowicach	Prowadzenie Otwartego Regionalnego Systemu Informacji Przestrzennej (ORSIP)	Otwarty Regionalny System Informacji Przestrzennej (ORSIP) – Geoportal Województwa Śląskiego, umożliwi szybki dostęp do danych przestrzennych, w postaci interaktywnych map i związanych z nimi usług. Daje możliwość przeszukiwania zasobów informacyjnych oraz dokonywanie analiz przestrzennych i generowanie raportów i zestawień. Dostarcza mieszkańcom, przedsiębiorcom i turystom m.in. informacji z zakresu przyrody i ochrony środowiska, zagospodarowania przestrzennego, dotacji unijnych, transportu, turystyki, kultury i zdrowia.

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji przekazanych przez Departamenty UMWSL.

W ramach obszaru Przestrzeń wykazano 84 zadań finansowanych ze środków własnych. W ramach tego obszaru możemy wyróżnić 5 grup zadań dotyczących: środowiska, przyrody, transportu, geodezji oraz zagospodarowania przestrzennego.

Poniżej przedstawiono statystykę dla zadań zidentyfikowanych w obszarze Przestrzeń.

KATEGORIE	ILOŚĆ	UDZIAŁY PROCENTOWE
T – Transport	23	27,4%
S – Środowisko	22	26,2%
Z – Zagospodarowanie przestrzenne	19	22,6%
G – Geodezyjne	11	13,1%
P – Przyroda	9	10,7%
RAZEM zadania dla obszaru Przestrzeń	84	100,0%
RAZEM WSZYSTKIE ZADANIA	507, z czego zadania z obszaru Przestrzeń stanowią 16,6%	

Obszar WSPÓŁPRACA

Opis statystyczny obszaru Współpraca

Współpraca ponadregionalna

Członkostwo w organizacjach międzynarodowych

Samorząd Województwa Śląskiego prowadził aktywne działania oparte o współpracę z partnerami zagranicznymi. Województwo Śląskie w 2020 r. było członkiem m.in. następujących organizacji międzynarodowych, tj. w:

- Europejskim Szlaku Dziedzictwa Przemysłowego ERIH;
- Europejskim Ugrupowaniu Współpracy Terytorialnej TRITIA.
- European Social Network ESN

ERIH (ang. European Route of Industrial Heritage - ERIH) to największa w Europie sieć informacji turystycznej o dziedzictwie przemysłowym. W portalu stowarzyszenia prezentowanych jest ponad 1 500 zabytków techniki z 47 krajów. Wirtualny Szlak ERIH obejmuje ponad 100 tzw. „punktów kotwicznych”, 20 szlaków regionalnych i 13 tras tematycznych oraz ponad 140 biografii przemysłowców. Wszystko razem tworzy wyjątkową w skali świata mozaikę europejskiego dziedzictwa przemysłowego, w której poszczególne obiekty są ze sobą powiązane wspólną historią. Województwo Śląskie jako zarządca Szlaku Zabytków Techniki jest członkiem ERIH od 2010 roku. Szlak Zabytków Techniki to pierwszy szlak z Europy Środkowo-Wschodniej, który został w całości wpisany do Europejskiego Szlaku Dziedzictwa Przemysłowego. W ramach Szlaku Zabytków Techniki wybrano pięć Gwiazd Techniki, które są jednocześnie punktami kotwicznymi europejskiego szlaku. Są to: Kopalnia Guido w Zabrze, Sztolnia Królowa Luiza, Kopalnia Srebra w Tarnowskich Górach, Muzeum Tyskich Browarów Książęcych w Tychach oraz Muzeum Browaru Żywiec.

Jedną z inicjatyw w obszarze współpracy transgranicznej realizowanej przez Województwo Śląskie razem z innymi regionami było utworzenie Europejskiego Ugrupowania Współpracy Terytorialnej TRITIA z ograniczoną odpowiedzialnością (EUWT TRITIA), które oficjalnie zostało zarejestrowane w dniu 25 lutego 2013 r. decyzją Ministra Spraw Zagranicznych. EUWT TRITIA zostało założone w celu usprawnienia i promowania współpracy transgranicznej, ponadnarodowej i międzyregionalnej między jej członkami, głównie dla wzmocnienia spójności ekonomicznej i społecznej, w szczególności poprzez realizację projektów i programów współpracy terytorialnej o następujących celach:

- Ułatwienie codziennego życia mieszkańców polsko-czesko-słowackiego pogranicza,
- Zapewnienie transgranicznej spójności na poziomie całego obszaru,
- Realizacja projektów strategicznych w celu wspólnego rozwoju obszaru członków.

European Social Network (ESN) to sieć, która rozciąga swoją działalność na 33 państwa i 125 organizacji, współpracujących w kilku obszarach strategicznych dla osiągnięcia zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu. Stowarzyszenie zrzesza organizacje, które planują, finansują, badają, zarządzają, regulują, dostarczają i monitorują lokalne publiczne usługi społeczne, w tym usługi zdrowotne, socjalne, związane z zatrudnieniem, edukacją i mieszkalnictwem. Do jej głównych zadań należy wspieranie rozwoju skutecznej polityki

społecznej i wysokiej jakości usług społecznych poprzez wymianę doświadczeń i wiedzy w szczególności skupiając się na takich grupach jak osoby starsze, osoby z niepełnosprawnościami, dzieci w trudnej sytuacji i młodzież.

Województwo Śląskie realizuje współpracę zagraniczną w oparciu o liczne umowy partnerskie. Poniżej przedstawiono wykaz regionów partnerskich.

Tabela 25. Wykaz regionów partnerskich województwa śląskiego.

LP.	REGION PARTNER SKI
1	Region Hauts-de-France (Francja)
2	Kraj Związkowy Północna Nadrenia-Westfalia (Niemcy)
3	Region Walonii (Belgia)
4	Samorządowy Kraj Żyliński (Słowacja)
5	Kraj Morawsko-Śląski (Czechy)
6	Województwo Borsod-Abauj-Zemplen (Węgry)
7	Region Walii (Wielka Brytania)
8	Autonomiczny Region Asturii (Hiszpania)
9	Obwód Lwowski (Ukraina)
10	Obwód Czerniowiecki (Ukraina)
11	Obwód Doniecki (Ukraina)
12	Obwód Żytomierski (Ukraina)
13	Region Zachodniej Gotalandii (Szwecja)
14	Adżarska Republika Autonomiczna (Gruzja)
15	Prowincja Liaoning (Chiny)
16	Stan Nevada (USA)
17	Stan Bengal Zachodni (Indie)

Źródło: opracowanie Departament Gospodarki i Współpracy Międzynarodowej UMWSL.

31.08.2020 r. Sejmik Województwa Śląskiego podjął uchwałę przyjmującą „Priorytety współpracy zagranicznej województwa”, które stanowią podstawę dla inicjatyw zagranicznych podejmowanych przez województwo oraz współpracy realizowanej z regionami innych krajów. W wyniku prac i ustaleń uzgodniono treść i przeprowadzono procedurę związaną z nowymi bilateralnymi porozumieniami o współpracy Województwa Śląskiego z Nadrenią Północną-Westfalią oraz Krajem Morawsko-Śląskim. Porozumienia zostaną podpisane w 2021 r., gdy sytuacja sanitarna na to pozwoli.

W ramach współpracy międzynarodowej organizowane są liczne wizyty przedstawicieli regionów partnerskich i różnych organizacji międzynarodowych oraz przedstawicieli województwa śląskiego w regionach partnerskich. Poniżej wykaz wizyt i spotkań, które miały miejsce w 2020 roku.

Tabela 26. Oficjalne wizyty przedstawicieli regionów partnerskich i organizacji międzynarodowych w województwie śląskim w 2020 roku.

DATA WIZYTY	OPIS WIZYTY
8-15.01.2020 r.	Projekt Kolędniczy z Żytomierza. Wizyta w województwie śląskim zespołów i młodzieży polskiego pochodzenia, skupionych wokół Żytomierskiego Związku Polaków (m.in. występ artystów podczas sesji Sejmiku Województwa).
27.01.2020 r.	Udział przedstawicieli regionów partnerskich: Nadrenii Północnej-Westfalii, Kraju Morawsko-Śląskiego, Walonii oraz Asturii w roli panelistów w konferencji „W kierunku zielonej gospodarki”, poświęconej transformacji europejskich regionów górniczych. Spotkania bilateralne z delegacjami, dotyczące bieżących zagadnień z zakresu współpracy, odbyli marszałek J. Chełstowski oraz wicemarszałek W. Kałuża.
04.06.2020 r.	Wideokonferencja z udziałem władz Województwa Śląskiego (marszałek J. Chełstowski, przewodniczący sejmiku J. Kawulok, wicemarszałek W. Kałuża) oraz Adżarskiej Republiki

	Autonomicznej. Przedmiotem spotkania było omówienie możliwości potencjalnej współpracy w trzech blokach tematycznych, tj. medycyna, turystyka oraz lotnictwo.
29.05.2020 r.	Wideokonferencja – Regionalny Trójkąt Weimarski. Województwo Śląskie, Nadrenia Północna-Westfalia oraz Hauts-de-France współpracują nie tylko w wymiarze bilateralnym, ale również trójstronnie jako Regionalny Trójkąt Weimarski. Wideokonferencja, która miała na celu podkreślenie zaangażowania regionów we współpracę, dała jasny przekaz, że kooperacja trwa nadal, a na czas pandemii dostosowujemy formę do wymogów bezpieczeństwa. W wideokonferencji uczestniczyli: ze strony Województwa Śląskiego: wicemarszałek W. Kałuża; Hauts-de-France: wiceprzewodniczący regionu S. Castiglione; Nadrenia Północna-Westfalia: minister ds. federalnych, europejskich i międzynarodowych S. Holthoff-Pförtner oraz sekretarz stanu ds. federalnych, europejskich i międzynarodowych M. Speich,
14-30.06.2020 r.	Seria wideokonferencji marszałka J. Chelstowskiego z hejtmanem Kraju Morawsko-Śląskiego I. Vondrakiem, które dotyczyły utrudnień w zakresie przepływu ludzi i towarów przez granicę w związku z pandemią i dotyczyły w szczególności poszukiwania rozwiązań związanych z umożliwieniem przekraczania granic przez mieszkańców województwa śląskiego.
29.07.2020 r.	Spotkanie na Trójstyku na temat współpracy trójstronnej regionów partnerskich: Województwa Śląskiego, Kraju Morawsko-Śląskiego, Samorządowego Kraju Żylińskiego. Województwo reprezentował wicemarszałek W. Kałuża.
24.09.2020 r.	Webinarium dla branży IT we współpracy z regionem Hauts-de-France.
28-29.09.2020 r.	Wizyta S. Holthoffa-Pförtnera, ministra do spraw federalnych, europejskich i międzynarodowych Nadrenii Północnej-Westfalii. Z ministrem spotkali się marszałek J. Chelstowski, wicemarszałek W. Kałuża, przewodniczący sejmiku J. Kawulok oraz radna, przewodnicząca Komisji Współpracy Zagranicznej i Integracji Europejskiej M. Materla.
20.11.2020 r.	Wideokonferencja z udziałem ambasador Korei Miry Sun, wicemarszałka W. Kałuży oraz przedstawicieli instytucji otoczenia biznesu z województwa śląskiego nt. współpracy.
24.11.2020 r.	Webinarium nt. bezpieczeństwa i ratownictwa górniczego w ramach współpracy z Bengalem Zachodnim, z udziałem GIG i Centralnej Stacji Ratownictwa Górniczego. Województwo Śląskie reprezentował: wicemarszałek W. Kałuża.

Źródło: opracowanie Departament Gospodarki i Współpracy Międzynarodowej UMWSL.

W 2020 r. Marszałek województwa J. Chelstowski spotkał się również stacjonarnie z dyplomatami:

- 01.10.2020 r. z ambasador Korei Mirą Sun,
- 04.02.2020 r. z konsulem generalnym Rosji w Krakowie Sergiejem Liniewiczem,
- 25.08.2020 r. z konsulem generalnym Słowacji w Krakowie Tomaszem Kasajem.

Tabela 27. Wizyty przedstawicieli województwa w regionach partnerskich w 2020 r.

DATA WIZYTY	OPIS WIZYTY
17-20.02.2020 r.	Misja gospodarcza połączona z udziałem w targach Muni World 2020 w Izraelu. Działanie realizowane w ramach projektu pt.: „Promocja gospodarcza regionu oraz działania związane z tworzeniem przyjaznych warunków do inwestowania i eksportowania” realizowanego ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020. Udział wzięli przedstawiciele Funduszu Górnośląskiego, Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego oraz przedsiębiorcy.
27.08.2020 r.	Udział przedstawicieli województwa śląskiego w ICCE MSME Global eSummit organizowanym przez stronę indyjską. Tematem przedsięwzięcia było omówienie możliwości oraz wyzwań dla mikro, małych i średnich przedsiębiorstw na rynku międzynarodowym.
3-4.09.2020 r.	W ramach współpracy regionów Grupy Wyszehradzkiej marszałek J. Chelstowski oraz przewodniczący J. Kawulok wzięli udział w I Forum Gubernatorów Regionów Kraju Grupy Wyszehradzkiej V4, organizowanym w Pradze, w Kraju Środkowoczeskim. Spotkanie poświęcono tematyce zacieśniania współpracy na poziomie regionalnym w obszarach cyberbezpieczeństwa, rozwoju wspólnej oferty turystycznej, wspierania wydarzeń kulturalnych. Omawiana była również sytuacja COVID-19 i możliwa współpraca w zakresie przeciwdziałania skutkom pandemii.

02.10.2020 r.	Polsko-Ukraińskie Forum Wspierania Biznesu (on-line) na zaproszenie Przewodniczącego Administracji Obwodowej Obwodu Żytomierskiego – udział przedstawicieli Departamentu Gospodarki i Współpracy Międzynarodowej.
05.11.2020 r.	Webinarium Regionalnego Trójkąta Weimarskiego: Branża turystyczna a COVID19: wyzwania i nowe doświadczenia/rozwiązania, udział ekspertów z 3 regionów.
03.12.2020 r.	Webinarium Regionalnego Trójkąta Weimarskiego: Wodór jako rozwiązanie energetyczne dla regionów górniczych, udział ekspertów z 3 regionów.

Źródło: opracowanie Departament Gospodarki i Współpracy Międzynarodowej UMWSL.

Biuro Regionalne Województwa Śląskiego w Brukseli

Biuro Regionalne w Brukseli tworzy i poszerza sieć kontaktów oficjalnych i nieformalnych z przedstawicielami najważniejszych instytucji Europejskich w Brukseli. Wspiera władze województwa, sejmik województwa i struktury urzędu marszałkowskiego oraz inne instytucje i samorządy lokalne z terenu województwa śląskiego w sprawnym i skutecznym lobbowaniu za uwzględnianiem korzystnego dla województwa kształtu strategii, programów i funduszy Unii Europejskiej. W 2020 r. zorganizowało oficjalne spotkania z przedstawicielami instytucji UE:

- Specjalne spotkanie z kluczowymi decydentami Dyrekcji Generalnej KE ds. polityki regionalnej i miejskiej (DG REGIO) (15 października 2020 r.).
- Spotkanie pt.: „Wsparcie funduszy UE dla śląskich firm w perspektywie 2021-2027” (16 listopada 2020 r.).
- Spotkanie pt.: „Inwestycje transportowe w nowej perspektywie finansowej 2021-2027” (4 grudnia 2020 r.).
- Spotkanie pt.: „Wdrażanie instrumentów CLLD/RKSL w przyszłej perspektywie finansowej” (11 grudnia 2020 r.).

BR wspiera także władze województwa w pracach *Europejskiego Komitetu Regionów (KR)* i *Grupy Politycznej Europejskich Konserwatystów i Reformatorów (EKR)*. W tym zakresie odbyły się następujące wizyty/spotkania:

- Wizyta marszałka Jakuba Chełstowskiego i wicemarszałka Wojciecha Kałuży w ramach Polskiej Delegacji do Komitetu Regionów, spotkanie w ramach grupy polityczna EKR (11-12 lutego 2020 r.).
- Posiedzenie Komisji Środowiska, Zmiany Klimatu i Energii (ENVE) (27 lutego 2020 r.).
- Spotkanie Delegacji Polskiej w Grupie EKR w Europejskim Komitecie Regionów (29 maja 2020 r.).
- Posiedzenie Komisji Środowiska, Zmiany Klimatu i Energii (ENVE) (8 czerwca 2020 r.).
- Spotkanie Delegacji Polskiej w Grupie EKR z Panem Apostolossem Tzitzikostasem, Przewodniczącym Europejskiego Komitetu Regionów (23 czerwca 2020 r.).
- Spotkanie Grupy politycznej EKR (25 czerwca 2020 r.).
- Spotkanie Grupy politycznej EKR (8 października 2020 r.).
- „Wielopoziomowy dialog na temat klimatu i energii dotyczący Fali renowacji” (22 października 2020 r.).
- V posiedzenie Komisji ENVE połączone z posiedzeniem koordynatorów politycznych (10 listopada 2020 r.).
- Spotkanie Międzyregionalnej Grupy „Karpaty” Europejskiego Komitetu Regionów (27 listopada 2020 r.).
- Spotkanie Polskiej Delegacji w grupie politycznej EKR (4 grudnia 2020 r.).
- Posiedzenie Grupy politycznej EKR (7 grudnia 2020 r.).
- Nadzwyczajne posiedzenie Grupy EKR (11 grudnia 2020 r.).

Ponadto Biuro organizowało lub współorganizowało następujące wydarzenia i konferencje na rzecz województwa śląskiego:

- Konferencja międzynarodowa pt.: „W kierunku zielonej gospodarki” (27-28 stycznia 2020 r., Międzynarodowe Centrum Kongresowe, Katowice).
- Seminarium pt.: „Silniejsza Europa: projekty transgraniczne” w ramach Europejskiego Tygodnia Regionów i Miast (EWRC 2020) (13 października 2020 r.).
- Konferencja wysokiego szczebla pt.: „Walka z zanieczyszczeniem powietrza w europejskich miastach i regionach” w ramach Europejskiego Tygodnia Regionów i Miast (EWRC 2020) (15 października 2020 r.).
- Konferencja pt.: „Horizon Europe – nowe rozdanie środków na działalność badawczą-innowacyjną” (15 grudnia 2020 r.).

Platforma Transformacji Regionów Górniczych

Z końcem 2017 r. województwo śląskie dołączyło, jako jeden z pierwszych regionów pilotażowych, do nowej inicjatywy Komisji Europejskiej dotyczącej Transformacji Regionów Górniczych, w ramach której powstała m.in. Platforma Transformacji Regionów Górniczych służąca w szczególności wymianie wiedzy i doświadczeń regionów górniczych Unii Europejskiej na drodze do transformacji w kierunku zrównoważonej, niskoemisyjnej gospodarki.

Aktywność w ramach Platformy skoncentrowana była na wymianie doświadczeń i wniosków z innymi regionami górniczymi Unii Europejskiej, dyskusji z Komisją Europejską i innymi instytucjami unijnymi i międzynarodowymi nad rozwiązaniami i narzędziami dla skutecznej transformacji oraz wypracowaniem projektów pilotażowych ze wsparciem eksperckim KE .

Promocja regionu

Województwo śląskie to wyjątkowy region, szczególnie z uwagi na jego różnorodność., Jest wspólnie budowaną i rozwijaną przestrzenią aktywności mieszkańców. Dlatego też rola promocji jego atutów to zadanie pozwalające na eksplorację jego industrialnej historii, kulturalnej różnorodności, nowoczesnej infrastruktury czy sportowych zmagani nie tylko przez mieszkańców, ale również przez odwiedzających region.

W 2020 roku odbyło się wiele prestiżowych wydarzeń, podczas których promowano województwo śląskie. Wśród nich znalazły się m.in. Gala wręczenia Nagród Muzycznych Fryderyki i Fryderyk Festival, 77 Tour de Pologne, Transatlantyk Festival, Puchar Świata w Skokach Narciarskich czy Śląski Festiwal Nauki.

Dużą rolę w propagowaniu marki Śląskie miały działania Ambasadorów Marki Śląskie, zaś na odnajdywanie w Śląskim tego, co ponadczasowe pozwalały programy, audycje radiowe czy publikacje. Jednym z programów był cykl dokumentalny Śląskie 4 YOU na który składały się barwne, filmowe opowieści o wyjątkowych ludziach silnie związanych z regionem, w którym żyją na co dzień lub do którego chętnie wracają.

Trudny czas pandemii był impulsem do przeprowadzenia kampanii pn. Śląskie pozdrawia! czy Wybieram Śląskie promujących walory województwa śląskiego jako regionu, w którym warto zostać i spędzać i spędzać wolny czas.

Szlaki tematyczne

Jednym z najbardziej znanych szlaków kulturowo-turystycznych w województwie śląskim jest *Szlak Zabytków Techniki (SZT)* obejmujący obiekty dziedzictwa przemysłowego. Stanowi on markowy produkt turystyczny prezentujący najważniejsze, ze względu na walory turystyczne, historyczne i

architektoniczne, różnego rodzaju obiekty industrialne województwa. Zabytki Szlaku są związane z historią regionu oraz przemysłem, w szczególności z tradycją górniczą i hutniczą, kolejnictwem, energetyką, łącznością, produkcją wody, a także z przemysłem spożywczym⁵⁶. Szlak odgrywa nie tylko znaczącą rolę turystyczną, ale i promocyjną dla poszczególnych atrakcji oraz całego regionu, ukazując część jego tożsamości i charakter.

Obecnie w skład Szlaku wchodzi 40 obiektów, z których najwięcej zlokalizowanych jest w centralnej części województwa. Do najbardziej znanych z nich można zaliczyć: Kopalnię Guido i Sztolnię Królowa Luiza w Zabrze, osiedle górnicze na Nikiszowcu oraz Muzeum Śląskie w Katowicach. Na szczególną uwagę zasługuje Zabytkowa Kopalnia Srebra i Sztolnia Czarnego Pstrąga w Tarnowskich Górach – zabytki wpisane na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO. Unikatowa jest też kultura związana z browarnictwem, w ramach której udostępniono takie obiekty muzealne jak: Muzeum Tyskich Browarów Książęcych, Muzeum Browaru Żywiec oraz Browar Zamkowy w Cieszynie.

Od 2010 r. organizowane co roku święto Szlaku Zabytków Techniki – *INDUSTRIADA*, stanowi najważniejszy i największy w Polsce festiwal promujący dziedzictwo przemysłowe. Impreza odbywa się na terenie obiektów Szlaku w kilkudziesięciu miastach województwa równocześnie. W 2016 r. święto Szlaku Zabytków Techniki zdobyło Złoty Certyfikat za najlepszy produkt turystyczny przyznawany przez Polską Organizację Turystyczną. Rok później Kopalnia Srebra i Sztolnia Czarnego Pstrąga w Tarnowskich Górach, będące częścią Szlaku, znalazły się na Liście Światowego Dziedzictwa UNESCO, a sam Szlak powiększył liczbę obiektów. Prestiżowa Nagroda Dziedzictwa Europejskiego – Europa Nostra 2019 dla Sztolni Królowa Luiza w Zabrze pozwala wierzyć, że turystów na Szlaku Zabytków Techniki będzie w kolejnych latach jeszcze więcej.

Zarząd Województwa Śląskiego na posiedzeniu w dniu 22 stycznia 2020 roku podjął uchwałę nr 72/97/VI/2020 dotyczącą podjęcia decyzji w sprawie powierzenia Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrze zadania zarządzania Szlakiem Zabytków Techniki Województwa Śląskiego w tym organizacji dorocznego Święta Szlaku Zabytków Techniki – *INDUSTRIADY* oraz pełnienia przez Muzeum Górnictwa Węglowego funkcji Operatora Szlaku Zabytków Techniki Województwa Śląskiego. XI edycja Święta Szlaku Zabytków Techniki odbyła się 26 września 2020 roku, objęła swym zasięgiem 36 obiektów w 23 miastach. Motywem przewodnim była „Natura w przemyśle”. Mając na uwadze bezpieczeństwo potencjalnych uczestników wydarzenia Muzeum podjęło decyzję o organizacji Industriady w formie jednodniowego wydarzenia.

Na terenie regionu istnieje również *Szlak Architektury Drewnianej*, skupiający 97 zabytkowych obiektów i zespołów architektonicznych. Szlak liczy około 1 060 km⁵⁷ i składa się z pięciu pętli. Na trasie szlaku znajdują się zarówno liczne obiekty sakralne (drewniane kościoły), jak i karczmy, chałupy, leśniczówki, młyny itp. Szlak prowadzi także do skansenów.

Kolejnym szlakiem jest *Szlak Orlich Gniazd* skupiający zamki i ruiny warowni, które położone są na wzgórzach Wyżyny Krakowsko-Częstochowskiej. Nazwa wynika z położenia atrakcji pośród skał wapiennych na szczytach wzniesień. Szlak wyróżnia się szczególną malowniczością, znajdują się na nim nie tylko zamki, ale i zabytkowe budowle sakralne oraz wytwory przyrody. Aktualnie szlak rozciąga się na większości obszaru Wyżyny Krakowsko-Częstochowskiej i dzięki rozwiniętej infrastrukturze oferuje szeroki wachlarz form spędzania czasu (np. jazda na rowerze, wspinaczka, zwiedzanie jaskiń, spacer, narty). Szlakiem opiekuje się Związek Gmin Jurajskich. Cykliczną imprezą przypisaną do szlaku jest *JUROMANIA*. W 2020 roku święto odbyło się w dniach 18-20 września 2020 r. Tematem przewodnim były jurajskie kulinaria, które pobudziły wszystkie zmysły podczas turniejów rycerskich, pokazów kulinarnych, degustacji, pokazów historycznych i turniejów rycerskich. Dla aktywnych czekały również wspinaczki pod okiem instruktorów, rajdy i wycieczki

⁵⁶ <https://www.zabytkotechniki.pl/Pokaz/27320/opis-szlaku>

⁵⁷ <https://www.slaskie.travel/>

z przewodnikiem oraz liczne warsztaty i zajęcia edukacyjne. Podobnie jak w poprzednich edycjach tak i w tej w działania na rzecz realizacji całego święta włączyły się samorządy województw śląskiego i małopolskiego, jurajskie gminy i miasta oraz liczne instytucje kultury i stowarzyszenia. W ciągu 3 dni wydarzeń oferowanych było 225 atrakcji w 45 lokalizacjach. Z oferty skorzystało 39,5 tys. uczestników.

W województwie funkcjonuje też *Szlak Kulinarny „Śląskie Smaki”*, który tworzy 25 restauracji i lokali gastronomicznych. Serwują one tradycyjne potrawy kuchni regionalnej: śląskiej, jurajskiej, zagłębiowskiej oraz beskidzkiej. O jego znaczeniu świadczy wpisanie na Listę Produktów Tradycyjnych Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi 144 produktów⁵⁸. W ramach tego szlaku tematycznego organizowane są imprezy kulinarne (np. Festiwal „Śląskie Smaki”). W regionie jest organizowanych średnio ok. 25 wydarzeń promujących regionalne kulinaria.

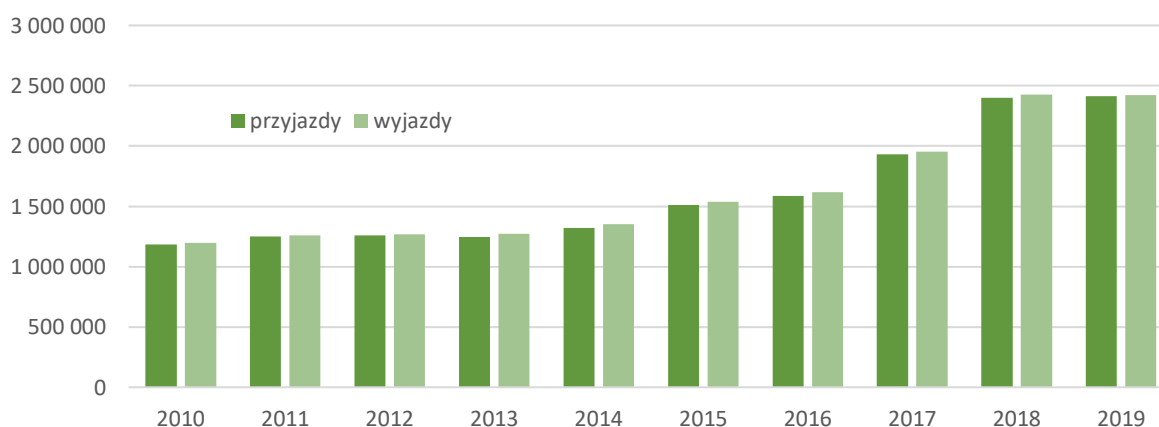
Przez województwo śląskie przebiegają także szlaki religijne (np. Droga św. Jakuba, Szlak Papieski). W regionie znajduje się wiele znanych miejsc kultu religijnego oraz miejsc pielgrzymkowych, z których najważniejsze jest Sanktuarium na Jasnej Górze w Częstochowie, nazywane „duchową stolicą Polski” oraz Sanktuarium Matki Sprawiedliwości i Miłości Społecznej w Piekarach Śląskich wraz ze Wzgórzem Kalwaryjskim.

Region w europejskiej sieci transportowej

Podstawowym elementem usytuowania systemu transportu województwa śląskiego w europejskim systemie transportowym jest jego położenie w zasięgu paneuropejskich korytarzy transportowych oraz w sieci TEN-T.

W województwie śląskim zlokalizowany jest Międzynarodowy Port Lotniczy „Katowice” w Pyrzowicach, bezpośrednio przy autostradzie A1 i drodze ekspresowej S1. Pod względem liczby pasażerów w 2019 roku zajmował 4. miejsce w Polsce, po portach w Warszawie, Krakowie i Gdańsku. W 2019 roku w MPL „Katowice” obsłużono 4,8 mln pasażerów, a wzrost w stosunku do 2009 roku stanowił 103%.

Wykres 32. Liczba pasażerów przylatujących i wylatujących do/z MPL „Katowice” w Pyrzowicach w latach 2010-2019.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

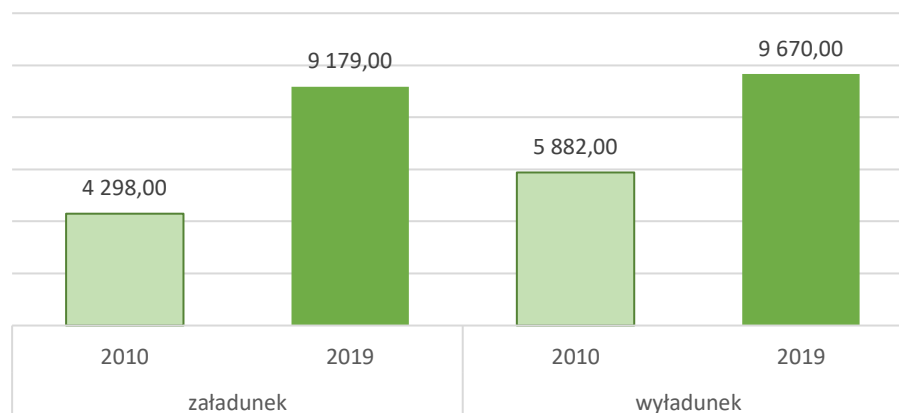
Lotnisko w Pyrzowicach w ostatnich latach intensywnie rozwija swoje zaplecze infrastrukturalne, dzięki któremu przepustowość obsługi ruchu znacznie się zwiększyła. Obecnie w porcie lotniczym funkcjonują trzy terminale pasażerskie i jeden terminal cargo. W 2017 roku zakończono proces

⁵⁸ <https://www.gov.pl/web/rolnictwo/woj-slaskie>

przekształcania starej drogi startowej w drogę kołowania oraz dostosowania infrastruktury do CAT II (kierunek podstawowy, pas 27) operacji lotniczych, co znacznie zwiększyło bezpieczeństwo operacji lotniczych w porcie. Do 2020 roku ILS CAT I zostanie również zainstalowany na kierunku pomocniczym (pas 09) drogi startowej, co oprócz bezpieczeństwa, podniesie również dostępność operacyjną lotniska.

Wykres 33. Ładunki w MPL „Katowice” w Pyrzowicach w latach 2010 i 2019.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

Port lotniczy „Katowice” był drugim portem w Polsce, po lotnisku Chopina w Warszawie, pod względem ilości przeładunków towarów. W 2019 roku w MPL „Katowice” w Pyrzowicach przeładowano 18,8 tys. ton ładunków.

Rok 2020 ze względu na panujące obostrzenia w komunikacji międzynarodowej wiązał się ze znacznym spadkiem obsłużonych pasażerów. Z danych GTL wynika, że spadek liczby pasażerów w stosunku do roku 2019 wyniósł ponad 70%. Pandemia nie dotknęła natomiast drastycznie przewozów cargo, dla których w roku 2020 zaobserwowano nieznaczny wzrost.

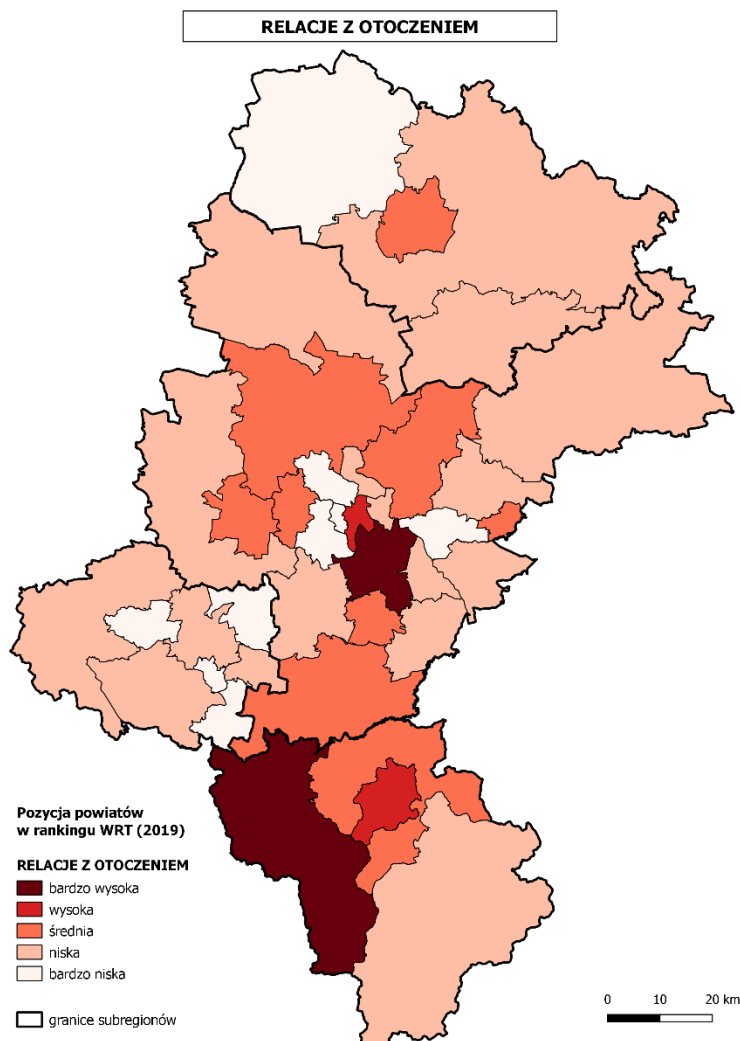
Tabela 28. Port lotniczy „Katowice” w 2020 roku w liczbach.

PORT LOTNICZY „KATOWICE” – CECHA	WARTOŚĆ
Liczba destynacji	89 (ruch regularny i czarterowy)
Nowe destynacje w 2020 r.	16 (ruch regularny i czarterowy)
Liczba przewoźników	5 regularnych 17 czarterowych 7 cargo
Liczba nowych przewoźników w 2020 r.	brak
Liczba pasażerów w 2020 r.	1 445 781 pasażerów (spadek o 3 398 108 pasażerów, tj. o -70,15% w stosunku do 2019 r.)
Wolumen cargo w 2020 r.	20 375 t (wzrost o 252 tony, tj. o 1,25% w stosunku do 2019 r.)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GTL.

Wskaźnik Rozwoju Terytorialnego - Relacje z otoczeniem

Mapa 35. WRT cząstkowy w powiatach województwa śląskiego w 2019 roku dla obszaru: Relacje z otoczeniem (wg pozycji powiatu).

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych GUS.

Wskaźnik cząstkowy pokazujący Relacje z otoczeniem skonstruowany został na bazie wskaźników odnoszących się do ruchu turystycznego, danych dot. migracji mieszkańców, czy też odnoszących się do działalności kulturalnej. W powyższym zakresie prym wiodzie stolica regionu – Katowice oraz powiat cieszyński. Silna jest również pozycja Bielska-Białej i Chorzowa. Najstąbiej wypadają powiaty: kłobucki i rybnicki oraz miasta wchodzące w skład Górnośląsko-Zagłębiowski Metropolii ulokowane w jej centralnej części: Bytom, Ruda Śląska i Świętochłowice, a także Sosnowiec oraz Jastrzębie-Zdrój z Aglomeracji Rybnickiej.

Wykaz dokumentów strategicznych realizowanych w obszarze *Współpraca*

Tabela 29. Wykaz dokumentów, których realizacja wynika z Priorytetu D. *Relacje z otoczeniem* Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020+”.

DOKUMENTY STRATEGICZNE					
LP.	NAZWA DOKUMENTU	DATA I FORMA PRZYJĘCIA	NAJWAŻNIEJSZE DZIAŁANIA PODJĘTE W RAMACH REALIZACJI DOKUMENTU W ROKU 2020	CELE STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO „ŚLĄSKIE 2020+”	CZY DOKUMENT WYMAGA AKTUALIZACJI? JEŻELI TAK, CZY PODJĘTO PRACĘ W TYM KIERUNKU?
1	Strategia dla Rozwoju Polski Południowej do roku 2020	Deklaracja Sejmiku Województwa Śląskiego: Uchwała Sejmiku Województwa Śląskiego nr IV/33/1/2013 z dnia 5 kwietnia 2013 r. Deklaracja Sejmiku Województwa Małopolskiego: Deklaracja Sejmiku Województwa Małopolskiego nr 5/13 z dnia 5 kwietnia 2013 r.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Organizacja konferencji i spotkań o charakterze gospodarczym, wydarzeń kulturalnych (koncerty, spektakle, wykłady), naukowo-badawczych (prace naukowo-badawcze, projekty, publikacje, seminaria, sesje naukowe, wykłady); 2. Zapisy dokumentu wykorzystywane są w ramach oceny strategicznej w ramach wyboru projektów realizowanych z RPO WSL 2014-2020, premiującej projekty realizujące wspólne inicjatywy w ramach makroregionu; 	D.1	Do uzgodnienia.
2	Strategia współpracy systemowej Regionów tworzących Europejskie Ugrupowanie Współpracy Terytorialnej TRITIA z o.o. do roku 2020		<p>Działalność Europejskiego Ugrupowania Współpracy Terytorialnej TRITIA z o.o. w roku 2020 odbywała się w oparciu o dokument „Plan działań Europejskiego Ugrupowania Współpracy Terytorialnej TRITIA z o.o. na rok 2020”. W związku z tym działalność ta skupiła się na czterech głównych obszarach:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Budowanie wizerunku EUWT TRITIA i promocja marki. 2. Zmapowanie i sieciowanie organizacji i danych w ramach terytorium EUWT TRITIA. 3. Działania projektowe EWUT TRITIA. 	D.1. D.2. D.3	Tak. W roku 2020 EUWT TRITIA pracowało nad aktualizacją dokumentu „Strategii Systemowej Współpracy EUWT TRITIA na lata 2014-2020”. Przygotowano aktualizację analitycznej

	4. Wewnętrzne działania EUWT TRITIA. Ugrupowanie prowadzi działalność na bieżąco.	części, analizy SWOT i części strategicznej. Plan działania pozostał otwarty.
--	--	---

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji przekazanych przez Departamenty UMWSL.

W ramach obszaru Współpraca zidentyfikowano 2 dokumenty. W 2020 roku nie dokonano żadnych aktualizacji dokumentów ani nie przyjęto nowych.

W ramach tego obszaru obydwa dokumenty odnoszą się do zagadnień współpracy.

Dokumenty obszaru Współpraca stanowią jedynie 3,5% wszystkich dokumentów strategicznych.

Kategorie	Ilość	Udziały procentowe
W – Współpraca	2	100%
Razem: dokumenty w obszarze Współpraca	2	100 %
Razem: wszystkie dokumenty strategiczne	57, z czego dokumenty z obszaru Współpraca stanowią 3,5%	

Projekty realizowane przez Departamenty Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego i jednostki podległe finansowane ze środków zewnętrznych

Tabela 30. Projekty realizowane w 2020 roku przez Departamenty Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego i jednostki podległe finansowane ze środków zewnętrznych w ramach celu wyznaczonych w priorytecie (D) „Współpraca”.

LP.	NAZWA DEPARTAMENTU/ JEDNOSTKI	NAZWA ZADANIA	OPIS ZADANIA	INSTRUMENT FINANSOWANIA – NAZWA PROGRAMU
PROJEKTY REALIZOWANE W 2020				
1	Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. w Bielsku-Białej	Aktywny i kreatywny senior na pograniczu polsko-czeskim	Głównym celem projektu jest walka z samotnością wśród osób starszych po obu stronach granicy, poprzez integrację i aktywizację tych osób. Priorytetowo traktowana jest aktywizacja, czyli uczestnictwo w różnego rodzaju aktywnościach poza domem np. wszelkie zajęcia edukacyjne i ruchowe. Edukacja i aktywność, na którą stawia się w projekcie pomoże uwolnić seniorów od stereotypów towarzyszących temu okresowi życia i pozwoli wygenerować nowe więzi towarzyskie, ćwiczyć funkcje poznawcze, „zmusić” do wyjścia z domu. Jednocześnie projekt ma na celu uświadomienie osobom pracującym i przebywającym na co dzień z osobami starszymi jak ważne jest poświęcenie i zagospodarowanie im czasu.	Interreg V-A Republika Czeska – Polska 2014-2020
2	Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. w Bielsku-Białej	Digital Nature	Głównym celem projektu jest digitalizacja pomników przyrody na terenie pogranicza polsko-czeskiego w tym przegląd, ewidencja, udostępnianie oraz archiwizacja. Dzięki projektowi stworzona zostanie cyfrowa skarbnica pomników przyrody, ale również foto album, a także dzięki zastosowaniu API (Application Programming Interface) treści będą mogły być wykorzystywane w przyszłości przez inne podmioty np. Urzędy Miast, Gmin, organizacje turystyczne, pozarządowe i inne do promocji np. przy aplikacji miejskiej, grach miejskich, questach itp.	Interreg V-A Republika Czeska – Polska 2014-2020
3	Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. w Bielsku-Białej	Empowering Participatory Budgeting in the Baltic Sea Region (EmPaci)	Budżetowanie partycypacyjne jest procesem demokratycznego podejmowania decyzji, w którym obywatele biorą udział w przygotowaniu i przyjęciu budżetu miejskiego lub publicznego. W regionie Morza Bałtyckiego tylko nieliczne gminy stosują do tej pory budżetowanie partycypacyjne. Celem projektu EmPaci jest zaangażowanie większej liczby gmin i mobilizowanie różnych typów grup społecznych poprzez budowanie zdolności komunikacyjnych, ponadnarodowych klastrow i współpracy między gminami a obywatelami.	Interreg Region Morza Bałtyckiego
4	Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. w Bielsku-Białej	GreenFilmTourism	Celem projektu jest właściwe wykorzystanie, promocja i rozwój filmowego dziedzictwa kulturowego obszaru pogranicza, zwiększenie jego atrakcyjności turystycznej, wypracowanie zrównoważonych rozwiązań i narzędzi mających na celu rozwój produkcji filmowej przyjaznej środowisku oraz stworzenie stabilnego partnerstwa na rzecz zapewnienia trwałości osiągniętych rezultatów.	Interreg V-A Polska- Słowacja 2014-2020
5	Departament Gospodarki i	Standardy Obsługi Inwestora w Samorządzie	Wsparcie jednostek samorządu terytorialnego w zakresie obsługi inwestora poprzez szereg działań skierowanych do gmin regionu w celu udoskonalenia jakości świadczenia usług administracyjnych istotnych dla prowadzenia działalności	PO Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020

	Współpracy Międzynarodowej		gospodarczej poprzez wdrożenie rozwiązań poprawiających efektywność zarządzania w obszarze obsługi inwestora.	
6	Regionalny Ośrodek Kultury w Bielsku-Białej	TransEtno – spotkania z tradycją polsko-słowackiego pogranicza	Głównym celem jest międzynarodowe i międzypokoleniowe odkrywanie (zobaczyć/usłyszeć/poczuć/dotknąć – poznać na nowo) dziedzictwa kulturowego polsko-słowackiego pogranicza oraz przekazanie go kolejnym pokoleniom. Partnerom mikroprojektu bardzo zależy na wzbudzeniu zainteresowania transgranicznym dziedzictwem w kręgu dzieci: chcemy przybliżyć zagadnienia dotyczące kultury tradycyjnej pogranicza Polski i Słowacji, zachęcić do refleksyjnego postrzegania tradycji, twórczego czerpania z zasobów kultury regionu i zachowania unikalności kulturowej. Istotą zaplanowanych działań jest aktywizacja mieszkańców pogranicza – poznawanie swoich korzeni w sposób całościowy poprzez wycieczki, twórczość artystyczną, naukę i zabawę; budowanie poczucia tożsamości regionalnej i więzi z Euroregionem; tworzenie pozytywnych relacji dzieci z kulturą ludową, a co za tym idzie szacunek dla dorobku kulturowego Polski i Słowacji.	Interreg V-A Polska-Słowacja 2014-2020
7	Filharmonia Śląska im. H.M. Góreckiego w Katowicach	Materia dźwięków - zakup instrumentów oraz doposażenie sali koncertowej Filharmonii Śląskiej	Zakup wyposażenia na potrzeby działalności kulturalnej.	Infrastruktura kultury (MDiKN)
8	Zespół Pieśni i Tańca "Śląsk" im. St. Hadyny w Koszęcinie	Muzyczne re-transmisje. Tworzenie mostów kulturalnych w relacjach środowisk muzycznych Norwegii i Polski	Istotą projektu jest nawiązanie i rozwój partnerstwa pomiędzy chórem z Trondheim Symfonic Orchestra (TSO) oraz Zespołem "Śląsk".	Mechanizm Finansowy EOG 2014-2021
9	Panteon Górnos Śląski w Katowicach	Przebudowa i zmiana sposobu użytkowania piwnic Archikatedry Śląskiej na Górnos Śląski Panteon	Przygotowanie wystawy stałej Panteonu Górnos Śląskiego.	Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego
10	Opera Śląska w Bytomiu	Przeprowadzenie prac konserwatorskich, restauratorskich oraz robót budowlanych w celu zwiększenia atrakcyjności Opery Śląskiej i ochrony jej dziedzictwa kulturowego	Celem głównym projektu jest zachowanie i zabezpieczenie obiektu dziedzictwa kulturowego, a także poprawa jego atrakcyjności kulturalnej oraz stworzenie odpowiednich warunków do rozwoju i powstania nowej oferty kulturalnej Opery. Cel ten zostanie zrealizowany poprzez realizację celów bezpośrednich wynikających z analizy problemów i potrzeb: 1. Poprawa stanu technicznego, przeciwdziałanie degradacji zabytkowego obiektu historycznego, a także zabezpieczenie przeciwpożarowe. 2. Poprawa jakości i rozszerzenie oferty kulturalnej. 3. Rozbudowa oferty kulturalnej obiektu poprzez stworzenie możliwości infrastrukturalnych do organizowania różnorodnych wydarzeń o charakterze kulturalnym oraz zapewnienie przestrzeni wystawienniczej i przestrzeni na prowadzenie działalności kulturalnej. 4. Utworzenie spójnego, kompleksowo zagospodarowanego, atrakcyjnego obiektu pełniącego funkcje kulturalne.	RPO WSL 2014-2020

			5. Dostosowanie obiektu do potrzeb odwiedzających, w tym niepełnosprawnych.	
11	Teatr Śląski im. St. Wyspiańskiego w Katowicach	Widowisko plenerowe przy Kopcu Wyzwolenia z okazji obchodów rocznicy wybuchu II Powstania Śląskiego	Realizacja widowiska plenerowego w Piekarach Śląskich z okazji obchodów rocznicy wybuchu II Powstania Śląskiego.	Teatr i taniec (MKiDN)
12	Instytucja Kultury Ars Cameralis Silesiae Superioris – Górnośląski Festiwal Sztuki Kameralnej w Katowicach	Wystawa na 40 lecie SOLIDARNOŚCI	Upamiętnienie 40 rocznicy powstania Solidarności. Propagowanie idei ruchu społecznego. Propagowanie poczucia wspólnoty i jedności społecznej. Popularyzowanie wiedzy/faktów historycznych. Upowszechnianie nowoczesnych technologii w instalacjach multimedialnych, będące atrakcyjne dla odbiorcy w każdym wieku.	Infrastruktura kultury (MDiKN)
13	Instytucja Kultury Ars Cameralis Silesiae Superioris – Górnośląski Festiwal Sztuki Kameralnej w Katowicach	XXIX Festiwal Ars Cameralis – Literatura	Zróżnicowany cykl prezentacji literackich od wielu lat jest istotną składową corocznego Festiwalu Ars Cameralis. Jest on adresowany do miłośników najbardziej fascynujących zjawisk w literaturze polskiej i światowej, odnosząc się zarówno do literatury współczesnej, jak i do literackiego dziedzictwa oraz tradycji. W ciągu ostatnich lat festiwalowe wydarzenia literackie odniosły spory sukces artystyczny oraz frekwencyjny, rozbudzając pasję czytania wśród mieszkańców regionu. Poszczególne artystyczne wydarzenia połączone z promocją czytelnictwa wśród dzieci i młodzieży oraz aktywizacją seniorów odbywają się w teatrach i klubach Katowic, przybierając formy literackich i literacko-muzycznych prezentacji, spotkań oraz warsztatów dla dzieci i młodzieży. Gośćmi Festiwalu są ważni dla kultury współczesnej polscy i zagraniczni pisarze, poeci, krytycy literaccy oraz muzycy i happeneryzy działający w obszarze literackiej kulturowej przestrzeni.	Fundusz Promocji Kultury (MKiDN)
14	Śląskie Centrum Wolności i Solidarności	Zamówienie kompozytorskie „Tren dla dziewięciu”	Stworzenie zamówienia kompozytorskiego Piotra Mossa na realizację kompozycji „Tren dla dziewięciu” poświęconej górnikom poległym w kopalni „Wujek” – na 40. Rocznicę pacyfikacji kopalni.	Zamówienia kompozytorskie (MKiDN)
PROJEKTY ZAKOŃCZONE W 2020				
15	Regionalny Ośrodek Kultury w Bielsku-Białej	57. TYDZIEŃ KULTURY BESKIDZKIEJ Trwajmy w tradycji, 51. Festiwal Folkloru Górali Polskich on-line (zadanie o charakterze cyklicznym, odbywające się co roku)	Dokumentowanie, kultywowanie i ochrona kultury tradycyjnej jak i popularyzacja folkloru: zarówno rodzimych tradycji jak i dziedzictwa innych narodów. Podstawowym celem jest i pozostaje upowszechnianie i zachowanie dziedzictwa kulturowego regionu Beskidów (w rozumieniu etnograficznym), które realizowane są wysiłkiem organizatorów: Regionalnego Ośrodka Kultury w Bielsku-Białej (inicjatora całorocznej współpracy), samorządów i placówek kultury. Zachowanie, kultywowanie, wspieranie, dokumentowanie, upowszechnianie różnorodnych tradycji kulturowych, a także ożywianie i wspieranie amatorskiego ruchu artystycznego, to główne cele kolejnych odsłon Tygodnia Kultury Beskidzkiej, który w 2020 r. akcentował wsparcie dla rodzimych zespołów i grup folklorystycznych dotkniętych kryzysem spowodowanym przez pandemię wirusa SARS-CoV-2. Organizatorzy niezmiennie stawiają na wysoki poziom merytoryczny, artystyczny i edukacyjny imprezy oraz budowanie pozytywnych relacji z kulturą ludową.	Kultura ludowa i tradycyjna (MKiDN)

16	Teatr Śląski im. St. Wyspiańskiego w Katowicach	Prapremiera spektaklu zrealizowanego w środowisku VR	Produkcja pierwszego w Polsce spektaklu przygotowanego i realizowanego całkowicie w środowisku wirtualnej rzeczywistości (VR).	Kultura w sieci (MKiDN)
17	Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrze	Zachowanie dziedzictwa kulturowego zabytkowej Sztolni Fryderyk w Tarnowskich Górach poprzez zabezpieczenie górotworu i modernizację gospodarki wodnej	Projekt ma na celu zachowanie dziedzictwa kulturowego części zabytkowych podziemi sztolni Fryderyk w Tarnowskich Górach, poprzez odtworzenie stateczności końcowego odcinka sztolni z portalem Brama Gwarków.	RPO WSL 2014-2020
18	Zespół Pieśni i Tańca "Śląsk" im. St. Hadyny w Koszęcinie	„Koncert dwóch narodów”. Warsztaty z Gruzijnskim Zespołem Pieśni i Tańca "GORI" oraz realizacja spektaklu Zespołu Pieśni i Tańca „Śląsk” w przestrzeni on-line	Celem głównym projektu jest ukazanie odbiorcom pozawerbalnych form komunikacji, zapoznanie z językiem polskiego tańca tradycyjnego. Celem projektu jest promocja i ukazanie roli polskiej kultury w budowaniu światowego dziedzictwa kulturowego, ukazanie jej uniwersalności. Celami pośrednimi będą: współpraca kulturalna dwóch zespołów; budowanie pozytywnego wizerunku Polski, jako kraju o bogatym dorobku narodowym i tradycji; wzmocnienie dialogu międzykulturowego pomiędzy Polską a Gruzją.	Kultura inspirująca (MKiDN)
19	Zespół Pieśni i Tańca "Śląsk" im. St. Hadyny w Koszęcinie	„Taniec natchniony – od folkloru do współczesności” - prezentacja spektaklu baletowego „Exodus” jako nowatorskiego podejścia do promocji kultury polskiej	Celem projektu jest promocja i ukazanie roli polskiej kultury w budowaniu światowego dziedzictwa kulturowego, ukazanie jej uniwersalności. Intencją artystyczną spektaklu „Exodus” jest ukazanie zjawiska przenikania się kultur, łączenia odmiennych stylów wykonawczych – sztuki tradycyjnej ze sztuką współczesną. Jednocześnie, zastosowanie w spektaklu kompilacji tańca współczesnego z tańcem ludowym w zestawieniu z warsztatami tańców narodowo-ludowych, stanie się znakomitą formą ukazania ponadczasowego znaczenia tradycyjnej kultury polskiej, jako czynnika integrującego międzynarodowe środowisko taneczne i muzyczne. Zadanie będzie miało pozytywny wpływ na docenienie i podkreślenie roli jaką pełnią poprzez swoją pasję miłośnicy polskiego tańca w Japonii.	Kultura inspirująca (MKiDN)
20	Muzeum Powstań Śląskich	Filmowa Encyklopedia Powstań Śląskich – 5. seria	<ul style="list-style-type: none"> • Popularyzacja historii regionu i miast woj. śląskiego. • Przywrócenie pamięci lokalnej, szczególnie o zapomnianych postaciach z historii regionu. • Krzewienie patriotyzmu lokalnego oraz przypominanie o źródłach polskości Śląska. • Zaangażowanie mieszkańców w spisywanie historii Śląska oraz ich społeczna aktywizacja. • Zebranie pamiątek (zdjęć, obrazów, dokumentów, orderów) w związku z obchodami 100. rocznicy Powstań Śląskich. • Upamiętnienie walk powstańczych 1919-1921 w kontekście 100. rocznicy wybuchu II Powstania Śląskiego oraz powołania Polskiego Komitetu Plebiscytowego w Bytomiu. • Edukacja historyczna dzieci i młodzieży w zakresie historii Śląska. • Integracja pokoleniowa na terenie Górnego Śląska. 	Muzeum Historii Polski
21	Zespół Pieśni i Tańca "Śląsk" im. St. Hadyny w Koszęcinie	Idą Powstańcy – spektakl muzyczno-taneczny z	Multimedialne widowisko muzyczno-taneczne „Idą Powstańcy” w wykonaniu artystów Zespołu Pieśni i Tańca „Śląsk” będzie realizowane z okazji 100. rocznicy II Powstania Śląskiego. Celem projektu jest utrwalenie postaw patriotycznych i wzmocnienie wiedzy	Program Wieloletni "Niepodległa" na lata 2017-2022

		okazji 100. rocznicy II Powstania Śląskiego	społeczeństwa na temat wydarzeń i postaci historycznych związanych z powstaniem śląskimi.	
22	Zespół Pieśni i Tańca "Śląsk" im. St. Hadyny w Koszęcinie	III Ogólnopolski Festiwal Twórczości Młodych Choreografów – 2020	Konkurs to wydarzenie artystyczne, propagujące kulturę ludową, jako tworzywo i inspirujące do powstania nowych dzieł scenicznych. Przedmiotem prezentacji konkursowych są głównie choreografie różnych form ruchu oraz techniki tańca inspirowane polskim folklorem.	Instytut Muzyki i Tańca w Warszawie
23	Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrze	Modernizacja podziemnych komór Sztolni Królowa Luiza w Zabrzu celem przystosowania do działalności edukacyjnej	Głównym celem projektu była modernizacja nieużytkowanych, podziemnych komór kompleksu Sztolnia Królowa Luiza (będącego częścią Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu) i ich adaptacja do prowadzenia działalności edukacyjnej, dedykowanej dzieciom z województwa i całego kraju, w tym młodym ludziom z dysfunkcjami i ze szczególnymi potrzebami w tym zakresie. Dzięki realizacji projektu, powstała unikatowa podziemna przestrzeń, przygotowana organizacyjnie i technicznie do pracy z dziećmi zdrowymi oraz tymi o szczególnych potrzebach edukacyjnych – ze spektrum autyzmu, zaburzeniami zachowania oraz małej i dużej motoryki.	Infrastruktura kultury (MDiKN)
24	Muzeum Powstań Śląskich	Obchody 100. rocznicy II Powstania Śląskiego	Upamiętnienie 100. rocznicy II Powstania Śląskiego.	Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia
25	Muzeum Powstań Śląskich	Podróże w czasie z Wojciechem Korfantym	Upamiętnienie 100. rocznicy powołania Polskiego Komisariatu Plebiscytowego w Bytomiu oraz 100-lecia II Powstania Śląskiego.	Kultura w sieci (MKiDN)
26	Filharmonia Śląska im. H.M. Góreckiego w Katowicach	POWSTANIA ŚLĄSKIE IN MEMORIAM	Uczczenie 100. rocznicy II Powstania Śląskiego, podkreślenie znaczenia regionalnych ruchów niepodległościowych inicjowanych na Śląsku oraz umożliwienie integrację i aktywizację społeczności lokalnej wokół wydarzenia.	Interwencje (MKiDN)
27	Muzeum "Górnośląski Park Etnograficzny w Chorzowie"	Przywrócenie funkcjonowania obiektów przemysłu wiejskiego etap II – garbarnia	Stworzenie w budynku zabytkowej garbarni stałej ekspozycji poświęconej dawnym technikom garbarskim.	Wspieranie działań muzealnych (MKiDN)
28	Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu	Sztolnia Królowa Luiza w Zabrzu – publikacja katalogu	Głównym celem projektu była publikacja katalogu, poświęconego głównej wystawie Muzeum, zlokalizowanej w podziemiach kompleksu Sztolnia Królowa Luiza w Zabrzu. Publikacja ta stanowi doskonałe źródło wiedzy dla bardzo różnorodnych grup odbiorców. Prezentuje wartości jakie niesie z sobą główna wystawa Muzeum w podziemiach kompleksu Sztolni Królowa Luiza, a tym samym popularyzuje unikatowe dziedzictwo kulturowe regionu. Katalog przyczynia się więc do wzmocnienia tożsamości mieszkańców regionu oraz grupy zawodowej górniczej, w sposób atrakcyjny wizualnie oraz przystępny merytorycznie, prezentując dziedzictwo zgromadzone w ramach kompleksu Sztolnia Królowa Luiza w Zabrzu. Wspiera budowanie pozytywnego odbioru Górnego Śląska – zarówno wśród jego mieszkańców, jak i osób przyjezdnych. Zachęca także do pogłębiania wiedzy o historii, kulturze i tradycjach związanych z górnictwem węgla kamiennego.	Wspieranie działań muzealnych (MKiDN)
29	Biblioteka Śląska w Katowicach	Śląska Fotografia Prasowa – wybieramy najlepszą fotografię 2019 roku	Głównym przesłaniem projektu jest promocja regionu oraz dokumentacja wydarzeń i przemian zachodzących na świecie, a także promowanie szeroko rozumianej fotografii prasowej i prezentacja dorobku polskich i czeskich fotoreporterów.	Urząd Miasta Katowice

30	Muzeum Powstań Śląskich	Tramwaj powstańczy do Niepodległej	Upamiętnienie 100. rocznicy wybuchu II Powstania Śląskiego.	Program Wieloletni "Niepodległa" na lata 2017-2022
31	Filharmonia Śląska im. H.M. Góreckiego w Katowicach	VIII Międzynarodowe Dni H.M. Góreckiego "HoloGramy"	Międzynarodowe Dni Henryka Mikołaja Góreckiego nade wszystko propagują dorobek Patrona, ale również twórczość współczesnych polskich kompozytorów, zestawiając ich dokonania z uznanymi dziełami twórców europejskich, prezentując je szerokiej publiczności.	Muzyka (MKiDN)
32	Instytucja Kultury Ars Cameralis Silesiae Superioris – Górnośląski Festiwal Sztuki Kameralnej w Katowicach	Więcej światła – projekt multimedialny – Festiwal Ars Cameralis 2020	Celem projektu była organizacja międzynarodowego projektu multimedialnego „Więcej światła!” wchodzącego w skład Festiwalu Ars Cameralis 2020, który przybliży odbiorcom festiwalu prace artystów niemieckich, spopularyzuje wybranych zagadnień sztuki współczesnej, wykorzystanie kultury i dziedzictwa regionalnego jako kontekstu dla projektu / podniesienie świadomości lokalnego dziedzictwa.	Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej
33	Muzeum Powstań Śląskich	Zakup wyposażenia na ekspozycję muzealną	Zakup oraz wymiana wyposażenia (projektorów, komputerów) niezbędnego do prawidłowego funkcjonowania ekspozycji muzealnej.	Infrastruktura kultury (MDiKN)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych zebranych przez Departament Projektów Regionalnych UMWSL.

W ramach obszaru Współpraca wykazano 33 projekty finansowanych ze środków zewnętrznych, w tym 19 zakończono w 2020 r. W ramach tego obszaru możemy wyróżnić 2 grupy projektów dotyczące: współpracy, szeroko rozumianej promocji kulturalnej województwa (w zakresie tworzenia markowego produktu kulturalnego).

Poniżej przedstawiono statystykę projektów zidentyfikowanych w obszarze Współpraca.

KATEGORIE	ILOŚĆ	UDZIAŁY PROCENTOWE
K – Promocja kulturalna	27	81,8%
W – Współpraca	6	18,2%
RAZEM zadania dla obszaru Współpraca	33	100 %
RAZEM WSZYSTKIE PROJEKTY	270, z czego projekty z obszaru Współpraca stanowią 12,2%	

Zadania realizowane przez Departamenty Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego i jednostki podległe finansowane ze środków własnych

Tabela 31. Zadania zrealizowane w 2020 roku przez Departamenty Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego i jednostki podległe finansowane ze środków własnych (budżetu województwa) w ramach celu wyznaczonych w priorytecie (D) „Współpraca”.

LP.	NAZWA DEPARTAMENTU/ JEDNOSTKI	NAZWA ZADANIA	OPIS ZADANIA
1-3	GP / Departament Gospodarki i Współpracy Międzynarodowej	Zadania związane ze współpracą zagraniczną	<ol style="list-style-type: none"> Obsługa delegacji zagranicznych przybywających do województwa śląskiego w ramach współpracy partnerskiej – transport, gastronomia, noclegi, wynajem sal, wynajem sprzętu do tłumaczenia; organizacja większych liczebnie delegacji zagranicznych pracowników urzędu marszałkowskiego. Koordynowanie udziału województwa w Europejskim Ugrupowaniu Współpracy Terytorialnej TRITIA z o.o.; nadzór działalności, koordynowanie działań, udział w realizowanych projektach, finansowanie (składka członkowska) Tłumaczenia ustne konsekwentne i symultaniczne w czasie oficjalnych spotkań, konferencji oraz seminariów będących wynikiem bieżącej realizacji współpracy międzyregionalnej; tłumaczenia pisemne przysięgłe i zwykłe.
4	TS / Departament Turystyki	Święto Jury Krakowsko-Częstochowskiej	Wydarzenie zorganizowane w obiektach położonych na Jurze Krakowsko-Częstochowskiej w dniach 18-20.09.2020 r. Projekt ma na celu rozwój Jury Krakowsko-Częstochowskiej, z wszystkimi jej walorami: kulturowymi, przyrodniczymi, historycznymi, kulinarnymi.
5	TS / Departament Turystyki	Wojewódzkie Obchody Światowego Dnia Turystyki	Najważniejsze święto turystyki w województwie, podczas którego zostały wręczone Dyplomy Marszałka Województwa Śląskiego za zasługi dla rozwoju turystyki.
6	TS / Departament Turystyki	Udział w targach i imprezach turystycznych	Udział w krajowych imprezach turystycznych.
7	TS / Departament Turystyki	Rozwój produktu tradycyjnego	Promocja produktu tradycyjnego w programie telewizyjnym „Co je Borowicz” oraz w publikacji w albumie okolicznościowym.
8	TS / Departament Turystyki	Kampania „Wybieram Śląskie”	Promocja atrakcyjności turystycznej województwa śląskiego poprzez realizację kampanii i zakupów czasu antenowego. Działanie zachęcające do odwiedzenia województwa śląskiego.
9	TS / Departament Turystyki	Strategia rozwoju Europejskiego Szlaku Dziedzictwa Kulturowego Paulinów	Opracowanie koncepcji rozwoju produktu turystycznego jakim jest Europejski Szlak Dziedzictwa Kulturowego Paulinów.
10	PR / Departament Promocji	Zakup materiałów promocyjnych	Zakup materiałów promocyjnych promujących województwo (zakup gadżetów, materiałów promocyjnych z logo województwa, wydawnictw albumowych, sprzętu wystawienniczego).
11	PR / Departament Promocji	Promocja Herbu i znaku graficznego Logo Województwa Śląskiego	Promocja herbu i znaku graficznego województwa śląskiego (usługi promocyjno-reklamowe tzw. pakiet sponsorski w ramach wydarzeń: „Polski Hokej na Lodzie w sezonie 2019/2020”, „Gala wręczenia Nagród Muzycznych Fryderyki i Fryderyk Festival 2020”, „XII Silesia Marathon”, „77 Tour de Pologne”, „Transatlantyk Festival”, Turniejowe rozgrywki na lodzie - „Turniej o Superpuchar Polski” i „Międzynarodowy Turniej EIHC o Puchar Wojciecha Korfantego” oraz „Puchar Świata w Skokach Narciarskich w Wiśle”.
12	PR / Departament Promocji	Udział w imprezach promujących województwo	Wynajem powierzchni podczas „Pucharu Świata Seniorów we Florecie Kobiet” oraz konferencji „SILESIA 2030”.

13	PR / Departament Promocji	Reklama atrakcyjności województwa	Wydatki związane z promocją i reklamą atrakcyjności województwa m.in. poprzez działania o charakterze public relations podczas spotkań z Ambasadorami Marki Śląskie Anitą Włodarczyk i Pawłem Fajdkiem, zakup czasu antenowego i audycji telewizyjnych pt. „Śląskie 4 You” oraz „Relacje ze Śląska” w TVP Katowice, zakup czasu antenowego na antenie Polskiego Radia dotyczące audycji związanych z województwem śląskim oraz cyklu „Śląskie na Jesień”, reklamę w Internecie i portalach społecznościowych w związku z realizacją projektu Kolej na FERIE, emisję artykułu sponsorowanego dot. województwa śląskiego w miesięczniku „Europerspektywy”, montaż i demontaż nośników podczas wydarzeń promujących województwo, wynajem powierzchni reklamowych na paczkomatach w ramach akcji promocyjnej pn. „Śląskie pozdrawia”, usługę kulturalną związaną z organizacją koncertu pt. „Carrantuohill i Goście” oraz organizacją wystaw pt. „Maraton bohaterów”, emisję życzeń świątecznych na antenie Radia Fiat, Radia Piekary, Radia Silesia, Radia CCM, Radia Złote Przeboje, Radia Express, Radia Eska oraz Radia RMF Maxxx.
14	PR / Departament Promocji	Promocja województwa podczas Śląskiego Festiwalu Nauki KATOWICE	Promocja województwa podczas Śląskiego Festiwalu Nauki KATOWICE (usługi promocyjno-reklamowe, montaż, demontaż nośników reklamowych oraz zabudowa stoiska).
15	PR / Departament Promocji	Zakup wydawnictw promocyjnych własnych	Zakup usług drukowania notatników, kalendarzy, toreb, broszur i naklejek oraz folderów.
16	RP / Departament Projektów Regionalnych	Patronat honorowy Marszałka Województwa Śląskiego	Udział Województwa Śląskiego w I edycji Szczytu Klimatycznego TOGETAIR organizowanego w czerwcu 2020 r. (z uwagi na pandemię koronawirusa) przez Fundację Czyste Powietrze: 1. Przyznanie Patronatu Honorowego Marszałka Województwa Śląskiego. 2. Udział Marszałka Województwa w Radzie Programowej wydarzenia.
17	TW / Departament Terenów Wiejskich	Organizacja wspólnej delegacji reprezentującej województwo śląskie na Dożynkach Prezydenckich w Warszawie w 2020 roku	Organizacja wspólnej delegacji z Gminą Pilica reprezentującej województwo śląskie na ogólnopolskich Dożynkach Prezydenckich w Warszawie.
18	SP / Departament Sportu	Upowszechnianie kultury fizycznej	Zakup pucharów na potrzeby imprez prestiżowych dla województwa śląskiego, imprez, konkursów i jubileuszy objętych patronatem Marszałka Województwa Śląskiego oraz za osiągnięcia sportowe.
19	SP / Departament Sportu	Zakup pakietu sponsorskiego podczas wydarzenia sportowego realizowanego na Stadionie Śląskim w Chorzowie	Świadczenie usług promocyjno-reklamowych województwa śląskiego podczas wydarzenia pn. „66. Orlen Memoriał im. Janusza Kusocińskiego”.
20	SP / Departament Sportu	Zakup pakietu sponsorskiego podczas wydarzenia sportowego realizowanego na Stadionie Śląskim w Chorzowie	Świadczenie usług promocyjno-reklamowych województwa śląskiego podczas wydarzenia pn. „11. Lotto Memoriał im. Kamili Skolimowskiej”.
21	SP / Departament Sportu	Zakup pakietu sponsorskiego podczas wydarzenia sportowego realizowanego na Stadionie Śląskim w Chorzowie	Świadczenie usług promocyjno-reklamowych województwa śląskiego podczas wydarzenia pn. „Copa Espanola 2020 – II Międzynarodowy Turniej Skrzatów i Żaków”.
22	SP / Departament Sportu	Zakup pakietu sponsorskiego podczas wydarzenia sportowego realizowanego na Stadionie Śląskim w Chorzowie	Świadczenie usług promocyjno-reklamowych województwa śląskiego podczas wydarzenia pn. „Olimpiada Sportowa Uniwersytetów Trzeciego Wieku i Organizacji Senioralnych „Trzeci Wiek na Start”.
23	SP / Departament Sportu	Zakup pakietu sponsorskiego podczas wydarzenia sportowego realizowanego	Świadczenie usług promocyjno-reklamowych województwa śląskiego podczas wydarzenia pn. „Rajd Śląska 2020”.

		na Stadionie Śląskim w Chorzowie oraz na trasach województwa śląskiego	
24	SP / Departament Sportu	Zakup pakietu sponsorskiego podczas wydarzenia sportowego realizowanego na Stadionie Miejskim w Rybniku	Świadczenie usług promocyjno-reklamowych województwa śląskiego podczas wydarzenia pn. „Speedway Euro Championship”.
25	SP / Departament Sportu	Zakup pakietu sponsorskiego podczas wydarzenia sportowego realizowanego w Ustroniu	Świadczenie usług promocyjno-reklamowych województwa śląskiego podczas wydarzenia pn. „Szachy w Ustroniu Łączą Pokolenia”.
26	SP / Departament Sportu	Zakup pakietu sponsorskiego podczas wydarzenia sportowego realizowanego w Bytomiu	Świadczenie usług promocyjno-reklamowych województwa śląskiego podczas wydarzenia pn. „Narodowe Mistrzostwa Polski Kobiet i Mężczyzn w tenisie”.
27	SP / Departament Sportu	Badanie ekwiwalentu medialnego	Wykonanie usługi pod nazwą badanie ekwiwalentu medialnego marki „Województwo Śląskie” jako wyniku promocji województwa śląskiego poprzez wskazane imprezy sportowe na Stadionie Śląskim w Chorzowie w 2020 roku.
28	GP / Departament Gospodarki i Współpracy Międzynarodowej	Dotacje celowe z budżetu jednostki samorządu terytorialnego, udzielone w trybie art. 221 ustawy, na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji organizacjom prowadzącym działalność pożytku publicznego	Realizacja otwartych konkursów ofert na zadania publiczne w dziedzinie działalności wspomagającej rozwój gospodarczy, w tym rozwój przedsiębiorczości m.in.: organizacja warsztatów, konferencji, seminariów, forów, szkoleń, konkursów, misji oraz innych imprez o tematyce gospodarczej, promowanie atrakcyjności inwestycyjnej i możliwości eksportowych województwa śląskiego.
29	GP / Departament Gospodarki i Współpracy Międzynarodowej	Zadanie związane z promocją gospodarczą	Przyznanie nagród w konkursie na nagrodę inSilesia – Specjalną Nagrodę Marszałka Województwa Śląskiego dla laureatów konkursu Start-up Challenge 2020 w ramach European Tech and Start-up Days.
30-36	GP / Departament Gospodarki i Współpracy Międzynarodowej	Zadania związane z promocją gospodarczą	<ol style="list-style-type: none"> 1. Organizacja i udział w krajowych i zagranicznych targach inwestycyjnych, kongresach, misjach i forach gospodarczych oraz seminariach i konferencjach o tematyce gospodarczej. 2. Organizacja i udział w targach, wystawach i misjach gospodarczych, konferencjach, seminariach, forach, w spotkaniach informacyjnych oraz innych wydarzeniach promujących COIE, w ramach trwałości projektu POIG 6.2.1. 3. Budowa, promocja i administracja portalu gospodarczego, dostęp do elektronicznych baz danych i informacji. 4. Druk materiałów, wydawnictw promocyjnych. 5. Wykonanie materiałów promocyjnych województwa śląskiego. 6. Promocja atrakcyjności gospodarczej i inwestycyjnej województwa śląskiego. 7. Śląski Pakiet dla Gospodarki.
37	ZS / Departament Obsługi Zarządu	Patronaty Marszałka	Udzielenie 279 patronatów w zakresie zadań realizowanych na terenie województwa Śląskiego i na rzecz jego promocji.
38	ZS / Departament Obsługi Zarządu	Współpraca z NGO	Realizacja zadań publicznych dotyczących ofert złożonych z inicjatywy własnej przez organizacje pozarządowe, „małe granty” procedura pozakonkursowa udzielenia dotacji dla NGO.
39	KN / Koleje Śląskie Sp. z o.o.	Wydarzenia promocyjne	<ol style="list-style-type: none"> 1. Industriada – 26.09. wszyscy uczestnicy wydarzenia posiadający dedykowany elektroniczny kupon wymieniany na bezpłatny bilet mogli podróżować za darmo do obiektów Szlaku Zabytków Techniki.

			<p>2. Śląski Festiwal Nauki – partnerstwo w wydarzeniu i promocja Spółki.</p> <p>3. Pełną parą ku przyszłości – wydarzenie inauguracyjne obchody 10. lecia funkcjonowania Spółki. W dniach 10.10 oraz 11.10.2020 r. mieszkańcy Śląska mieli możliwość bezpłatnej jazdy specjalnym zabytkowym składem na specjalnie wybranych trasach.</p>
40	KN / Koleje Śląskie Sp. z o.o.	Udział w kampaniach	Kraków – wraz z nowym rozkładem jazdy 13.12.2020 roku Koleje Śląskie uruchomiły regularne połączenia „Gibkim Cugiem” na trasie Katowice – Kraków – Katowice.
41	KN / Koleje Śląskie Sp. z o.o.	Udział w akcjach promocyjnych	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pociąg do Kultury – zadanie realizowane w ramach I. edycji Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego (każdy pasażer posiadający bilet relacji TAM oraz bilet na wydarzenie kulturalne odbywające się w jednej z jednostek ujętych w zadaniu miał możliwość otrzymania biletu POWRÓT za darmo). 2. Pociąg bez Barrier – po raz kolejny już Spółka zorganizowała specjalny przejazd dedykowany dzieciom z niepełnosprawnościami. W tym roku pociąg pojechał do Krakowa, gdzie dzieci wraz z opiekunami mogły spędzić czas wolny. 3. Kolej na Ferie – Akcja dla dzieci i młodzieży posiadających legitymację szkolną lub w przypadku dzieci nie chodzących jeszcze do szkoły dokument potwierdzający wiek; podczas ferii zimowych dzieci mogły podróżować pociągami KŚ za darmo. Dodatkowo Spółka umożliwiła zwiedzanie swojej bazy dzieciom oraz uruchomiła przejazd specjalny do Krakowa. 4. Srebrny Pociąg – Współpraca ze Stowarzyszeniem Górnośląskich Kolei Wąskotorowych polegająca na możliwości jazdy pociągiem KŚ, Kolejami Wąskotorowymi oraz zwiedzenia Muzeum Srebra w ramach jednego biletu, obejmująca soboty i niedziele w okresie od 17.10 do 6.12.2020 roku. 5. Pociągi okolicznościowe – w 2020 roku Spółka przy współpracy z innymi podmiotami należącymi do Województwa Śląskiego wypuściła na tory kolejne dwa pociągi okolicznościowe, ze zmodyfikowaną szatą graficzną. 'Korfanty' przypominać ma o 100. rocznicy Powstań Śląskich, natomiast 'Pociąg Mistrzów' o nadchodzących wydarzeniach na Stadionie Śląskim.
42	KN / Fundusz Górnośląski S.A.	Działalność sponsoringowa i promocyjna	<ul style="list-style-type: none"> • Wsparcie rzeczowe w ramach przygotowania projektu i produkcji tablicy z brązu z w ramach rewitalizacji skweru upamiętnienia 100-lecia Powstań Śląskich. Zadanie zrealizowane przy współpracy z Parkiem Śląskim. • Wsparcie w ramach organizacji X Turnieju Piłki Nożnej im. Darka Budnioka w Żorach. Wsparcie zostało udzielone w postaci 30 piłek do piłki nożnej z logo Funduszu Górnośląskiego. Wydarzenie miało na celu promocję aktywności młodzieży oraz społeczności lokalnej. • Wsparcie w zakresie organizacji zawodów przygotowawczych oraz finałów Ogólnopolskiej Olimpiady Młodzieży 2020. Wsparcie zostało zapewnione poprzez zakup strojów sportowych z logo FG SA dla reprezentantów Kadry Śląska Piłki Ręcznej. Wydarzenie miało na celu aktywizację młodzieży i społeczności lokalnej oraz promocję pozytywnego wizerunku regionu w wymiarze ogólnopolskim. • Stowarzyszenie „AKTYWNE MIASTO TYCHY” – działania sponsoringowe spółki FG SA w zakresie wsparcia organizacji wydarzenia sportowego Śląskie MTB Cup przy współpracy z Parkiem Śląskim. W wydarzeniu wzięło udział 200 zawodników. Wydarzenie miało na celu promocję współzawodnictwa sportowego, rozwijanie kultury fizycznej oraz aktywizację społeczności lokalnej mieszkańców województwa śląskiego.

			<ul style="list-style-type: none"> • Wsparcie finansowe dla Bytomskiej Izby Przemysłowo Handlowej w zakresie organizacji VII Pikniku Biznesu i Sportu, w którym udział wzięli przedstawiciele sektora małych i średnich przedsiębiorstw z województwa śląskiego. Wydarzenie miało na celu integrację przedstawicieli środowiska MŚP oraz promocję współpracy i wymiany dobrych praktyk. • Wsparcie finansowe w zakresie realizacji działalności wydawniczej, tj. stworzenie dwóch publikacji w postaci bajek dla dzieci po śląsku. Zadanie miało na celu promocję kultury regionu w szczególności gwary śląskiej jako regionalnego dziedzictwa kulturowego. • Wsparcie finansowe w zakresie Organizacji Mistrzostw Europy w szachach błyskawicznych w Katowicach. Wzięło w nich udział 350 zawodników reprezentujących 40 krajów, wśród nich 134 arcymistrzów. W sumie w imprezie udział wzięli reprezentanci czterdziestu krajów, w tym 64 zawodników z Polski. Wydarzenie przyczyniło się do promocji atrakcyjnego wizerunku województwa śląskiego. • Organizacja konferencji „W kierunku Zielonej Gospodarki” – w Międzynarodowym Centrum Kongresowym w Katowicach 27 stycznia 2020 roku. • Europejski Kongres Gospodarczy w dniach 2-4 września 2020 roku. W EKG czynnie brał udział Zarząd Funduszu Górnośląskiego oraz pracownicy Funduszu Górnośląskiego S.A., którzy prezentowali ofertę Spółki. Podczas Kongresu pracownicy Spółki odbyli wiele konstruktywnych spotkań z przedsiębiorcami z województwa śląskiego. Punkt informacyjny o FG SA znajdował się przy stoisku InSilesia. • Organizacja webinarium: Perspektywy Polskiej Branży Turystycznej, poświęconego przyszłości sektora turystycznego w Polsce wobec pandemii COVID-19. Wydarzenie odbyło się 12 października 2020 roku., Webinarium objęte zostało patronatem medialnym TVP Katowice. • Udzielenie dotacji na wsparcie w ramach akcji na rzecz pomocy mieszkańcom miast i obwodów partnerskich Województwa Śląskiego na Ukrainie w ramach akcji pomocowej dla Ukrainy – Solidarni w walce z COVID-19.
43	KN / Wojewódzki Park Kultury i Wypoczynku im. Gen. Jerzego Ziętka S.A.	Wykonanie usługi druku i dostawy miesięcznika „Dwa Kwadransy” dla Wojewódzkiego Parku Kultury i Wypoczynku im. Gen. J. Ziętka S.A. w Chorzowie	Wykonanie druku miesięcznika „Dwa Kwadransy”. W roku 2020 łączna ilość wydrukowanych egzemplarzy to 1 130 000.
44	KN / Wojewódzki Park Kultury i Wypoczynku im. Gen. Jerzego Ziętka S.A.	Dystrybucja bezpośrednia miesięcznika „Dwa Kwadransy” na terenie województwa śląskiego	Kolportaż bezpośredni miesięcznika „Dwa Kwadransy”, na terenie województwa śląskiego w 30 wyznaczonych punktach. Łączna ilość rozkolportowanej gazety w 2020 roku to 9 555 000 egzemplarzy.
45	KL / Departament Kultury	Dofinansowanie działalności wojewódzkich instytucji kultury poprzez przekazywanie dotacji podmiotowej na działalność	Dofinansowanie działalności wojewódzkich instytucji kultury poprzez przekazywanie dotacji podmiotowej na działalność.
46	KL / Departament Kultury	Dofinansowanie działalności wojewódzkich instytucji kultury poprzez przekazywanie dotacji celowych na realizację zadań statutowych	Dofinansowanie działalności wojewódzkich instytucji kultury poprzez przekazywanie dotacji celowych na realizację zadań statutowych.

47-77	KL / Departament Kultury	Inwestycje i remonty prowadzone w obiektach, w których prowadzona jest działalność kulturalna przez wojewódzkie instytucje kultury	Wspieranie rozwoju infrastruktury instytucji kultury poprzez realizację inwestycji i remontów obiektów, w których prowadzona jest działalność wojewódzkich instytucji kultury (31 zadań).
78-87	KL / Departament Kultury	Realizacja zadań w ramach I edycji Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego	Realizacja zadań w ramach I edycji Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego (10 zadań).
88	KL / Departament Kultury	Pomoc finansowa dla innych jednostek samorządu terytorialnego	Pomoc finansowa dla Gminy Ślemień na wykonanie niezbędnych prac remontowych w obiektach Żywieckiego Parku Etnograficznego w Ślemieniu oraz na wykonanie kotłowni i instalacji centralnego ogrzewania oraz wewnętrznej instalacji wod-kan w willi ze Skawy.
89-106	KL / Departament Kultury	Otwarty konkurs wniosków na prace konserwatorskie, restauratorskich lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków województwa śląskiego	Wsparcie zadań polegających na pracach konserwatorskich, restauratorskich lub robotach budowlanych przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków województwa śląskiego – w ramach otwartego konkursu wniosków (18 zadań).
107	KL / Departament Kultury	Stypendia w dziedzinie kultury	Wspieranie działań indywidualnych twórców poprzez przyznawanie stypendiów Marszałka Województwa Śląskiego w dziedzinie kultury (20 twórców).
108	KL / Departament Kultury	Nagrody w dziedzinie kultury	Wspieranie działań indywidualnych twórców poprzez przyznawanie nagród Marszałka Województwa Śląskiego w dziedzinie kultury (9 nagród).
109	KL / Departament Kultury	Wynagrodzenia dla członków jury Złote Maski oraz opiekunów stypendystów	Wynagrodzenia dla członków jury Złote Maski oraz opiekunów stypendystów.
110	KN / Górnśląskie Towarzystwo Lotnicze S.A. Międzynarodowy Port Lotniczy KATOWICE w Pyrzowicach	Rozbudowa oraz przebudowa Terminalu B wraz z montażem systemu BHS	Celem przebudowy Terminalu B jest poprawa przepustowości budynku terminala, wyeliminowanie „wąskich gardeł”, umożliwienie zwiększenia przepustowości do poziomu 1800 pasażerów na 1 godzinę przy poziomie standardu obsługi pasażerów co najmniej C (Level of Service, liczonego wg wytycznych IATA) oraz poprawę ogólnej estetyki budynku i nawiązanie do sąsiadujących, przebudowanych terminali A i C.
111	KN / Górnśląskie Towarzystwo Lotnicze S.A. Międzynarodowy Port Lotniczy KATOWICE w Pyrzowicach	Rozbudowa PPS przed hangarami oraz stanowisko do mycia samolotów	Celem inwestycji jest rozbudowa płyty postojowej samolotów pomiędzy istniejącym stanowiskiem nr 1 na PPS 1 a stanowiskiem nr 94 na PPS 3. Na płycie zaprojektowano 9 stanowisk postojowych dla samolotów kodu „C”. Realizowana nawierzchnia betonowa płyty (część postojowa statków powietrznych oraz strefa bezpieczeństwa DK E1) ma długość 433,0m i szerokość 128,7m. Powierzchnia tego zakresu wynosi 55 627m ² . Na jednym ze stanowisk postojowych przewiduje się budowę stanowiska do mycia samolotów.
112	KN / Górnśląskie Towarzystwo Lotnicze S.A. Międzynarodowy Port Lotniczy KATOWICE w Pyrzowicach	Adaptacja pomieszczeń CARGO II na potrzeby Tymczasowego Terminalu wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną dla całości zamierzenia budowlanego	Przedmiotem inwestycji jest adaptacja pomieszczeń CARGO II na potrzeby Tymczasowego Terminalu Pasażerskiego wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną dla całości zamierzenia budowlanego na terenie Międzynarodowego Portu Lotniczego „Katowice” w Pyrzowicach.
113	KN / Górnśląskie Towarzystwo Lotnicze S.A. Międzynarodowy Port Lotniczy	Budowa centralnej wartowni Służby Ochrony Lotniska wraz z budową stacji transformatorowej ST 8B	Celem jest uruchomienie Tymczasowego Terminalu Pasażerskiego, który ma zabezpieczyć obsługę ruchu pasażerskiego (wyloty SCHENGEN) na czas trwania najbardziej intensywnych prac budowlanych w Terminalu B. Terminal uruchomiono w lipcu 2020 roku.

	KATOWICE w Pyrzowicach		
114	KN / Górnośląskie Towarzystwo Lotnicze S.A. Międzynarodowy Port Lotniczy KATOWICE w Pyrzowicach	Budowa bazy paliw JET A1	Przy prognozowanym zwiększeniu ruchu lotniczego zwiększone zostanie także zapotrzebowanie na paliwo lotnicze. Budowa instalacji do składowania paliwa lotniczego na terenie lotniska zapewni ciągłość dostaw i operacji tankowania statków powietrznych również w przypadku zakłóceń w dostawach lub konieczności obsługi nieplanowanych statków powietrznych, np. z przekierowania z innych lotnisk.
115	KN / Górnośląskie Towarzystwo Lotnicze S.A. Międzynarodowy Port Lotniczy KATOWICE w Pyrzowicach	Remediacja gruntów powojkowej bazy paliw	Opracowanie projektu wykonawczego wraz z wykonaniem pełnego zakresu remediacji terenu byłej powojkowej bazy paliw.
116	KN / Górnośląskie Towarzystwo Lotnicze S.A. Międzynarodowy Port Lotniczy KATOWICE w Pyrzowicach	Budowa bazy utrzymania lotniska wraz z zagospodarowaniem terenu, z przeznaczeniem dla Działu Eksploatacji Lotniska oraz Działu Transportu i Obsługi Maszyn wraz z punktem zrzutu ścieków sanitarnych i poboru wody gospodarczej dla firm handlingowych	Budowa bazy utrzymania lotniska ma na celu usprawnienie pracy służb odpowiedzialnych za utrzymanie portu. Większość obiektów obecnej bazy (poza hangarem technicznym) stanowią elementy dawnej infrastruktury lotniska wojskowego. Warsztaty i garaże należą do najstarszych użytkowanych obiektów na terenie portu lotniczego, w związku z tym zachodzi konieczność budowy nowej bazy z przeznaczeniem dla Działu Eksploatacji Lotniska oraz Działu Transportu i Obsługi Maszyn wraz z punktem zrzutu ścieków sanitarnych i poboru wody gospodarczej dla firm handlingowych.
117	KN / Górnośląskie Towarzystwo Lotnicze S.A. Międzynarodowy Port Lotniczy KATOWICE w Pyrzowicach	Budowa hangaru obsługi samolotów	W związku z koniecznością zapewnienia dodatkowej przestrzeni hangarowej zlecono realizację nowego obiektu – hangaru technicznego o oznaczeniu H3. Wskazana inwestycja, ze względu na swoje przeznaczenie, pełnić będzie istotną rolę w infrastrukturze MPL Katowice zapewniając dodatkową powierzchnię przeznaczoną do obsługi technicznej statków powietrznych typu C oraz powierzchnię biurową.
118	KN / Górnośląskie Towarzystwo Lotnicze S.A. Międzynarodowy Port Lotniczy KATOWICE w Pyrzowicach	Zakup sprzętu lotniskowego	<ul style="list-style-type: none"> • Zakup sprzętu lotniskowego (ciągnik, oczyszczarka, pług). • Zakup urządzeń RTG, ETD, heimann. • Kamera termowizyjna. • Pozostałe zakupy środków trwałych.
119	KN / Górnośląskie Towarzystwo Lotnicze S.A. Międzynarodowy Port Lotniczy KATOWICE w Pyrzowicach	Opracowanie studium zagospodarowania przestrzennego LANDSIDE	Opracowanie studium zagospodarowania przestrzennego LANDSIDE.
120	KN / Górnośląskie Towarzystwo Lotnicze S.A. Międzynarodowy Port Lotniczy	Inne zadania inwestycyjne	<ul style="list-style-type: none"> • Hydrofobizacja drogi startowej. • Prace modernizacyjne w terminalu cargo. • Rozbudowa centrali telefonicznej. • Modernizacja urządzeń systemu parkingowego.

	KATOWICE w Pyrzowicach		
121	SP / Departament Sportu	Kultura fizyczna	Wykonanie usług eksperckich oraz doradczych dotyczących zarządzania w sporcie, w obszarze funkcjonowania organizacji sportowych oraz organizacji nawiązujących w swych działaniach do sportu.
122	SP / Departament Sportu	Realizacja zadań z zakresu działalności kulturalnej, sportowej i rekreacyjnej oraz organizacja imprez kulturalnych, sportowych i rekreacyjnych na obiekcie Stadionu Śląskiego w Chorzowie	Umowa Województwa Śląskiego z Spółką Stadion Śląski w Chorzowie dotycząca prowadzenia działalności kulturalnej, sportowej i rekreacyjnej oraz organizacja imprez kulturalnych, sportowych i rekreacyjnych na obiekcie Stadionu Śląskiego w Chorzowie. (Umowa 2243/GP/2015 z dnia 28.09.2015 r. dotycząca wykonywania zadania własnego Województwa Śląskiego z zakresu edukacji, kultury, kultury fizycznej oraz sportu pn. „Prowadzenie działalności kulturalnej, sportowej i rekreacyjnej oraz organizacja imprez kulturalnych, sportowych i rekreacyjnych na obiekcie Stadionu Śląskiego w Chorzowie”).
123	SP / Departament Sportu	Prace inwestycyjne na Stadionie Śląskim	Umowa Województwa Śląskiego z Spółką Stadion Śląski w Chorzowie dotycząca zarządzania na obiekcie Stadion Śląski w Chorzowie. (Umowa 215/IR/2015 z dnia 18.02.2015 r. dotycząca wykonywania zadania własnego Województwa Śląskiego z zakresu edukacji, kultury, kultury fizycznej oraz sportu pn. „Zadaszenie widowni oraz niezbędna infrastruktura techniczna Stadionu Śląskiego w Chorzowie” – I etap: zaplecze rozgrzewkowo treningowe dla funkcji lekkoatletycznej i II etap: Zadaszenie widowni, oraz powierzenie zarządzania Stadionem Śląskim w Chorzowie).
124-130	OS / Śląski Ogród Zoologiczny	Modernizacja	<ol style="list-style-type: none"> 1. Budowa wolier dla panter śnieżnych (<i>Panthera uncia</i>) w Śląski Ogródzie Zoologicznym. 2. Multimedialna ścieżka zwiedzania. 3. Wymiana ogrodzeń na wybiegach. 4. Dokumentacja techniczna na zadanie pn. „Polaricum”. 5. Dokumentacja techniczna na zadanie pn. „Budowa budynku dla hipopotamów wraz z wybiegiem”. 6. Automatyczny system wejścia i wyjścia zwiedzających przy Bramie Głównej ŚOZ wraz z systemem powiadamiania. 7. Powiększenie i modernizacja wybiegu dla wydr.
131	IR / Departament Inwestycji	Remont parkingu wraz z otoczeniem budynku przy ul. Dąbrowskiego 23 w Katowicach	Przywrócenie pierwotnego stanu parkingu w celu zapewnienia bezpieczeństwa jego użytkowników.
132	IR / Departament Inwestycji	Modernizacja elewacji budynku biurowego przy ul. Dąbrowskiego 23 w Katowicach	Modernizacja elewacji.
133	IR / Departament Inwestycji	Działania inwestycyjne – Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrze	Wykup materiałów budowlanych, które posłużyły na budowę obiektów tymczasowych zlokalizowanych w pobliżu sztolni Fryderyk: droga technologiczna wraz z dojazdem.
134	IR / Departament Inwestycji	Działania inwestycyjne – Gmina Zbrostawice	Wykup przeprawy na cieku Drama.
135	IR / Departament Inwestycji	Działania inwestycyjne – Gmina Zbrostawice	Odtworzenie basenu roznosu Sztolni Fryderyk oraz wykonanie ścieżki przyrodniczo-dydaktycznej wzdłuż cieku wraz z parkingiem.

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji przekazanych przez Departamenty UMWSL.

W obszarze Współpracy zidentyfikowano w 2020 roku 135 zadań finansowanych ze środków własnych. W ramach tego obszaru możemy wyróżnić 5 grup zadań dotyczących: współpracy, szeroko rozumianej promocji województwa oraz kultury (w zakresie tworzenia markowego produktu kulturalnego), sieci transportu międzynarodowego (lotnisko) oraz innych (dotyczy działań i zarządzania obiektami infrastruktury metropolitalnej, które nie dotyczą sfery kultury);

Poniżej przedstawiono statystykę zadań zidentyfikowanych w obszarze Współpraca.

KATEGORIE	ILOŚĆ	UDZIAŁY PROCENTOWE
K – Kultura	65	48,1%
P – Promocja	41	30,4%
I – Inne	15	11,1%
L – Lotnisko (sieć transportu międzynarodowego)	11	8,1%
W – Współpraca	3	2,2%
RAZEM zadania dla obszaru Współpraca	135	100 %
RAZEM WSZYSTKIE ZADANIA	507, z czego zadania z obszaru Współpraca stanowią 26,6%	

Podsumowanie część II

Najważniejszym dokumentem strategicznym kształtującym rozwój regionalny jest strategia rozwoju województwa i to ona przede wszystkim stanowi podstawę wszystkich działań. W Raporcie o stanie województwa w części II przedstawiono sposób realizacji Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020+” przez Samorząd Województwa Śląskiego wskazując m.in. na podjęte zadania oraz wydatkowane środki. Jak zaznaczono we wstępie w kolejnej edycji Raportu informacje będą odnosić się do przyjętego pod koniec 2020 roku nowego dokumentu, tj.: Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030” – Zielone Śląskie.

W ramach wydatków Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego i jednostek podległych na realizację Strategii największe środki finansowe zostały wydatkowane w ramach priorytetu C Przestrzeń w celu C.2. Zintegrowany rozwój ośrodków różnej rangi, które stanowiły prawie połowę wszystkich środków. Cel ten obejmował m.in. działania w zakresie: poprawy powiązań transportowych poprzez rozbudowę i modernizację infrastruktury transportowej czy też wsparcie rozwoju zintegrowanego, zrównoważonego i niskoemisyjnego transportu, w tym transportu publicznego. Środki przeznaczone na realizację priorytetu B Szanse rozwojowe mieszkańców stanowiły prawie 30% wszystkich wydatków, w tym połowa środków wydatkowana było na realizację celu B.1. Poprawa kondycji zdrowotnej mieszkańców województwa. Realizacja priorytetu D Relacje z otoczeniem wyniosła prawie 20% wszystkich środków, z czego finansowano głównie zadania z celu D.2. Atrakcyjny wizerunek województwa śląskiego. Środki wydatkowane w ramach priorytetu A Nowoczesna gospodarka stanowiły zaledwie 2,1% wszystkich środków, w tym największa ich część była przeznaczona na realizację celu A.1. Innowacyjne i kreatywne przedsiębiorstwa oraz produkty województwa.

W drugiej części raportu podsumowano również proces aktualizacji strategii rozwoju województwa śląskiego zakończony przyjęciem nowego dokumentu odpowiadającego na wyzwania rozwojowe w horyzoncie 2030 roku.. W tej części raportu zamieszczono również informację dotyczącą trwających aktualnie prac planistycznych, ukierunkowanych na aktualizację istniejących dokumentów lub opracowanie nowych regionalnych dokumentów strategicznych w obszarach istotnych z punktu widzenia wyzwań rozwojowych województwa.

Następnie przedstawiono działania podejmowane przez departamenty i jednostki podległe wynikające, poza strategią rozwoju województwa, z realizacji branżowych dokumentów strategicznych oraz zapisów ustawowych. Informacje przedstawione w tej części raportu pokazano w podziale na cztery obszary, odpowiadające priorytetom wskazanym w Strategii Rozwoju Województwa, tj.: przedsiębiorczość, mieszkaniac, przestrzeń i relacje z otoczeniem. Każda z części zaprezentowana została w układzie: analiza statystyczna, w tym wskaźnik WRT cząstkowy właściwy dla danego obszaru, dokumenty strategiczne, projekty finansowane ze źródeł zewnętrznych, zadania własne finansowane z budżetu województwa. Przedstawione w raporcie tabelaryczne zestawienie realizowanych projektów i zadań wskazuje na dużą aktywność departamentów i jednostek podległych w analizowanych obszarach. Warto podkreślić, że duża liczba projektów realizowana jest ze środków zewnętrznych. Największy udział projektów odnosił się do obszaru Szanse rozwojowe mieszkańców, a najmniejszy Nowoczesna Gospodarka. Największy udział projektów oraz zadań można wskazać w ramach działań związanych z ochroną i profilaktyką zdrowotną. Równie dużo realizowanych było projektów i zadań związanych z edukacją czy kulturą. Niemniej należy pamiętać, że analizy ilościowe należy rozpatrywać z uwzględnieniem przeprowadzonej wcześniej analizy wydatków budżetowych i projektowych.

ZAŁĄCZNIKI

Informacja o przyjętych uchwałach Sejmiku Województwa Śląskiego

Tabela 32. Wykaz uchwał Sejmiku Województwa Śląskiego przyjętych w 2020 roku.

NUMER UCHWAŁY	TYTUŁ UCHWAŁY w sprawie:	STATUS UCHWAŁY (zrealizowana, niezrealizowana, częściowo zrealizowana)	KOMENTARZ DO REALIZACJI
13 stycznia 2020 r.			
VI/17/1/2020	przyjęcia oświadczenia dotyczącego ogłoszenia roku 2020 Rokiem św. Jana Sarkandra	zrealizowana	—
VI/17/2/2020	przyjęcia oświadczenia dotyczącego ogłoszenia roku 2020 Rokiem Kardynała Stefana Wyszyńskiego – Prymasa Tysiąclecia	zrealizowana	—
VI/17/3/2020	wyboru przedstawicieli Sejmiku Województwa Śląskiego do rad społecznych samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej, dla których podmiotem tworzącym jest Województwo Śląskie	zrealizowana	—
VI/17/4/2020	akceptacji listy zadań zatwierdzonych do realizacji w I edycji Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego Województwa Śląskiego	zrealizowana	—
VI/17/5/2020	ustalenia wysokości stawek opłat za zajęcie 1 m ² pasa drogowego dróg wojewódzkich, dla których zarządcą jest Zarząd Województwa Śląskiego, na cele niezwiązane z budową, przebudową, remontem, utrzymaniem i ochroną dróg	Wojewoda Śląski stwierdził nieważność uchwały	—
VI/17/6/2020	rozpatrzenia petycji dotyczącej wdrożenia Polityki Zarządzania Konfliktem Interesów	zrealizowana	—
VI/17/7/2020	udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Bielskiemu na zimowe utrzymanie drogi powiatowej	zrealizowana	—
10 lutego 2020 r.			
VI/18/1/2020	przyjęcia oświadczenia dotyczącego ogłoszenia roku 2020 Rokiem Tragedii Górnośląskiej	zrealizowana	—
VI/18/2/2020	zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Śląskiego na lata 2020-2030	zrealizowana	—
VI/18/3/2020	zmian budżetu i w budżecie Województwa Śląskiego na 2020 rok	zrealizowana	—
VI/18/4/2020	wyrażenia zgody na wydzierżawienie przez Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Państwowy Szpital dla Nerwowo i Psychicznie Chorych w Rybniku Pawilonu „DUET”, na okres dziesięciu lat, na działalność handlowo-usługową	niezrealizowana	Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Państwowy Szpital dla Nerwowo i Psychicznie Chorych w Rybniku dwukrotnie przeprowadził procedurę przetargową. Nie przystąpił żaden oferent.

VI/18/5/2020	wyrażenia zgody na wydzierżawienie przez Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Państwowy Szpital dla Nerwowo i Psychicznie Chorych w Rybniku pomieszczeń Pracowni rentgenodiagnostyki ogólnej na okres dziesięciu lat, w celu prowadzenia usług medycznych polegających na diagnostyce RTG oraz USG	zrealizowana	—
VI/18/6/2020	zmiany uchwały Nr V/59/2/2018 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 18 października 2018 roku w sprawie określenia wymagań, jakie powinien spełniać projekt budżetu obywatelskiego Województwa Śląskiego	zrealizowana	—
VI/18/7/2020	aktualizacji „Planu gospodarki odpadami dla województwa śląskiego na lata 2016-2022”	zrealizowana	—
VI/18/8/2020	aktualizacji „Planu gospodarki odpadami dla województwa śląskiego na lata 2016-2022”	zrealizowana	—
VI/18/9/2020	zamiaru przekształcenia szkół wchodzących w skład Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego Województwa Śląskiego w Raciborzu poprzez utworzenie dodatkowej lokalizacji prowadzenia zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych	zrealizowana	—
16 marca 2020 r. (odwołanie sesji nr XIX z powodu stanu epidemiologicznego w Polsce)			
20 kwietnia 2020 r. (sesja odbyła się z wykorzystaniem środków porozumiewania się na odległość)			
VI/19/1/2020	zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Śląskiego na lata 2020-2030	zrealizowana	—
VI/19/2/2020	zmian budżetu i w budżecie Województwa Śląskiego na 2020 rok	zrealizowana	—
VI/19/3/2020	zaciągnięcia kredytów długoterminowych dla Województwa Śląskiego w roku budżetowym 2020	zrealizowana	—
VI/19/4/2020	zmiany w planie dochodów gromadzonych na wydzielonym rachunku przez jednostki oświatowe oraz finansowanych z nich wydatków na 2020 rok	zrealizowana	—
VI/19/5/2020	udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Cieszyńskiemu	zrealizowana	—
VI/19/6/2020	ustalenia wysokości stawek opłat za zajęcie 1 m ² pasa drogowego dróg wojewódzkich, dla których zarządcą jest Zarząd Województwa Śląskiego, na cele niezwiązane z budową, przebudową, remontem, utrzymaniem i ochroną dróg	zrealizowana	—
VI/19/7/2020	utworzenia wspólnej instytucji kultury pod nazwą „Panteon Górnośląski w Katowicach”	zrealizowana	—
VI/19/8/2020	nadania statutu Panteonowi Górnośląskiemu w Katowicach	zrealizowana	—
VI/19/9/2020	likwidacji wojewódzkiej samorządowej jednostki organizacyjnej o nazwie Śląskie Centrum Społeczeństwa Informacyjnego	zrealizowana	—
VI/19/10/2020	utworzenia jednostki budżetowej pod nazwą: Śląski Ośrodek Adopcyjny w Katowicach	zrealizowana	—
VI/19/11/2020	nadania statutu jednostce budżetowej pod nazwą: Śląski Ośrodek Adopcyjny w Katowicach	zrealizowana	—
VI/19/12/2020	zmiany Statutu Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej Województwa Śląskiego z siedzibą w Katowicach	zrealizowana	—
VI/19/13/2020	zmiany składu Komisji Polityki Społecznej i Ochrony Zdrowia	zrealizowana	—
VI/19/14/2020	zmiany składu Komisji Rolnictwa i Terenów Wiejskich	zrealizowana	—
VI/19/15/2020	zmiany składu Komisji Środowiska i Gospodarki Wodnej	zrealizowana	—
VI/19/16/2020	rozpatrzenia skargi na Zarząd Województwa Śląskiego	zrealizowana	—

VI/19/17/2020	zmiany budżetu Województwa Śląskiego na 2020 rok	zrealizowana	—
VI/19/18/2020	wyrażenia zgody na ustanowienia hipoteki umownej na nieruchomości, stanowiącej własność Województwa Śląskiego, położonej w Bielsku-Białej, w użytkowaniu Szpitala Wojewódzkiego w Bielsku-Białej, oznaczonej w ewidencji gruntów jako działki o numerach 218/1, 218/6, 218/8, 224/15	zrealizowana	—
18 maja 2020 r. (sesja odbyła się z wykorzystaniem środków porozumiewania się na odległość)			
VI/20/1/2020	upamiętnienia 100. rocznicy urodzin Karola Wojtyły Kardynała, Papieża, Świętego	zrealizowana	—
VI/20/2/2020	zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Śląskiego na lata 2020-2030	zrealizowana	—
VI/20/3/2020	zmiany budżetu Województwa Śląskiego na 2020 rok	zrealizowana	—
VI/20/4/2020	udzielenia pomocy finansowej Gminie Zbrostawice na realizację zadania pod nazwą „Odtworzenie basenu roznosu Sztolni Fryderyk oraz wykonanie ścieżki przyrodniczo-dydaktycznej wzdłuż ciekłu Drama wraz z parkingiem”	zrealizowana	—
VI/20/5/2020	określenia zadań, na które Województwo Śląskie przeznacza w 2020 roku środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	zrealizowana	—
VI/20/6/2020	zmiany uchwały Nr VI/19/18/2020 w sprawie wyrażenia zgody na ustanowienie hipoteki umownej na nieruchomości, stanowiącej własność Województwa Śląskiego, położonej w Bielsku-Białej, w użytkowaniu Szpitala Wojewódzkiego w Bielsku-Białej, oznaczonej w ewidencji gruntów jako działki o numerach 218/1, 218/6, 218/8, 224/15	zrealizowana	—
VI/20/7/2020	zmiany uchwały Nr V/55/7/2018 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 25 czerwca 2018 roku w sprawie określenia zasad, trybu i harmonogramu prac nad aktualizacją Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020+” (Dz. Urz. Woj. Śl. z 2018 r., poz. 4318 z późn. zm.)	zrealizowana	—
VI/20/8/2020	oceny sytuacji na rynku pracy województwa śląskiego i realizacji zadań w zakresie polityki rynku pracy w 2019 roku	zrealizowana	—
VI/20/9/2020	zmiany uchwały Nr III/56/3/2010 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 22 września 2010 roku w sprawie ustalenia kryteriów i trybu przyznawania nagród dla nauczycieli szkół, dla których organem prowadzącym jest Województwo Śląskie, za osiągnięcia w zakresie pracy dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej, w tym realizacji zadań związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa uczniom w czasie zajęć organizowanych przez szkołę oraz realizacji innych zadań statutowych szkoły	zrealizowana	—
VI/20/10/2020	przekształcenia szkół wchodzących w skład Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego Województwa Śląskiego w Raciborzu poprzez utworzenie dodatkowej lokalizacji prowadzenia zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych	zrealizowana	—
VI/20/11/2020	zaopiniowania projektów rozporządzeń Ministra Infrastruktury w sprawie zaliczenia dróg do kategorii dróg krajowych oraz w sprawie pozbawienia dróg kategorii dróg krajowych	zrealizowana	—
VI/20/12/2020	zmiany składu doraźnej Komisji ds. Klimatu	zrealizowana	—
VI/20/13/2020	inicjatywy powołania przez Samorząd Województwa Śląskiego solidarnościowego funduszu wsparcia dla szpitali powiatowych działających na terenie województwa śląskiego	zrealizowana	—
22 czerwca 2020 r. (sesja odbyła się z wykorzystaniem środków porozumiewania się na odległość)			

VI/21/1/2020	udzielenia wotum zaufania Zarządowi Województwa Śląskiego	zrealizowana	—
VI/21/2/2020	rozpatrzenia i zatwierdzenia sprawozdania rocznego z wykonania budżetu Województwa Śląskiego w 2019 roku oraz sprawozdania finansowego Województwa Śląskiego za 2019 rok	zrealizowana	—
VI/21/3/2020	absolutorium dla Zarządu Województwa Śląskiego z tytułu wykonania budżetu Województwa Śląskiego za rok 2019	zrealizowana	—
VI/21/4/2020	zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Śląskiego na lata 2020-2030	zrealizowana	—
VI/21/5/2020	zmian budżetu i w budżecie Województwa Śląskiego na 2020 rok	zrealizowana	—
VI/21/6/2020	zmiany w planie dochodów gromadzonych na wydzielonym rachunku przez jednostki oświatowe oraz finansowanych z nich wydatków na 2020 rok	zrealizowana	—
VI/21/7/2020	udzielenia pomocy finansowej gminom i powiatom województwa śląskiego w ramach konkursu ofert dla gmin i powiatów województwa śląskiego pod nazwą: Wspieranie lokalnych systemów profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie w województwie śląskim w 2020 roku	zrealizowana	—
VI/21/8/2020	udzielenia pomocy finansowej dla Gmin Województwa Śląskiego na dofinansowanie zakupu samochodów ratowniczo-gaśniczych dla ochotniczych straży pożarnych w województwie śląskim	zrealizowana	—
VI/21/9/2020	udzielenia pomocy finansowej gminie Bestwina przeznaczonej na wsparcie osób poszkodowanych, w związku z trąbą powietrzną, która przeszła nad częścią tej gminy w dniu 7 czerwca 2020 roku	zrealizowana	—
VI/21/10/2020	udzielenia pomocy finansowej Gminie Zbrostawice na realizację zadania pod nazwą: „Wykup przeprawy na cieku Drama”	zrealizowana	—
VI/21/11/2020	przyznania dofinansowania i wyrażenia zgody na zawarcie umów o dofinansowanie ze środków PFRON, na okres dłuższy niż jeden rok budżetowy, robót budowlanych dotyczących obiektów służących rehabilitacji, w związku z potrzebami osób niepełnosprawnych, z wyjątkiem rozbiórki tych obiektów	zrealizowana	—
VI/21/12/2020	przyjęcia „Programu ochrony powietrza dla województwa śląskiego”	zrealizowana	—
VI/21/13/2020	zmiany uchwały Nr IV/5/3/2011 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 14 lutego 2011 roku w sprawie nadania statutu Wojewódzkiemu Ośrodkowi Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej w Katowicach, zmienionej uchwałą Nr IV/46/1/2014 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 13 stycznia 2014 roku oraz uchwałą Nr V/15/2/2015 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 16 listopada 2015 roku	zrealizowana	—
VI/21/14/2020	podjęcia działań zmierzających do prowadzenia Muzeum Powstań Śląskich jako wspólnej samorządowej instytucji kultury Gminy Świętochłowice i Województwa Śląskiego	zrealizowana	—
VI/21/15/2020	pozbawienia odcinka drogi wojewódzkiej nr 408 na terenie miasta Gliwice kategorii dróg wojewódzkich	zrealizowana	—
VI/21/16/2020	rozpatrzenia skargi na działalność Marszałka Województwa Śląskiego i Zarządu Województwa Śląskiego		—
VI/21/17/2020	zmiany budżetu Województwa Śląskiego na 2020 rok	zrealizowana	—

VI/21/18/2020	przyznania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane w roku 2020 przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków województwa śląskiego	zrealizowana	—
VI/21/19/2020	uzgodnienia projektu statutu Muzeum Powstań Śląskich jako wspólnej samorządowej instytucji kultury Gminy Świętochłowice i Województwa Śląskiego	zrealizowana	—
VI/21/20/2020	udzielenia pomocy finansowej z budżetu Województwa Śląskiego w formie dotacji celowej Gminom województwa śląskiego na realizację zadań wybranych w ramach Marszałkowskiego Konkursu „Inicjatywa Sołecka” w 2020 roku	zrealizowana	—
VI/21/21/2020	udzielenia pomocy finansowej Miastu Mysłowice	zrealizowana	—
VI/21/22/2020	udzielenia pomocy finansowej Miastu Sosnowiec	zrealizowana	—
VI/21/23/2020	udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Kłobuckiemu	zrealizowana	—
VI/21/24/2020	udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Gliwickiemu	zrealizowana	—
VI/21/25/2020	udzielenia pomocy finansowej Miastu Bielsko-Biała	zrealizowana	—
VI/21/26/2020	udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Bielskiemu	zrealizowana	—
VI/21/27/2020	udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Mikołowskiemu	zrealizowana	—
VI/21/28/2020	udzielenia pomocy finansowej Miastu Świętochłowice	zrealizowana	—
VI/21/29/2020	udzielenia pomocy finansowej Miastu Katowice	zrealizowana	—
VI/21/30/2020	udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Pszczyńskiemu	zrealizowana	—
VI/21/31/2020	udzielenia pomocy finansowej Miastu Piekary Śląskie	zrealizowana	—
VI/21/32/2020	udzielenia pomocy finansowej Miastu Siemianowice Śląskie	zrealizowana	—
VI/21/33/2020	udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Lublinieckiemu	zrealizowana	—
VI/21/34/2020	udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Będzińskiemu	zrealizowana	—
VI/21/35/2020	udzielenia pomocy finansowej Miastu Chorzów	zrealizowana	—
VI/21/36/2020	udzielenia pomocy finansowej Miastu Ruda Śląska	zrealizowana	—
VI/21/37/2020	udzielenia pomocy finansowej Miastu Zabrze	zrealizowana	—
VI/21/38/2020	udzielenia pomocy finansowej Miastu Dąbrowa Górnicza	zrealizowana	—
VI/21/39/2020	udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Wodzisławskiemu	zrealizowana	—
VI/21/40/2020	przyjęcia apelu dotyczącego ochrony na terenie gmin powiatu zawierciańskiego zasobów bogactw naturalnych i Głównego Zbiornika Wody Podziemnej GZWP 454, który jest rezerwą wody pitnej dla Śląska i Zagłębia Dąbrowskiego poprzez sprzeciw wobec planów lokalizacji, budowy kopalni rud cynku i ołowiu oraz eksploatacji tych złóż na terenie Jury Krakowsko-Częstochowskiej	zrealizowana	—
31 sierpnia 2020 r. (sesja odbyła się z wykorzystaniem środków porozumiewania się na odległość)			
VI/22/1/2020	zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Śląskiego na lata 2020-2030	zrealizowana	—
VI/22/2/2020	zmian budżetu i w budżecie Województwa Śląskiego na 2020 rok	zrealizowana	—

VI/22/3/2020	zmiany w planie dochodów gromadzonych na wydzielonym rachunku przez jednostki oświatowe oraz finansowanych z nich wydatków na 2020 rok	zrealizowana	—
VI/22/4/2020	udzielenia pomocy finansowej dla Miasta Jasło w województwie podkarpackim, przeznaczonej na wsparcie osób poszkodowanych w związku z licznymi zalaniem i podtopieniami wskutek intensywnych opadów deszczu, które miały miejsce w dniach od 26 do 28 czerwca 2020 roku	zrealizowana	—
VI/22/5/2020	udzielenia w 2020 roku pomocy finansowej Gminie Ślemień	zrealizowana	—
VI/22/6/2020	przyznania pomocy rzeczowej w postaci oczyszczaczy powietrza dla jednostek samorządu terytorialnego	częściowo zrealizowana	Do dnia 31 grudnia 2020 roku zawarto umowy udzielenia pomocy rzeczowej pomiędzy Województwem Śląskim a poszczególnymi jednostkami samorządu terytorialnego. Na podstawie Uchwały Nr VI/26/5/2020 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 14 grudnia 2020 roku ustalono wykaz wydatków niewygasających w budżecie własnym Województwa Śląskiego w roku budżetowym 2020 na realizację umowy z wybranym wykonawcą, której przedmiotem jest dostawa oczyszczaczy powietrza do przedszkoli zakwalifikowanych do udziału w kampanii edukacyjno-informacyjnej. Zgodnie z postanowieniami umowy z wykonawcą oczyszczacze miały zostać dostarczone do przedszkoli w styczniu 2021 roku.
VI/22/7/2020	zmiany uchwały Nr VI/20/5/2020 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 18 maja 2020 roku w sprawie określenia zadań, na które Województwo Śląskie przeznacza w 2020 roku środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	zrealizowana	—
VI/22/8/2020	zmiany uchwały Nr VI/21/11/2020 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 22 czerwca 2020 roku w sprawie przyznania dofinansowania i wyrażenia zgody na zawarcie umów o dofinansowanie ze środków PFRON, na okres dłuższy niż jeden rok budżetowy, robót budowlanych dotyczących obiektów służących rehabilitacji, w związku z potrzebami osób niepełnosprawnych, z wyjątkiem rozbiórki tych obiektów	zrealizowana	—
VI/22/9/2020	uchwalenia Priorytetów współpracy zagranicznej Województwa Śląskiego	zrealizowana	—
VI/22/10/2020	przyjęcia Regulaminu przyznawania stypendiów w ramach projektu Śląskie. Inwestujemy w talenty – VI edycja, realizowanego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020	zrealizowana	Na podstawie Regulaminu jest prowadzona realizacja projektu, w tym między innymi nabór wniosków, ocena wniosków, realizacja i

			kontrola projektu. Regulamin jest przyjęty na dwa nabory: I nabór w roku szkolnym 2020/2021 oraz II nabór w roku szkolnym 2021/2022.
VI/22/11/2020	wyrażenia zgody na zbycie nieruchomości gruntowych położonych w Goczałkowicach-Zdroju poprzez wniesienie ich jako aportu do spółki kapitałowej Uzdrowisko Goczałkowice-Zdrój Sp. z o. o. z siedzibą w Goczałkowicach-Zdroju	niezrealizowana	Województwo Śląskie na tę chwilę odstąpiło od dokonania aportu nieruchomości ze względu na trudną sytuację finansową Spółki.
VI/22/12/2020	rozpatrzenia skargi na Marszałka Województwa Śląskiego	zrealizowana	—
VI/22/13/2020	rozpatrzenia skargi na działania i zaniechania Dyrektora Śląskiego Zarządu Nieruchomości	zrealizowana	—
VI/22/14/2020	przyjęcia stanowiska w sprawie powołania Sejmiku Osób Niepełnosprawnych Województwa Śląskiego	zrealizowana	—
VI/22/15/2020	przyjęcia oświadczenia w sprawie nadania Międzynarodowemu Portowi Lotniczemu Katowice w Pyrzowicach – „Katowice Airport” imienia Wojciecha Korfańskiego	zrealizowana	—
21 września 2020 r. (sesja odbyła się z wykorzystaniem środków porozumiewania się na odległość)			
VI/23/1/2020	zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Śląskiego na lata 2020-2030	zrealizowana	—
VI/23/2/2020	zmian budżetu i w budżecie Województwa Śląskiego na 2020 rok	zrealizowana	—
VI/23/3/2020	zmiany uchwały Nr V/51/4/2018 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 23 kwietnia 2018 roku w sprawie wyrażenia zgody na przyznanie dofinansowania ze środków PFRON do realizacji robót budowlanych w obiektach służących rehabilitacji osób niepełnosprawnych, realizacja których przekracza 1 rok budżetowy	zrealizowana	—
VI/23/4/2020	wyrażenia zgody na zawarcie przez samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej Wojewódzki Szpital Specjalistyczny im. Najświętszej Maryi Panny w Częstochowie umowy najmu na czas oznaczony 10 lat, części nieruchomości położonej w Częstochowie przy ul. Białskiej 104/118 oraz odstąpienie od trybu przetargowego zawarcia umowy	zrealizowana	—
VI/23/5/2020	zawarcia Porozumienia o współpracy i rozwoju przyjaznych stosunków pomiędzy Województwem Śląskim (Rzeczpospolita Polska) a Krajem Morawsko-Śląskim (Republika Czeska)	w trakcie realizacji	Zawarcie Porozumienia jest planowane w najbliższym możliwym terminie po pandemii. Procedura wymagana do podpisania Porozumienia została zrealizowana w całości.
VI/23/6/2020	aktualizacji „Planu gospodarki odpadami dla województwa śląskiego na lata 2016-2022”	zrealizowana	—
VI/23/7/2020	zaliczenia do kategorii dróg wojewódzkich ulic Sybiraków oraz Żorskiej na terenie miasta Rybnika	zrealizowana	—
VI/23/8/2020	wyboru przedstawiciela Sejmiku Województwa Śląskiego w Radzie Społecznej Centrum Pulmonologii i Torakochirurgii w Bystrej	zrealizowana	—
VI/23/9/2020	ograniczenia populacji zwierząt	w trakcie realizacji	Sprawozdanie z realizacji uchwały będzie przedstawione przez Zarząd

			Okręgowy PZŁ w Katowicach do dnia 31.03.2021 r.
VI/23/10/2020	przyjęcia oświadczenia dotyczącego sytuacji społeczno-politycznej w Republice Białorusi po wyborach prezydenckich z dnia 9 sierpnia 2020 roku	zrealizowana	—
19 października 2020 r. (sesja odbyła się z wykorzystaniem środków porozumiewania się na odległość)			
VI/24/1/2020	przyjęcia Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030”	zrealizowana	—
VI/24/2/2020	zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Śląskiego na lata 2020-2030	zrealizowana	—
VI/24/3/2020	zmian budżetu i w budżecie Województwa Śląskiego na 2020 rok	zrealizowana	—
VI/24/4/2020	zmiany w planie dochodów gromadzonych na wydzielonym rachunku przez jednostki oświatowe oraz finansowanych z nich wydatków na 2020 rok	zrealizowana	—
VI/24/5/2020	udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Tarnogórskiemu	zrealizowana	—
VI/24/6/2020	zmiany Zasad udzielania dotacji na prowadzenie Lokalnych Punktów Informacyjnych Funduszy Europejskich w miejscowościach: Bielsko-Biała, Częstochowa, Rybnik, Sosnowiec, będących załącznikiem do uchwały Nr IV/57/7/2014 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 17 listopada 2014 roku	zrealizowana	—
VI/24/7/2020	powierzenia organizatorowi publicznego transportu zbiorowego zadania własnego Województwa Śląskiego	zrealizowana	—
VI/24/8/2020	powierzenia w rozkładach jazdy pociągów 2020/2021, 2021/2022 i 2022/2023 Województwu Opolskiemu zadania organizacji publicznego transportu zbiorowego w kolejowych przewozach pasażerskich na liniach komunikacyjnych Racibórz – Kędzierzyn-Koźle i Częstochowa – Opole	zrealizowana	—
VI/24/9/2020	ogłoszenia tekstu jednolitego uchwały Nr VI/12/37/2015 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 21 września 2015 roku w sprawie nadania statutu Samodzielnemu Publicznemu Zakładowi Opieki Zdrowotnej Szpitalowi Kolejowemu w Wilkowicach-Bystrej	zrealizowana	—
VI/24/10/2020	ogłoszenia tekstu jednolitego uchwały Nr VI/12/34/2015 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 21 września 2015 roku w sprawie nadania statutu „REPTY” Górnośląskiemu Centrum Rehabilitacji im. Gen. Jerzego Ziętka z siedzibą w Tarnowskich Górach	zrealizowana	—
VI/24/11/2020	zawarcia Wspólnego Oświadczenia o współpracy i dalszym rozwoju przyjaznych stosunków pomiędzy Województwem Śląskim (Rzeczpospolita Polska) a krajem związkowym Nadrenią Północną-Westfalią (Republika Federalna Niemiec)	w trakcie realizacji	Zawarcie Wspólnego Oświadczenia jest planowane w najbliższym możliwym terminie po pandemii. Procedura wymagana do podpisania Oświadczenia została zrealizowana w całości..
16 listopada 2020 r. (sesja odbyła się z wykorzystaniem środków porozumiewania się na odległość)			
VI/25/1/2020	przyjęcia „Strategii Polityki Społecznej Województwa Śląskiego na lata 2020-2030”	zrealizowana	—
VI/25/2/2020	zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Śląskiego na lata 2020-2030	zrealizowana	—
VI/25/3/2020	zmian budżetu i w budżecie Województwa Śląskiego na 2020 rok	zrealizowana	—

VI/25/4/2020	udzielenia w 2020 roku pomocy finansowej jednostkom samorządu terytorialnego województwa śląskiego na dofinansowanie udziału nauczycieli w Podyplomowych Studiach z Wiedzy o Regionie	zrealizowana	—
VI/25/5/2020	zmiany uchwały Nr VI/21/11/2020 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 22 czerwca 2020 roku w sprawie przyznania dofinansowania i wyrażenia zgody na zawarcie umów o dofinansowanie ze środków PFRON na okres dłuższy niż jeden rok budżetowy, robót budowlanych dotyczących obiektów służących rehabilitacji, w związku z potrzebami osób niepełnosprawnych, z wyjątkiem rozbiórki tych obiektów	zrealizowana	—
VI/25/6/2020	przystąpienia Województwa Śląskiego do stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego Związek Samorządów Polskich	w trakcie realizacji	Pismo z uchwałą Sejmiku zostało przekazane do stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego Związek Samorządów Polskich.
VI/25/7/2020	przyjęcia Programu współpracy Samorządu Województwa Śląskiego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2021	zrealizowana	—
VI/25/8/2020	zmiany uchwały Nr III/51/2/2010 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 12 maja 2010 roku w sprawie Zasad nabywania, zbywania i obciążania nieruchomości Województwa Śląskiego oraz ich wydzierżawiania i wynajmowania (tekst jednolity Dz. Urz. Woj. Śl. z 2018 r., poz. 3469)	zrealizowana	—
VI/25/9/2020	określenia planu sieci publicznych placówek doskonalenia nauczycieli, bibliotek pedagogicznych oraz szkół i placówek, o których mowa w art. 8 ust. 22 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2020 r., poz. 910), prowadzonych przez Województwo Śląskie	zrealizowana	—
VI/25/10/2020	zmiany uchwały Nr VI/12/4/2015 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 21 września 2015 roku w sprawie nadania statutu Szpitalowi Wojewódzkiemu w Bielsku-Białej	zrealizowana	—
VI/25/11/2020	zmiany uchwały Nr VI/12/9/2015 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 21 września 2015 roku w sprawie nadania statutu Wojewódzkiemu Szpitalowi Specjalistycznemu im. Najświętszej Maryi Panny z siedzibą w Częstochowie	zrealizowana	—
VI/25/12/2020	zmiany uchwały Nr VI/12/28/2015 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 21 września 2015 roku w sprawie nadania statutu Samodzielnemu Publicznemu Zakładowi Opieki Zdrowotnej Państwowemu Szpitalowi dla Nerwowo i Psychicznie Chorych w Rybniku	zrealizowana	—
VI/25/13/2020	zmiany uchwały Nr VI/12/29/2015 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 21 września 2015 roku w sprawie nadania statutu Samodzielnemu Publicznemu Zakładowi Opieki Zdrowotnej Wojewódzkiemu Szpitalowi Specjalistycznemu Nr 3 w Rybniku	zrealizowana	—
VI/25/14/2020	zmiany uchwały Nr VI/12/30/2015 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 21 września 2015 roku w sprawie nadania statutu Centrum Leczenia Oparzeń im. dr. Stanisława Sakiela w Siemianowicach Śląskich	zrealizowana	—
14 grudnia 2020 r. (sesja odbyła się z wykorzystaniem środków porozumiewania się na odległość)			
VI/26/1/2020	ogłoszenia roku 2021 Rokiem Stulecia Wybuchu III Powstania Śląskiego	zrealizowana	—
VI/26/2/2020	ogłoszenia roku 2021 Rokiem Górali w Województwie Śląskim	zrealizowana	—

VI/26/3/2020	Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Śląskiego na lata 2021-2030	zrealizowana	—
VI/26/4/2020	budżetu Województwa Śląskiego na 2021 rok	zrealizowana	—
VI/26/5/2020	ustalenia wykazu wydatków, które nie wygasają w budżecie własnym Województwa Śląskiego z upływem roku budżetowego 2020 oraz określenia ostatecznego terminu ich realizacji w 2021 roku	zrealizowana	—
VI/26/6/2020	zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Śląskiego na lata 2020-2030	zrealizowana	—
VI/26/7/2020	zmian budżetu i w budżecie Województwa Śląskiego na 2020 rok	zrealizowana	—
VI/26/8/2020	przyjęcia oświadczenia dotyczącego wsparcia branży turystycznej z terenu województwa śląskiego	zrealizowana	—
VI/26/9/2020	określenia ogólnej powierzchni przeznaczanej pod uprawy maku i konopi włóknistych oraz rejonizacji tych upraw w roku 2021 na terenie województwa śląskiego	zrealizowana	—
VI/26/10/2020	rozpatrzenia skarg na działalność Marszałka Województwa Śląskiego i Zarządu Województwa Śląskiego	zrealizowana	—

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji przekazanych przez Departamenty UMWSL.

Sprawozdanie z realizacji Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego Województwa Śląskiego w 2020 roku (II edycja)⁵⁹

Sprawozdanie z realizacji Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego Województwa Śląskiego w 2020 roku (II edycja)

1. Podstawa prawna

W 2020 roku została przeprowadzona II edycja Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego Województwa Śląskiego funkcjonującego na mocy Uchwały Sejmiku Województwa Śląskiego nr V/59/2/2018 z 18 października 2018 r. (z późn. zm.) w sprawie określenia wymagań, jakie powinien spełniać projekt budżetu obywatelskiego Województwa Śląskiego, jak również ustawy z dnia 11 stycznia 2018 r. o zmianie niektórych ustaw w celu zwiększenia udziału obywateli w procesie wybierania, funkcjonowania i kontrolowania niektórych organów publicznych, która wprowadziła: art. 10a ust. 3-6 ustawy o samorządzie województwa. Uchwałą nr VI/18/6/2020 Sejmiku Województwa Śląskiego z 10 lutego 2020 r. przyjęto zmianę Regulaminu Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego Województwa Śląskiego.

2. Działania formalne oraz działania podjęte w ramach łagodzenia skutków epidemii COVID 19

Przeprowadzenie II edycji Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego Województwa Śląskiego wymagało podjęcia działań formalnych, wynikających z Regulaminu Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego:

- a) wskazania kwoty środków na realizację II edycji Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego Województwa Śląskiego;
- b) określenia harmonogramu II edycji Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego Województwa Śląskiego;
- c) określenia wzorów dokumentów stosowanych przy zgłaszaniu i weryfikacji zadań zgłaszanych do Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego Województwa Śląskiego.

Ponadto pojawienie się wirusa SARS-CoV-19 spowodowało konieczność dostosowania przebiegu II edycji Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego do warunków ogłoszonego stanu epidemicznego, co wymagało kolejnych działań formalnych. W związku z tym Zarząd Województwa Śląskiego podjął działania dotyczące:

- a) zmiany w harmonogramie II edycji (marzec oraz maj 2020 r.) – zgodnie z uchwałą nr 699/114/VI/2020 Zarządu Województwa Śląskiego z dnia 25 marca 2020 r. w sprawie określenia harmonogramu II edycji Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego Województwa Śląskiego w 2020 roku oraz na podstawie uchwały nr 1154/130/VI/2020 Zarządu Województwa Śląskiego z dnia 27 maja 2020 r. w sprawie zmiany uchwały w sprawie określenia harmonogramu II edycji Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego Województwa Śląskiego w 2020 roku, mieszkańcy województwa śląskiego mogli zgłaszać zadania w II edycji Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego Województwa Śląskiego (MBO) od 9 marca 2020 r. do 15 maja 2020 r.
- b) zmiany w procedurze zgłaszania i weryfikacji zadań w ramach II edycji Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego Województwa Śląskiego (kwiecień 2020 r.) na mocy uchwały nr 845/118/VI/2020 Zarządu Województwa Śląskiego z dnia 15 kwietnia 2020 r. w sprawie zmiany w procedurze zgłaszania i weryfikacji zadań w ramach II edycji Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego Województwa Śląskiego.

---

⁵⁹ Sprawozdanie przygotowane przez Departament ZS (nazwa zgodna ze strukturą departamentów wynikającą z Regulaminu Organizacyjnego UMWSL na koniec 2020 r.).

3. Działania informacyjne

W okresie od lutego do maja 2020 r. przygotowano i przeprowadzono akcję informacyjną dotyczącą II edycji Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego. W terminie od 12 lutego do 5 marca odbyło się 8 spotkań z mieszkańcami regionu, podczas których prezentowano założenia Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego (Katowice, Gliwice, Piekary Śląskie, Tychy, Myszków, Cieszyn, Żory, Dąbrowa Górnicza). Spotkania prowadzone były przez pracowników Departamentu Obsługi Zarządu. Kampanię promocyjno-informacyjną realizowano za pośrednictwem następujących kanałów: emisja spotów w radiu (Radio Silesia, Radio Katowice Radio Fiat, Radio 90), publikacja reklam w prasie (Super Express, Nowiny Raciborskie, Nowiny Wodzisławskie, Nowe Info), reklamy w mediach społecznościowych (Facebook na profilach Śląskie.pl oraz Śląskie. Pozytywna energia) w Internecie oraz emisja grafiki na ekranach w pociągach Kolei Śląskich. Referat Budżetu Obywatelskiego czuwał nad sprawnym przepływem informacji na bieżąco przekazując wszystkie niezbędne informacje mieszkańców województwa wykorzystując w tym celu komunikację telefoniczną, pocztę tradycyjną oraz elektroniczną. Ważnym aspektem w procesie komunikacyjnym jest również strona internetowa bo.slaskie.pl. W ramach realizowanego zadania przygotowane zostały też materiały informacyjne i promocyjne (ulotki, materiały audio-wizualne).

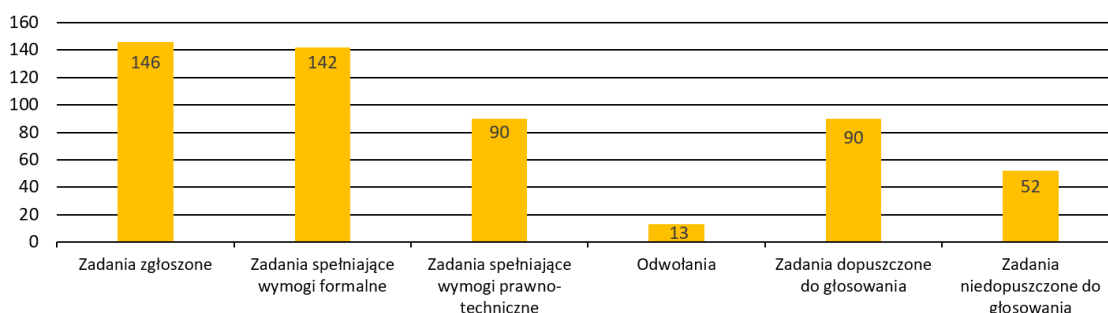
4. Nabór wniosków i weryfikacja zadań

Zadania mogli zgłaszać mieszkańcy województwa śląskiego za pomocą generatora wniosków, stanowiącego jedną z funkcjonalności aplikacji dedykowanej MBO.

Przebieg procedury naboru i weryfikacji zadań wyglądał następująco:

Nabór wniosków trwał od 9 marca 2020 r. do 15 maja 2020 r. – zgłoszenia były generowane za pomocą aplikacji eBO, następnie przesyłane pocztą tradycyjną lub dostarczane osobiście przez wnioskodawców do siedziby Urzędu lub jednostek zamiejscowych bądź też przesyłane drogą elektroniczną za pośrednictwem Elektronicznej Skrzynki Podawczej w przedłużonym czasie do 17 lipca 2020 r. ze względu na panujący stan epidemiczny w kraju. Przez cały czas trwania naboru pracownicy Referatu Budżetu Obywatelskiego udzielali informacji w zakresie obowiązujących procedur w ramach Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego (telefonicznie i za pośrednictwem poczty elektronicznej). Zgłoszono 146 zadań, z czego ostatecznie 142 zadania pozytywnie przeszły weryfikację formalną i zostały przekazane do oceny prawno-technicznej. Spośród zadań przekazanych do oceny prawno-technicznej 90 zostało zweryfikowanych pozytywnie przez departamenty merytoryczne, 13 wnioskodawców złożyło odwołania, które rozpatrzył Zarząd Województwa Śląskiego. Ostatecznie do głosowania zostało dopuszczonych 90 zadań.

Wykres 34. Przebieg procedury naboru i weryfikacji wniosków w II edycji MBO.

Źródło: opracowanie Departamentu Obsługi Zarządu UMWSL.

5. Środki finansowe

Zgodnie z Regulaminem, Zarząd Województwa w formie uchwały wskazał kwotę przeznaczoną na realizację zadań w ramach Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego – w 2020 roku kwota dostępnych środków wynosiła 10 mln złotych. Środki przeznaczone na realizację zadań w ramach budżetu obywatelskiego podzielone zostały na pule:

- 1) wojewódzką, wynoszącą 1/4 ogółu środków i obejmującą całość województwa,
- 2) podregionalne, składające się z grup powiatów, wynoszące łącznie 3/4 ogółu środków.

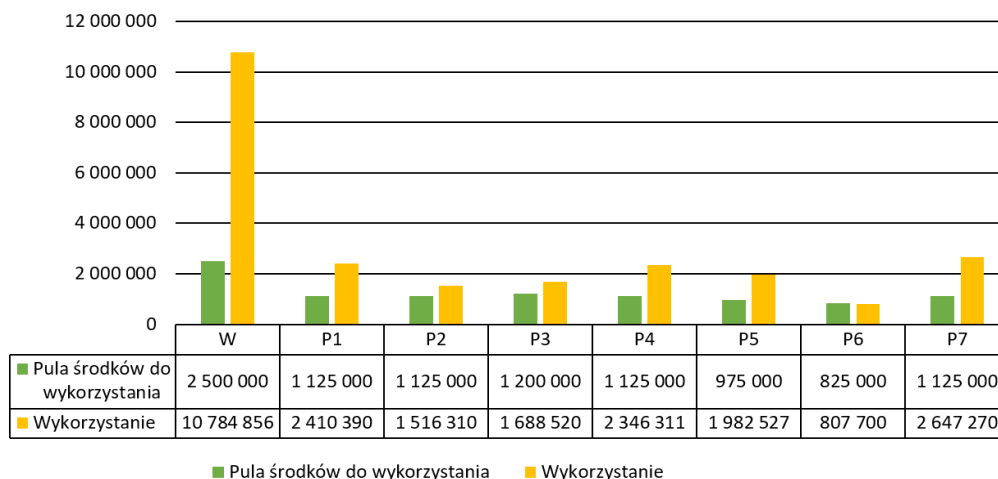
W ramach puli wojewódzkiej mogły być zgłaszane zadania służące rozwojowi całego województwa. W ramach puli podregionalnej mogły być zgłaszane zadania służące rozwojowi co najmniej dwóch powiatów w poszczególnej grupie.

Wielkość środków dla pul podregionalnych została ustalona według procentowego udziału liczby mieszkańców danej grupy powiatów do ogólnej liczby mieszkańców województwa. Pule podregionalne ustalono następująco:

- 1) Podregion nr 1 (powiaty: bielski, cieszyński, żywiecki, miasto na prawach powiatu Bielsko-Biała): 1 125 000,00 zł (15%);
- 2) Podregion nr 2 (powiaty: bieruńsko-lędziński, pszczyński oraz miasta na prawach powiatu: Katowice, Mysłowice, Tychy): 1 125 000,00 zł (15%);
- 3) Podregion nr 3 (powiaty: mikołowski, raciborski, rybnicki, wodzisławski oraz miasta na prawach powiatu: Jastrzębie Zdrój, Rybnik, Żory): 1 200 000,00 zł (16%);
- 4) Podregion nr 4 (powiaty: gliwicki, lubliniecki, tarnogórski oraz miasta na prawach powiatu: Bytom, Gliwice): 1 125 000,00 zł (15%);
- 5) Podregion nr 5 (miasta na prawach powiatu: Chorzów, Piekary Śląskie, Ruda Śląska, Siemianowice Śląskie, Świętochłowice i Zabrze): 975 000,00 zł (13%);
- 6) Podregion nr 6 (częstochocki, kłobucki, myszkowski oraz miasto na prawach powiatu: Częstochowa): 825 000,00 zł (11%);
- 7) Podregion nr 7 (powiaty: będziński, zawierciański oraz miasta na prawach powiatu: Dąbrowa Górnicza, Jaworzno, Sosnowiec): 1 125 000,00 zł (15%);

Poniższy wykres prezentuje sumę kosztów zadań dopuszczonych do głosowania w stosunku do dostępnych środków w poszczególnych pulach.

Wykres 35. Kwoty zadań dopuszczonych do głosowania w stosunku do dostępnych środków w poszczególnych pulach w II edycji MBO.

Źródło: opracowanie Departamentu Obsługi Zarządu UMWSL.

6. Głosowanie

Podobnie jak w trakcie pierwszego etapu II edycji Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego (luty-maj 2020 r.), podczas głosowania zaplanowano i zrealizowano kampanię informacyjno-promocyjną, w ramach której wykorzystano następujące kanały dystrybucji:

- Internet i media społecznościowe (na profilach Śląskie.pl oraz Śląskie. Pozytywna energia);
- stacje radiowe (Radio Katowice, Radio RMF MAXXX, Radio Silesia, Radio eM, Antyradio, Meloradio Katowice, Meloradio Bielsko-Biała, Radio FIAT), w których emitowano spoty oraz wywiady dotyczące Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego, łącznie ponad 700 spotów,
- artykuły w prasie – wersja tradycyjna i internetowa oraz bannery na stronach internetowych (Tygodnik Regionalny 7 dni, Nowiny Raciborskie, Nowiny Wodzisławskie, Nowe Info, Dwa Kwadransy; 7dni.com.pl, nowiny.pl, noweinfo.pl, tychy24.net.pl, rybnik.com, tuzory.pl, tuJastrzebie.pl, tuWodzislaw.pl - dodatkowo zostały umieszczane posty na profilach Facebook tych portali);
- od 9 do 23 września 2020 r. emitowano grafiki promujące głosowanie w pociągach Kolei Śląskich;
- od 1 do 23 września 2020 r. eksponowano reklamy na 21 paczkomatach na terenie województwa (Bielsko-Biała, Bytom, Cieszyn, Częstochowa (x2), Dąbrowa Górnicza, Gliwice, Jaworzno, Katowice, Lubliniec, Myszków, Piekary Śląskie, Siemianowice Śląskie, Sosnowiec, Tychy (x2), Wodzisław Śląski, Zabrze, Żory (x2), Żywiec);
- od 9 do 23 września 2020 r. emitowano reklamy na 30 telebimach na terenie województwa (Bielsko-Biała, Cieszyn, Pisarzowice, Ustroń, Katowice (x4), Mysłowice (x2), Pszczyna, Tychy, Żory, Mikołów, Gliwice (x4), Bytom, Tarnowskie Góry, Piekary Śląskie, Siemianowice Śląskie, Zabrze, Częstochowa (x4), Czeladź, Dąbrowa Górnicza);
- od 9 do 23 września 2020 r. emitowano film promujący głosowanie w 5 kinach Instytucji Filmowej „Silesia-Film”: Kino Światowid w Katowicach, Kino Kosmos w Katowicach, Kinoteatr Rialto w Katowicach, Kino Janosik w Żywcu, Kino Bałtyk w Raciborzu.

Przygotowano plakaty i ulotki w wersji papierowej i elektronicznej, które służyły również Wnioskodawcom w celach promocyjnych własnego zadania. Powstały materiały graficzne do

wykorzystania w Internecie i mediach społecznościowych. Publikowano artykuły na stronie bo.slaskie.pl oraz slaskie.pl. Na bieżąco konsultowano i wspierano (telefonicznie oraz za pośrednictwem poczty elektronicznej) mieszkańców województwa w procesie głosowania. Panel głosowania oraz system potwierdzania głosowania działał bez przerw i problemów technicznych.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami każdy mieszkaniec województwa (bez ograniczenia wiekowego) mógł wziąć udział w Marszałkowskim Budżecie Obywatelskim stanowiącym szczególny rodzaj konsultacji społecznych. O wyborze zadań do realizacji w II edycji zdecydowali mieszkańcy województwa w drodze głosowania. Głosowanie odbywało się elektronicznie od 9 do 23 września 2020 r. za pośrednictwem aplikacji eBO dostępnej na portalu obsługującym Marszałkowski Budżet Obywatelski (aplikacja przygotowana przez pracowników UMWSL). Podczas głosowania przydzielano punkty: 1 dla zadań wojewódzkich i do 3 dla zadań podregionalnych. Głosowanie przeprowadzono w sposób realizujący ustawy o obowiązek zapewnienia równości i bezpośredniości głosowania. Zanotowano 20 719 ważnych głosów.

Podczas głosowania uruchomiono 10 mobilnych punktów głosowania, w których udostępniono tablety i telefony z dostępem do Internetu – aby umożliwić udział w głosowaniu wszystkim zainteresowanym (także tym, którzy nie posiadali dostępu do Internetu lub nie byli biegłe w korzystaniu z narzędzi informatycznych). Punkty zlokalizowano w: Cieszynie, Bielsku-Białej, Raciborzu, Chorzowie, Bytomiu, Częstochowie, Sosnowcu, Tychach i Zabrze. Punkty wyposażono w materiały informacyjne oraz promocyjne, a zainteresowani mogli skorzystać ze wsparcia przeszkolonych przedstawicieli jednostek współpracujących. W czasie trwania głosowania pracownicy Referatu Budżetu Obywatelskiego promowali Marszałkowski Budżet Obywatelski oraz wspomagali zainteresowanych mieszkańców w głosowaniu w trakcie wydarzeń: w Parku Śląskim 29-30 sierpnia podczas wydarzenia „Weekend dla zdrowia”, 12-13 września oraz 19 września „Parkowy wrzesień z kulturą (Rosarium), w Ogrodzieńcu – Juromania (19 września), na Stadionie Śląskim (20 września) podczas „XII Międzynarodowej Olimpiady Uniwersytetów Trzeciego Wieku oraz Organizacji Senioralnych Trzeci Wiek na Start” oraz w Parku Krajobrazowym Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich (20 września).

Wybór zadań:

- W wyniku głosowania, spośród 90 zadań dopuszczonych do głosowania, zatwierdzonych do realizacji zostało 40 zadań na łączną kwotę 9 623 241,00 zł. Komórka organizacyjna Urzędu koordynująca Marszałkowski Budżet Obywatelski (wiodąca) w oparciu o dane z systemu informatycznego obsługującego Marszałkowski Budżet Obywatelski przygotowała zestawienie zawierające wyniki głosowania z podziałem na poszczególne zadania. Do realizacji zostały przeznaczone te zadania, które uzyskały największą liczbę głosów, do momentu wyczerpania puli środków finansowych przeznaczonych na Marszałkowski Budżet Obywatelski w danej puli. Lista zadań zatwierdzonych do realizacji wskazana została w tabeli poniżej. Wybrane zadania zostaną zrealizowane do końca 2021 roku.

Tabela 33. Lista zadań do realizacji z podziałem na pule w II edycji Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego Województwa Śląskiego.

LP.	KOD	TYTUŁ	KOSZT	Liczba głosów
PULA WOJEWÓDZKA			Dostępna pula środków: 2 500 000,00 zł	
1.	MBO-0043/W/20	Śląskie ZOO w ochronie cietrzewia, głuszca i dropia oraz ginących gatunków bażantów - budowa woliery	388 650,00	1735
2.	MBO-0019/W/20	Śląskie kocha siatkówkę!	674 512,00	1733
3.	MBO-0141/W/20	Książki online dla każdego	1 174 500,00	1243

LP.	KOD	TYTUŁ	KOSZT	Liczba głosów
4.	MBO-0050/W/20	Bezpłatne zwiedzanie z przewodnikiem obiektów światowego dziedzictwa UNESCO – Zabytkowej Kopalni Srebra oraz Sztolni Czarnego Pstrąga w Tarnowskich Górach	202 500,00	1231
Wykorzystane środki w puli			2 440 162,00 zł	
Podregion 1 obejmujący powiaty: bielski, cieszyński, żywiecki oraz miasto na prawach powiatu Bielsko-Biała			Dostępna pula środków: 1 125 000,00 zł	
5.	MBO-0096/P1/20	Budowa tężni solankowej w zabytkowym kompleksie parkowym przy ul. Fałata w Bystrej	499 827,00	4449
6.	MBO-0125/P1/20	Integracja Centrum Aktywności	285 813,00	2138
7.	MBO-0011/P1/20	Szpital bliżej Ciebie! – zakup samochodu do przewozu pacjentów dla potrzeb Beskidzkiego Zespołu Lecznico-Rehabilitacyjnego Szpitala Opieki Długoterminowej w Jaworzcu	240 000,00	1376
Wykorzystane środki w puli			1 025 640,00 zł	
Podregion 2 obejmujący powiaty: bieruńsko-lędziński, pszczyński oraz miasta na prawach powiatu: Katowice, Mysłowice, Tychy			Dostępna pula środków: 1 125 000,00 zł	
8.	MBO-0040/P2/20	"Bezpieczne miasto – samoobrona dla każdego" – kontynuacja	71 200,00	2558
9.	MBO-0131/P2/20	Zielony Śląsk -integracyjne warsztaty ekologiczno-kreatywne dla dzieci, młodzieży oraz dorosłych mieszkańców naszego województwa	75 000,00	1735
10.	MBO-0118/P2/20	MMS – Młodzieżowi Mistrzowie Sportu	352 100,00	1537
11.	MBO-0025/P2/20	Siatkarskie mistrzostwa powiatów bieruńsko-lędzińskiego, pszczyńskiego oraz miast na prawach powiatu: Katowice, Mysłowice, Tychy	353 770,00	1455
12.	MBO-0126/P2/20	Wychowanie komunikacyjne dla dzieci i młodzieży w zakresie zasad dotyczących ruchu drogowego, uzyskiwania uprawnień do kierowania pojazdów kat. AM oraz kat. B jak również zasad i technik udzielania pierwszej pomocy.	232 740,00	863
Wykorzystane środki w puli			1 084 810,00 zł	
Podregion 3 obejmujący powiaty: mikołowski, raciborski, rybnicki, wodzisławski oraz miasta na prawach powiatu: Jastrzębie Zdrój, Rybnik, Żory			Dostępna pula środków: 1 200 000,00 zł	
13.	MBO-0106/P3/20	Nauka i Zabawa z Robotyką	105 500,00	1691
14.	MBO-0055/P3/20	"Zielona ławeczka"	117 900,00	1223
15.	MBO-0024/P3/20	Siatkarskie mistrzostwa powiatów mikołowskiego, raciborskiego, rybnickiego, wodzisławskiego oraz miast na prawach powiatu: Jastrzębie Zdrój, Rybnik, Żory	353 770,00	1046
16.	MBO-0063/P3/20	Oznakowanie trasy rowerowej – Lasy Rudzkie w Krainie Górnej Odry.	115 500,00	957
17.	MBO-0115/P3/20	Śląskie Szlaki i Przystanie Kajakowe. Rzeka Ruda i Odra – Kraina Górnej Odry	143 200,00	954
18.	MBO-0030/P3/20	Podniesienie jakości opieki chorych z przewlekłymi chorobami płuc powiatu mikołowskiego i rybnickiego poprzez doposażenie Szpitala Chorób Płuc w Orzeszu w nowoczesny sprzęt medyczny.	229 000,00	946
19.	MBO-0058/P3/20	Zakup sprzętu ogrodowego (traktora wielofunkcyjnego)	100 000,00	645
Wykorzystane środki w puli			1 164 870,00 zł	
Podregion 4 obejmujący powiaty: gliwicki, lubliniecki, tarnogórski oraz miasta na prawach powiatu: Bytom, Gliwice			Dostępna pula środków: 1 125 000,00 zł	
20.	MBO-0119/P4/20	PARK NAUKI, czyli edukacja i rehabilitacja w Parku Repeckim	562 000,00	4406
21.	MBO-0071/P4/20	ZIELONE RONDA	69 817,00	1301
22.	MBO-0095/P4/20	Rewitalizacja parku szpitalnego na terenie Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej Szpitala Psychiatrycznego w Toszku wraz z budową tężni solankowej dla pacjentów, rodzin pacjentów, pracowników oraz mieszkańców Powiatu Gliwickiego	161 000,00	1022
23.	MBO-0084/P4/20	Budowa aktywnego przejścia dla pieszych na "Szlaku Stulecia Turystyki"	79 000,00	786
24.	MBO-0085/P4/20	Wsparcie dla personelu hospicjum	62 220,00	630

LP.	KOD	TYTUŁ	KOSZT	Liczba głosów
25.	MBO-0074/P4/20	Zagospodarowanie ronda im. świętego Jana Pawła II w Drutarni - poprzez nasadzenie roślin stałych.	50 000,00	608
26.	MBO-0038/P4/20	"Wojewódzka rajza ze ślůnskũm kulturũm" – popularyzacja ślůskiego rękodziela, ślůskiej kuchni i stroju rozbarsko-bytomskiego	54 300,00	445
27.	MBO-0001/P4/20	Ocalić od zapomnienia: Kanał Kłodnicki – historia o dziejach górnóślůskiego przemysłu	59 950,00	423
Wykorzystane środki w puli			1 098 287,00 zł	
Podregion 5 obejmujący miasta na prawach powiatu: Chorzów, Piekary Ślůskie, Ruda Ślůska, Siemianowice Ślůskie, Świętochłowice, Zabrze			Dostępna pula środków: 975 000,00 zł	
28.	MBO-0041/P5/20	"Kultura PLUS w Spółdzielczym Domu Kultury"	93 600,00	1082
29.	MBO-0120/P5/20	Ogród Społeczności Parkowej	480 995,00	1076
30.	MBO-0127/P5/20	Rozwój sportów wodnych w podregionie nr 5	63 850,00	813
31.	MBO-0089/P5/20	"Chorzowski Brass Band" po Ślonsku rajzuje i w każdym mieście koncertuje	60 000,00	733
32.	MBO-0110/P5/20	In-nY Weekend - KULTURA NA WARSZTACIE	146 930,00	698
33.	MBO-0108/P5/20	„Geo sprawności i masa radości” – edukacyjny plac zabaw o tematyce geologicznej na terenie Szołni Królowa Luiza w Zabrze	92 897,00	564
Wykorzystane środki w puli			938 272,00 zł	
Podregion 6 obejmujący powiaty: częstochowski, kłobucki, myszkowski oraz miasto na prawach powiatu Częstochowa			Dostępna pula środków: 825 000,00 zł	
34.	MBO-0112/P6/20	AKADEMIE PIŁKARSKIE POKOLEN GMIN KRZEPICE, POPÓW, ŹARKI oraz CZĘSTOCHOWA w dzielnicy "STARE MIASTO"	400 430,00	1135
35.	MBO-0021/P6/20	Siatkarskie mistrzostwa powiatów częstochowskiego, kłobuckiego, myszkowskiego oraz miasta na prawach powiatu Częstochowa	353 770,00	874
36.	MBO-0002/P6/20	Bieg Orłůw Lwowskich	53 500,00	712
Wykorzystane środki w puli			807 700,00 zł	
Podregion 7 obejmujący powiaty: będziański, zawierciański oraz miasta na prawach powiatu Dąbrowa Górnicza, Jaworzno, Sosnowiec			Dostępna pula środków: 1 125 000,00 zł	
37.	MBO-0114/P7/20	Zakup karetki typu P wraz z wyposażeniem dla Rejonowego Pogotowia Ratunkowego w Sosnowcu (stacja pogotowia Jaworzno)	500 000,00	1362
38.	MBO-0065/P7/20	Rewitalizacja zabytkowego pawilonu na terenie Szpitala Chorób Płuc w Siewierzu w celu utworzenia Centrum Edukacji Zdrowotnej	405 000,00	1079
39.	MBO-0061/P7/20	Mobilne zaplecze sportów obronnych dla celów treningowych i zawodniczych	99 500,00	492
40.	MBO-0151/P7/20	Robotyka i programowanie – cykl warsztatów z programowania i konstruowania robotów.	59 000,00	175
Wykorzystane środki w puli			1 063 500,00 zł	

Źródło: opracowanie Departamentu Obsługi Zarządu UMWSL na podstawie Uchwały Zarządu Województwa Ślůskiego nr 2198/168/VI/2020 z dnia 28.09.2020 r.

Wybrane dane statystyczne dotyczące województwa śląskiego na tle innych regionów

Tabela 34. Pozycja województwa śląskiego w zakresie wartości wybranych wskaźników rozwoju społeczno-gospodarczego.

WSKAŹNIK	ROK	WOJEWÓDZTWA															
		DOLNOŚLĄSKIE	KUJAWSKO-POMORSKIE	LUBELSKIE	LUBUSKIE	ŁÓDZKIE	MAŁOPOLSKIE	MAZOWIECKIE	OPOLSKIE	PODKARPACKIE	PODLASKIE	POMORSKIE	ŚLĄSKIE	ŚWIĘTOKRZYSKIE	WARMIŃSKO-MAZURSKIE	WIELKOPOLSKIE	ZACHODNIOPOMORSKIE
PKB na 1 mieszkańca (w cenach bieżących) (zł)	2018	2	10	16	9	6	7	1	11	14	13	5	4	12	15	3	8
WDB na 1 pracującego (w cenach bieżących) (zł)	2018	2	10	16	8	9	11	1	7	15	13	4	3	14	12	6	5
WDB wg grup sekcji PKD 2007 (A – rolnictwo)	2018	9	5	3	15	4	10	1	16	14	6	8	13	12	7	2	11
WDB wg grup sekcji PKD 2007 (B-F – przemysł)	2018	4	8	11	12	6	5	1	15	9	16	7	2	14	13	3	10
WDB wg grup sekcji PKD 2007 (G-T – usługi)	2018	5	8	9	15	7	4	1	16	11	14	6	2	13	12	3	10
Nakłady na działalność B+R w relacji do PKB (%)	2018	5	11	6	16	7	1	2	12	4	10	3	9	13	13	8	15
Przyrost naturalny na 1 000 mieszkańców	2019	10	7	9	11	16	2	4	12	5	6	1	14	15	8	3	13
Współczynnik dzietności	2019	8	6	12	11	9	4	2	15	10	5	1	7	16	13	3	14
Wskaźnik zatrudnienia osób w wieku 20-64 lata (%)	2019	4	10	14	9	5	7	1	8	15	6	2	11	13	16	3	11
Liczba osób pobierających renty z tytułu niezdolności do pracy z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych na 1 000 mieszkańców	2019	8	4	5	1	11	10	14	16	7	15	13	2	11	6	3	9
Saldo migracji wewnętrznych na pobyt stały	2019	4	11	16	8	10	3	1	7	12	9	2	15	13	14	5	6
Saldo migracji zagranicznych na pobyt stały	2019	3	11	5	13	8	2	1	16	4	6	7	15	9	14	9	12
Wskaźnik urbanizacji (%)	2019	3	10	14	4	7	13	5	12	16	8	6	1	15	9	11	2
Emisja zanieczyszczeń pyłowych z zakładów szczególnie uciążliwych na km ² (ton/km ²)	2019	8	4	12	12	5	5	8	3	10	15	12	1	2	15	10	7
Udział odpadów komunalnych zebranych selektywnie w ilości odpadów komunalnych ogółem (%)	2019	13	8	2	15	5	4	12	3	9	7	6	1	9	16	11	14

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

Wkład województwa śląskiego w wytwarzanie Produktu Krajowego Brutto jest wysoki, region zajmuje w tym względzie 2. miejsce w kraju (prawie 1/8 wartości PKB). Niepokojący jest natomiast fakt stopniowego obniżania pozycji województwa w odniesieniu do wartości PKB na 1 mieszkańca – w 2018 roku region zajmował 4. pozycję w Polsce, ale od kilkunastu lat obserwuje się wyraźną utratę znaczenia względem innych wiodących gospodarczo województw (w szczególności mazowieckiego, dolnośląskiego i wielkopolskiego). Województwo śląskie jest regionem charakteryzującym się znikomym udziałem rolnictwa w strukturze gospodarki – pod względem wartości dodanej brutto pochodzącej z tego sektora region zajmuje dopiero 13. miejsce w kraju. Zdecydowanie największą część WDB województwa pochodzi natomiast z sektora usług (pod tym względem województwo jest na 2. pozycji w Polsce). Również 2. lokatę w kraju zajmuje sektor przemysłowy województwa śląskiego, natomiast udział tego sektora w całości wartości dodanej wytwarzanej w regionie jest w województwie śląskim najwyższy z wszystkich 16 województw.

Województwo śląskie charakteryzuje się niekorzystną sytuacją demograficzną. Region, którego populacja należy do najliczniejszych w kraju, a gęstość zaludnienia jest zdecydowanie najwyższa, co z kolei przekłada się na najwyższy w Polsce stopień urbanizacji, boryka się z problemami starzenia społeczeństwa oraz odpływu migracyjnego ludności. Jednocześnie na niskim poziomie kształtuje się przyrost naturalny, przyjmujący wartości ujemne (dopiero 14. pozycja w Polsce, utrzymanie pozycji w stosunku do roku poprzedniego). Niski przyrost wiąże się bezpośrednio z niskim współczynnikiem dzietności. Wprawdzie pozycja województwa nie jest w tym względzie najniższa (7. miejsce w Polsce), niemniej wartość współczynnika równa 1,36 kształtuje się zdecydowanie poniżej wartości, która uznawana jest za zapewniającą prostą zastępowalność pokoleń (2,1). Odpływ migracyjny ludności z województwa śląskiego następuje zarówno poza granice kraju, jak również w inne rejony Polski, o czym informuje ujemne saldo migracji. W zakresie migracji wewnętrznych oraz odpływu za granicę region lokuje się na jednym z ostatnich miejsc w kraju.

Województwo śląskie boryka się także z pewnymi problemami dotyczącymi rynku pracy. Świadczy o tym relatywnie niski wskaźnik zatrudnienia wśród osób w wieku produkcyjnym (dopiero 11. miejsce wśród województw), jednocześnie spora jest grupa osób korzystających ze świadczeń społecznych związanych z niezdolnością do pracy. Pod względem liczby pobierających renty z tego tytułu region jest na 2. miejscu w kraju.

Województwo śląskie od wielu lat charakteryzuje się najwyższą emisją zanieczyszczeń pyłowych i gazowych. Natomiast korzystnym jest fakt, że region jest liderem w zakresie ilości selektywnie zbieranych odpadów komunalnych oraz osiąganego poziomu ich recyklingu (udział odpadów zbieranych selektywnie i przekazywanych do recyklingu do ogólnej masy wytwarzanych odpadów komunalnych jest najwyższy w kraju).